

સને ૧૮૮૮ ની સાલમાં છાપ્યા.

કીમીનલ પ્રોસીજર કોડ.

સન ૧૮૮૨ નો આક્ટ ૧૦ મો. તથા સન ૧૮૮૪

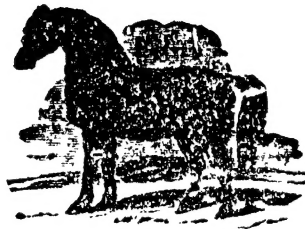
નો ૩ જો. તથા સન ૧૮૮૬ નો ૧૦ મો.

સન ૧૮૮૭ ના ૫ મા આક્ટ સાથે

ટીકા સહીત.

છપાવી પ્રસીદ્ધ કરનાર,

બુકસેલર તલુભાઈ અમુલજીવાસ

અમદાવાદ.

આ કામને રીન્ડ્રીસ્ટ ઉપર બેઠ મુજબ દોલતરામ

ના મકાનમાં અમદાવાદ ન્યાયશાળા પ્રેરનાં

શા મગનલાલ વરવળાણીવાસે

છાપ્યાસ ન ૧૮૮૮

ઈંડિયાના ગવરનર જનરલ ઇન કૌન્સિલનો હેઠળ લખેલો આક્ટ
ગવરનર જનરલ સાહેબે સન ૧૮૮૨ ના માર્ચ માસની ૬ ઠી
તારીખે મંજૂર કર્યો તે, સવળા લોકોને જાણવા
સારૂ છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

સન ૧૮૮૨ નો આક્ટ ૧૦ મો.

સન ૧૮૮૨ નો ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીત ખાખતનો કાયદો.

ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીત ખાખતના કાયદાને એકત્ર કરીને સુધારવા
વિશેનો આક્ટ.

ઉદ્દેશ.

ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીત ખાખતના કાયદાને એકત્ર કરીને સુધારવો
ચોગ્ય છે; વાસ્તે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે.

ભાગ ૧ લો

પ્રથમ નિયમો.

ખાખ ૧ લો.

ટુંકું નામ.
શરૂઆત.

૧. આ આક્ટને “સન ૧૮૮૨ નો ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીતનો
કાયદો” કહેવો; અને તે સન ૧૮૮૩ ના જન્યુઆરી મહીનાની ૧ લી
તારીખે અમલમાં આવશે.

આ આક્ટ આખા બ્રિટીશ ઇંડિયાને લાગુ છે; પણ કોઈ વિરૂદ્ધ પરતો ખારા ઠરાવ
કર્યો કર્યા લાગુ ન હોય તો, હાલમાં કોઈ પણ વિશેષ અથવા સ્થાનિક કાયદો અમલ-
માં હોય તેને, અથવા ખીજે કોઈ પણ કાયદો હાલ અમલમાં હોય,
અને તેથી કોઈ પણ વિશેષ હકુમત અથવા અધિકાર આપેલો હોય તેને,
અથવા કામ ચલાવવાની કોઈ પણ વિશેષ રીત ફરમાવેલી હોય તેને આ આક્ટ માંહેના કોઈ
પણ મજબૂરથી ખાધ થશે નહીં, અથવા આ આક્ટ માંહેનો કોઈ પણ મજબૂર.—

(અ) કલકત્તા, મદ્રાસ તથા મુંબાઈ એ શહેરોમાં પોલીસ કમીશનરોને અથવા કલકત્તા
તથા મુંબાઈ એ શહેરોમાં પોલીસને લાગુ નથી;

(ખ) જે છાવણીઓમાં તથા થાણાઓમાં મદ્રાસ ઇલાકાનાં તથા મુંબાઈ ઇલાકાનાં લ-
સ્કરો રહેતાં હોય તે છાવણીઓ તથા થાણાઓ આગળ લસ્કરો ખજારોમાં નહાના

ગુનહાઓનો ઇનસાફ કરવાને જે અમલદારને યોગ્ય રીતે અધિકાર આપ્યો હોય તે અમલદારને લાગુ નથી.

(ક) મદ્રાસ ઇલાકામાં ગામોના મુખીઓને લાગુ નથી અથવા;

(ડ) મુંબાઈ ઇલાકામાં ગામના પોલીસ અમલદારોને લાગુ નથી ;

આક્ટો ૨૬ કરવા (ઈ) ૧૭૪ મી અને ૧૭૫ મી તથા ૧૮૬ મી કલમ માંહેનો કોઈ પણ ખાખન. મયકુર મદ્રાસ શહેરમાં પોલીસને લાગુ નથી.

ટીકા—આ આક્ટ પાસ થયો તે પહેલાં બ્રિટીશ ઇન્ડિયામાં ફાજદારી કામ ચલાવવાની રીત બાબતના ત્રણ કાયદા અમલમાં હતા; સન ૧૮૭૨ નો આક્ટ ૧૦ માં તે સન ૧૮૭૪ ના ૧૧ માં આક્ટથી સુધારેલો હતો તે સમજે કેકાણે અમલમાં હતો તે તથા હાઇકોર્ટના આક્ટ સન ૧૮૭૫ નો ૧૦ માં કે જે ઇલાકાના મુખ્ય શેફરોમાં અલ્લામદમાં તથા લાહોરમાં ચાલુ હતો અને પરીસીડન્ટ મારિસ્ટ્રેટનો સન ૧૮૭૪ નો ૪ થો કે જે ઇલાકાના મુખ્ય શેફરોમાં ચાલુ હતો, તે સમજનાઓને એકત્ર કરી આ નવો આક્ટ રચવામાં આવ્યો છે. આ કાયદાઓમાં એટલે આ આક્ટ અમલમાં આવ્યો તે પહેલાંના કાયદાઓમાં ઘણા ફરોબો એક બીજાના જેવાજ હતા, તેઓની ઘણી કાનુનો તેના તેજ વિષયોને લગતી હતી તે છતાં તેઓનો ભાષા નકામી જુદી પડતી કે જેથી કોર્ટોને એક કાયદાના અર્થ ખેસાડતી વખતે બીજા કાયદા ઉપર અગાઉ થએલા ફરોબોથી મદદ મળી આવતી નહોતી, એવું વારંવાર બનવાથી આ બધા કાયદાઓને એકત્ર કરીને આ નવો કાયદો રચવામાં આવ્યો છે. વળી સન ૧૮૭૨ ના ૧૦ માં આક્ટથી જે કે કેટલાએક આક્ટો તથા રેગ્યુલેશનો ૨૬ કરવામાં આવેલા હતા તથાપિ સુમારે ૧૨ આક્ટો એમને એમ અમલમાં રહ્યા હતા તે સમજનાઓને એકત્ર કરી આ નવો આક્ટ રચવામાં આવેલો છે.

બાર આક્ટો નીચે પ્રમાણે ૨૬ કરવામાં આવેલા છે.

સને ૧૮૪૦ નો ૨૩ માં (પ્રેસિડેન્ટી બજાવણી).

સને ૧૮૫૦ નો ૨૪ માં (રાજ્યકીય કેદીઓ).

સને ૧૮૫૮ નો ૩ જે (રાજ્યકીય કેદીઓ).

સને ૧૮૬૧ નો પાંચમો કલમ ૬, ૨૪, ૩૭ થી ૪૦ (બંને સુધાંત) કલમ ૩૫ નો થોડો ભાગ (પોલીસ).

સને ૧૮૬૨ નો ૧૮ માં (હાઇકોર્ટમાં ફાજદારી ઇનસાફ કરવા બાબત).

સને ૧૮૬૬ નો ૨ જે (સુલેહના અમલદારો).

સને ૧૮૭૦ નો ૨૨ માં કલમો ૨ તથા ૪ (સંક્ષેપ રીતે ઇનસાફ કરવાની હકુમત આપનારા આક્ટો રાણીની વિલાયતી રહ્યતોને લાગુ પડવા બાબત).

સને ૧૮૭૬ નો ૨૧ માં બાબ ૩ જે (બ્રિટીશ રહ્યતે બ્રિટીશ ઇન્ડિયા બાહાર કરેલા ગુનેહવાની બ્રિટીશ ઇન્ડિયામાં ચોક્કસ).

બંગાળના રેગ્યુલેશન સને ૧૮૧૮ નો ૩ જે (રાજ્યકીય કેદીઓ).

બંગાળના રેગ્યુલેશન સને ૧૮૨૫ નો ૨૦ માં (કોર્ટ મારસલની હકુમત).

મદ્રાસનો રેગ્યુલેશન સન ૧૮૧૬ નો ૨ જે (રાજ્યકીય કેદીઓ).

મુંબાઇનો રેગ્યુલેશન સન ૧૮૨૭ નો ૨૫ માં (રાજ્યકીય કેદીઓ).

“ફોજદારી કોર્ટ” એ શબ્દમાં પુરાવો લાવવાને માટે જે કોર્ટ ઉપર કમિશન માફલવામાં આવે તે કોર્ટ તથા અપીલ કોર્ટના હુકમ માનીને જદે પુરાવ લેવાની કોર્ટનો પણ સમાવેશ થાય છે. બંગાળા લો. રી. વા. ૧ પ્ર. ૧૬૮.

૨. સન ૧૮૮૩ ના જન્યુઆરી મહિનાની ૧ લી તારીખે અને તે તારીખથી પેહેલાં પરિશિષ્ટમાં કહેલા આક્ટો સદરહુ પરિશિષ્ટનાં ત્રીજા અસનમાં લખ્યું છે તેટલે સુધી રદ થશે, પણ જે હુકમ તે વખતે કાયમ ન હોય અથવા જે રીત પ્રમાણે તે વખતે કામ ચલાવવામાં આવતું ન હોય તે હુકમ અથવા તે રીત ફરીથી સ્થાપિત થાય, અથવા જે કેદ તે વખતે કાયદેસર હોય તે કેદ જરી રાખવી ગેરકાયદેસર થાય એવી રીતે તે આક્ટો રદ થશે નહીં.

આ કાયદાથી રદ કરેલા હરકોઈ કાયદા પ્રમાણે અથવા એવા કોઈ પણ કાયદાથી રદ કરેલા આ- કરેલા હરકોઈ કાયદા પ્રમાણે જે જાહેરખખરો પ્રસિદ્ધ કરી હોય, જે કટો પ્રમાણે પ્રસિ- જાહેરનામાં કર્યાં હોય, જે અધિકાર આપ્યા હોય, જે નમુના ઠરાવ્યા ધ કરેલી જાહેર હોય, જે સ્થાનિક હદ ખાંધી હોય, જે શિક્ષાના હુકમ કર્યા હોય અને ખખરો વિગરે. જે હુકમો, કાનુનો તથા નિમણુકો કરી હોય, અને જે સન ૧૮૮૩ ના જન્યુઆરી મહિનાની પેહેલી તારીખના તરત પેહેલાં અમલમાં હોય, તે સરવે જાહેરખખરો આ આક્ટની તેવીજ કલમ પ્રમાણે પ્રસિદ્ધ કરી છે, તે સરવે જાહેરનામાં તેજ પ્રમાણે કર્યાં છે, તે સરવે અધિકાર તેજ પ્રમાણે આપ્યા છે, તે સરવે નમુના તેજ પ્રમાણે ઠરાવ્યા છે, તે સરવે સ્થાનિક હદો તેજ પ્રમાણે ખાંધી છે, તે સરવે શિક્ષાના હુકમ તેજ પ્રમાણે કર્યા છે. અને તે સરવે હુકમો, કાનુનો તથા નીમણુકો તેજ પ્રમાણે કરી છે એમ સમજવું.

ફોજદારી કામ ૩. આ કાયદો અમલમાં આવે તેની અગાઉ કરેલા જે જે કાયદામાં ચલાવવાની રીત- ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીત બાબતના કાયદા ઉપર એટલે ૧૮૬૧ ના કાયદા ઉપરના ના ૨૫ માં આક્ટ ઉપર, અથવા ૧૮૭૨ ના ૧૦ માં આક્ટ ઉપર અથવા તથા ખીજા રદ કરેલા હરકોઈ બાબ અથવા કલમ ઉપર, અથવા પ્રસ્તુત કાયદાથી રદ કરેલા ખીજા કોઈ પણ કાયદા ઉપર, હવાલો આપ્યો હોય તે પ્રસ્તુત કાયદા ઉપર અથવા તેના તેવાજ બાબ અથવા કલમ ઉપર આપ્યો છે એવું ખની શકે તેટલે સુધી સમજવું.

અગાઉના આક્ટ- આ કાયદો અમલમાં આવે તેની અગાઉ કરેલા દરેક આક્ટમાં “મા- ટો માંહેના શબ્દો. જીસ્ટરેટનો અખત્યાર (અથવા ‘પુરે પુરો અખત્યાર’) ચલાવનારો અથવા અખત્યારવાળો) અમલદાર” “પેહેલા વર્ગનો તાબા માંહેનો માજીસ્ટરેટ.” અને “ખીજા વર્ગનો તાબા માંહેનો માજીસ્ટરેટ” આ શબ્દો લખેલા છે તે શબ્દોનો અર્થ યથાક્રમ “પેહેલા વર્ગનો માજીસ્ટરેટ,” “ખીજા વર્ગનો માજીસ્ટરેટ” અને

“ત્રીજા વરગનો માલસ્ટરેટ” એવો સમજવો ; “રીસ્ટ્રીક્ટના ભાગનો માલસ્ટરેટ,” આ શબ્દનો અર્થ “પેટા તુકરી માલસ્ટરેટ” એવો સમજવો, “રિસ્ટ્રીક્ટનો માલસ્ટરેટ” આ શબ્દનો અર્થ “લક્ષી માલસ્ટરેટ” એવો સમજવો. અને પોલીસ “માલસ્ટરેટ” આ શબ્દનો અર્થ “પરેસિડેન્સી માલસ્ટરેટ” એવો સમજવો.

વાખ્યા.

૪. આ કાયદામાં હેઠળ લખેલા શબ્દો તથા વાક્યોનો અર્થ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે સમજવો, પણ વિષય ઉપરથી અથવા આગલા પાછલા સંબંધ ઉપરથી જુદો ધરાવે દેખાતો નહીં હોય તો હેઠળ લખેલા શબ્દનો અર્થ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે સમજવો :-

“ફરીયાદ.” (અ) “ફરીયાદ” એટલે આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ માલસ્ટરેટ કામ ચલાવે એટલા માટે, કોઈ સખસે કાંઈ ગુન્હો કર્યો છે એવો કોઈ માલસ્ટરેટની આગળ મોહોરેથી અથવા લખીને જાહેર કરેલો મજકુર, પછી તે સખસ જાણ્યો હોય કે ન જાણ્યો હોય તોપણ એવું સમજવું; પણ તેમાં પોલીસ અમલદારના રીપોર્ટનો સમાવેશ થતો નથી.

ટીકા—ફરીયાદી-એ શબ્દનો અર્થ વીરતારવાળો છે એટલે ફરીયાદીનો મજકુર લખી હકીકત હોય અગર ખોટો હોય પણ પરંતુ પોલીસના રિપોર્ટનો ‘ફરીયાદી’ એ શબ્દમાં સમાવેશ થતો નથી એટલું જ નહીં પણ પોલીસ અમલદાર કોઈ ખબર આપે તો તે ખબરને પણ ‘ફરીયાદી’ એ શબ્દમાં સમાવેશ થતો નથી.

“તપાસ”

(ખ) “તપાસ” આ શબ્દમાં પોલીસે અથવા (માલસ્ટરેટ અથવા પોલીસ-અમલદાર સિવાય બીજા) જે સખસને આ બાબત કોઈ માલસ્ટરેટે અધિકાર આપ્યો હોય તે સખસે પુરાવો એકઠો કરવા સાથે આ કાયદા પ્રમાણે ચલાવેલાં સઘળાં કામનો સમાવેશ થાય છે.

ટીકા—આ કલમમાં જે તપાસ એ શબ્દનો અર્થ આપ્યો છે તેથી ફક્ત પોલીસે કરેલી તપાસ સમજવી નહીં પરંતુ કલમ ૨૦૨ મુજબ સ્થાનિક તજવીજ કરવાને માટે કોઈ પણ માલસ્ટરેટે કોઈ પણ સખસને અધિકાર આપ્યો હોય તે સખસના સઘળા કામોનો સમાવેશ પણ

“તપાસ” એ શબ્દમાં થાય છે.

“ચોકરી.”

(ક) “ચોકરી” આ શબ્દમાં માલસ્ટરેટે અથવા કોરટે આ કાયદા પ્રમાણે કરેલો દરએક ચોકરીનો સમાવેશ થાય છે.

“ધનસાફી મુકદ્દમો”

(૬) “ધનસાફી મુકદ્દમો” એટલે કાંઈ કામ ચાલતું હોય ત્યારે પુરાવો લેવામાં આવે છે અથવા કાયદેસર લેવાનો અધિકાર છે તેવું કામ સમજવું.

ટીકા—એક પોલીસ પટેલની આગળ સન ૧૮૯૭ ના આક્ટ ૮ ની કલમ ૧૩ પ્રમાણે ચોકરી ચાલતી હતી તે વખતે તે કામમાં આરોપિતની સાક્ષી આપવામાં આવી અને ફરીયાદી તરફથી તેની સાક્ષી તે પોલીસ પટેલે સોગત ઉપર લીધી, ફરીયાદીને બુદ્ધિપૂર્વક બધા કરેલા ખર્ચ તથા ચાર સખસોપર તે આરોપ મુક્યો હતો તે જુખાની શસન કોરટમાં સંચારીનિર્ણય

માજીસ્ટ્રેટ પાસે માકલવામાં આવી, અને તે માજીસ્ટ્રેટ તે કામનો ઇનસાફ કર્યો. આરોપિ-
તે પોલીસ પટેલની રૂબરૂ ને મજબૂર કહ્યો હતો તેથી વિરુદ્ધ મજબૂર તેણે તે માજીસ્ટ્રેટની રૂ-
બરૂ કહ્યો માટે માજીસ્ટ્રેટ તે કામના આરોપિતને છોડી દીધો; અને આરોપિતે પોતાની રૂબરૂ
યા પોલીસ પટેલની રૂબરૂ ખોટી સાક્ષી આપી છે એવા કારણથી તેના પર ફોજદારીમાં કામ
ચલાવવાની મંજૂરી આપી.

તે ઉપરથી ધારવાડના પેહેલા વરગતા માજીસ્ટ્રેટની રૂબરૂ આરોપિતનું કામ ચાલ્યું તે-
માં તેણે આરોપિતને છ મહીનાની સજા મજબૂરીની કેદની શિક્ષા કરી.

ધારવાડના સેશન જડને આ કામની ચોકશી કરી તે વખતે તેના મનમાં નીચેના પ્રશ્ન
ઉત્પન્ન થયા:—

૧ આરોપિતે પોલીસ પટેલની રૂબરૂ કહેલો મજબૂર ખોટી સાક્ષીના ગુન્હો થઈ શકે કે નહીં ?

૨ અને તે બદલ પીનલકોડ કલમ ૧૯૩ પ્રમાણે તેને શિક્ષા થઈ શકે કે નહીં ?

૩ પોલીસ પટેલ એ તે માજીસ્ટ્રેટના (મામલતદારના) તાબાના ન હોવાથી તેની રૂબરૂ
આરોપિતે ખોટી સાક્ષી આપ્યા બદલ આરોપિતપર ફોજદારીમાં કામ ચલાવવાની
તે માજીસ્ટ્રેટ મંજૂરી આપી તે જુના ક્રી. પ્રો. કો. ક. ૪૬૮ ઉપરથી બરોબર છે કે નહીં ?

સદરહુ પ્રશ્નની બાબતમાં સેશન જડને પોતાના અભિપ્રાય નકારમાં જણાવી આ કા-
મ હાઇકોર્ટના અભિપ્રાય માટે માકલ્યાથી તે કોર્ટે ડરાવ્યું કે—

આ કામના પ્રોસીડીંગ ઉપરથી એકાદ ગેરફાયદાનો પ્રકાર થયો છે એમ દેખાતું ન-
થી. કોઈ પોલીસ પટેલ મુખામતના સને ૧૮૬૭ ના આકટ ૮ ની કલમ ૨૩ પ્રમાણે કામ
કરતાં છતાં તેમની આગળ સોગત ઉપર કોઈ ખોટો મજબૂર કહે તો તેણે પી. કો. ક. ૧૯૧
પ્રમાણે ખોટી સાક્ષી આપી એમ થાય છે, અને કલમ ૧૯૩ ઉપરથી તે શિક્ષાને પાત્ર થાય
છે; બીજી રીતે સદરહુ કલમ ૪૬૮ ઉપરથી જોતાં તે કલમમાં કહેલો અપરાધ કોઈ દિવાની
કિંવા ફોજદારી કોર્ટ આગળ કરે તો તેના ઉપર ફોજદારીમાં કામ ચલાવવાને માત્ર મંજૂરી
જોઈએ, તેજ આકટની કલમ ૪ “ફોજદારી કોર્ટ”ની ને વાપ્યા આપી છે તે ઉપરથી જોતાં
પોલીસ પટેલ એ ફોજદારી કોર્ટ ચતી નથી સમજ્ય આ કામમાં મંજૂરી લેવાની મુજબ
જરૂર નથી એમ દેખાય છે.

પીનલકોડ ક. ૧૯૩ પ્રમાણે કોઈ પોલીસ પટેલની રૂબરૂ ગુન્હો કર્યા છતાં તે ગુન્હેગાર
ઉપર ફોજદારીમાં કામ ચલાવવા માટે મંજૂરી આપવાની જરૂર નથી અને તેજ અમલદાર
આગળ પી. કો. બા. ૧૦ માં કહેલો એકાદ ગુન્હો કોઈએ કર્યા છતાં તેના ઇનસાફ મંજૂરી
લીધા શિવાય કરતો નથી (જુઓ ક્રી. પ્રો. કો. સને ૧૮૭૨ ના ૧૦ માની કલમ ૪૬૭) (આ
આકટની કલમ ૧૯૫) એ વાત ચમત્કારીક છે એમાં સંશય નથી. પરંતુ હાલ એવી સ્થિતિ
કાયદાની છે એમ દેખાય છે. માટે કામના કાગળપત્ર ને પ્રોસીડીંગ પાછું માકલીએ છીએ, સ-
રકાર વિરુદ્ધ હરબસાપા ઇ. લા. રીપોર્ટ વા. ૪ પૃષ્ઠ ૪૭૯ તા. ૨૯ એપ્રિલ સને ૧૮૮૦.

“લખીને” તથા (ઈ) “લખીને તથા લખેલું” આ શબ્દમાં “ખીખા છાપનું કામ” “શીખા
“લખેલું”. છાપનું કામ” “ફોટોગ્રાફનું કામ” “કોતર કામ” અને ખીજે જે પ્રકારે
શબ્દો અથવા આંકડાઓ કાગળ ઉપર અથવા કાંઈ વસ્તુ ઉપર ખતાવો

શકાય તે પ્રકાર, એમનો સમાવેશ થાય છે.

‘સખાણુ’ આ શબ્દની વાખ્યા નવીન આપવામાં આવેલી છે અને તેમાં લેખ અને ખીજ વસ્તુ જે ઉપરથી કોઈ શબ્દ અથવા આંકડા વંચાય તેવાં; લેખ ઇત્યાદિ વસ્તુનો પણ સમાવેશ કરેલો છે. એટલે હરેક બાબતના લેખ સમજવા.

‘પેટા ટુકડી’. (ક) ‘પેટા ટુકડી’ એટલે કોઈ જીલ્લાની આ કાયદા પ્રમાણુ કરેલી પેટા ટુકડી સમજવી.

‘પ્રાંત’. (ગ) ‘પ્રાંત’ એટલે કોઈ સ્થાનિક સરકારના અમલ હેઠળ જે વખતે જે કાંઈ મુલક હશે તે વખતે તે મુલક સમજવો.

ટીકા—સ્થાનિક સરકારનો અર્થ હિંદુસ્થાનના કોઈદારી કાયદાની કલમ ૧૭ માં આપેલો છે. અને તેવીજ વ્યાખ્યા સને ૧૮૧૮ ના આક્ટ ૧ ની રકમ ૨ ની રકમ ૧૦ માં આપેલી છે, આ કલમથી સ્થાનિક સરકાર એ શબ્દોમાં ચીફ કમીશનર સાહેબનો પણ સમાવેશ થાય છે.

‘ઘસાકાનું મુખ્ય શહેર’. (હ) ‘ઘસાકાનું મુખ્ય શહેર’ એટલે કલકત્તાની અથવા મદ્રાસની અથવા મુંબાઈની ધનસાફની હાઈકોર્ટની અસલ દીવાની દાવો લેવા ની મામુલ હકુમતની સ્થળ સીમમાં જેટલી જગા હોય તેટલી જગા જે વખતે જે હોય તે વખતે તે સમજવી.

‘હૈ કોર્ટ’. (આઈ) ‘રાણીની વિભાગની રજીસ્ટ્રી ઉપર અથવા રાણીની વિભાગની રજીસ્ટ્રી સાથે જે માણસોની ઉપર તોહમત મુક્યું હોય તે માણસો ની ઉપર કામ ચલાવવાના સંબંધમાં ‘હૈ કોર્ટ’ આ શબ્દોનો અર્થ કલકત્તાની અથવા મદ્રાસ ની અથવા મુંબાઈની હૈકોર્ટ, વાવ્ય પ્રાંતની હાઈકોર્ટ, પંજાબની ચીફકોર્ટ સમજવો, અને રંગુનનો રીકોર્ડર સમજવો.

ખોજ કામોમાં ‘હાઈકોર્ટ’ એટલે હરકોઈ સ્થાનિક ક્ષેત્રમાં સર્વના કરતાં મુખ્ય કોર્ટદારી અપીલની અથવા તપાસ કરનારી કોર્ટ સમજવી.

અથવા જ્યાં સદરહુ પ્રકારની કોઈ પણ કોર્ટ કોઈ પણ ચાલુ કાયદા પ્રમાણુ સ્થાપેલી ન હોય ત્યાં જે અમલદારને ગવરનર જનરલ ધનકાઉન્સિલ આ બાબત નિમે તે અમલદાર સમજવો;

‘ચીફ જસ્ટીસ’. (જ) ‘ચીફ જસ્ટીસ’ આ શબ્દોમાં કોઈ ચીફ કોર્ટના સીનિયર જરજનો પણ સમાવેશ થાય છે.

‘આરવોકેટ જનરલ’. (ક) ‘આરવોકેટ જનરલ’ આ શબ્દોમાં સરકારી આરવોકેટ અથવા જ્યાં કોઈ પણ આરવોકેટ જનરલ અથવા સરકારી આરવોકેટ ન હોય ત્યાં જે અમલદારને સ્થાનિક સરકાર તેના કામસાફ વખતે વખતે નિમે તે અમલદારનો પણ સમાવેશ થાય છે.

‘કલારક ઓફ ધી ક્રોન’. (લ) ‘કલારક ઓફ ધી ક્રોન’ આ શબ્દોમાં આ કાયદાથી કલારક ઓફ ધી ક્રોનને જે કામો સોંપ્યાં છે તે કામો બજાવવાને ચીફ જસ્ટીસે

વિશેષે કરીને નીમેલા હરકોઈ અમલદારનો સમાવેશ થાય છે.

‘પબ્લિક પ્રાસિ-
કયુટર.’

(મ) ‘પબ્લિક પ્રાસિકયુટર’ એટલે ૪૯૨ ની કલમ પ્રમાણે નીમેલો કોઈ પણ સખસ સમજવો, અને તેમાં પબ્લિક પ્રાસિકયુટરના હુકમ પ્રમાણે કામ કરનાર હરકોઈ સખસનો સમાવેશ થાય છે; અને હરકોઈ હાઈકોર્ટ પોતાની અસલ ફોજદારી હુકમત ચલાવતી હોય ત્યારે તે કોર્ટમાં મલોકામાયા-
ઝમા તરફથી ફરીયાદીનું કામ ચલાવનાર હરકોઈ સખસ પણ સમજવો.

‘પ્લીડર.’

(ન) ‘પ્લીડર’ આ શબ્દ બ્યારે હરકોઈ કોર્ટ માંહેના કોઈ પણ કામના સંબંધથી વપરાયો હોય ત્યારે તેનો અર્થ સદરહુ કોર્ટમાં કામ કરવાને કોઈ પણ ચાલુ કાયદા પ્રમાણે જે પ્લીડરને અધીકાર આપ્યો હોય તે પ્લીડર એવો સમજવો અને તેમાં (૧) કોઈ હાઈ કોર્ટમાં સદરહુ અધીકારવાળો કોઈ આલોકેટ, વકીલ તથા એટરની, અને (૨) સદરહુ કામમાં કોર્ટની પરવાનગી લઈને કામ કરવાને નીમેલો હરકોઈ મુખત્યાર અથવા બીજો સખસ, એ સરવેનો સમાવેશ થાય છે.

ટીકા—આ વાખ્યા ઉપરથી એમ માલમ પડે છે કે મુખત્યારોને જો નિમવા હોય તો કોર્ટની પ્રથમ પરવાનગી મેળવવી જોઈએ.

‘પોલીસ થાણું;’

(ઓ) ‘પોલીસ થાણું’ એટલે જે હેકાણાને સ્થાનિક સરકારે આ કાયદાના કારણસારે સામાન્ય રીતે અથવા વિશેષે કરીને પોલીસથાણું ઠરાવ્યું હોય તે હેકાણું સમજવું, અને તેમાં સ્થાનિક સરકારે આ ખાન-
ખન વિશેષે કરી જાણવેલાં હરકોઈ સ્થાનિક ક્ષેત્રનો સમાવેશ થાય છે; અને “જે અમલદારના હવાલામાં પોલીસથાણું હોય તે અમલદાર” આ સથાણું હોય તે શબ્દોમાં બ્યારે જે અમલદારના હવાલામાં તે થાણું હોય તે અમલદાર અમલદાર.” તેમાંથી ગેરહાજર હોય અથવા મંદવારને લીધે પોતાનું કામ ખત્તવાને અશક્ત હોય ત્યારે તેની પછીના દરજ્જાનો અને કોનસ્ટેબલથી ચઢતા દરજ્જાનો જે પોલીસ અમલદાર તે પોલીસ થાણામાં હાજર હોય તેનો સમાવેશ થાય છે, અથવા સ્થાનિક સરકાર એમ ફરમાવે ત્યારે, બીજા જે પોલીસ અમલદાર સદરહુ પ્રમાણે હાજર હોય તે પોલીસ અમલદારનો સમાવેશ થાય છે.

ટીકા—સન ૧૭૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૩૬ માં પોલીસ અમલદાર વિશે ઠરાવ હોતો તે આ વાખ્યામાં દાખલ કરવામાં આવ્યો છે. સ્થાનિક સરકાર ફરમાવે ત્યારે બીજા જે પોલીસ અમલદાર સદરહુ પ્રમાણે હાજર હોય તે પોલીસ અમલદારનો પણ સમાવેશ થાય છે એટલા શબ્દો ઉપર કહેલી રકમ ૧૩૬ માં નવા ઉમેરવામાં આવેલા છે.

‘ગુન્હો.’

(પ) ‘ગુન્હો’ એટલે કોઈ પણ ચાલુ કાયદાથી શિક્ષા લાયક કરેલું કોઈ પણ કૃત્ય અથવા કસુર સમજવી.

‘ક્રાઈમિએબલ ગુન્હો.’

(કયુ) ‘ક્રાઈમિએબલ ગુન્હો’ એટલે જે ગુન્હો ખાખત અને ‘ક્રાઈમિએબલ મુકદ્દમો’ એટલે જે મુકદ્દમામાં ઇલાકાના મુખ્ય શહેરોની માંહે અથવા ખાહાર પોલીસ અમલદાર બીજા પરીશિષ્ટ પ્રમાણે અથવા

કાગ્નિઝેખલ મુ- હરકોઈ ચાલુ કાયદા પ્રમાણે વગર વારંટે પકડવાને મુખત્યાર છે તે
કદમો, ગુન્હો અથવા મુકદ્દમો સમજવો,
'નાનકાગ્નિઝેખલ ગુન્હો' એટલે જે ગુન્હા બાબત અને 'નાનકાગ્નિ-
ઝેખલ મુકદ્દમો' એટલે જે મુકદ્દમામાં ઈલાકાના મુખ્ય શહેરોની માંહે
નાનકાગ્નિઝેખલ અથવા બાહાર પોલીસ અમલદાર વગર વારંટે પકડવાને મુખત્યાર
મુકદ્દમો. નથી તે ગુન્હો અથવા મુકદ્દમો સમજવો.

ટીકા—વગર વારંટે કેવી રીતે પકડી શકાય તે બાબત આગળ કલમ ૫૪ થી કલમ ૫૯
સુધી જુઓ.

'જમીન લઈ શ- (૨) 'જમીન લઈ શકાય એવો ગુન્હો' એટલે જે ગુન્હા બાબત
કાય એવો ગુન્હો, ખીજા પરીશિષ્ટમાં ખતાવ્યા મુજબ જમીન લઈ શકાય તે અથવા જે
ગુન્હા બાબત ખીજા કોઈ ચાલુ કાયદા પ્રમાણે જમીન લઈ શકાય તે
ગુન્હો સમજવો; અને જમીન નહીં લઈ શકાય એવો ગુન્હો એટલે ખીજો કોઈ ગુન્હો
સમજવો.

ટીકા—જમીન કેવી રીતે લેવા તે વીગરે બાબત આગળ કલમ ૪૯૧ થી તે કલમ ૫૦૨
સુધી જુઓ.

'વારંટનો મુકદ્દમો' (૧) 'વારંટનો મુકદ્દમો' એટલે જે ગુન્હા બાબત મોતની અથવા
સમુદ્ધ પારની અથવા છ મહીનાથી વધારે મુદત સુધી કેદની શિક્ષા
કરી શકાય તેવા ગુન્હા સંબંધી કોઈ મુકદ્દમો સમજવો.

'સમનનો મુકદ્દમો' (૨) 'સમનનો મુકદ્દમો' એટલે જે ગુન્હા બાબત સદરહુ શિક્ષા કરી
નહી શકાય એવા ગુન્હા સંબંધી કોઈ મુકદ્દમો.

'રાણીની વિલા- (૩) 'રાણીની વિલાયતી રદ્યત' આ શબ્દોનો અર્થ હેઠળ લખ્યા
યતી રદ્યત,' પ્રમાણે સમજવો એટલે,

(૧) ગ્રેટબ્રિટન અને આયર્લેન્ડના સંયુક્ત રાજ્યમાં અથવા યુરોપ માંહેની અથવા
અમેરિકા માંહેની અથવા આસ્ટ્રેલેસીયા માંહેની મલીકામાયાઝમાની કોઈ પણ વસાહતોમાં
અથવા મુલકોમાં; અથવા ન્યુઝીલેન્ડની વસાહતમાં અથવા કેપ ઓફ ગુડ હોપની અથવા
નટાલની વસાહતમાં મલીકામાયાઝમાનો જે રદ્યત જન્મી હોય અથવા જે રદ્યતને ત્યાંનો
દેશજ્ઞ અધિકાર પ્રાપ્ત થયો હોય અથવા જે રદ્યતને ત્યાં હમેશાં રહેવાનું દેકાણું કર્યું હોય
એવી હરકોઈ રદ્યત.

(૨) સદરહુ પ્રકારના હરકોઈ માણસનું અંકરણ છોડે અથવા તે છોડવાનું છોડે.

ટીકા—સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૭૧ માં રાણીની વિલાયતી રદ્યતની વાખ્યા
આપેલી છે તેમાં તે રદ્યતને ગ્રેટબ્રિટન અને આયર્લેન્ડના હીત રાજ્યમાં અથવા યુરોપખંડમાં
અથવા અમેરિકાખંડમાં અથવા આસ્ટ્રેલેસીયામાં મલીકામાયાઝમાની જે વસાહતો અથવા મુ-
લકો છે અથવા ન્યુઝીલેન્ડની વસાહતમાં અથવા કેપ ઓફ ગુડ હોપની અથવા નેતલની વસા-
હતમાં મલીકામાયાઝમાની જે રદ્યતને દેશજ્ઞ અધિકાર પ્રાપ્ત થયો હોય તે રદ્યતને રાણીની

વિભાગની સ્થિતિ ગણીને લાભ આપવાને માટે આ વાખ્યામાં સુધારો કરવામાં આવ્યો છે.

“બાબ” (વ) “બાબ” એટલે આ કાયદાનો કોઈ બાબ સમજવો; અને

“પરિશિષ્ટ” પરિશિષ્ટ એટલે આ કાયદાને જોડેલું કોઈ પરિશિષ્ટ સમજવું.

“જગા” (અર્થ) “જગા” આ શબ્દમાં ઘર, મકાન, તંબુ તથા વહાણુ એનો પણ સમાવેશ થાય છે.

કત્યોના સખંધમાં જે શબ્દો કરેલાં કત્યોના સખંધમાં વાપર્યા હોય તે શબ્દો જે-વાપરેલા શબ્દો. કાયદાસર કરેલી કસુરોને પણ લાગુ છે; અને

શબ્દનો જે અર્થ જે શબ્દો તથા વાક્યો આ કાયદામાં વાપર્યા હોય અને જેઓની થી ફોજદારી કાયદા વ્યાખ્યાઓ હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદામાં આપી હોય અને ઉપર દામાં હોય તેજ આપી નહીં હોય તે સર્વે શબ્દોના તથા વાક્યોના અર્થ સદરહુ કાયદા અર્થ સમજવો. દામાં જે પ્રમાણે આપ્યા હોય તે પ્રમાણે સમજવા.

ટીકા—જગા—આ શબ્દમાં ઘર, ઇમારત, તંબુ અને વાહાણુનો સમાવેશ કરવામાં આવેલો છે, જે શબ્દો તથા વાક્યો આ આક્ટમાં વાપર્યા હોય અને જેઓની વ્યાખ્યાઓ હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદામાં આપી હોય તે સર્વે શબ્દો તથા વાક્યોના અર્થો સદરહુ કાયદામાં આપ્યા હોય તે તેઓને અનુક્રમે તે પ્રમાણે સમજવા.

ફોજદારી કાયદા પ. હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદા મુજબના સઘળા ગુન્હાઓનો મુજબના ગુન્હા- ચોકશી તથા ઇનસાફ આ કાયદામાં આગળ કહેલા ઠરાવો પ્રમાણે કરવો, એનો ઇનસાફ. અને બીજા કોઈ પણ કાયદા મુજબના ગુન્હાઓની ચોકશી તથા ઇનસાફ તેજ ઠરાવ પ્રમાણે કરવો, પણ તે ચોકશી અથવા ઇનસાફ સદરહુ ગુ-

બીજા કાયદા નહાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ કરવાની રીત અથવા જગા સંબંધી આ વિરૂધ્ધ ગુન્હા નીચમ ન કરવા બાબત કોઈ પણ કાયદો ચાલુ હોયતો તેને અનુસરીને એનો ઇનસાફ કરવો.

ટીકા—ચોકશી તથા ઇનસાફ કરવો એ બાબતની સમજૂતીને માટે કલમ ૪ માં જે શબ્દોની વ્યાખ્યાઓ આપવામાં આવેલી છે તે જોવી.

—૦—

ભાગ ૨ જે.

ફોજદારી કોર્ટોની તથા હોદ્દાઓની રચના તથા અધિકાર.

ફોજદારી કોર્ટોની તથા હોદ્દાઓની રચના બાબત.

બાબ ૨ જે.

અ-ફોજદારી કોર્ટોના દરજ્જા.

ફોજદારી કોર્ટ- ૧. હાઈકોર્ટો સિવાય, તથા આ કાયદા વગર બીજા કોઈપણ ચાલુ દોના દરજ્જા. કાયદા પ્રમાણે રચેલી કોર્ટો સિવાય, બ્રિટિશ ઈન્ડિયામાં પાંચ દરજ્જાની

ફ્રેન્ચદારો ફોરટે હશે, એટલે :-

૧.-સેશન ફોરટે.

૨.-પરેસિડેન્સી માલ્ટ્રેટોની ફોરટે.

૩.-પેહેલા વર્ગના માલ્ટ્રેટોની ફોરટે.

૪.-બીજા વર્ગના માલ્ટ્રેટોની ફોરટે.

૫.-ત્રીજા વર્ગના માલ્ટ્રેટોની ફોરટે.

ટીકા—પ્રેસિડેન્સી માલ્ટ્રેટની ફોરટેને પણ આ કાયદા પ્રમાણે ફ્રેન્ચદારો ફોરટે ગણવા ને માટે સ્પષ્ટ કરાવ કરવામાં આવેલા છે. સન ૧૮૭૨ ના ૧૦ માં આક્ટની કલમ ૫ માં આ કરાવ નોંધતો, પણ આમાં નવો ઘખલ કરેલો છે.

ખ-મુલકની ટુકડીઓ.

સેશન ટુકડીઓ.

૭. (ઈલાકાના મુખ્ય શહેરો શિવાય), દરેક પ્રાંત સેશન ટુકડી થશે, અથવા તેમાં સેશન ટુકડીઓ આવશે ;

જલ્લા.

અને આ કાયદાનાં કારણસાર દરમ્મક સેશન ટુકડી જલ્લો થશે અથવા તેમાં જલ્લા આવશે.

ટુકડીઓમાં તથા જલ્લાઓમાં ફેરફાર કરવાનો અધિકાર

સદરહુ ટુકડીઓની તથા જલ્લાઓની સીમાઓમાં, અથવા ગવર્નર જનરલ ઇન્ડિસની અગાઉથી મંજૂરી લઈને, તેમની સંખ્યામાં ફેરફાર કરવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

હાલની ટુકડીઓમાં તથા જલ્લાઓમાં જ્યાંસુધી ફેરફાર કરવામાં ન આવે ત્યાંસુધી તે કાયમ રાખવા.

આ કાયદા અમલમાં આવે ત્યારે ચાલુ હોય એવી સેશન ટુકડીઓમાં તથા જલ્લાઓમાં જ્યાંસુધી સદરહુ પ્રમાણે ફેરફાર કરવામાં ન આવે ત્યાંસુધી તે સેશન ટુકડીઓ તથા જલ્લા રહેશે.

ઈલાકાનાં મુખ્ય શહેરોને જલ્લા ગણવા.

આ કાયદાનાં કારણસાર દરમ્મક ઈલાકાનું મુખ્ય શહેર જલ્લો છે એમ સમજવું.

જલ્લાની પેટા ટુકડીઓ કરવાનો અધિકાર.

૮. ઈલાકાનાં મુખ્ય શહેરોની બાહારનાં કોઈ પણ જલ્લાની પેટા ટુકડીઓ કરવાનો, અથવા સદરહુ પ્રકારની કોઈપણ જલ્લાના કોઈ પણ ભાગને પેટા ટુકડી કરવાનો, અને કોઈ પણ પેટા ટુકડીની હદમાં ફેરફાર કરવાનો, અધિકાર સ્થાનિક સરકારને છે.

હાલની પેટા ટુકડીઓ કાયમ રાખી

જે ચાલુ પેટા ટુકડીઓ હાલમાં ધણુંકરીને માલ્ટ્રેટના હવાલામાં મુકવામાં આવે છે તે સઘળી પેટા ટુકડીઓ આ કાયદા પ્રમાણે કરેલી છે એવું સમજવું.

ક—ઈલાકાના મુખ્ય રોહિરોની ખહાર કોરટો તથા હોદ્દા.
સેશન કોરટ. ૯. સ્થાનિક સરકારે દરએક સેશન ટુકડી માટે એક સેશન કોરટ સ્થાપવી, અને સદરહુ કોરટનો એક જજ નીમવો.

૭મી સદરહુ પ્રકારની એક અથવા વધારે કોરટોમાં હકુમત ચલાવવાને ચાલીશનલ સેશન જજો, જોઈન્ટ સેશન જજો તથા આરીસ્ટન્ટ સેશન જજો નીમવાનો અધિકાર સ્થાનિક સરકારને છે.

બ્યારે આ કાયદો અમલમાં આવે ત્યારે જે સેશન કોરટો ચાલુ હોય તે સંબંધી સેશન કોરટો આ કાયદા પ્રમાણે સ્થાપેલી છે એમ સમજવું.

ટીકા—સેશન કોરટે કરેલી માનની શિક્ષા અમલમાં લાવતા પેહલાં હાઇકોર્ટની મંજૂરીની જરૂર છે, બ્યારે કોઈ ગુનેહગારને સમુદ્રપારની શિક્ષા કરી હોય ત્યારે તેજ વખતે કોરટે દરશાન વધું જોઈએ કે હિંદુસ્તાનના ફાજદારી કાયદાની કલમ ૫૯ મુજબ આવી સમુદ્રપારની શિક્ષા આસાન અગર સખત જેવી હોય તેવી કેદને બદલે કરેલી છે. કલકત્તા હાઇકોર્ટનો સન ૧૮૯૯ નો સરકયુવર ૯.

સેશન કોરટ હાઇકોર્ટને પુછ્યા સિવાય હિંદુસ્તાનના ફાજદારી કાયદાની કલમ ૬૨ પ્રમાણે કેદીની તમામ મિલકત જપ્ત કરવાનો ઠરાવ કરવાને મુખત્યાર છે. નોર્થ વેસ્ટર્ન પ્રોવીન્સીસ રીપોર્ટ્સ, જાનેવારી સન ૧૮૯૬, પાનું ૪.

પ્રાણાણ છતાં તેની જાગીર જપ્ત કરવાનો હુકમ મીતાક્ષરામાં મના છતાં થઈ શકે છે. ૮ મુઅર્સ ઇન્ડિયન અપીલ્સ પાનું ૫૦૦.

આ કલમના બીજા ભાગમાં જે અધિકારીઓનાં નામ નાબુદ કરવામાં આવ્યાં છે તેઓ નો સમાવેશ તેઓની સત્તા પ્રમાણે આ કાયદામાં બ્યાં બ્યાં સેશન કોરટ છે એ શબ્દોમાં થાય છે—પ્રીન્સેપ.

જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટ. ૧૦. ઈલાકાના મુખ્ય રોહિરોની ખહાર દરએક જીલ્લામાં સ્થાનિક સરકારે પેહલા વરગનો એક માજિસ્ટ્રેટ નીમવો, અને તેને જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટ કેહેવો.

ટીકા—એક ટુલપાવર માજિસ્ટ્રેટ તોહમતવાળા ઉપર સન ૧૮૫૦ ના આક્ટ ૩૫ ની કલમ ૬ પ્રમાણે તોહમત રાખી તેને દંડની શિક્ષા કરી તે કામમાં એવો ઠરાવ થયો કે સન ૧૮૫૦ ના આક્ટ ૩૫ ની ક. ૧૬ મુજબ આવો ગુનેહો જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટ સાંભળી શકે છે પણ ટુલપાવર માજિસ્ટ્રેટને અધિકાર નથી માટે તોહમતવાળાનો તપાસ જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટ કરવો જોઈએ. સરકાર વિશ્વ પ્રબાશકર સામળ મુંબાઈ હાઇકોર્ટ, રીપોર્ટ, વા. ૩, પ્રા. ૧૧.

જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટ. ૧૧. બ્યારે કોઈ જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટનો હોદ્દો ખાલી પડવાથી કોઈ રેટનો હોદ્દો ખાલી પણ અમલદાર સદરહુ જીલ્લામાં મુખ્ય અમલ ચલાવવામાં કામ પડવાથી તે ઉપર ઉપર થોડી મુદતને માટે આવે, ત્યારે સદરહુ અમલદાર સ્થાનિક થોડી મુદતને માટે સરકારનો હુકમ થતાં સુધી આ કાયદા ઉપરથી જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટને નિમાયતા અમલદારો જે અધિકાર આપ્યા છે તથા તેને જે કામે સોંપ્યાં છે તે સગવે અ-

ધીકારો ચલાવવા તથા તે સરવે કામો કરવાં.

ટીકા—આ કલમ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ માની કલમ ૫૫ ને મળતી છે આના સંબંધમાં કલમ ૧૦ ઉપરની ટીકા જુઓ.

તાબા માંહેના ૧૨. ઇલાકાના મુખ્ય શહેરોની બહાર કોઈ જિલ્લામાં જિલ્લા માલ-માલુસ્ટરેટો. સ્ટરેટ સીવાય, પેહેલા વરગના અથવા ખીન્ન વરગના અથવા ત્રીન્ન વરગના માલુસ્ટરેટો દાખલ પોતાની નજરમાં આવે તેટલા માલુસોને નીમવાનો અધિકાર સ્થાનિક સરકારને છે, અને સદરહુ માલુસોને આ કાયદા પ્રમાણે જે અધીકારો આપવામાં આવે તે સરવે અથવા તેમાંના કોઈ પણ અધિકાર જે સ્થાનિક પ્રતેમના હકુમત દેશમાં તેણે ચલાવવા તે સ્થાનિક પ્રદેશ વખતે ઠરાવવાનો અપત્યાર નીસ્થાનિકસીમા. સ્થાનિક સરકારને અથવા સ્થાનિક સરકારના નિરબંધ હેઠળ રહીને જલ્લા માલુસ્ટરેટને છે.

સદરહુ પ્રકારનો પ્રદેશ ઠરાવીને જુદી રીતે ઠરાવ્યું ન હોયતો સદરહુ માલુસોની હકુમત તથા તેઓનો અધિકાર સદરહુ જલ્લામાં સરવે ઢેકાણે લાગુ પડશે.

ટીકા—આ કલમને છેલ્લો ભાગ તદ્દન નવોજ છે—તાબાના જે માલુસ્ટરેટોને ખાસ સત્તા આપવામાં આવી નથી તેઓને પોલીસના રીપોર્ટ ઉપરથી અગર તેમને પોતાનેજ કરેલી ફરિયાદ ઉપરથી મુકદ્દમાનો ઇનસાફ કરવાને અધિકાર નથી. શંકર આખાજ હોસીંગ, મુખ્ય હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૬, પ્ર. ૬૬.

પેટા ટુકડી મા- ૬૩. સ્થાનિક સરકાર કોઈ પેટા ટુકડી પેહેલા વરગના અથવા જલુસ્ટરેટના હવા- ખીન્ન વરગના કોઈ પણ માલુસ્ટરેટના હવાલામાં મુકવાને અને જે લામાં મુકવાનો પ્રસંગે જરૂર પડે તે પ્રસંગે તે હવાલો તેની પાસે છોડાવવાને મુખ્ય અધિકાર. ત્યાર છે. સદરહુ માલુસ્ટરેટોને પેટા ટુકડી માલુસ્ટરેટો કહેવા.

જલ્લા માલુ- સ્થાનિક સરકાર આ કલમમાં કહેલા પોતાના અધિકાર જિલ્લા માલુ-સ્ટરેટનો અધિકાર સ્ટરેટને સોંપવાને મુખ્યત્યાર છે.
સોંપવા બાબત.

ટીકા—પેટા ટુકડી માલુસ્ટરેટના જે સાધારણ અધિકાર ૩ જ પરિશિષ્ટના ભાગ ૪ માં બતાવ્યા છે તે જુઓ, ૧૮૮૦ ના આક્ટ ૩ જની કલમ પ્રમાણે કાન્ટોમેન્ટ માલુસ્ટરેટ પેટા ટુકડી માલુસ્ટરેટ છે, કલમ ૧૨ થી પેટા ટુકડી માલુસ્ટરેટનો અધિકાર આખા ડિસ્ટ્રિક્ટમાં ચાલી શકે તોપણ તેમના અધિકાર તેમની પેટા ટુકડીની હદમાંજ ચાલી શકે તેવી મર્યાદા બાંધી શકાય.

સ્પેશિયલ મા- ૧૪. પેહેલા વરગના અથવા ખીન્ન વરગના અથવા ત્રીન્ન વરગના જલુસ્ટરેટો. માલુસ્ટરેટને જે અધિકાર આ કાયદાથી આપ્યા છે અથવા આ કાયદા

પ્રમાણે આપી શકાય તે સરવે અથવા તેમાંના હરકોઈ અધિકાર ઇલાકાના મુખ્ય શહેરોની બહાર હરકોઈ સ્થાનિક ક્ષેત્રમાં અમુક મુકદ્દમાના સંબંધમાં અથવા કોઈ અમુક વરગના અથવા વરગોના મુકદ્દમાના સંબંધમાં અથવા અમુક સામાન્ય રીતે સંબંધના મુકદ્દમાના સંબંધમાં હરકોઈ માલુસને આપવાનો અપત્યાર સ્થાનિક સરકારને છે.

સદરહુ માજીસ્ટરેટોને સ્પેશીયલ માજીસ્ટરેટો કેહેવા.

આ કલમના પેહેલા પારેઆફથી આપેલો અધિકાર સ્થાનિક સરકાર પોતાના તાબા માંહેના હરકોઈ અમલદારને ગવરનર જનરલ ધનકાંઉન્સિલની અગાઉથી મંજૂરી લઈને અને પોતે દુરસ્ત ધારે એટલી હદ રાખીને સોંપવાને મુખત્યાર છે.

આસિસ્ટન્ટ રિસ્ત્રીક્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટથી ઉતરતા દરજ્જાના કોઈપણ પોલીસ અમલદાર ને આ કલમ પ્રમાણે કાંઈ પણ અધિકાર આપવા નહી, અને સુલેહુ નળવવાસાં તથા ગુન્હો અટકાવવાસાં અને ગુન્હેગારોને માજીસ્ટરેટની આગળ લઈ જવા માટે તેઓને ખોળી કાહાડવાસાં તથા પકડવાસાં, તથા અટકાવી રાખવા સાં, અને કોઈપણ આલુ કાયદાથી તે અમલદારને સોંપેલાં ખીન્ન કાંઈ પણ કામ તેને કરવાસાં જેટલેસુધી જરૂર હોય તે કરતા વત્તા કાંઈ પણ અધિકાર સદરહુ પ્રમાણે આપવા નહી.

માજીસ્ટરેટોની ૧૫. ઈલાકાના મુખ્ય શેહેરોની હરકોઈ બહાર જગામાં હરકોઈ બે બેન્ચો.

અથવા વધારે માજીસ્ટરેટોને બેન્ચ તરીકે બેસવાનું ફરમાવવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે. અને પેહેલા, ખીન્ન અથવા ત્રીન્ન વરગના માજીસ્ટરેટને જે અધિકારો આ કાયદાથી આપ્યાછે અથવા આ કાયદા પ્રમાણે આપી શકાય તેમાના હરકોઈ અધિકાર સ્થાનિક સરકાર હુકમ કરીને સદરહુ બેન્ચને આપવાને મુખત્યારછે, અને સ્થાનિક સરકાર દુરસ્ત ધારી એવાજ મુકદમામાં અથવા એવાજ વરગના મુકદમામાં અને એવીજ સ્થનિક હદમાં, સદરહુ અધિકારો ચલાવવાનું ફરમાવવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

વીશેષ હુકમ ન આ કલમ પ્રમાણે હરકોઈ હુકમ કરીને જુદી રીતે ઠરાવ કર્યો ન હોય તો બેન્ચ જે હીં હોયતો સદરહુ બેન્ચના મેમ્બરોમાં જે ઉંચામાં ઉંચા દરજ્જાનો અધિકારો ચલા માજીસ્ટરેટ હોય અને સદરહુ બેન્ચના મેમ્બર તરીકે હાજર રહીને વી શકે તે. કામના ભાગ લેતો હોય તેવા માજીસ્ટરેટને આ કાયદાથી જે અધિકાર આપ્યા હોય તે અધિકાર સદરહુ પ્રકારની દરેક બેન્ચનાં બેન્ચ સમજી

તું, અને આ કાયદાના કારણસાં તે બેન્ચને જેટલેસુધી બની શકે તેટલેસુધી સદરહુ દરજ્જાના માજીસ્ટરેટ તરીકે ગણતી.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૦-૫૧ તથા ૨૨૪ ઉપરથી રચવામાં આવી છે. પોરોયો અમાર વિરૂદ્ધ શેખ ખત્તાલના કામમાં નામદાર કલકત્તા હાઈ કોર્ટે એમ ઠરાવ્યું છે કે માજીસ્ટ્રેટની બેન્ચ કામ ચલાવે તેવારે તેના અધ્યક્ષે હાજર રહી ફરીયાદી અને તોહમતદારનો પુરાવો સાંભળવો જોઈએ, કેટલુંક કામ ચલાવતાં તે હાજર ન હોય તો તેણે શાખીતીના કરેલો ઠરાવ ૨૬ થાય, તા. ૨૩ જુલાઈ સન ૧૮૭૬.

બેન્ચોના પોતા ૧૬. કોઈ પણ જુદા માજીસ્ટરેટની બેન્ચોની તેઓમાં કામની સમ ના કામની સમ જુત થવાસાં હેઠળ લખેલી બાબતો સંબંધી આ કાયદાને અનુસરતી જુત થવા સાં હોય એવો કાનુન વખતે વખતે કરવાને સ્થાનિક સરકાર અથવા સ્થાનિક

કાનુન કરવાનો ક સરકારના નીરખાંધમાં હેઠલ રહીને જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે. અધિકાર.

(અ) ઈનસાફ કરવાના મુકદ્દમાના વરગો ;

(બ) ખેસવાની વખત તથા જગા ;

(ક) ઈનસાફ ચલાવવા ખાખત ખેંચની રચના ;

(૬) ખેટેલા માજિસ્ટ્રેટો વચ્ચે મનમાં જે ભેદ પડે તેનો નીકાલ ક-રવાની રીત.

ટીકા—આ કલમ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૨ અને ૫૩ ને મળતી છે. ગુચવણ બરેલો મુકદ્દમા ડિજીટીકટ માજિસ્ટ્રેટો માજિસ્ટ્રેટની ખેચને સોંપવો નહીં જોઈએ. બાળાનાથસેન ઈન્ડિયન લા. રીપોર્ટ કલકત્તા વા. ૨, પ્ર. ૨૩.

માજિસ્ટ્રેટોએ ૧૭. ૧૨ મી, ૧૩ મી, અને ૧૪ મી કલમ પ્રમાણે નિમેલા સઘળા તથા ખેંચોએ જ- માજિસ્ટ્રેટ તથા ૧૫ મી કલમ પ્રમાણે રચેલી સઘળા ખેંચો જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટના રેટના તાખામાં છે એવું સમજવું અને સદરહુ માજિસ્ટ્રેટોને તથા તાખામાં રહેવું. ખેંચોને કામ વેંહેચી આપવા ખાખત આ કાયદાને અનુસરતી હોય એવી કાનુન વખતે વખતે કરવાને જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે; અને

માજિસ્ટ્રેટોએ કોઈ પેટા ટુકડીમાં અધિકારો ચલાવનાર પેટા ટુકડી માજિસ્ટ્રેટ સિવાય તથા ખેંચોએ પે- ખીજે દરએક માજિસ્ટ્રેટ તથા દરેક ખેંચ પેટા ટુકડી માજિસ્ટ્રેટના ટા ટુકડી માજિ- તાખામાં છે એમ સમજવું, તોપણ તે જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટના સામાન્ય સ્ટ્રેટના તાખામાં નિરખાંધ હેઠળ છે એવું સમજવું. રહેવું.

આસિસ્ટન્ટ સે- સઘળા આસિસ્ટન્ટ સેશન જરજનેએ, જે સેશન જરજની કોરટોમાં શન જરજનેએ તેઓ હુકમત ચલાવતા હોય તે સેશન જરજના તાખામાં રહેવું, અને સેશન જરજના સદરહુ આસિસ્ટન્ટ સેશન જરજને કામ વેંહેચી આપવા ખાખત આ તાખામાં રહેવું. કાયદાને અનુસરતી હોય એવી કાનુન વખતે વખતે કરવાને સેશન જરજ મુખત્યાર છે.

જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટ તેમજ ૧૨ મી, ૧૩ મી અને ૧૪ મી કલમ પ્રમાણે નિમેલા માજિસ્ટ્રેટો અથવા ૧૫ મી કલમ પ્રમાણે રચેલી ખેંચો સેશન જરજના તાખામાં નથી, એવું સમજવું, પણ આ કાયદામાં આગળ ઠરાવેલું છે તેટલેસુધી અને તે રીતે તેના તાખામાં છે એવું સમજવું.

ટીકા—માજિસ્ટ્રેટો સેશન કોરટને કઈ કઈ ખાખતોમાં તાજે છે તે નિચેની ખીના ઉપર-થી જણાઈ આવશે.

કલમ ૧૨૩—સારી ચાલ સીફ તો એક વરસ કરતાં વધારે મુદતને વાસ્તે તારણ આપવાનો હુકમ કરવા છતાં ન આપે તો તે ખાખતમાં; તથા

કલમ ૧૬૩—કમીટ કરેલા કેસ સેશન કોરટે માંબળવા વિશે છે તે વિશે; તથા

કલમ ૪૦૮—પેહેલા વરગના માલસ્ટરેટ કરેલા શિક્ષાના હુકમ ઉપર અપીલ સાંભળવા બાબત છે તે નિશ્ચે; તથા

કલમ ૪૩૫—નિયમસર અગર કાયદા પ્રમાણે કામ કરવામાં આવ્યું છે કે નહીં તે જોવાને માટે નિયામક દરજ્જાના કોર્ટોનાં હકૂતર મંગાવવાના અધિકાર સંબંધી છે તે બાબતમાં, સેથન કોર્ટને માલસ્ટરેટ તાબે છે, વળી આ બાબતોમાં ડિસ્પીકટ માલસ્ટરેટ તથા માલસ્ટરેટોની બેન્ચ સેથન કોર્ટને તાબે છે.

૬.—પરેસીડેન્સી માલસ્ટરેટોની કોર્ટો.

પરેસીડેન્સી માલ ૧૮. સ્થાનિક સરકારે (આ કાયદામાં પાછળ જેમને પરેસીડેન્સી સ્ટરેટોનીનિમાયુંક. માલસ્ટરેટ કહયાછે એવા) બેઠમ્મે તેટલા માણસોને દરએક ઇલાકાના મુખ્ય શહેરના માલસ્ટરેટ તરીકે વખતે વખતે નીમવા, અને સદરહુ માણસોમાંના એકને તે દરેક શહેરના ચીફ માલસ્ટરેટ તરીકે નોમવા.

સદરહુ માણસોમાંના હરકોઈ બે અથવા વધારે માણસો (આ કાયદામાં પાછળ આપેલા અધિકાર પ્રમાણે ચીફ માલસ્ટરેટ, કરેલી કાનુનને અનુસરીને) બેન્ચ તરીકે એકઠા બેસવાને મુખત્યાર છે.

તેમની હકુમત- ૧૯. દરએક પરેસીડેન્સી માલસ્ટરેટ, જે ઇલાકાનાં મુખ્ય શહેરની સ્થાનિક હદ. માટે પોતે નિમાયો હોય તે માંહેની સઘળી જગાઓમાં, અને સદરહુ શહેરના બંદરની તથા વાહાણુ ચાલી શકે એવી તે બંદર તરફ જતો હરકોઈ નદી અથવા ખાડીની જે હદ બંદરોનું તથા બંદર દેણાનું કામ નિયમન કરવા બાબતના ચાલુ કાયદા પ્રમાણે ઠરાવેલી હોય તેવી હદ માંહેની સઘળી જગાઓમાં હકુમત ચલાવવી.

મુખાઈની પેટી ૨૦. મુખાઈ શહેરમાં દરએક પ્રેસિડેન્સી માલસ્ટરેટ સન ૧૮૭૦ ના સેશનની કોર્ટ. એપ્રિલ મહિનાની પેહેલી તારીખની પેહેલાં તરત ચાલુ હોય એવા હરકોઈ કાયદા પ્રમાણે તે શહેરમાં પેટી સેશનની કોર્ટ જે હકુમત ચલાવી હોય તે સઘળી હકુમત ચલાવવી,

પણુ એવું ઠરાવ્યું છે કે મુખાઈની મ્યુનિસિપાલિટીના બંદોબસ્ત બાબતના ચાલુ કાયદા મુજબની અપીલો ફક્ત ચીફ માલસ્ટરેટને કરવી.

ચીફ માલસ્ટરેટ. ૨૧. દરએક ચીફ માલસ્ટરેટ જે અધિકાર આ કાયદાથી તેને આપ્યા.

છે તે સઘળા અધિકાર અથવા જે અધિકાર આ કાયદો અમલમાં આવ્યાની પેહેલાં તરત ચાલુ હોય એવા કોઈ પણ કાયદા પ્રમાણે અથવા કાનુન પ્રમાણે હરકોઈ સિનિયર માલસ્ટરેટ અથવા ચીફ માલસ્ટરેટ ચલાવવા બેઠમ્મે. તે સઘળા અધિકાર પોતાની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં ચલાવવા, અને નીચે લખેલી બાબતનું નિયમન કરવાસાર આ કાયદાને અનુસરતી હોય એવી કાનુન સ્થાનિક સરકારની અગાઉથી મંજૂરી લઈને વખતે વખતે કરવાને તે મુખત્યાર છે :—

- (અ) સદરહુ શેહેરના માલુસ્ટરેટોની કોર્ટોમાં કામ ચલાવવા ખાખત તથા વેહેંચવા ખાખત તથા તે કોર્ટોના વહિવટ ખાખત;
 (બ) જે વખતે તથા જગ્યાએ માલુસ્ટરેટોની ખેન્ચોઅ્ય ખેસતુ' તે ખાખત;
 (ક) સદરહુ ખેન્ચોની રચના ખાખત; અને
 (ડ) ખેદેલા માલુસ્ટરેટો વચ્ચે મતમાં ભેદ પડે તેનો નિકાલ કરવાની રીત ખાખત.

ઈ.—જસ્ટીસ આફ ધી પીસ.

જલ્લાઅ્યને માટે ૨૨. ઇલાકાનાં મુખ્ય શેહેરોની ખાહાર સઘળા બ્રિટિશ ઈંડિયાના જસ્ટીસ આફ ધી સખંધમાં અથવા તેના હરકોઈ ભાગના સખંધમાં ગવરનર જનરલ પીસ.

ઈનકૌન્સિલ,

અને પોતાના અમલ હેઠળના (સદરહુ શેહેરો વગર ખીજા) મુલકોના સખંધમાં દરઅેક સ્થાનિક સરકાર.

સરકારી ગેઝેટમાં જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરીને યોગ્ય ધારે અેવી રાણીની વિલાયતી રૈયતને સદરહુ જાહેરનામામાં કહેલા મુલકોની અંદર અને તે મુલકો માટે જસ્ટીસ આફ ધી પીસ તરીકે નિમવાને મુખત્યાર છે.

ટીકા—જુઓ કલમ ૪૪૩ તથા ૪૪૪ આ કલમ યુરોપિયન બ્રિટિશ રજપત હાય તેમનેજ મુજેહના અમલદાર નિમી શકાય છે.

ઇલાકાના મુખ્ય ૨૩. કલકત્તા શેહેરના સખંધમાં ગવરનર જનરલ ઇનકૌન્સિલ શેહેરો માટે જ- અથવા સ્થાનિક સરકાર;

સ્ટીસ આફ ધી પીસ.

અને મદ્રાસ તથા મુંબાઈ શેહેરના સખંધમાં સ્થાનિક સરકાર,

બ્રિટિશ ઈંડિયામાં રહેનારા જે સખસો કોઈપણ પરરાજ્યની રૈયત ન હોય, અને જેમને (પ્રસંગ પ્રમાણે) ગવરનર જનરલ ઇનકૌન્સિલ અથવા સ્થાનિક સરકાર યોગ્ય ધારે, તે સખસોને, સરકારી ગેઝેટમાં જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરીને તેમાં કહેલી સદરહુ શેહેરની હ- દમાં, જસ્ટીસ આફ ધી પીસ તરીકે નિમવાને મુખત્યાર છે.

હાલના જસ્ટીસ ૨૪. કોઈ હાઈકોર્ટે આપેલાં હરકોઈ કમિશન પ્રમાણે સદરહુ શે- આફ ધી પીસ. હેરો વગર ખીજા બ્રિટિશ ઈંડિયાના કોઈ પણ ભાગની અંદર અને તે ભાગ માટે જસ્ટીસ આફ ધી પીસ તરીકે હાલમાં કામ કરનારા દરઅેક માણસને સદરહુ શેહેરો વગર ખીજા આખા બ્રિટિશ ઈંડિયાને માટે જસ્ટીસ આફ ધી પીસ તરીકે કામ કરવાને ૨૨ મી કલમ પ્રમાણે ગવરનર જનરલ ઇનકૌન્સિલે નિમ્યો છે અેતુ' સમજવું.

• સદરહુ પ્રકારના કોઈ પણ કમિશન પ્રમાણે સદરહુ શેહેરોમાંના હરકોઈ શેહેરની હ- દમાં જસ્ટીસ આફ ધી પીસ તરીકે હાલમાં કામ કરનારા દરઅેક માણસને ૨૩ મી કલમ

પ્રમાણે સ્થાનિક સરકારે નિમ્ન્યો છે એવું સમજવું.

હોદ્દાના સખખથી ૨૫. પોતપોતાના હોદ્દાના સખખથી ગવરનર જનરલ તથા ગવ-
જસ્ટીસ આફ ધી રનર જનરલની કૌન્સિલના મામુલ મેંબરો તથા હાઇકોર્ટના જરજને તથા
પીસ. રંગુનનો રિકોર્ડર આખા પ્રિટિશ ઇન્ડિયાનો અંદર અને પ્રિટિશ ઇન્ડિ-
યાને માટે જસ્ટીસ આફ ધી પીસ છે એવું સમજવું “સેશન જરજે
અને જિલ્લા માલસ્ટ્રેટો,” તેઓ જે સ્થાનિક સરકારના તાખામાં નોકરી કરતા હશે તે સર-
કારના વહીવટ માંહેના સઘળા મુલકમાં તથા મુલકને માટે જસ્ટીસ આફ ધી પીસ છે એ-
વું સમજવું. અને પેરેસીટેન્સી માલસ્ટ્રેટો જે શેહરોના તેઓ માલસ્ટ્રેટો હોય તે શે-
હરોની અંદર અને તે શેહરો માટે જસ્ટીસ આફ ધી પીસ છે એમ સમજવું.

૬—સરપેન્ટ કરવા બાબત તથા દુર કરવા બાબત.

જરજને તથા મા ૨૬. રાયલ ચાર્ટરથી સ્થાપેલી હાઇકોર્ટો સિવાય બીજી કોજ્ઞદા-
લસ્ટ્રેટોને સરપે રી કોર્ટોના સઘળા જરજને અને સઘળા માલસ્ટ્રેટોને હોદ્દા ઉપરથી
નંડ કરવા તથા દુ સરપેન્ટ કરવાનો અથવા દુર કરવાનો અધિકાર સ્થાનિક સરકારને છે,
ર કરવા બાબત.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે જે જરજને તથા માલસ્ટ્રેટોને હોદ્દા ઉપરથી સરપેન્ટ કરવા
નો અથવા દુર કરવાનો અધિકાર હાલમાં ફક્ત ગવરનર જનરલના ઇનકાઉન્સિલને છે
તેઓને હોદ્દા ઉપરથી બીજા કોઈ પણ અધિકારીએ સરપેન્ટ કરવા નહીં કે દુર કરવા નહીં.

જસ્ટીસ આફ ૨૭. જે જસ્ટીસ આફ ધી પીસને ગવરનર જનરલ ઇનકાઉન્-
ધી પીસને સરપે સિલે નિમ્ન્યો હોય તે જસ્ટીસ આફ ધી પીસને હોદ્દા ઉપરથી સરપેન્ટ
નંડ કરવા તથા દુ કરવાનો અથવા દુર કરવાનો અધિકાર ગવરનર જનરલ ઇનકાઉન્સિલ
ર કરવા બાબત. ને છે અને જે જસ્ટીસ આફ ધી પીસને સ્થાનિક સરકારે નિમ્ન્યો હોય
તેને હોદ્દા ઉપરથી સરપેન્ટ કરવાનો અથવા દુર કરવાનો અધિકાર સ્થા-
નિક સરકારને છે.

બાબ ૩ જો.

કોર્ટોના અધિકાર.

અ—દરએક કોર્ટ કયા કયા ગુન્હા સાંભળી શકે તે ગુન્હાઓનું વરણન.

કોજ્ઞદારી કાયદા ૨૮. હીંદુસ્તાનના કોજ્ઞદારી કાયદા મુજબના હરકોઈ ગુન્હાનો
મુજબના ગુન્હા. ઇનસાફ આ કાયદાના બીજા ઠરાવોને અનુસરીને કરવાનો અધિકાર હાઇકોર્ટ
ને અથવા સેશન કોર્ટને અથવા બીજા પરિશિષ્ટના આઠમા આસનમાં
ખતાવ્યા પ્રમાણે બીજા જે કોર્ટથી સદરહુ ગુન્હાનો ઇનસાફ થઈ શકે તે કોર્ટને છે.

ટીકા—આ કલમ સન ૧૮૭૪ ના અગીયારમા આક્ટની પેઠેલી કલમને બદલે રચવા-
માં આવેલી છે. આ કલમ પ્રમાણે સાત વરસ કરતાં વધારે મુદતની કેદની શિક્ષાને લાયક

હાલ તેવા કોઈ ગુન્હાનો ઇનસાફ પેહેલા વરગનો માજીસ્ટ્રેટ કરી શકતો નથી. સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૮ પ્રમાણે પેહેલા વરગનો માજીસ્ટ્રેટ કોઈપણ એવા ગુન્હાનો ઇનસાફ કરી શકતો હતો તેમાં આ કલમ ૧ ઉપર મુજબનો ફેરફાર થયો છે. આ કલમ પ્રમાણે પેહેલા, બીજા અને ત્રીજા વરગના કરતાં બીજા દરજ્જાની કોરટ આવા ગુન્હાની તપાસ કરી શકશે. આ કલમ, કલમ ૬ ની જોડે વાંચી જોવાથી સાફ માલમ પડે છે કે ડિસ્ટ્રીક્ટ માજીસ્ટ્રેટ અથવા પેટા ટ્રકડી માજીસ્ટ્રેટ પણ આવા ગુન્હાનો ઇનસાફ કરી શકે નહીં કારણ કે તેઓની કોરટ પણ પેહેલા વરગના માજીસ્ટ્રેટની કોરટ છે.

અમુક કૃત્યની વ્યાખ્યા હરકોઈ સ્થાનિક કાયદામાં કરાવેલી વાખ્યા મુજબ હોય તોપણ પીનજકોડમાં તેવીજ વાખ્યા મળતી આવે તોજ તે કૃત્યને માટે પીનજકોડ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે. ઉનુરામ વિરુદ્ધ લાન્નેસુર વીકલી રીપોર્ટ ૭૯, પ્ર. ૭૦.

ખીજના કાયદા મુજબના ગુંહા. ૨૯. ખીજના કોષ/પાણી કાયદા મુજબના હરકોષ ગુંહાનો ધનસાક બ્યારે સદરતુ કાયદામાં આ બાબત કોષ કોરટનું નામ કહ્યું હોય ત્યાં રે, તે કોરટ કરવો.

જ્યારે કોઈ કોરટનું નામ સદરહુ પ્રમાણે કહ્યું ન હોય ત્યારે તે સંહાનો ઇનસાફ કરવાનો અધીકાર હાઈ કોરટને અથવા આ કાયદા પ્રમાણે રચેલી હરકોઈ કોરટને છે પણ એનું હસાવ્યું છે કે :-

(અ) સદરહુ પ્રકારનો જે ગુન્હો સાત વરસ કરતાં વધતી મુદતની કેદની શિક્ષાને લાયક હોય તેવા કોઈપણ ગુન્હાનો ધનિસાદુ પેહેલા વરગના કોઈ પણ માહિયરે કરવો નહીં;

(ખ) સદરહુ પ્રકારનો જે ગુનહો ત્રણ વરસ સુધીની મુદતની કેદની શિક્ષાને લાયક હોય તેવા કોઈ પણ ગુનહાનો ઈનસાફ બીજા વરગના કોઈ પણ માજીસ્ટ્રેટે કરવો નહીં; અને

(ક) સદરાસુ પ્રકારનો જે ગુનહો એક વરસ સુધીની મુદતની હેઠની શિક્ષાને લાયક હોય તેવા કોઈ પણ ગુનહોનો ધનસાકુ ત્રીજા વરગના કોઈ પણ માહિયરેટ કરવો નહીં.

માતની શિક્ષાને ૨૦. જે મુલકોનો રાજ કારભાર, અતુક્રમે પંદ્રપના દેક્ષ્ટેનન્ટ
લાયક નહીં હોય ગવરનર અને અયોધ્યા તથા સેંટરલ પ્રાવિન્સીસના તથા ષ્રિટિશ ષ્ર-
એવા ગુન્ટા. હાના તથા કુર્ગના તથા આરામના ચીફ કમિશનર અલાવતા હોય તે

મુસકોમાં અને ખીન્ત પ્રાંતોના જે ભાગોમાં રેખચુટી કમિશનરો અથવા આ-
સિસ્ટન્ટ કમિશનરો હોય તે ભાગોમાં મોતની શિક્ષાને લાયક નહીં હોય એવા સઘળા ગુન્હા-
ઓનો ધનસાફ માજિસ્ટ્રેટ તરીકે કરવાનો અધિકાર રદ મી કલમમાં ગમે તે કહ્યું હોય
તોપણ જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટને આપવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

टीका—जे शिक्षाने सेमिनस जडजनी मंजुरी जेवतो होय ते शिक्षाने साहे तेवी मंजुरी न मणी होय त्यांसुधी हाड कोरटने अपील यष्ट शके नही, साममुंदरदास २५ वी. री. १८.

આ કલમ પ્રમાણે આપેલા અધિકારવાળો ડિસ્ક્રીક્ટ માજીસ્ટ્રેટ જે ગુન્હાને માટે માત્ર ની શિક્ષા કાયદામાં ફરમાવેલી છે તે શિવાયના તમામ ગુન્હાઓનો ઇનસાફ કરી શકે છે, પણ

ડિસ્ત્રીક્ટ માહિસ્ટ્રેટ ૩ વરસ કરતાં જાદે વરસની શિક્ષા કરે તો તે બાબત સેશન કોર્ટની મંજૂરી જોઈએ. સાત વરસ કરતાં વધારે વરસની શિક્ષા તો આવા ડિસ્ત્રીક્ટ માહિસ્ટ્રેટ કરી શકતોજ નથી, જુઓ કલમ ૩૪ ક. ૩૮૦ માં આવા ડિસ્ત્રીક્ટ માહિસ્ટ્રેટના હુકમની મંજૂરી સંબંધી ઠરાવ છે અને કલમ ૪૦૮ માં આવા હુકમ ઉપર અપીલ સંબંધી ઠરાવ છે, પ્રીનસેપ.

બ-જુદા જુદા દરજ્જાની કોર્ટોને જે શિક્ષાના હુકમ કરવાનો અધિકાર છે તે. જે શિક્ષાના હુકમ ૩૧. જે શિક્ષાનો હુકમ કરવાનો કાયદાથી અધિકાર હોય તેવી કરવાનો અધિકાર હરકોઈ શિક્ષાનો હુકમ કરવાને હાઈ કોર્ટ મુખત્યાર છે. હાઈ કોર્ટને તથા સેશન જરૂરને છે તે.

જે શિક્ષાનો હુકમ કરવાનો કાયદાથી અધિકાર હોય તેવી હરકોઈ શિક્ષાનો હુકમ કરવાને સેશન જરૂર, આડીશતલ સેશન જરૂર અથવા જોઈટ સેશન જરૂર મુખત્યાર છે; પણ સદરહુ પ્રકારના હરકોઈ જરૂરે મોતની શિક્ષાનો હરકોઈ હુકમ કર્યો હોય તો તે કાયમ થવાને હાઈ કોર્ટની મંજૂરી જોઈએ.

મોતની અથવા સાત વરસ કરતાં વતી મુદતની સમુદ્ધારની અથવા સાત વરસ કરતાં વધતી મુદતની કેદની શિક્ષાનો હુકમ કરવાનો કાયદાથી અધિકાર હોય તેવી હરકોઈ શિક્ષાનો હુકમ કરવાને આસિસ્ટન્ટ સેશન જરૂર મુખત્યાર છે; પણ કોઈ આસિસ્ટન્ટ સેશન જરૂરે ત્રણ વરસ કરતાં વધતો મુદતની કેદની શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તો તે કાયમ થવાને સેશન જરૂરની મંજૂરી જોઈએ.

ટીકા—જુ. કલમ ૩૧૪ (સને ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૩૫) મુજબ આસિસ્ટન્ટ સેશન જરૂર એક કામમાં ત્રણ ત્રણ વરસની એવી ત્રણ શિક્ષાઓ એક વખત કરી તેમાં ના-મદાર હાઈકોર્ટ એમ ઠરાવ્યું કે તે શિક્ષાઓ કાયમ થવાને મંજૂરીસાથે અને અપીલના કારણસારે તે એકજ શિક્ષા ગણવી જાણ્યે અને જ્યાંસુધી તેપર સેશન જરૂરનો હુકમ થયો નથી ત્યાંસુધી અપીલ દાખલ થઈ શકતી નથી અને તે કેસ સેશન જરૂરને મંજૂરી સાથે પાછો માફલ્યો. રામાબીલ ગાઉડા. ઇ. લો. રી. ૧, મુંબઈ ૨૨૩.

જે શિક્ષા ફરમાવ ૩૨. માહિસ્ટ્રેટોની કોર્ટોને હેઠળ લખેલી શિક્ષા ફરમાવવાનો વાનોમાહિસ્ટ્રેટોને અધિકાર છે; એટલે:- અધિકાર છે તે.

(અ) પ્રેસિડેન્સી
માહિસ્ટ્રેટોનો
તથા પેહેલા વર્ગ
ના માહિસ્ટ્રેટો
ની કોર્ટો.

કાયદા પ્રમાણે જેટલી એકાંત કેદ થઈ શકતી હોય તેટલી એકાંત કેદ સુદ્ધાં બે વરસની મુદતની કેદ,

એક હજાર રૂપિયા સુધી દંડ ;
ફટકા મારવા.

(બ) બીજા વરગના માલસ્ટરે ટોની કોરટો.

કાયદા પ્રમાણે જેટલી એકાંત કેદ થઈ શકતી હોય તેટલી એકાંત કેદ સુધી છ મહિનાનો મુદતનો કેદ;

અસેં રૂપિયા સુધી દંડ;
ફટકા મારવા.

(ક) ત્રીજા વરગના માલસ્ટરે ટોની કોરટો.

એક મહિના સુધીની મુદતનો કેદ;

પચાસ રૂપિયા સુધી દંડ.

જે શિક્ષા ફરમાવવાને કાયદાથી પોતાને અધિકાર હોય તેમાંની ગમે તે શિક્ષા એકા કરીને કાયદાસર ગમે તે શિક્ષા ફરમાવવાનો અખત્યાર હરકોઈ માલસ્ટરેટની કોરટને છે.

બીજા વરગના કોઈ માલસ્ટરેટને સ્થાનિક સરકારે આ બાબત વિશેષે કરીને અધિકાર આપ્યો નહીં હોય તો તેવા માલસ્ટરેટની કોઈ પણ કોરટે ફટકા મારવાની શિક્ષાનો હુકમ કરવો નહીં.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૦ સાથે મળતી છે જે સખસ માતની, અમુદ્રપારની, સાસનિકદાસત્વની, અથવા પાંચ વરસ કરતાં વધારે કેદની શિક્ષા ભાગવતો હોય તેને ફટકા મારવાની શિક્ષા કરી હોય તો તે ગેરકાયદેસર છે. પ્રથમ કહેલી શિક્ષા ભાગવ્યા પછી ફટકાની શિક્ષા કરવાને બદલે જો પેહેલી ફટકાની શિક્ષા કરવામાં આવી હોય તો તે ફટકાની શિક્ષા રદ થાય છે. મદ્રાસ હા. કો. પ્રોસી. એપે. ૧૬, ૧૮૭૬ ઇ. લો. રી. ૧, મદ્રાસ. ૫૧.

બ્યાં કેદ, દંડની શિક્ષાનો ભાગ ન હોય ત્યાં દંડ નહીં આપવામાં આવે તે બદલ એકાંત કેદની શિક્ષા થઈ શકતી નથી. ૪, કો. રૂ. કી. પ્ર. ૩૭.

અહીં દીવસ કરતાં વધારે દિવસ કેદની શિક્ષા કરવામાં ન આવી હોય તોપણ બધા અહીં દિવસની એકાંત કેદની શિક્ષા થઈ શકતી નથી. રાણી વિરજી નેનમુખ મેયર. ૩ બે. લા. રી. પ્ર. ૪૦.

દંડ ન આપે તો કેદની શિક્ષાનો હુકમ કરવાનો માલસ્ટરેટનો અધિકાર.

૩૩. દંડ ન આપે તો જેટલી મુદતની કેદ કાયદા પ્રમાણે થઈ શકતી હોય તેટલી મુદતની કેદ તે દંડ ન આપે તો ઠરાવવાને હરકોઈ માલસ્ટરેટની કોરટ અખત્યાર છે; પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે સદરજુ મુદત આ કાયદા પ્રમાણે તે માલસ્ટરેટના અધિકાર કરતાં વધતી નહીં જોઈએ.

કેટલાએક મુકદ્દમા બાબત વિશેષ ઠરાવ.

વળી એવું પણ ઠરાવ્યું છે કે જે મુકદ્દમામાં ફેંસલો કોઈ માલસ્ટરેટ કર્યો હોય અને તેમાં પેહેલાની શિક્ષાના હુકમનો ભાગ કેદ ઠરાવી હોય તે મુકદ્દમામાં દંડ ન આપેથી કેદ કરવાની જે મુદત ઠરાવી તે, દંડ ન આપેથી જે કેદ ઠરાવવામાં આવે તે શિવાય તે ગુનહાનેસાર જેટલો મુદતની બીજી કેદનો શિક્ષા કરવાનો તે માલસ્ટરેટને અધિકાર હોય તે મુદતના અતુરથાંજીસ કરતાં ઠંઠાપિ વધારે ઠરાવવો નહીં.

આ કલમ પ્રમાણે જે કેદ કરાવતો તે, ૩૨ મી કલમ પ્રમાણે ધણામાંધણો જેટલી મુદતની પેલેલાંની કેદની શિક્ષાનો હુકમ તે માજીસ્ટ્રેટથી કરી શકાય તે ઉપરાંત કરાવવાનો અખત્યાર છે.

ટીકા—સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૩૦૯ નો છેલ્લો ભાગ ફક્ત આ કલમમાં લખાવ કરવામાં આવ્યો નથી. પણ હિંદુસ્તાનના ફાજદારી કાયદાની કલમ ૧૪ અને ૧૫ અ-મલમાં છે તેથી દંડ બદલ શિક્ષા કરવાના અધિકારમાં કોઈ ફેરફાર થએલો જણાતો નથી. દંડ ની શિક્ષા કરતી વખતે અમુક મુદતમાં દંડ આપવો તેવા હુકમ થઈ શકતો નથી. પ્રીનસેપ.

દંડ આપ્યાછતાં કેદની શિક્ષા ભોગવી હોય તો દંડ પાછો મળતો નથી, રાણી (વ. તથા મુખા, ૪ મુ. હા. કો. રી.: પ્ર. ૩૭.

જુઓ ૧૮૮૨ ના હિં. ફો. કાયદાના સુધારાના આક્ટ ૮ ની કલમ ૩.

ફાજદારી કામ ચલાવવાની રીતીના સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ માંની કલમ ૨૦૯ ની ૨-કમ ૩ ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફાજદારી કાયદાની કલમ ૧૫ પ્રમ.જે ચલાવવાની ફરજ દુર થતી નથી. એકલા દંડની શિક્ષા કરી હોય ત્યારે તે દંડ નહીં આપે તો જેટલી કેદની શિક્ષા કરવાનો માજીસ્ટ્રેટને અધિકાર હોય છે તેટલી કેદની શિક્ષા તે કરાવે એટલાજ તેમાં કરાવ છે. (પણ તે મુદત હિંદુસ્તાનના ફાજદારી કાયદાની કલમ ૧૫ માં કરાવેલી છે તે કરતાં કદીજ વધારેહો-વી ન જોઈએ). પણ કેદની તથા દંડની શિક્ષા કરી હોય ત્યારે દંડ નહીં આપેથી જે કેદની મુ-દત કરાવવાને માજીસ્ટ્રેટને અધિકાર છે, તે મુદતના ચતુરથાંઉંસ કરતાં તે વધારેનહોવી જોઈએ. મુંબાઈ હાઈકોર્ટ તા. ૨૭ ફેબ્રુઆરી સન ૧૮૭૩, આવક નંબર ૩૫૬ સન ૧૮૭૩ પછડી મા-હારાણી વિરુદ્ધ અલી માત્યાના કામમાં.

કેટલાએક જિલ્લા ૩૪. જે જિલ્લા માજીસ્ટ્રેટને ૩૦ મી કલમ પ્રમાણે વિશેષ કરીને માજીસ્ટ્રેટોના વ અધિકાર આપ્યો હોય તે જિલ્લા માજીસ્ટ્રેટની કોર્ટ કાયદા પ્રમાણે તો અધિકાર. જેટલી એકાંત કેદ થઈ શકતી હોય તેટલી એકાંત કેદ સુધાં ધણામાં ધણા સાત વરસની મુદતની કેદની અથવા દંડની અથવા ફટકા મારવા ની શિક્ષાનો અથવા આ શિક્ષાઓમાંની જેટલી શિક્ષા એકઠી કરવાનો કાયદાથી અધિ-કાર હોય તેટલી એકઠી શિક્ષાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

પણ ત્રણ વરસ કરતાં વધતી મુદતની કેદની શિક્ષાનો હરકોઈ હુકમ સદરહુ પ્રકાર ની કોઈ કોર્ટે કર્યો હોય તે કાયમ થવાને સેશન જરૂરની મંજૂરી જોઈએ.

ટીકા—ફાજદારી કામ ચલાવવાની રીત બાબતના કાયદાની કલમ ૩૬ એટલે સન ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦, કલમ ૩૪ માં એમ કહેલું છે કે જે કેસોમાં દંડ અથવા ફટકાની વિશેષ શિક્ષા ન ગણતાં ત્રણ વરસ ઉપરાંતની કેદની શિક્ષા કરવામાં આવી હોય તેવા કેસોમાં સેશન જરૂર થી તે શિક્ષા કાયમ થવાની જરૂર છે.

આ કલમ પ્રમાણે રાણીની વિલાયતી રદ્યતનો બાબતમાં ધર્ષ શકવું નથી.

જુદા જુદા ૩૫. જ્યારે કોઈ સખસની ઉપર એકજ ધનસાફના કામમાં બે નહા એકજ ધન અથવા વધારે જુદા જુદા ગુનહા સાબિત થાય, ત્યારે સદરહુ ગુનહા સાફના કામમાં એને માટે કરાવેલી જુદી જુદી જે શિક્ષાઓ કરવાનો કોર્ટને અખ-

સાપિત થયા હોય ત્યાર છે. તે શિક્ષાઓનો હુકમ તે સખસનો ઉપર કરવાને તે કોરટ તે શિક્ષાનો હુકમ મુખત્યાર છે. તે શિક્ષાઓ ને કેદની અથવા સમુદ્રપારની હોય, તે કોરટ ફરમાવે તેવા અનુક્રમમાં એક પુરી થઈ રહ્યાયછી ખીજ સર થવી નેહએ.

એકજ ગુન્હો સાપિત થયેથી જેટલી શિક્ષા કરવાનો તે કોરટને અખત્યાર હોય તેટલી શિક્ષા કરતાં તે જુદા જુદા ગુન્હાઓની એકઠી શિક્ષા વધારે થાય છે એટલાજ સખખ ઉપરથી કોઈ ઉપલી કોરટ આગળ ધનસાફ થવાસાફ તે ગુન્હોગારને મોકલવા ની તે કોરટને જરૂર નથી;

શિક્ષાનો ધણામાં પણ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે:—
ઘણો મુદત.

(અ) કોઈ પણ મુકદ્દમામાં સદરહુ સખસને યૌદ વરસ કરતાં વધારે મુદતની કેદની શિક્ષાનો હુકમ કરવો નહીં;

(બ) જે તે મુદતમાંનો ધનસાફ (૩૪ મી કલમ પ્રમાણે કામ ચલાવનાર માજીસ્ટ્રેટ શિવાય ખીજ) કોઈ માજીસ્ટ્રેટ કર્યો હોય તે પોતાની સામુલ મત ચલાવતાં જેટલી શિક્ષા કરવાનો તે માજીસ્ટ્રેટને અધિકાર હોય તે શિક્ષાની ખમણી શિક્ષા કરતાં તે એકઠી શિક્ષા વધારે નહીં હોવી નેહએ.

મંજુરીનાં અથવા અપીલનાં કારણસાફ, એકજ ધનસાફના કામમાં સાપીત થયેલા જુદા જુદા ગુન્હાઓને માટે આ કલમ પ્રમાણે એકઠી કરેલી શિક્ષા ફરમાવી હોય તે એકજ શિક્ષા છે એવું સમજવું.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આકટ ૧૦ ની કલમ ૩૧૪ ને બદલે રચવામાં આવી છે અને છેલ્લો પારેચાફ નવો છે.

જે કેશમાં બે અથવા વધારે ગુન્હાઓની એકજ શિક્ષા કાળાપાણીની કરી હોય તે કેશમાં કરેલી શિક્ષામાંની એક અથવા વધારે શિક્ષા સાત વરસની કેદની હોય તે તે કામમાં બે અથવા વધારે ગુન્હાઓની એકજ શિક્ષા સમુદ્રપારની કરવી ગેરકાયદેસર છે. વી. રી. ૧ સી. એલ. મુટકી કોરા. ૨ પું રી. ૧ કિરોટા સુંદર ઉભા કીતો. ૫, તનુરામ અલી, ક. પુ. રી. ૪૪; જ્ઞાના ઓલાહ અને બીજો; ૫ પું. રી. ૪૪.

દરેક ગુન્હાની જુદી જુદી શિક્ષા કરવામાં આવે તે એક શિક્ષાનો અમલ થઈ ગયાયછી ખીજ શિક્ષાનો અમલ કરવો એવું સખના ઠરાવમાં બતાવવું નેહએ, વારંટમાં પણ તેજ પ્રમાણે લખવું નેહએ. મદ્રાસ હાઈકોરટ સને ૧૮૭૩, તા. ૨૩ મી ડીસેમ્બરનું પ્રાસાડીંગ.

એક કામમાં ત્રણ જુદા જુદા ગુન્હાઓ બદલ ચાર વરસની સખત મંજુરી સાથે કેદની એકજ શિક્ષા કરવામાં આવી હતી તેમાં નામદાર મુખર્જીની હાઈકોરટે તે શિક્ષા બુલ બંદેલી રીતની છે એમ બતાવ્યું કે, જે અપીલમાં એક બે ગુન્હાઓની શિક્ષા રદ કરવામાં આવે તે સામગ્રી શિક્ષામાંથી કેટલી શિક્ષા કેદીઓને ભાગવવી બાકી રહી તે નક્કી થઈ શકે નહીં. મુ. હા. કો. રીપોર્ટ વા. ૪, પ્ર. ૨૭.

ચોરી કરવાના ધરાદારથી ખાતર પાડવાના તથા માણસોના રહેઠાણતરિકે મકાન ઘર વ-
પરાવું હોય તે મકાનમાં ચોરી કરવાના ગુન્હા બદલ જુદી જુદી શિક્ષા કરવાને માજીસ્ટ્રેટ મુ-
ખતીયાર છે. એવી સરને અને ગુન્હાઓની સામઠી શિક્ષા શાખીત થએલી એ ગુન્હાઓમાંની
જે ગુન્હાની શિક્ષા વધારે હોય તે શિક્ષા કરતાં તે સામઠી શિક્ષા વધારે હોવી ન જોઈએ અને
જે કોરટે ગુન્હેગારને શિક્ષા કરી હોય તે કોરટને જોઈતી શિક્ષા કરવાનો અધિકાર હોય તે અ-
ધિકાર કરતાં સદરજુ સામઠી શિક્ષા જાસ્તી હોવી ન જોઈએ.—અનવરખાત વલદે ગુતખાત,
૯ મું. ૧૭૩ ફલખેન્ચ.

એકજ ઘરની એકજ કોટડીમાંથી એ જુદા જુદા માણસોના માત્ર એક સખસે ચોર્યો
હોય તો ચોરીના એ ગુન્હા ગણી જુદી જુદી શિક્ષા તેને ન થઈ શકે.—વી. ૧૧, પ્ર. ૩૮

એક સખસપર એકજ પ્રકારના કેટલાક ગુન્હા કર્યાનું તોહમત આપ્યું હોય ને માજીસ્ટ્રે-
ટે તેના દરેક ગુન્હાનો જુદો જુદો ધનસાફ કર્યો હોય તો તે સઘળા ગુન્હાની સામઠી શિક્ષા
માજીસ્ટ્રેટ પોતાની સાધારણ હકુમત કરતાં બમણી કરી શકે એમ નથી, પણ તેમાંના દરેક
ગુન્હાની શિક્ષા જુદી જુદી પોતાની સાધારણ હકુમત મુજબ કરી શકે—દાલતીઆ અને બીજો,
ઈન્ડિયન લા. રીપોર્ટ, અહલાબાદ વા. ૩, પ્ર. ૩૦૫.

એકજ સખસ ઉપર એ જુદે જુદે ઠેકાણે અને તેજ તારીખે જુદા જુદા ગુન્હાઓ કરવાની
સાખીતી થાય તો કરેલી શિક્ષા અવશ્ય કરીને જુદા જુદા ગુન્હાની છે એમ સમજવું અને જો
એક મહીનાની મુદતની અંદર દરેક ગુન્હે બન્યો હોય અને ફલપાવર માજીસ્ટ્રેટે તે મુકદમાઓ
નો ધનસાફ કર્યો હોય તો અપીલ થઈ શકે નહીં. એકજ વખતે જુદા જુદા બનેલા ગુન્હાઓ
ની જુદી જુદી શિક્ષા કરી હોય તો તે શિક્ષા એકજ ગણવી ન જોઈએ, જુદા જુદા ગુન્હાઓ,
જેના ધનસાફ એકજ વખતે થયો હોય તે ગુન્હાઓ બદલ કરેલી જુદી જુદી શિક્ષાઓ એક
શિક્ષા ગણવાસાફ આ કલમ રચનામાં કાંઈ આધાર નથી, પણ એથી ઉલટું જો કેદી ઉપર
જુદા જુદા ગુન્હા શાખીત થાય તો તે દરેક ગુન્હા બદલ કાયદામાં ફરમાવ્યા મુજબ જુદી જુદો
શિક્ષા કરવાને કોરટ બંધાએલી છે અને તે શિક્ષાની મુદત પુરી થયા બાદ બીજી ભોગવે. જે
અમુક કોરટ મુકદમાઓનો ધનસાફ કરતી તે કોરટને શિક્ષા કરવાનો અધિકાર હોય તે શિક્ષાની
હદન (એક અપવાદ સહીત) વિશે કહેલું છે. આ કલમનો એવો હેતુ છે કે જ્યારે કોઈ સખસ
ઉપરના બધા ગુન્હાઓનો ધનસાફ એકઠો કરી જે ગુન્હાઓ સાખીત થાય તે દરેક ગુન્હાની અ-
મુક શિક્ષા કરવી કે જોઈ કરી જો અપીલમાં એક અથવા વધારે ગુન્હા સાખીત થાય તો કેટલી
શિક્ષા કરી કરવી તે જણાય—૬ રી. ક. ક. રી. ૨, જુલાઈ ૩, ૧૮૮૬.

નામદાર કલકત્તા હાઈકોર્ટે એમ ઠરાવ્યું છે કે, જો એક તોહમતમાં એ જુદા જુદા ગુન્હા
ઓ અને તેમાંની દરેકની શાખીતીસાફ જુદો જુદો પુરાવ હોય તો દરેક ગુન્હાનેસાફ
જુદી જુદી શિક્ષા કરવી જોઈએ અને એક શિક્ષા ભોગવો રહ્યા બાદ બીજી શરૂ થવી જોઈએ,
પણ જો એ અથવા વધારે ગુન્હાઓ એકજ અથવા એક જવા પુરાવથી શાખીત થતા હોય
તો જે ગુન્હે કાયદામાં બારે ગણાય અને જેને પુરાવનો ઘણો ભાગ લાગુ પડે તો તે ગુન્હે
શાખીત ગણી તોહમતદારને તેનો ગુન્હેગાર ગણવો, અને બાકીના ગુન્હાઓ વિશે તેને નિરદોશ
ઠરાવવો. અપીલમાં જો હાઈકોર્ટની નજરમાં બ્યાજબી આવે તો જે ગુન્હાનું તોહમત ફરમા-
વેલું હોય અને જેમાંથી મુક્ત કરી કેદીને છોડી મુક્યો હોય તેમાંથી ગમે તે ગુન્હે શાખીત

ઠરાવે અને શિક્ષા પ્રમાણમાં ઓછી કરે, વળી એમ પણ ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે, જો કોઈ કેદી પર ધણા ગુના શાખીત ગણ્યા પછી સેશન જડવની નજરમાં આવે કે બધા ગુનાઓની સામગ્રી શિક્ષા જન્મ પર્યંત સમુદ્રપારની કરવી જોઈએ અને કેદીએ કરેલા ગુનાઓમાંથી હરકોઈ ગુનાની શિક્ષા તે કાયદાસર પણ અતિથય છે તો પણ એવા ગુના બદલ એવી શિક્ષા તે હરી શકે અને બાકીના ગુનાઓનેસાર પ્રથમની શિક્ષાના કારણથી કોઈ શિક્ષા કરી નથી એમ તેણે લખવું જોઈએ.

બ્યારે એક આસીરટ સેશન જડવે કેટલાક ગુનાનેસાર એકજ સજા કરી હતી, ત્યાં ખુંબાઈ હાઈકોર્ટે એમ ઠરાવ્યું કે દરેક જુદા જુદા તોહમત ઉપર જુદી જુદી સજા ન કરવી એ ગેર સીરસ્ટ છે પરંતુ તે કોઈ ભુલ કે ખોડ નથી કે જેનાથી હાયકોર્ટથી એ સજા ફેરવી શકાય કે ૨૬ કાય (આ આકટની કલમ ૨૮૩)-રાણી વિ. વિનાયક ત્રીજક અને બીજા. ૨ મું-બાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટસ કાઉન ૩૬૧.

જો કોઈ એક સજા પુરી થઈ રહી ન હોય તેના અજાણમાં એક (બીજી) સજા તરત અમલમાં લાવવા હુકમ કર્યો હોય તો વારંટ ફેરવતાં કોઈ અડચણ નથી. ૩ વી. રી. કીમી નલ લેટર, ૧૯ સજા ફરનારી કોર્ટ સજા ફેરવી શકે નહીં પણ વારંટ સજાને અનુકુળ આવે તે રીતે ફેરવી શકાય.

કેદની સજાનો હુકમ થયાપછી તરતજ તે સંરૂ થવી જોઈએ. પરંતુ કાયદેસર કારણ હોય તો તે મોકુફ રાખી શકાય. સને ૧૮૯૨ ના આકટ ૨૫ ની કલમ ૪૬, ૪૭ અને ૪૮ (એટલે આ આકટની કલમ ૩૫, ૩૬ અને ૩૭) માં ઠરાવેલા કેસો સિવાય માલુસ્ટરેટો પોતે ફેરવી સજા મોકુફ રાખવા હુકમ કરી શકે નહીં. કોસ્તાયંદ અને બટાચરજીના કામમાં, ૩ બંગાળા લો. રી. અપેલેન્ટ કીમીનલ જ્યુરીસીડીકશન, ૫૦.

સમુદ્રપારની સજા સાત વરસ કરતાં ઓછી ગુદતની હોવી ન જોઈએ. એક કેદીને એક ઈનસાફી મુકદમાના જુદા જુદા તોહમતોના (૧) જુદી સાક્ષી આપવાનો હીંદુસ્તાનના ફાજદારી કાયદાની કલમ ૧૯૩ મુજબ અને જુદો દસ્તાવેજ બતાવ્યાનો કલમ ૪૬૭ મુજબ ગુન્હેગાર ટેરબો હતો, અને પેહેલા ગુનાનેસાર સાત વરસની સમુદ્રપારની સજા કરી અને બીજા ગુનાનેસાર વધારે ત્રણ વરસની સમુદ્રપારની સજા કરી. અહીં ત્રણ વરસની સજા ગેરકાયદેસર ગણી ૨૬ ક રવામાં આવી.—રાણી વી. ગોરચંદરરાય ૮. વુ. રી. કી. ૩. ૨ રાણી વી. તોનુંરામ માલી અને બીજા ૩ વું. રી. કી. ૩. ૪૪. સાં. ૨.

ક-સાધારણ અને જનસ્તિ અધિકાર.

માલુસ્ટરેટોના ૩૬. સર્વે જીલ્લા માલુસ્ટરેટોના તથા પેટા ટુકરી માલુસ્ટરેટોના સાધારણ અધિકાર તથા પેહેલા, બીજા અને ત્રીજા વર્ગના માલુસ્ટરેટોના અધિકાર આ ૨. કાયદામાં આગળ તેમને આપેલા છે અને ત્રીજા પરિશિષ્ટમાં વિશેષ ક-રીને કહેલા છે તે પ્રમાણે સમજવા. સદરહુ અધિકારોને તેમના “સાધારણ” અધિકાર કહેવા.

માલુસ્ટરેટોને ૩૭. માલુસ્ટરેટના સદરહુ સાધારણ અધિકાર શિવાય વળી જનસ્તિ અધિકાર રકોઈ પેટા ટુકરી માલુસ્ટરેટને અથવા પેહેલા, બીજા અથવા

આંખી શકાય તે. ત્રીજા વર્ગના હરકોઈ માલસ્ટરેટને જે અધિકારો સ્થાનિક સરકારથી અથવા જલ્લા માલસ્ટરેટથી અપાય એવું ચોથા પરિશિષ્ટમાં વિશેષ કરીને કહેલું છે તેવા હરકોઈ અધિકાર તેને, સ્થાનિક સરકાર અથવા જલ્લા માલસ્ટરેટ (જે મ હોય તેમ) આપવાને મુખત્યાર છે.

અધિકાર આપવા ૩૮. ૩૭ મી કલમથી જલ્લા માલસ્ટરેટને આપેલો અધિકાર સંબંધી જલ્લા મા સ્થાનિક સરકારના નિરબંધ હેઠળ રહીને ચલાવવો.

જલ્લા માલસ્ટરેટના અ

ધિકાર આપત નિ

બંધ.

૮.—અધિકાર આપવા, જરૂરી રાખવા તથા રદ કરવા આપત.

અધિકાર આપ ૩૯. આ કાયદા પ્રમાણે અધિકાર આપવા તે સ્થાનિક સરકાર વાની રીત. હુકમ કરીને અમુક માણસોને તેમના નામથી અથવા તેમના હોદ્દાના સંબંધથી અથવા અમલદારોના સામાન્ય વર્ગોને તેમના હોદ્દાના નામથી અધિકાર આપવાને મુખત્યાર છે.

જે માણસને સદરહુ પ્રમાણે અધિકાર આપ્યો હોય તે માણસને જે તારીખે સદરહુ હુકમ જણાવવામાં આવે તે તારીખથી સદરહુ પ્રકારનો દરરોજ હુકમ અમલમાં આવશે.

ટીકા—જે માણસને સદરહુ પ્રમાણે અધિકાર આપ્યો હોય તે માણસને જે તારીખે સદરહુ હુકમ જણાવવામાં આવે તે તારીખથી સદરહુ પ્રકારનો દરેક હુકમ અમલમાં આવશે, એ જે કલમના છેલા બાગમાં ડરાવ છે તે નવા છે. જુઓ મહમદ ઇસાક ઇ. લા. રી. ૬ કલકત્તા પ્ર. ૪૪૭.

જે અમલદારો ૪૦. સરકારી નોકરીમાં કોઈ માણસ કાંઈ હોદ્દા ઉપર હોય તે ની બદલી થઈ હો માણસને હરકોઈ સ્થાનિક સીમામાં સંઘળે દેકાણે આ કાયદા પ્રમાણે ય તેમના અધિકાર હરકોઈ અધિકાર આપ્યા હોય અને તેજ સ્થાનિક સરકારના તાબાની ર જરૂરી રાખવા. તેવાજ સ્થાનિક સીમામાં તેવાજ પ્રકારના સરખા હોદ્દા ઉપર અથવા

તે કરતાં ઊંચા હોદ્દા ઉપર તેની બદલી થાય, ત્યારે સ્થાનિક સરકાર ખીજી રીતનો હુકમ ન કરે અથવા તેણે ખીજી રીતનો હુકમ કર્યો નહીં હોય તો જે સ્થાનિક સીમામાં પોતાની એ પ્રમાણે બદલી થઈ હોય તેમાં તેણે તેજ અધિકાર ચલાવ્યા કરવા.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૬ ને બદલે રચવામાં આવી છે. ખાસ કરીને જે અધિકાર અપાય છે તેવા અધિકાર આપેલા અમલદારની બદલી કરવા આં આવે ત્યારે જ્યાં બદલી થઈ હોય ત્યાં તેણે એ ખાસ રીતે આપેલા અધિકાર ચલાવવો કે કેમ, તે નક્કી કરવા માટે આ કલમ છે. સ્થાનિક સરકાર પોતાની સ્થાનિક હદમાં કોઈ અમલદારની બદલી કરે ત્યારે સ્થાનિક સરકાર ખીજી રીત ન કરમાવે તો પોતે જે અધિકાર ચલાવતા તે ચલાવવા આ કલમ ફરમાવે છે. આગતા હોદ્દાનો ખાસ રીતે આપેલો અધિકાર ખીજી તે અમલદાર જાય ત્યાં પણ તેને અંગે ચોટસો આવેલા છે એ આ કલમમાં અમ.

ત્યનો સુધારો થયો છે. ૨ ઇ. લા. રી. (કલકત્તા) પાને ૧૧૭ મે પરચરામ ખરહુવાનો કેસ છપાયો છે તેમાં ખતાવેલી અડચણ દુર કરવા માટે આ નવી ખાખત દાખલ કરી છે. એ કેસમાં એક જગોથી બીજી જગોએ બદલી થાય ત્યારે બીજી જગોએ પેહેલા હોદ્દાનો ખાસ આપેલો અધિકાર આખ્યા વગર ચલાવી શકાય નહીં એવું ઠરાવ્યું હતું. હવે એજ સ્થાનિક સરકાર પોતાના તાખાના મુદ્દકમાં બદલી કરે તો એ અધિકાર ખજવાય, બીજી સ્થાનિક સરકાર ના તાખામાં જાય તો તે અધિકાર તે સ્થાનિક સરકાર આપે તીયારે ખજવાય.

અમલદારની બદલી થાય અને તેની જગોએ બીજી આવી ચારજ લે તો પછી આગલા અમલદારોથી તે કોર્ટનો કોઈ કેસ ચલાવી શકાય નહીં તેણે સમ્મ કરી હોય તે રદ જાય. રાણી વિ. આનંદ સ્વરૂપ. ૭. લા. રી. (અ.) વા. ૩, પ્ર (૫૧૩).

અધિકાર ૨૬ ક ૪૧. હરકોઈ માણસને આ કાયદા પ્રમાણે સ્થાનિક સરકારે અથવા રવાનો અખત્યાર તેના તાખા માંહેના હરકોઈ અમલદારે જે અધિકાર આખ્યા હોય તે છે. પાછા લેઈ લેવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

ભાગ ૩ જો.

સામાન્ય ઠરાવો.

ખાખ ૪ થો.

માજસ્ટરેટોને, પોલીસને તથા પકડનારા માણસોને
મદદ તથા ખખર આપવા ખાખત.

માજસ્ટરેટોને ત ૪૨. ઇલાકાના મુખ્ય શેહેરોની અંદર કે બહાર કોઈ માજસ્ટરેટ થા પોલીસને લો અથવા પોલીસ અમલદાર હેઠળ લખેલી ખાખતોમાં જે માણસની વ્યા-
ક્રેએ ક્યારે મદદ જખી રીતે મદદ માગે તેવાં દરેક માણસે તેને મદદ કરવી જોઈએ.
કરવાં.

(અ) ખીજા કોઈ પણ માણસને પકડવાનો સદરહુ માજસ્ટરેટોને અથવા પોલીસ અ-
મલદારને અધિકાર હોય તેવા માણસને પકડવામાં; અથવા

(ખ) સુલેહના ભંગનો અથવા હરકોઈ રેલવે, નેહેર, ટેલોગ્રાફ, અથવા સાર્વજનિક મિ-
લકતને નુકસાન કરવાની કોશીસનો અટકાવ કરવામાં; અથવા

(ક) હંગામો અથવા ખખેરો ખંધ પાડવામાં.

જે આ કલમમાં “ઇલાકાના મુખ્ય શેહેરોની બહાર કે અંદર” “વ્યાખખી રીતે”
અને રકમ (ખ) માં “હરકોઈ રેલવે, નેહેર, ટેલોગ્રાફ, અથવા સાર્વજનિક મિલકતને” અ-
ટલી ખાખતનો વધારો કરેલો છે.

ટીકા—જે ગુન્હા થતા અટકાવામાં લોકો મદદ કરવાને તથા ખખર આપવાને ખંધાએ-
લા છે તે ગુન્હામાં સાર્વજનિક મિલકત, રેલવે તથા નેહેરોને નુકસાન કરવાની કોશીસોના ગુ-
ન્હા ઉમેર્યા છે.

આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૬૧ ને મળતી છે તથાપી આમાં કેટલાક સુધારો કરવામાં આવેલો છે, આ કલમનો અર્થ સરકારી નોકરો કાયદેસરે કાંઈ કામ કરતા હોય તેમાં યોગ્ય મદદ માગે તો દરેક માણસે આપવી પણ તે મદદ બની શકે તેવી હોય તો તે નહીં કરનાર ગુન્હેગાર થાય છે.

એક માજીસ્ટ્રેટ એક ગામના જાગીરદારને એવો હુકમ કીધો તે અમુક ચોરીના પતો પ-દર દીવશમાં મેળવી આપવો અને તે કામમાં પોલીસને મદદ કરવી, આ પ્રમાણે નહીં વરતવાથી જાગીરદાર પર કામ ચાલેલું તેમાં અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટ એવું ઠરાવ્યું કે સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૬૦ અને ૬૧ પ્રમાણે આવો હુકમ માજીસ્ટ્રેટ કરી શકતો નથી, અને તેથી હુકમનું અપમાન કીધાનો ગુન્હો થતો નથી. ઇ. લા. રી. અલ્હાબાદ વા. ૩ પ્ર. ૨૦૧.

પોલીસ અમલ- ૪૩. જ્યારે પોલીસ-અમલદાર સિવાય બીજા કોઈ સખસના નામનું દાર સિવાય બી- વારંટ કરવામાં આવે, ત્યારે જે સખસના નામનું તે વારંટ કર્યું હોય તેને જે સખસના વા. ય તે સખસ નજદિક હોય અને વારંટ બજાવવાનું કામ કરતો હોયતો રંટ બજાવતો હો. બીજા કોઈ પણ સખસ તે વારંટ બજાવવામાં મદદ કરવાને મુખત્યાર છે. ય તે સખસને મ-

દદ આપવા બાબત

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૬૩ ને મળતી છે તેનો મતલબ એવો છે તે જ્યારે પકડવાનું વારંટ પોલીસ-અમલદાર સિવાય હરકોઈ વાહિત માણસના નામનું કાઢવામાં આવ્યું હોય ત્યારે કોઈ બીજાને અખસ પાસે હોય તો તે વારંટ બજાવનાર સખસને તે વારંટ બજાવવામાં મદદ કરી શકે, “મદદ કરી શકે” એટલે કે મદદ કરવા તે બંધાએલો છે એવું સમજવું નહિ. તેની મરજી હોય અને બજાવણી કરનાર તે મદદ માગે તો તે કરી શકે. તેની મરજી હોય અને બજાવણી કરનાર મદદ ન માગે તો બીજાને સખસ મદદ કરવાને બંધાએલો નથી.

પોલીસના અમલદાર સિવાય બીજા સખસને ગુન્હેગારને પકડવાના વારંટ આપવા વિશે ની કલમ ૭૭-૭૮ જુઓ. આ કલમ પ્રમાણે મદદ આપવાનું મરજી ઉપર છે, કાંઈ ફરજ નથી કારણ કે મદદ કરવાને મુખત્યાર છે એ શબ્દો આ કલમમાં વાપર્યા છે, મદદ કરવી એમ નથી.

લોકોએ અમુક ૪૪ હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૧૨૧ મી, ૧૨૧ અ, ૧૨૨ ગુન્હાઓની બખ મી, ૧૨૩ મી, ૧૨૪ મી, ૧૨૪ અ, ૧૨૫ મી, ૧૨૬ મી, ૧૩૦ મી, ૨ આપવી. ૩૦૨ જી, ૩૦૩ જી, ૩૦૪ થી, ૩૮૨ મી, ૩૮૨ મી, ૩૮૩ મી, ૩૮૪ મી, ૩૮૫ મી, ૩૮૬ મી, ૩૮૭ મી, ૩૮૮ મી, ૩૮૯ મી, ૪૦૨ જી, ૪૦૫ મી, ૪૩૬ મી, ૪૪૮ મી, ૪૫૦ મી, ૪૫૬ મી, ૪૫૭ મી, ૪૫૮ મી, ૪૫૯ મી, અને ૪૬૦ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા યદ શક્તી હોય એવો હરકોઈ ગુન્હો કર્યા વિશે અથવા કરવાના બીજા હરકોઈ સખસના ધરિદા વીરો ઇલાકાના મુખ્ય શહેરોની અંદર કે બહાર જે શખસ જાણતો હોય તેવા દરેક સખસે, વ્યાજબી સખખ નહીં હોયતો, પાસેમાં પાસેના માજીસ્ટ્રેટ રેટને અથવા પોલીસ અમલદારને તે બાબતની બખર તાબડતોબ આપવી, વ્યાજબી સખખ છે તે સાબીત કરવાનો બોજો સદરજી પ્રમાણે જાણનાર સખસને માથે છે એવું સમજવું.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૮૬ ને મળતી છે પણ તેમાં એક અગતીયની બાબત નથી દાખલ કરવામાં આવી છે કે આગલા કાયદામાં આ કલમમાં બતાવેલો કલમો વિરૂધ્ધતા ગુનાહ થયા વિશેની અપરાધની લોકો ઉપર ફરજ નાખવામાં આવી હતી પણ આ કલમમાં હવે તેવા ગુનાહ કરવાના ધરાવા વિશે પણ અપરાધની ફરજ નાખવામાં આવી છે.

આ કલમમાં બતાવેલી પીનલોકોડની કલમો વિરૂધ્ધતા ગુનાહ નિચે પ્રમાણે છે:-

૧૨૧—રાણીની સાથે લડાઈ કરવી અથવા લડાઈ કરવાની કોશીશ કરવી અથવા લડાઈ કરવામાં મદદગારી કરવી.

૧૨૨—અ—રાજ્ય વિરૂધ્ધ કેટલાએક ગુનાહ કરવા સાથે સંપ કરવો.

૧૨૨—રાણીની સાથે લડાઈ કરવાના ધરાવાથી હથિયારો વિગેરે એકઠાં કરવાં.

૧૨૩—લડાઈનું કામ સહેલ કરવાના ધરાવાથી લડાઈની ધારણા છુપાવવી.

૧૨૪—કાંઈ કાયદેસર અખતીયાર અમલમાં અણુવવા અથવા ન અણુવવાના ધરાવાથી ગવરનર જનરલ, ગવરનર વિગેરે પર હુમલો કરવો.

૧૨૪—અ—બેદીલી ઉત્તપન્ન કરવી અથવા બેદીલી ઉત્તપન્ન કરવાની કોશીશ કરવી.

૧૨૫—રાણીની સાથે મૈત્રી અથવા સલાહ રાખનારા એશિયાના કોઈ રાજા ઉપર લઢાઈ કરવી અથવા તેવી લઢાઈ કરવામાં મદદગારી કરવી.

૧૨૬—રાણીની સાથે મૈત્રી અથવા સલાહ રાખનારા કોઈ રાજાના મુત્રક ઉપર હુમલો કરવી.

૧૩૦—કોઈ રાજકીય અથવા લડાઈના કેદીને નાહાશી જવામાં સાહાય કરવી, છોડાવવો અથવા ઘરમાં રાખવો અથવા તેને પાછો પકડ તેમાં સામા થવું.

૩૦૨—ખુન.

૩૦૩—જન્મદીપના ગુનેગાર કરેલું ખુન.

૩૦૪—ખુનથી ઉતરતા દરજ્જાના શીક્ષણિય મનુષ્યવધ વિગેરે.

૩૦૬—ચોરી કરવાસાથે અથવા ચોરી કરવાપછી નાસી જવાસાથે, અથવા ચોરીથી મળેલી મિલકત પાછી રાખવાસાથે, માત્ર વ્યથા અગર અટકાવ કરવાની, અગર માત્ર, વ્યથા, કે અટકાવનો ભય ઉત્તપન્ન કરવાને તકવારી કરીને પછી ચોરી કરવી.

૩૦૭—અપહરણ.

૩૦૮—અપહરણ કરવાની કોશીશ.

૩૦૯—અપહરણ કરવામાં, અગર અપહરણની કોશીશમાં ખુદિપૂર્વક વ્યથા કરવી, અથવા અપહરણ કરવામાં સામેલ રહેવું.

૩૧૦—ડકાઈટી.

૩૧૧—ડકાઈટીમાં ખુન.

૩૧૨—ખુન અથવા મહાવ્યથા કરવાની કોશીશની સાથે અપહરણ અથવા ડકાઈટી.

૩૧૩—કાંઈ ભયંકર સજા ધારણ કરવું હોય તો તે વખતે અપહરણ અથવા ડકાઈટી કરવાની કોશીશ.

૩૧૪—ડકાઈટી કરવાની તકવારી કરવી.

૪૦૨—ડકાઈટી કરવાના કારણસર મળેલા પાંચ અથવા વધારે સખસોમાં હોવું.

૪૩૫--સો રૂપીઆની કે વધારે નુકશાની કરવાના ધરાદાથી અગ્નિવડે અથવા અવાજ સાથે કુટે એવા પદાર્થવડે ખીંગાડ કરવો.

૪૩૬--કાંઈ ધર નિગરેનો નાશ કરવાના ધરાદાથી, અગ્નિવડે અથવા અવાજ સાથે કુટે એવા કોઈ પદાર્થવડે ખીંગાડ કરવો.

૪૪૬--માતની શિક્ષા થઈ શકે એવો કોઈ ગુન્હે કરવા સાર ગ્રહપ્રવેશ કરવો.

૪૫૦--જીવતાં મુખી સમુદ્રપારની શિક્ષા થઈ શકે એવા કોઈ ગુન્હે કરવા સાર ગ્રહપ્રવેશ કરવો.

૪૫૬--રાત્રે ગુપ્ત ગ્રહપ્રવેશ કરવો અથવા ધર ફેડવું.

૪૫૭--કેદની શિક્ષા થઈ શકે, એવો ગુન્હે કરવા સાર રાત્રે ગુપ્ત ગ્રહપ્રવેશ કરવો અથવા ધર ફેડવું વીગરે.

૪૫૮--ગુપ્ત ગ્રહપ્રવેશ અથવા ધર ફેડવાનો ગુનોહ કરતાં કોઈને મહાવ્યથા કરવી.

૪૬૦--બધા સખસો રાત્રે ધર ફેડવા વીગરેમાં સામિલ હોય, અને તેઓમાના કોઈએક માત અથવા મહાવ્યથા કરે તો.

આ કલમમાં જે ગુનોહ બતાવેલા છે તે થયા વિગ્ની કીંવા તે થવાના છે એવા ધરાદા વિગ્ની ખખર આપવામાં ન આવે તો તે હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની કલમ ૧૭૬--૨૦૨ વિરૂધ્ધનો ગુનોહ થાય છે.

ગામના મુખીએ ૪૫. દરએક ગામના મુખીએ, ગામના રખવાળે, ગામના પોલીસી એ જમીનદારેએ અમલદારે, જમીનના ધણીએ અથવા ભોગવટો કરનારે, તથા તે ધણીના અને ખીજાઓએ અથવા ભોગવટો કરનારના મુખત્યારે તથા સરકારની તરફથી અથવા અમુક બાબતોની કોરટ આફ વાઉસની તરફથી મેહેસુલ અથવા જમીનનું ગણોત વસુલ ખખર આપવી જોઈ કરવાના કામ ઉપર જે અમલદારોને નીમ્યા હોય તે દરએક અમલદારે ધૂએ. હેઠળલખેલી વાતો બાબત જે ખખર પોતાને મળે તે પાસેમાં પાસેના માલ-

સ્ટરેટને અથવા પાસેમાં પાસેનું પોલીસ થાણું જે અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદારને (એ બેમાંથી જે વધારે પાસે હોય તેને) તાખરતોખ આપવી જોઈએ.

(અ) જે ગામનો પોતે મુખી, રખવાળ, અથવા પોલીસ અમલદાર હોય તે ગામમાં અથવા જે ગામમાં પોતાની જમીન હોય અથવા પોતે જમીનનો ભોગવટો કરતો હોય અથવા મુખત્યાર હોય અથવા ગણોત અથવા મેહેસુલ કરતો હોય તે ગામમાં ચોરીની મિલકત લેનારા અથવા વેચનારા હરકોઈ મશાહુર માણસનું કાયમ અથવા કામ ચલાઉ રહેવાનું ઠેકાણું છે એ વાત બાબત ;

(બ) ફલાણો માણસ ઠગ, અપહરણ કરનાર, નાહાશી ગયેલો ગુન્હેગાર અથવા ઢંઢેરા પ્રસિદ્ધ કરેલો ગુન્હેગાર છે એવું પોતાને માલમ હોય અથવા વ્યાજખી રીતે શક હોય તે માણસ સદરહુ ગામમાંની કોઈ જગાએ આવતો જતો હોય અથવા સદરહુ ગામમાં થઈને જતો હોય તે બાબત ;

(ક) સદરહુ ગામમાં અથવા ગામની પાસે જમીન નહીં લઈ શકાય તેવો હરકોઈ ગુન્હે કર્યાની વાત અથવા કરવાનો ધરાદો હોય તે વાત બાબત ;

(ડ) સદરહુ ગામમાં કાંઈ પણ આકસ્મિક અથવા સૃષ્ટિક્રમ વિરૂદ્ધ માત થવાનો

વાત ચથના શક ભરેલી હકીકતમાં કાંઈ પણ મોત થયાનો વાત બાબત તાબડ-
તોબ બખર ચાપવી નેહમ્.

પ્રુલાસો.—આ કલમમાં “ગામ” એ રાષ્ટ્રમાં ગામની જમીનનો સમાવેશ થાય છે.

ટીકા— આ કલમ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૬૦ ને મળતી છે તથાપી તેમાં કેટલોક સુધારો કરવામાં આવ્યો છે, રકમ (અ) માં ચોરીનો માત્ર લેનાર વગેરે કાયમ અથવા કામ ચલાવે રહેવાનું ટુકાણું છે, એવા શબ્દો વધ્યા છે રકમ (ખ) માં ઠગ વિગેરે પોતાના ગામ મને રહેતે થઈ જતા હોય તે વિશે પણ ખર્ચ ખર્ચ આપવાની ખાખત વધારી છે રકમ (ક) માંથી સતી થવાની ખાખત કાઢી નાંખી છે. આ રકમમાં જમીન નહીં લઈ શકાય તેના ગુન્હાની ખર્ચ આપવા ફરજ નાખી છે તે જમીન નહીં લઈ શકાય તેના ગુન્હા માટે આ આક્ટના પરિશિષ્ટ ૨ નું આસન ૫ મું જોવું. રકમ (ડ) માં શક પડતી હાલતમાં થયેલા મોતની પણ ખર્ચ આપવાની ખાખત વધારી છે. એક માણસ માત્ર ગામના માલિકનો મુખત્યાર હોય અને તેના તરફથી કોરટમાં કામકાજ વખતે કરતો હોય તો તે મુખત્યાર ઉપર આ રકમમાં ખતાવેલા મુખત્યારના જેવી ફરજ નથી. મધુસુદન ચક્રવર્તી ર૩ વી. રી. પ્ર. ૬૦

આ કલમ પ્રમાણેની ફરજ કોઈ ગામના માલિક વિગેરેએ જાળવી નહીં એવું તોહમત તેમની ઉપર હોય તે વખતે એ માલિકે (અ) જાણીનેષ્ટને એ જગર આપવામાં કસુર કરી (ખ) જે ગુ-હાનો ખમર તેણે ના આપી તે ગુ-હો જરોખર કોઈએ કર્યો હોય અને (ક) તે થયો છે એવું તેણે જાણ્યું હતું એ ત્રણે હકીકત દેખાવી જોઈએ એવું ઠર્યું છે. રાણી વિરૂદ્ધ અહમદઅલી અને ખીજા. ૨૨. વી. પ્ર. ૪૨.

એક ચોરીના પતો પાંદર દીવસમાં મેળવી આપવા અને તે કામમાં પોલીસને મદદ કરવા માછરોએ એક ગમના માલિકને હુકમ કર્યો તેમાં ડરાવવામાં આવ્યું કે આવો હુકમ માછરો કરી શકત નથી કેમકે આ કલમની કોષ્ટ રકમમાં ચોરીના પતો મેળવી આપવા વિગરે બાબતની મતભાવ નથી. કેસરહીંદે વિ બક્ષીરામ અને બીજાઓ ઉપ. લા. રી (અદાબાદ) પ્ર. ૨૦૧.

ગામડાના હિસાબ રાખનાર ઉપર કીંવા ગામડાના મુનસફના સીપાઈ ઉપર આ કલમમાં ખતાવેલી ખામતની ખબર આપવાની ફરજ નથી. રામોની હીનેષાર ૧ લા. રી. (મદ્રાસ) પ્ર. ૨૬૯ જુના કી. પ્રો. કો. ક. ૯૦ એટલે આ કલમ પ્રમાણે જે ખાતમી આપવી કાયદા પ્રમાણે જરૂર છે એવી ખાતમી ન આપ્યા બદલ કોષ્ટકના ઉપર. આરોપ મુક્યો હોય તો તે કામમાં જે કૃત્ય બન્યા બદલ આરોપિતે જાણી જુજીને ખાતમી આપવાને ત્યાગ કર્યું તે કૃત્ય કયા અપરાધનું છે અને તે અપરાધ કયા માણસે કર્યો છે અને તે અપરાધ બન્યા બદલ આરોપિતને માહિત હતું, એટલી વાત સ્પષ્ટ દેખાઈ આવવી જોઈએ. આ કામમાં તેમ નથી મોટો તો હમત અને શિક્ષા ૨૬ કરવાં જોઈએ અને અરજદારને કરેલો દંડ જો તેણે ભર્યો હોય તો તે તેને પાછો આપવો. સરકાર વિરુદ્ધ અહમદઅલી અને બીજા. કલકતા. હા. કો. રી. વા. ૨૨, પાનું ૪૨.

જે કામમાં પોલીસે બીજી રીતે ચુન્દા વિશે ખબર મેળવેલી હોય તેવા કામમાં જે સખસ પોલીસને તે ચુન્દા સંબંધી ખબર આપવાની કસુર કરે તો તે સખસ ઉપર કલમ ૪૫ માં કહેલા ડરાવતો અમલ કરવા નહીં—મહારાષ્ટ્રી વિ. સશી જુસન ચકરવર્તિ, અરજદાર સશી જુસન ચકરવર્તિના કામમાં છ. બા. રો. કલકત્તા વા. ૪, પ્ર. ૬૨૩.

બાબ ૫ મો.

પકડવા, નાહાશી જવા, તથા ફરીથી પકડવા બાબત.

અ.—પકડવા બાબત સામાન્ય કરાવો.

પકડવું તે કેવી રીતે. ૪૬. કોઈ સખસને પકડવો તે એવી રીતે કે જે પોલીસ અમલદાર અથવા ખીન્ને સખસ પકડતો હોય તેણે તે સખસના શરીરને ખરેખર અડકવું અથવા કેદ કરવું; પણ જો તે સખસ કાંઈ ખોલીને અથવા કાંઈ કરીને પેહેરાને તાળે થાય તો તેમ કરવું નહીં.

પકડવાની કોસીસ ને સદરહુ સખસ પોતાને પકડવાની કોસીસની સામે જખરદસ્તી ની સામા થવું. કહે અથવા પોતે ન પકડાય એવી કોસીસ કરે, તો તેને પકડવાસાઝ જે જે ઉપાયો કરવા જરૂર હોય તે સરવે ઉપાયો કરવાને સદરહુ પોલીસ અમલદાર અથવા ખીન્ને સખસ મુખત્યાર છે.

જે સખસની ઉપર મોતની અથવા જીવતાંસુધી સમુદ્રપારની શિક્ષા કરવા લાયક કોઈ ગુન્હાનું તોહમત આવ્યું ન હોય તે સખસનું મોત આણુવાનો હક્ક આ કલમ માંહે ના કોઈ પણ મજકુરથી આપવામાં આવતો નથી.

ટીકા—વારંટ નોવા માગે તો ખતાવવું જોઈએ. જુએ ક. ૮૦ “અથવા પોતે ન પકડાય તેવી કોસીસ કરે” એ શબ્દો નવા છે. આ કલમ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ખાતી કલમ ૧૭૭—૧૭૮ ને મળતી છે.

વારંટથી પકડવાનો હુકમ થયો હોય તે સખસને કેમ પકડવો તેની રીત માટે આ કલમ છે. હું તાળે થાગે છું એવું તોહમતદાર કહે અથવા પોતાની મેળે પોલીસના હવાલામાં આવી જાય તો તેના શરીરને અડકવાની જરૂર નથી. શરીરના કયા ભાગને અડકવું તે આ કલમમાં ખતાવેલું નથી. પણ ધણુંકરી તેને હાથે પકડી કબજે કરવામાં આવે છે શરીરને અડકતાં સાધારણ બુદ્ધિ વાપરવી જોઈએ એટલે કે તોહમતદારના હાથ ખાંધી તે સાથે તેના માથા ઉપર વાળ હોય તેને પણ પ્રતિબંધમાં લાવવાની જરૂર નથી. પકડતી વખતે તે સખસ માગે તો પકડવાનું વારંટ તેને ખતાવવું જોઈએ.

જે સખસને પકડવો હોય તે જે અથવા પકડવાના અધિકારવાળા હરકોઈ પોલીસ અમલદારને એવું જગામાં પેટો હો માનવાનું કારણ હોય કે જે માણસને પકડવો છે તે ફૂલાણી જગામાં ય તે જગાનો આ પેસો ગયો છે અથવા ફૂલાણી જગોમાં છે, તો જે માણસ સદરહુ જરો લેવા બાબત. ગામાં રહેતો હોય અથવા જે માણસના હવાલામાં સદરહુ જગા હોય તે માણસે ઉપર કહ્યા પ્રમાણે કામ કરનારા સખસને અથવા સદરહુ પોલીસ અમલદારને તેની માગણી ઉપરથી તે જગામાં વગર અડચણે જવા દેવો, અને તેમાં શોધ કરવાસાઝ સઘળા પ્રકારની યોગ્ય મદદ આપવી જોઈએ.

ટીકા—ગુન્હેગારને ઘરમાં રાખવાથી હીં. ફો. કા. ક. ૨૧૨, ૨૧૬ માં કહેલી શિક્ષા થઈ શકે છે અને કોઈ સખસને કાયદેસરે પકડતાં અટકાવ કર્યો તે ગુન્હાને માટે કલમ ૨૨૫ પ્ર-

માણે શિક્ષા થઇ શકે છે. આયો ગ્રાંથો સેવામાં સાક્ષીઓની જરૂર નથી.

જે ખાનગી સખસોને વગર વારંટ પકડવાનો કાયદાથી અધિકાર ન હોય તે સખસોની પાસે વારંટ હોય તો તેઓ પણ આ કલમ પ્રમાણે કરી શકે છે. આ કલમમાં માગણી ઉપરથી એવા જે શબ્દ છે તે ઉપરથી એમ સમજવાનું છે કે ફક્ત એમ કહેવું એ અમુક માણસ અમારે પકડવાનો છે એટલું બસ નથી પણ હરકોઇ જગામાં પેસવાનું પોતાનું શું કામ છે અને શા આધારથી તે જગામાં પેસવા માગે છે તે આ કલમ પ્રમાણે પકડવાને પેસનાર સખસે પેસતાં અવલ બતાવવું જોઇએ. આગર દારૂ લોકો દિવસના અગર દારૂના કોઇ પણ કલાકે વગર આધારે માગણી કરવા ઉપરથી પોતાનાં મકાન ઉઘાડી આપવાને બંધાવેલા નથી. અમુક જાતના શબ્દ બોલીને માગણી કરવી એમ જરૂર નથી. જે મકાનમાં પેસવાનું હોય તે મકાનમાં રહેનાર અગર ભાગવટો કરનારને ખબર હોય કે તે મકાનમાં પેસનાર સખસ કાંઇ પણ અધિકારથી પેસવા માગે છે અને ગેરબાજબી પ્રવેશ કરનાર તરીકે પેસતો નથી અને શા અધિકાર છે તે અધિકાર બતાવવાનો તેની પાસે છે તો એટલી બસ છે અને એ મકાન વાળાએ પોતાના મકાનમાં પેસવા દેવો જોઇએ. આ કલમ પ્રમાણે માગણી દિવસે અગર રાત્રીના વખતે ગમે ત્યારે થઇ શકે છે.

આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૬૬ અને ૧૭૯ ને બદલે રચવામાં આવી છે. ગુન્હેગાર ગુન્હે કરી કોઇ જગામાં છુપી ગયો હોય તેને પકડવા માટેની ઘટતી શોધ કરી આપવા તે જગાના માલીક વિગેરેની ફરજ છે તોપણ માલીકની જાણ વગર ગુન્હેગાર આ પ્રમાણે બરાબ ખેડો હોય તો તેથી જગાનો માલીક ગુન્હેગાર થતો નથી, જાણી જોઇને કોઇ ગુન્હેગારને ઘરમાં રાખવો એ કૃત્ય ગુન્હે ભરેલું છે. જુઓ ઇ. પે. કોડ કલમ ૨૦૨—૨૦૬ આ કલમમાં જગો મજકુરના માલીક ઉપર જે ફરજ નાંખી છે તે પ્રમાણે વારંટ બજાવનાર પોલીસ અમલદારને અમલ કરવામાં જાણી જોઇને હરકત કરવામાં આવે તો તે માલીક વિગેરે ગુન્હેગાર થાય છે. જુઓ ઇ. પે. કો. કલમ ૧૫૬—૨૨૫ પકડવા માટે જોઇતો મદદ આપવામાં ન આવે તોપણ ગુન્હે છે. જુઓ. ઇ. પે. કો. કલમ ૧૮૬.

જોડું વારંટ લઇ કોઇ પોલીસ અમલદાર કોઇ જગામાં પેશી તેમાંથી કોઇ સખસને પકડી જાય તો તેણે ઇ. પે. કો. ૪૫૨ વિરુદ્ધ ગુન્હે કરવો કહેવાય—રાણી વિરુદ્ધ નંદમોહન સીરકાર વીકલી રીપોર્ટ ૧૨, પ્રે. ૩૩.

અગર અંદર ન ૪૮. અગર ૪૭ મી કલમ પ્રમાણે સદરહુ જગામાં જઈ શકાતું ન જવાયતો શું કરવું હી હોય તો ગમે તે પ્રસંગે વારંટ પ્રમાણે કામ કરનારા સખસને અ ને જે પ્રસંગે વારંટ કાઢાડવાનો અધિકાર હોય પણ જે સખસને પકડવો છે તેને નાહાસી જવાની તક આપ્યા વગર તે વારંટ મળી શકતું ન હોય એવે કોઈ પણ પ્રસંગે કોઈ પોલીસ—અમલદારને સદરહુ જગામાં પેસીને તેમાં શોધ કરવાનો અખત્યાર છે, અને

તેણે પોતાનો અખત્યાર તથા આવવાનું કારણ જાહેર કર્યાપછી તથા મને પેસવા દો, એમ યોગ્ય રીતે કહ્યાપછી તેને અંદર જવાનો ખીજી રીતે લાગ ન મળે તો તેને સદરહુ જગામાં પેસવાને માટે કોઈ પણ ધર અથવા જગાનો ખાહારનો કે માંહેનો દરવાજો અથવા

ખારી ફોરવાનો અખત્યાર છે, પછી તે ઘર કે જગા જે માણસને પકડવો છે તેની હોય કે કોઈ બીજા સખસની હોય તોપણ.

અનાનો ફોરવા પાણુ એવું ઠરાવ્યું છે કે સદરહુ પ્રકારની કોઈ જગા આરો હોય અને ખાખત. તેમાં (જે સખસને પકડવો હોય તે સખસ ન હોય એવી) કોઈ ખાયડી

ખરેખાત રહેતી હોય અને તે ખાયડી રિવાજ પ્રમાણે ચાર લોકમાં મોહોડું દેખાડતી ન હોય તો સદરહુ સખસે અથવા પોલીસ-અમલદારે સદરહુ આરમાં પેસતાં પેહેલાં સદરહુ ખાયડીને ખખર આપવી કે તમને એ દેકાણેથી નિકળીને ખીજે દેકાણે જવાની છુટ છે, તથા તે ખાયડીને ત્યાંથી નીકળી જવું જેમ સેહેલ પડે તેવો દરએક ઘટતો ઉપાય કરવો, અને પછી તે સદરહુ આરો ફોરોને તેમાં પેસવાને અખત્યાર છે.

ટીકા—આ કલમના પેહેલા ભાગને બદલે જુના આક્ટમાં કલમ ૧૦૦ હતી તેમાંથી “જે સખસને પકડવાનો છે તેને નાશો જતો અટકાવવાને જે જે પેરવી કરવી જરૂર હોય તે તે કરીને તુરંત કોઈ માછરદરેને ખખર આપવી” એ શબ્દો કાઢાડી નાંખ્યા છે.

આ કલમના બીજા ભાગને બદલે જુના આક્ટમાં ક. ૧૮૦ હતી તેમાં અને આ કલમના બીજા ભાગમાં કોઈ તકાવત નથી આ કલમ નોન-કામીનેબલ કેસને માટે રચવામાં આવી છે. કામીનેબલ કેસમાં પણ આ કલમ પ્રમાણે થઈ શકે છે. જુઓ ક. ૬૬ અને ૬૭.

છુટકારાના કાર— ૪૯. જે પોલીસ-અમલદારને અથવા બીજા સખસને પકડવાનો હોય સાડ દરવાજા અધિકાર આપ્યો હોય તે પોલીસ-અમલદારને અથવા બીજા સખસને તથા ખારીઓ ફોરવા પાણુ ધરનો અથવા જગાનો ખાહરનો અથવા માંહેનો દરવાજો રવાનો અધિકાર. અથવા ખારી ખુદ પોતાને છોડવવાસાડ, અથવા પકડવાસાડ કાયદા સર રોતે પેહેલા જે માણસને તે ઘરમાં અથવા જગામાં અટકાવી રાખ્યો હોય તેને છોડવવાસાડ તોડીને રસ્તો કરવાનો અખત્યાર છે.

નકામો પ્રતિબંધ ૫૦. પકડેલા સખસને નાહાસો જતો અટકાવવાને માટે જરૂર હોય કરવો નહીં. તે કરતાં વધારે પ્રતિબંધ કરવો નહીં.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૮૨ ને બદલે રચવામાં આવી છે. પકડેલા સખસ નાહાસો ન બન્ય તે માટે જરૂર હોય તેવો બંદોબસ્ત કરવા એવી મતલબ માધમ શબ્દો આ કલમમાં છે.

પોલીસ અમલદારે કેદીને પકડવામાં જરૂર હોય તે કરતાં વધારે દખાણુ કરે તે માટે સને ૧૮૬૧ ના આક્ટ ૫ માંની કલમ ૨૯ માં નીચે પ્રમાણે સરકારનો ઠરાવ છે.

પોલીસ અમલદાર પોતાને જે કુરવું જોઈએ તેથી હલકી રીતે ચાલશે અથવા શોગ અધિકારીએ કહેલી કાનુન અથવા કાયદો અથવા કાયદાસર હુકમ બાજીનેમને તોડશે અથવા તેની ગફલત કરશે અથવા પરવાનગી વગર અથવા જે મહિના આગમ્ય સુચના આપ્યા વગર પોતાના હોદ્દાનું કામ છોડશે અથવા પોલિસના કામ શિવાય ખીજું કોઈ કામ હુકમ વગર માથે લેશે અથવા ખીલીકણપણું કરશે અથવા પોતાના તાબા મહિના કોઈ માણસને આધાર વગર ગરદૂટ કરશે તેની ઉપર તે વાત માછરદરેની આગળ શાખીત થશે એટલે તે ઘણામાં ઘણા ત્રણ મહિનાના

પગાર સુધી દેડને અથવા ધણામાં ધણા ત્રણ મહિના સુધી સખ મજૂરી સાથે અથવા સખ મજૂરી વગર કેદની શિક્ષાને અથવા એ બંને શિક્ષાને પાત્ર થશે.

ફકત પકડેલો સખસ નાસી ન જાય તે સારૂ આ કલમનો અમલ કરવાનો છે તેથી દરેક પકડેલા તોહમતદારને હાથ કડી કરવી તે કેવળ ગેરકાયદે છે. નાસવાનું યત્ન કરે અથવા પકડાવવાને હરકત કરવા સામો થાય અગર નાશી જશે એવું માનવાનું પુરતું કારણ હોય ત્યારે હાથ કડી કરી શકાય છે. જો જોઈએ તે કરતાં વધારે સખતાઈ અને જોર જુલમ વાપરવામાં આવ્યું હોય તો પોલીસે અમલદાર સદરહુ કહ્યા પ્રમાણે ચુનહેગાર થાય છે.

જ્યારે સીતળાવાળા સખસોને પકડ્યા હોય ત્યારે તે સખસોને બીજા તોહમતદાર સખસો થી જુદા રાખવામાં કોઈ ગેરકાયદેસર નથી. બંગાળા સરકાર નં. ૨૯૪૦. તા. ૧ જુલાઈ સને ૧૮૭૦.

પકડેલા સખસો- ૫૧. જે વારંટમાં જામીન લેવા બાબત લખ્યું નહીં હોય તેવા નો આડો લેવા વારંટ ઉપરથી કોઈ પોલીસ અમલદારે કોઈ સખસને પકડ્યો હોય ત્યા બાબત.

૨, અથવા જે વારંટમાં જામીન લેવા બાબત લખ્યું હોય તેવા વારં

ટ ઉપરથી કોઈ પોલીસ-અમલદારે કોઈ સખસને પકડ્યો હોય પણ તે સખસને જામીન મળતો નહીં હોય ત્યારે, અને

કોઈ સખસને વગર વારંટે અથવા કોઈ ખાનગી સખસે વારંટ ઉપરથી પકડ્યો હોય અને કાયદાસર તેના જામીન લઈ શકાતા નહોય અથવા તે જામીન આપી શકતો નહીં હોય ત્યારે પકડનારો અમલદાર અથવા, પકડવાનું કામ કોઈ ખાનગી સખસે કર્યું હોય ત્યારે પકડેલા સખસને તે જે પોલીસ-અમલદારને હવાલે કરે તે પોલીસ-અમલદાર સદરહુ સખસનો આડો લેવાને તથા તેના શરીર ઉપર જરૂરનાં પેહરવાનાં કપડાં સિવાય બીજી વસ્તુ જડે તે સઘળો સંભાળીને રાખવાને મુખત્યાર છે.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૩૮૭ ને બદલે રચવામાં આવી છે અને તેના શબ્દોમાં સેજ સુધારો કરવામાં આવ્યો છે.

તોહમતદાર પાસેથી લીધેલા માલની પોલીસ અમલદારે શી વ્યવસ્થા કરવી તે માટે જુઓ આ કાયદાની કલમ ૫૨૩ નો પહેલો પેરેગ્રાફ.

કયા ચુનહા માટે જામીન લઈ શકાય તે માટે જુઓ આ કાયદાના પરિશિષ્ટ ૨ જાનું આ-સન ૫ ચું.

ખાનગી માણસો કયા કયા ચુનહા કરનારને પકડી શકે છે તેને માટે જુઓ આ કાયદાની કલમ ૫૯.

પકડેલા સખસ પાસેનાં મારવાનાં હથિયાર લઈ લેવા માટેના નીયમ માટે જુઓ કલમ ૫૩.

ખાયડીઓનો આ ૫૨. જ્યારે કોઈ ખાયડીનો આડો લેવડાવવાની જરૂર હોય ત્યારે તે લેવાની રીત. લોક લજ્જા ઉપર પકડી રીતે નજર રાખીને બીજી કોઈ ખાયડી પાસે તે આડો લેવડાવવો.

મારવાનાં હથિ ૫૩. આ કાયદા પ્રમાણે પકડનારો અમલદાર અથવા બીજો સખસ યાર લઈ લેવાનો પકડેલા સખસની પાસે જે કાંઈ મારવાનાં હથિયારો હોય તે તેની પાસે અધિકાર. થી લેવાને મુખત્યાર છે. અને પકડેલા સખસને આ કાયદા પ્રમાણે જે કોરટની અથવા અમલદારની આગળ પકડનારા અમલદારે અથવા સખ-

સે રજુ કરવો નેઈએ તે કોરટને અથવા અમલદારને ઉપર લખ્યા પ્રમાણે સઘળાં હુથીયારો તેણે સ્વાધિન કરવાં.

ખ.—વગર વારંટે પકડવા ખાખત.

વગર વારંટે પકડ ૫૪. કોઈ પણ પોલીસ અમલદાર માજીસ્ટ્રેટના હુકમ વગર તથા વડાને પોલીસ ક્યારે ગર વારંટે હેઠળ લખેલા સખસોને પકડવાને મુખત્યાર છે:— મુખત્યાર છે.

પેહેલું—જે સખસ હરકોઈ કાગિનએમલ ગુન્હામાં સામીલ થયો છે અથવા જે સખસની ઉપર સદરહુ પ્રમાણે સામિલ થયો છે એવો વ્યાજખી ફરિયાદ કરવામાં આવી હોય અથવા ખાત્રીલાયક ખપર મળો હોય અથવા વ્યાજખી શક રહેતો હોય તે સખસને ;

ખીજું—જે સખસના કખખમાં ધર ફોડવાનું કાંઈ ઓખર કાયદેસર કારણુ વગર હોય તે સખસને; કાયદેસર કારણુ સાખીત કરવાનો ખોખે તે સખસને માથે છે એમ સમજવું.

ત્રીજું—જે સખસને આ કાયદા પ્રમાણે અથવા સ્થાનિક સરકારના હુકમથી ઢંઢેરો કાઢાડીને ગુન્હેગાર તરીકે પ્રસિદ્ધ કર્યો હોય તે સખસને;

ચેથું—આ ચોરીની મિલકત છે એવો વ્યાજખી રોતે શક હોય તેની કાંઈ પણ વસ્તુ જે સખસના કખખમાં જડે અને જેણે સદરહુ વસ્તુના સખધમાં કાંઈ ગુન્હો કર્યો છે એવો વ્યાજખી રીતે શક હોય તે સખસને;

પાંચમું—કોઈ પોલીસ-અમલદારને પોતાનું કામ કરવામાં જે સખસ હરકત કરે તે સખસને, અથવા જે સખસ કાયદાસર પેહેરામાંથી નાહાસી ગયો હોય, અથવા નાહાસી જવાની કોશિસ કરતો હોય તે સખસને;

છડું—મલીકા માઆઝમાનો જમીનખરતો અથવા દરોયાઈ ફોજમાંથી ફલાણો સખસ નાહાસી ગયો છે એવો વ્યાજખી રોતે શક હોય, તે સખસને.

આ કલમ કલકતા તથા મુંબઈ એ શહેરોમાં પોલીસને લાગુ છે.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ કલમ ૬૨ ને બદલે રચવામાં આવી છે એ કલમ ૬૨ ની ત્રાજી રકમ આ કલમમાં દાખલ કરી નથી. એટલે કે તે ત્રીજી રકમ કાઢી નાંખવામાં આવી છે. અને તેને બદલે ત્રીજી રકમ દાખલ કરી છે તે કોડનો વીંગરટનની કલમ ૫૦૩ બપરથી દાખલ કરવામાં આવી છે.

ગામનો ચોડીદાર એ આ કલમના અરથ પ્રમાણે પોલીસ-અમલદાર નથી. કયસરેહોદ વિરધ કાલુ ઈ. લા. ડી. (અલ્હાબાદ) પ્ર. ૬૦

એક હંગામાના ગુન્હામાં એક માણસ સખ રીતે જખખી થયો તેમાં ઠરાવવામાં આનું કે પહેલો હુમલો કરનાર કોણ છે તે વિચારમાં લીધા વગર પોલીસ પોતાની ફરજ બજાવવા બધા-એલી છે. પોલીસે તેમની સત્તાનો ગેરઉપયોગ કર્યો ન હોય તો કાયદા પ્રમાણે પોલીસનો ખમા વ થયો નેઈએ. રાણી વીરધ દામુસીંગ. ૮ વી. પ્ર. ૨૬.

ઢંઢેરો કહાડીને ગુન્હેગાર તરીકે પ્રસિદ્ધ કર્યો ન હોય અથવા તેને ખુન કરતાં નજરે ને એલો ન હોય ત્યારે કોઈપણ ગામનો રખેવાળ અથવા ચોડીદાર પોતે જે ગામનો રખેવાળ હોય તે ગામની હદ બહાર જે માણસપર ખુનના ગુન્હાનું તહેમત હોય તેવા ગુન્હેગારને પોતે સરકારી નોકર તરીકે પકડવાને બધાએલો નથી; માટે એ ચોડીદાર ને એવા ગુન્હેગારને ખીજી

ખાનગી સખસના કહેવાથી પકડવાને ના પાડેતા હીં કોજદારી કાયદાની કલમ ૨૨૧ પ્રમાણે ગુનેગાર નથી.—માહારાણી વી. કાલુ અને ખીજી ઇ. લા. રીપોર્ટ અલ્હાબાદ પાં ૩૦, પ્રં ૬૦

એક પોલીસ અમલદારે પોતાના ઉપરીને પુછ્યું કે ફરીયાદીનો મુચરકો લેવો કે નહીં તે દરમ્યાન ફરીયાદીને કેદ રાખ્યો, એમાં એમ દરાવવામાં આવ્યું કે આ કેદ કાંઈ વ્યાજખી કારણે શીવાયની હતી પરંતુ એમ માલમ પડ્યું કે તેણે પોતાના અમીકાર ઉપરાંત પણ શુધ્ધ બુધિથી કામ કર્યું હતું માટે નામદાર હાઇ કોર્ટે દરાવ્યું કે હકીકત ઉપરથી ગેરવ્યાજખી અટકાવનો ગુનેહો થઈ શકેતો નથી સખસ તેમાં કાંઈ બદ દાનત નહોતી અને કલમ ૩૩૬ અને ૩૪૦ માંહેલું કોઈ કૃત્ય કરવાનો ઇરાદો નહોતો અને તે એવો અટકાવ નહોતો કે જેને વારંતે શિક્ષા થઈ શકે—ખદશ હુસેન વીકલી રીપોર્ટ ૨૪, પ્રં ૫૧

વારંતે વગર પકડવાને સાડ કેટલે દરજ્જે સુખી ભારે જીલમ વાપરવો તે ખાખત નામદાર કલકતા હાઇકોર્ટ નીચે પ્રમાણે લખે છે:—

કામના કાગળો અને નીચેની કોરડના જજમેન્ટ ઉપરથી હાઇકોર્ટને એમ દેખાયું કે કેદી ફરીયાદીને ચાર જાણી ચોકીદાર તકીકે પકડવાને બંધાવેલો હતો, જે ફરીયાદીને ચાર માનવામાં બુલ હોય તો તે હકીકતગી બુલ છે પણ કાયદાની બુલ નથી, તેથી કેદીને હિંદુસ્તાનના કોજદારી કાયદાની કલમ ૭૬ તથા ૭૬ માં જે દરાવ છે તેનો લાભ મળવો નોંદર્યો, માટે કેદીએ મહાવ્યથાનો ગુનેહો કર્યો છે એમ દરાવી શકાતુ નથી. મુળ માજીસ્ટ્રેટે એમ દરાવ્યું છે કે કેદીએ ફરીયાદીને વગર કારણે ધાયલ કર્યો છે પણ જડજ સાહેબ માજીસ્ટ્રેટના અભિપ્રાયથી તદન જીદા પડ્યા છે. જડજ સાહેબના દરાવ પરમાણે એમ સાખીત થયું છે કે ફરીયાદી મરણીયો થઈ સાચા થયો. અને તેણે નાસી જવાને યત્ન કર્યો, તેથી કેદી એમ માનતો હતો કે જે તે નાસી જશે તો તે ખાખત હું જવાબદાર થઈશ, એવી સમજથી તેને પકડવાનો ખીજી ઇલાજ નહીં માલમ પડવાથી કેદીએ બાલાથી ફરીયાદીને ધાયલ કર્યો. પરંતુ ધા એવો પરાણધાતક નહોતો કે ફરીયાદીનો જીવ જાય. આવી હકીકત છે ત્યારે ચોકીદારે કાંઈ ગુનેહો કર્યો છે એમ દરાવી શકાતું નથી અને ભટકતા ચારને પકડવાના ઇરાદાથી જ્યારે તેને પકડવાનો ખીજી કાંઈ ઇલાજ સુચ્યો નહીં ત્યારે પોતાની જવાબદારી ઉતારવાને જરૂરીયાત જોરજીલમ વાપરવાને તેણે વ્યાજખી કર્યું છે. મરણીયા ચારને પકડવાને માટે ધા કર્યા સિવાય ખીજી ઇલાજ હતો નહીં તેમ છતાં જે કેદીને શિક્ષા કરવામાં આવે તો પછી આ ફરીયાદીની માફક જે ચારે નાહાથી જવાનો યત્ન કર્યો તેઓ પકડાવાના નથી; રાણી વિરૂદ્ધ પરનાપ વીકલીરીપોર્ટ ૨, પ્રં ૬

ભટકનારાઓ ત પપ. અને તેમજ જેના હવાલામાં કોઈ પોલીસ થાણું હોય તેવો થા અપહરણ કર હરકોઈ અમલદાર હેઠળ લખેલા સખસોને પકડવાને અથવા પકડાવવાને વાની ટેવ હોય તે મુખત્યાર છે. એટલે—

વા સખસો વીગેરે
ને પકડવા ખાખત

(અ) સદરહુ અમલદાર થાણાની હદમાં કોઈ પણ સખસ પોતે નજરે ન પડે એવો પુર્વોપાય કરતો માલમ પડે અને તે સખસ કાંઈ કાગિનએખલ ગુનેહો કરવાના હેતુથી સદરહુ પુર્વોપાય કરે છે એવું માનવાનું કારણ પ્રસંગ ઉપરથી દેખાતું હોય તો તે સખસને; અથવા

(ખ) સદરહુ થાણાની હદમાં જે સખસની પાસે પોતાનાં રૂજરાગને માટે કાંઈ સાધન

જાણતું નહીં હોય, અથવા જે પોતાને વિશે ખુલાસા ભરેલા જવાબ આપી શકતો નહીં હોય તે સખસને; અથવા.

- (ક) જે સખસને અપહરણ કરવાની, ધર ફેરવાની અથવા ચોરી કરવાની અથવા ફલાણી મિલકત ચોરીની છે એમ જાણીને તે ચોરીની મિલકત લેવાની ટેવ છે એવી રીતે મસહુર હોય તે સખસને, અથવા જેને જખરાઈ થી કહરાવવાની ટેવ છે અથવા જખરાઈથી કહરાવવાનાં કાસણુ સાડ કોઈ સખસોને હાની કરવાનો ભય દેખાડવાની અથવા હાની કરવાનો ભય દેખાડવાનો કોશીશ કરવાની ટેવ છે એવી રીતે મસહુર હોય તે સખસને.

ટીકા—વારંટ સિવાય આ કલમમાં બતાવેલી પકડવાની સત્તા ફક્ત જે પોલીસ અમલદારના પોતાના તાબામાં પોલીસનું થાયું છે તે ચલાવી શકે છે અને આવા પોલીસ અમલદારને પોતાના હાથ નિચેના અમલદારને કલમ ૫૬ મુજબ અમુખ સખસને પકડવા વિશે લખી હુકમ આપવાની સત્તા છે.

પકડવાનો રિપોર્ટ તાર્કિક કરવો અને કોવે પરસંગે પકડવામાં આવ્યો છે તે બાબત જરૂરીયાત પુરાવો લેખ માફકલો કે જે ઉપરથી માછરૂરેટ કલમ ૧૦૯-૧૧૦ પરમાણે કામ ચલાવી શકે.

જ્યુઝ આં કલમ ૬૨ એરલે આ આક્ટની કલમ ૫૪ પરમાણે કોઈ સખસને હર કોઈ પોલીસ અમલદાર પોતાની જુરીથી પકડી શકે. સંસ્કૃત કલમમાં કહેલા પરસંગે જે પોલીસ અમલદારના હવાલામાં ચોડી હોય તેવા ઉપરી અમલદારને પોતાના તાબાના અમલદાર પાસે જે કોઈ સખસને પકડાવવો હોય તે કલમ ૫૬ મુજબ લખીતવાર હુકમ આપવો જોઈએ અને તે હુકમમાં કોને પકડવાનો છે અને શા ગુન્હા સાડ તે દરસાવવું જોઈએ. અને કલમ ૫૫ મુજબ પકરેલા માણસને જે માછરૂરેટના રૂબરૂ આણે હોય તે માછરૂરેટ બાબ ૮ ની કલમ ૧૦૯-૧૧૧ મુજબ ચાલવું જોઈએ—સંધ્યદ હુસેન ચલી ચોદ્રી વીકલી રિપોર્ટ ૮, પ્ર. ૩૪.

ગુપ્ત રહેવું, ઉદર નિરવાહના સારા સાધન રહીત હોવું, અને પોતાના વિશે સંતોષ કારક હવાલ આપવામાં નિષ્કુળ થવું એ ત્રણે જુદા જુદા ગુન્હા છે આ ત્રણમાંથી એક ખરાબ ચાલ સિદ્ધ કરવાને માટે બસ છે.

ખરાબ રીતે ઉદર નિરવાહ કરવા મળ્યાં મુકદમા ક્રાજિલેબલ છે તથા જે અમલદારના હવાલામાં પોલીસની ચોડી છે તે અમલદારે તે મુકદમાનો તપાસ કરી શકે છે.

જે સખસોને કોઈ વિશિષ્ટ કે મ્યાનિક કાયદા પરમાણે કેદમાં રાખ્યા હોય તેમને સન ૧૮૭૦ ના ૨૭ મા આક્ટ પરમાણે શિક્ષા થઈ શકે છે.

પોલીસ અમલ ૫૬. જેના હવાલામાં કોઈ પોલીસ-ચાણું હોય એવો હરકોઈ અમલદાર વગર વારંટ મલદાર, જે સખસને વગર વારંટ પકડવાનો કાયદેસર અધિકાર પકડવા સાડ પો હોય તે સખસને (પોતાની સમક્ષ નહો પણ ખીજી) રીતે વગર તાના તાબા માંહે વારંટ પકડવાનું પોતાના તાબા માંહેના કોઈ પણ અમલદારને ના અમલદારને ફરમાવે, ત્યારે તે સખસને પકડવાનું જે અમલદાર પોતે ફરમાવે મોકલે ત્યારે કેમ તે અમલદારને તેણે એક હુકમ લખીને આપવો. અને તે હુકમ મધે કયા સખસને પકડવો છે તે, તથા કયા ગુન્હાને માટે તેને પકડવો છે તે લખવું.

ટીકા—કોઈ પોલીસ અમલદારે પોતાના ઉપરી અમલદારની સમક્ષ અને તેના આજ્ઞાના હુકમથી કોઈ સખસને પકડવો હોય તેમાં એમ ડરાવવામાં આવ્યું કે તે સખસને ઉપરી અમલદારે પકડવો છે અને કાયદેસર રીતે પકડવો છે એમ ગણવું;—શ્રેષ્ઠ અ. મુ. ૧૧ વુ. રી. પ્ર. ૨૦.

એક કામમાં પોલીસના ઉપરી કાન્સ્ટેબલે પોતાના દેખતાં પોતાના તાબાના કાન્સ્ટેબલ પાસે એક ડોકાઈટીના ગુન્હેગારને પકડાવ્યો તે વ્યાજબી ગણવામાં આવ્યું છે. —રાણી વિરૂધ્ધ સેખ અ. મુ. વીકલી રીપોર્ટ ૧૧, પ્ર૦ ૨૦.

નામ તથા રહેવા પૃ. ૭. કોઈ પોલીસ-અમલદારની સમક્ષ કોઈ પણ સખસ કાંઈ નું ડોકાઈટું આપવા નાનકાગિનજેબલ ગુન્હો કરે અથવા એવો ગુન્હો કરવાનું તેના ને ના પાડવા આ ઉપર તોહમત મુકવામાં આવે અને કોઈ પોલીસ-અમલદારના હુકમ હયા ઉપરથી તે સખસ પોતાનું નામ તથા રહેવાનું ડોકાઈટું આપવાને ના પાડે અથવા એવું નામ અથવા રહેવાનું ડોકાઈટું આપવાનું આપે કે જે ખોટું છે એમ સદરહુ અમલદારને માનવાનું કારણ હોય ત્યારે તેનું નામ અથવા રહેવાનું ડોકાઈટું શું છે તે ખોળી કાઢવા માટે સદરહુ અમલદાર તે સખસને પકડવાને મુખત્યાર છે; અને તેને પકડ્યા પછો ચોવીસ કલાકમાં પાસેમાં પાસેના માલસ્ટેટની પાસે મોકલી દેવો પણ તે મુદત પુરી થતા પહેલાં તેનું ખર્ચ નામ તથા રહેવાનું ડોકાઈટું જણાયાથી તેને કોઈ માલસ્ટેટની આગળ હાજર થવાનું ફરમાવવામાં આવેતો એ પ્રમાણે હાજર થવા બાબતનું ખત તે કરી આપે એટલે તેનો છુટકો કરવો.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણે નાનકાગિનજેબલ ગુન્હાની તપાસ પહેલા અથવા બીજા વર્ગના માલસ્ટેટના પાસે હુકમ વગર પોલીસ અમલદારથી થઈ શકતી નથી પણ જો કોઈ પોલીસ અમલદારને નાનકાગિનજેબલ ગુન્હાની ફરીયાદ કરવામાં આવે તો કલમ ૧૧૫ પ્રમાણે તે ફરીયાદ તેણે ફરીયાદ બુકમાં નોંધી લેવી જોઈએ.

બીજા હુકમમાં પૃ. ૮. જે સખસને આ બાબ પ્રમાણે પકડવાનો અધિકાર કોઈ પોલીસ ગુન્હેગારોની પાસે પોલીસ અમલદારને હોય તે સખસને વગર વારંટે પકડવાના કારણસાર જાણવા બાબત. તે પોલીસ-અમલદાર પ્રીટીશ ઈંગ્લીયામાંની હરકોઈ જગામાં સદરહુ સખસની પાછળ જવાને મુખત્યાર છે.

ટીકા—જુના આકટથી જે સખસ ઉપર કાગિનજેબલ ગુન્હાનું તોહમત આવ્યું હોય તેવા સખસને પોલીસ અમલદાર પકડી શકે એમ હતું પણ આ કલમમાંથી વિશેષ એટલું છે કે આ બાબ મુજબ જે સઘળા ગુન્હાની બાબતમાં તે વગર વારંટે પકડી શકે તેવા સઘળા ગુન્હાઓની બાબતમાં આ કલમ પ્રમાણે કરવાનો અધિકાર આપવામાં આવ્યો છે.

ખાનગી સખસો પૃ. ૯. કોઈ સખસ જમીન નહીં લઈ શકાય તેવો અને કાગિનજેબલ પકડવા બાબત. જેબલ ગુન્હો કોઈ ખાનગી સખસના દેખતાં કરેતો તે ખાનગી સખસ તેને પકડવાને મુખત્યાર છે; અને કોઈ સખસ ગુન્હેગાર છે. એવું જાહેરનામું કાઢાયું હોયતો તેને પકડવાને કોઈ પણ ખાનગી સખસ મુખત્યાર છે. સદરહુ પ્રમાણે ૫ અને સદરહુ પ્રમાણે પકડેલા સખસને તેણે નકામો ઢીલ કર્યા

કર્યા પછી શું વગર કોઈ પોલીસ-અમલદારને સ્વાધીન કરવો; અથવા પોલીસના કરવું. અમલદારનો ગેરહાજરીમાં, સદરહુ સખસને પાસેમાં પાસેના

પોલીસ થાણામાં લઈ જવો.

સદરહુ સખસને પછી મી કલમના ઠરાવો લાગુ પડેછે એમ માનવાનું કારણ હોય તો તેને કોઈ પોલીસ-અમલદારે ફરીથી પકડવો.

તેણે કાંઈ નાન-કાગનીઝબલ ગુન્હો કર્યોછે એમ માનવાનું કારણ હોય. અને કોઈ પોલીસ-અમલદારના પુછવાથી તે પોતાનું નામ અથવા રહેવાનું દેકાણું આપવાને ના પાડે, અથવા એવું નામ અથવા રહેવાનું દેકાણું આપે કે જે ખોટું છે એમ માનવાનું સદરહુ અમલદારને કારણ હોય, તો તેની તજવીજ પછી મી કલમના ઠરાવે પ્રમાણે કરવો. તેણે કાંઈ ગુન્હો કર્યોછે એમ માનવાનું કાંઈ કારણ ન હોયતો તેને એક દમ છોડી મુકવો.

ટીકા—આ કલમ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ માની કલમ ૧૦૫-૧૦૭ ને બદલે. ૭૩વામાં ન્યુયોર્ક ક્રી. પોસીજન્મેન્ટની કલમ ૧૮૪ ઉપરથી કેટલોક વધારો કરવામાં આવ્યો છે.

પોલીસ અમલદાર સિવાય બીજા સર્વ લોકોને ક્યા ગુન્હા કરનારને પકડવાનો અધિકાર છે, અને પકડ્યા પછી કેમ કરવું તેની રીત માટે આ કલમ પ્રમાણે કોઈ ખાનગી માણસના દેખતાં કોઈ ગુન્હેગાર જમાન નહીં લેવા લાયક અને પોલીસથી વગર વારંટે પકડી શકાય તેવા ગુન્હા કરે તેને તે ખાનગી માણસ પડી શકે છે; ક્યા ગુન્હા જમાન લેવા લાયક નથી તેને માટે જુએ આ કાયદાના પરિશિષ્ટ બીજાનું આશન ૧૫ મું. ક્યા ગુન્હા પોલીસથી વગર વારંટે પકડી શકાય તેમ છે તેને માટે જુએ એજ પરિશિષ્ટનું આશન ૩ જુ.

પોલીસ અમલદાર પાસે એવા તોહમતદારને પકડી લાવ્યા પછી તેણે કરે તો ગુન્હા પોલીસથી વગર વારંટે પકડી શકાય તેવા નથી એવી હકીકત જણાય તો તે વખતે અને તોહમતદારે ગુન્હો કર્યો નથી એવું જણાય ત્યારે કેમ કરવું તેને માટેના છેલ્લા પ્રારેખાક તદન નવો છે તે ધણી ઉપયોગી છે.

પોલીસ અમલદારને સ્વાધીન કર્યા પછી તોહમતદાર ઉપર પોલીસ તરફથી કાંઈ જુલમ કરવામાં આવે તો ખાનગી માણસ જેણે તોહમતદારને પકડ્યો હતો તે કાંઈ જવાબદાર નથી. રાણી (વરંધ શંભુનાથ પાડે વોકલો રીપોર્ટ ૧, પ્ર૦ ૬૬

પકડેલા સખ- ૬૦. વગર વારંટે પકડનારા પોલીસ અમલદારે પકડેલા સખસને માજિસ્ટ્રેટ- ખસને તે કામમાં હકુમતવાળા માજિસ્ટ્રેટની આગળ, અથવા જે ની આગળ અથ- અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસ-થાણું હોય તેની આગળ, વા જે અમલદાર નકામી દીલ કર્યા વગર અને જમાન સંબંધો આ કાયદા માંહેના ના હવાલામાં પો- પુરાવોને અનુસરીને લઈ જવો અથવા મોકલવો.
લીસ થાણું હોય તેની આગળ લઈ જવો.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણે માજિસ્ટ્રેટની ઓફિસ કે તંત્ર નજીક પરંતુ ૩૫૩ બ- હાર લઈ જવો એટલું ખસ નથી આ કલમમાં માજિસ્ટ્રેટની આગળ એવા શબ્દ છે તેથી

માજીસ્ટ્રેટની રૂબરૂ તોહમતવાળાને લેઈ જવા નોંધપત્ર કે જરૂરી કરીને પોતાને છુટા કરવાને માટે અરજી અગર પોલીસને પોતા ઉપર જીલમ થતો હોય તે જીલમ સંબંધી ફરીયાદ તે કરી શકે.

ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીતીના કાયદાનાં સને ૧૮૬૧ ના આક્ટ ૨૫ માંના બાબ ૯ પ્રમાણે જીલ્લા પોલીસના કોઈ અમલદારને ચોકસી કરવા સારૂ અધિકાર ન હોય તેવા અધિકારો નો ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીતના સદરહુ કાયદાની ક. ૧૦૯ પ્રમાણે કોઈ તોહમતવાળાને પકડે તો તેણે જે માજીસ્ટ્રેટને અધિકાર હોય અથવા જે અધિકારના હવાલામાં પોલીસ ચોકી હોય તેની પાસે તે તોહમતવાળાને વગર કારણની ઠીક કરવા સિવાય ચોકલાદવા નોંધપત્ર ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીતના સદરહુ કાયદાની ક. ૧૫૨ પ્રમાણે તોહમતવાળા આસામીને ૨૪ કલાક અટકાવી રાખવાનો તેને અધિકાર નથી એજ આક્ટના બાબ ૯ પ્રમાણે ચોકસી કરવા સારૂ જ્યારે કોઈ પોલીસ અધિકારને અધિકાર હોય ત્યારે સદર કલમ ૧૫૨ પ્રમાણે અટકાવવા સારૂ ૨૪ કલાક ઠરાવ્યા છે તે જે વખતે તોહમતવાળા આસામી માજીસ્ટ્રેટ તરફ જવા સારૂ પોલીસ ચોકી છોડે તે વખત એ ૨૪ કલાકમાં ગણવો નહી પણ જેટલે દુર કરવાનો હોય તે ઊપર તથા બીજા સ્થાનિક વિચાર ઉપર નજર રાખતાં જે વખત રોકાયો હોય તે યોગ્ય છે કે નહીં એ નિશ્ચે તપાસ કરવાનું કામ માજીસ્ટ્રેટનું છે જે ગામના પોલીસ કોઈ તોહમતવાળાને ૨૪ કલાક સુધી મુબાઈના સને ૧૮૬૭ ના આક્ટ ૮ પ્રમાણે અટકાવી રાખે તે ૨૪ કલાક ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની ક. ૧૫૨ પ્રમાણે જે જીલ્લા પોલીસ અધિકારને ૨૪ કલાક આપેલા છે તેમાં નહી ગણવા—મુ. હા. કો. તા. ૧૪ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૬૯ ના રોજ એરબરમાં થયેલો ફરાવ.

પકડેલા સખસ ૬૧. વગર વારંટે પકડેલા સખસને કોઈ પણ પોલીસ-અમલ-ને ૨૪ કલાકથી વધારે તે કામની સઘળી હકીકત જોતાં યોગ્ય હોય તે કરતાં વધારે વાર અ-રે મુદત સુધી પેહરામાં અટકાવી રાખવો નહીં, અને ૧૬૭ માં અટકાવી રાખવો ન-કલમ પ્રમાણે કોઈ માજીસ્ટ્રેટનો ખાસ હુકમ નહીં થયો હોયતો હી. સદરહુ મુદત ચોવીસ કલાકથી વધારે ન હોવી નોંધપત્ર પણ જે જગ્યાએ તે સખસને પકડયો હોય ત્યાંથી માજીસ્ટ્રેટની કોર્ટ સુધી જતાં જેટલો વખત લાગે તેટલો વખત સદરહુ મુદતમાં ગણવો નહીં.

ટાંકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૨૪ ના પેહલા પારિગ્રાફને બદલે રચવામાં આવી છે પકડેલા તોહમતદારને જે વખતે પકડયો હોય તે વખતથી ચોવસી કલાક કરતાં માજીસ્ટ્રેટના હુકમ વગર વધારે અટકાવમાં નહીં રાખવા માટે આ કલમ વીસ માજીસ્ટ્રેટ પાસે ચોકસીતાં જે વખત લાગે તે આ ચોવીસ કલાક ઉપરાંત ગણવો નોંધપત્ર. માજીસ્ટ્રેટે ચોવીસ કલાકથી વધારે કેદાને રોકવા માટે હુકમ આપતી વખતે શું કરવું નોંધપત્ર તે માટે જુઓ કલમ ૧૬૭.

કેદીને ૨૪ કલાક કરતાં વધારે મુદત સુધી અટકાવી મુક્યા બદલ એક પોલીસ ધ નરપેક્ટરે ઊપર આરોપ મુકવામાં આવ્યો હોય તે કામમાં એવો ફરાવ થયો કે તેણે બદ દાનતથી કેદીને અટકાવી મુક્યો હોય એવી ફરીયાદો તરફથી સાબીતા કરવાની જરૂર નથી કારણકે વિશિષ્ટ હુકમ નહીં છતાં યોગ્ય મુદતથી અધિક વખત સુધી કોઈ પોલીસ અમલદારે આરોપીતને અટકાવી રાખવો નહીં એવું સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૨૪ અને આ કલમમાં સારૂ કહ્યું છે અને તેવા હુકમ આ કામમાં નથી, સર-

કારે (વરુદ્ધ બસુ રામદાસ મુંબાઈ હાય કોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૧૯ પ્રા. ૩૬ તા. ૧૮ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૭૩)

માજીસ્ટ્રેટના હુકમ વગર ચોલીસ કલાકથી વધારે રોકવામાં આવે તો ઇ. પે. કો. ક. ૩૪૦ મુજબ ગુન્હો થાય છે.

કોઈ સખસને કાગળ લખી બોલાવવામાં આવે અને તે આવે ત્યારે કોઈની સાથે વાત ચીત ન કરે તેની તજવોજ રાખવા સાથે પોલીસના માણસને તેની સાથે મોકલવાની ગોવણ કરવામાં આવે તો, પોલીસ-અમલદારે તે સખસને પકડેલો છે એવું ગણવું નોંધ્યે, રાણી વિરૂધ પુરાન કુસમનારા સાપા પાવુજ ૨ મ. હા. રી. ૩૬૬

ચોલીસ કલાકથી વધારે રોકવા માટે માજીસ્ટ્રેટની પરવાનગી માગવામાં આવે તે પરવાનગી ચોલીસમા કલાક વાંતી જાય ત્યાં સુધી ન આવે તો જેટલા તજવોજ થઈ હોય તેટલી સાથે તેન માજીસ્ટ્રેટ પાસે મોકલી દેવો અગર તેને છોડી દેવો નોંધ્યે કેમકે તેને વધારે વખત રોકા રાખવો એ ગેરકાયદેસર કૃત્ય થાય છે; રાણી વિરૂધ બીહારીસીંગ અને બીબા આ વીકલી રીપોર્ટ ૭, પ્ર. ૩

કેસની હકીકતમાં બાજબી આધાર હોય તે સિવાય એક કલાક લગી પણ પોલીસ અમલદાર કોઈને અટકાવી શકતો નથી. એટલે કે માત્ર એક કલાકજ એ રોકવો એવો બચાવ સાચો નહીં. રાણી વિરૂધ મુપ્રસેનો ધ્રાસાજ વિકલી રીપોર્ટ ૬, પ્ર. ૮૮

એસક પોલીસને પોલીસ ચોકીમાં તોહામતદારને રાખવાનો અધિકાર છે પણ કોઈ પ્રસંગે પોલીસ અમલદાર કોઈ ખાનગી ઘરમાં કોઈ કેદીને લેઈ જાય અને તેને ખાનગી પેહુરામાં રાખે તે ખરાબર નથી. રાણી વિરૂધ બીહારીસીંગ વીકલી રીપોર્ટ ૭ પ્ર. ૩

દરેક કેદીને બારોબાર પાસેના માજીસ્ટ્રેટ તરફ મોકલી દેવો નોંધ્યે અને પોતાના ઉપરો અમલદારની મારફતે મોકલવાની જરૂર નથી. બંગાળા સરકારનો ઠરાવ તા. ૨૨ સપ્ટેમ્બર સન ૧૮૯૨ ની કલમ ૧૨.

પકડવા વિશે ૬૨. જે અમલદારોના હવાલામાં પોલીસના થાણાં હોય તેમણે પોલીસે રીપોર્ટ ક પોત પોતાનાં થાણાંમાંની હદોમાં વગર વારંટે પકડેલા સંધળા રવો. સખસો વિશે જુદલા માજીસ્ટ્રેટને અથવા જુદા માજીસ્ટ્રેટ ફરમાવેતો પેટા ટુકડી માજીસ્ટ્રેટને રીપોર્ટ કરવો, પછી સદરજુ સખસોના જમીન લીધા હોય કે નહીં તોપણ.

પકડેલા સખસ ૬૩. જે સખસને પોલીસ-અમલદારે પકડયો હોય તેનું પોને છોડી મુકવા તાનું ખત લીધા વગર અથવા તેના જમીન લીધા વગર અથવા ખાખત. માજીસ્ટ્રેટના ખાસ હુકમ વગર તેને છોડી મુકવો નહીં.

માજીસ્ટ્રેટનીસ ૬૪. બ્યારે કોઈ ગુન્હો કોઈ માજીસ્ટ્રેટની હકુમતની સ્થાનમક્ષ કરેલો ગુન્હો. નિક હદમાં તે માજીસ્ટ્રેટની સમક્ષ કરવામાં આવે ત્યારે ગુન્હેગારને પોતે જતે પકડવાને અથવા પકડવાનો કોઈ પણ સખસને હુકમ કરવાને અને ત્યારપછી જમીન લેવા સખંધી આ કાયદા માહેના ઠરાવોને અનુસરોને તે ગુન્હેગારને કેદ કરવાને તે માજીસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

માજીસ્ટ્રેટ અથવા ૬૫. જે વખતે તથા જે પ્રસંગે કોઈ સખસને પકડવાનું વારંટ માજીસ્ટ્રેટની સમાહારવાનો અધીકાર કોઈ માજીસ્ટ્રેટનો હશે તે વખતે તથા મક્ષપકડવા ખાખત. તે પ્રસંગે તે સખસને પોતાની હકુમતની સ્થાનીક હદમાં પોતા

ની સમક્ષ પકડવાને અથવા પકડાવાને હુકમ કરવાને તે માજીસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

નાસી જવા ઉપ- ૬૬. જે સખસ કાયદાસર કેદમાં હોય તે સખસ નાસી જાય
રથી પાછળ જ- અથવા તેને છોડાવવામાં આવે, તો જે સખસના પેહરામાંથી તે
વાનો તથા ફરીથી નાસી ગયો હોય અથવા તેને છોડાવ્યો હોય તે સખસ તુરત તેની
પકડવાનો અધિ- પાછળ જઈને પ્રિટિસ ઇલિયામાં હરકોઈ જગ્યાએ તેને પકડવાનો
કાર. મુખત્યાર છે.

૪૭ મી તથા ૪૮ ૬૭. ૬૬ મી કલમ પ્રમાણે પકડનારો સખસ વારંટની રૂઢીએ
મી તથા ૪૯ મી ચાલતો ન હોય અને તે સખસ પકડવાના અખત્યારવાળો પોલીસ
કલમોના ઠરાવો અમલદાર ન હોય તોપણ સદરહુ કલમ પ્રમાણે પકડવાની ખાખ-
૬૬ મી કલમ તોને ૪૭ મી તથા ૪૮ મી તથા ૪૯ મી કલમના ઠરાવો લાગુ પડશે.
મુખ્ય પકડવાની
ખાખતોને લાગુ
પાડવા ખાખત.

ખાખ ૬ થો.

હાજર થવાની જરૂર પાડવા વિશે પ્રાસેસો ખાખત.

અ.-સમન

સમનનો નમુનો. ૬૮. આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ કોરટે કાહારેલો દરેક સમન લ-
ખેલો જોઈએ, તથા તે હુલિફેટ જોઈએ, અને તે ઉપર સદરહુ
કોરટના પ્રમુખ અમલદારે, અથવા હાઈકોર્ટ વખતે વખતે કાનુન કરીને ફરમાવે તેવા
ખીજ અમલદારે સહી કરવી તથા મોહોર કરવી.

સમન કોણે ખ- સદરહુ સમન કોઈ પોલીસ અમલદારે ખબવવો, અથવા આ
ખવવો. કાયદાને અનુસરતી હોય એવી જે કાનુનો સ્થાનિક સરકાર આ
ખાખત ઠરાવે તે કાનુનોને અનુસરીને, તે સમન કાહારનારી કો-
ર્ટના કોઈ અમલદારે ખબવવો જોઈએ.

આ કલમ કલકતા તથા મુંબાઈ એ રોહોરમાં પોલીસને લાગુ છે.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૫૨—૧૫૩ ને બદલે રચ-
વામાં આવી છે.

દરેક સમન લખેલા હોવા જોઈએ. એટલે કે આ કાયદાની કલમ ૪ માં “લખાણ”
અને લખેલાનો જે અર્થ ખતાવ્યો છે તે પ્રમાણેના હોવા જોઈએ.

દરેક સમન ઉપર તે કાઢનાર અમલદારે પોતાના પુરા નામથી સહી કરવી જોઈએ.
તેમાં તેના હુદા લખવા જોઈએ. કુકામાં પોતાના આગલા પાછલા અક્ષર લખવા વી-
ગેરેની રીત નાપસંદ કરવામાં આવી છે.

સમનના નમુના માટે જુઓ પરીશિષ્ટ ૫ નો નમુનો ૧

સાહેબને સમન કરવા માટેના નમુના જુઓ પરીશિષ્ટ ૫ નો નમુનો ૩૧

સમન શી રીતે ૬૯ સમન કરેલા સખસને જો ખની શકે તો તે સમનની એ
ખજવવો. ક હુલિફેટ આપીને અથવા આપવા માટે કાઢાડીને, લો એમ

સમન પોહોંચ્યા જેની ઉપર સદરહ પ્રમાણે સમન ખજવવો હોય તેવા દરેક
ના સહી. સખસે જો સમન ખજવનારો અમલદાર કહે તો, તેની ખીજી હુ
લિફેટના પછવાડે તે સમન પોહોંચ્યાની સહી કરવી જોઈએ.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૫૪ ના પહેલા ભાગને
અદલે ઘડવામાં આવી છે.

સરકારી અને રેલવેના નોકરો ઉપર સમનસની ખજવણી કેવી રીતે કરવી તેને
માટે જુઓ આ કાયદાની કલમ ૭૨.

સમન પાંચવાની સહી આપવાની ના કહેવામાં આવે તો હિંદુસ્તાનના ફાજદારીકાય-
દાની કલમ ૧૭૩ પ્રમાણે તે સખસ યુન્હો કરતો નથી—રાણી વિરૂધ્ધ કાલીયા ખીન ફકી
૨૦ મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૫ પ્ર. ૮૪.

સમન કરેલો સ ૭૦. જ્યારે સમન કરેલો સખસ ઘટતી મેહેનત કરતાં ન જડે
ખસ જડે નહીં ત્યારે તેના કુટુંબના કોઈ પ્રાકી ઉમરના મરદ માણસને અ-
તો તે સમન શી થવા હલાકાનાં મુખ્ય શેહેરોમાં તેની સાથે રહેનારા તેના આ-
રીતે ખજવવો. કરને તે સમનનો એક હુલિફેટ તેને સાડ સોંપીને તે સમન
ખજવવાનો અધિકાર છે અને જેને સદરહ સમન આપી રીતે
સોંપ્યો હોય તે સખસે, જો સમન ખજવનારો અમલદાર હોયતો, તેની ખીજી હુલિફેટ
પછવાડે તે સમન પોહોંચ્યાની સહી કરવી જોઈએ.

ટીકા—એક કામમા અમલવાદના કલપાવર માજીસ્ટ્રેટ એક સખસને અમુક દિવસ
દસ વાગતા હાજર રહેવાને સમન કરયા છતાં તે હાજર થયા નહી, તેથી તેના ઉપર પીનલ
કોડ કલમ ૧૭૪ પ્રમાણે યુન્હો દરાવી તેને શિક્ષા કરવામાં આવી હતી પણ એસન જડને
આ કામ હાઈકોર્ટના હુકમ માટે જાકલું એવા કારણથી કે માજીસ્ટ્રેટના પ્રોસીડીંગ અને
રીપોર્ટ ઉપરથી એમ જણાય છે કે સમનની નકલ તોહોમતવાળાને આપી નહોતી ફક્ત અ-
તાવી હતી અને તેના ઉપર તેને સહી કરવાનું કહેવાથી સહી કરી આપી હતી, આ કામમાં
હાઈ કોર્ટે એમ દરાવ્યું કે ફક્ત સમન ખતાવ્યાથી પુરી ખજવણી થઈ છે એમ કહેવાય
નહી કેમકે અસલ કે તેની નકલ તેને આપવી જોઈતી હતી અગર આપવા માંડવી હતી તેથી
તોહોમત અને શિક્ષા રદ કરવામાં આવીછે—સરકાર વિરૂધ્ધ કરશનલાલ દાનતરામ મું. હા.
કો. રી. વાલ્યુમ ૫ પ્ર. ૨૦

એક શેટલમેન્ટ આશીસરને માજીસ્ટ્રેટને અધિકાર હતા; સેટલમેન્ટ આશીસર તરીકે
તેણે એક માણસને પોતાની કોર્ટમાં હાજર થવાનો સમન કર્યો, તે માણસ હાજર થયો
નહી તેથી આશીસરે માજીસ્ટ્રેટની રીતે પીનલ કોડ કલમ ૧૭૪ ને આધારે તે માણસપર
તોહોમત મુકી તેનો ધનસાફ પોતે કરી તેનો યુન્હો સાખીત કર્યો તે પ્રકરણ એસન જડને
હાઈ કોર્ટના અભિપ્રાય માટે જાકલું તેમાં એમ દરાવવામાં આવ્યું કે જુના પ્રોસીડીંગની
કલમ ૪૭૧ અને ૪૭૩ જોતાં આ તોહોમત ગેરકાયદેસર છે. સરકાર વિરૂધ્ધ સુખરી,
અલ્લાહાબાદ હા. કો. રી. વાલ્યુમ ૨ પ્ર. ૪૦૫.

ધરના જે ઓરડામાં પ્રતીવાદી હોય તે ઓરડાના બારણામાંના કાણામાં સમનની નકલ નાખી અને પ્રતીવાદીને એમ કહેવું કે એ સમનની નકલ છે તો તે પ્રતીવાદીને ખુદને સમન પોહોંચ્યાડો છે એમ ગણાય નહીં, નેલસન.

એક કામમાં પ્રતીવાદીના આકરે બગીચાની ઢીવાલ ઉપર જે ગ્રાપલી લટકાવેલી તે ગ્રાપલીમાં એક માણસે સમનની નકલ મુકી અને તે મુકનારને પ્રતીવાદીના આકરે કહેવું કે તે નકલ લઈ જા માટે નથી જોઈતી એમ સમન મુકનારે સાંભળ્યું અને આકરે પાછળથી સમન મુકનારને એમ કહેવું કે મેં એ સમન ખુદ પ્રતીવાદીને આપ્યો છે આ કામમાં એમ હરાવ થયો કે એ સમન ખુદ પ્રતીવાદીને પોહોંચ્યાડો છે એમ કહેવાય નહીં, ગોગસ વિ, હટારગ, ટાવર, ૧૨ એમ અને ૩૫૯૦ ૫૦૩.

પ્રતીવાદીની જીને અથવા તેના કોઈ પ્રસિદ્ધ એજન્ટને સમન આપ્યો તે સમન યોગ્ય રીતે બજાવ્યો છે એમ કહેવાય નહીં ક્રીય વિ. ડાનીગલ, ૨ ડી, પિ, સી, ૨૫૭ જે કે એજન્ટ સમન પ્રતીવાદીને પોહોંચ્યાડવાનું કબ્જલ કરેલું હોય તો તેણે યોગ્ય બજાવણી કરી કહેવાય નહીં ડેવીઝરી. જારગન રસિ જે. ૨૩૭.

મોંઘાંડામાં એમ છે કે જે પ્રતીવાદી માગેતા તેને અસલ સમન બતાવવો—એજન્ટ ૨૫૦ છે એમ બા. એન્ડરસન સાહેબે ઠરાવ્યું છે, ગોગસ વિ. હાંટીગલટાવર ૧૨ એમ અને ૩૫૯૦ ૫૦૩ પ્રતીવાદી સમનની નકલ લેવાની ના પાડે તો તેના ખર્ચેખર્ચ કબજામાં તે આપવાની જરૂર નથી તે કેવા પ્રકારનો છે તે જણાવી, તે સમન તેની સસક્ષ નાખવો એ બસ છે, રેડપાથ, લુલીઅસ ૩ બીગ ૪૪૩, ૧૧, મું, ૩૩૩ તેની વિરૂધ્ધ આલેડ વિ, હિક-સપ્ટોન્ટ ૧૮૬, પણ ઉપર પ્રમાણે પ્રતીવાદીના સમક્ષ એવી રીતે નાખવો કે તેને ખુદને સમન પોહોંચ્યાડો વિચેતા નીચમ લાગુ પડે એક સમસ ધરના મેડાની બારીએ ઉભા હતા ત્યારે બજાવનાર જે ઘર બહાર હતા તેણે તેને બોલાવ્યો અને કહેવું કે તારા ઉપર સમન છે એમ કહી સમનની નકલ તેને વંચાવવા સાડે ઊંચા ધરી અને તેની જોની સમક્ષ નીચે નાખી તેમાં એમ હરાવવામાં આવ્યું કે સમનની યોગ્ય બજાવણી થઈ નથી, હાય. વી. વ્હાઇટસ ૨ ડી. અને એલ ૪૦ નેલસન.

જ્યારે પોહોંચ્ય મ ૭૧. ૬૯ મી અને ૭૦ મી કલમમાં કહેલી સહી ઘટતી મેહે-ળી શકે નહીં ત્યારે નત કરતાં ન મળે, તો જે ઘરમાં અથવા ઘરવાડીમાં સમન કરે-શું કરવું.

લો સખસ ધણુ કરીને રહેતો હોય તે ધરના અથવા ધરવાડીના કોઈ પ્રસિદ્ધ ભાગ ઉપર તે સમનની એક ડુપ્લિકેટ સમન બજાવનારા અમલદારે ચોરવી અને પછી તે સમન યોગ્ય રીતે બજાવ્યો છે એવું સમજવામાં આવશે.

સરકારના અથવા ૭૨. સમન કરેલો સખસ સરકારની અથવા કોઈ રેલવે કંપ-રેલવે કંપનીના નો-નીની નોકરીમાં કામગોરીમાં હોય, ત્યારે જે કોરટે સમન કાહા કર ઉપર સમન શી ડ્યો હોય તે કોરટે તે સમન સાધારણ રીતે, જે કચેરીમાં સ-રીતે બજાવવો સદરહુ સખસ નોકરીએ રહેલો હોય તે કચેરીના ઉપરી ઉપર ડુપ્લિકેટ મોકલવો જોઈએ; અને પછી સદરહુ ઉપરીએ ૬૬ મી કલમમાં ફરવેલી રીતે તે સમનની બજાવણી કરાવવી, અને તે કલમથી ફરમાવેલા શોરા સાથે તે સમન તે કોરટની ઉપર પાછો મોકલવો જોઈએ.

સ્થાનિક સો- ૭૩. જ્યારે કોઈ કોરટે કહારેલો સમન પોતાની હકુમતની માની બહાર સમ- સ્થાનિક સીમાની બહાર કોઈ પણ જગ્યાએ બળવવો એવી તે ન શી રીતે બળ કોરટની મરજી હોય ત્યારે સાધારણ રીતે કોરટે તે સમન જે મા- વવો. જસ્ટરેટની હકુમતની સ્થનિક સીમામાં સમન કરેલો સખસ રેહેતો હોય અથવા હોય તે માજસ્ટરેટને, ત્યાં બળવવા સાફ ડુપ્લી- કેટ મોકલવો જોઈએ.

ટીકા—આ કલમ નવી છે. સને ૧૮૪૦ ના આક્ટ ૨૩ ની કલમ ૧ ઉપરથી આ ક- લમ ઘડવામાં આવી છે આ કલમની અરેખથી ખુટ હતી વારંટા કોરટની સ્થાનિક હકુમત બહાર બળવણી માટે મોકલતાં, સમન-સ હકુમત બહાર બળવવા માટે સને ૧૮૭૨ ના ૧૦ મા આક્ટમાં નહોતું. હવે આ અગવડ દુર થઈ છે.

સદરહુ બાબતો ૭૪. જ્યારે કોઈ કોરટે કહારેલો સમન પોતાની હકુમતની માં તથા જ્યારે સ સ્થાનિક સીમાની બહાર બળવ્યો હોય ત્યારે, અને જે અમલ- મન બળવનારો દારે સમન બળવ્યો હોય તે અમલદાર મુકદમાની સુનાવણી વ- અમલદાર હાજર ખતે હાજર નહોય તેવે હરકોઈ પ્રસંગે સદરહુ સમન બળવ્યો છે નહોય ત્યારે બળ એવી કોઈ માજસ્ટરેટની આગળ કરેલી આફીરેવીટ, અને જે વજીની સાબીતી. સખસને સદરહુ સમનની એક ડુપ્લીકેટ પ્રત આપી હોય અથવા આપવા માટે કહારીને હો એમ કાર્યું હોય અથવા જેને તે પ્રત સોંપી હોય તે સખસે (૬૬મી અથવા ૭૦ મી કલમથી દરાવેલી રીતે) શેરો લખી આપેલી એવી પ્રત પુરાવામાં ગ્રાહ્ય થશે. અને તેમાં લખેલા મજકુરની વીરફ સ- ખીતી આપવામાં નહીં આવશે તો અને આપવામાં આવતાં સુધી તે મજકુર ખરો છે એમ સમજવું.

આ કલમમાં કહેલો આફીરેવીટ સદરહુ સમનની ડુપ્લીકેટ પ્રત સાથે જોડીને સદરહુ કોરટને મોકલી શકાય.

ખ-પકડવાનું વારંટ.

પકડવાના વારં ૭૫. આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ કોરટે કહારેલું દરેક પકડવાનું ટનો નમુનો. વારંટ લખેલું હોયું જોઈએ અને ઉપર તે કોરટના પ્રમુખ અમલદારે અથવા માજસ્ટરેટનો ખેંચ હોય ત્યારે, તે ખેંચના કોઈ પણ મેંખરે સહી કરવી જોઈએ; અને તે ઉપર કોરટની મોહોર કરવી જોઈએ. પકડવાનું વારંટ જે કોરટે તે વારંટ કહાર્યું હોય તેણે જ્યાં સુધી તે રદ કર્યું ક્યાં સુધી અમલ નથી ત્યાં સુધી, અથવા તે બળવવામાં આવે ત્યાં સુધી, તે માં રેહેશે. દરેક વારંટ અમલમાં રેહેશે.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૫૬ ના પહેલા પેરેગ્રાફને બદલે ઘડવામાં આવી છે. દરેક વારંટ લખેલું હોયું જોઈએ એટલેકે આ કાયદાની કલમ ૪ થીમાં “લખેલા” શબ્દની વ્યાખ્યા બતાવી છે તેવા કોઈ પણ પ્રકારનું હોયું જોઈએ.

વારંટના નમુના માટે જુઓ આ કાયદાના પરિચિષ્ટ ૫ નો નમુનો ૨ જો.

આ કલમ પ્રમાણે કહેલા વારંટ ઉપર કોરટા હોવી જોઈએ. જે સખસને પકડવાનો

છે તે ઓળખાય તેવી જરૂરની હકીકત તેમાં ખતાવવી જોઈએ કે જેથી કરીને તેને ઓળખવા મુશ્કેલી પડે નહીં, તે વારંટ કહાડનાર અમલદારે પોતાનું નામ અને સરકારી હોદ્દા પણ પ્રશ્ન લખવો જોઈએ. ઉપર કહેલી એક પણ હકીકતની ખામી હોય તો વારંટ ગેરકાયદે કહાડેલું કહેવાય—જે-સ્ટેશનના કામમાં મુખ્ય હાથકોરટ રીપોર્ટ વા. ૯ પ્ર. ૧૫૪ તા. ૨૦ જાનેવારી સને ૧૮૭૨.

જે હકીકત ઉપરથી વારંટ કહાડવામાં આવે તે હકીકત ઉપરથી તો હોમતદારે કરેલું કલ્પ ગુન્હો નથી એવું જણાય તો પણ વારંટ કહાડવામાં આવે તો તે વારંટ ગેરકાયદે કહાડેલું કહેવાય—ખીંદુ મુખી દેવીના કામમાં બંગાળા રીપોર્ટ વા. ૬ પ્ર. ૧૨૬.

વારંટ કહાડતી વખતે કહાડનાર અમલદાર ખ્રીડીશ હકુમતમાં હોવો જોઈએ એવી કોઈ જરૂર નથી. પર હદમાં તેનું મુકામ હોય તો ત્યાંથી પણ વારંટ કહાડી શકે છે—રાણી વિરૂદ્ધ લખીયા કાલીયા, ઇડીઅન લા. રીપોર્ટ મુખ્ય વા. ૧, પ્ર. ૩૪૦.

કોરટ તારણ લે ૭૬. હરકોઇ સખસને પકડવાસાડ વારંટ કહાડનારો હરકોઈ વાનું ફરમાવવા કોરટની નજરમાં આવે તો તે કોરટ સદરહુ વારંટ ઉપર શેરો મુખત્યાર છે. લખીને એવું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે કે જે સદરહુ સખસ કોઈ અમુક વખતે અને પછી કોરટ ખીજી રીતે ફરમાવે ત્યાં સુધી તે કોરટની આગળ હાજર રહેવાસાડ જોઈએ તેટલા જામીન સાથે એક ખત કરી આપે, તો જે અમલદારના નામનું તે વારંટ કર્યું હોય તે અમલદારે સદરહુ તારણ લેવું અને સદરહુ સખસને પેહેરામાંથી છુટો કરવો.

સદરહુ શેરામાં હેઠળ કહેલી ખાખતો લખવી, (અ) જામીનોની સંખ્યા, (ખ) તેમણે તથા જે સખસને પકડવાસાડ તે વારંટ કહાડેલું હોય તેણે જે રકમનો મુર-નકો કરી આપવો તે, તથા (ક) જે વખતે તેણે કોરટની આગળ હાજર રહેવું તે ખત રવાના કરવું. જ્યારે આ કલમ પ્રમાણે તારણ લેવામાં આવે ત્યારે જે અમલદારના નામનું સદરહુ વારંટ કર્યું હોય તે અમલદારે સદરહુ ખત સદરહુ કોરટની ઉપર રવાના કરવું.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૬૦ ને બદલે રચવામાં આવી છે. પણ આ કલમનો ખીજો પારિચ્છ જે જામીનોની સંખ્યામાં કટલી રકમના જામીન વીગેરે હકીકતનો છે તે નવો દાખલ કર્યો છે. એ અગત્યનો સુધારો થયો છે.

વારંટ પાછળ શેરો કરવાના નમુના માટે જુઓ પરિશિષ્ટ ૫ માંના નમુના ૨ જાનો આગ ૨ જો.

વારંટ કોનાં ના ૭૭. પકડવાનું વારંટ ઘાણું કરીને એક અથવા વધારે પોલીસ મનાં લખવાં. અમલદારના નામનું કાઢવું જોઈએ, અને જ્યારે તે વારંટ કોઈ પ્રેસિડેંસી માજિસ્ટ્રેટે કહાડ્યું હોય, ત્યારે તે હમેશાં તે પ્રમાણે કાઢવું જોઈએ પણ સદરહુ પ્રકારનું વારંટ કહાડનારી ખીજી કોઈ પણ કોરટ, જે તે તાખડતોખ બજાવવાની જરૂર હોય અને કોઈ પોલીસ અમલદાર તુરત મળતો ન હોય તો, ખીજા કોઈ પણ નામનું કાઢવાને મુખત્યાર છે. અને સદરહુ સખસે અથવા સખસોએ તે વારંટ બજાવવું જોઈએ.

ધણા સખસોનાં જ્યારે કોઈ વારંટ એક કરતાં વધારે અમલદારોના અથવા

નામનું એક વારંટ સખસોના નામનું કહાડયું હોય ત્યારે તે સઘળા, અથવા તેઓ માંથી ગમે તે એક અથવા વધારે અમલદારો અથવા સખસો તે વારંટ બજાવવાને મુખત્યાર છે.

વારંટો જમીન ૭૮. કોઈ જુદા માલુસ્ટરેટ પોતાનાં જુદામાં અથવા કોઈ દારો વીગેરેનાં પેટા તુકડી માલુસ્ટરેટ પોતાની પેટા તુકડીમાં હરકોઈ જમીન-નામનાં લખવાનો દારનાં અથવા જમીનના ઇન્તરદારનાં અથવા વહીવટદારનાં ના-અધિકાર છે. મનું વારંટ તક્સીરવાર કરેલો હરકોઈ સખસ નાશી ગયો હોય તેને અથવા જે ગુન્હેગાર ખાખત જાહેરનામું કાહાડયું હોય તે ગુન્હેગારને અથવા કોઈ સખસ ઉપર જમીન લઈ નહીં રાકાય એવા કોઈ ગુન્હાનું તોહમત આપ્યું હોય, અને તે તેની પાછળ લાગનારાના દાવમાંથી છટકી ગયો હોય તો તેને પકડવા સાડ કાહાડવાને મુખત્યાર છે.

સદરહુ જમીનદારે, અથવા ઇન્તરદારે અથવા વહીવટદારે તે વારંટની પોહાંચ લખીને આપતી, અને જે સખસને પકડવા સાડ તે વારંટ કાહાડયું હોય તે સખસ પોતાની જમીનમાં અથવા ઇન્તરની જમીનમાં અથવા પોતાના હવાલા માંહેની જમીનમાં હોય, અથવા પેસે તો તેણે તે વારંટ બજાવવું.

જે સખસની ઉપર સદરહુ વારંટ કાહાડયું હોય તે સખસ પકડાય ત્યારે તેને વારંટ સુધાં પાસેમાં પાસેના પોલીસ-અમલદારને સ્વાધીન કરવો, અને ૭૬ મી કલમ પ્રમાણે તારણ નહીં લીધું હોય તો, તેને તે કામમાં હકુમતવાળા માલુસ્ટરેટની પાસે મોકલી દેવો.

પોલીસ-અમલ ૭૯. જે પોલીસ-અમલદારનાં નામનું કોઈ વારંટ કાહાડેલું દારનાં નામનું વારંટ હોય તે પોલીસ-અમલદાર અથવા જે અમલદારનું નામ તે વારંટની પાછળ લખ્યું હોય તે અમલદાર તે વારંટની પાછળ ખીજા જે પોલીસ અમલદારનું નામ લખે તે પોલીસ-અમલદાર પણ તે વારંટ બજાવવાને મુખત્યાર છે.

વારંટનો સાર ૮૦. પકડવાનું વારંટ બજાવનારા પોલીસ-અમલદારે અથવા જાહેર કરવો. ખીજા સખસે જે સખસને પકડવો હોય તે સખસને તે વારંટનો સાર જણાવવો; અને તે સખસ કહેતો તેને તે વારંટ બતાવવું.

પકડેલા સખસ ૮૧. પકડવાનું વારંટ બજાવનારા પોલીસ-અમલદારે અથવા ને વગર દોલે કો ખીજા સખસે નકામી ઢીલ ન કરતાં (જમીન સખંધી ૭૬ મી ક રટની આગળ આ લમના કરાવેને અનુસરીને) જે કોરટની આગળ કાયદા પ્રમાણે જુએ. તે પકડેલા સખસને રજુ કરવો જોઈએ તે કોરટની આગળ તેને આણવો.

વારંટ ક્યાં બજાવવો ૮૨. પકડવાનું વારંટ પ્રિટીસ ઈડિયામાં કોઈ પણ જગાએ બજાવવાનો અધિકાર છે. બજાવવાનો અધિકાર છે.

હકુમતની ખહાર ૮૩. જ્યારે કોઈ વારંટ કહાડનારી હકુમતની સ્થાનિક સી-

ખજવવા માટે માની બહાર તે વારંટ ખજવવું હોય, ત્યારે સદરહુ કોર્ટ માજસ્ટરેટને મે તે વારંટ કોઈ પોલીસ-અમલદારનાં નામનું કહાલવાને ખદલે કસેલું વારંટ. જે માજસ્ટરેટની અથવા પોલીસ-કમીશનરની હકુમતની સ્થાનીક હદમાં તે વારંટ ખજવવું હોય તે માજસ્ટરેટને અથવા પોલીસ કમીશનરને સદરહુ વારંટ ટપાલ મારફતે અથવા ખોજી રી તે મોકલવને મુખત્યાર છે.

જે માજસ્ટરેટને અથવા કમીશનરને સદરહુ વારંટ સદરહુ પ્રમાણે મોકલ્યું હોય તેણે તેની પાછળ પોતાનાં નામની સહી કરવી. અને પોતાની હકુમતની સ્થાનીક હદનાં અંદર ખજવવા શકાવું હોય તો, તે વારંટની ખજવણી કરવી.

હકુમતની ખ- ૮૪. જ્યારે કોઈ પોલીસ-અમલદારના નામનું કહાલેલું વારં હાર ખજવવાસા- ૮ જે કોર્ટ તે વારંટ કહાલ્યું તે કોર્ટની હકુમતની સ્થાનિક હ ૩ પોલીસ-અમ- દની બહાર ખજવવું હોય, ત્યારે જે માજસ્ટરેટની અથવા જે અ લદારનાં નામનું મલદારના હવાલામાં કોઈ થાણું હોય તે અમલદારના કરતાં દિત વારંટ. રતા દરબજાનો ન હોય અથવા જે પોલીસ-અમલદારની હકુમત ની સ્થાનિક હદમાં તે વારંટ ખજવવું હોય તે માજસ્ટરેટનો અથવા પોલીસ-અમલદારની પાસે સહી કરાવવા સાડ તેણે તે વારંટ સામાન્યત લઈ જવું.

સદરહુ માજસ્ટરેટ અથવા પોલીસ-અમલદારે તે વારંટની પાછળ પોતાના ના મની સહી કરવી, અને સદરહુ સહી ઉપરથી, જે પોલીસ-અમલદારનાં નામનું સદરહુ વારંટ કહાલ્યું હોય તે પોલીસ-અમલદારને તે વારંટ સદરહુ હદમાં ખજવવાનો પુરતો અધીકાર મળશે અને સદરહુ અમલદાર કહેતો સ્થાનિક પોલીસે તેને સદરહુ વારંટ ખજવવામાં મદદ કરવી.

જે માજસ્ટરેટનો અથવા પોલીસ અમલદારની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં સદ રહુ વારંટ ખજવવું હોય તે માજસ્ટરેટનો અથવા પોલીસ અમલદારનો-સહી મેળ વવાથી જે દોલ થાય તેથી સદરહુ ખજવણી થતી અટકશે. અવું માનવાનું જ્યારે કારણ હોય ત્યારે જે પોલીસ અમલદારના નામનું તે વારંટ કહાલ્યું હોય તે પોલીસ અમલદાર તે વારંટ કહાલનારી કોર્ટની હકુમતની સ્થાનિક હદની બહાર કોઈપણ જગામાં સદરહુ સહી લીધા વગર તે વારંટ ખજવવાને મુખત્યાર છે.

આ કલમ કલકત્તા તથા મુંબઈ અ શેહેરમાં પોલીસને લાગુ છે.

જે સખસની ઉપ ૮૫. જ્યારે પકડવાનું કોઈ વારંટ, જે જીલ્લામાં તે વારંટ ર વારંટ કહાલ્યું કહાલ્યું હોય તેની બહાર ખજવ્યું હોય, ત્યારે જે કોર્ટ તે વારંટ હોય તેને પકડ્યા કહાલ્યું હોય તે કોર્ટ પકડવાની જગાથી વીસ મૈલની અંદર પછી શું કરવું. ન હોય તો અથવા જે માજસ્ટરેટની અથવા પોલીસ કમીશનરની

હકુમતની સ્થાનિક હદમાં પકડવાનું કામ કર્યું હોય તે માજસ્ટરેટ અથવા પોલીસ કમીશનર કરતાં સદરહુ કોર્ટ પાસે ન હોય તો, અથવા ૭૬ મી કલમ પ્રમાણે તારણ લીધું ન હોય તો પકડેલા સખસને સદરહુ માજસ્ટરેટની અથવા કમીશનર આગળ લઈ જવો.

પકડેલા સખસ ૮૬. જે કોરટે સદરહુ વારંટ કાહારયું હોય તેણે જે સખસ ને જે માલ્સ્ટરેટ ધારેલો તેજ પકડેલો સખસ છે એવું જણાય, તો સદરહુ માલ્સ્ટરેટ આગળ આ- સ્ટરેટે અથવા કમીશનરે તે સખસને પેહેરામાં આપીને સદરહુ ઉપો હોય તેણે કોરટની પાસે લઈ જવાનું ફરમાવ્યું પણ એવું ઠરાવવું કે જે શું કરવું. જમીન લઈ શકાય એવો ગુન્હો હોય, અને તે સખસ સદરહુ માલ્સ્ટરેટની અથવા કમીશનરની ખાત્રી લાયક જમીન આપવાને તથ્યાર તથા રાજી હોય, અથવા ૭૬ મી કલમ પ્રમાણે વારંટ ઉપર શેરો લખીને હુકમ કરેલો હોય, અને તે સખસ સદરહુ હુકમથી ફરમાવેલું તારણ આપવાને તથ્યાર તથા રાજી હોય, તો તે માલ્સ્ટરેટે અથવા કમીશનરે સદરહુ જમીન અથવા તારણ, જેમ હોય તેમ લેવું અને જે કોરટે વારંટ કાહારયું હોય તેની ઉપર તે ખત રવાના કરવું.

આ કલમ માંહેના કોઈ પણ મચકુરથો કોઈ પોલીસ-અમલદારને ૭૬ મી કલમ પ્રમાણે તારણ લેવાની મના છે એમ સમજવું નહીં.

ટીકા—મુખાર્ધ ઇલાકામાં ડીપોઝી પો. સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ અને આ. પો. સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને આ કલમ પ્રમાણે અમલ કરવાને સત્તા આપવામાં આવી છે, સને ૧૮૭૩ ના ગેજટનું ખાતું ૪૩૯ જુઓ.

ક-જાહેરનામું તથા જમી.

નાહાસી જના- ૮૭. જે કોઈ કોરટ (પુરાવો લોધા પછી કે પેહેલાં એમ માન શાખસની ખા- વાનું કારણ હોય કે જે શાખસની ઉપર પોતે વારંટ કાહારયું છે ખતમાં જાહેરના તે શાખસ નાહાસી ગયો છે અથવા સંતાઈ જાય છે તેથી સદરહુ વારંટ પગલાવી શકાય એમ નથી તો સદરહુ કોરટ એક લખેલું જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરીને તેમાં સદરહુ સખસને કોઈ મુકરર કરેલી જ ગામ્મે તથા કોઈ મુકરર કરેલી મુદતે હાજર થવાને ફરમાવવાને મુખત્યાર છે, તે મુદત સદરહુ જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કર્યાની તારીખથી ત્રીસ દીવસ કરતાં ઓછી ઠરાવવી નહીં.

તે જાહેરનામું હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે પ્રસિદ્ધ કરવું :—

(અ) જે શેહેરમાં અથવા ગામમાં સદરહુ શાખસ ઘણું કરીને રહેતો હોય તે શેહેરની અથવા ગામની કોઈ પ્રસિદ્ધ જગામાં તે જાહેરનામું જાહેરરીતે વાંચવું;

(ખ) તે શાખસ જે ઘરમાં અથવા ઘરવાડીમાં ઘણું કરીને રહેતો હોય તે ઘરના અથવા ઘરવાડીના કોઈ પ્રસિદ્ધ ભાગપર અથવા સદરહુ શેહેરની અથવા ગામની કોઈ પ્રસિદ્ધ ભાગપર અથવા સદરહુ શેહેરની અથવા ગામનો કોઈ પ્રસિદ્ધ જગાપર તે જાહેરનામું ચોહોડવું.

(ક) અને તે જાહેરનામાંની એક નકલ તે કોરટના મકાનના કોઈ પ્રસિદ્ધ ભાગ પર ચોહોડવી;

તે જાહેરનામું કોઈ અમુક દીવસે યોગ્ય રીતે પ્રસિદ્ધ કરવું હવું એ મુજબ એ જાહેરનામું કાહાડનારો કોરટે મજકુર લખ્યો હોય તે મજકુર હેઠળ લખેલી ખાખતોનો નિર્ણાયક પુરાવો છે એમ સમજવું. એટલે આ કલમથી ફરમાવેલી વાતો

નો અમલ કરવામાં આવ્યો છે, અને તે જાહેરનામું સદરહુ દીવસે પ્રસિદ્ધ કર્યું હતું.

દીકા. આ કલમ પ્રમાણે અમલ કરતી વખતે એટલું તો સારી રીતે યાદ રાખવું જોઈએ કે ગુન્હા થયા તે અરસામાં શકવાળો માણસ ઘર છોડી જતો રહ્યો છે કે નહીં એવું અને જતો રહ્યો હોય તો તે હકીકત તે અખસોને મનસાફથી બચી જવાનો ધરોહો હતો એ વાત અનુમાનો પુરાવો છે માણસ પોતાનું રેકાણુ ધણી કારણોસર છોડે છે તેનો નાસી જવાનો ધરોહો દીવાનો કોરટની પ્રોસેસ ન બળવા દેવાનો અથવા બાબ કોઈ ગુન્હાની તપાસ ન થવા દેવાનો પણ હોય ગુન્હેગાર પોતાની ઉપર જે તોહોમત અરેખરૂં આવેલું છે તે તોહોમતમાંથી બચી જવાને નાશી ગયો છે એવી સ્પષ્ટ સાબીતો હોય ત્યારે તે જોડે ધણી મજબૂત પુરાવા ગણાય તોપણ કોઈપણ રીતે તે ગુન્હે સાબીત ગણવાને બસ નથી વળી એમ માલમ પડે હોય કે ધણી થક ભરેલી અને અપ્રમાણ્ય હકીકત મારી સામે પુરાવામાં આવવાની છે અગર મારા બચાવ સાર કાયદેસર સલાહ મને મળી શકશે નહીં અગર જખરા અને પદસાદાર માણસોએ મને ખરાબ કરવાનો ઠરાવ કર્યો છે અથવા મારી સામે જુદી સાક્ષી પુરવાને વારંતે સાક્ષીઓને લાંચ મળી છે આ પ્રમાણે એવાંએવાં કારણો દરેક જગ્યાએ અને દરેક વખતે ધ્યાનમાં લેવાં જોઈએ; મનસાફમાંથી બચી જવાને નાશી જવું તે હકીકત હજારો અગત્યની ગણી ધ્યાનમાં લેવાય અને ખીજી હકીકતની સાથે ગુન્હાની સાબીતોને મજબૂત પુરાવા ગણાય પણ ખીજા અનુમાનો પુરાવ શીવાય અમુક અથવા નિશ્ચિત હોઈ શકે નહીં ત્યારે સદરહુ બાબત અમુક અથવા નિશ્ચિત છે એમ ગણવું તે આટું અને બધું ભરેલું છે—ખેલતા ઓન એવીન્ડસ ૩૨૦ થી ૩૨૪.

આ કલમ ક્રકત પક્ષકારોનેજ લાગુ પડે છે, શક્ષિને લાગુ પડતી નથી—હુસેન મનજી ૬ વુ. રી. કી. ૩. ૭૦

માજીસ્ટ્રેટ જાહેરનામું કરતાં પહેલાં કોઈ પક્ષકાર નાશી ગયા વિશે ખાતરી કરવી જોઈએ એવા કાંઈ ધારો નથી.

વારંટ બજાવનાર અમલદારે કેવી રીતે વારંટ બજાવ્યું છે તે બાબત તપાસ કરવાને માટે પોતાની ખાતરી થવા માજીસ્ટ્રેટ પ્રોસેસ કાઢવી—રાણી વિરૂધ બીસોનાથ સરકાર ૩ વુ. રી. ૭૩.

આ કલમ મન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૭૧ અને ઉપર ના પહેલા પેરગ્રાફને બદલે ઘડવામાં આવી છે. ધ્યાનમાં રાખવાનું છે કે જે ગુન્હા માટે વારંટ નીકળેલું હોય તેવાજ કામમાં આ કલમને અમલ થઈ શકે છે. સમન નિકળેલો હોય તેવા કેસમાં થઈ શકતો નથી. એકલા તોહોમતદારોજ માટે આ કલમ નથી પણ શહેરો પર વારંટ નિકળ્યા છતાં જણી જોઈ નાશી જાય તે તેને માટે પણ આ કલમ છે.

આ કલમ પ્રમાણેના જાહેરનામાં કાઢવા માટેના નમુના માટે જુઓ આ કાયદાના પરિશિષ્ટ ૫ નો નમુનો ૪-૫

આવાં જાહેરનામાં હરકોઈ માજીસ્ટ્રેટ જેમની પાસે એ કેસ ચાલતો હોય તેઓ કાઢી શકે છે. જુઓ આ કાયદાના પરિશિષ્ટ ૩ નો વિભાગ ૧ લો રકમ ૩.

નાહાસી જનારા ૮૮. ૮૭ મી કલમ પ્રમાણે જાહેરનામું કહાડવા પછી જે સખસ શખસની મીલકત બાબત તે જાહેરનામું કહાડ્યું હોય તે શખસની જગમ અથવા જખતકરવા બાબત સ્થાવર મીલકત અથવા એ બંને મિલકત જખત કરવાનું કરમાવવાને તે કોરટ મુખત્યાર છે.

તે હુકમ જે જીલ્લામાં કર્યો હોય તે જીલ્લામાં સદરહુ સખસનો કોઈ પણ મીલકત જપ્ત કરવાનો અખત્યાર તે હુકમ ઉપરથી છે એવું સમજવું; અને સદરહુ જીલ્લાની બાહાર સદરહુ સખસની કોઈ પણ મિલકત જપ્ત કરવાનો અખત્યાર, જે જીલ્લા માજીસ્ટરેટના જીલ્લામાં સદરહુ મિલકત આવેલી હોય તે જીલ્લા માજીસ્ટરેટ તે હુકમ પાછળ સહી કરશે એટલે તે હુકમ ઉપરથી છે એવું સમજવું.

જે મિલકત જપ્ત કરવાનો હુકમ કર્યો હોય તે મિલકત હેલેણું હોય અથવા ખીજ જગમ મિલકત હોય તો આ કલમ પ્રમાણે કરવાની જપ્તી હેલેણ લખ્યા મુજબ કરવી એટલે,—

(અ) પકડીને; અથવા

(બ) ઉપજ વસુલ કરનાર નીમીને; અથવા

(ક) જે સખસ ખાખત જાહેરનામું કહાલયું હોય તે સખસને અથવા તેની તરફથી કોઈને પણ સદરહુ મિલકત સ્વાધીન કરવાની મના કરવા ખાખતનો લેખા હુકમ કરીને; અથવા

(૮) કોરટને યોગ્ય લાગે તે પ્રમાણે સદરહુ પ્રકારની સઘળી અથવા કોઈ પણ ખે રીતે.

જે મિલકત જપ્ત કરવાનો હુકમ કર્યો હોય તે મિલકત સ્થાવર હશે, ત્યારે આ કલમ પ્રમાણે કરવાની જપ્તી, સરકારને મેહેસુલ ભરનારી જમીન હોય તો, જે જીલ્લામાં તે જમીન આવેલી હોય તે જીલ્લાના કલેક્ટરની મારફતે કરવી, અને ખાજી સઘળી ખાખતોમાં હેલેણ લખ્યા પ્રમાણે કરવી.

(છ) કખજો લઈને અથવા;

(૬) ઉપજ વસુલ કરનાર નીમીને; અથવા

(ગ) જે સખસ ખાખત જાહેરનામું કહાલયું હોય તે સખસને અથવા તેની તરફથી કોઈને પણ બાહુ અથવા ગણાત આપવાની અથવા મિલકત સ્વાધીન કરવાની મના કરવા ખાખતનો લેખ હુકમ કરીને; અથવા

(હ) કોરટને યોગ્ય લાગે તે પ્રમાણે સદરહુ પ્રકારની સઘળી અથવા કોઈ પણ ખે રીતે.

દિવાની કામ ચલાવવાની રીત ખાખતના કાયદાના ૩૬ મા ખાખ પ્રમાણે નિમેલા ઉપજ વસુલ કરનારા જે અધિકાર, કામ તથા જવાબદારી હોય તેજ અધિકાર કામ મથા જવાબદારી આ કલમ પ્રમાણે નિમેલા ઉપજ વસુલ કરનારની છે એમ સમજવું.

જે સખસ ખાખત જાહેરનામું કહાલયું હોય તે સખસ જે જાહેરનામામાં લખેલી મુદતમાં હાજર ન થાય તો તે જપ્તીવાળી મિલકત ઉપર સરકારનો વ્યવસ્થાધિકાર થશે પણ જપ્તીવાળી તારોખથી છ મહીના પુરા થતા સુધી તે મિલકત વેચવી નહીં પણ તે મિલકત ખગડી બંધ તેવી હોય અથવા તે વેચાણથી માલીકને કાંયદો થશે એમ કોરટની નજરમાં આવે તો, એ ખંને પ્રસંગે કોરટને જ્યારે યોગ્ય લાગે ત્યારે તે સદરહુ મિલકત વેચવાને મુખત્યાર છે.

ટીકા—જેની મીલકત જપ્ત કરી હોય, તે હાજર હોય તો એ જમીન માટે નહીં કરવી તેનું કારણ બતાવવા કહેવું જોઈએ તેમ કરવું ન હોય તો જમીન ૨૬ થાય—જમીન સીધા ૫ વી. રી. પ્ર. ૮

જેને માટે જાહેરનામું કહાડવામાં આવ્યું તે સમ્પત્તિ હાજર થાય તો પછી જમીન નહીં કરવી જોઈએ તે હાજર થાય તે પહેલાં કાંઈ તેને પકડી લાવવામાં આવે તે પહેલાં જમીન યાવ, હાજર થાય તો પછી આ કલમ કાંઈ પણ બીજી શિક્ષા માટે નથી હાજર થવાની જરૂર પાડવા માટેની છે—રામકીસીર સેન વીકલી રીપોર્ટ ૧૯ પ્ર. ૧૪.

માજીસ્ટ્રેટોએ આ કલમનો અમલ કરતાં બહુ સાવચેત રહેવાનું છે કેમકે આ કલમનો અમલ કરતાં બાંજ સમ્પત્તિના કબજાને હરકત લાવવી નહીં જોઈએ. નાસી જનાર સમ્પત્તિની તે ચીલકત હોય તોજ તેણે જમીન કરવી જોઈએ. અમરરાય વીકલી રીપોર્ટ ૭, પ્ર. ૩૫

મીલકત સરકાર જમ છે એવું ઠરી ગયું હોય તો પછી સરકારજ પાછી આપી શકે છે—બંગાળી સરકાર વિરૂધ્ધ મીરસર વારીજન ૧૮ વી. રી. પ્ર. ૩૬.

કોઈ નાશ જનાર સમ્પત્તિની મીલકત સને ૧૮૬૧ ના આક્ટ ૨૫ ની કલમ ૧૮૪ એટલે આ આક્ટની કલમ ૮૮ પ્રમાણે જમ થઈ હોય અને સરકારના અખતીયારમાં છે એટલે એવું જાહેર થયું હોય અને ફાજદારી કાયદાની કલમ ૧૭૪ મુજબ પછીથી ગુન્હો સાબીત થયો હોય અને અપીલમાં તે બહાલ રહે ત્યારે એમ ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે નામદાર હાઇકોર્ટને એ મીલકત વાંચે કાંઈ પણ ઠરાવ કરવાની સત્તા નથી એવો રીતિ જત થયેલી મીલકત છોડાવવાને વાસ્તે એકતરફી અરજી કરી અને જુદી હકીકત જાહેર કરી નામદાર હાઇકોર્ટનો હુકમ મળ્યો પણ સરકારની અરજી ઉપરથી નામદાર હાઇકોર્ટ તે હુકમ રદ કર્યો—બંગાળી સરકારની અરજીના કામમાં બંગાળી રીપોર્ટ વા. ૯ પ્ર. ૩૪૨.

આ કલમમાં કહેલી છ માસની મુદતની અંદર ગુન્હેગારની મિલકત વેચી શકાતી નથી અને તે મુદતની અંદર જો ગુન્હેગાર હાજર થાય તો તે કારણથી જત થયેલી મીલકત તેને પાછી મળી શકતા નથી. નાશ ગયેલા સમ્પત્તિના પાછા આવવા પછી મીલકત જત કરવાનો હુકમ જો પ્રથમથી ન થયો હોય તો થઈ શકે; જતી અને જાહેરનામું કાઢવાનો હુકમ, કાઢવાનો હુકમ કાઢ્યા પહેલાં ગુન્હેગાર ઇનસાફમાંથી બચી જવાને નાસી ગયો છે એવો સંતોષકારક પુરાવો છે કે નહીં તે વિશે માજીસ્ટ્રેટ આત્રી કરવી જોઈએ.—અરજદાર મિથનાથ સરકારના કામમાં, ૫ આર. જી. પી. જી. ૧૪૨ અગસ્ટ તા. ૦ સને ૧૮૬૫.

જો કોઈ માણસને તેને પકડવાને અને તેની મિલકત જત કરવા સાથે કાઢેલી પ્રેસેસ ગેરજરૂર છે એવો વાંધો લેવાનો હોય તો તેણે હાઇકોર્ટને અરજી કરવા પહેલાં એવો પ્રેસેસ કાઢનાર માજીસ્ટ્રેટને વારંટ બરાબર નથી એમ કારણ બતાવી પોતાને સાથ અને પોતાની મિલકત છોડાવવાને માટે અરજી આપવી જોઈએ.—રાણી વિરૂધ્ધ બીસેસર પરસાદ વાળ્ય ખુણાના પ્રાંતોની હાઇકોર્ટના રીપોર્ટ વા. ૨, પ્ર. ૪૪૧

જો બુલયો અથવા સરત ચુકથી તોહામતદાર સમ્પત્તિ હાજર થયા પહેલાં મિલકતનો બ્યવસ્થાધિકાર સરકારને મળ્યો એમ જાહેર કર્યું ન હોય તો તે સમ્પત્તિ હાજર થયા પછી એવો હુકમ કરવાનો અધિકાર છે. છ માસનો વખત જો આવ્યો છે તે ફક્ત વેચાણને સાથ છે. જો તોહામતદાર જે વરસની અંદર હાજર થયો એવું કામ છે કે કોર્ટની કોસેસની જે હરકત કરી નથી એમ તેણે સાબીત કરવું જોઈએ. બીસનાથ સરકાર વીકલી રીપોર્ટ ૩, પ્ર. ૬૩.

જખત કરેલી મી ૮૯. ૮૮ મી કલમના છેલ્લા પારિશ્રાફ પ્રમાણે જે સરકારની લગત પાછા આ- મિલકત ઉપર સરકારનો વ્યવસ્થાધિકાર થાય અથવા થયે હોય પવા બાબત. તે સખસ જે કોરટના હુકમથી તે મિલકત જખત કરી હોય તે કોરટની આગળ જખતોની તારીખથી બે વરસમાં પોતાની ગેળે હાજર થાય અથવા તેને પકડીને આણવાના આવે, અને સદરહુ કોરટની ખાતી થાય એવી રીતે તે સાખોની આપે કે પોતાની ઉપર વારંટ બજે નહીં એવા હેતુથી પોતે નારી ગયા અથવા સંતાઈ ગયા નહોતો અને જાહેરનામામાં લખેલી મુદતમાં હાજર થવા નું ખની શકે એવી રીતે તે જાહેરનામાની ખખર પોતાને મળેલી નહોતી. તો સદરહુ નિલકત અથવા જો તે વેચા હોય તો તે વેચવાનું નકી ઉત્પન્ન, અથવા જો તે મિ લકતનો ફક્ત થોડોક ભાગ વેચ્યા હોય તો તે વેચાણનું નકી ઉત્પન્ન તથા તે મિ- લકતનો ખાકી રહેલો ભાગ, સદરહુ જખતીને લીધે થયેલો સધળો ખરચ તેમાંથી લાંધા પછા તે સખસને સ્વાધીન કરવો.

ટાંકા—જ્યારે કોઈ માણસ આ કલમ પ્રમાણે હાજર થાય ત્યારે તેને પુછ્યું નિમ્નજે કે તે નાહાશી ગયો હતો કે સંતાઈ ગયો હતો કે શી રીતે બન્યું હતું. એક કામમાં માજીસ્ટ્રેટે આ કલમ પ્રમાણે પુછ્યું નહોતું તે કામમાં માજીસ્ટ્રેટે અલાયુડું કામ ગેર કાયદે છે એમ દરાવી શિક્ષા અને નિલકતનું વેચાણ રદ કર્યું—શિવદયાળસિંગ ૬ વુ. રી. ૭૯
ધનસાકમાંથી બચી જવાને કોશીશ નથી કરી એવું ખતાવવાના પુરવાના બિન્ને તોહમતદારને મળે છે. જો તેમ કરવાન તેણે યત્ન ન કર્યો હોય તો તેથી તેના ખમલ- કત જખત કરી સરકારની દરાવવાને સાફ જો કે સને ૧૮૯૨ ના આક્ટ ૨૫ ની કલમ ૧૭૭ એલે આ આક્ટની કલમ ૮૮ માં કહેલા છે આસના અંદર અને તોહમતદારના હાજર થયા પહેલાં તોહમતદારની મિલકત જખત કરી સરકારની દરાવવાને હુકમ કર્યો ન હોય તોપણ તે મિલકત સરકારની દરાવવાને માજીસ્ટ્રેટેને અધિકાર છે.—બીસોનાથ સરકાર. ૭ વુ. રી. ૧૩. ધણા જડજ સહેબોના મતથી (નામદાર જરૂરી સીટનકારના મત વિરૂધ્ધ કોરટે એમ દરાવ્યું કે આ કલમ અને આ કલમની પ્રયમની કલમમાં એવા દરાવ નથી કે જે નિલકત જખત થઈ હોય તે મિલકતપર ત્રાહિત સખસના હક (વશે માજીસ્ટ્રેટે તજવાજ કાવે. તે મિલકત વેચાણથી બાંજ હાજરોના દાવાને હરખત નથી અને પોતાનો હક સાબિત કરવાને તેઓ સદરહુ મિલકત ખરીદ કરનાર ઉપર દાવ ની કોરટમાં દાવો લાવે—નામદાર મહારાણી વિરૂધ્ધ ચતુરશમ વાંચી ૨ પોટ ૭. પ્ર૦ ૨૫ જે કામ રીતસર ચાલવામાં આવ્યું હાય તો નાશી જનાર સખસ દાવો ન લાવી શકે—બા- એ. રી. સિંગ. ૮ વુ રી. દાવાની મુકદ્દમા) ૨૦૭.

એક શક્ષી જાહેરનામું થયા પછી અને મીલકત જખત થયા પછી હાજર ન થયો તથા માજીસ્ટ્રેટે તેનો ડંડ કર્યો અપીલમાં સેસન જડજે તે હુકમ રદ કર્યો એવા સખ- બથી-કે અપેલેન્ટ ઉપરના તોહમતનો જવાબ નોંધવો જોઈતો હતો અને તે પ્રમાણે નથી કર્યું તથા તે હુકમ કાયદેસર નથી પણ નામદાર કલકત્તા હાઈગોર એમ દરાવ્યું કે જડજે કાયદાનો ભુલ ભરેલો અરથ કર્યો છે સખસ સાક્ષીનો જવાબ લેવો એમ દરાવ્યું તે તોહ- મતદાર હાજર થયો છે એની ખગાખર છે પણ આ કેસમાં તો જાતે હાજર થયો નહોતો

અને તેનો ખર્ચ દાખલ કરવામાં નહોતો આથી તે શક્તિ પાત્ર થઈ શકતો નથી.
વીકલી રીપોર્ટ ૨. પ્ર. ૪૫.

જો કોઈ સખસ વિશે જાહેરનામું થયું હોય તેનો ધનસાફ ન્યારે સેસન કોર્ટ કે હાઈકોર્ટ ન કર્યો હોય ત્યારે તેની મિલકત પાછી આપવી કે નહીં તે વિશેનો ડિસ્ક્રીક્ટના માજીસ્ટ્રેટ કસવ કરવા જોઈએ.

જ્યારે કોઈ મિલકત માજીસ્ટ્રેટ જાત કરવા જાહેરનામું કરવાનો હુકમ કરતાં પેટેલાં જાહેરનામું કરવા બાબત કાયદા પ્રમાણે હકીકત છે કે નહીં તે વિશે સાબીતીનો પુરાવા લેવો જોઈએ. — રાણી. વિ. મદનમોહન પોદર. વીકલી રીપોર્ટ કી, રૂલીંગ ૩૪.

૯—પ્રોસેસ સખંધી બીજી કાનુનો

સમનને બદલે એ ૯૦. જે બાબતમાં હાજર થવા સાફ જરૂર અથવા આસેસર થવા તે શિવાય બીજા કોઈપણ સખસની ઉપર સમન કાહારવાનો કોઈ કોર્ટને બી વારંટ કાહાર આ કાયદા પ્રમાણે અધિકાર હોય તેવી હરેકોઈ બાબતમાં તે કોર્ટ બાબત. ૨૮ સદરહુ સખસને પકડવા સાફ; પોતાના કારણ લખીને, વારંટ કાહારવાને મુખત્યાર છે.

(અ) જે સદરહુ સમન કાહારતાં પેટેલાં, અથવા તે કાહારયા પછી પણ તે સખસ હાજર થાય તેને માટે મુકરર કરેલા વખત પેટેલાં, તે કોર્ટને એવું માનવાનું કારણ જણાય કે તે સખસ નાહાસી ગયો છે અથવા તે સમન નહીં માનેતો; અથવા (બ) જે સદરહુ વખતે તે સખસ હાજર ન થાય અને તે સમન પ્રમાણે હાજર થવાનું તેનાથી બની શકે એવે વખતે તે સમન યોગ્ય રીતે બજાવ્યાની સાબિતી થાય અને એ પ્રમાણે હાજર નહીં થયા બાબત કંઈ વ્યાજબી કારણ આપવામાં ન આવે તો.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૯ ની કલમ ૧૪૮--૧૫૦--૧૫૧--૩૫૨--૩૫૫-૪૯૪ ને બદલે રચવામાં આવી છે.

સાહેબને હાજર થવાની ફરજ પાડ્યા વગર તે હાજર થશે નહીં એવું માજીસ્ટ્રેટને માનવાનું કારણ જણાય ત્યારેજ સાહેબને પકડવા માટે ત્રણ વારંટ કાઢવું જોઈએ. સાહેબ અંદર બેનરજના કામમાં બંગાળી વીકલી રીપોર્ટ. વા. ૪. પ્ર. ૧

પ્રથમ સમન કર્યો હોય અને તે બજાવ્યા છતાં સમન કરેલા સખસ હાજર ન થાય ત્યારે સમનની બજાવણી બરાબર કરી હતી એવું સાબીત થયું જોઈએ. અબદુલ રહમાનના કામમાં વીકલી રીપોર્ટ ૭. પ્ર. ૩૭.

સાક્ષી ઉપર સમન અને વારંટ બંને એકજ વખત કાઢવાં એવો આ કલમનો હેતુ નથી એટલે કે સમન પણ કાઢવો અને વારંટ પણ સાથે ન કાઢવું એમ નથી. રાણી વિરુદ્ધ અંદર સીખરરાય વીકલી રીપોર્ટ ૧૨ પ્ર. ૧૮.

હાજર થવાસાફ ૯૧. જે સખસને હાજર થવા સાફ અથવા જે સખસને પકડાવવામાં આવેલા સમન અથવા વારંટ કાહારવાનો કોઈ પણ કોર્ટના પ્રધિકાર મુખ અમલદારને અધિકાર હશે તે સખસ ન્યારે સદરહુ કોર્ટ

માં હાજર હોય, ત્યારે સદરહુ અમલદાર તે સખસને તે કોરટમાં હાજર થવા સાડ જમન સાથે અથવા જામીન વગર એક ખત કરી આપવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે હાજર થવા ખા ૯૨. આ કાયદા પ્રમાણે લીધેલાં કોઈપણ ખત પ્રમાણે જે સખસ કોઈ કોરટની આગળ હાજર થવાને બંધાએલો હોય તે સખસ ૨ તોરેથી પકડવા રા એ પ્રમાણે હાજર ન થાય, ત્યારે સદરહુ કોરટને પ્રમુખ અમલદાર વારંટ કહાડીને સદરહુ સખસને પકડીને પોતાની આગળ રજુ કરવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

આ બાબમાંહેના ૯૩. સમન બાબત તથા વારંટ બાબત તથા તે કહારવા બાબત તથા બન્નવવા બાબત આ બાબ માહેના કારવો આ કાયદા પ્રમાણે કહારેલા હરેએક સમનને તથા પકડવાનાં દરેક વારંટને, ટોને સામાન્ય રીતે પત્રી રકિ તેટલે મુધી, લાગુ પડશે. તે લાગુ પાડવા બાબત.

બાબ ૭ મો.

દસ્તાવેજ તથા ખીલ જંગમ મિલકત રજુ કરવાની જરૂર પાડવા સાડ તથા જે રવ્યાજખી રીતે કેદ કરેલા સખસો સોધી કહારવા સાડ પ્રોસેસો બાબત.

અ—રજુ કરવા વિશે સમન.

૯૪. જ્યારે કોઈપણ કોરટની, અથવા કલકત્તા અને મુંબઈ ખીલ વસ્તુ રજુ એ રોહરેની હદ બહાર કોઈપણ જગામાં જે અમલદારના હવા કરવા વિશે સમન લામાં કોઈ પોલીસ-થાણું હોય એવા કોઈપણ અમલદારની નજરમાં એમ આવે કે આ કાયદા પ્રમાણે પોતે અથવા પોતાની આગળ કોઈપણ તપાસ અથવા ચોક્કસી અથવા ધનસાફ અથવા ખીજુ કામ ચલાવવાનાં કારણ સાડ કોઈપણ દસ્તાવેજ અથવા ખીલ વસ્તુ રજુ કરવી જરૂરની છે અથવા યોગ્ય છે. ત્યારે જે શખસના કબજામાં અથવા અખત્યારમાં સદરહુ દસ્તાવેજ અથવા ખીલ વસ્તુ છે. ત્યારે એવું માનવામાં આવે તે સખસે ફલાણી વખતે અને જગાએ તે દસ્તાવેજ અથવા ખીલ વસ્તુ હાજર થઈને રજુ કરવી અથવા રજુ કરવી એવો તેને સમન કરવાને સદરહુ કોરટ અથવા એવો તેને લખેલો હુકમ કરવાને સદરહુ અમલદાર મુખત્યાર છે.

જે સખસને ફક્ત કોઈ દસ્તાવેજ અથવા ખીલ વસ્તુ રજુ કરવાનું આ કલમ પ્રમાણે ફરમાવ્યું હોય તે શખસ તે દસ્તાવેજ અથવા ખીલ વસ્તુ રજુ કરવા સાડ ખતે હાજર થવાને બદલે તે રજુ કરાવે તો તે સદરહુ હુકમ પ્રમાણે ચાલ્યો છે એમ સમજવું.

સન ૧૮૭૨ ના હિંદુસ્તાનના પુરાવાના આક્ટની ૧૧૩ મી કલમોને અથવા દપાલ ખાતાના અથવા તારખાતાના અધિકારીઓના હવાલામાં કોઈ કાગળ, પોસ્ટ

કારટ, તાર અથવા ખોતે દસ્તાવેજ હોય તેને આ કલમ માંહેના કોઈપણ મજકુરથી ખાધ થય છે એમ સનજવું નહીં.

ટીકા - આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૩૬૫ ને બદલે રચવામાં આવી છે પહેલો અને બી ૧ પેરેગ્રાફ નવા છે. ટપાલના કાગળો વિગેરે હાનર કરવા માટે જુઓ આ કાયદાની કલમ ૬૫.

આ કલમના સર્વિસમાં પુરાવાના આક્ટ ૭૨ ના ૧ લાની કલમ ૧૨૩-૧૨૪ જોવી.

કાગળો તથા તા ૯૫ જે કોઈપણ જીલ્લા માલસ્ટ્રેટના અથવા ચીફ પ્રેસિડેન્સી રો સર્પાઈ કેમ માલસ્ટ્રેટના અથવા હાઈકોર્ટના અથવા સેસનકોર્ટના મત પ્રમાણે કરવું.

સદરહુ હવાલા માંહેનો કોઈપણ દસ્તાવેજ આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ કોઈપણ તપાસ, ચોકસી, ધનસાફ અથવા ખીજા કામ ચલાવવાના કારણ સાર જોઈતો હોય, તે સદરહુ માલસ્ટ્રેટ અથવા કોર્ટ ફરમાવે તેવા સખ-સને સારહુ દસ્તાવેજ સ્વાધીન કરવાનું ટપાલખાતાના અથવા તારખાતાના, જેમ હોય તેમ, અધીકારીઓને ફરમાવવાને તે માલસ્ટ્રેટ અથવા કોર્ટ મુખત્યાર છે.

જે ખીજા કોઈપણ માલસ્ટ્રેટના અથવા કોઈપણ પોલીસ-કમીશનના અથ-વા પોલીસના કોઈપણ ટીક્ષાકટ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટના મત પ્રમાણે સદરહુ પ્રકારનો કોઈ દસ્તાવેજ સદરહુ પ્રકારના કોઈ પાણુ કારણસાર જોઈતો હોય, તે સદરહુ જીલ્લા માલસ્ટ્રેટનો, અથવા ચીફ પેરેસાન્ડેસી માલસ્ટ્રેટનો અથવા કોર્ટનો હકમ થતાં સુધી, સદરહુ દસ્તાવેજની શોધ કરાવો તે અટકાવો રાખવાનું ટપાલ ખાતાને અથવા તાર ખાતાને, જેમ હોય તેમ, ફરમાવવાને તે મુખત્યાર છે.

ખ-અઃગે લેવાનાં વારંટો ખાખન.

આઠો લેવાનું વા- ૯૬. જે સખસને ૯૪ મી કલમ પ્રમાણે સમન અથવા હિ-રંટ ક્યારે કહાલ્યા હકમ કર્યો હોય અથવા કરવાનો અધિકાર હોય અથવા જે શ-નો અધિકાર છે. ખસને ૯૫ મી કલમના પેહેલા પારેગ્રાફ પ્રમાણે ફરમાશ કરો

હોય અથવા કરવાનો અધિકાર હોય તે શખસ સદરહુ સમનમાં અથવા ફરમાશમાં ફરમાવ્યા મુજબ દસ્તાવેજ અથવા ખોજ વસ્તુ રજુ કરશે નહીં એવું માનવ નું કોઈ કોર્ટને કારણ હોય ત્યારે

અથવા સદરહુ દસ્તાવેજ અથવા ખોજ વસ્તુ ફાલાણા શખસના કબજામાં છે એવું કોર્ટના જાગુવામાં ન હોય ત્યારે.

અથવા આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ પગુ ચોકસી, ધનસાફ અથવા ખીજા કામની મનજમ સામાન્ય રીતે આઠો લેવાથી અથવા જઈને જોવાથી સરસે એવું કોર્ટની નજરમાં આવે ત્યારે.

તે કોર્ટ આઠો લેવાનું વારંટ કહાલવાને મુખત્યાર છે; અને જે શખસના ના-મનું સદરહુ વારંટ કરવું હોય તે શખસ તે વારંટ મુજબ અને આ કાયદામાં આ-ગળ કહેલા કરાવો મુજબ આઠો લેવાને અથવા જઈને જોવાને મુખત્યાર છે.

ટપાલ ખાતાના અથવા તાર ખાતાના અધિકારીઓના હવાલામાં કોઈ દસ્તાવેજ હોય તે ખાખત આડો લેવાનું વારંટ આપવાનો હક્ક માલસ્ટરેટ અથવા ચીફ પ્રેસિડેન્સી માલસ્ટરેટ શિવાય ખીજ કોઈ માલસ્ટરેટને આ હક માટેના કોઈ પણ મજકુરથી અધિકાર છે, એવું સમજવું નહીં.

વારંટનાં નર્થાદા ૯૭. ફક્ત ફલાણી જગાનોજ અથવા તેના ફલાણા ભાગ-ખાંધવાનો અધિ- નોજ આડો લેવો અથવા જઈને તે જોવો એમ કોરટ, જે પોતાને કાર.

યોગ્ય લાગે તો, વારંટમાં લખી જણાવવાને મુખત્યાર છે; અને તે વારંટ ખખતવાનું કામ જે શખસને સોંપ્યું હોય તે શખસે પછી ફક્ત સદરહુ પ્રમાણે લખેલી જગાનોજ અથવા ભાગનોજ આડો લેવો અથવા જઈને તે જોવો.

ફલાણા ધરમાં ૯૮. જે કોઈ હક્ક માલસ્ટરેટને ટેટા ટુકડી માલસ્ટરેટ ચોરાની નીલકત, ને, પ્રેસિડેન્સી માલસ્ટરેટને અથવા પેહલા વરગના માલસ્ટરેટ ખનાવટના દસ્તાવેજને ખખર મળ્યા હપરથી તથા તેનાં નજરમાં જરૂર જણાયા તેવી વેજ વિગેરે છે એ ચેકની કર્યા પછી એવું માનવાનું કારણ હોય કે ફલાણી જગા વો શક આપ્યા હો. ચોરાની મિલકત મુકવા સાડ અથવા વેચવા સાડ વાપરવામાં ય તે ધરનો આડો આવે છે. હોવા ખાખત.

અથવા ખનાવટના દસ્તાવેજે, ખોટી મોહોરો, અથવા ખોટા સ્ટાંપ અથવા સિ-ક્કા, અથવા ખોટા સિક્કા અથવા સ્ટાંપ ખનાવવાના અથવા ખોટા દસ્તાવેજ ખના-વવાના હથિયારો અથવા સામાન મુકવા અથવા વેચવા અથવા ખનાવવા સાડ વાપ-રવામાં આવે છે.

અથવા ફલાણી જગાએ કોઈ પણ ખનાવટના દસ્તાવેજે, ખોટી મોહોરો અ-થવા ખોટા સ્ટાંપ અથવા શિક્કા, અથવા ખોટા શિક્કા અથવા સ્ટાંપ ખનાવવા મા-ટે અથવા ખોટા દસ્તાવેજ ખનાવવા માટે વાપરવાનાં હથિયારો અથવા સામાન રા-ખવાનાં અથવા મુકવામાં આવ્યાં છે.

તો કાનસ્ટેબલનાં કરતાં ઉંચા દરજ્જાના કોઈપણ પોલીસ-અમલદારને તે પો-તાના વારંટથી હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે અધિકાર આપવાને મુખત્યાર છે.

(અ) જેટલા મદદ જોઈએ તેટલી મદદ લઈને સદરહુ જગામાં પેસવાને, તથા

(ખ) વારંટનાં લખેલી રીતે તે જગાનો આડો લેવાને, તથા

(ક) કંઈ મિલકત, દસ્તાવેજે, મોહોરો, સ્ટાંપ અથવા શિક્કા તે જગાએ જડે અને તે મિલકત ચોરીની છે અથવા ગેરકાયદેસર મેળવેલી છે અ-થવા તે દસ્તાવેજે ખનાવટના છે અથવા તે મોહોરો ખોટી છે અથવા તે સ્ટાંપ અથવા શિક્કા ખોટા ખનાવેલા છે એવો તેને શક આવે તો તે મિલકતનો, દસ્તાવેજનો, મોહોરોનો, સ્ટાંપનો અથવા શિક્કાઓનો અને વળી સદરહુ પ્રકારનાં કોઈપણ હથિયારોનો તથા સામાનનો કબજો લેવાને, તથા

(૬) સદરહુ મિલકત, દસ્તાવેજો, મોહોરો, સ્ટાંપ, શિક્કા, હથિયારો અથવા સામાન કોઈ માલસ્ટરેટની આગળ લઈ જવાને અથવા જ્યાં સુધી ગુનહેગારને માલસ્ટરેટની આગળ લઈ જવામાં આવ્યો ન હોય ત્યાં સુધી તેજ જગ્યાએ સંભાળી રાખવાને અથવા કોઈ નિરભય જગ્યાએ તેનો ખીલ રીતે વ્યવસ્થા કરવાને. તથા

(૭) સદરહુ પ્રકારની કોઈ મિલકત ચોરેલી છે અથવા ખીલ રીતે ગેરકાયદે-સર મેળવેલી છે. અથવા સદરહુ દસ્તાવેજો, મોહોરો, સ્ટાંપ, શિક્કા, હથિયારો અથવા સામાન ખોટો ખનાવેલો છે, અથવા સદરહુ હથિયારો અથવા સામાન ખોટા શિક્કા અથવા સ્ટાંપ ખનાવવા માટે અથવા ખોટા દસ્તાવેજ માટે વાપરેલો છે અથવા વાપરવા માટે યોગ્યેલો છે. એવું જાણવા છતાં અથવા એવો શક લાવવાને વ્યાજખી કારણુ છતાં ફેલાણા સંખસે સદરહુ પ્રકારની મિલકત, દસ્તાવેજો, મોહોરો, સ્ટાંપ, શિક્કા, હથિયારો અથવા સામાન મુકવામાં વેચવામાં અથવા ખનાવવામાં અથવા રાખવામાં અંદરખાનેથી ભાગ લીધેલો છે એવું જાણવા તેવો જે સખસ સદરહુ જગ્યાએ માલુમ પડે તે સખસને પહેરામાં લેવાને તથા કોઈ માલસ્ટરેટનો આગળ લઈ જવાને.

ટીકા—ચોરીની મિલકત કોને કહેવી તે માટે જુઓ હીં કો. કા. ની કલમ ૪૧૦ આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૭૭૭ ને મળતી છે; તથાપિ પહેલા બાગમાં “પ્રસિડેન્સી માલસ્ટરેટ” એટલા શબ્દ નવા છે તથા રકમ (ક) માં “ગેરકાયદેસર મેળવેલી” એટલા શબ્દ વધેલા છે અને રકમ (ડ) અને રકમ(ઈ) તદ્દન નવાં દાખલ કરેલાં છે.

તે ધણી અગત્યની રકમ છે, જોટા શિક્કા વીગેરે પકડવામાં આવે પણ તેમાં સામીલ હોનાર સખસને પકડવામાં આવે નહીં તો પછી તેઓ છટકી બચ અને તેથી ધનસાકંની નીરક્ષણતા યાચ.

આ કલમ પ્રમાણે કાઢવાનાં વારંટના નમુના માટે જુઓ પરીશીષ્ટ ૫ નો નમુનો ૯

હકુમતનો ખહા ૯૯. જે કોરટે આટો લેવાનું વારંટ કહાડયું હોય તે કોરટ ૨ આટો લેતાંજ ની હકુમતની સ્થાનીક સોમાની ખાહાર કોઈપણ જગ્યાએ તે વારંટ ડેલી વસ્તુઓની ખબરવતાં જે વસ્તુઓને માટે આટો લેવામાં આવે તેમાંની કોઈ વ્યવસ્થા પણ વસ્તુઓ જરે, ત્યારે સદરહુ વસ્તુઓ તેમજ આ કાયદામાં

આગળ કહેલા કરાવો મુજબ તે વસ્તુઓની તથ્યાર કરેલી ટીપ તાખડતોખ તે વારંટ કહાડનારી કોરટની આગળ લઈ જવી, પણ સદરહુ જગા તે કોરટ કરતાં જે માલસ્ટરેટને તે જગ્યામાં હકુમત હોય તે માલસ્ટરેટની વધારે નહક હોય તો, તે ટીપ અને તે વસ્તુઓ દરહુ માલસ્ટરેટની આગળ લઈ જવી અને જે વિરુદ્ધ પડતું પાકુ કારણુ ન હોય તો સદરહુ માલસ્ટરેટ હકુમ કરીને તે ટીપ તથા વસ્તુઓ સદરહુ કોરટમાં મારો લઈ જવાનો અધિકાર આપવો.

ક-એર વ્યાજખીરી તે કેદ કરેલા સખસોની શોધ કરવા પ્રાપ્ત.

ગેરવ્યાજખીરી ૧૦૦ જે કોઈપણ પ્રેસિડેન્સી માલસ્ટરેટને, અથવા જેહલા વે-
તે કેદ કરેલા સખ રગના માલસ્ટરેટને અથવા જેટાન કરી માલસ્ટરેટને એકું માનવાનું
સોને માટે આરો કારણ હોય કે કોઈપણ સખસને એવી રીતે અટકાયતમાં રાખ્યો છે
લેવા પ્રાપ્ત. કે જેથી કરીને એ પ્રમાણે અટકાયતમાં રાખવાનું કૃત્ય ગુન્હો

થાય છે તો આરો લેવાનું વારંટ કાઢાવવાને તે મુખત્યાર છે અને
જે સખસના નામનું તે વારંટ કાઢાવવામાં આવે તે સખસને સદરહુ પ્રમાણે કેદ ક-
રેલા સખસ માટે આરો લેવાનો અધિકાર છે; અને તે વારંટ મુજબ સદરહુ આરો
લેવો અને જો તે સખસ જરૂરે તો તેને કોઈ માલસ્ટરેટની આગળ તાબરતોખ લઈ
જવો; અને તે કામની હકીકત ઉપરથી યોગ્ય જજાય એવો હુકમ તે માલસ્ટરેટ કરવો.

ટીકા—આ કલમ તદ્દન નવી છે, આ કલમની પુરી આટ હતી લોકની સ્વતંત્રતાને
કાયદાના બળથી બંધનમાં મુકવા કાયદો હકક આપે છે પણ તે શિવાય ખીજો પ્રસંગે
આવી સ્વતંત્રતા ઉપર બંધન મુકવા દોષને અધિકાર નથી ફેરલાક પુરૂશો પોતાની સ્ત્રી વગે-
રે પર ધાતકી થઈ આવેા રસ્તો પકડે છે તેને અટકાવવા આ કલમ છે.

૯-આરો લેવા સખંધી સામાન્ય કરાવેા.

આરો લેવાના વા ૧૦૧ ૪૩ મી, ૮૫ મી, ૯૭ મી, ૯૯ મી, ૮૨ મી, ૮૩ મી,
રંટો કોના નામ અને ૮૪ મી કલમતા કરાવેા, જેટલે સુધી ખની શકે તેટલે સુધી,
ના કવવા વિગેરે. ૯૬ મી, ૯૮ મી અથવા ૧૦૦ મી કલમ પ્રમાણે કઠારેલાં સ-
ધળાં આરો લેવાના વારંટોને લાગુ છે એવું સમજવું.

બંધ કરેલી જ ૧૦૨. આ પ્રાપ્ત પ્રમાણે જે જગા આરો લેવાને અથવા
ગા જે સખસોના જરૂને જોવાને પાત્ર હોય તે જગા બંધ હોય ત્યારે જે સખસ
હવાલામાં હોય તે તે જગામાં રહેતો હોય અથવા જે સખસના હવાલામાં તે જગા
આવે આરો લેવા હોય તે સખસે વારંટ બજવનારા અમલદારનો અથવા ખોજ
રખસની માગણી ઉપરથી તથા વારંટ કરયા ઉપરથી, તે અર-
લદારને અથવા ખોજ રખસને તે જગાની અંદર જવા દેવો, તથા
ત્યાં શોધ કરવો, જેમ સેફેલ પડે તેવા સધળા ઘટતા ઉપાયો કરી દેવા.

ટીકા આ કલમ ૨૬ થરેલા કાયદાની કલમ ૩૮૨, ૩૮૩, ૩૮૪, ને મળતી છે જગ્યા
ને ખાલીક અથવા તિમાં રહેનારો સખસ વારંટ બજવનાર સખસને કોઈ અડચણ કરે તો
ધં પે રા ક ૧૮૬ પ્રમાણે ગુન્હોગાર થાય છે.

જો સદરહુ જગાની અંદર સદરહુ પ્રમાણે જવાદવામાં ન આવે તો વારંટ બજવનારો
અચલદાર અથવા ખોજ સખસ ૪૮ મી કલમથી કરાવેલી રીતે ચલાવાને મુખત્યાર છે.

આરો લેવો તેસા. ૧૦૩. આ પ્રાપ્ત પ્રમાણે આરો લેતાં જેહલાં, આરો લેવા જ-
હેલાની સમક્ષલેવો. નારા અમલદારે અથવા ખોજ સખસે જે જગાનો આરો લેવો
હોય તે જગા જે લતામાં આવેલી હોય તે લતાનાં બે અથવા
વધારે આખરદાર રહેવાસીઓને આરો લેતો વખત હાજર રહેવા તથા તે જોવા સાક્ષ
બોલાવવા.

તે આડો તેઓની સમક્ષ લેવો, તે આડો લેતી વખતે જાત કરેલી સંધ-
ની ચીજોની તથા જે જે જગ્યાએ તે ચીજો જડી હોય તે તે જગ્યાઓની એક ટીપ
સદરહુ અમલદારે અથવા ખોજ સખસે તૃપ્તિયાર કરવી અને તેની ઉપર સદરહુ સાહે-
દોએ સહી કરવો. પણ આ કલમ પ્રમાણે લેવાતો આડો જોનારા કોઈપણ સખસને
કોરટે ખસુસ સમન કર્યો નહી હોય તો તેને કોરટમાં સાહેદ દાખલ હાજર થવાનું
ફરમાવણું નહી.

આડો લેવાની જગ્યા આડો લેવાની જગ્યાનો ભોગવટો કરનારાને અથવા તેની તર-
ગાનો ભોગવટો કર કૃષી કોઈ સખસને દરમ્મક પ્રસંગે આડો લેવાનો હોય, ત્યારે હા-
નારને હાજર રહે જર રહેવા દેવો, અને સદરહુ ભોગવટો કરનારો અથવા સદરહુ
વાનો આધિકાર છે. સખસ કહે એટલે તેને આ કલમ પ્રમાણે તૃપ્તિયાર કરેલી ટીપની
એક નકલ સદરહુ શાહેદીની સહી કરાવીને સ્વાધીન કરવી,

ધ-પરચુરણ.

રજુ કરેલો ફર ૧૦૪. આ કાયદા પ્રમાણે પોતાની આગળ રજુ કરેલા હરકોઈ
તાવેજ વિગરે અટ દસ્તાવેજને અથવા ખીજ વસ્તુને, યોગ્ય લાગે તો અટકાવી રા-
કાંવો રાખવાનો અ ખવાને હરકોઈ કોરટ મુખત્યાર છે.

માલસ્ટરેટ પોતા ૧૦૫. જે જગ્યાનો આડો લેવા સાડ વારંટ કાઢાવવાનો પોતાને
ની સમક્ષ આડો લે અખત્યાર હોય તે જગ્યાનો આડો પોતાની સમક્ષ લેવાનું ફરમા-
વાનું ફરમાવવાને વવા કોઈ માલસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

ભાગ ૪ થો.

ગુન્હા અટકાવવા ખાખત.

ખાખ ૮ મો.

સુલેહ રાખવા સાડ તથા સારી રીતે ચલાવવા સાડ તાગણ ખાખત.

અ.-ગુન્હો કર્યા ઉપરથી સુલેહ રાખવા સાડ તારણ

ગુનોહ કરા ઉ ૧૦૬. જ્યારે હંગામે હુમલો અથવા સુલેહનો ખીજો ભંગ
પરથી સુલેહ રા કરવાનું અથવા તેમાં મદદગારી કરવાનું, અથવા તેમ કરવાના
ખતા સાડ તા સાફ ઈરાદાથી હથિયારવાળા માણસોને એકઠા કરવાનું અથવા
રણ. કોઈની વિરુદ્ધ ખીજ ઉપાયો કરવાનું અથવા શરીરને અથવા રિ-

લકતને નુકસાન કરવાનો ર ર દેખાડીને સાપરાધ ધમકી આપવાનું
તડામત જે સખસના ઉપર આવ્યું હોય તે સખસની ઉપર કોઈ હાઈકોરટની આ-
ગળ અથવા સેરાન કોરટની આગળ અથવા પ્રેસિડેન્સી માલસ્ટરેટ જિલ્લા માલસ્ટ-
રેટની, પેટા ટકી માલસ્ટરેટની અથવા પેહલા વરગના માલસ્ટરેટની કોરટની આ-
ગળ તે ગુન્હો કરે.

અને તે કોર્ટનો એવો અભિપ્રાય હોય કે સુલેહ રાખવા સાફ ખત કરીને આ પવાનું સદરહુ સખસને ફરમાવવાની જરૂર છે.

ત્યારે સદરહુ કોર્ટ તે સખસની ઉપર શિકાનો હુકમ કરતી વખતે ત્રણ વરસ કરતાં વતી ન હોય એવી જે મુદત તે કોર્ટ મુકરર કરવાનું યોગ્ય ધારે તે મુદત સુધી સુલેહ રાખવા સાફ જામીન સાથે કે વગર જામીને. તેની સ્થિતિને ધટતી રહ-મનું ખત કરી આપવાનો તે કોર્ટ તે સખસને હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

અખીલ ઉપરથી અથવા ખીજ કોઈ રીતે જે ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ રદ થાય એ પ્રમાણે આપેલું ખત રદ થશે.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૮૬-૪૬૦ ને બદલે રચનામાં આવી છે. છેલ્લા પારેમાફ નવો છે. તે રાણી વિ. ધોસાના કેસ ઉપરથી કરવામાં આવ્યો છે, (જુઓ) અ. હા. કો. રી. વા. ૭ પ્ર. ૩૭૬.

આ કલમમાં જે માલુમદારો વગેરેને જમાન લેવા અધિકાર આપ્યો છે તે શિવાયના માલુમદારોએ આવા જમાન લેવા માટે કેમ કરવું તે માટે જુઓ આગળ કલમ ૧૦૮.

આખરે નુકશાન કરવાના ધરાદાયી સાપ્રાપ ધમકી આપવાનું કાંઈ સખસપર ન હોમત આવ્યું હોય તે સખસનો આ કલમમાં સમાવેશ થતો નથી.—પ્રીતસેખ

આ કલમ પ્રમાણે સુલેહ રાખવા બાબતના ખતના નમુના માટે જુઓ પરિશિષ્ટ ૫ નો નમુનો ૧૦ મા.

હું તારી ઉપર ખોટાં તહોમત મુકીશ એવી સાપ્રાપ ધમકી આપી હોય અને તે કેસ સાબિત થઈ હોય તો તેના સુલેહ રાખવાના જમાન લેવાય નહીં.—રાણી વિ. રામુખા ઇડિયન લા. રીપોર્ટ (અહલાબાદ) વા. ૨, પ્ર. ૩૫૧.

એક કામમાં હિંદુસ્થાનના ફોજદારી કાયદાની કલમ ૪૪૭ મુજબ સાપ્રાપ પ્રવેશનો ગુન્હો સાબિત થયાથી શિકાની મુદત પુરી થયે સારી ચાલના જમાન લેવાનું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું તે વ્યાજ્ઞી ગણવામાં આવેલું છે કેમકે કેદી સુલેહનો ભંગ કરશે એવો તેનો ધરાદાર જણાયો હતો—રાણી વિ. જીંદુખાન વીકલી રિપોર્ટ ૭, પ્ર. ૧૪.

ભવિષ્યમાં સુલેહનો ભંગ કરશે એવો માત્ર સંભવ હોય તો તેટલા બેપરથી આ કલમનો ઉપયોગ થઈ શકે નહીં. રાણી વિરુદ્ધ અબદલહક, વીકલી રીપોર્ટ ૨૦ પ્ર. ૫૭ પણ કલમ ૧૦૭ પ્રમાણે અમલ કરવો જોઈએ.

ડિસ્ટ્રિક્ટનો માલુમદાર એપેલેટ કોર્ટનો અધિકાર ચલાવતો હોય ત્યારે પણ તે આ કલમ પ્રમાણેનો અધિકાર બજારી શકે છે. કેસરે હિંદ વિ. કાલકા પ્રસાદ ઇડિયન લા. રીપોર્ટ અહલાબાદ, વા. ૪ પ્ર. ૨૧૨.

ભતિનને બદલે નાણાની રકમ અથવા સરકારી નોટમુકે તોપણ ચાલે જુઓ ક. ૫૧૩. બ-પ્રાંત કામોમાં સુલેહ રાખવા સાફ તથા સારી રીતે ચાલવા સાફ તારણ.

ખીજાં કામોમાં ૧૦૭. જ્યારે કોઈ પ્રેસિડેન્સી માલુસ્ટરેટને, છલ્લા માલુસ્ટરેટ સુલેહ રાખવા સાફ રેટને, પેટા તુકડો માલુસ્ટરેટને અથવા પેહેલા વરગના માલુસ્ટરેટ તારણ.

રેટને એવી ખખર મળે કે પોતાની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં ફલાણા સખસ સુલેહનો ભંગ કરશે એવો સંભવ છે. અથવા જે-

થી સુલેહનો ભંગ થયું કરોને થાય એવું કોઈ પણ ગેરવ્યાજબી કામ કરશે એવો સંભવ છે. અથવા સદરહુ હુદમાં એવો કોઈ સખસ છે કે જે સદરહુ હુદની ખહાર હરકોઈ જગામાં સુલેહનો ભંગ અથવા ઉપર મુજબ કોઈ પણ ગેરવ્યાજબી કામ કરશે એવો સંભવ છે. ત્યારે એક વરસ કરતાં વતી ન હોય એવી જે મુદત સદરહુ માજીસ્ટ્રેટ મુકરર કરવાનું યોગ્ય ધારે તે મુદત સુધી સુલેહ રાખવા સાફ, જમીન સાથે કે વગર જમીને, એક ખત કરી આપવાનો હુકમ સદરહુ સખસને શા સાફ ન કરવો જોઈએ તેનું કારણ ખતાવવાનું તે સખસને, આ કાયદામાં આગળ દર્શાવેલી રીતે, ફરમાવવાને સદરહુ માજીસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

કોઈ-કોઈ સખસ માજીસ્ટ્રેટ પાસે આવી અમુક સખસ મારી જીંદગીને જોખમ પહોંચાડશે એવી અને ખીક છે એવું સોગન ખાઈ કહે તો એ ખબર વિશ્વાસ રાખવા બાયક ગણાય છે. તારીખીકાંત લાહોરી, વીકલી રીપોર્ટ ૮ પ્ર. ૭૬ તેજ ધોરણ ઉપર કી-સતેદરાય વી. રી. ૭ પ્ર. ૩૦.

આવા કામમાં પોલીસનો રીપોર્ટ કાયદાસર પુરાવ નથી એટલે કે માત્ર તેની ઉપરજ આધાર રાખી કોઈ ચર્ચ થકે નહીં. અભાયા ચોધરી વીરૂધ રાજદ્ર કીશોર ચોધરી બંગાળા રીપોર્ટ વા. ૪ પ્ર. ૧૪૮ તેમજ વીકલી રીપોર્ટ ૧૦ પ્ર. ૫૫.

એક સખસના ધરતી જોડે ખીજને સખસ નવું ધર બાંધે તેનાં નેવાં એ ધર પૃથક તેના પાડોસીના ધર ઉપર પડે તેમ છે અને તેથી તે વખતે સુલેહનો ભંગ થાય એવું ગણી તે ધર બાંધનાર સખસને માજીસ્ટ્રેટ ધર બાંધતો અટકાવી શકતો નથી. કાશીચંદરદાસ વીરૂધ હરકીશોરદાસ બંગાળા રીપોર્ટ વા. ૧૦ પ્ર. ૪૪૧.

આ કલમ પ્રમાણે માજીસ્ટ્રેટ કામ ચલાવતો હોય તે વખતે તોહમતદારની રૂબરૂ આપેલા પુરાવાનો ઉપયોગ ન કરતાં અગાઉના ફોજદારી મનસાફ વખતે પડેલા પુરાવાનો ઉપયોગ કરવાને પુરાવાના સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧ ની કલમ ૩૩ ઉપરથી તેને અધિકાર મળતો નથી. રાણી વિરૂધ પોસોનોચંદર ગોસામી અને ખીજ વીકલી રીપોર્ટ ૨૨, પ્ર. ૩૬.

જે ખબર ઉપરથી સુલેહ રાખવાના જમીન માગવામાં આવ્યા હોય તે ખબર જાટી મારુમ પડે તો પછી માજીસ્ટ્રેટ કોઈ હુકમ કરવો ન જોઈએ. જે આધાર ઉપરથી સમન કરવો હોય તે આધારથી તદ્દન જુદાજ આધાર જાણીને લેવાનો જણાય તો તે જમીન શા માટે ન લેવા તેનું કારણ ખતાવવા પક્ષકારને વખત આપવો જોઈએ. રામકીશન અને મારજી ચોધરી વીકલી રીપોર્ટ ૨૧ પ્ર. ૬.

કાયદા પ્રમાણે જે પુરાવ લેવા જોઈએ તે લીધા વગર માજીસ્ટ્રેટ હુકમ કરવો હોય તે ખામી વિશે જે સખસને હુકમ કરવો હોય તે સખસે ચુપકી પકડી હોય અથવા તે ખાખત વીથે કોઈ જાહેર કરવા ગફલત કરી હોય અથવા એવી ખામીની તકરાર લાવવા તે સખસે હક ઉઠાવી લીધા હોય તો તે ખામી દુર થઈ શકતી નથી. હરીરામ ભીખતના કામમાં મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વ. ૧૧ પ્ર. ૧૦૦.

૧૦૭ મી કલમ ૧૦૮. ૧૦૭ મી કલમ પ્રમાણે કામ ચલાવવાનો જે માજીસ્ટ્રેટ પ્રમાણે ચાલવાનો રેટને અધિકાર ન હોય તે માજીસ્ટ્રેટને અથવા સેસન કોર્ટને જે માજીસ્ટ્રેટ વ અથવા હાઈ કોર્ટને, એવું માનવાનું કારણ હોય કે ફક્ત.

ગેરેને અધિકાર નહો. સખસ સુલેહનો ભંગ અથવા જોયી સુલેહનો ભંગ ઘણું કરીને થતેલું કેમ કરતું. થાય એવું કાંઈ ગેરવ્યાજખી કામ કરશે એવો સંભવ છે. અને સદરહુ સખસને પેહેરામાં અટકાવી રાખ્યા વગર ખીલ રીતે તે સુલેહના ભંગનો અટકાવ થઈ શકવાનો નથી. ત્યારે (જો તે સખસ પેહેરામાં અથવા કોરટની આગળ આવી ચૂક્યા ન હોય તો) તેને પકડવા માટે વારંટ કહાડવાનો, તથા ૧૦૭ મી કલમ પ્રમાણે તે મુકદ્દમાની તજવીજ કરવાનો જે માલસ્ટરેટને અધિકાર હોય તેની આગળ તે સખસને મોકલવાનો, સદરહુ માલસ્ટરેટને અથવા કોરટને અખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે જે માલસ્ટરેટની આગળ કોઈ સખસને મોકલયો હોય તે માલસ્ટરેટ આ કાયદામાં આગળ કહેલી ચોકસી પુરી થતાં સુધી પોતાની નજરમાં આવે તો તે સખસને અટકાવી રાખવાને મુખત્યાર છે.

ભટકનારાઓ તથા ૧૦૮. જ્યારે જ્યારે કોઈ પ્રેસિડેન્સી માલસ્ટરેટને, જિલ્લા શક્તાળા સખસો માલસ્ટરેટને, પેટા તુકડી માલસ્ટરેટને અથવા પેહેલા વરગના પાસેથી સારી રીતે માલસ્ટરેટને એવી ખબર મળે—

આલવા સાફ તાર

સુ(લેવાખાખત).

(અ) કે કોઈપણ સખસ સદરહુ માલસ્ટરેટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં પોતાની હાજરી છુપાવવાને પુરવોપાય કરે છે અને સદરહુ સખસ કાંઈ ગુનહો કરવાના હેતુથી આવા ઉપાયો કરે છે એવું માનવાનું કારણ છે અથવા

(ખ) કે સદરહુ હદમાં એવો કોઈ સખસ છે કે જેની પાસે ગુજરાનનું કાંઈ પણ સાધન દેખાતું નથી, અથવા જે પોતાને વિશે કાંઈ ખાતરી લાયક હકીકત કહી શકતો નથી.

ત્યારે ત્યારે જ માહિના કરતા વધો ન હોય એવી જે મુદત સદરહુ માલસ્ટરેટ મુકદ્દર કરવાનું ફરમાવ ધારે તે મુદત સુધી સારી રીતે આલવા સાફ, જંગમીનો તાર થો એક ખત કરી આપવાનો હુકમ સદરહુ સખસને શા સાફ નહીં કરવો જોઈએ તેનું કારણ ખતાવવાનું તે સખસને, આ કાયદામાં આગળ કહેલી રીતે, ફરમાવવાને સદરહુ માલસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

ગુનહોકરવાની ટેવ ૧૧૦. જ્યારે કોઈ પ્રેસિડેન્સી માલસ્ટરેટને, જિલ્લા માલસ્ટરેટને, હોય તેવા ગુનહોક પેટા તુકડી માલસ્ટરેટને અથવા પેહેલા વરગના જે માલસ્ટરેટને સ્થાનિક સરકારે આ ખાખત વિશે કરીને અધિકાર આપ્યો હોય તે માલસ્ટરેટને એવી ખબર મળે કે પોતાના હકુમતની સ્થાનિક હદમાં ફલાણા સખસને અપહરણ કરવાની, ધર કોલવાની અથવા ચોરી કરવાની ટેવ છે, અથવા ફલાણી ગિલત

ચોરીની છે એમ જાણીને તે ચોરીની મિલકત લેવાનો દેવ છે, અથવા તે સખસને જખરાઈથી કહાવવાનો દેવ છે, અથવા જખરાઈથી કહાવવા સાડ કોઈ સખસને હાની કરવાનો ભય ઉત્પન્ન કરવાનો દેવ છે અથવા ભય ઉત્પન્ન કરવાનો કોશિસ કરવાનો દેવ છે.

ત્યારે ત્રણ વરષ કરતાં વસી ન હોય એવી જે મુદત સદરહુ માલ્ટસ્ટરેટ મુકરર કરવાનું દુરસ્ત ધારે તે મુદત સુધી સારી રીતે ચાલવા સાડ, જમીનો સાથે, એક ખત કરી આપવાનો હુકમ સદરહુ સખસને શાં સાડ નહીં કરવો જોઈએ તેનું કારણ ખતાવવાનું તે સખસને, આ કાયદામાં આગળ ઠરાવેલી રીતે ફરમાવવાને સદરહુ માલ્ટસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

ટીકા. આ કલમ સમ્મે ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૦૫; ૫૦૬ ને બદલે ૨૫૫ થામાં આવી છે. ગુન્હો કરવાની દેવ હોય તેવા સખસો પાસેથી સારી ચાલના જમાન લેવા માટે જુઓ આ કાયદાના પરીશીષ્ટ ૫ નો નમુનો ૧૧ ત્રા

પુરાવો લીધા વગર આ કલમ પ્રમાણે હુકમ થઈ શકે નહીં. રાણી વિરૂધ્ધ બુધીઆ વલદે ગુરૂયા વિગેરે મુ. હા. કો. તા. ૧૫ મી ડીસેમ્બર સને ૧૮૭૦. રાણી વિરૂધ્ધ બદલા, અન્ લલાબાદ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૨ પ્ર. ૪૫૫

એક વરસ સુધી સારી રીતે ચાલવા માટે પાંચ હજાર રૂપીઆના ચાર જમાન એન્ટલેકે વીસ હજાર રૂપીઆના જમાન આપવા અને તે જમાન ન આપે તો બે મહીનાં આસાન કેદ અને બાકીના દસ મહીના સખત કેદ રહેવાને ફરમાવામાં આવ્યું તે ગેરન્યાન જખી ગણવામાં આવ્યું છે. અન્બીકાપ્રસાદના કામમાં કલકત્તા હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૧ પ્ર. ૨૧૮

એક માણસ સારો આખરવાળો નથી, તે તેની પાસેથી સારી ચાલનો જમાન માગવાનું પુરતું કારણ નથી. કાલામંદદાસ ધં. લા. રી. (કલકત્તા) વા. ૬ પ્ર. ૧૪.

એક માલ્ટસ્ટરેટ કેડી ઉપર ધં. પેનલકોડની કલમ ૪૪૮ પ્રમાણેનો ગુન્હો સાબિત થાની સખનો દરાવ કરથો તેમાં એવું દરાવ્યું કે “સખનો અમલ થઈ રહે ત્યારે એક વરસના સારી ચાલના જમાન લેવા માટે તેને કોરટ આગળ લાવવો.” આ હુકમ રદ કરેનામાં આવ્યો — રાણી વિ. કીથનાથ બાપુથ સુબાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૩ પ્ર. ૩૯

જે સખસોના જમાન માગવા હોય તે સખસ ઉપર આગળ માત્ર મુલેદનો ભંગ કરવાના ગુન્હા સાબિત થયા હોય તે કારણ; તેના આ કલમ પ્રમાણે જમાન લેવા પુરતા નથી અથવા એ માણસની આખર એવી હોય કે તે ન્હાના ન્હાના જખરાઈથી કહાવવાના ગુન્હા કરનારની ટોળીનો ઉપરી છે તો એ કારણ પણ તેના જમાન લેવા પુરતાં નથી; — રાણી વિ. બીસરીલાલ, અલ્લાબાદ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૪ પ્રં ૧૧૭.

કેટલી કેટલી રકમના કેટલા કેટલા જમાન આપવા તે જેના જમાન લેવા હોય તેને જાણવું જોઈએ એવા જમાનો, જેના જમાન થયા હોય તેની સારી ચાલે ચાલવા માટે બંધાએલા છે તે માટે જમાન થાય ત્યારે જેટલી રકમના જમાન થયા હોય તેટલી રકમ કોરટમાં અતોમન મુકવા બંધાએલા નથી. રાણી વિરૂધ્ધ શીવબક્ષ અલ્લાબાદ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૧ પ્ર. ૩૭૫

યુરોપીયન ભટક ૧૧૧. જે કામમાં રાણીનો વીલાયતી રધયતની તજવીજ સમી નારા સખંધો વિ ૧૮૭૪ ના યુરોપીયન વેચન્સી આકટ પ્રમાણે થઈ શકતી હોય તે શોષ કરાવ. કામોમાં તે રધયતને ૧૦૯ મી તથા ૧૧૦ મી કલમના કરાવેલા શુ નથી.

ટીકા-- આ કલમ ૨૬ થયેલા કાયદાની કલમ ૫૧૭ ને બદલે ધડવામાં આવી છે. જે કામોમાં રાણીની વીલાયતી રધયતને સને ૧૮૭૪ નો યુરોપીયન વેચન્સી આકટ લાગુ હોય તેવા કામને ઉપરની કલમ ૧૦૯ અને ૧૧૦ ના કરાવ લાગુ પડતા નથી એવું આ કલમ કહે છે. એ યુરોપીયન વેચન્સી આકટ સને ૧૮૭૪ નો આકટ ૬ મા છે. એ આ કટા રાણીની વીલાયતી રધયત પાસેથી સારી ચાલના જમાન લેવા હોય ત્યારે થું કરવું જોઈએ તે બતાવેલું છે.

હુકમ કરવા બા ૧૧૨. જ્યારે ૧૦૭ મી, ૧૦૯ મી અથવા ૧૧૦ મી કલમ પ્રમાણે ચાલનારા કોઈ માલસ્ટરેટ તે સદરહુ કલમ પ્રમાણે કારણ બતાવવાનું કોઈપણ સખસને ફરમાવવાની જરૂર લાગે ત્યારે તેણે એક લેખી હુકમ કરોને તેમાં જે બખર મળી હોય તેનો સાર, તથા કેટલી રકમ નું ખત કરી આપવું તે; તથા કેટલી મુદત સુધી તે અમલમાં રહેશે તે તથા જમીન (જેઈતા) હોયતો કેટલા કેવા પ્રકારના અને કયા વર્ગના જમીન જોઈએ તે બતાવવું.

ટીકા-- એક માલસ્ટરેટ એવો હુકમ કરશે કે તમારા ધરથી એક માઈલ દૂર રહેતો ન હોય તેવા કોઈ આબરુદાર ત્રાહીત સખસને જમાન આપો. હકીકત ઉપરથી એવું માન લમ પડ્યું કે એક માઈલની હદમાં એવો કોઈ આબરુદાર માલસ નહી હતા. જેથી હાઈન કોર્ટે એ એક માઈલની બાબત ૨૬ કરી-- નારાયણ સુબ્રમીના કામમાં વીકલી રીપોર્ટ ૨૨૩, ૩૭ આગળ એક કેસમાં એવું હરથું છે કે આ કલમના કરાવ પ્રમાણે માલસ્ટરેટ જમાન આપવાનો જે હુકમ કરશે હોય તે ૨૬ કરવા તેનો અબીકાર છે. --આનંદી કુંવર વિરુદ્ધ સુનીત કુંવર વીકલી રીપોર્ટ ૧૦ પ્ર. ૪૦.

આ કલમ પ્રમાણે વિરુદ્ધ કારણ બતાવવાનો હુકમ લખ્યા વગર એકદમ જમીન આપવા હુકમ કરવો તે ગેર-ચાજની છે એવું હરથું છે. --રાણી. વિરુદ્ધ સુની કુખી અહાબાદ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વાં ૨ પ્ર. ૧૮૯ તથા રાણી વિરુદ્ધ હડુ વાં ૩ પ્ર. ૨.

આપવા હુકમ કરવો તે ગેર-ચાજની છે એવું હરથું છે. રાણી વિરુદ્ધ સુની કુખી અહાબાદ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વાં ૨ પ્ર. ૧૮૯ તથા રાણી વિરુદ્ધ હડુ વાં ૩ પ્ર. ૨.

જેસખસ કોર્ટમાં ૧૧૩. જે સખસની બાબતમાં સદરહુ હુકમ કરવા હોય તે સહાજર હોય તેની ખસ જો કોર્ટમાં હાજર હોય, તો તે હુકમ તેને વાંચી સંભ બાબતમાં કેમ કે બાંવેલો, અથવા તે કહે તો, તે હુકમનો સાર તેને સમજાવવો મ કરવું.

જે સખસ સદરહુ ૧૧૪. જો સદરહુ સખસ કોર્ટમાં હાજર ન હોય તો માલસ્ટરેટ પ્રમાણે હાજર સ્ટરેટ સમન કહાડોને તે સખસને કોર્ટની આગળ હાજર થવાનું ફરમાવવું, અથવા જ્યારે સદરહુ સખસ પેહરામાં હોય ત્યારે

અંતમાં સમન અ- માલસ્ટેટ વારંટ કહાડીને જે અમલદારના પેહેરામાં તે સખસ થવા વારંટ(કહાડ હોય તેને એવું ફરમાવવું કે એને કોરટની આગળ આણા. વા ખાખત.)

પણ એવું કરાવ્યું છે કે, જ્યારે કોઈ પોલીસ અમલદારના રીપોટ ઉપરથી અ- થવા ખીલ ખખર ઉપરથી (તે રીપોટનો અથવા ખખરનો સાર માલસ્ટેટ દફતરમાં લખવો) સદરહુ માલસ્ટેટને એવું જણાય કે સુલેહનો ભંગ થવાની ખીક રાખવાનું કારણ છે, અને સદરહુ સખસનો તુરત પકડવા વગર ખીલ રીતે તે સુલેહના ભંગનો અટકાવ થઈ શકશે નહીં,, તો તે માલસ્ટેટ તેને પકડવા સાડ ગમે તે વખતે વારંટ કહાડવાને મુખત્યાર છે.

૧૧૨ મી કલમ પ્રમાણે કરેલો હુ- કમની નકલ સમન અથવા વારંટની સાથે મોકલવી.

૧૧૫.૧૧૪ મો કલમ પ્રમાણે કહાડેલા દરેક સમન અથવા વારંટની સાથે ૧૧૨ મી કલમ પ્રમાણે કરેલા હુકમની એક નકલ મોકલવી. અને જે સખસને સદરહુ સમન પોંચાડવામાં આવે અથવા જે સખસને સદરહુ વારંટ પ્રમાણે પકડવામાં આવે તે સખસને તે સમન પોંચાડવાનારા અથવા તે વારંટ ખખવનારા અમલદારે સદરહુ નકલ આપવી.

જનતા હાજર થ- વાનું માફ કરવા- નો અધિકાર.

૧૧૬. સુલેહ રાખવા સાડ ખત કરી આપવાનો હુકમ શા શાડ નહીં કરવો જોઈએ તેનું કારણ ખતાવવા માટે જે સખસને ફરમાવ્યું હોય તેને જે માલસ્ટેટને પુરતુ કારણ જણાય તો જનતા હાજર થવાનું માફ કરવાનો તે માલસ્ટેટને અધિકાર છે, તથા કોઈ પ્લીટર મારફતે હાજર થવાની પરવાનગી આપવાને તે માલસ્ટેટને અધિકાર છે.

ખખર ખરી છે કે નહીં તે વિશે ચોકસી.

૧૧૭. જે સખસ કોરટમાં હાજર હોય તે તે સખસને ૧૧૨ મી કલમ પ્રમાણે કરેલો હુકમ ૧૧૩ મી પ્રમાણે વાંચી સંભળાવ્યો હોય અથવા સમાજવ્યો હોય અથવા કોઈ પણ સખસ ૧૧૪ મી કલમ પ્રમાણે કહાડેલા સમનની રૂઢિએ માલસ્ટેટની આગળ હાજર થાય, અથવા તે કલમ પ્રમાણે કહાડેલા વારંટની ખખવણી કરીને તેને માલસ્ટેટની આગળ આણ્યો હોય ત્યારે જે ખખરને આધારે પોતે ચાલ્યો તે ખખર ખરી છે કે નહીં તે વિશે માલસ્ટેટ ચોકસી કરવી, અને જે જસ્ટી પુરાવાની જરૂર જણાય તે લેવો.

જ્યારે સદરહુ હુકમમાં સુલેહ રાખવા સાડ તારણ માગ્યું હોય ત્યારે સમનના મુકદ્દમામાં ઇનસાફ ચલાવવા સાડ આ કાયદામાં જે રીત કહી છે તે રીતે, ખનો શકે તારણ માગ્યું હોય ત્યારે વારંટનાં મુકદ્દમામાં ઇનસાફ ચલાવવા સાડ આ કાયદામાં આગળ જે રીત કહી છે તે રીતે, ખની શકે તેટલે સુધી, સદરહુ ચોકસી કરવી, પણ એમાં તોહમતનામું તથા ધ્યાન કરવાની જરૂર નથી.

આ કલમના કારણે સાડ, કોઈ સખસને ગુનહો કરવાનો ટેવ છે એ વાત (તેનો) સાધારણ લોકીક સખંધો પુરાવો આપીને અથવા ખોલ કોઈ રીતે સાબીત કરવાનો અધિકાર છે.

ટીકા જેમના જમાન લેવા હોય તેમની વિરૂધ્ધ જેઓ જખ્યાની આપવા આવે તે ઓની ઉલટ તપાસણી કરવા દેવી નોંધએ રાણી વિરૂધ્ધ શંકર અલ્લાખાડ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૧ પ્ર. ૪૦૬.

બેઠ પ્રક્ષકાર તરફથી જે સાહેબો આપવાના હોય તેઓને હજાર થવા માટે માછળ રહેરે મદદ કરવી નોંધએ રાણી વિરૂધ્ધ ચેતસીંગ ચોકલી રીપોર્ટ ૨૨ પ્ર. ૭૦

તોહમતદાર સુલેહનો ભંગ કરવાનો છે એવા સંબંધ ઉપરથી તેના જમાન લેવાય નહીં પુરાવા ઉપરથી તેમ દેખાય તો જમાન લેવાય રાણી વિરૂધ્ધ અબ્દુલ હકક ૨૦ વા. રી. પ્ર. ૫૭ ગોશ્વત લખમન પ્રસાદપુરી વિ. પુહુપન રામનપુરી ૨૪ વી. રી. પ્રા. ૩૦ વિરૂધ્ધ હેમચંદ ચોધરી બે. લા. રી. વા. પ્ર. ૪૬ સરકાર વિરૂધ્ધ બીહારીસીંગ બજવા સી. બે. લા. રી. વા. ૪ પ્ર ૪૬

તોહમતદાર સુલેહનો ભંગ કરશું. એવું સાબેત કરવાનો બોલો ખખર આપનારની ઉપર છે. રાણી વિ. નિરજનસીંગ અલ્લાખાડ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા પ્ર ૪૩૧

જે પુરાવે નોંધએ તે કાયદાસર પુરાવા નોંધએ. કોઈ તાખાનો માછરેટ એક રીપોર્ટ કરે તો એટલાજ ઉપરથી જમીન લેવાનો હુકમ થઈ શકે નહી રાણી વિરૂધ્ધ જીવણજી લાંમજી મુંખાઈ હાઈ કોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૬ પ્ર ૧૧૨

તાખાના માછરેટના રીપોર્ટ ઉપરથી જમાન નહીં આપવાનું કારણ ખતાવવાના સમન કાઢવા હરકત નથી રાણી. વિ. દલપતરામપરેમાખાઈ મુ. હા. રી. વા. ૫ પ્ર ૧૭૬

તારણ આપવા ૬૧૮. જે સખસનો ખાખતમાં સદરહુ ચોકસી કરવી હોય તે નો હુકમ સખસે સુલેહ રાખવા સાડ અથવા સારી રીતે ચાલવા સાડ,

જેમ હોય તેમ જમીન સાથે કે વગર જમીને ખત કરી આપવું જરૂરનું છે એવું જે સદર ચોકસી ઉપરથી સાબીત થાય તો માછરેટરેટે તે મુજબ હુકમ કરવો.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે.-

પેહેલુ-કે ૧૧૨ મી પ્રમાણે કરેલા હુકમમાં જે પ્રકારનું, જે રકમનું અથવા જે મુદતનું તારણ કહ્યું હોય તેથી જુદા પ્રકારનું અથવા વત્તી રકમનું અથવા વત્તી મુદત સુધીનું તારણ આપવાનો કોઈપણ સખસને હુકમ કરવો નહીં.

ખીજુ-દરેક ખતની રકમ તે કામની હકીકત ઉપર ઘટવું ધ્યાન આપીને મુકન રર કરવી અને તે અતીશે ભારે હોવા નહીં નોંધએ.

ત્રીજુ-જે સખસે સખંધી ચોકસી કરવામાં આવે તે સખસ સગીર હોય ત્યારે ફક્ત તેના જમીનોએજ ખત કરો આપવું.

જે સખસની વિ ૧૧૯. જે સખસની ખાખતમાં ૧૧૯ મી કલમ પ્રમાણે ચોકસી રૂઢ ખખર આપ કરી હોય તે સખસે, સુલેહ રાખવા સાડ અથવા સારી રીતે ચા-વામાં આવી હોય લવા સાડ, જેમ હોય તેમ, ખત ઠરી આપવું જરૂરનું છે, એવું

તેને છોડી મુકવા સદરહુ ચોકસી ઉપરથી સાબિત ન થાય, તો તે માલસ્ટેટને
 ખાખત. દફતરમાં તેવી મોલકતની નોંધ કરવી, અને જો સદરહુ સખસને
 ફક્ત તે ચોકસીના કારણ સાફ પેહેરામાં રાખેલા હોય તો
 તેને છુટો કરવો અથવા જો સદરહુ સખસને પેહેરામાં રાખેલા નહીં હોય તો તેને
 છોડી મુકવો.

ક--તારણ આપવાનો હુકમ કર્યા પછી સઘળી ખાખતમાં કામ
 ચલવા ખાખત.

જે મુદત સુધી ૧૨૦. જે સખસની ખાખતમાં ૧૦૬ ઠી અથવા ૧૮૮ મી કલમી
 તારણ જોઈતું પ્રમાણે તારણ આપવાનો હુકમ કર્યો હોય, તે સખસની ઉપર
 હોય તે મુદતની સદરહુ હુકમકર્યો હોય તે વખતે જે કેદનો શિક્ષાનો હુકમ કર્યો
 સરખાત. હોય, અથવા કેદની શિક્ષા તે ભોગવતો હોય, તો તે મુદત સુધી
 સદરહુ તારણ માગ્યું હોય તે મુદત સદરહુ શિક્ષાનો હુકમની
 મુદત પુરી થયેથી સર થવી જોઈએ.

ખીજાં કામોમાં સદરહુ મુદત તે હુકમની તારીખે સર થવી જોઈએ.

ખતમાં શું શું ૧૨૧ જે ખત સદરહુ પ્રકારના કોઈ સખસે કરી આપવાનું હોય
 લખવું. તે ખાતામાં ગસંગ પ્રમાણે. સુલેહ રાખવો અથવા સારી રીતે
 ચાલવું એ પ્રમાણે તે સખસને ખાંધી લેવો, અને સારી રીતે
 ચાલવા ખાખત ખત હોય તો કેદની શિક્ષા કરવા લાયક કાંઈપણ ગુન્હો કરવાથી
 અથવા કરવાની કોશિશ કરવાથી અથવા કરવામાં મદદગરી કરવાથી, પછી તે ગુન્હો
 ગમે તે કેકાણે ખને, તે ખતની સરત તુટી એવું સમજવું.

જમીનનો ના ૧૨૨ સારી રીતે ચલવા સાફ આ ખાખ પ્રમાણે આપવા માં
 કમ્પલ કરવાનો રેલો કોઈ પણ જમીન ના લાયક સખસ છે એ સખસ ઉપરથી
 અધિકાર. તેને ના કમ્પલ કરવાનો અધિકાર માલસ્ટેટને છે, પણ તે માલ-
 માલસ્ટેટ તેમ કરવાનાં કારણો દફતરમાં લખવાં.

તારણ ન આપે ૧૩૩. ૧૦૬ ઠી અથવા ૧૧૮ મી કલમ પ્રમાણે તારણ આપ
 તો કેદ પવાનો જે સખસને હુકમ કર્યો હોય તે સખસ, જે મુદત સુધી

સદરહુ તારણ આપવાનું હોય તે મુદત જે તારીખે શરૂ થતી
 હોય તે તારીખે અથવા તે પેહેલાં જો સદરહુ તારણ ન આપે તો, આનીજ હેઠળ
 લખેલા પ્રસંગ ખારેજ કરીને. સદરહુ મુદત પુરી થતાં સુધી, તે સખસને તુરંગમાં
 મોકલવો અથવા તે અગાઉથીજ કેદમાં હોય તો તેને કેદમાં અટકાવી રાખવો, એ
 પ્રમાણે તુરંગમાં મોકલવો અથવા અટકાવી રાખવો, એ પ્રમાણે તુરંગમાં મોકલવો
 અથવા અટકાવી રાખવો એ તે તારણ ભોગવાનો હુકમ કરવાની કોરટને અથવા માલ-
 સ્ટેટને અથવા જે તુરંગમાં સદરહુ પ્રમાણે કરેલા સખસને અટકાવો રાખ્યો હોય તે
 તુરંગ જે અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદારને સદરહુ મુદતની અંદર તે

તારણ આપે ત્યાં સુધી તેને તુરંગમાં મોકલવો જોઈએ, અથવા કેદમાં અટકાવી રાખવો જોઈએ.

હાઈકોર્ટની અ- જ્યારે અક મુદત કરતાં વતી મુદત સુધી તારણ આપવાનો થવા સેશન કોર્ટ સદરહુ સખસને કોઈ માલસ્ટરેટને હુકમ કર્યો હોય, ત્યારે જો ની આગળ ક્યારે સદરહુ સખસ ઉપર કહ્યા મુજબ તારણ ન આપે તો તે માલ- કામ રજુ કરવું. સ્ટરેટ વારંટ કહાડીને એવું ફરમાવવું કે સેશન કોર્ટનો હુકમ

થતાં સુધી, અથવા સદરહુ માલસ્ટરેટ પ્રેસિડેન્સી માલસ્ટેટ હોત તો. હાઈકોર્ટનો હુકમ થતાં સુધી, તે સખસને તુરંગમાં અટકાવી રાખવો, અને ખની શકે તેટલી તાકીદે, તે કામ સદરહુ કોર્ટની આગળ રજુ કરવું.

સદરહુ કોર્ટ તે કામ તપાસવાને અને કોઈ પણ વધારે ખપર અથવા પુરાવો પોતાને જરૂરનો લાગે તે માગી તે કામમાં પોતે દુરસ્ત ધારે તેવો હુકમ કરવાને મુ- ખત્યા છે. પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે તારણ નહીં આપવા ખાખત કોઈ પણ સખસને કેદ કર્યો હોય તો તે કેદની મુદત ત્રણ વરસ કરતાં વતી હોવી નહીં જોઈએ.

કેદનો પ્રકાર. સુસેહ રાખવા સાડ તારણ નહીં આપવા ખાખત કેદ આશન હો- વી જોઈએ.

સારી રીતે ચાલવા સાડ તારણ નહીં આપવા ખાખત કેદ દરેક કામમાં કોર્ટ અથવા માલસ્ટરેટ ફરમાવે તે પ્રમાણે સખત મજુરી સાથે અથવા આસન થઈ શકે.

તારણ નહીં આ- ૧૨૪. કવમ જ્યારે જ્યારે જલ્લા માલસ્ટરેટનો અથવા પ્રે- આપવા ખાખત સીડેન્સી માલસ્ટરેટનો એવો મત હોય કે આ ખાખ પ્રમાણે કેદ કરેલા સખસો તારણ નહીં આપવા ખાખત કેદ કરેલા કોઈ પણ સખસને છુટો ને છુટા કરવાનો કરવાથી લોકોને અથવા કોઈ પણ ખાખ સખસને જોખણ પહો- અધિકાર. ચરોનહી ત્યારે, તે સદરહુ સખસને છુટા કરવાનો હુકમ કરવને મુખ્યારે; પછી તે સખસને કેદ કરવાનો હુકમ તેણે પોતે કરેલો પોય કે પોતાના હોદ્દા ઉપર જે અમલકાર હોય તેણે કરેલો હોય કે કોઈ તાખામાં- હેના માલસ્ટરેટ કરેલો હોય તોપણ.

જ્યારે જ્યારે જલ્લા માલસ્ટરેટનો અથવા કોઈ પ્રેસિડેન્સી માલસ્ટરેટનો એવો મત હોય કે આ ખાખ પ્રમાણે તારણ નહીં આપવા ખાખત સેશન કોર્ટ અથવા હા- ઈકોર્ટના હુકમ પ્રમાણે કેદ કરેલા કોઈ પણ સખસને સદરહુ જોખમ વગર છુટો કરી શકાય એવું છે, ત્યારે ત્યારે સદરહુ માલસ્ટરેટ, પ્રસંગ પ્રમાણે, સેસન કોર્ટના અથ- વા હાઈકોર્ટના હુકમ સાડ તે કામનો તુરત શોપોટ કરવો. અને સદરહુ કોર્ટ દુરસ્ત ધારે તો તે સદરહુ સખસને છુટા કરવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે

સુસેહ રાખવા ખાખત ૧૨૫ જલ્લા માલસ્ટરેટ પોતાની જલ્લામાંની જે કોર્ટ પો- જું કોઈ પણ ખતર તાનો કોર્ટથી ચલહતા દરજની ન હોય તેવી કોઈ કોર્ટના હુક- મ કરવાનો જલ્લા મથી સુસેહ રાખવા સાડ જે ખત આ ખાખ પ્રમાણે કરો આપ્યું

જીલ્લા માલસ્ટ્રેટ હોય તે ખત પાકાં કારણો સહ ગમે તે વખતે રદ કરવાને મુખ્ય નો અધિકાર. ત્યાર છે. તે કારણો દફતરમાં લખવાં.

જમીનોનો ૧૨૬. કોઈ પણ સખસની સુલેહ ભરેલી અથવા સારી ચાલ માટે છુટકારો. ખોળે જે સખસ જમીન થયો હોય તે સખસ કોઈ પ્રેસીડેન્સી મા-

લસ્ટરેટની જીલ્લા માલસ્ટ્રેટની પેટાટુકડી માલસ્ટ્રેટની અથવા પેહેલા વરગના માલસ્ટ્રેટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં હોય આ ખાખ પ્રમાણે કરો આ- પેલું હરકોઈ ખત રદ કરવા ખાખતની અરજી ગમે તે વખતે સદરહુ માલસ્ટ્રેટને કરવાને મુખત્યાર છે.

સદરહુ અરજી થયા ઉપરથી તે માલસ્ટ્રેટ પોતાને ફરસ્ત લાગે તે પ્રમાણે પો- તાનો સમન અથવા વારંટ કાઢાડોને જે સખસને માટે સદરહુ જમીન ખંધાએલો હોય તે સખસને પોતાની આગળ હાજર થવાનું અથવા આજીવાનું ફરમાવડું

બ્યારે તે માલસ્ટ્રેટની આગળ સદરહુ સખસ હાજર થાય અથવા તેને આ- જ્યો હોય ત્યારે સદરહુ માલસ્ટ્રેટ તે ખત રદ કરવું અને તે ખતના મુદતના પાકી રહેલા ભાગને માટે અસલ તારણના જવાબ પ્રકારનું નવું તારણ આપવાનો સદરહુ સખસને હુકમ કરવો.

સદરહુ પ્રકારનો દરએક હુકમ ૧૨૧ મી, ૧૨૨ મી ૧૨૩ મી, અને ૧૨૪ કલમ ના કારણ સાદ પ્રસંગ પ્રમાણે ૧૦૬ ઠી, અથવા ૧૧૮ મી કલમ મુજબ કરેલો હુકમ છે એવું સમજવું.

ખાખ ૯ મો.

કાયદા વિરૂધ્ધ મંડળી.

માલસ્ટ્રેટના અ ૧૨૭. કોઈ કાયદા વિરૂધ્ધ મંડળીને અથવા જેથી લોકની સ- થવા પોલીસ અમલ લેહમાં ગરખડ થવાનો સંભવ હોય એવા પાંચ અથવા વધારે સખસોની મંડળીને વીખરાઈ જવાનો હુકમ કરવાને કોઈ પણ મા- લસ્ટ્રેટ અથવા જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસથાણું હોય તે અમલદાર મુખત્યાર છે; અને એવો હુકમ થયેથી તે હુ- કમ મુજબ વીખરાઈ જવાની તે કાયદા વિરૂધ્ધ મંડળીના અ-

ગભુતોની ફરજ છે.

આ કલમ કલકત્તા તથા મુંબાઈ એ શહેરોમાં પોલીસને લાગુ છે.

વિખરી નાખવાસા ૧૨૮. એ પ્રમાણે હુકમ કયા ઉપરથી સદરહુ પ્રકારની કોઈ મં- ડળી વિખરાઈ નહીં જશે અથવા એ પ્રમાણે હુકમ કર્યા વગર ખરી કરવા ખાખ વિખરાઈ નહીં જશે તો તેની વરતણુક ઉપરથી વિખરાઈ નહીં જવાનો તેનો નિસ્સ જણાય તો હરકોઈ માલસ્ટ્રેટ અથવા જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસથાણું હોય તે અમલદાર, પછી

તે ઇલાકાના મુખ્ય શહેરોની અંદર કે બાહાર હોય તોપણ સદરહુ મંડળોને જખરી થી વિખરી નાખવાને મુખત્યાર છે, અને સદરહુ મંડળો વિખરી નાખવાના કારણ સાડ, અને જરૂર હોય તો, સદરહુ મંડળી વીખરી નાખવાને અથવા તે મંડળીના માણસોને કાયદા પ્રમાણે શિક્ષા કરવામાં આવે તે માટે તે માણસોને પકડવા તથા કેદ કરવા સાડ મલીકામાઆઝમાના લસ્કરમાંના અમલદાર અથવા સીપાઈ નહીં હોય તેવા અથવા ૧૮૬૯ ના હિંદુસ્તાનના વાલન્ટીયરોના આકટ પ્રમાણે નોંધેલા વાલન્ટીયરનાહી હોય અને તેવા તરીકે કામ કરતો નહોય એવા કોઈપણ મરદ માણસની મદદ માગવા ને મુખત્યાર છે.

લસ્કરી જખરીક ૧૨૯ જે સદરહુ પ્રકારની કોઈ મંડળી ખીલ રીતે વિખરી ન રવા બાબત. ખાતી નહીં હોય, અને લોકોની સહીસલામતી રાખવા સાડ તે મંડળી વિખરી નાખવાની જરૂર હોય, તો ઊંચામા ઊંચા દરજ્જા નો જે માલુસ્ટરેટ હાજર હોય તેને તે મંડળી લસ્કરી જખરીથી વિખરી નાખવાનો અપત્યાર છે.

લસ્કરના જે કમાં ૧૩૦. જ્યારે કોઈ માલુસ્ટરેટ સદરહુ પ્રકારની કોઈપણ મંડળી ગવ્યાફિસરનેમંડળી લસ્કરી જખરીથી વિખરી નાખવાનો નિશ્ચય કરે, ત્યારે મંડળીવિખરી નાખ લીકામાઆઝમાના લસ્કરમાં હરકોઈ સિપાઈયોનો અથવા ૧૮૬૯ વાનું માલુસ્ટરેટ ના હિંદુસ્તાનના વાલન્ટીયરોની, કમાંડ જે કોઈ સનંદી અથવા ફરમાવ્યું હોય તે ખીનસનંદી અમલદારની પાસે હોય તે અમલદારને સદરહુ મંડળી કમાંડીંગવ્યાફિસ તેની જખરીથી વિખરી નાખવાનું તથા પોતે ફરમાવે તેવા, અરનું કામ. થવા તે મંડળી વિખરી નાખવાને અથવા કાયદા પ્રમાણે શિક્ષા કરવામાં આવે તે માટે જેમને પકડી અટકાવી રાખવાની જરૂર હોય તેવા, તે મંડળીના માણસોને પકડી અટકાવી રાખવાની જરૂર હોય તેવા, તે મંડળીના માણસોને પકડી અટકાવી રાખવાનું ફરમાવવા ને તે માલુસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

સદરહુ પ્રકારના દરએક અમલદારે પોતાને દરસ્ત લાગે એવી રીતે સદરહુ હુકમ પ્રમાણે ચાલવું પણ તેમ કરવામાં તેણે તે મંડળી વિખરી તો નાખવીજ તથા સદરહુ માણસોને પકડી અટકાવી તો રાખવાજ, પણ તેમ કરવામાં જેટલી આછો જખરી થાય તેટલી આછી જખરી કરવી અને જનમાલને જિંદગી આપું નુકસાન થાય તેટલું આછું નુકસાન કરવું.

મંડળી વિખરી ૧૩૧. જ્યારે સદરહુ પ્રકારની કોઈપણ મંડળીથી લોકોની સનાખવાનો કમીશ હીસલામતીને ઉધાડી રીતે ઘોકો પોહાંચતો હોય, અને કોઈ માનડ(સનંદી) લસ્ક હસ્ટરેટને જણાવી શકાતું નહીં હોય, ત્યારે મલીકામાઆઝમાના રી અમલદારોનો લસ્કરના હરકોઈ કમિશનડ (સનંદી) અમલદારને સદરહુ મંડળી અધિકાર. લસ્કરી જખરીથી વિખરી નાખવાનો અધિકાર છે, તથા સદરહુ

મંડળી વિખરી માખવા માટે અથવા કાયદા પ્રમાણે શિક્ષા કરવા માં આવે તે માટે તે મંડળીના હરકોઈ માણસોને પકડી કેદ કરવાનો તેને અધિકાર છે; પણ જ્યારે આ કલમ પ્રમાણે તે ચાલતો હોય તેવામાં કોઈ માલ્ટસ્ટરેટને તે બાબતની હકિકત જણાવવાની તક મળી આવે તો તેણે તેમ કરવું અને ત્યાર પછી પોતે સદરહુ પ્રમાણે કરવાનું જારી રાખવું કે નહીં તે બાબત તેણે માલ્ટસ્ટરેટના હુકમ પ્રમાણે ચાલવું.

આ બાબતપ્રમાણે ૧૩૨. આ બાબત પ્રમાણે કરેલા કામોએ એવું કહેવામાં આવતું હોય કરેલા કામબાબત તેવાં કોઈપણ કામ બાબત કોઈ પણ માલ્ટસ્ટરેટ લરાકરી અમલ ફરિયાદમાંડવાવિ સદાર સિપાઈ અથવા વાલંટીયરની ઉપર કોઈપણ ફરિયાદ, ગન્દ બચાવ. વરનર જનરલ ઇનકાઉનસિલની મંજૂરી વગર કોઈપણ ફોજદારી કોર્ટમાં માંડવી નહીં; તથા

(અ) આ બાબત પ્રમાણે શુધ્ધબુદ્ધિથી ચાલનારા કોઈપણ માલ્ટસ્ટરેટ અનથવા પોલીસઅમલદારે;

(બ) ૧૩૧ મી કલમ પ્રમાણે શુદ્ધબુદ્ધિથી ચાલનારા કોઈપણ અમલદારે

(ક) ૧૨૮ મી અથવા ૧૩૦ મી કલમ પ્રમાણે કોઈ હુકમ મુજબ શુધ્ધ થી હરકોઈ કામ કરનારા કોઈપણ સખસે અને,

(ડ) સરકારી કાયદા પ્રમાણે જે હુકમ માનવાને પોતે બંધાએલો હોય તે હુકમ ને તાબે થઈને કોઈપણ કામ કરનારા કોઈ હલકો દરજ્જાના અમલદારે અથવા સિપાઈએ અથવા વાલંટીયર,

તે ઉપરથી કોઈ ગુન્હો કર્યો છે એવું સમજવું નહીં.

બાબ ૧૦ મો.

લોકાપકારક કત્યો.

અપકારકવસ્તુ ૧૩૩. જ્યારે જ્યારે કોઈ રિપોર્ટ અથવા ખીલ ખખર મલ્યા ખરીડવા બાબત તથા પોતે દુરસ્ત ધારે એવો ધુરાવો [જોજોઈતો હોયતો] લોધા શરતો હુકમ. ઉપરથી કોઈ જલ્લા માલ્ટસ્ટરેટના અથવા પેટા ટુકડી માલ્ટસ્ટરેટ

ના અથવા પેહોલા વરગના જે માલ્ટસ્ટરેટને સ્થાનિક સરકારે આ બાબતનો અધિકાર આપ્યો હશે તે માલ્ટસ્ટરેટના વિચારમાં એમ આવે કે,

ફલાણો રસ્તો અથવા નદો અથવા કાંસ લોકો કાયદેસર વાપરે છે અથવા લોન્કેને કાયદેસર વાપરવાનો અધિકાર છે. તે રસ્તામાંથી અથવા નદોમાંથી અથવા કાંસ માંથી અથવા ફલાણી સારવજનિક જગામાંથી ફલાણી કાયદા વિરૂધ્ધ અરજાણુ અથવા અપકારક વસ્તુ ખરીડવા જોઈએ અથવા

ફલાણો વેપાર અથવા ધંધો, અથવા ફલાણી માલ અથવા વેપારની જાણસ રાખતો-એ લોકની તનદુરસ્તીને અથવા શરીર સુખને નુકશાનકારક હોવાના સખખથી

તે વેપાર અથવા ધંધો ખંધ કરી નાખવો જોઈએ અથવા ખરોડો જોઈએ અથવા તે ખાખત મના કરવી જોઈએ અથવા તે માલ અથવા વેપારની જાણ સ રાખવાનું ખંધ કરી નાખવું જોઈએ અથવા ખરોડ જોઈએ અથવા તે ખાખત મના કરવો જોઈએ, અથવા

ફૂલાણી ઇમારત ખાંધવાથી અથવા ફૂલાણી પદારથની વ્યવસ્થા/થયાથી આગ લાગવાનો અથવા અવાજ થઈને કુટવાનો સંભવ છે માટે તે અટકાવવી જોઈએ, અથવા ખંધ કરવી જોઈએ; અથવા.

ફૂલાણી ઇમારત એવી હાલતમાં છે કે તે પટ્ટો અને તેથી પટ્ટોમાં રહેનારા અથવા ધંધો ચલાવનારા લોકોને અથવા પાસે થઈને આવનાર જનાર લોકોને નુકશાન થશે એવો સંભવ છે, અને તેટલા માટે તેને ખરોડવાની અથવા તેની મરામત કરવાની અથવા તેને ટેકો આપવાની જરૂર છે.

અથવા સદરહુ પ્રકારના ફૂલાણી રસ્તા પાસેના અથવા ફૂલાણી સારવજનિક જગા પાસેના ફૂલાણી તળાવનો અથવા કુવાની અથવા ખારાના આસપાસ વાડ અથવા પાળ એવી રીતે ખાંધો લેવી જોઈએ કે પછી તેથી લોકોને કાંઈ ભય ઉત્પન્ન થાય નહીં,—

ત્યારે ત્યારે જે સમસ તે અરચણુ અથવા અપકારક વસ્તુ કરતો હોય અથવા તે વેપાર કે ધંધો ચલાવતો હોય અથવા તે માલ કે વેપારની જાણ સ રાખતો હોય, અથવા તે ઇમારતનો પદારથનો તળાવનો, કુવાનો અથવા ખારાનો માલોક અથવા કખજી જેઠાર હોય અથવા તે ઉપર અખત્યાર ચલાવનાર હોય તે સમસની ઊપર એક રાસતી હુકમ મોકલવાને તે માજીસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે તે હુકમમાં તે સમસને એમ ફરમાવવું કે આ હુકમમાં ફરાવેલી આટલી મુદતમાં તમે:—

તે અરચણુ અથવા અપકારક વસ્તુ કાઢી નાખજો; અથવા

તે વેપાર અથવા ધંધો ખંધ કરજો અથવા ખરોડજો; અથવા

તે માલ અથવા વેપારની જાણ સ ખરોડજો; અથવા

તે ઇમારત ખાંધસો નહીં અથવા ખાંધાવવી ખંધ રાખજો; અથવા

તે ખરોડો લઈ જજો અથવા તેની મરામત કરજો અથવા તેને ટેકો આપજો; અથવા,

તે પદારથની વ્યવસ્થા ફેરફાર કરજો; અથવા

તે તળાવને અથવા કુવાને અથવા ખારાને વાડ અથવા પાળ ખાંધી લેજો [આટલી ખાખતોમાંથી પ્રસંગ હોય તે ખાખત હુકમમાં લખવી]

અને તેમાં ખીજું એમ ફરમાવવું કે અગર તમે એ પ્રમાણે કરો તો આ હુકમથી ફરાવેલી ફૂલાણી વખતે તથા જગોએ તમે અમારા આગળ રહેવા કોઈ પેઠે લા અથવા ખીજા વરગના માજીસ્ટ્રેટની આગળ હાજર થજો, અને આ કાયદામાં આગળ ફરાવેલી ફૂલાણી વખતે તથા જગાએ તમે અમારા આગળ અથવા કોઈ પેઠે ફૂલા અથવા ખીજા વરગના માજીસ્ટ્રેટની આગળ હાજર થજો, અને આ કાયદામાં

આગળ કરાવેલો ફાલાણી રીતે તે હુકમ રદ કરાવવાની અથવા બદલાવવાની દરખાસ્ત કરજો.

આ કલમ પ્રમાણે કોઈ માલસ્ટરેટ યોગ્ય રીતે હુકમ કર્યો હોય તે હુકમ વિશે કોઈ પણ દિવાની કોર્ટમાં તકરાર ઉઠાવવી નહીં.

ખુલાસો—“સારવજનિક જગા અથવા શબ્દોમાં સરકારની માલમિલકતનો તથા છાંવણીની જગાનો અને લોકોની તનદુરસ્તી ઠીક રાખવા સારૂ અને તેઓની ગમતને સારૂ જે જગા છુટી રાખેલી હોય તે જગાનો પણ સમાવેશ થાય છે.

ટીકા—આ કલમ ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૨૧ ને મળતી છે પણ તેમાં ઘણા અગત્યના સુધારા થયા છે.

આ કલમ પ્રમાણે અપકારક વસ્તુ ખરીદવા બાબતનો હુકમ કરવા માટેના નમુના માટે જુઓ પરિશીરક ૫ નો નમુનો ૧૬ માં.

જે લોકાપકારક કલ્પ ખરીદવા દરખાસ્ત કરવામાં આવી હોય તે લોકાપકારક કલ્પ ઘણા વરસથી છે એવો ખ્યાલ આપી શકે નહીં રાણી વિરૂધ્ધ કોથ આરમ્બ પ્ર. ૬૫૭ કલકત્તાના પરાનો મ્યુનિસિપાલ કમિશનર વિ. મહમદઅલી ખેંગાળા રીપોર્ટ વા. ૭ પ્ર. ૪૯૬

સરીયામ રસ્તા પહોળો અને માટે હોય તેને કોઈ હમિશને માટે સાંકડો કરવાની તનજબીજ કરે તો તે લોકાપકારક કલ્પ કહેવાય રાણી વિરૂધ્ધ બુનાઇટેડકોંગડમ ઇલેક્ટ્રીક ટેલીગ્રાફ કંપની આરમ્બ પ્ર. ૬૬૭

અમુક જગો સ્મરણ તરીકે વપરાય નહીં એવી અરજ માલસ્ટરેટને થઈ શકે નહીં તેમ તે મંજૂર પણ કરી શકે નહીં ગદાધર કામીલા વિ. બઈદાનાથ જ્ઞતા. ૨૨ વી. રી. પ્ર. ૬

જે ખાડામાં ફરીયાદો પોતાનો કચરો પુર્ણ નાખતો હોય તો તે માટે માલસ્ટરેટથી કાંઈ થઈ શકે નહીં ફરીયાદીએ દિવાની દાદે પહોંચવું જોઈએ—સામદાસ વિ. બોલાદાસ વીકલી રીપોર્ટ વા. ૯ પ્ર ૧૬૦

આ કલમનો ઉપયોગ કરવા માટે માલસ્ટરેટ પાસે જે સખસે ફરીયાદ ફરીહોય તેમની ઉપર કાંઈ નુકસાનીની ફરીઆદ માંડી શકાય નહીં પણ માલસ્ટરેટને જે ખખર આપો હોય તે દ્વેષથી આપેલી હોય અથવા સામાવાજાને કાંઈ ઇજા કરવા આપો હોય તો એવી નુકસાનીની ફરીયાદ ચાલી શકે ચિંતામાની બાપુકા વિ. દીગંબર ચિંતર ખે. વા. ૨ પ્ર. ૧૫

આ અને આગળની ખીલ કલમો પ્રમાણે કામ ચલાવવામાં કાંઈ કાયદાની જીલ થઈ હોય તો હાઈકોર્ટ તે જોઈ શકે છે ગણપતપ્રસાદ બીનસોભારાની કામમાં મુંબઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૯ પ્ર ૧૬૦

હિંદુસ્તાનનાઈફ્ફોજદારી કાયદાની કલમ ૨૬૮ મુજબ કોઈ સખસ ઉપર લોકાપકારક કલ્પના ચુનહાનો ફરીયાદી થઈ હોય તે કામ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ માં બાબ ૩૬ એટલે હાલના કાયદાનો બાબ ૧૧ મુજબ પ્રથમ કામ ચાલેલું નથી એવા

સમપ્રત્યો સદરહુ ફરિયાદી ગેરકાયદે ગણાય નહીં સુખલાલ અને ખોન્ન સુખપ્ર હાજરી
૨૮ સપ્ટેમ્બર તા. ૧૭ સને ૧૮૯૯

કોષ સમ્પત્તિના ધરમાં થઈ રાજમાર્ગ ઉપર જવાનો રસ્તો હોય તે ખાનગી રસ્તો
માલસ્ટરેટેને ઉધરાવવાને સત્તા નથી સમ્પત્તિ તે ખાનગી રસ્તો રાજમાર્ગ નથી તે કા
મ દિવાનો કોર્ટ લાયક છે; જાંકીનાથ ભટ્ટાચારજી, વીકલી રીપોર્ટ ૨ પ્ર. ૩૬

જે તળાવ કૃત જળાશય હોય તે તળાવને અકસમાત ખનાવ અટકાવવાને કૃ
ત વાડ કરવાનોજ હુકમ માલસ્ટરેટ કરી શકે પણ જો તે અરથે સુકાયેલો એકખા
ડો હોય અને તેમાં લોકો પુજે નાખતા હોય અને તેથી લોકાપકારક કલ્પ થવું હોય
ને ખોજે ઉપાય ન હોય તો માલસ્ટરેટ તે ખાડો પુરાવી નાખવાને હુકમ કરવાને
સત્તાવાન છે, ખિસ્તોઅંદ અકબતી વીકલી રીપોર્ટ ૧૦ પ્ર. ૨૭

હુકમપોહોઆડ ૧૩૪. જે સમ્પત્તિની ઉપર સદરહુ હુકમ કર્યો હોય તે સમ્પત્તિને,
વાઅથવા જાહેર ખની શકે તો આ કાયદામા સમન બજાવવા સારૂ કરાવેલો રીતે;
કરવાખાખત. તે હુકમ પોહોઆડવા.

જો સદરહુ હુકમ એ પ્રમાણે પોહોઆડી શકાતો ન હોયતો, સ્થાનિક સરકાર કા
નુન કરીને ફરમાવે તે રીતે જાહેરનામું પ્રસિધ્ધ કરીને તે હુકમ જાહેર કરવો તથા તેનો
ખાતર તે સમ્પત્તિને પોહોઆડવા માટે સઉથી લાયક હોય એવો જગાપર અથવા જ
ગામ્માપર તેની નકલ ચોહોડવી.

જેસમ્પત્તિને હુકમક ૧૩૫. જે સમ્પત્તિની ઉપર સદરહુ હુકમ કર્યો હોય તેણે—
રયોહોંયતેણેતે હુક (અ) તે હુકમમાં લખેલી મુદતમાં તે હુકમથી ફરમાવેલું કામ ક
મ માનવો. રવું અથવા

અથવાકારણ ખ (ખ.) સદરહુ હુકમ પ્રમાણે હાજર થવું અને તેની વિરુદ્ધ કા
તાવવુંઅથવા જ્યુ રણ ખનાવવું અથવા તે હુકમ વ્યાજખી તથા યોગ્ય છે કે નહી
રી માગવી. તેનો ઇનશાફ કરવાને એક જુરો મુકરર કરવા સારૂ, જે માલ
સ્ટરેટે તે હુકમ કર્યો હોય તે માલસ્ટરેટેને અરજી કરવી.

ટીકા—અમુક રસ્તે જવાના મારગપરની અડચણ દુર કરવી અને એવો હુકમ કેમ
ન કરવો તેનું કારણ ખતાવવું એવો માલસ્ટરેટે આ કામનો હુકમ કર્યો હોતો. જે માલસ
પર આરોપ હોતો તે માલસે અરજી કરવા ઉપરથી તે માલસ્ટરેટે જુના ક્રિમિનલ પ્રોસી
સિજર કોડની કલમ ૫૨૩ અંદર આ કલમ ૧૩૫ પ્રમાણે પંચ નિમા.

તેમાં કરાવવામાં આંધું કે માલસ્ટરેટે પેહેલા જે હુકમ કર્યો હોતો તે પરાખર અને
ચોગીય હોતો કોવા નહીં અને તેને નિરણય કરવા માટે અરેખર રીતે અમુક જમીનમાંથી
જવા આવવાના રસ્તાનો ટોટા અરેખર છે કોવા નહીં? એ વાતની ચોકશી કરવા વીચ
માલસ્ટરેટે તે પંચને કહેવું જોઈવું હતું કલકતા હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વી. ૨૧ પ્ર; ૬૪ તા. ૧
૩૦ મી માર્ચ ૧૮૭૪

આ કલમ પ્રમાણે કામ ચલાવવામાં પંચના આસામી નિમવા તે માલસ્ટરેટે તે

મોતાની મરજિ પ્રમાણેના નિમવા અને માજિસ્ટરેટનો હુકમ કાયમ કરવામાં જે વિરૂધ્ધ પક્ષકારનું હિત છે તે પક્ષકારે પસંદ કરેલાને માજિસ્ટરેટ નિમવો નહીં નહા.

આ કામમાં વિરૂધ્ધ પક્ષકારે નિમેલા પંચ માજિસ્ટરેટ નિમ્યા હતા સખખ તે માજિસ્ટરેટનો પંચ નિમવા બદલનો હુકમ હાઇકોર્ટે જુના કિમીનલ પેરોસીજર કોર્ટનો કલમ ૨૯૭ ના આધારે તપાસણી કોર્ટ તરીકે ૨૬ કરચો કારણ તેણે કરીને કામમાંના ગુણ દોસને બાંધે આગ્યો છે સખખ આ કામ ચલાવવાના કામમાં મોટો મુદ્દાની ચુક છે એવો હાઇકોર્ટનો અભિપ્રાય હતો કલકતા તા. ૧૮ ફેબ્રુઆરી ૧૮૭૪ વા. ૨૧ પ્ર ૪૩ તેમ નહીં કરવા ૧૩૬ ૧૩૫. મો કલમમાં ફરમાવ્યા મુજબ સદરહુ સખસ રાખું ફળ.

દરહુ કામ ન કરે અથવા હાજર થઈને કારણ નખતાવે અથવા જ્યુરી મુકરર કરવા સાડ અરજી ન કરે તો તે બાબત હિંદુસ્તા

નના ફોજદારી કાયદાના ૧૮૮ મી કલમમાં ફરમાવેલી શિક્ષાને તે પાત્ર થશે અને તે હુકમ નિઃસકેત કરવામાં આવશે.

ટીકા-- એ કેસમાં એવું કરવું હતું કે નિમ્મી મુદત વીતી ગયા પછી એ હુકમ નહીં માનવાનું કામ ચલાવવું શરૂ કર્યા પહેલા કોઈ કારણ બતાવવામાં આવે તો માજિસ્ટરેટ કારણ સાંખળવા જોઈએ ખીરતાચંદ ચક્રવર્તીના કામમાં વી. સી. ૧૦ પ્ર ૨૭.

તે કારણખતાવવા ૧૩૭. જો તે સખસ હાજર થાય અને તે હુકમની વિરૂધ્ધ ને હાજર થાય ત્યાં કારણ ખતાવે તો માજિસ્ટરેટ તે બાબતમાં પુરાવો લેવો રે કેમ કરવું

જો માજિસ્ટરેટની એવી ખાત્રિ થાય કે તે હુકમ બ્યાજખી તથા યોગ્ય નથી. તો તે બાબતમાં આગળ કામ ચલાવવું નહીં.

જો તે માજિસ્ટરેટનો એવી ખાતરી ન થાય તો તે હુકમ નિઃસકેત કરવો.

ટીકા-- આ કલમમાં પુરાવો લેવા માજિસ્ટરેટ ઉપર જે ફરજ નાખે છે તે પ્રમાણે તેઓએ પુરાવો લેવો જોઈએ એવું આ કલમના ફરાવથી દેખાય છે અને એવું કરવું પણ છે નિમાઈઅરણ દ્વારા વિરૂધ્ધ કાળીનાથ રઝાય વી. સી. ૨૬ પ્ર ૭

સરોયામ રસ્તા ઉપરથી કોઈ અરચણ દુર કરવા માટે કોઈ માજિસ્ટરેટ પાસે કોઈ ફરિયાદ કરવામાં આવી હોય ત્યારે સદરહુ રસ્તો શરિયામ છે એવું માજિસ્ટરેટ પ્રથમ તપાસવું જોઈએ એ તપાસમાં રસ્તો મજકુર સરીયામ છે એવું જણાય તો તે બાબતનું કામ આગળ ચલાવવા તેનો અધિકાર છે જો તે રસ્તો મજકુર શરિયામ નથી એવું તેને એ તપાસને અંતે જણાય તો એ કામ આગળ ચલાવવા તેનો અધિકાર વધો અને તેથી અરચણ દુર કરવા તેનો હુકમ અમલમાં લાવવો નહીં જોઈએ બચ્ચારામ ભટ્ટાચારજી વીકલી રીપોર્ટ ૧૫ પ્ર. ૬૭

તે સખસજ્યુરી ૧૩૮. જ્યુરી મુકરર કરવા સાડ ૧૩૫ મી કલમ પ્રમાણે અમાગે ત્યારે કેમ કે રજી આવે એટલે માજિસ્ટરેટ, —
૨૫.

(અ) તુરત એક જ્યુરી મુકરર કરવી તેમાં પાંચ સંખસો કરતાં આછા નહો હોય તેવી વિષમ સંખ્યા હોવી જોઈએ અને તેના પ્રમુખ તથા ખાકીના સભાસદો માંહેના અડધા સભાસદો તે માલસ્ટરેટ મુકરર કરવા, અને બીજા સભાસદો તે અરજદારે મુકરર કરવા.

(બ.) સદરહુ પ્રમુખને તથા સભાસદોને માલસ્ટરેટ દુરસ્ત ધારે તેવી જ ગામ્મે તથા વખતે હાજર થવા સાડ સમન કરવા અને,

(ક) તેમજ પોતાનો ઠરાવ કેટલી મુદતમાં આપવો તે મુદત મુકરર કરવો
ટીકા--આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ પર ૩ ના બીજા પારીગરાફ કલમ પર ૪ ના પેહેલા પારીગરાફને મળતી છે જ્યુરી રચવા બાબત માલસ્ટરેટ જે હુકમ કરે તેના નમુના માટે જુઓ પરિશિષ્ટ ૫ નો નમુનો ૧૭ માં.

નીમેલી મુદતમાં જ્યુરી પોતાનો નીવેડો લાવે નહીં તો તે નીવેડો ૨૬ ખાતલ છે. જે મુદત વધારી હોય તો તે મુદતમાં નીવેડો આવવો જોઈએ પણ તે મુદતમાં નીવેડો આપવામાં ન આવે તો તે નીવેડો ૨૬ છે. દીનોનાથ ચક્રવર્તી વિરુદ્ધ હરગોવીંદ પાલ વીક્લી રીપોર્ટ ૧૬ પ્ર. ૨૩

જ્યુરીઓમાંથી એક જુરે પોતાનો રીપોર્ટ માલસ્ટરેટને મોકલ્યો ન હોય તે કારણથી બીજા જુરી ભરવાની અથવા બીજા જુરીને તે બાબત ફરીથી સોંપવાની સત્તા માલસ્ટરેટને નથી. બ્યારે કલમ ૧૩૮ મુજબ યોગ્ય રીતે નીમેલી જુરી કાંઈ સારા કારણને લીધે સોંપેલી બાબતનો નીવેડો કરી શકે નહીં ત્યારે માલસ્ટરેટને નવા જુરી નીમવાનો અપત્યાર છે. નિમાએલી જુરીમાંથી એક સખસ મરણ પામે અથવા એમ ધારો કે જુરી હુક કરી જે બાબતસાં નિમવામાં આવી હોય તે બાબતનો ફે-સલો કરવા ના પાડે તો એવો બાબતમાં જુરી નિમવાનો પ્રથમનો હુકમ નીરઉપયોગી અને ૨૬ થાય છે એમ ગણી માલસ્ટરેટ કલમ ૧૩૮ મુજબ બીજા જુરી નિમવાને મુખત્યાર છે પણ ઉપરના કામમાં તો બીજા જુરી નીમાઈ ત્યાર પહેલાં પ્રથમના જુરેમાં પોતાનો અભિપ્રાય પ્રમુખને જણાવ્યો હતો અને માલસ્ટરેટને રિપોર્ટ કરવાનું જ ખાકી રહ્યું હતું ખામી એટલીજ રહી હતી કે પ્રમુખે રીતસર રીપોર્ટ માલસ્ટરેટને કર્યો નહોતો પણ એ રીપોર્ટ બીજા જુરીના પ્રમુખ મારફત માલસ્ટરેટ ફરીઆદમાં માંગેલો હુકમ કાઢ્યો ત્યાર પહેલાં તેને પોહોચાડ્યો હતો. આ ઉપરથી એમ ઠરાવવામાં આવ્યું કે માલસ્ટરેટ પ્રથમની જુરીએ કરેલા રીપોર્ટ પ્રમાણે વરતવું અને બીજા જુરીનો રીપોર્ટ ૨૬ ખાતલ ગણવો જોઈએ--શેખનો ઝીમુડીના કામમાં વીક્લી રીપોર્ટ ૨૧ પ્ર. ૫૪

જે જ્યુરી માલ ૧૩૮ જે તે જુરીને અથવા જુરેમાંના અડધાથી વધારે જ સ્ટરેટનો હુકમ જુને માલસ્ટરેટનો અસલનો હુકમ વ્યાજબી તથા યોગ્ય છે અથવા વ્યાજબી ઠરાવે તે હુકમમાં કાંઈએક ફેરફાર કર્યો હોય તો તે હુકમ વ્યાજબી તથા તે કામ કરવું. યોગ્ય થશે એવું દેખાશે અને તે ફેરફાર માલસ્ટરેટે કપુલ કરશે

સો સદરહુ પ્રકારના (જો કાંઈ ફેરફાર હોયતો તેને અનુસરીને તે માલસ્ટરેટ તે હુકમ નિઃસંકેતકરવો ખીલ ખાખતોમાં આગળ કામ ચલાવવું નહીં.

હુકમ નિઃસંકેતક ૧૪૦. જ્યારે ૧૩૬ મી; ૧૩૭ મી; અથવા ૧૩૬ મી કલમ રેથી કેમ કરવું પ્રમાણે કોઈ હુકમ નિઃસંકેત કરવામાં આવ્યો હોય ત્યારે જે સખસની ઉપર તે હુકમ કર્યો હોય તેને તે માલસ્ટરેટ તે હુકમની નો

ટીસ આપવી અને તે નોટીસમાં જે મુદત કરાવવામાં આવે તે મુદત તે હુકમથી ફરમાવેલું કામ કરવાનું તે સખસને વળી ફરમાવવું અને તેને ખખર આપવી કે જે તમે આ હુકમ નહીં માનો તો હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૧૮૮ મી કલમમાં કારાવેલી શિકાને તમે લાયક થશો.

હુકમ નહીં માનવા ને તે કરાવેલી મુદતમાં સદરહુ કામ કરવામાં ન આવે, નાં ફળ. તો તે માલસ્ટરેટ તે કામ કરાવવાને મુખત્યાર છે, અને તે કરવાનો ખરચ જે કોઈ ઇમારત અથવા માલ અથવા ખીલ

મિલકત તેના હુકમથી ખસેડવામાં આવે તેનું વેચાણ કરીને, અથવા સદરહુ સખસની ખીલ કોઈ જંગમ મિલકત સદરહુ માલસ્ટરેટની હુકમતના સ્થાનિક હદની અંદર કે બહાર હોય, તે મિલકત જપ્ત કરીને તથા વેચીને, વસુલ કરવાને તે માલસ્ટરેટ મુખત્યાર છે, જે સદરહુ પ્રકારની ખીલ મિલકત સદરહુ હદની બહાર હોય, તો જપ્ત કરવાના મિલકત જે માલસ્ટરેટની હુકમતના સ્થાનિક હદમાં માલમ પડે તે હુકમનો પાછળ સહી કરે એટલે તે મિલકત જપ્ત કરાને વેચવાનો અધિકાર તે હુકમથી મળશે.

આ કલમ પ્રમાણે શુદ્ધબુદ્ધિથી કાંઈપણ કરવું હોય તે સખંધી કાંઈપણ દાવો ચાલશે નહીં.

જ્યુરી મુકરર નહીં કરેથી અથવા જ્યુરી પોતાનો કરાવ નહીં કહી સંભળાવેથી કેમ કરવું.

૧૪૧. જે ગફલતથી કોઈ ખીલ રોતે અરજદાર જ્યુરી મુકરર થતી એટકાવે, અથવા મુકરર કરેલી જ્યુરી કરાવેલી મુદતમાં અથવા જેટલી મુદત વધારે આપવાનું માલસ્ટરેટની નજહમાં આવે તેટલી મુદતમાં કાંઈપણ કારણને લીધે પોતાને કરાવ નહીં કહી સંભળાવે, તો પોતે દુરસ્ત ધારે એવો હુકમ કરવાને તે માલસ્ટરેટ મુખત્યાર છે, અને ૧૪૦ મી કલમમાં કરાવેલી રીતે સદરહુ હુકમ અમલમાં લાવવો.

ચોકસી થતા સુધી તાકીદ આપવા ખાખત.

૧૪૨. જે ૧૩૩ મી કલમ પ્રમાણે હુકમ કરનારા કોઈ માલસ્ટરેટના વિચારમાં એવું આવે કે લોકને તુરત થાય એવું જોખમ અથવા ભારે નુકશાન એટકાવવાને તાખડતોખ ઇલાજ કરવો જોઈએ. તો તે જોખમ અથવા નુકસાન દુર કરવાને અથવા એટકાવવાને, જ્યુરી મુકરર કરવાની હોય અથવા ન હોય અથવા જ્યુરી મુકરર કરી હોય કે ન કરી હોય તોપણ જે સખસની ઉપર તે હુકમ કર્યો હોય તે સખસને જેવી જોઈએ તેવી તાકીદ મોકલવાને તે માલસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

સદરહુ તાકીદ પ્રમાણે તુરત ચાલવામાં ને તે સખસ કસુર કરે તો તે જોખમ દુર કરવાને અથવા તે નુકશાન અટકાવવાને પોતે દુરસ્તા ધારે એવા ઇલાજો પોતે કરવાને અથવા કરાવવાને તે માલસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે કોઈ માલસ્ટરેટ કાંઈપણ શુદ્ધબુદ્ધિથી કર્યું હોય તે સંખંધી કાંઈપણ કાવો ચાલશે નહીં.

લોકોપકારકકૃત્ય ૧૪૩ લોકોપકારકકૃત્ય આ શબ્દોની વ્યાખ્યા હિંદુસ્તાનના રીતો કરવાની અથ ફોજદારી કાયદામાં લખી છે, અથવા કોઈ વિશેષ કે સ્થાનિક વા જારી રાખવાનો કાયદામાં લખી હોય તે લોકોપકારકકૃત્ય ફરીથી નહીં કરવાનો મના કરવાને માલ અથવા જારી નહીં રાખવાનો હુકમ જલ્લા માલસ્ટરેટ અથવા સ્ટરેટ મુખત્યાર છે. પેટા ટુકડો માલસ્ટરેટ અથવા ખીજ જે માલસ્ટરેટને સ્થાનિક સરકારે અથવા જલ્લા માલસ્ટરેટ આ બાબત અધિકાર આપ્યો હોય તે માલસ્ટરેટ કરવાને મુખત્યાર છે.

બાબ ૧૧ મો.

અપકારક કૃત્ય સંખંધી તાકીદના મુકદમાઓમાં હંગામી હુકમો.

અપકારક કૃત્ય સં ૧૪૪ જે બાબતોમાં કોઈ જલ્લા માલસ્ટરેટની પેટા જુ-ખંધી તાકીદના મુક કડી માલસ્ટરેટની અથવા ખીજ જે માલસ્ટરેટને સ્થાનિક દમાઓમાં એકદમ નિ સરકારે અથવા ડીસ્ટ્રીક્ટ માલસ્ટરેટ આ કલમ પ્રમાણે ચા-સંકેત હુકમ કહાડવા લવાનો વિશેષ કરીને અધિકાર આપ્યો હોય તે માલસ્ટરેટની નો અધિકાર. નજરમાં તાબડતોબ અટકાવ કરવો અથવા વેહલો ઇલાજ કરવો યોગ્ય જણાય તે બાબતોમાં.

તે સદરહુ માલસ્ટરેટના વિચારમાં એવું આવે કે ફલાણા સખસને હેઠળ લ-ખ્યા પ્રમાણે ફરમાવ્યાથી કાયદાસર રીતે કામ કરનારા કોઈ પણ માણસોને અડચણ, દુખ અથવા નુકશાન થતું, અથવા અડચણ, દુખ અથવા નુકશાનનું જોખમ થતું, અથવા માણસની જાંઘીને અથવા તન્દુરસ્તીને અથવા સલામતીને જોખમ થતું, અ-થવા કાંઈ હંગામે અથવા બખેરો થતો ઘણું કરીને અટકશે અથવા અટકે એવું છે, તો તે માલસ્ટરેટ એક લખેસો હુકમ કહાડીને તથા તેમાં તે કામની મુદાની હકીકત જણાવીને તથા ૧૩૪ મી કલમમાં કરાવેલા રીતે તે હુકમ પોહોંચાડીને તે સખસને એ-વું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે કે તમારે ફલાણા કામથી દૂર રહેવું અથવા તમારા ક-બજામાંની અથવા વહિવટમાંની ફલાણી મિલકતની તમારે ફલાણી વ્યવસ્થા કરવી.

જરૂરીને પ્રસંગે અથવા જે સખસને તે હુકમ ફરમાવ્યો હોય તે સખસની ઉપર યોગ્ય વખતમાં નોટીસ બજાવવાનું બનતું ન હોય એવી હકીકત હોય તેવે પ્રસંગે આ કલમ પ્રમાણે એક તરફથી હુકમ કરવાનો અધિકાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે કરેલો હુકમ કોઈ મુકદમ સખસનું નામ લખીને અથવા કોઈ મુકદમ જગ્યાએ લોકો મળતા હોય અથવા જતા હોય ત્યારે સામાન્ય રીતે સઘળા લોકોને ફ-

રક્ષાત્થાનો અપત્યાર છે.

પોતાની જાતે અથવા પોતાના તાબા માંહેના કોઈ પણ માણસ્ટરેટે અથવા પોતાના હુદા બીપર પોતાની અગાઉ જે અમલદાર હોય તે અમલદારને આ કલમ પ્રમાણે જે હુકમ કર્યો હોય તે હુકમ રદ કરવાનો અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાનો અપત્યાર હરકોઈ માણસ્ટરેટે છે.

માણસની જીંદગીને અથવા તનદૂરસ્તોને અથવા સલામતીને નેપથમ થાય તેવે પ્રસંગે અથવા કાંઈ હંગામો અથવા ખખેડો થવાનો સંભવ હોય તેવે પ્રસંગે સરકારી ગેઝેટમાં જાહેરનામું પ્રસિધ્ધ કરીને સ્થાનિક સરકાર ખીલ રીતે ફરમાવે નહીં તો આ કલમ મુજબ કરેલો કાંઈ પણ હુકમ, તે કર્યા પછી જે મહિના કરતાં વધારે મુદત સુધી અમલમાં રહેશે નહીં.

ટીકા-આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૧૮ ને મળતી છે પણ તેમાં ધણા અગત્યના સુધારા વધારા થયાછે; ખીજા પારાગરાફમાં લખેલા હુકમમાં કિસની અગત્યની હકીકત ખતાવવાની ખાખત છે તે તદ્દન નવીછી.

આ કલમ પ્રમાણે અમલ કરી હુકમ કાઢતા વખતે ધણેજ અગત્યનો પ્રસંગ હોય અને તુરત અડચણ જગેરે દુર નહીં કરવાથી માણસનો જીંદગીને હરકત પોહોચે જગેરે જેવું છે. ત્યારેજ તેવો હુકમ કાઢી રાકાય ખાની માધવધોસ વિરુદ્ધ હુમાનાથરાય ચોધરી; વીકલી રીપોટ ૨૧ પ્ર. ૨૧.

સ્થાવર મિલકતના સંબંધમાંજ માણસ્ટરેટ આ કલમ પ્રમાણે અમલ કરી શકે છે, કાંઈ નાણાંની રકમ માટે ખેડ પક્ષકારની તકરાર હોય અને તેથી સુલેહનો ખંગ યાય તેવું હોય તો એ નાણાંની રકમના કખજા માટે માણસ્ટરેટ કાંઈ પણ હુકમ કરી શકતા નથી. રાણી વિરુદ્ધ ગોલખચંદર ગાહો વીકલી રીપોટ ૧૨ પ્ર ૩૮

ખખરની કોઈ ઉધરાતના સંબંધમાં ખે પક્ષકારની તકરાર પડે તે વખતે માણસ્ટરેટ કાંઈ પણ હુકમ કરી શકતા નથી, રાણી વિરુદ્ધ સુભર્ણસંગવીકલી રી. ૨૩ પ્ર ૫૩

તમારા ઢોરની તમે સંભાળ લેજો, નહીંતો કાયદા પ્રમાણે તમને સજા થશે એ અવો આ કલમ પ્રમાણે માણસ્ટરેટ હુકમ કરી શકતા નથી રાણી વિરુદ્ધ મુઝાફર ખલીફા ખેંગાળા રીપોટ વા, ૯ પ્ર ૨૬

જો કે આવો હુકમ કાઢવો યોગ્ય છે કે નહીં તે ઉપલી કોર્ટ જોઈ શકતી નથી તો પણ જો એ હુકમ ન સાન્યા માટે રાજી કરવામા આવે તો હકમ મજકુર કાઢવો યોગ્ય હતો કે નહીં તે ઉપલી કોર્ટ તપાસી રદ કરી શકે છે સુરેજ નારાયણ દાસ ધંડિયન લા. રીપોટ કલકત્તા વા, ૬ પ્ર, ૮૮

સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૧૮ એટલે આ કલમ(૧૪૪)મુજબ ખીજા વરગના માણસ્ટરેટે એકાદ હુકમ કીધા છતાં તે હુકમ અમાન્ય કર્યા મદલ સને ૧૪૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૭૩ એટલે આ આક્ટની કલમ ૪૮૭ ઉપરથી શિક્ષા કરવાનો અધિકાર તેનેમળતો નથી માટે ખીજા વરગના માણસ્ટરેટે ઠરાવેલું તોહોમત અનેશિક્ષક

કરવામાં આવી, સરકાર વિરૂધ્ધ રણછોડ દયાળ, મુંબાઈ હાઈકોર્ટ વા. ૧૦ પ્ર. ૪૨૪.

એક માલસ્ટરેટે એક સપ્તસને એવો હુકમ કીધો કે તમારી વધી પડેલી વાડ કાપો ખરોખર કરવી, આ હુકમ નહીં માનવાથી માલસ્ટરેટે તેનીપર કામ ચલાવી પીનલકોડ કલમ ૧૮૮ મુજબ તોહામતની સાબીતા કરી તે કામમાં એવું ઠર્યું કે, તાબરતેમણ ઇલાજ કરવાની કાંઈ જરૂર નહોતા, અને જે હુકમ માનવામાં આવ્યો નથી તે હુકમ કરવા માલસ્ટરેટેને અખત્યાર નહોતો, કેમકે સને ૧૮૯૨ ના આક્ટ ૧૦ની કલમ ૫૧૮ ના પેહેલા ખુલાસામાં આવી ખાખતને સાડ ખાંજે અને ચોટો સંક્ષેપમાં ખુલાસો ખતાવ્યો છે. સરકાર વિરૂધ્ધ બાબુ ખેહેચર મુંબાઈ હાઈકોર્ટ તા. ૧૧ મી જુન ૧૮૭૪

ભોળાનાથ ખોસ વિરૂધ્ધ કમરૂદ્દીનના કામમાં નામદાર કલકતા હાઈકોર્ટે એવો ઠરાવ કીધોછે-કે, માલસ્ટરેટની ખાતરી થવા જેવી ખાતમી મળે તે પ્રસંગે તે ખાતમી ઉપરથી તેને મનાઈ હુકમ કરવાનો સને ૧૮૭૨ આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૧૮ ની વ્યાખ્યા ખે ઉપરથી તે કાયદા વિરૂધ્ધ થતું નથી, તેટલા માટે સદરહુ આક્ટની કલમ ૨૬૭ ના આધારે તે હુકમ રદ કરવાનો હાઈકોર્ટને અધિકાર નથી; કલમ ૫૧૮ પ્રમાણે થયેલો હુકમ એ ન્યાયનું કામ પણ નથી તેટલા માટે તે કલમ ૨૬૭ નીચે આ વતું નથી વોકલો રિપોર્ટ ૨૦ પ્ર. ૫૩.

આ કલમ ઉપરથી અરચણ દુર કરવા વિશે હુકમ કરવા માલસ્ટરેટેને અધિકાર છે, પણ તે જે વખતે કાયદાસર રીતે કામ કરનાર માણસને હરકત કિંવા ઉપદ્રવ કિંવા નુકસાન થવાનો જોખમ અથવા માણસના જીવને કિંવા આરોગ્યતા સુરક્ષિત પણાને ઘોડો યા ગરદો કિંવા મારામારી થવાનો સંભવ હોય તે વખત માત્ર ચલાવવો જોઈએ, શ્વીનાથદત વિરૂધ્ધ અનંદચરણ દત, કલકતા હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૨૩. પ્ર. ૩૪ તા. ૧૮ ફેબ્રુઆરી ૧૮૭૫.

સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૧૮ એટલે આ કલમ પ્રમાણે માલસ્ટરેટે જે યોગ્ય રીતે હુકમ કર્યો હોય તેમાં ચારટર આક્ટ પ્રમાણે હાઈકોર્ટથી હાથ ધાલો શકાતો નથી ચંદ્રનાથ શેન અને ખીન્નમ્મોની ખાખતમાં કલકતા હાઈકોર્ટ, વા. ૩, પ્ર. ૨૬૩, તા. ૨૦ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૭૭.

ખાખ ૧૨ મો.

સ્થાવર મિલકત સંબંધી તકરારો ખાખત.

જમીનવગેરેખાખ ૧૪૫. જ્યારે જ્યારે કોઈ પોલીસ રીપોર્ટ ઉપરથી અથવા ખીતનીતકરારથી સુ જ ખખર ઉપરથી જોઈ માલસ્ટરેટની અથવા પેટાટકરી માલસ્ટરેટની અથવા પેહેલા વરગના માલસ્ટરેટની એમ ખાતરી થા નો સંભવ હોય ય કે પોતાની હુકમતનો સથાનિક હુદમાં કોઈપણ સપરરાજ સ્થાવારેકેમ કરવું વર મિલકત સંબંધી અથવા તેની હુદ સંબંધી એવો કાંઈ તક-

રાર છે કે જેથી સુસેહનો ભંગ થવાનો સંભવ છે, ત્યારે ત્યારે તેણે એક લેખી હુકમ કરવો અને તેમાં પોતાની ઉપલી ખાતરીનાં કારણો લખવા, અને પોતે મુદત ઠરાવીને તે તકરારમાં જોખાનું લાગતું વળગતું હોય તેવા સઘળા પક્ષકારોને ફરમાવવું કે આટલી મુદતમાં તમે જાતે અથવા પ્લીડરની મારફતે હમારી કોર્ટમાં હાજર થઈને તે તકરારની વસ્તુ ખરેખર કોના કબજામાં છે તે વિશે તમે તમારા પોતા પોતાના દાવાની બહેલી કેફીયત આપો.

કબજા ખાખત પછી તે તકરારની વસ્તુના કબજાના હક ખાખત સદરહુ પ્રકાર ચોકસી. ના કોઈ પણ પક્ષકારના દાવાના ગુણુદોષનો વિચાર ન કરતાં તે

માલસ્ટરેટ ઉપર લખ્યાં મુજબ આપેલી કેફીયત વાંચી જોવા, તે પક્ષકારોનું કહેવું સાંભળવું તેઓએ રજુ કરેલો પુરાવો લેવો, તે પુરાવાનું શું પરિણામ થાય છે તે ધિયાનમાં લેવું, પોતાને જરૂરનો લાભ એવો જાસ્તી પુરાવો [જો હોય તો] લેવો, અને તકરારનો વસ્તુ તે પક્ષકારોમાંથી તે વખતે કોઈના પણ કબજામાં સદરહુ પ્રમાણે છે કેમ અને કોનાં કબજામાં છે તે ખતી શકે તો ઠરાવવું.

જે સમ્પત્તિના કબજા જો સદરહુ વસ્તુ તે વખતે તે પક્ષકારોમાંથી ફલાણા પક્ષકાર માં તે વસ્તુ હોયતે ના કબજામાં સદરહુ પ્રમાણે છે એવું તે માલસ્ટરેટ ઠરાવે તો સમ્પત્તિના કબજામાં તેણે હુકમ કાઢવો અને તેમાં લખવું કે સદરહુ પક્ષકારના કથીતે વસ્તુ કાયદા પ્રબળમાંથી તે વસ્તુ કાયદાના ક્રમથી લઈ લેવામાં આવે ત્યાં સુધી માણે જઈ લેવામાં તે વસ્તુનો કબજો રાખવાનો તેનો હક છે, અને ત્યાં સુધી તે ક આવે ત્યાં સુધી તે કબજામાં કોઈએ હરકત કરવી નહીં. ની પાસે રાખવી.

જે પક્ષકારને સદરહુ પ્રમાણે હાજર થવાનું ફરમાવ્યું હોય તે પક્ષકારને, સદરહુ પ્રકારની કાંઈ તકરાર થઈ નથી અથવા થયેલી નથી એવું ખતાવવામાં આ કલમ માંહે ના કોઈ પણ મત્તકુરથી હરકત છે એમ સમજવું નહીં; અને એવું ખતાવવામાં આવે ત્યારે માલસ્ટરેટ પોતાનો સદરહુ હુકમ રદ કરવા, અને પછી આગળ સઘળું કામ ચલાવવાનું બંધ થવું જોઈએ.

ડીકાન્સ કલમ સને ૧૮૫૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૩૦ ને મળતી છે પણ તેમાં છેલ્લા પારેગરાફ તદ્દન નવો છે.

દિવાની કોર્ટથી પક્ષકારના હક નગ્રી થઈ જાય તો પછી આ કલમ પ્રમાણે ફરી અમલ કરવાની જરૂર નથી. રાણીગંજ કોલ એશિયાટીક સેશન, વિરૂધ્ધ હેમલાલ ઘટવાલ વીકલી રીપોર્ટ ૨૪ પ્ર. ૧૭

એક પોલીસના રીપોર્ટ ઉપર વિશ્વાસ રાખી માલસ્ટરેટ આ કલમ પ્રમાણે ઉપાય લીધા પણ એ પોલીસના રીપોર્ટમાં જે સમ્પત્તિ વિરૂધ્ધ હુકમ કરાવવાનો હતો તે તે સમ્પત્તિમાં કાંઈ માણસ ભેગા કર્યાનો હકિકત તેમાં નહોતી; આથી માલસ્ટરેટ અલાવેલું સઘળું કામ રદ કરવામાં આવ્યું. પદ્માનોદોસી વિરૂધ્ધ જગદાદોસી વીકલી

રીપોટ ૨૫ પ્ર. ૨

આ કલમ પ્રમાણે કમ્પાની રાખવા માટે કેનાં ખર્ચે હક છે એવું દિવાની કે ૨૪ થી નકી થતાં સુધી તકરારી મીલકત જેનો કમ્પાની છે તેને સોંપવામાં આવે ત્યારે એ મિલકત ખોળ ત્રાહિત સમ્પત્તી છે એવું કહી એ ત્રાહિત સમ્પત્તિ કાંઈ દાવો કે જદારી કોર્ટમાં ઉઠાવી શકતો નથી રાયમોહનરાય, વિરૂધ્ધ વાઈએ વીકલી રીપોટ ૧૬ પ્ર. ૨૪

એક જમીનને માટે બેઉ પક્ષકારને કમ્પાની તકરાર પડી તેમાં બેઉની એવી તકરાર છે કે એ જમીન અમારા કમ્પાનીમાં છે અને તેનો વહિવટ અમારા ખેડુ કરે છે દિવાની કોર્ટથી કે સેલો થતાં સુધી તે જમીનનો કમ્પાની અમુક એક પક્ષકાર પાસે છે એવો માલુસ્ટરેટ જુના કિમીનલ પેરોસીજરકોડ કલમ ૫૩૦ પ્રમાણે હુકમ કર્યો તે કામમાં હાઈકોર્ટ એવો ઠરાવ કર્યો કે સરવ જમીન એક પક્ષકાર પાસે રહેવા દેવા વિશે હુકમ ન કરતાં પ્રત્યેક પક્ષકાર પાસે કેટલી જમીન અને કેના કેના કુળ પાસે છે એનો નિર્ણય કરી તેટલી જમીનનો ભાગ એક પક્ષકારના કમ્પાનીમાં રહેવા દેવાનો માલુસ્ટરેટ હુકમ કરવો જોઈતો હતો કલકત્તા હાઈકોર્ટ રીપોટ વા. ૨૧ પ્ર. ૫૫ તા. ૨૪ મી માર્ચ ૧૮૭૪.

જે જમીન બાબત ટંટાથી લોકોની સુલેહ ટુટવા જેવું હોય તે જમીનના કમ્પાની બાબત સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫ ૦ એટલે આ કલમ ૧૪૫ મુજબ પક્ષકારને જે પુરાવો આપવાનો તે માલુસ્ટરેટ જે વખતે તે સંબંધીનું કામ ચલાવ્યું હોય તે વખતના કમ્પાનીનો પુરાવો આપવો અને માલુસ્ટરેટ પોતાનો કે સેલો કહે તે વખત કમ્પાનીનો પુરાવો આપવાની જરૂર નથી કલકત્તા હાઈકોર્ટ રીપોટ વા. ૨૦ પ્ર. ૨૧ તા. ૧૬ મી જુલાઈ ૧૮૭૩ પરથી રામચોધરી રાય બાહાદુર ના કામમાં

બેઉપરોશી જમિનદારોનો દરમિયાન કમ્પાની બદલ ટંટો હોય અને તે જમીન તેણે કોઈ માણસને સાંચે આપ્યાથી તે જમીનના કુળને તથા મકતેદારને ધારો આપતો હોય તો તે જમીનદારનો કમ્પાની આ કલમમાં કહ્યા પ્રમાણે છે એમ થવું નથી સરકાર વિરૂધ્ધ કાકુર દયાળશિંગ અને ખોળ કલકત્તા હાઈકોર્ટ રીપોટ વા. ૩ પ્ર. ૭૨૦

આ કલમ નિચે આવનાર કામનો ઇનશાફ કરવા સાથે કોઈ પણ માલુસ્ટરેટ ની ખર્ચે અને જીલ્લા માલુસ્ટરેટ હુકમ કરી શકતા નથી મકરૂદોન વિરૂધ્ધ ઇબ્રાહિમના કામમાં કલકત્તા હાઈકોર્ટ તા. ૩૦ એપ્રિલ ૧૮૭૮ વા. ૩ પ્ર. ૭૫૪

જે માણસ પાસે કાયદેસર કમ્પાની હોય તે કમ્પાની કોઈ માણસ કારણ વગર કાં હાડી લેતો તે કાઢી લેનારનો કમ્પાની સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૩૦ આ કલમ ૫૧૪ પ્રમાણે ચાલેલા કામમાં માન્ય કરવામાં આવનાર નથી તેઓની દરમિયાન ટંટો ઉત્પન્ન થયાની અગાઉ બેમાંના કયા પક્ષકાર પાસે સ્વથપણે કમ્પાની હતો તે કોર્ટે જોડું જોઈએ મોહસયદરખાનની અરજીની બાબતમાં કલકત્તા હાઈકોર્ટ

તા. ૩૦ એપ્રિલ ૧૮૭૮ વા. ૩ પ્ર ૭૫૪.

જે માણસ પાસે કાયદેસર કબજે હોય તે કબજે કોઈ માણસ કારણ વગર કા-
હારી લેતો તે કાહારી લેનારનો કબજે સને ૩૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૩૦
આ કલમ ૫૧૪ પ્રમાણે ચાલેલા કામમાં માન્ય કરવામાં આવનાર નથી તેઓની દ-
રમિયાન ટંટો ઉત્પન થયાની અગાઉ ખેમાંના કયા પક્ષકાર પાસે સ્વયંપણે કબજે હ
તો તે કોરટે જોડું જોઈએ મોહેસચંદરખાનની અરજીની ખાખતમાં કલકતા હાઈકોર્ટ
ટે એમ ઠરાવ્યું છે કે અમુક એકાદી મિલકતનો કબજે કોની પાસે છે એવા ઠરાવ કર
વાને માજીસ્ટ્રેટને સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૫૩૦ એટલે આ કલમ ૧૪૫
માં જે અધિકાર છે તેજ કામમાં લોકોની સુલેહનો ભંગ થવાનો છે એવી માજીસ્ટ્રે
ટની ખાતરી થાય અને તાકીદથી તજવીજ નહિ થાય તો લોકોની સુલેહનો ભંગ થ
વાનો છે એવી માજીસ્ટ્રેટની ખાતરી થાય અને તાકીદથી તજવીજ નહી થાયતો લો
કોની સુલેહનો ખચિત ભંગ થશે એમ માજીસ્ટ્રેટને દેખાય તો તે કામમાં માજીસ્ટ્રે
ટે માત્ર અધિકાર ચલાવવો નહી તો ચલાવવો નહી તો ચલાવવો નહી લોકોની સુલેહ
નો ભંગ થવાનો છે એ ખદલ જે કાંઈ પોતાના કારણો હોય તે માજીસ્ટ્રેટ દાખલ
કરવા જોઈએ.

આ કલમ પ્રમાણે માજીસ્ટ્રેટની રૂબરૂ હાજર થવાને જે પક્ષકારને નોટીસ
આપવાની તેનો જો કે કોઈપણ જાતનો નકી નમુનો નથી તોપણ તે નોટીસ જનરેલ
સ્વરૂપની નહી છતાં કોઈ એકાદ અગર અનેક માણસના નામની દ્વાવી જોઈએ, આ
કલમ પ્રમાણે માજીસ્ટ્રેટે કામ ચલાવ્યા છતાં દરમિયાન કોઈ માણસને વચ્ચે આવવાની
પરવાનગી આપવા વિશે સદરહુ આક્ટમાં કોઈ દેકાણે ઠરાવ નથી. તા. ૧૮ ડીસેમ્બર
૧૮૭૮ વા. ૪ પ્ર. ૬૫૦

કાંઈ જમીન ખાખતની તકરાર ઉપરથી સુલેહનો ભંગ થશે એવી પોતાની ખાતરી
થયાના સખખો પોતાના પ્રોસિડીંગ (દફતર) માં લખ્યા વગર કોઈ કુલપાવર માજી-
સ્ટ્રેટ ૧૬૧ ના ૨૫ મા આક્ટની કલમ ૩૧૮ એટલે આ ૧૪૫ પ્રમાણે કબજા વિશેની
તકરારનો ઠરાવ કર્યો તેનું પ્રોસિડીંગ હાઈકોર્ટ ૨૬ કર્યું સરકાર વિરુદ્ધ અમરચંદ
વિરચંદ મુંબઈ હાઈકોર્ટ તા. ૧૮ અગષ્ટ ૧૮૭૦

કોઈ અમુક કામમાં વાદીએ પોતાનો હક તથા કબજે કહી તે સાબિત કર્યો
મથી એવા કોઈ દિવાની કોરટના ઠરાવ ઉપરથી સદરહુ વાદીનો કબજે લેઈ ખિજને
કબજે આપવાનો હુકમ માજીસ્ટ્રેટે કરેતો તે વ્યાજબી નથી આ કલમ પ્રમાણે કામ
ચલાવી શકાય એવી જમીન સંબંધી તકરારના કામમાં જો સદરહુ તકરાર જમિન
તથા પાક વિગેરેના કબજા વિશેની હોય તો તેવાજ કામમાં માજીસ્ટ્રેટને હકમત છે.
જે જમીનદારો વચ્ચે ભાડુ લેવાના હક સંબંધી તકરાર હોય તો તેવી તકરારનો સમા
વેશ આ કલમમાં થતો નથી મદ્રાસ હાઈકોર્ટ તા. ૧૩ જુલાઈ સને ૧૮૬૮

આ કલમ પ્રમાણે તકરારો કબજા સંબંધી ઠરાવ કરેલાં પેહલા રીતસર કામ.

અલાવેલું હોવું જોઈએ, જે પક્ષકારનો કબજો માલસ્ટરેટને માલમ પડે તે પક્ષકારને તે કબજો જરી રાખવાનો હક છે. એટલુંજ માલસ્ટરેટના છેવટના હુકમમાં હોવું જોઈએ, પોલીસ પાસેથી કબજો અપાવવા હુકમ કરવો તે ગેરકાયદેસર છે. રાણી વિરૂધ્ધ ગ્રામા મોની, ૨ ચાર, જે, પી, જે, ૩૭૮ તા. ૩૦ મી જાન્યુઆરી ૧૮૬૪.

સુલેહનો ભંગ થાય એવી તકરાર વિશે માલસ્ટરેટને ખબર મળ્યા છતાં તેણે તે તકરારથી સુલેહનો ભંગ થવાનો સંભવ છે એવી મારો ખાતરી થઈ છે એ પ્રમાણે પોતાના હુકમમાં લખ્યું નહતું એવા સખખથી તે હુકમમાં હાથ ધાલતો બિલકુલ નિરૂથક છે એમ ઠરાવવામાં આવ્યું છે રાણી વિરૂધ્ધ મસ્તજબ હોરન વી. રી. ૬ પ્ર. ૪

એક કામમાં એક પક્ષકાર એ. હોતો એને ખીલ તરફ ખ. એને તેના ત્રણ ખેડુ હતા, તે કામમાં આ કલમમાં ફરમાવ્યા મુજબ એમ હુકમ કરવામાં આવ્યો હતો કે તકરારી મિલકતનો કબજો એ. નો છે એમ ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે તે કેસની અંતર જે સખસો ખરેખરા પક્ષકાર છે તેમનેજ આ હુકમ બંધનકારક છે એને સદરહુ હુકમ ખ. ના પાછળથી રાખેલા ખેડુઓ અમાન્ય કરે તે બદલ તેમને ફ્રેજદારીરાહ રીક્ષા થઈ શકે નહીં.—ગોપાળ પુરનાવર ખેંગાળા રી. વા. ૩ પ્ર. ૧૩

નદીમાં રેલ આવવાથી એક જગારપ પાણી ફરી વલ્યું ત્યારબાદ તે જગાના માલકીપણનો હક મુળ ધણીનો સાબિત થયો, સખખ તે જગામાં જે જમીનનો વધારો થતો હતો તે તથા તેપર આવેલી વસ્તુઓ તે તે જગાના માલિકની છે એને તેપર પાસેની જમીનના માલિકનો હક નથી. ફ્રેલીકસલોપેઝ વિરૂધ્ધ મદન ઠાકોર ખેંગાળા લા. રી. વા. ૫ પ્ર. ૫ ૫૨૧.

તકરારની વસ્તુ ૧૪૬. જે માલસ્ટરેટ એવો ઠરાવ કરે કે તકરારની વસ્તુ તે જાપત કરવાનો એ પક્ષકારોમાંના કોઈના કબજામાં સદરહુ પ્રમાણે તે વખતે નથી એ વિકાર. થવા તે કયા પક્ષકારના કબજામાં સદરહુ પ્રમાણે તે વખતે છે એ ખાખત પોતાની ખાતરી ન થઈ શકે, તો પક્ષકારોના તે સંબંધી હક ખાખત અથવા તેનો કબજો કોને મળવાનો હક છે તે ખાખત યોગ્ય અધિકારવાળી વાળી દિવાની કોર્ટનો ફ્રેસલો થતાં સુધી તે તકરારની વસ્તુ જાપત કરવાને મુખત્યાર છે.

ધજમેન્ટના હુકમ ૧૪૭. જ્યારે જ્યારે ઉપર કહ્યા મુજબ સદરહુ પ્રકારના હવિગેરેસખંધી તક રકોઈ માલસ્ટરેટની એવી ખાતરી થાય કે પોતાની હકુમતની રાશે.

સ્થાનિક હુકમમાં આવેલી કોઈપણ સ્પરશજાય સ્થાવર મિલકતમાં અથવા મિલકત ઉપર કોઈ પણ વસ્તુ કરવાના અથવા નહીં કરવા દેવાના હક ખાખત એવી કોઈ તકરાર છે કે તેથી સુલેહનો ભંગ થવાનો સંભવ છે ત્યારે ત્યારે તે ખાખત ચોકસી કરવાને તે મુખત્યાર છે, એને સદરહુ હક વિધમા ન છે એમ તેને જણાય તો જે સખસ સદરહુ વસ્તુ કરવામાં હરકત કરતો હોય અથવા જે સદરહુ વસ્તુ કરવાને દાવો કરતો હોય તે સખસનો પ્રસંગ પ્રમાણે સદરહુ

વસ્તુ નહીં કરવા દેવાનો અથવા કરવા દેવાનો હક છે એ પ્રમાણે કોઈ યોગ્ય અધિકાર વાળી દિવાની કોર્ટના ઠરાવ તે સખસ મેળવે ત્યાં સુધી, સદરહુ વસ્તુ કરવા દેવા આપત અથવા તે વસ્તુ નહીં કરવા દેવા આપત પ્રસંગ પ્રમાણે એક હુકમ કરવાને તે માલસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

પણ એવું ઠરાવું છે કે જ્યારે કોઈપણ વસ્તુ કરવાનો હક વરસમાં સઘળી વખતે બળવી શકાય એવો હોય ત્યારે જો તે ચોક્કસીની શરૂઆત થતાં પેહેલાં તુરત ત્રણ મહિનામાં સદરહુ હક બળવ્યો ન હોય તો તે વસ્તુ કરવા દેવાનો, અથવા જ્યારે તે હક ફક્ત મુકરર મોસમેજ બળવી શકાય એવો હોય, ત્યારે જો સદરહુ ચોક્કસી શરૂ થવાથી તુરત પેહેલાંની તે મોસમે તે હક બળવ્યો ન હોય તો, આ કલમ પ્રમાણે તે વસ્તુ કરવા દેવાનો કોઈ પણ હુકમ કરવો નહીં.

સ્થાનિક-ચોક્કસી. ૧૪૮. જ્યારે જ્યારે આ બાબના કારણ સાડ કોઈ સ્થાનિક ચોક્કસી કરવાની જરૂર હોય ત્યારે ત્યારે તે ચોક્કસી કરવાને પોતાના તાબા માંહેના હરકોઈ માલસ્ટરેટને મોકલવાને, તથા તેણે શી રીતે ચોક્કસી કરવી તે બાબતમાં તેની સમજૂતી થવા સાડ જરૂર જણાય તેવો લખેલો હુકમ ચાલુ કરવાનું ધોરણ રાખીને તેને કરવાને, અને ચોક્કસી કરવાનો જરૂરનો સઘળો ખરચ અથવા તેમાંનો કોઈપણ ભાગ કોણે આપવો તે ઠરાવવાને હર કોઈ જલ્લા માલસ્ટરેટ અથવા પેટાટુકરી માલસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

ખરચબાબતહુકમ. આ બાબ પ્રમાણે ચલાવેલાં કોઈ કામમાં કોઈપણ પક્ષકારને શાહેદોની અથવા પ્લીડરોની અથવા એ બંનેની ફી બાબત કોઈ ખરચ થયો હોય ત્યારે તે ખરચ કોણે આપવો, સદરહુ પક્ષકારે આપવે કે, તે કામના બીજા કોઈ પક્ષકારે આપવો તે, અને તે ખરચ સઘળો આપવો કે ચોરો આપવો કે કાબા પડતો આપવો તે ફરમાવવાનો અધિકાર ૧૪૫ મી અથવા ૧૪૬ મી અથવા ૧૪૭ મી કલમ પ્રમાણે ઠરાવ કરનારા માલસ્ટરેટને છે, જે ખરચ આપવાનું એ પ્રમાણે ફરમાવું હોય તે સઘળો ખરચ જાણે દંડ હોય એવી રીતે વસુલ કરવાનો અધિકાર છે.

બાબ ૧૩ મો.

અટકાવ કરવા બાબત પોલીસનું કામ.

કાગ્નિએબલ ગુન્હો ૧૪૯. કોઈ પણ કાગ્નિએબલ ગુન્હો થતો અટકાવવાનાં કારણ સાડ દરેક પોલીસ અમલદાર વચ્ચે પડવાને મુખત્યાર છે, અને તેણે બનતો પ્રયત્ન કરીને સદરહુ ગુન્હો થતો અટકાવવો જોઈએ.

સદરહુ ગુન્હો કરવાની ધારણા બાબ ૧૫૦. કોઈ પણ કાગ્નિએબલ ગુન્હો કરવાની ધારણા જે પોલીસ અમલદારને ખબર પડે તે પોલીસ અમલદારે તે બખર

ત ખખર.

જે પોલીસ અમલદારના તાખામાં પોતે હોય તે પોલીસ અમલદારને, તથા તે ગુન્હો થતો અટકાવવાનું અથવા તે સંબંધવાનું ખોજ જે અમલદારનું કામ હોય તે અમલદારને આપવી.

સદરહુ ગુન્હાઅ. ૧૫૧. કોઈ પણ કાગિનઝખલ ગુન્હો કરવાની ધારણા જેપો-ટકાવના સાડ પકડી લોસ અમલદારના જાણ્યામાં હોય તે પોલીસ અમલદારને જો અડવા ખાખત. મ જાણાય કે તે ગુન્હો થતો ખોજ રાતે અટકાવી રાખશે નહીં

તો કોઈ માજીસ્ટરેટના હુકમ શિવાય અને વગર વારંટે તેવી ધારણા કરનાર સખસને પકડવાને તે અમલદાર મુખત્યાર છે.

સારવજનિકમિલ ૧૫૨. કોઈ પોલીસ અમલદારના દેખતાં કાંઈ સારવજનિક સ્થાકતને નુકશાન થતુ વર અથવા જંગમ મિલકતને જે નુકશાન કરવાની કોશિસ કર અટકાવવા ખાખત વામાં આવે તે નુકશાન થતું અટકાવવા સાડ, અથવા કાંઈ સારવજનિક ભુમી ચિનહ અથવા ખોયું અથવા વાહાણ ચલાવવાની કામમાં વપરાતો હોય એવી ખોજ કોઈ નિશાની કાહાડી નાખતી અથવા તેને નુકશાન થતું અટકાવવા સાડ, પોતાનાજ અખત્યારથી વરચે પડવાને તે પોલીસ અમલદાર મુખત્યાર છે.

સારવજનિકમિલ ૧૫૨. કોઈ પોલીસ અમલદારના દેખતાં કાંઈ સારવજનિક કતને નુકશાન થ સ્થાવર અથવા જંગમ મિલકતને જે નુકશાન કરવાની કોશિસ તુ અટકાવવા ખા કરવામાં આવે તે નુકશાન થતું અટકાવવા સાડ, અથવા કાંઈ સારવજનિક ભુમી ચિનહ અથવા ખોયું અથવા વાહાણ ચલાવવાના

કામમાં વપરાતો હોય એવી ખોજ કોઈ નીશાની કાહાડી નાખતી અથવા તેને નુકશાન થતું અટકાવવા સાડ, પોતાનાજ અખત્યારથી વરચે પડવાને તે પોલીસ અમલદાર મુખત્યાર છે.

કાટલાંતથા માપ ૧૫૩. કોઈ પોલીસથાણું જે અમલદારના હવાલામાં હોય જોવા ખાખત. તે અમલદારને જ્યારે એમ માનવાનું કારણ હોય કે પોતાના થાણાની હદમાંહેની ફલાણી જગામાં કાંઈ ખાટા કાટલા અથવા માપ અથવા તોળવાનાં યંત્ર છે ત્યારે તે જગામાં વપરાતાં અથવા રાખેલા કાટલાં અથવા માપ અથવા તોળવાનાં યંત્ર તપાસવાને અથવા તેનો શોધ કરવાને વગર વારંટે તે જગામાં પેસવાને તે અમલદાર મુખત્યાર છે.

જો તે અમલદારને તે જગામાં કાંઈ ખાટા કાટલાં, માપ અથવા તોળવાના યંત્ર શે જરૂર, તો તે પકડવાને પોતે મુખત્યાર છે, અને હકુમતવાળા માજીસ્ટરેટને લેણું તે પકડવાની તુરત ખખર આપવી.

ભાગ ૫ મો.

પોલીસને ખબર આપવા બાબત તથા તપાસ રરવાના તેના અધિકાર બાબત.

બાબ ૧૪ મો.

કાગ્નિઝેબલ મુકદ્દ ૧૫૪. જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસ થાણું હોય મામાં ખબર કરવા તેને કાગ્નિઝેબલ ગુન્હો કર્યા સંબંધી જે જે ખબર મ્હોરેથી બાબત.

આપવામાં આવે તે દરેક ખબર તેણે અથવા તેના હુકમ પ્રમાણે લખી લેવા અને ખબર આપનારને વાંચી સંભળાવવી; અને સદરહુ પ્રકારની ગમે તે ખબર લખીને આપી હોય કે ઉપર કહ્યા મુજબ લખી લીધી હોય તોપણ તે આપનાર સખસે તે ઉપર સહી કરવી; અને આ બાબત સ્થાનિક સરકાર ફરમાવે તેવા નમુનાની જે એક છુક તે અમલદારે રાખવી જોઈએ તે છુકમાં તેનો સાર નોંધવો.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૩ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૧૨ ને બદલે રચવામાં આવી છે, પોલીસની રૂબરૂ જુઓની લેતાં પોલીસ અમલદારે સોગત આપવાનો અધિકાર નથી પણ જે ફરીયાદ લખેલી અગર લખી લીધેલી હોય તે ફરીયાદ કરનારને વાંચી સંભળાવવી, ફરીયાદીએ કરેલી ફરીયાદ ઓછી પડે તો તે પીનલકોડ કલમ ૧૬૦ પ્રમાણે ગુન્હો ગાર થાય છે. રાણી વિરૂદ્ધ બોનોમાબી સેહાઈ વીકલી રીપોર્ટ પ. પ્ર. ૩૨

નાનકાગ્નિઝેબલ મુકદ્દ ૧૫૫ બ્યારે કોઈ પોલીસથાણાની હદમાં કોઈ નાનકાગ્નિઝેબલ મુકદ્દમાં ખબર કરે તેણે કર્યાની ખબર જે અમલદારના હવાલામાં તે પોલીસથાણું હોય તેને આપવામાં આવે, ત્યારે તે અમલદારે ઉપર કહ્યા મુજબ એક છુક રાખીને તેમાં સદરહુ ખબરનો સાર નોંધવો અને તે ખબર આપનારને માલ્ટસ્ટેટની આબજા જવાનું ફરમાવવું.

નાનકાગ્નિઝેબલ મુકદ્દ ૧૫૬ કોઈ નાનકાગ્નિઝેબલ મુકદ્દમાંની તપાસ પેહેલા વર્ગના અમલદારને થવા બીજા વર્ગના જે માલ્ટસ્ટેટને તે મુકદ્દમાંનો ધનસાફ કરવાનો અથવા ધનસાફ કરવા સાફ તે મુકદ્દમો કમિટ કરવા નો અધિકાર હોય તે માલ્ટસ્ટેટના અથવા પ્રેસિડેન્સી માલ્ટસ્ટેટના હુકમ વગર કોઈ પણ પોલીસ અમલદારે કરવી નહીં.

જે અમલદારના હવાલામાં પોલીસથાણું હોય તે અમલદાર જેટલો અધિકાર કાગ્નિઝેબલ મુકદ્દમાં ચલાવી શકે તો હોય તેટલો અધિકાર (વગર વારંટે પકડવાના અધિકાર સિવાય) સદરહુ હુકમ પોલિસથી હરકોઈ પોલીસ અમલદાર તે તપાસના સંબંધમાં ચલાવવાને મુખત્યાર છે.

કાગ્નિઝેબલ મુકદ્દ ૧૫૬ કોઈ પોલીસથાણાની હદમાં હોના સ્થાનિક ક્ષેત્ર ઉપર જે કોરટને હુકમત હોય તે કોરટને ચોકસી અથવા ધનસાફ

કરવાનો અધિકાર હોય તેવા હરકોઈ કાંગ્રેસીયલ મુકદ્દમાની તપાસ કોઈ માલસ્ટરેટના હુકમ વગર, કરવાનો અધિકાર સદરહુ પોલીસથાણું જે અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદારને છે.

સદરહુ પ્રકારના કેદપણ મુકદ્દમામાં કોઈ પોલીસઅમલદાર જે કાંઈ કામ ચલાવે તે વિશે, સદરહુ અમલદારને આ કલમ પ્રમાણે તે મુકદ્દમાની તપાસ કરવાનો અધિકાર નહોતો, એ સમય ઉપરથી મુકદ્દમો ચાલતાના દરમિયાન કોઈપણ વખતે તકરાર ઉઠાવવી નહીં.

કાંગ્રેસીયલ ગુન્હો ૧૫૭ જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસથાણું હોય થવાનો શક આવે તે અમલદારને ૧૫૬ મી કલમ પ્રમાણે જે ગુન્હાનો તપાસ ત્યારે કેમ કરવું. કરવાનો અધિકાર હોય તે ગુન્હો થયો છે એ મુજબ અમલદારને અખર મળ્યા ઉપરથી અથવા ખીલ રીતે શક આણવાનું કારણ હોય, તો જે માલસ્ટરેટને પોલીસના રીપોટ ઉપરથી સદરહુ ગુન્હો સાંભળવાનો અધિકાર હોય તે માલસ્ટરેટને તે બાબત તાબ્દતોબ રીપોટ મોકલવો, અને તે મુકદ્દમાની હકીકત તથા ખોનાની તપાસ કરવા સાડ તથા ગુન્હેગારને શોધી કાઢવા તથા પકડવા માટે જરૂર હોય તેવા ઉપાયો કરવા સાડ પોતે જાતે તે ઠેકાણે જવું, અથવા પોતાના તાબા માહેના અમલદારોમાંના એક અમલદારને મોકલવો.

સ્થાનિક તપાસ ક પાણુ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે કરાવ્યું છે; કરવાની ક્યારે જરૂર નથી.

(અ)

જ્યારે સદરહુ પ્રકારનો કોઈપણ ગુન્હો થયા વિશે કાંઈ પાણુ અખર કોઈ સખસનું નામ દઈને તે સખસના વિરૂદ્ધ આપવામાં આવે અને તે કામ ભારે ન હોય ત્યારે જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસથાણું હોય તેને તે ઠેકાણે તપાસ કરવા સાડ જાતે જવાની અથવા તાબા માહેના કોઈ અમલદારને મોકલવાની જરૂર નથી.

જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસથાણું હોય તે અમલદારને જે એમ જણાય કે તપાસ કરવા માંડવાનો કાંઈ તે અમલદારને તપાસ પુરતો સખખ નથી, તો તેણે તે મુકદ્દમાની તપાસ કરવી નહીં. સ. કરવાનો પુરતો સખખ જણાય નહીં તો શું કરવું.

(અ)

તથા(ખ)રકમોમાં કહેલે દરેક પ્રસંગેજે અમલદારના હવાલામાં પોલીસથાણું હોય તે અમલદારે આ કલમના પેહેલા પારેગ્રાફમાં કનમાવ્યા પ્રમાણે પુરતી રીતે નહીં ચાલવાનાં કારણ સદરહુ રીપો-

ટમાં લખવાં.

૧૫૭ મી કલમ ૧૫૮ સ્થાનિક સરકાર ફરમાવે તો ૧૫૭ મી કલમ પ્રમાણે પ્રમાણે રીપોર્ટ કેવી માજીસ્ટ્રેટને મોકલવાનો ફરેક રીપોર્ટ સ્થાનિક સરકાર, સા રીતે મોકલવા. માન્ય અથવા વિશેષ હુકમ કરીને પોલીસના જે ઉપરો અ મલદારને આ બાબત નીમે તે અમલદારની મારફતે મોકલવો.

જે અમલદારના હવાલામાં પોલીસથાણું હોય તેને સદરહુ ઉપરી અમલદાર પોતાને દુરસ્ત લાગે એવી સમજીત આપવાને મુખત્યાર છે, અને તેણે તે સમજીત સ- ફરહુ રીપોર્ટ ઉપર લખાને માજીસ્ટ્રેટને તે રીપોર્ટ વગર દીક્ષે મોકલી દેવો.

તપાસકરવાના અ ૧૫૯. સદરહુ રીપોર્ટ પોહાએથી પોતાને દુરસ્ત લાગે તો આ થવા પ્રથમ એકસી કાયદામાં ઠરાવેલી રીતે તે કામની તપાસ અથવા પ્રથમ એકસી કરવાનો અધિકાર કરવા સાડ અથવા બીજી રીતે તે કામની બ્યવસ્થા કરવા સાડ સદરહુ માજીસ્ટ્રેટ વૃંશત ત્યાં જવાને અથવા પોતાના તાબામાં હેના કોઈ માજીસ્ટ્રેટને મોકલવાને મુખત્યાર છે.

શાહેદોને હાજર ૧૬૦. આ બાબ પ્રમાણે હરકોઈ પોલી અમલદાર જે કા- થવાનું ફરમાવવા મનો તપાસ કરતો હોય તે કામની હકિકતથી પોતાના થાણાની નો પોલીસઅમલ અથવા કોઈ પાસેના થાણાની હદમાં હેના ફલાણે સખસ વાકેફ દારનો અધિકાર છે, એમ મળેલી ખખર ઉપરથી અથવા બીજી રીતે તેને જણાય તો તે અમલદાર લેખી હુકમ કરીને તે સખસને પોતાની આ- ગળ હાજર થવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે, અને તે હુકમમાં ફરમાવ્યા પ્રમાણે તે સખસે હાજર થવું જોઈએ.

ટીકા-આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૧૮ ને મળતી છે; પોલી સ અમલદાર કોઈ પણ સાહેદને જખરદસતીયથી પોતાની રખડ હાજર થવાને ફરજ પાડી શકતો નથી પણ જે લોકોને હાજર થવાને હુકમ ફરમાવવામાં આવ્યો હોય તે માણસો હા જર થવા બંધાએલા છે રાણી વિ બીહારીસિંગ અને બીજાઓ વી. રી ૭ પ્ર ૩.

આ કલમ પ્રમાણે પોલીસના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટે ચલાવેલું કામ હાઇકોર્ટ તરફ મો- કલવાનો રિસ્કિટ માજીસ્ટ્રેટને સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૯૬ એટલે આ કાયદાની કલમ ૪૩૬ ની રકમ પેહેલો અને ૪૩૮ ના ભાગ પેહેલા મુજબ અ- ખત્યાર નથી, કેમકે પોલીસનો સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ એ માજીસ્ટ્રેટના તાબાની કોર્ટ નથી

આ કલમ પ્રમાણે શાક્ષિઓને સમન કરી બોલાવવાની બાબતમાં પોલીસ અ- મલદારને નજરમાં આવે તેવું કરવાની મુખત્યારી સોંપી છે તે મુખત્યારી પોલીસનો અમલદાર ખખરે તેમાં રિસ્કિટ માજીસ્ટ્રેટ હાથ ધાલી શકતો નથી. (માત્ર પોલી સના અમલદારને સુચના તથા સલાહ આપી શકે છે. મુખાઇ હાઇકોર્ટ તા ૦ ૮ એ પ્રીલ સને ૧૮૭૮ સરકાર વિ. સાંકગચંદ જેઠાભાઈના કામમાં

પોલીસે શાહેદો ૧૬૧. આ બાબતમાં તપાસ કરનાર હરકોઈ પોલીસ ની જમાની લેવા અમલદારની જમાની લેવા તે કામની ખીના તથા હકિકતથી ક-
આખત. લાણી સખસ વાકેફ છે એમ ધારવામાં આવે તે સખસની મુખજ
ખાની લેવાને અને એ પ્રમાણે જે સખસની જમાની લેવામાં આ
વે તે સખસ જે કહે તે લખી લેવાને મુખત્યાર છે.

સદરહુ કામ રાખંધી જે સવાલોના જવાબ દેતાં પોતાની ઉપર કાંઈ ટ્રોજદારી
ગુન્હાનું તોહોમત આવો પડે અથવા કાંઈ દંડ અથવા ગુન્હેગારો આપવી પડે તે
સવાલો શિવાય ખીજ જે સવાલો પોતાને સદરહુ અમલદાર પુછે તે સંધળા સવાલો
ના ખરા જવાબ સદરહુ સખસે દેવા ન્તેઈએ.

પોલીસને કહેલા ૧૬૨. મરતી વખતે કહેલા મજકુર શિવાય ખીજ જે મ-
મજકુર ઉપર સહી જકુર આ બાબ પ્રમાણે તપાસ ચાલતી હોય ત્યારે પોલીસ અમલ-
કરવો નહીં અથવા દારને કોઈ પણ સખસે કહ્યો હોય તેવો કોઈ પણ મજકુર લખી
તે પ્રાવામાં દાખલ લેવામાં આવ્યો હોય તો તે મજકુર કહેનાર સખસે તે ઉપર સ
કરવી નહીં હી કરવી નહીં અથવા તે તોહોમતવાળાની વિરૂધ્ધ પુરાવા તરીકે
વાપરવો નહીં.

ટીકા--આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૧૬ ના પારેગરાફ ૩ ના
અને કલમ ૧૨૧ ને મળતી છે જેણે બાગ તદન નવોજી ને કોઈ સાહેદ કહેલા મજકુર
પોલીસે લખી લીધો હોય અને પછી તે માજિસ્ટ્રેટની રૂબરૂ કરી જાય તો તે સાહેદનો મ
જકુર પુરાવામાં મુકાય નહીં પ્રતસેપ;

પોલીસ કાંઈ ગુન્હાની તજવીજ કરતી ન હોય તે વખતે કબુલત નહીં પણ કોઈ
તહોમતદાર કાંઈ ગુન્હાની હકિકત કહે તો પ્રાવામાં લેવા લાયક છે એવું કસ્ટો છે--ક
ઈસરેહિંદ વિરૂધ્ધ દોખી પ્રસાદ ઈંગ્લીયન લા, રીપોટ કલકતા વા. ૬ પ્ર ૫૩૦

કોઈ ગુન્હાની તજવીજ કોઈ પોલીસ અમલદાર કરતો હોય તે વખતે જે હકિ
કત કહેતો પુરાવામાં લઈ શકાતી નથી કઈસરેહિંદ વિરૂધ્ધ પ્રામા ખોરાપા ઈંગ્લીયન લા,
રિપોટ મુખજ વા. ૩, પ્ર. ૧૨.

પોલિસ પાસે કેદીએ કબુલત કર ત્યારે માજિસ્ટ્રેટ પાસે હતો એટલા કા-
રણથી તે કબુલત પોલીસ પાસે કર્યા છતાં પુરાવામાં લઈ શકાતી નથી.--રાણી વિ
રૂધ્ધ દોહમ કાહાર અને બિજાએ; વીક્સો રીપોટ ૧૧ પ્ર. ૮૨

પોલીસની પાસે કેદીએ જે હકિકત કહી હોય તે ગુન્હાની કબુલત તરીકે ન
હોય પણ પોતે નિરદોષ અથવા ઈરાદાથી પોલીસની રૂબરૂ તે કબુલત કરેલી હોય
તો પણ ગુન્હો થાય તેવો હકિકતની તે કબુલત થતો હોય તો તે કબુલત પુરાવા બા
બતના સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧ લાની કલમ ૨૫-૨૬ પ્રમાણે તે તોહોમતવાળા વિ.
પુરાવામાં લઈ શકાતી નથી. કઈસરેહિંદ વિરૂધ્ધ પંડારીનાથ, ઈંગ્લીયન લા. રીપોટ
મુખજ વા. ૬ પ્ર, ૩૪.

કાંઈલાલચ દેખાડ ૧૯૩. કોઈપણ પોલીસ અમલદારે અથવા અધિકારવાળા વી નહીં. સખસે સન ૧૮૭૨ ના હિંદુસ્તાનના પુરાવાના આક્ટની ૨૪

મી કલમમાં કહ્યું છે તેવા કાંઈ પણ લાલચ અથવા ધમકી દેખાડવી નહીં અથવા દેખાડાવવી નહીં, અથવા તેવું વચન આપવું નહીં અથવા અપાવવું નહીં.

પણ આ બાબ પ્રમાણે કાંઈપણ તપાસ ચાલતી હોય ત્યારે કાંઈ મજકુર પોતા તાનો રાજી ખુશીથી કહેવાની કોઈપણ સખસની મરજી હોય તો કોઈપણ પોલીસ અમલદારે અથવા બીજા સખસે ચેતવણી આપીને અથવા બીજી રીતે તે સખસને તે મજકુર કહેતાં અટકાવેા નહીં.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૮૪ ને મળતી છે, ગુનો કમલ કરવા માટે કોઈ પોલીસ અમલદારે અથવા હરકોઈ અપત્યારવાળા સખસે સાહેબ અથવા તો હોમલદારને ધમકી અગર લાલચ આપવી નહીં એ બાબતને માટે આ કલમ છે.

એક કેદીને માફીનું વચન આપી કબુલત લીધી હતી તે કબુલત કર્યા પછી તે નાહાસો ગયો તેને ફરીયા પકડયો ત્યારે તેણે કરેલી કબુલત પુરાવામાં લેવા લાયક નથી એવું કહ્યું રાણી વિરજ રાધાનાથ દાસત વીકલી રીપોર્ટ ૯ પ્ર. ૫૨.

કાંઈ લાલચ, બીક વિગેરે ઉપરથી કબુલત કરીએ એવું કેદી કહે તો તે લાલચ વિગેરેની હકીકત તેણે સાબીત કરી દેવી જોઈએ ત્યાં સુધી તે કબુલ માન્ય રહી શકે—રાણી વિરજ ખલત વત પેદાકર, મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૧૧ પ્ર. ૧૨૮

જે પોલીસ અમલદારનો જે કામમાં કબુલત આપી હોય તે સાથે કાંઈ સખંધ ન હોય એટલે કે જે જગ્યાએ તે ગુનો બન્યો હોય ત્યાંનો તે પોલીસ અમલદાર ન હોય તો પણ તેની આગળ કરેલી કબુલત પુરાવામાં લેવાય નહીં—કલકત્તા હાઈકોર્ટ.

તા. ૧૨ મી જુલાઈ સને ૧૮૭૭

કહેલો મજકુર તથા ૧૯૪ જે માજિસ્ટ્રેટ પોલાસઅમલદાર ન હોય તે માજિસ્ટ્રેટ કબુલત કરેલ વાત દ સ્ટ્રેટ આ બાબ પ્રમાણે કોઈ તપાસ ચાલતી હોય ત્યારે, અફતરમાં દાખલ કરવા થવા પછી પછી પણ ચોકસી અથવા ધનસાફ રીઝ થતાં પેદાસ કોઈપણ વખતે પોતાને કહેલો કાંઈ પણ મજકુર અથવા પોતાની આગળ કબુલ કરેલી કાંઈપણ વાત દફતરમાં દાખલ કરવાને મુખત્યાર છે.

પુરાવો દફતરમાં દાખલ કરવાસાથે આ કાયદામાં આગળ કહેલી રીતોમાંની જે રીત તે કામનો હકીકત જેતાં પોતાની નજરમાં ઘણીજ યોગ્ય આવે તે રીતે સદરજ મજકુરો દફતરમાં દાખલ કરવા, ૩૬૪ મી કલમમાં ઠરાવેલી રીતે સદરજ કબુલ કરેલી વાતો દફતરમાં દાખલ કરવી તથા તે ઉપર સહી કરવી, પછી જે માજિસ્ટ્રેટ તે કામનો ચોકસી અથવા ધનસાફ કરવાનો હોય તે માજિસ્ટ્રેટની ઉપર તે કબુલ કરેલી વાતો રવાના કરવી.

સદરહુ પ્રકારનો કોઈપણ કબુલત રાજી ખુશીથી કરવામાં આવી છે એમ, તે કબુલત કરનાર સખસને સવાલ પુછ્યા ઉપરથી માનવાઈ કરણ ન હોયતો કોઈપણ માજીસ્ટરેટે તે કબુલત દફતરમાં દાખલ કરવી નહી; અને તે કબુલતનો નીચે માજીસ્ટરેટે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ટીપ લખવી.

“ મને લાગે છે કે આ કબુલત રાજી ખુશીથી કરી છે. આ મારો સમક્ષ તથા મારા સાંભળતા લીધો છે, અને આ કબુલત કરનાર સખસને તે વાંચી સંભળાવી છે અને તે ખરી છે એવો તેણે અંગીકાર કર્યો છે, અને તેણે કહેલા મજકુરનો ધરેપુરો તથા ખરો હવાલો તેમાં છે,”

(સહી) અ. ખ.

“ માજીસ્ટરેટ ”

ટીકા--આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૧૨ ને મળતી છે પોલીસ માં કેસ હોય ત્યારે સાહેબની જુખાની અને તોહામતદારોની જુખાની લખી લેવા માંડ થુ નિયમ છે તેને માટે આ કલમ છે;

પોલીસ પાસે કેસ હોય તે વખતે કબુલત માજીસ્ટરેટ પાસે લેવાય છે તે માટે આ કલમ છે તેમજ પોલીસમાં કેસ હોય ત્યારે કોઈ સાહેબની જુખાની લેવશાવવી હોય તો તેને પણ આ કલમના નિયમ લાગે છે પણ તે જુખાની પ્રતિજ્ઞા ઉપર લેવી જોઈએ. ઇસરેહિંદ વિશ્વ મલકા ઇલિયન લા. રીપોટ મુબાઈ વા. ૨, પ્ર. ૬૪૩ તા. ૪ થી જુલાઈ ૧૮૭૮.

આર કેદીપર ખુન કર્યાનું તોહામત છતાં તેનો ઇનશાફ કલાદગીજીલ્લા ખેલગા મના જોઈટ સેરાનજીલ્લા ઉપલયુ એચ કો. એ કર્યો અને તેઓને ફાંસીની શિક્ષા નો હુકમ કર્યો.

જે વખત તેઓને પકડ્યા તે વખતે તેઓ પછકી કેટલાક આસામીને એક ત્રોળ વરગના માજીસ્ટરેટની રૂખડ લઈ ગયા અને તેઓએ ગુન્હો કબુલ કરી જુખાના લખો આપી અને તે ઉપર તેઓએ સહી કરી માજીસ્ટરેટ તે જુખાનો દફતરમાં દાખલ કરી રાખો તે કબુલતપર જુના કિ પ્રા. કો. કલમ ૧૨૨ એટલે આ કલમ ૧૧૪ પ્રમાણે તે માજીસ્ટરેટ “ મને લાગે છે કે આ અપરાધ તેમણે પોતાની ખુશીથી કબુલ કર્યો છે, એવી ટીપ લખેલી છે. પણ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૩૪૬ એટલે આ કાયદાની કલમ ૩૪૬ માં કહ્યા પ્રમાણે તેનાપર શેરો લખ્યો નથી પછી, પ્રથમની ચોકશી કરવા માટે તે આરોપીતને તેજ માજીસ્ટરેટની રૂખડ હાજર કર્યાં, તે વખતે તેમાંના બે જણે પોતે અગાઉ કહેલા મજકુર ના કબુલ કર્યો સદરહુ કલમ ૩૪૬ માં કહ્યા પ્રમાણે તે જુખાનીપર શેરો લખ્યો અને તે સરવેને ઇનશાફ માટે સેરાન કોર્ટમાં કમીટ કર્યાં સેરાનજીલ્લાને તેઓ અપરાધી જણાથી ઉપર પ્રમાણે શિક્ષા કરી.

આ ઠરાવપર અપીલ થવાથી કારાવ્યું કે સને ૧૮૭૨ ના આકટ ૧૦ ની કલમ ૧૨૨ પ્રમાણે કેદીની કામી લીધેલી કચ્છલતપર માલ્ટસ્ટરેટ “મને દેખાય છે કે આ અપરાધ પોતાની ખુશીથી કચ્છલ કર્યો છે” એવી ટીપ લખા હોય તેથી તે પુરાવામાં લેવા નેગ થતી નથી પણ સદરહુ કલમ ૩૪૬ પ્રમાણે આ “જુખાની મારી રૂબરૂ અને હું સાંભળું એવી રીતે લીધી છે અને આરોપી તે જે મજકુર કહ્યો તે સરવ મેં ખરાબર લખ્યો છે.” એવો પોતાની સહીનો શેરો માલ્ટસ્ટરેટ તેનીપર લખવો ન્તેઈએ.

આ કામમાં પ્રથમ કલમ ૧૨૨ પ્રમાણે લખેલી કચ્છલતપર કલમ ૩૪૬ પ્રમાણે શેરો લખેલો નથી તેથી તે કચ્છલત પુરાવામાં લેવા યોગ્ય નથી અને તેમ નથી ત્યારે તેવી કચ્છલત થઈ હતી કેવા તેમાં અમુક મજકુર હતો એ સાબિત કરવાને મુખજુખા પુરાવ લઈ જાકાતો નથી માટે આ કામમાંની કચ્છલત પુરાવામાં લેવાને અમે તદ્દન ના કચ્છલ કરીએ છીએ. અને તે શેરોવાય આમાં ખોળે પુરાવ નશ્તે ત્યારે આ કામમાંનું તોહોમત રદ કરીએ છીએ આમ કરવાને અમેને આરૂ લાગતું નથી પણ જો કચ્છલત પુરાવમાં લેવા નેગ હોય તો એ કેદીએ સરવ મજકુર લખી આપ્યો નથી અને તે આએ કહેલો મજકુર એક ખોળ સાથે મળતો નથી માટે કેદીને છોડી દેવા બદલ આસેસરોનો જે અભિપ્રાય છે તે અભિપ્રાયને અમે મળીએ. સરકાર વિરૂધ શીવાપા આગાધનો પુત્ર અને ખોળ ત્રણ, મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રીપોટ વા, ૧ પ્ર. ૨૧૯ તા. ૫ એપ્રિલ સને ૧૮૭૧

તે ઉપરથી ઠરાવ કર્યો કે જુના કિ. પ્રા. કો. કલમ ૧૨૨ એટલે આ કલમ ૧૬૪ પ્રમાણે કરેલી કચ્છલતને કેવા કલમ ૩૪૨ થી ૬૪૬ પ્રમાણે કોર્ટ કરેલા સવાલના આ શેરોપીતે આપેલા જવાબને પીનલકોડ કલમ ૧૮૦ લાગુ છે કેવા નહીં એ વિશે તો ધણે સંશય છે. એમ દેખાય છે. તે કચ્છલત અને જવાબ પોતાની ખુશીથી આપેલા નેજાએ અને તેપર આરોપિતે સહી કરતાં સુધી તે પુરા થયાં છે એમ સમજવામાં આ વતું નથી એમ દેખાય છે એવોજ કાયદોનો હેતુ છે એમ સરકાર વિરૂધ ખાઈ રતન મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રીપોટ વા. ૧૦ પ્ર. ૧૧૬ ના કામમાં કુલખેએ ઠરાવ કર્યો છે. અને એ કામનો ફેસલો આપતાં પેહેલાં કુલખેએ જુના કિ. પ્રા. કો.માંના ઠરાવનો પુરજુખાણું વિચાર કર્યો છે.

જખાનીપર આરોપિત માણસની સહી અને નિશાની લેવાનો જે કાયદો કરનારો નો ઉપદેશ છે તે બદલ કુલખેએ જે પોતાનો અભિપ્રાય આપ્યો છે, તે આરોપિતે સહી કરવા માટે તેનો હંડ કરવો કેવા તેમ કરવાની તેને જરૂર પાડવી એ વાતને ખીલકુલ મળતો નથી.

માટે ચોક્કસી આલતા છતાં કોર્ટ કરેલા સવાલનો જવાબ આપતાં કહેલા મજકુલપર સહી કરવાને આરોપિત માણસે ના કચ્છલ કર્યું તો તેથી પીનલકોડ કલમ ૧૮૦ પ્રમાણે સિક્કા આપવા નેગ ગ્રહી તેણે કર્યો એમ થતું નથી.

મોટું આરોપિતપરનું તોહોમત રદ કર્યું તેમજ શક્તિ રદ કરી માટે દડ બચ્ચો હોય તે પાછો આપવો સરકાર વિરુદ્ધ સીરસાયા મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૪ પ્ર. ૧૫ તા. ૫ ઓગસ્ટ ૧૮૭૮ તેમજ કલકત્તા હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. પ્ર. ૧૯૬ જુઓ.

પોલીસ અમલદારે ૧૯૫. જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસથાણું હોય આડો લેવા ખાખત. તેને જે ગુનહા ખાખત તપાસ કરવાનો અપત્યાર હોય તે નુ-

નહાનો તપાસ કરવા સારૂ ફાણો દસ્તાવેજ અથવા ખોલ વસ્તુ હાજર થવાની જરૂર છે એમ તે અમલદારની નજરમાં આવ, અને જે સખસને ૯૪ મી કલમ પ્રમાણે સમન અથવા હુકમ મોકલ્યો હોય અથવા મોકલી રાકાય તે સખસ તે સમનમાં અથવા હુકમમાં ફરમાવ્યા મુજબ સદરહુ દસ્તાવેજ અથવા ખોલ વસ્તુ હાજર કરશે નહીં અથવા નહીં કરે એમ માનવાનું કારણ હોય, અથવા સદરહુ દસ્તાવેજ અથવા ખોલ વસ્તુ ફાણા સખસના કબજામાં છે એવું જણવામાં ન હોય, ત્યારે ત્યારે જે થાણું પોતાના હવાલામાં હોય અથવા જે થાણામાં તેને નિમ્નો હોય તે થાણાની હદ માંહેની કોઈપણ જગામાં તેને માટે આડો લેવાને અથવા આડો લેવરાવવાને તે અમલદાર મુખત્યાર છે.

સદરહુ અમલદારે ખની શકે તો, આડો લેવો તે જાતે લેવો.

તે તે આડો તેનાથી જાતે લેવાનું ન ખની શકે, અને તે આડો લેવાને ખીજે કોઈપણ લાયક સખસ તે વખતે હાજર ન હોય, તો પોતાના હાથ તળેના કોઈપણ અમલદાર ને તે આડો લેવાનું ફરમાવવાને તે અમલદાર મુખત્યાર છે અને તેણે તે હાથ તળેના અમલદારને એક હુકમ લખીને આપવો. અને ક્યા દસ્તાવેજ અથવા ખાલ વસ્તુને માટે આડો લેવો છે તે, તથા કઈ જગાનો આડો લેવો છે તે, હુકમમાં લખવું, અને ત્યાર પછી તે જગામાં તેને માટે આડો લેવાને તે હાથ તળેના અમલદાર મુખત્યાર છે.

આડો લેવાના વારંટો ખાખત આ કાયદાના ઠરાવો, આ કલમ પ્રમાણે લીધેલા આરોને, ખની શકે તેટલે સુધી લાગુ પડશે.

પોલીસથાણું જે ૧૯૬ પોલીસનું એક થાણું જે અમલદારના હવાલામાં હોય અમલદારના હવાલા તે અમલદાર જે કામમાં પોતાના થાણાની હદમાં કોઈ આડો માં હોય તે અમલદાર લેવરાવવાને મુખત્યાર હોય તે કામમાં તેવો આડો કોઈપણ ર ખીજા તેવા અમ જગામાં લેવરાવવાનું, પોલીસનું કોઈ ખીજું થાણું જે અમલદારને આડો લેવાનું અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદારને ફરમાવવાને મુખત્યાર વારંટ કાઢાડવાનું ક્યા ત્યાર છે, પછી તે ખોલુ થાણું તેજ જગામાં હોય તે જુદા ર ફરમાવવાને મુખત્યાર જગામાં હોય તોપણ.

૨ છે.

સદરહુ પ્રકારના અમલદારને સદરહુ પ્રમાણે ફરમાવ્યું હોય ત્યારે તેણે ૧૯૫ મી કલમના ઠરાવો પ્રમાણે ચાલવું અને કોઈ વસ્તુ જડે તો જે અમલદારના ફરમા

બ્યાથી ઝાડો લોધો હોય તે અમલદારના ઉપર તેણે તે વસ્તુ મોકલાવી દેવી.

જ્યારે ચોવીસ કલા ૧૬૭ જ્યારે જ્યારે આ બાબ પ્રમાણે કોઇપણ તપાસ ૬૧ ક્રમાં તપાસ પુરી થ કલમથી મુક્ત કરેલી ચોવીસ કલાકની મુદતમાં પુરી થઈ સકશે છ શકે નહીં ત્યારે નહીં એમ જણાય, અને તોહોમત પાકા આધારવાળું છે એમ કેમ કરવું. માનવાના સખબ હોય, ત્યારે ત્યારે પોલીસવાળું જે અમલ-

દારના હવાલામાં હોય તે અમલદારે આ કાયદામાં આગળ ફરમાવેલા રોજનામાં તે મુકદ્દમા સખંધી કરેલી નોંધની એક નકલ પાસેમાં પાસેના માલસ્ટરેટને તાબડોતપ મોકલવી અને તેજ વખતે તે તોહોમતવાળાને સદરહુ માલસ્ટરેટની આગળ મોકલી દેવો.

જે માલસ્ટરેટની આગળ આ કલમ પ્રમાણે તોહોમતવાળા સખસને મોકલ્યો હોય તે માલસ્ટરેટ તે કામનો ઇનસાફ કરવાનો પોતાને હુકમત હોય કે નહિ તોપણ તે તોહોમતવાળાને ખંધી મળોને પંદર દિવસની મુદત સુધી પોતાને યોગ્ય લાગે તેવા પેહેરામાં અટકાવી રાખવાનો વખતે વખતે અધિકાર આપવાને મુખત્યાર છે, જો તે કામનો ઇનસાફ કરવાની અથવા ઇનસાફ કરવા સાફ તે કામ કમિટ કરવાની પોતાને હુકમત ન હોય, અને પોતાના વિચારમાં એવું આવે કે તોહોમતવાળાને વધારે વાર અટકાવી રાખવાની જરૂર નથી તો તે માલસ્ટરેટ તેને સદરહુ હુકમતવાળા માલસ્ટરેટના પાસે મોકલવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે પોલીસના પેહેરામાં અટકાવી રાખવાનો અધિકાર આપનારા માલસ્ટરેટ તેમ કરવાનાં કારણો પોતાનાં દફતરમાં લખવાં.

જો તે હુકમ જણા માલસ્ટરેટ અથવા પેટા ટુકડી માલસ્ટરેટ સિવાય બીજા કોઈ માલસ્ટરેટ કર્યો હોય, તો તેણે પોતાના હુકમની નકલ તથા તે હુકમ કરવાના કારણો પોતે જે માલસ્ટરેટના પ્રત્યક્ષ તાબામાં હોય તે માલસ્ટરેટને લખી મોકલવાં.

ટીકા-આ કલમ સને ૧૮૭૧ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૨૪ ને સળતી છે પોલીસ અમલદાર જે તપાસ કરે તે ચોવીસ કલાકમાં પુરી ન થાય તો તેણે કમ કરવું તે માટે આ કલમ છે.

ચોવીસ કલાકથી માત્ર થોડોજ વખત અટકાવવામાં રાખ્યો હતો એવો પોલીસ અમલદાર ખ્યાલ કરી શકે નહીં પણ કોઈ એવો અસાધારણ ખનાવ બન્યો હોય, તો તે વખતે થોડી ધડી રોકી રાખ્યાની હકીકત ધ્યાનમાં લેવાય છે ખરી-રાણી વિરૂદ્ધ સુપ્રીમનો ધુક્કાલ. વોકલી રીપોર્ટ ૬ મ. ૮૮

તાબા માંહેના પોલીસ ૧૬૮ જ્યારે તાબા માંહેના કોઈ પોલીસ અમલદારે આ સ અમલદારે તપાસ બાબ મુજબ કાંઈ તપાસ કરો હોય, ત્યારે જે અમલદારના નો રીપોર્ટ કરવો હવાલામાં તે પોલીસ થાણું હોય તે અમલદારને તેણે તે તપાસનાં પરીણામનો રીપોર્ટ કરવો.

જ્યારે પુરાવો ખરો ૧૬૯ તોહોમતવાળને કોઈ માલસ્ટરેટની પાસે મોકલવાનું
ખર ન હોય ત્યારે વ્યાજખી થાય એટલો પુરતો પુરાવો અથવા એવા વાજખી આ
તોહોમતવાળને છુ ધારવાળો શક નથી એમ જે અમલદારના હવાલામાં તે પો-
ટો કરવો. લીસથાણું હોય તે અમલદારને, આ બાબ પ્રમાણે તપાસ ક-

રયા ઉપરથી જાણાય તો જે માલસ્ટરેટને પોલીસ રિપોટ ઉ
પરથી, તે ગુન્હો સાંભળવાનો અધિકાર તથા તોહોમતવાળનો ધનસાફ કરવાનો અ-
થવા ધનસાફ થવા સાફ તેને કમિટ કરવાનો અધિકાર આપ્યો હોય તે માલસ્ટરેટ
ની આગળ હાજર થવાનું ફરમાવવામાં જો અને જ્યારે આવે તો અને ત્યારે હાજર
થવા બાબત સદરહુ અમલદાર ફરમાવે તે મુજબ, જમીન સાથે, અથવા જમીન વ
ગર, તે સખસ એક ખત લખી આપે એટલે જ તે પેહરામાં હોય તો, તેને તે અ-
મલદારે છુટો કરવો.

જ્યારે પુરાવો પુર ૧૭૦ ઉપર કહ્યા પ્રમાણે પુરાવો અથવા વ્યાજખી
તો હોય ત્યારે કામ આધારવાળો શક છે એમ જે અમલદારના હવાલામાં તે પો-
માલસ્ટરેટની પાસે લીસથાણું હોય તે અમલદારને, આ બાબ પ્રમાણે તપાસ ક
મોકલવું. રયા ઉપરથી જાણાય તો જે માલસ્ટરેટને પોલીસ રીપોટ

ઉપરથી તે ગુન્હો સાંભળવાનો અધિકાર તથા તોહોમતવાળા
નો ધનસાફ કરવાનો અથવા ધનસાફ થવા સાફ તેને કમિટ કરવાનો અધિકાર આપ્યો
હોય તે માલસ્ટરેટની પાસે સદરહુ અમલદારે તોહોમતવાળને પેહરામાં આપીને મો-
કલી દેવો, અથવા જો તે ગુન્હો જમીન લઈ શકાય એવો હોય અને તોહોમતવાળો
તારણ આપી શકતો હોય તો, કાંઈ મુકરર કિસ્સે સદરહુ માલસ્ટરેટની આગળ હા-
જર થવા તથા સાફ જ્યાં સુધી બીજી રીતે ફરમાવવામાં આવે નહીં ત્યાં સુધી સદ
રહુ માલસ્ટરેટની આગળ રોજરોજ હાજર રહેવા સાફ તેનો પાસેથી તે અમલદારે
તારણ લેવું.

જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસથાણું હોય તે અમલદાર જ્યારે આ
કલમ પ્રમાણે કોઈ તોહોમતવાળા સખસને માલસ્ટરેટની પાસે મોકલે અથવા સદરહુ
માલસ્ટરેટની આગળ હાજર થવા સાફ તેની પાસેથી તારણ લે, ત્યારે તે માલસ્ટ
રેટની આગળ જે હથિયાર અથવા બીજી વસ્તુ હાજર કરવાની જરૂર હોય તે પણ
તેણે મોકલવા અને કોઈ ફરિયાદી હોય તો તેને તથા ફલાણા સખસો તે કામની હકિ
કતથી વાકેફ છે એમ તે અમલદારને જાણાય તેમાંના જેટલાની પોતાને જરૂર લાગે
તેટલા સખસોને તોહોમતવાળાની ઉપર મુકેલા તોહોમતના કામમાં માલસ્ટરેટની આ
ગળ હાજર થવા સાફ તથા પ્રસંગ પ્રમાણે ફરિયાદનું કામ ચલાવવા સાફ અથવા
પુરાવો આપવા સાફ એક ખત લખી આપવાનું ફરમાવવું.

જો તે ખતમાં જીલ્લા માલસ્ટરેટની અથવા પેટા ટુકડી માલસ્ટરેટની કોરટ

હાઈ હોય તો જે કોરટની પાસે સદરહુ માલ્ટસ્ટ્રેટ તે કામ મોકલે અથવા ઈનશાફ્ટ કરવા સારૂ મોકલે તે કોરટનો તેમાં સમાવેશ થાયછે એવું કુસમજવું, પણ એવું કરાવ્યું છે કે આ પ્રમાણે કામ મોકલવાની વ્યાજબી નોટીસ સદરહુ ફરીઆફ્તને અથવા સખશોને આપવી જોઈએ.

આ કલમ પ્રમાણે મુકરર કરવાનો દાહાડો તો હોમતવાળા સખસ પાસેથી હાજર થવાનું તારણ લીધું હોય તો તેને જે હાડે હાજર થવાનું હોય તે દાહાડો, અથવા તે સખસને પેહેરામાં આપીને મોકલવો હોય તો, જે દાહાડે તે માલ્ટસ્ટ્રેટની કોરટ આગળ આવી પોહોચવાની તેની વકી હોય તે દાહાડો હોવો જોઈએ.

જે અમલદારની સમક્ષ તે ખત લખી આપ્યું હોય તે અમલદારે તેની એક ન કલ જે સખસોએ તે ખત લખી આપ્યું હોય તેમાંના એક જણને આપવી, અને પછી તે અસલ ખતને પોતાના રીપોર્ટ સાથે માલ્ટસ્ટ્રેટ ઉપર મોકલવું.

ટીકા--એક સખસની પાસેથી પોલીસ અમલદારે એવા મુચરકો લીધો કે ૨૦ મી અપ્રેલના રોજ તેણે માલ્ટસ્ટ્રેટના રૂબરૂ હાજર રહેવું બાદ ૨૪ મીના રોજ મુકરર મુના પછી ઉપર જવામાં અને પછી દિવસે દિવસે મુલતવી રાખવામાં આવ્યા છે. વા. ૬ મી માહે મના રોજ માલ્ટસ્ટ્રેટ કામ અમાવવાને તર્કયાર થયો ત્યારે ફરીયાદી ગેરહાજર હતો તેથી માલ્ટસ્ટ્રેટ એકદમ મુચરકો બજાવવાનો એ મ્પસ્ટ રીતે ગેરદાયદે છે. આટલે વા. ૬ મી રકમ પાછી આપવી મદ્રાસ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૪ પ્ર. ૧૮

પોલીસના અમલદારને ફરીયાદ પાછી ખેંચા લેવાની અરજ સંગ્રહવાનો અધિકાર નથી ફરીયાદ પાછી ખેંચા લેવા દેવી એ ન્યાયનું કામછે આણું કામ માલ્ટસ્ટ્રેટ કલમ ૨૪૮ અને ૩૪૫ પ્રમાણે કરી શકેછે. પણ પોલીસઅમલદારને એવા કામમાં હાથ ધાલવાનો કોઈ અધિકાર નથી. સુરત જિલ્લાના માલ્ટસ્ટ્રેટના પત્ર નંબર ૩૦૬ ઉપરથી થયેલો મુંબાઈ હાઇકોર્ટનો ઠરાવ તા. ૧૫ મી જુન ૧૮૭૫.

ફોજદારો મુકદમામાં હાજર થઈ શાક્ષિ આપવાનું માથે રાખી મુચરકો આપ્યા છતાં હાજર ન થાય તો તે ઈનશાફ્ટના કામને અરજ્યારક છે તેથી મુચરકો બજાવી શકાય છે પણ બજાવતાં અવલ તે સખસને તે પોતે શામાટે હાજર નહી થઈ શક્યો તેનું કારણ ખતાવવા સારૂ લાગ આપવો જોઈએ વીકલી રીપોર્ટ ૧૧ પ્ર. ૩૯ ફરીયાદીએ તથા ૧૭૧. કોઈપણ ફરીયાદી અથવા શાહેદ માલ્ટસ્ટ્રેટની કોરટ સાહેદને પોલીસ અમાં જતો હોય ત્યારે રસ્તે તેને કોઈ પોલીસઅમલદારની સાથે મનદારની સાથે જવાનું ફરમાવડું નહીં.

ફરીયાદીએ તથા સાહેદને અથવા કોઈપણ ફરીયાદીને અથવા સાહેદને નકમો પ્રતિબંધ થાસાહેદને પ્રતિ અથવા અરજ્યારકની નહીં, અને હાજર થવા બાબત તેના પોતે અંધ કરવો નહીં. તાનાં જત મુચરકો શિવાય કોઈ બીજા તારણ આપવાનું તેને ફો

રમાવણું નહિ.

હુકમ નહીં માન પણ એણું કરાવ્યું છે કે ૧૭૦ મી કલમમાં ફરમાવ્યા મુજબ
જારાફરિયાદીનેઅ અગર કોઈપણ ફરિયાદી અથવા શાહેદ હાજર થવાની ના કહેઅ
થવાશાહેદનેપેહેરા થવા ખત લખી આપવાની ના કહે તો, જે અમલદારના હવાલા
માંઆપાને મોકલ માં પોલીસથાણું હોય તે અમલદાર તે ફરિયાદીને અથવા શાહેદ
વાનો આધિકારછે ને પેહેરામાં આપીને માલ્ટસ્ટરેટની પાસે મોકલવાને મુખત્યારછે.

અને તે ફરિયાદી અથવા શાહેદ સદરહુ ખત લખી આપે ત્યાં
સુધી, અથવા તે કામની સુનાવણી પુરી થાય ત્યાં સુધી તેને પેહેરામાં અટકાવી રા
ખવાને તે માલ્ટસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

તપાસમાં ચલાવે ૧૭૨. આ ખાખ મુજબ તપાસ કરનારા દરેક પોલીસઅમલદાર
લાં કામનું રોજના રે તે તપાસમાં ચલાવેણું પોતાનું કામ રોજ રોજ એક રોજના
મું. મામાં લખણું તે મધ્યે પોતાની પાસે ખખર ક્યારે આવી તે

ખત, પોતે તપાસ ક્યારે કરવા માંડી તથા ક્યારે ખંધ કરી તે
ખત જે જે જગાએ પોતે જઈ આવ્યો હોય તેઓનાં નામ તથા પોતે કરેલી તપાસ
થી જે જે હકિકત માલમ પડી હોય તેની વિગત, એટલી વાત લખવી.

પોતાની આગળ જે મુકદમાની એકશી અથવા ઈનશાફ ચાલતો હોય તે મુક
દમા ખાખત પોલીસનાં રોજનામાં હોય તે રોજનામા મંગાવવાની, અને તે રોજના
માંને મુકદમમાં પુરાવા દાખલ નહીં પણ તે એકસીમાં અથવા ઈનશાફમાં પોતાને મ-
દદ મળે એટલા સાડ વાપરવાનો હરકોઈ ફ્રોજદારોકોરટને અખત્યાર છે તોહોમત
વાળાને અથવા તેના મુખત્યારોને તે રોજનામાં મંગાવવાના હુક નથી અથવા કો-
રટે તે જોવા લીધો એટલાજ સખખથી તે જોવાનો તોહોમતવાળાને અથવા તેના મુ-
ત્યારોને હુક નથી, પણ જે પોલીસઅમલદારે તે રોજનામાં લખ્યા હોય તેણે પોતા
ની યાદદાસ્ત તાજ કરવા સાડ તે કામમાં લીધા હોય, અથવા તે પોલીસઅમલદારને
બોટો પાડવા સાડ કોરટે તે કામમાં લીધાં હોય, તો સન ૧૮૭૨ ના હિંદુસ્તાનના પુ-
રાવાના આકટનો ૧૬૧ મી અથવા ૧૪૫ મી, જેમ હોય તેમ, કલલના કરાવો લા
ગુ પડશે.

ટીકા—પોલીસની ડાયરી પુરદાકારક પુરાવ દાખલ કેસમાં દાખલ કરાવ નહીં રાણી
વિરૂધ્ધ કોરમંદ સરમા વીકલી રીપોટ ૧૩ પ્ર. ૨૨

એવી રાયરી કાયદાસર પુરાવ નથી. રાણી વિરૂધ્ધ સરમા વીકલી રીપોટ ૮પ.૬૮
પોલીસઅમલદાર ૧૭૩. આ ખાખ પ્રમાણે દરેક તપાસ નકામો દીલ ન કરતાં
નો રિપોરટ. પુરી કરવી જોઈએ, અને તે પુરી થઈ રહે કે તુરત, જે અ-

મલદારના હવાલામાં તે પોલીસથાણું હોય તેણે સ્થાનિક સરકા
રે ફરમાવેલા નમુના મુજબ એક રીપોરટ જે તે માલ્ટસ્ટરેટને પોલીસ રીપોટ ઉપર

થી તે ગુનહો સાંભળવાનો અધિકાર આપ્યો હોય તે માલસ્ટરેટની પાસે મોકલવો. તેમાં પક્ષકારોનાં નામ, ખખરનો પ્રકાર, તથા જે સખસો તે મુકદ્દમાની હકિકતથી વા કેફ જણાતા હોય તેઓનાં નામ એ વિગત લખવી.

અને તોહોમતવાળા સખસને પેહરામાં આપીને મોકલ્યો છે કે તેને તેના ખત ઉપરથી છુટો કરવો છે અને, અગર તેને એ પ્રમાણે છુટો કરવો હોય તો, જમીન સાથે કે જમીન વગર તેમ કરવું, તે પણ લખવું.

જ્યારે ૧૫૮ મો કલમ પ્રમાણે કોઈ ઊંચા દરજ્જાના પોલીસ અમલદારને નિમ્નો હોય ત્યારે તે રીપોટ તેની મારફતે મોકલવો, અને માલસ્ટરેટનો હુકમ થતા સુધી જે અમલદારને હવાલે તે પોલીસથાણું હોય તે અમલદારને વધારે તપાસ કરવાનું ફરમાવવાને સદરહુ અમલદાર મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે મોકલેલા રીપોટ ઉપરથી જ્યારે એમ જણાય કે તોહોમતવાળાને પોતાતા ખત ઉપરથી છુટો કરવો છે ત્યારે તે માલસ્ટરેટ તે ખત રદ કરવાનો અથવા ખીલ રીતનો જે હુકમ તેને વ્યાજખી લાગે તે હુકમ કરવો:

આત્મઘાતવિગરે ૧૭૪. જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસથાણું હોય તેની ચાકરમીકરોનેપો અમલદારને એવી ખખર મળે કે, લીસેરિપોટ કરવો.

(અ) કોઈ સખસે આત્મઘાત કરવો છે, અથવા.

(ખ) કોઈ સખસને કોઈ ખીજ સખસે અથવા કોઈ જનવરે મારો નાખ્યો છે. અથવા કોઈ સખસ સંચાથી અથવા અકસ્માતથી મરણ પામ્યો છે કે તે ઉપરથી કોઈ ખીજ સખસે ગુનહો કરવાનો વ્યાજખી શક ઉત્પન થાયછે.

એટલે તુરત તે અમલદાર પાસેના જે માલસ્ટરેટને ૧૪૧નકવેસ્ટ ભરવાનો અધિકાર આપ્યો તે માલસ્ટરેટને તે ખાખત ખખર આપવી, અને સ્થાનક સરકારે ફરેલી કાંઈ પણ કાનુનથી અથવા જુલ્લા માલસ્ટરેટના અથવા પેટા ટુકડો માલસ્ટરેટના કોઈપણ સામાન્ય અથવા વીશેસ હુકમથી ખીલ રીતે ફરમાવ્યું ન હોય તો જે જગાએ સદરહુ મરેલા સખસનું મુદ્દ હોય તે જગાએ જવું અને ત્યાં પટોરા માંના ખે અથવા વધારે આખરદાર રહેવાસીઓની સમક્ષ તપાસ કરીને મોતનાં દેખધતાં કારણનો રિપોર્ટ તથ્યાર કરવો, અને તેમાં તે મુદ્દા ઉપર જે જખમ ભાગેલા અથવા, ચગદાયાની તથા મુકસાનની ખીલ નિશાણીઓ માલમ પડે તેનું વરણન કરવું તથા શી રીતે અથવા કેવાં (જો હોય તો) શસ્ત્રવડે અથવા હથિયારવડે સદરહુ નિ

૧૬૬ પણ ચોક્કસ અથવા તપાસ વિશેસે કરીને અકસ્માતથી અથવા ખીલરી તે અકસ્મિક મરણ નિપજ્ય હોય ત્યારે,

શાણીઓ માલમ પડે તેનું વરાણન કરવું તથા શી રીતે અથવા કેવાં (જે હોય તે) શસ્ત્રવડે અથવા હથિયારવડે સદરહુ નિશાણીઓ કરેલી જણાય છે તે બખવું.

તે રિપોટપર તે પોલીસઅમલદારે તથા ખીજ સખસોએ અથવા તેઓમાંના જેટલાનો વિચાર તેમાં લખ્યા પ્રમાણે હોય તેટલાઓએ સહી કરવી, અને પછી તુરત ને રિપોટ જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટની પાસે અથવા પેટાટુકડી માજિસ્ટ્રેટની પાસે મોકલી દેવો.

બ્યારે મોતના કારણ સખધી કાંઈપણ શક હોય, અથવા બ્યારે ખીજ કોઈ પણ કારણ સાથે પોલીસ અમલદાર યોગ્ય ધારતો હોય ત્યારે આ બાબત સ્થાનિક સરકાર જે જે કાનુનો ફરમાવે તે તે કાનુનેને અનુસરીને તે પોલીસઅમલદારે તે મુઠક પાસેમાં પાસેના સિવિલસરજન પાસે તપાસવા સાથે અથવા આ બાબત સ્થાનિક સરકારે ખીજ જે વધુથી અમલદારને નિમ્નો હોય તે અમલદાર પાસે તપાસવા સાથે મોકલી દેવું, પણ હવા તરફ જેતાં તથા કેટલે દુર તે મુઠક મોકલવું છે તેનો વિચાર કરતાં એમ જણાય કે સદરહુ તપાસ નિરૂપયોગી થઈ પડે એવી રીતે તે મુઠક રસ્તે જતાં જતાં સડી જવાનો ભય નથી તો એ પ્રમાણે મોકલવું.

મદ્રાસ ઇલાકામાં તથા મુંબઈ ઇલાકામાં આ કલમ પ્રમાણે તપાસ કરવાનો અધિકાર ગામના મુખીને છે, અને પછી તે મુખીએ પાસેમાં પાસેના જે માજિસ્ટ્રેટને ઇનકવેસ્ટ ભરવાનો અધિકાર મળ્યો હોય તે માજિસ્ટ્રેટને તે તપાસનાં પરિણામનો રિપોટ કરવો.

હૃદય લખેલા માજિસ્ટ્રેટને ઇનકવેસ્ટ ભરવાનો અધિકાર આપ્યો છે, એટલે હરકોઈ જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટ અથવા પેટા ટુકડી માજિસ્ટ્રેટ, તથા જે માજિસ્ટ્રેટને આ બાબત સ્થાનિક સરકારે અથવા જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટે વિરોધે કરીને અધિકાર આપ્યો હોય તે માજિસ્ટ્રેટ.

માણસોને ખોલા ૧૭૫. સદરહુ તપાસ કરવા સાથે ઉપર કહ્યા પ્રમાણે એ અમલદારોએ અપત્યાર. થવા વતાં માણસોને અને તે કામની હકિકતથી ખીજું જે મા-

ણસ વાકેફ જણાવું હોય તે માણસને, હુકમ લખીને ખોલાવવાનો અપત્યાર જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસથાણું હોય તે અમલદારને છે. એ પ્રમાણે ખોલાવેલો દરએક માણસ હાજર થવાને અને જે સવાલોના જવાબ દેતાં કાંઈ ફોજદારી ગુન્હાનું તોહોમત પોતાની ઉપર આવી પડે, અથવા કાંઈ દંડ અથવા ગુન્હેગારી આપવી પડે એવા સવાલો સિવાય ખીજ સઘળા સવાલોના ખરા જવાબ દેવાને બંધાએલો છે એમ સમજવું.

એવો કોઈ કાગિનએપલ ગુન્હો હકિકત ઉપરથી દેખાતો નહોય કે જેને ૧૭૦ મી કલમ લાગુ પડતી હોય, તો તે માણસને માજિસ્ટ્રેટની કોર્ટમાં હાજર થવાનું તે પોલીસ અમલદારે ફરમાવવું નહીં.

મોતનાં કારણની ૧૭૬. બ્યારે કોઈ સખસ પોલીસના હવાલામાં હોય તેવામાં

ચોકસી માલુસ્ટ તે મરણ પામે ત્યારે પાસેમાં પાસેના જે માલુસ્ટરેટને ધનકવેસ્ટ રેટે કરવી. ભરવાનો અધિકાર મળયો હોય તેણે, તે પોલીસઅમલદારે કરેલી

તપાસને બદલે અથવા તે ઉપરાંત મોતનાં કારણની ચોકસી કરવી, અને ૧૭૪ મી કલમની (અ) (ખ) અને (ક) રકમોમાં કહેલી ખીલ કોષપણ બાબતમાં જે માલુસ્ટરેટને એ પ્રમાણે અધિકાર મળયો હોય તે માલુસ્ટરેટ તે પોલીસઅમલદારે કરેલી તપાસને બદલે અથવા તે ઉપરાંત મોતનાં કારણની ચોકસી કરવાને મુખત્યાર છે; અને તે એ પ્રમાણે ચોકસી કરે તો, કોઈ ગુન્હાની ચોકસી કરવા બાબત તેને જેટલો અધિકાર હોય તેટલો સઘળો અધિકાર તેને સદરહુ પ્રકારની ચોકસી કરવા બાબત છે એવું સમજવું સદરહુ પ્રકારની કોઈ ચોકસી કરનારા માલુસ્ટરેટ તે ચોકસીના સંબંધમાં થોતે લીધેલા પુરાવો, કામની હકિકત પ્રમાણે આ કાયદામાં આગળ કહેલી રીતો માહેની ગમેતે રીતે દફતરમાં દાખલ કરવો.

દોટેલું મુહુખોદી જે સપ્પસનું મુહુ દાટી દીધું હોય તે સપ્પસના મોતનું કાઠવાનો અધિકાર રાણશોધી કાઠાવવા માટે તેના મુદ્દાની તપાસ કરવાનું જ્યારે સદરહુ માલુસ્ટરેટ યોગ્ય ધારે ત્યારે તે મુદ્દા ખોદી કાઠાવવાને તથા તેની તપાસ કરાવવાને તે માલુસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

ટીકા--આ કલમ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૩૫ ને મળતી છે છતાં મારેગરાફ તદ્દન નવો છે આક્ટમીક અથવા શક ભરેલી રીતે મરણ થયું હોય તેની તપાસી જ કરવા માલુસ્ટરેટોના શું અધિકાર છે તે માટે આ કલમ પ્રમાણે ચલાવેલું કામ ફરી તપાસી જોવાનું નથી જુઓ કલમ ૪૩૫.

ભાગ ૬ થો.

ચાલેલા મુકદ્દમામાં કામ ચલાવવા બાબત.

બાબ ૧૫ મો.

ચોકસી તથા ધનશાફ કરવામાં ફોજદારી કોર્ટોનો હકુમત બાબત.

અ--ચોકસી અથવા ધનશાફ કરવાની જગા.

ચોકસીતથા ધનશાફ કરવાની મામુલ ૧૭૭. દરેક ગુન્હાની ચોકસી તથા ધનશાફ જે કોર્ટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તે ગુન્હો કર્યો હોય તે કોર્ટે ધણું કરી જગા, ને કરવો.

મુકદ્દમાનો ધનશાફ ૧૭૮. ૧૭૭ મી કલમમાં ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં ફલા-જુદી સેસન ટુકરી જાણીમાં ધનશાફ કરવા સાર કમિટ કરેલા ફલાણા મુકદ્દમામાં કરવાનું ફર નો અથવા ફલાણા વરગના મુકદ્દમાનો ધનશાફ ફલાણી સેસન ટુકરીમાં કરવાનો અધિકાર છે એવો હકુમ ફરમાવવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે, વિકદોરીયાની કારકીરદીના ચોવોસમા તથા પચીસમા

થરસના સ્ટાટ્યુટના ૧૦૪ થા ખાખની ૧૫ મી કલમ પ્રમાણે, અથવા આ કાયદાની પરદ મી કલમ પ્રમાણે કોઈ હુકમ અગાઉથી કહાડયો હોય તેની વિરૂધ સદરહુ હુકમ હોવો નહીં નેહઅં.

જે જીલ્લામાં કલ્પ ૧૯૯. કાંઈ વસ્તુ કર્યાના સખખથી, અને તેનું કાંઈ પન કર્યું હોય, અથવા રિણામ થયું હોય તે સખખથી, કાંઈ ગુન્હો કર્યાનું તોહોમત જેજીલ્લામાંપરિણા કોઈ સખસ ઉપર આવ્યું હોય ત્યારે જે કોરટની હકુમતની સ્થા થયું હોયતે જીલ્લા નિક હુદમાં તે વસ્તુ કરી હોય અથવા તે પરિણામ થયું હોય માંતોહોમત વાળા તે કોરટને તે ગુન્હાની ચોકસી અથવા ઇનશાફ કરવાનો અનો ઇનશાફ થઝરા ધિકારે કરો.

દૃષ્ટાંતો.

(અ) અ. નામનો સખસ કા કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હુદમાં જખમી થયો અને તે ઝ. કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હુદમાં મરણ પામ્યો. અ.ના શિક્ષણીય મનુષ્યવંદના ગુન્હાની ચોકસી અથવા ઇનશાફ કા. ને અને ઝ. ને કરવા નો અધિકાર છે.

(ખ) અ. નામનો સખસ કા. કોરટની હકુમતની હુદમાં જખમી થયો; અને દસ દાહારા સુધી ય. કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હુદમાં રહ્યો. અને ય. કોરટ ના કે ઝ કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હુદમાં તેનાથી પોતાનો મામુલ ધંધો કરાયો નહી, અને માહાવયથા કરવાના ગુન્હાની ચોકસી અથવા ઇનશાફ કા. ને અથવા ય. અથવા ઝ. ને કરવાનો અખત્યાર છે.

(ક.) અ. નામના સખસને નુકશાન કરવાનો ભય કા. કોરટની હકુમતની સ્થા નિક હુદમાં ઉત્પન કર્યો, અને જે માણસે અને ભય ઉત્પન કર્યો તેને તે કારણથી માલ સ્વાધિન કરવાને ય. કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હુદમાં અ. લસચાયો. અ. ની ઉપર જખરાધથી કહાડાવવાનો હુકમ કર્યો તેની ચો કસી તથા ઇનશાફ કા. ને અથવા ય. ને કરવાનો અખત્યાર છે.

બ્યારેખીન્હગુન્હા ૧૮૦ જે કલ્પ ગુન્હો હોય અથવા જે કલ્પનો કરનાર ગુન્હો સાથેસંખંધ હોવા કરો રહતો હોયતો તે ગુન્હો થાય તેવા કાંઈ કલ્પની સાથે સં ના સખખથી કાંઈ ખંધ હોવાના સખખથી ખીન્હુ કાંઈ કલ્પ પાણુ ગુન્હો હોય ત્યાં કલ્પગુન્હોથાયત્યા રે અ. છેદલા યહેલા ગુન્હાના તોહોમતની ચોકસી અથવા ઇનશા રેઇનશાફ કરવાની ફ જે કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હુદમાં અ ખેમાંનું ગમે તે ક જગા. રહું હોય તે કોરટને કરવાનો અધિકાર છે.

દૃષ્ટાંતો.

(અ) મદદગારીના તોહોમતની ચોકસી અથવા જે કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હુદમાં મદદગારો કરી તે કોરટને, અથવા મદદગારી કરેલા ગુન્હો જે કો-

રટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં કર્યો હોય તે કોરટને કરવાનો અધિકાર છે.

(ખ) ચોરીનો માલ લેવાના અથવા રાખવાના તોહોમતની ચોકસી અથવા ધનશાક, જે કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં માલ ચોર્યા હોય તે કોરટનો અથવા તે માલમાંનો કાંઈપણ માલ જે કોરટનો હકુમતની સ્થાનિક હદમાં કોઈપણ વખતે બદલનાતથી લીધો અથવા રાખ્યો હોય તે કોરટને કરવાનો અધિકાર છે.

(ક) કોઈ સખસનું હરણ થયું છે એવું જાણીને જે સખસને ગેરવ્યાજબી રીતે સંતારવાના તોહોમતની ચોકસી અથવા ધનશાક, જે કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં ગેરવ્યાજબી રીતે સંતારવાનું કામ બન્યું હોય તે કોરટને અથવા જે કોરટના હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તે સખસનું હરણ થયું હોય તે કોરટને કરવાનો અધિકાર છે.

ટીકા--આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૬૬ ને બદલે રચવામાં આવી છે. ચોરી ખરીદીશ હદમાં થઈ હોય ધણી ચોરીનો માલ રાખવાનો ગુન્હો પારદર્શક રાજ્ય ની હદમાં બન્યો હોય તો ખરીદીશ કોરટથી ચોરીનો માલ રાખવાના ગુન્હાનો ધનશાક થઈ શકે નહીં--રાણી વિરૂધ્ધ એવરમાવા મુંબઈ હાઈકોર્ટ રિપોર્ટ વા. ૪ પ્ર ૩૮

આ કામમાં ચાર કેદી હતા તેમાં પહેલા ત્રણ કેદીએ જુનનો અને એથા (પીરતાઈ) એ જુન કરવામાં મદદ કરવાનો ગુન્હો કર્યાનું સાબિત કરાવો સતારાના સેશન જરૂને ચારે જાણને મોટની શિક્ષાનો હુકમ કર્યો.

તે કરાવથી નારાજ થઈ એથા નાંખરના કેદી (આ અરજદારે) ચોરીના રચાયોજ હાઈકોર્ટ કરાવ્યું કે બાબાજીની ત્રિવેવા પીરતાઈ ઉપર જે ગુન્હો સાબિત કરાવી શિક્ષા કરી છે. તે તોહોમત અને શિક્ષા અમે રદ કર્યા છે, કારણ કે પરરાજ્ય માં રહેનાર પ્રજા છે અને જુન કરવામાં મદદ કરવાનો જે ગુન્હો તેણે કર્યો છે તે સરવ પરમુલકમાં થયો છે. જુના ક્રિ. પ્રા. એ પ્રિટિશ કોરટને માત્ર લાગુ છે, અને તે કોર્ટ ઉપરથી જે કોર્ટ સ્થાપન થયેલી છે તે તે કોરટની સ્થળ સીમામાં જે ગુન્હો થાય તે ગુન્હાને માત્ર જુના આક્ટની કલમ ૬૬ લાગુ છે. ઇ. પી. કો. કલમ ૨ ઉપરથી ક્રિ. પ્ર. કો. એપ્રિટિસ મુલકમાં થયેલા ગુન્હાને લાગુ છે. અને ઇ. પી. કો. કલમ ૩ પ્રમાણે વિશેષ કાયદાથી પીરતાઈ પ્રિટીશ મુલકથી કોરટથી ચોકસી થવાને લાયક થયાનું દેખાઈ આવતું નથી. સરકાર વિરૂધ્ધ પીરતાઈ મુંબઈ હાઈકોર્ટ રિપોર્ટ વા. ૧૦ પ્ર. ૩૫૬ તા. ૧૯ મી જુલાઈ ૧૮૭૩.

નેપાલના રાજની પ્રજામાંના એક માણસે નેપાલમાં કાંઈ દોર ચોરી ખરીદીશ રાજ્યમાં આણ્યો તેને અહિયાં પકડ્યો અને તેનાપર પી. કો. કલમ ૪૧૧ પ્રમાણે ચોરીનો માલ પોતાની પાસે રાખવા બદલ તોહોમત મુકી તેને એક માલ્ટરેટ્ટે એક વરસની સખત મજૂરીનો કેદની શિક્ષા કરી આ કામનો ખરિટિસ સરકારના મુલકમાં

ના નાજરેટને ચોકરી કરવાનો અધિકાર નથી એમ જાણી માજરેટનો અભિ પ્રાય હોવાથી તેણે તે કામ હાથકોરના અભિપ્રાય માટે મોકલ્યાથી ઠરાવ્યું કે.

આરોપિતપર પાનલકોડ કલમ ૪૧૧ પ્રમાણે તોહોમત સાબિત કર્યું છે તે કા યદેસર છે. તેણે નેપાલના રાજ્યમાં ચોરી કરી, અને ચોરીનો માલ ખરીદીશ મુલ- માંથી તેના કબજામાંથી જરૂર; સખખ જુના ક્રિ. મા. કલમ ૬૬ એટલે આ કલમ ૧૮૦ ઉદાહરણ બ. પ્રમાણે તેનો ઇનશાફ કરવાનો અતરેની કોરટને અધિકાર છે. આમાં તેણે ચોરીનો જે ગુન્હો કર્યો તે ખરીદીશ મુલક ખાહાર કરેલો હોવાથી ચો રીના તોહોમત બદલ તેનાપર ઇનશાફ થાય નહીં પણ ચોરીનો માલ તાબામાં રાખ્યા બદલ તેને શિક્ષા કરવાનો અતરેની કોરટને અધિકાર છે, સખખ, તોહોમત રદ નહીં કરતાં કાયમ રાખીએ છિએ, સરકાર વિરૂધ સંકર ગોપ કલકતા હા. કો. રી. વા. ૬ પ્ર. ૨૦૭ તા. ૧૭ મી એપ્રિલ ૧૮૮૦.

ઠગહોવા બાબત ૧૮૧ ઠગ હોવાના, ઠગ થઈને ખુન કરવાના, રાકાઈટી ઠ- અથવા રાકાઈટીની રવાના ખુન કરીને રાકાઈટી કરવાના, રાકાઈટીની ટોળીમાં હો ટોળીમાં હોવાના અથવા પેહેરામાંથી નાશી જવાના, ગુન્હાનો ચોક્કસી અ- બત અથવા પેહેરા થવા ઇનશાફ જે કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તોહોમતવા માંથી નહાસી જવા યો સખસ હોય તે કોરટને કરવાનો અધિકાર છે. બાબત વિગરે.

સાપરાધખોટો ઉપ સાપરાધ ખોટો ઉપયોગ કરવાના અથવા સાપરાધ વિશ્વાસમાં યોગ તથા સાપરા ત કરવાના ગુન્હાની ચોકરી અથવા ઇનશાફ, જે મિલકત બા ધવિશ્વાસમાં. બત તે ગુન્હો કર્યો હોય તે મિલકતનો કોઈપણ ભાગ જે કોર- રટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તોહોમતવાના સખસે લીધો હોય તે કોરટને, અથવા જે કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તે ગુ ન્હો કર્યો હોય તે કોરટને કરવાનો અધિકાર છે.

ચોરવા બાબત. કાંઈપણ વસ્તુ ચોરવાના ગુન્હાની ચોકરી અથવા ઇનશાફ જે કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં તે વસ્તુ ચોરી હોય અથવા ચોરના કબજામાં હોય અથવા તે ચોરેલી છે એવું જાણ્યા છતાં અથવા એવું મા- નવાનું કરણ છતાં તે વસ્તુ લેનારા અથવા રાખનારા કોઈપણ સખસના કબજામાં હોય તે કોરટને કરવાનો અધિકાર છે.

ગુન્હાનું સ્થાન ૧૮૨. ધણાં એક સ્થાનિક ક્ષેત્રોમાંના કયા સ્થાનિક ક્ષેત્રમાં કીનથાય ત્યારે. ગુન્હો થયો તેનો નિશ્ચય નહિ હોય ત્યારે, અથવા

અથવા એક જ જ ગુન્હાનો કાંઈક ભાગ એક સ્થાનિક ક્ષેત્રમાં અને કાંઈક ભાગ ક્ષેત્રમાં ગુન્હો નહો પીળ સ્થાનિક ક્ષેત્રમાં થયો હોય ત્યારે. અથવા થ ત્યારે.

અથવા ગુન્હો આ ગુન્હો આલુ રહે તેવો હોય, અને એક કરતાં વત્તાં સ્થાનિક

હુરહેતેવોહોયત્યારે ક્ષેત્રોમાં તે કરવાનું ચાલુ રહેલું હોય ત્યારે અથવા,
અથવા ધણાં એક ક જુદાં જુદાં સ્થાનિક ક્ષેત્રોમાં કરેલાં ધણાં એક કત્યો મળી
ત્યો મળીને ગુન્હો ને એક ગુન્હો થયો હોય ત્યારે.
થયો હોય ત્યારે.

એકસો અથવા ધ સદરહુ પ્રકારનાં ગમે તે સ્થાનિક ક્ષેત્ર ઉપર જે કોરટને હકુમત
નશાફ કરવાની હોય તે કોરટને તે ગુન્હાનો એકસો અથવા ધનશાફ કરવાનો
જગા. અધિકાર છે.

મુસાફરીમાં કરેલો ૧૮૩. કાંઈ ગુન્હો બચાઈ ગુન્હેગાર મુસાફરી, અથવા સફર
ગુન્હો. કરતો હોય ત્યારે કર્યો હોય તે ગુન્હાની એકસો અથવા ધન-
શાફ, ગુન્હેગાર અથવા જે રાખસની વિરૂધ્ધ અથવા જે વરતું
રાખંધમાં તે ગુન્હો કર્યો હોય તે સખસ અથવા વસ્તુ એ પ્રત્યેક તે મુસાફરી અ
થવા સફર કરતાં કરતાં જે કોરટની હકુમતનો સ્થાનિક હુદમાં થઈને અથવા હુદમાં
ગયા હોય તે કોરટને કરવાનો અધિકાર છે.

ટીકા-આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૬૭ ના દરટાંત (અ) ઉપર
ધી ઘડવામાં આવી છે.

મુખ્યધી કલકતે જવાની મુસાફરીમાં એક ગુન્હો થયો એવું કહેવામાં આવ્યું
હતું એ ખરેખરી રીતે આ ગુન્હો મુખ્ય અને અલ્હાબાદ વચ્ચે થયો હતો. અ-
લ્હાબાદના સ્ટેશનથી ફરિયાદી અને તોહોમતદાર જુદી જુદી રેલવેથી કલકતે ગયા.
હાઉરાના માજીસ્ટ્રેટે એ ગુન્હાનો ધનશાફ કર્યો તે રદ કરી એવું દરાવવામાં આ
વ્યું કે તેનો ધનશાફ કરવા તેનો અધિકાર નહોતો, કેમકે આ કલમના હેતુ મુજબ
ફરિયાદી, અને તોહોમતદારની મુસાફરી કલકત્તા સુધી ભેગો થયેલી હોવી જોઈએ.
અલ્હાબાદથી તેઓ જુદી ગાડીમાં ગયા તેમ ગયેલા હોવા જોઈએ એટલે કે મુસાફરી
ખેડે સાથેજ અને ક્યાંઈથી જુદા પડ્યા વગર કરેલી હોવી જોઈએ. રાણી વિ. પા
રાન, ખે. લો, રીપોટ વા. ૧ પ્ર. ૪

એક મુસાફરીમાં ચોરા વખત માટે એક જગોએ મુકામ કર્યો તે મુકામે એક
ચોરી થઈ તેમાં દરાવવામાં આવ્યું કે એ ચોરીની તજવીજ જ્યાં મુસાફરી પુરી કરી
હોય ત્યાં થઈ શકે—રાણી વિ. અખ્મદુલઅલી વાં. રી. ૨૫ પ્ર. ૪૫

રેલવે, ટેલે ગરાફ ૧૮૪. રેલવે, ટેલેગરાફ, ટપાલ આફિસ અથવા લરાઈનાં
ટપાલઆફિસ તથા શાહજી અને લરાઈના સામાન રખંધી હરકોઈ ચાલુ કાયદાના ક
લડાઈના શાહજી સં રાવો વિરૂદ્ધ સઘળા ગુન્હાઓની એકસી તથા ધનશાફ ઈલાકા
ખંધીઆક્ટોની વિ ના મુખ્ય શોહેરમાં કરવાનો અધિકાર છે. પછી તે ગુન્હો સદરહુ
રૂદ્ધ ગુન્હો. શોહેરમાં કરેલો છે એવું જણાવ્યું હોય કે નહીં હોય તોપણ

એવું કરવું છે કે ગુન્હેગાર તથા તેની ઉપર મુકદ્દમો ચલાવવા
માટે જરૂરના સઘળા શાહેદો સદરહુ શોહેરમાં માલમ પડવા જોઈએ.

કયા જીલ્લામાંથી ૧૮૫. જ્યારે જ્યારે કુલાણી ગુનહાની ચોકસી અથવા ધન કસી અથવા ધનશાક શાક આ બાબમાં પાછળ કહેલા ઠરાવો પ્રમાણે કુલ કોરટે કરવો કરવો તે, સંસયને પ્ર તે બાબત કાંઈ પણ સંસય પડે, ત્યારે ત્યારે જે હાઈકોર્ટની સંગે, હાઈકોર્ટે ઠ અપેલેન્ટ ફોજદારી હકુમતની સ્થાનિક હકમાં ગુનહોગાર ખરે રાવતું. ખર હોય તે હાઈકોર્ટ તે ગુનહાની ચોકસી અથવા ધનશાક કહ કોરટે કરવો તે ઠરાવવાને મુખત્યાર છે.

બ્રિટિશ ખરમમાં જ્યારે ગુનહોગાર રાણીની વિલાયતી રદયત હોય ત્યારે રંગુનનો રીકાર્ડર, અને બીજો સંયોગે પ્રસંગે, જુડીશીયલ કમિશનર આ કલમના કારણો સાડ હાઈકોર્ટ છે એમ સમજવું.

સ્થાનિક હકુમત ૧૮૬. જ્યારે કોઈ પરેસિડેન્સી માલસ્ટરેટને કોઈ જીલ્લા ની બાહાર કરેલા ગુ માલસ્ટરેટને કોઈ પેટા ટુકડી માલસ્ટરેટને અથવા પેલેલા વરગ નહાસાડ સમન આ ના માલસ્ટરેટને સ્થાનિક સરકારે આ બાબત વિશેસે કરીને અ થવાવારંટકાહારવા ધિકાર આપ્યો હોય તે માલસ્ટરેટને એવું માનવાનું કારણ જ નો અધિકાર.

છાયા કે પોતાની હકુમતની સ્થાનિક હકમાં હોના કોઈ પણ રાખસે સદરહુ હકની બાહાર (પછી બ્રિટીસ ઈંડિયાની અંદર કે બા હાર) એવો કોઈ ગુનહો કરવો છે કે જેની ચોકસી અથવા ધનશાક ૧૮૭ થી ૧૮૪ સુધીની કલમો (એ બને કલમો શુધાં) કલમોના ઠરાવો પ્રમાણે, અથવા ખોન્ટ હર કોઈ ચાલુ કાયદા પ્રમાણે, સદરહુ હકની અંદર થઈ શકે એમ નથી, પણ જેનો ધન શાક કોઈ ચાલુ કાયદા પ્રમાણે બ્રિટીસ ઈંડિયામાં થઈ શકે એમ નથી, પણ જેનો ધનશાક કોઈ ચાલુ કાયદા પ્રમાણે બ્રિટીસ ઈંડિયામાં થઈ શકે એમ છે, ત્યારે તે ગુ નહા જાણે સદરહુ હકમાં થયો હોય એવી રીતે, તેની ચોકસી કરવાને, તથા

પકડયા પછી મા સદરહુ સખસને પોતાની આગળ હાજર થવાની આ કાયદા લસ્ટરેટકેમ કરવું માં પાછળ ઠરાવેલી રીતે જરૂર પાડવાને, તથા સદરહુ ગુનહાની ચોકસી અથવા ધનશાક કરવાનો હકુગત જે માલસ્ટરેટને હોય તે માલસ્ટરેટની પાસે તે સખસને મોકલવાને, અથવા સદરહુ ગુનહો જમીન લઈ શકાય એવો હોય તો, સદરહુ માલસ્ટરેટરેટની આગળ હાજર થવા સાડ તેની પા સેથી જમીન સાથે કે વગર જમીને ખત લેવાને તે માલસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

જ્યારે સદરહુ હકુમતવાળા એક કરતાં વધારે માલસ્ટરેટો હોય અને સદરહુ સખસને કયા માલસ્ટરેટનો પારો મોકલવો, અથવા કયા માલસ્ટરેટની આગળ હા જર થવા સાડ ખાંધી લેવો, તે બાબત આ કલમ પ્રમાણે ચાલનારા માલસ્ટરેટની ખાત્રી થાય નહી, —ત્યારે હકમ મળવા સાડ હાઈકોર્ટને તે કામનો રિપોટ કરવો.

ટીકા--આ કલમ પ્રમાણે વારંટ કાહાડતી વખતે માલસ્ટરેટો જે પોતાની હકમાં હોય ત્યારે કાઢવા જેવું કાંઈ નથી, પારકા રાજ્યમાં તે પોતે હોય ત્યાંથી પણ આવાં વારંટ કાઢી શકે છે. રાણી વિ. લખીયા કલા ઈંડિયન લા. રી. મુ. વા. ૧ પ્ર ૩૪૦

તાબામાંહેના મા ૧૮૭ ૧૭૬. મી કલમ પ્રમાણે પરેસિડેનસી માલસ્ટરેટ અથ
લસ્ટરેટ વારંટકા વા જલ્લા માલસ્ટરેટ સિવાય ખીજા કોઈ માલસ્ટરેટ કહાલેલા
હાલ્યું હોયત્યારે. વારંટ ઉપરથી જો તે સખસને પકડવામાં આવ્યો હોય તો સદર
કેમ કરવું. હું માલસ્ટરેટ તે સખસને જે જલ્લા માલસ્ટરેટના તાબામાં પો

પોતે હોય તે જલ્લા માલસ્ટરેટને મોકલવો. પણ તેવા ગુનહાની
ચોકસી અથવા ધનશાફ કરવાના જે માલસ્ટરેટને હેકુમત હોય તે માલસ્ટરેટ જો તે
સખસને પકડવા માટે પોતનું વારંટ કાઢાવ્યું હોય તો તે પકડેલા સખસને જે પો
લોસઅમલદાર તે વારંટ કાઢાવ્યું હોય તેની પાસે મોકલવો.

જો તે પકડેલા સખસે જે ગુનહો કર્યાનું કહેવામાં આવ્યું હોય અથવા કર્યા
નો શક આવ્યો હોય તે ગુનહાની ચોકસી અથવા ધનશાફ તેજ જલ્લામાં ૧૮૬ની
કલમ પ્રમાણે ચાલનારા માલસ્ટરેટનો કોરટ સિવાય ખીજા કોઈ દ્રોજદારી કોરટને
કરવાનો અધિકાર હોય, તો સદરહુ માલસ્ટરેટ તે સખસને સદરહુ કોરટની પાસે
મોકલવો.

પ્રિટિશ ઈલિયાની ૧૮૮. જ્યારે રાણોની કોઈ વિલાયતી રધયત હિંદુસ્તાન માં
ખાહારકરેલા હેનહ હેના અને મલિકામાઆઝમાની સાથે મધનરી રાખનારા કોઈ રા
ખાખતખરિટોસર જના અથવા સંસ્થાનના મુલકોમાં કોઈ ગુનહો કરે, અથવા

જ્યારે મલિકામાઆઝમાની હિંદુસ્તાન માંહેની કોઈ દેશી રધટ ખરીદીશ ઈલિ
ની હદની ખાહાર કોઈ પણ જગાગાએ કોઈ ગુનહો કરે.

ત્યારે ખરીદીશ ઈલિયા માંહેની જે જગાએ તે રધયત જરી આવે તે જગાએ
જગે તે ગુનહો કર્યોછે એવી રીતે તે ગુનહો સંખંધી તેની તજવીજ કરવાનો અ
ધિકાર છે.

તોહોમતખાખત પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે જે મુલકમાં સદરહુ પ્રકારનો કોઈપણ
ચેકસી કરવાની ધુનો કર્યાનું કહેવામાં આવ્યું તે મુલકમાં કોઈ પોલીટીકલ એજં
યોગ્યતા સંખંધી ટ હોય તો તેના મત પ્રમાણે તે તોહોમતની ખરીદીશ ઈલિયામાં
પોલીટીકલ એજં કરવી જોઈએ એવો દાખલો તે આપે નહીતો સદરહુ ધુના સંખ
ટેદાખલોઆપેલો ધી કોઈ પણ તોહોમતની ચોકસી ખરિટિશ ઈલિયામાં કરવી નહી

વળી એવું ઠરાવ્યું છે કે આ કલમ પ્રમાણે કોઈ પણ સખસની ઉપર કોઈ પણ
કામ ચલાવ્યું હોય તેથી, જો તેજ ધુનો ખરીદીશ ઈલિયામાં કર્યો હોય તો તેમ સ
ખાખત સદરહુ સખસની ઉપર પછીથી કામ ચલાવતાં જેમ અટકાવ થાત તેજ ધુના
દરહુ ચલાવેલા કામથી ખરિટિશ ઈલિયાની હદની ખાહાર કોઈપણ મુલકમાં તેજ ધુના
સંખંધી સન ૧૮૭૯ ના પરરાજ માંહેની હકુમત ખાખતના અને ધુનેગારો સ્વાધિ
ન કરવા ખાખતના આકટ પ્રમાણે આગળ ખીજુ કામ ચલાવતાં અટકાવ થશે એમ
સમજવું.

ટીકા—રાણી સાહેબની હિંદુસ્તાનની રખંચતને રાણીસાહેબની સાથે સલાહવાળા દેશી સ્વસ્થાનનની હદમાં એક ગુન્હે કીધો અને તે ગુન્હે રાણીસાહેબની સાથે સલાહવાળા બીજા દેશી સ્વસ્થાનની હદમાં પકડ્યો અને ત્યાંથી ગુન્હેગાર પોતેપોતાની જાણે અમદાવાદ આ બંધો અગર તેને લાંબા. પોલીટીકલ એજન્ટ સરટીરીકેટ આપું કે મારા વિચાર પ્રમાણે આ ગુન્હાની ચોકસી અંગરેજી રાજ્યમાં થવી જોઈએ, અમદાવાદમાં માજીસ્ટ્રેટ પ્રથમ ચોક સા કીધો અને તેણે તોહોમતવાળાને સેશનકોર્ટમાં ધનશાફ થવા કમીટ કીધો તે કામમાં એવો ફરાવ થયો કે અમદાવાદની સેશન કોર્ટને પરરાજ્યની હદમાં ફરેલા ગુન્હાનો ધન શાફ અમદાવાદ જિલામાં ગુન્હે બન્યો હોય તેજ માફક ૧૮૭૯ ના એકરતરાડીશન અને પરરાજ્યના હકુમતના આકટની કલમ ૯ મુજબ કરવાને અપત્યાર હતો કારણ કે જ્યારે તે તોહોમતવાળાને પરરાજ્યની હદમાંથી અમદાવાદ લાંબા ત્યારે તે કલમના અરથ પ્રમાણે તે અરિટિશ ઈન્ડિયાની એક જગાએ માલમ પડ્યો આ કલમમાં “માલમ પડ્યો” એ શબ્દનો અરથ એવા ના લેવો જોઈએ કે જ્યાં આગળ તે સખસ માલમ પડ્યો; પણ ત્યાં એવો અરથ લેવો જોઈએ કે “જ્યાં આગળ તે અરેપર હોય” રાણી વિરધ મગનલાલ ઈન્ડિયન લા. રીપોર્ટ મુ. વા. ૬ પ્ર ૧૬૨.

જુમાનનીતયાર ૧૮૯. જ્યારે જ્યારે ૧૮૮૧ માં કલમમાં કહેલા કોષ્ટિણ ગુજુકરેલાકાંગળોની નહાની ચોકસી અથવા ધનશાફ ચાલતો હોય ત્યારે “ત્યારે સ્થાનકલોપુરાવામાં લે નિક સરકારને યોગ્ય લાગેતો જે મુલકમાં સદરહુ ધુનો કર્યાનું વાનું ફરમાવવાનો કહેવામાં આવ્યું હોય તે મુલકમાંના અથવા તે મુલકનાં પોલી અપત્યાર. ટિકાલ એજન્ટ અથવા કોઈ જુડિશિયલ (ન્યાયખાતાના) અમલદાર

રની આગળ આપેલી જુખાની અથવા રજુ કરેલા કાગળો જે ખાખત સાથે સંબંધ રાખતા હોય તે ખાખતનો સખંખી પુરાવો લેવા સાર સદરહુ ચોકસી અથવા ધનશાફ કરનારી કોર્ટ જે પ્રસંગે કમિશન કાહાડી શકે તે પ્રસંગે સદરહુ જુખાનીનો અથવા રજુ કરેલા કાગળોની નકલો સદરહુ કોર્ટે પુરાવા દાખલ લેવી એવું સ્થાનિક સરકારને ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

“પોલીટીકલ એજન્ટ” ૧૯૦. ૧૮૮ માં તથા ૧૮૯ માં કલમમાં “પોલીટીકલ એજન્ટ” આ શબ્દનો અરથ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે છે અને તે શબ્દ કયા. માં હેઠળ લખેલા અમલદારોનો સમાસ થાયછે—

(અ) અરિટીશ ઈન્ડિયાની હદ બાહારના કોઈ મુલકમાં હિંદુસ્તાનનો અરિટીશ સરકારનો તરફથી મુખ્ય અમલદાર હોય તે અમલદાર.

(બ) જે મુલક અરિટીશ ઈન્ડિયાનો ભાગ નહી હોય તે મુલકમાં સન ૧૮૭૯ ના પરરાજ્ય માંહેનો હકુમત ખાખતના અને ગુન્હેગારોને સ્વાધિન કરવા ખાખતના આકટ પ્રમાણે પોલીટીકલ એજન્ટના સધળા અથવા હરકોઈ અધિકાર ચલાવવાને ગવરનર જનરલ ધનકાંઉસીલે અથવા મદ્રાસ અથવા મુંબઈ ઇલાકાના ગવરનર ધનકાંઉસીલે અરિટીશ ઈન્ડિયામાંહેનો કોઈ અમલદાર

૨ નિમ્નો હશે તે અમલદાર.

(બ) = કામ ચલાવવા માટે જે શરતો અવસ્ય છે તે.

માલસ્ટરેટોએ ગુ ૧૯૧. આ કાયદામાં આગળ કરાવ્યું છે તે શિવાય હરકોઈ નહાસાંભળવા બા પરેસીડેન્ટસી માલસ્ટરેટ, જલ્દા માલસ્ટરેટ, પેટા હુકમી માલસ્ટરેટ, અને ખીબ જે માલસ્ટરેટને આ બાબત વિશેસે કરીને અધિકાર આપ્યો હોય તે માલસ્ટરેટ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે હરકોઈ ગુ નહો સાંભળવાને મુખત્યાર છે.

(અ) જે હકિકતનો સદરહુ ગુનહો ખનેલો હોય તે હકિકતનો ફરિઆદ આપ્યા ઉપરથી;

(બ) સદરહુ હકિકત વિશે કોઈ પોલીસ રિપોટ ઉપરથી;

(ક) પોલીસ અમલદાર શિવાય ખીબ કોઈપણ રાખસ પાસેથી ખબર મળ્યા ઉપરથી, અથવા સદરહુ ગુનહો થયોછે એવું પોતેજ જણ્યા ઉપરથી અથવા એવો પોતાનેજ શક આપ્યા ઉપરથી;

જે માલસ્ટરેટને જે ગુનહોનો ધનશાફ કરવાનો અથવા ધનશાફ થવા સાફ કમિટ કરવાનો અધિકાર હોય તે માલસ્ટરેટને તે ગુનહો રકમ (અ) પ્રમાણે અથવા રકમ (બ) પ્રમાણે સાંભળવાનો અધિકાર સ્થાનિક સરકાર, અથવા સ્થાનિક સરકારના સામાન્ય અથવા વિશેષ હુકમને અનુસરીને જલ્દા માલસ્ટરેટ આપવાને મુખત્યાર છે.

પેહેલા અથવા ખીબ વરગના જે માલસ્ટરેટને જે ગુનહોનો ધનશાફ કરવાનો અથવા ધનશાફ થવા સાફ કમિટ કરવાનો અધિકાર હોય તે માલસ્ટરેટને તે ગુનહો રકમ (ક) પ્રમાણે સાંભળવાનો અધિકાર સ્થાનિક સરકાર આપવાને મુખત્યાર છે.

“(ક) રકમ પ્રમાણે જ્યારે કોઈ માલસ્ટરેટ ગુનહો સાંભળે ત્યારે તોહોમતદારને અથવા જ્યારે ઘણા તોહોમતદાર હોય ત્યારે તેઓમાંના હરકોઈને મુકદ્દમાનો ધનશાફ એવા માલસ્ટરેટ કરવાને બદલે તે મુકદ્દમા કાંતો ખીબ માલસ્ટરેટની પાસે મોકલવાનું કહેવાનો અથવા સેશનકોર્ટમાં કમિટ કરવાનું કહેવાનો હક છે.”

ટીકા--પોતાના તાબાના એકાદ માલસ્ટરેટ ગુના ક્રિ. પ્રા. કલમ ૨૧૫ એટલે આ કાયદાની કલમ ૨૫૩ મુજબ એકાદ તોહોમતવાળાને અગ્રેય રીતે છોડી મુક્યોએ એમ જિલ્લા માલસ્ટરેટની નજરમાં આવે ત્યારે તેણે ગુના ક્રિ. પ્રા. કલમ ૧૪૨ એટલે આ કલમ પ્રમાણે તે મુકદ્દમા (ધનશાને સાફ) લઈ જરૂર હોયતો તે ગુના આકટની કલ ૪૪ એટલે આ કાયદાની કલમ ૧૯૨ મુજબ ધનશાફ થવા સાફ મોકલવો એજ ગ્રેગ્ય મારગ છે સરકાર વિરૂધ્ધ શીધીયાખીન સત્યા તા. ૧૭ જુલાઈ સન ૧૮૭૩ મુજબ હાઈકોર્ટ.

આ કલમમાં છેલ્લો પારેઆફ રકમ (ક) એ સને ૧૮૮૪ ના આકટ ખીબથી

સુધારે કરવામાં આવ્યો છે.

માલુસ્ટરેટો એ ૧૯૨. જે મુકદ્દમો પોતે હાથમાં લીધો હોય તે મુકદ્દમાના મુકદ્દમાબિબ્નનીયા ચોકસી અથવા ઇનશાફ કરવા સાથે પોતાના તાબામાં હોના હરકો સેમોકલવાખાખત. ઇ માલુસ્ટરેટની પાસે તે મુકદ્દમો મોકલવાને હરકોઈ જિલ્લા માલુસ્ટરેટ અથવા પેટા ટુકડી માલુસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

પેહેલા વરગના જે માલુસ્ટરેટ જે મુકદ્દમો હાથમાં લીધો હોય તે માલુસ્ટરેટને તે મુકદ્દમો પોતાના જિલ્લામાંનો ખીજે વિશેસે કરીને કહેલો જે કોઈ માલુસ્ટરેટ આ કાયદા પ્રમાણે તે તોહોમતવાળાનો ઇનશાફ કરવાને અથવા ઇનશાફ થવા સાથે કમિટ કરવાને લાયક હોય તે માલુસ્ટરેટની પાસે ચોકસી અથવા ઇનશાફ કરવા સાથે મોકલવાનો અધિકાર આપવાને હરકોઈ જિલ્લા માલુસ્ટરેટ મુખત્યાર છે; અને તે મુજબ સદરહુ માલુસ્ટરેટને તે મુકદ્દમાની વ્યવસ્થા કરવાનો અધિકાર છે.

ટીકા--અરજીથી ફરીયાદ કરવામાં આવે ત્યારે ફરીયાદીની જીુબાની લીધા વગર તાબાના માલુસ્ટરેટને એ ફરીયાદનો નીકાલ કરવા સોંપી શકાય નથી. રાણી વિરૂધ્ધ બીખા શી અલ્લાખાદ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૪ પ્ર. ૮૮

કોઈ તાબાના માલુસ્ટરેટ પાસે કોઈ કેસ ઇનશાફ થવા માટે મોકલવામાં આવ્યો હોય તો તે તાબાનો માલુસ્ટરેટ કોઈ ખીજ તાબાના માલુસ્ટરેટ પાસે તે કેસ ઇનશાફ થવા મોકલી શકતો નથી મદ્રાસ રીપોર્ટ વા. ૭ પ્ર. ૩૩

સેશન કોર્ટોએ ૧૯૩ આ કાયદાથી અથવા ખીજ હરકોઈ ચાલુ કાયદાથી ખીજ નહાસાંભળવાખા જી રીતે સ્પસ્ટ કરાવ કર્યો હોય તે સિવાય કોઈ યોગ્ય અધિકારવાળા માલુસ્ટરેટ તોહોમતવાળા સખસને કમિટ કર્યા વગર કોઈપણ સેસન કોર્ટ એસલ હકુમતની કોર્ટ દાખલ કોઈપણ જી નહો સાંભળવો નહી.

આરીશનલસેસન આરીશનલ સેશન જીજીએ તથા જીજીન્ટ સેશનજીજીએ ફી જીજીએ અને જી ફક્ત જે મુકદ્દમાનો ઇનશાફ કરવાનું સ્થાનિક સરકાર સામાન્ય ઇન્ટસેશન જીજીએ અથવા વિશેષ હુકમ કરીને તેને ફરમાવે, અથવા જે મુકદ્દમા અઈનશાફકરવાના તે ટુકડીનો સેશનજીજી ઇનશાફ કરવા સાથે તેને સોંપે, તેવાજ મુકદ્દમા. મુકદ્દમાનો ઇનશાફ કરવો.

ટીકા--આ કલમને સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૭-૧૮ અને ૨૩૧ ને મળતી છે આ કલમ પ્રમાણે આસીસ્ટન્ટ સેસન જીજીને કાળા પાણીનો હુકમ કરવાનો અધિકાર નથી અથવા કેદની શીક્ષા બદલ પણ કાળાપાણીની શીક્ષા કરી શકતો નથી. સુબાઈ હાઇકોર્ટ તા. ૧ અક્ટોબર સને ૧૮૭૬.

અધિકારવાળા માલુસ્ટરેટ કેસ, કમીટ કર્યા વગર કોઈપણ સેસન જીજીને મુજબ કેસ હાથમાં લેવો નહી એવો કાયદાનો ઠરાવ છે. તે ઠરાવનું કારણ એવું છે કે, માલુસ્ટરેટ પાસે કેસ ચાલવાથી તેની ઉપર જે તોહોમત હોય તેની હકીકતથી કેદી

બાકેફ થાય, અને તેથી તેણે તેનો ખચાવ કેમ કરવો તે કેદી વાકફ થઈ તેવો ખચાવ કરવા શક્તિવાન થાય. રાણી વિરૂધ મુક્તિરાય ઈંદીયન લા. રીપોર્ટ મદ્રાસ વા. ૧ પ્ર. ૩૫૧

આરોપાત સરકારી નોકર છતાં તેણે સાપ્રાધ વિશ્વાસઘાત કર્યો એવા તોહામત ઉપરથી સુરતના આસીસ્ટન્ટ સેસન જરૂર જ. હુઈટ તેનો ધનસાફ કરી આરોપિતે અપરાધ કબુલ કરયાથી તેને ચાર વરસની સખત મંજુરીની કેદની શિક્ષા કરી તેનો મંજુરી મેળવવા આ કામ સુરતના સેસન જરૂર એમ, એચ ખર્ડેક તરફ મોકલ્યું. સેસન જરૂરે તે શિક્ષા વધારી પાંચ વરસની શિક્ષા આપી.

હાઈકોર્ટે ગુન્હા સાં ૧૯૪ હાઈકોર્ટ હરકોઈ ગુન્હો આ કાયદામાં આગળ દ-
રાવેલી રીતે પોતાને ત્યાંહાં કમિટ કરયા ઉપરથી સાંભવાને મુખત્યાર છે.

વિક્ટોરિયા રાણીની કારકિરદીના ઓવીસમા તથા પચીસમા વરસના સ્ટાટયુટ ના ૧૦૪ થા ખાખ પ્રમાણે આપેલા હરકોઈ લેટસસ્ટન્ટના કરાવેને આ કલમ માંહના કોઈપણ મચકુરથી ખાધ થાય છે એવું સમજવું નહી.

સરકારી નોકરોના ૧૯૫—(અ) હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૧૭૨ થી કાયદેસર અખત્યારના ૧૮૮ સુધીનો કલમો (એ ખાંને કલમો સુદ્ધા) પ્રમાણે શિક્ષા તીરસ્કાર ખાખત ક કરવા લાયક કોઈપણ ગુન્હો, જે સરકારી નોકરનું લાગતું રીયાદતું કામ ચલાવવું હોય તેની અથવા તે જે સરકારી નોકરના તાખામાં હોય તેની પ્રથમ મંજુરીયત લીધા વગર અથવા તેની ફરીયાદ વગર, કોઈપણ કોર્ટે સાંભળવો નહી.

સરકારી ધનસાફની (ખ) સદરહુ કાયદાની ૧૯૩ મી; ૧૯૪, મી, ૧૯૫ મી, ૧૯૬ મી, ૧૯૯ મી, ૨૦૦ મી, ૨૦૫ મી, ૨૦૬ દી, ૨૦૭ મી, ૨૦૮ મી, ૨૧૦ મી, ૨૧૧ મી, અથવા ૨૨૮ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા કરવા લાયક કોઈપણ ગુન્હો, બ્યારે તે હરકોઈ કોર્ટમાં ચાલેલા હરકોઈ કામમાં અથવા કામના સખંધમાં કર્યો હોય ત્યારે, તે કોર્ટની, અથવા ખીજ જે કોર્ટના તાખામાં તે કોર્ટ હોય તેની પ્રથમ મંજુરીયત લીધા વગર અથવા તેની ફરીયાદ વગર કોઈપણ કોર્ટે સાંભળવો નહી.

પુરાવામાં આપેલા (ક) સદરહુ કાયદાની ૪૬૩ મી કલમમાં વર્ણવેલો અથવા દસ્તાવેજો સખંધી કે ૪૭૧ મી, ૪૭૫ મી, અથવા ૪૭૬ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા દલાએક ગુન્હા ખાખ કરવા લાયક કોઈપણ ગુન્હો બ્યારે તે હરકોઈ કોર્ટમાં હરકોઈ કામના કોઈ પક્ષકારે તે કામમાં પુરાવામાં આપેલા કોઈ દસ્તાવેજના સખંધમાં કર્યો હોય ત્યારે તે કોર્ટની અથવા ખીજ જે કોર્ટના તાખામાં તે કોર્ટ હોય તે કોર્ટની પ્રથમ મંજુરીયત લીધા વગર અથવા તેની ફરીયાદ વગર કોઈ કો

રટે સાંભળવો નહીં.

‘મંજુરિયત કેવા પ્ર આ કામમાં સુચવેલી મંજુરિયત મોક્ષમ રોતે આપવાનો કારની નેધઅં. અપત્યાર છે, અને તેમાં તોહમતવાળા સપ્પસનું નામ લખ-

વાની જરૂર નથી; પણ ખની રોકે તેટલે સુધી જે કોરટમાં અથવા ખીજી જગામાં અને જે પ્રસંગે તે ગુનહો કર્યો હોય તે કોરટ અથવા જગા અને તે પ્રસંગ, એ વિશેષે કરીને તેમાં જણાવવા.

ગ્યારે આ કલમમાં સુચવેલા હરકોઈ ગુનહાના સંબંધી મંજુરિયત આપી હોય ત્યારે તે મુકદ્દમો સાંભળનારી કોરટને સદરહુ પ્રમાણે સુચવેલી ખીજી જે ગુનહો હકીકત ઉપરથી જણાઈ આવે તે ગુનહાનું તોહમતનામું તઈયાર કરવાનો અધિકાર છે.

જે મંજુરિયત આ કલમ પ્રમાણે આપી હોય અથવા આપવાની ના કહી હોય તે મંજુરિયત રદ કરવાનો અથવા આપવાનો અપત્યાર જે અધિકારીના તાબામાં તે મંજુરિયત આપનારો અથવા આપવાની ના કહેનારો અધિકારી હોય તે અધિકારીને છે; અને જે તારીખે સદરહુ પ્રકારની કોઈપણ મંજુરિયત આપી હશે તે તારીખ થી છ મહીના કરતાં વતી મુદત સુધી તે મંજુરિયત અમલમાં રહેશે નહીં.

આ કલમનાં કારણો સાડ રમાલકાજ કોરટ સિવાય ખીજી દરેક કોરટ, ફક્ત જે કોરટમાં તેની ઉપર અપીલો ઘાણું કરીને ચાલી શકતી હોય તે કોરટના તાબામાં છે એવું સમજવું.

ઈલાકાના મુખ્ય શહેરો માંહેના રમાલકાજ કોરટો હાઈકોરટના તાબામાં છે એવું સમજવું, અને ખીજી દરેક રમાલકાજ કોરટ જે સેસન ટુકડીમાં તે કોરટ આ વેલી હોય તે કોરટના તાબામાં છે એવું સમજવું.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આહટ ૧૦ ની કલમ ૪૬૭-૪૬૮-૪૬૯ અને ૪૭૦ કલમોના ત્રીયે લખ્યા મુજબના ભાગને મળતી રચવામાં આવી છે.

આ કલમના રકમ (અ) ને ખદલે જુના આકટમાં કલમ ૪૬૭ હતી તેમાં કેટલોક ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે એટલે જુના આકટમાં, જે મંજુરિયત અને “તેના ઉપરી અમલદારની” એ શબ્દો હતા તેને ખદલે અનુક્રમે “પ્રથમ મંજુરિયત અને જે સરકારી નોકરના તાબામાં હોય તેનો” એ શબ્દો આ કલમમાં નવા દાખલ કરવામાં આવ્યા છે, તથા રકમ (ખ) ને ખદલે જુના આકટમાં કલમ ૪૬૮ હતી તેમાં પણ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે, તથા રકમ (ક) ના ખદલે જુના આકટમાં કલમ ૪૬૯ હતી તેમાં પણ ફેરફાર થયો છે; અને આ કલમના ચોથા ભાગને ખદલે કલમ ૪૭૦ હતી તેમાં પણ ફેરફાર થયો છે, અને આ કલમની રકમ (ક) ના ખીજી પારેઝા ક્રમાં ખીજી ભાગ નવો છે અને તે રાણી વિરૂદ્ધ ખાલાજી શીવરામ મું. હા. વા. ૧૧ પ્ર. ૩૪ મે છપાયો છે તેઉપરથી ઘડવામાં આવેલો છે.

સરકાર વિરૂદ્ધ કુળતારણસોગના કામમાં નામદાર અલ્હાખાદ હાઈકોરટે ઠરાવ્યું છે કે ત્યાયના કામની વિરૂદ્ધના જે ગુનહો છે તે સને ૧૮૭૨ ના આહટ ૧૦ ની ક

લમ ૪૭૩ ના અરથ પ્રમાણે કોરટના અધિકારનું અપમાન કરી અપરાધ કરેલો છે એમ થતું નથી.

પરંતુ એમ હોય તોપણ સદરહુ આક્ટની કલમ ૪૬૭, ૪૬૮ અને ૪૬૯ આમાં હેલા કોઈપણ તોહમતની ચોકસી કરવાને પુરતુ કારણ છે એવું કોઈ દોવાની કીંવા ફ્રાન્ઝદારી કોરટને દેખાય તે વખતે સદરહુ આક્ટની કલમ ૪૭૨ માં જે ચારજ બદલ લખ્યું છે તેવું ચારજ હોવા સિવાય મુકેલા ચારજની તે કોરટને પોતાને ચોકસી કરવાનો આધિકાર નથી.

સખમ આરોપત કે જેનાપર એક આસિસ્ટન્ટ કલેક્ટરે પોતાની રૂબરૂ ધારા ની ખાખત ચાલેલા દાવામાં ખોટી શાક્ષિનો ઉપયોગ કર્યા ખાખત પીનલકોડ કલમ ૧૯૬ પ્રમાણે તોહમત રાખી આસિસ્ટન્ટ માજિસ્ટ્રેટ તરફ પોતે ચોકસી કરી શિક્ષા કરી હતી તે આ આક્ટ રદ કરેછે. વા. ૧ પ્ર. ૨૨૯ તા. ૧૫ જાનેવારી ૧૮૭૬.

આ કામની હકિકત એવીછે કે એક રાવજીએ ચીકોરીના મામલતદારની કોરટમાં એક સાવન્તી (ચરજદાર) ઉપર કબજનો દાવો કર્યો હતો મામલતદારે તે દાવો રદ કર્યો અને ઠરાવમાં પોતાનો અભિપ્રાય જણાવ્યો કે શાહેદોએ ખોટી જુખાની આપી છે માટે તેમના ઉપર ખોટી જુખાની આપ્યાનું કામ ચલાવવું જોઈએ. પણ કાયદાં પ્રમાણે સાંકશન આપ્યા પહેલાં તે મરી ગયો.

તે ઉપરથી પ્રતિવાદીએ કલેક્ટરને સાંકશન માટે ચરજ કરી પણ કલેક્ટરસા હેબે ઠરાવ્યું કે મામલતદારનો કોરટ એ જુના ક્રી. પ્રા. કો. ની કલમ ૪૬૮ ને માટે સિવિલ કોરટ નથી તેથી કરીને સાવન્તે ચીકોરીના ફ્રસ્ટ કલાસ માજિસ્ટ્રેટની રૂબરૂ ફરિયાદ માડી તેમાં તેણે એમ ઠરાવ્યું કે મામલતદારની કોરટ એ સિવિલ છે માટે મરનાર મામલતદારની જગોએ આવનાર અધિકારીના સાંકશન સિવાય ફરી યાદ ચાલી શકતો નથી તેજુપરથી ચરજદારે હાઈકોરટને ચરજ કરી કે માજિસ્ટ્રેટને કરેલો હુકમ રદ કરવો જોઈએ અથવા તે કોરટે નવેસરથી સાંકશન આપવું જોઈએ.

હાઈકોરટે ઠરાવ્યું કે મુંબાઈના સને ૧૮૭૬ ના આક્ટ ૩૮ આધારે જે મામલતદારની કોરટ સ્થાપન કરવામાં આવ્યો છે તે કોરટ જુના ક્રી. પ્રા. કલમ ૪૬૮ ને માટે સિવિલ કોરટ છે. તેટલા માટે તે કલમમાં ખતાવેલા ગુન્હાની ફરિયાદ જ્યારે તે ગુન્હો મામલતદારની કોરટની રૂબરૂ અથવા તેની સામે થયેલો હોય તો ફ્રાન્ઝદારી કોરટના સાંકશન સિવાય અથવા જેના તાખાની તે કોરટ છે તે કોરટના કે હાઈકોરટના સાંકશન સિવાય ચાલી શકે નહિ. સરકાર વિરુદ્ધ સાવન્તીની ખાખતમાં મુ.હા. રી. વા. પ્ર. ૧૩૭.

* ન્યાયની વિરૂધ કરેલો અપરાધ એ જુના ક્રી. પ્રા. કો. કલમ ૪૭૩ ના અરથ પ્રમાણે કોરટના અપમાનથી કરેલા અપરાધ પરમાણે નથી.

ક્રી. પ્રા. ઉપરથી જેટલી કોરટોને ફ્રાન્ઝદારીમાં કામ ચલાવવાની મંજૂરી આપવાનો અધિકાર છે તે કોરટો પછકી એકાદી કોરટે સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની

કલમ ૪૬૮ અને ૪૬૬ પ્રમાણે મંજૂરી આપી છતાં તે કામમાં હાથ ધાલવાનો કોઈ પણ વરીસ્ટ કોર્ટને અધિકાર નથી પણ તે કોર્ટો પછી કોર્ટો કોર્ટો મંજૂરી આપવાને ના કબ્જા કર્યા છતાં તે કોર્ટ ઉપરની જે વરિસ્ટ કોર્ટને તેવી મંજૂરી આપવાને ના કબ્જા કર્યા છતાં તે કોર્ટ ઉપરની જે વરિસ્ટ કોર્ટને તેવી મંજૂરી આપવાનો અધિકાર છે તે તે અધિકારને બાધ આવતો નથી. પરંતુ આ અરજદાર વિરુદ્ધ રેની અને બાબત અલ્લાખાદ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૧ પ્ર. ૧૦ તા. ૮ જુલાઈ સને ૧૮૭૫

પી. કો. કા. ૨૮૧ પ્રમાણે બંધ કરવાની તાકીદ થયા પછી અપકારક કૃત્ય જ રી રાખ્યા બદલ હક્કીયાલના બાબત વરગના માલસ્ટરેટ આરોપિતનો ચોક્કસ કરી તેનાપર તેજ કલમ પ્રમાણે અપરાધ આખિત કરી તેને શિક્ષા કરી.

બોટી સાક્ષી આપ્યા બદલના તોહોમત ઉપરથી એક પહેલા વરગના માલસ્ટરેટ પદનાલ નામના માલસજ્જર અપરાધ સાખિત કર્યો હતો. મીપ્રતર માનદીય અ ને મીસ્ટર ઠાકુર એ બેઉ પહેલા વરગના માલસ્ટરેટ આગળ આરોપિતે એક બાબત ની વિરુદ્ધ એવા બે મજકુર કહ્યા ઉપરથી તેનાપર બોટી પ્રતિજ્ઞા કર્યાનું તોહોમત રાખવામાં આવ્યું હતું સને ૧૮૭૨ ના ૧૦ ની કલમ ૪૬૮ પ્રમાણે કોર્ટદારીમાં કામ ચલાવવા માટે જે મંજૂરી જોઈએ તે મંજૂરી મીસ્ટર માનદીયે આપી હતી. પરંતુ મીસ્ટર ઠાકુરની રૂબરૂ આરોપિતે જે મજકુર કહ્યો તે મજકુરના સખંધે તેણે તેવી મંજૂરી આપવાને ના કબ્જા કર્યું તથાપી તે બાબતમાં જુદા માલસ્ટરેટને અરજ થયાથી મી. ઠાકુરની રૂબરૂ કહેલા મજકુરને સખંધે આરોપિતપર કોર્ટદારીમાં કામ ચલાવવાની મંજૂરી જુદા માલસ્ટરેટ આપી તે ઉપરથી કામ ચાલી સધરહુ પ્રમાણે નિકાલ થયો એટલે આરોપિતને શિક્ષા કરી.

તે ઉપર આરોપિતે સેસન જજને અપીલ કરી તેમાં સેસન જજે માલસ્ટરેટ નો ઠરાવ રદ કર્યો કેમકે પહેલા વરગના માલસ્ટરેટ એ જુદા માલસ્ટરેટના તાબામાંનો માલસ્ટરેટ નથી. જો કે કેટલાક કામના સખંધે સરવ માલસ્ટરેટ જુદા માલસ્ટરેટના તાબાના માલસ્ટરેટ છે તોપણ ન્યાયાધીકારની રીતે તે માલસ્ટરેટ જુદા માલસ્ટરેટના તાબામાંના માલસ્ટરેટ નથી. અને પહેલા વરગના માલસ્ટરેટની કોર્ટ જુદા માલસ્ટરેટના તાબામાંની કોર્ટ નથી, પરંતુ પહેલા વરગના માલસ્ટરેટના ફેસલાપર હુમેરાની કોર્ટ તરીકે સેસન જજની કોર્ટમાં અપીલ ચાલે છે, સખંધે તે કોર્ટના તાબામાંની પહેલા વરગના માલસ્ટરેટની કોર્ટ છે. માટે જુદા માલસ્ટરેટને તેવી મંજૂરી આપવાનો અધિકાર નહોતો.

તે પહેલા વરગના માલસ્ટરેટના સને ૧૮૭૭ ની સાલના મારચ માસના રી-ટરનનો હાઈકોર્ટ તપાસણી કરી અને કામના કાગળપત્ર મંગાવ્યા. તેની સાથે સેસન કોર્ટના ફેસલાપર મુખાઈ સરકારે હાઈકોર્ટને અપીલ કરી.

તેમાં હાઈકોર્ટ ઠરાવ્યું કે જુના કી. પ્રો. કો. કા. ૪૬૮ ના કારણ માટે પહેલા વરગના માલસ્ટરેટ એ જુદાના માલસ્ટરેટના તાબામાંના માલસ્ટરેટ છે. પહેલા વ

૧૬મા માલસ્ટ્રેટની ૩૫૩ નાણી બુલને ખોટી સાક્ષી આપ્યા બદલ કોઈ માણસપર ફોજદારીમાં કામ ચલાવવાની છલ્લા માલસ્ટ્રેટ પરવાનગી આપ્યા છતાં તે પરવાનગી તેનાપર કામ ચલાવવાને કાયદેસર અને વ્યાજબી છે એમ રામજીવું જોઈએ. માટે સેસન જરૂરનો ઠરાવ રદ કરી આરોપિતનો અપીલનો નિકાલ કરી ગુણદોષ વિશે ચોકસી કરવાનો સેસન કોર્ટને હુકમ કરવામાં આવ્યો સરકાર વિરૂદ્ધ પક્ષનાભ પરકરે મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૨ પ્ર. ૩૪૮ તા. ૪ ઓક્ટોબર ૧૮૭૭.

ખોટી શાહેદી આપવી એ ગુનહો સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૭૩ ના ભાવારથ પ્રમાણે કોર્ટના અધિકારના અપમાન કર્યાનો ગુનહો છે માટે ખોટી સાક્ષી આપ્યા બદલ જે સેસન જરૂર આરોપ મુક્યો હોય તેનીજ આગળ સદરહુ આરોપિતને કમિશનું. મું હા. કો. રી. વા. ૧ પ્ર. ૩૧૧ તા. ૨૪ ઓગષ્ટ ૧૮૭૭

ઉપર ખતાવેલા કેસમાં એવી હકીકત હતી કે કેદી ખાલાલ સીતારામ અને એક અનાજ ફરશારામ કોઈ ગામનો જકાત વસુલ કરવાના કામમાં વઢી પર્યા તેથી તેઓએ એક એક ઉપર દિવાની અને ફોજદારીમાં ફરિયાદ કરી. તેમાં એક ખીજ એ અપેલી બુખાની ખોટી છે એમ એક એકનું કહેવું હતું. આ બે સખસ માટે ના અનાજ ફરશારામે એક પ્રસંગે સિતારામ ઉપર ફોજદારીમાં ફરિયાદ કરવા પ્રયત્ન કરેછે તે માટે તેણે મંજુરી મેળવી કેટલીક અરજીઓ કરી તેમાં તે ફાવ્યો નહિ. પણ આખરે સતારાના છલ્લા માલસ્ટ્રેટ તેને,

નીચે પ્રમાણે પરવાનગીલખી આપી “ધ. પે. કો. કલમ ૧૮૩ ના આધારે ખાલાલ સિતારામે જુદી જુદી કોર્ટમાં રોગન ખાઈ જુદો જુદો મચકુર કહ્યો છે જેથી તેની ઉપર ફોજદારીમાં કામ ચલાવવાની મંજુરી આપુછું.” આ મંજુરીના હકમ ઉપર આરોપિતે હાઈકોર્ટને પોતાની અસાધરણ હુકમત ચલાવવા અરજ કરી તેમાં હાઈકોર્ટે ઠરાવ્યું કે ફોજદારીમાં કામ ચલાવવાની મંજુરી આપવી તેમાં જે ખોટો મચકુર કહ્યો હોય તે મચકુર જે કોર્ટમાં ખોટો કહ્યો હોય તે અને જે પ્રસંગે કહ્યો તે કોર્ટનું નામ અને પ્રસંગ એવું લખવું જોઈએ. આ મંજુરીમાં તેમ નહીં હતું તેથી મંજુરી રદ કરી.

આ કલમમાં જે ફોજદારી કાયદાની કલમો ખતાવવામાં આવીછે તેને માટે જુઓ પીનલકોડ ખાખ ૧૦ કલમ ૧૭૨ થી કલમ ૧૮૦ સુધી.

રાંબ્યમાં વિરૂધ્ધ ૧૮૬. હિંદુસ્તાનનાં ફોજદારી કાયદાની ૧૨૭ મી કલમ નહાખાખત ફરિયા સિવાય ૬ ઠા ખાખ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો અથવા તેજ દનું કામચલાવવું. કાયદાની કલમ ૨૯૪ અ. પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો કોઈપણ ગુનહો ગવરનર જનરલ ઇનકાઉન્સિલના અથવા સ્થાનિક સરકાર ના અથવા જે અમલદારને ગવરનર જનરલ ઇનકાઉન્સિલે આ ખાખન અધિકાર આપ્યો હોય તે અમલદારના હુકમથી અથવા અખત્યારથી ફરિયાદ કર્યા વગર કોઈપણ કોર્ટે સાંભળવો નહીં.

જાહેરતથા સરકારી ૧૯૭ ઈંગ્લિશ સરકારની અથવા સ્થાનિક સરકારની મંજૂરિય રીનોકરે ઉપરફરિ ત વગર પોતાના હોદ્દા ઉપરથી ખસેડી ન શકાય એવા હરકોઈ યાદનું કામ ચલાવવું જરૂરની ઉપર અથવા એવા હરકોઈ સરકારી નોકર ઉપર તે સદરહુ પ્રકારનો જરૂર છે, અથવા સરકારી નોકર છે તે સખખથી કોઈ ગુન્હાનું તોહોમત મુકવામાં આવે, ત્યારે તેને ખસેડવાનો હુકમ કરવાનો જે સરકારને અધિકાર હોય તે સરકારની અગાઉથી મંજૂરિયત લીધા વગર અથવા એવી મંજૂરિયત આપવા ખાખત જે અમલદારને તે સરકારે અધિકાર આપ્યો હોય તે અમલદારની અથવા જે કોરટના અથવા ખિજ અધિકારીના તાખામાં સદરહુ જરૂર અથવા સરકારી નોકર હોય અને સદરહુ મંજૂરિયત આપવાના જેના અધિકારની સદરહુ સરકારે મરયાદા કરી નહોય તે કોરટની અથવા ખિજ અધિકારીની અગાઉ મંજૂરિયત લીધા વગર કોઈપણ કોરટે તે ગુન્હો સાંભળવો નહીં.

રાજ્યમાં વિરુદ્ધ ૧૯૬. હિંદુસ્તાનના ફ્રોજદારી કાયદાની ૧૨૭ મી કલમ સિ નહાખાખતફરિયા વાય ૬ કા ખાખ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો અથવા તેજ કાદનું કામ ચલાવવું યદાની કલમ ૨૯૪ અ. પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો કોઈપણ ગુન્હો ગવરનર જનરલ ઈનકાઉનસીલના અથવા સ્થાનિક સરકારના અથવા જે અમલદારને ગવરનર જનરલ ઈનકાઉનસીલે આ ખાખત અધિકાર આપ્યો હોય તે અમલદારના હુકમથી અથવા અખત્યારથી ફરિયાદ કર્યા વગર કોઈપણ કોરટે સાંભળવો નહીં.

જાહેરતથા સરકારી ૧૯૭. ઈંગ્લિશ સરકારની અથવા સ્થાનિક સરકારની મંજૂરિય રીનોકરે ઉપરફરિ યત વગર પોતાના હોદ્દા ઉપરથી ખસેડી ન શકાય એવા હરકોઈ યાદનું કામ ચલાવવું જરૂરની ઉપર અથવા એવા હરકોઈ સરકારી નોકર ઉપર તે સદરહુ પ્રકારનો જરૂર છે, અથવા સરકારી નોકર છે તે સખખથી કોઈ ગુન્હાનું તોહોમત મુકવામાં આવે ત્યારે તેને ખસેડવાનો હુકમ કરવાનો જે સરકારને અધિકાર હોય તે સરકારની અગાઉથી મંજૂરિયત લીધા વગર અથવા એવી મંજૂરિયત આપવા ખાખત જે અમલદારને તે સરકારે અધિકાર આપ્યો હોય તે અમલદારની અથવા જે કોરટના અથવા ખિજ અધિકારીના તાખામાં સદરહુ જરૂર અથવા સરકારી નોકર હોય અને સદરહુ મંજૂરિયત આપવાના જેના અધિકારની સદરહુ સરકારે મરયાદા કરી નહોય તે કોરટનો અથવા ખિજ અધિકારીની અગાઉથી મંજૂરિયત લીધા વગર કોઈપણ કોરટે તે ગુન્હો સાંભળવો નહીં ફરિયાદનું કામ ચલાવવા સખસે તથા કઈ રીતે સદરહુ જરૂર અથવા સરકારી લવા ખાખત સરકાર નોકરની ઉપર ફરિયાદનું કામ ચલાવવું તે નકો કરવાને તથા મોઅધિકાર. જે કોરટની આગળ ઇનશાફ કરાવવો હોય તે કોરટ વિરોસે કરી ને જણાવવાને સદરહુ સરકાર અખત્યાર છે.

ટીકા—જ્યારે સન ૧૮૨૭ ના કાયદા ૧૬ ની કલમ ૨૬ પ્રમાણે કુલ કરાણીને મામલતદારે રીપોર્ટ કરવાનું કહેયું હોય ત્યારે એ કુલકરણી આ કલમના અન્વય મુજબ મામલતદારના તાબામાં છે, તેટલા માટે જ્યારે સખ માજિસ્ટ્રેટ તરીકે કામ ચલાવતા દરમિયાન હિંદુસ્તાનના ફ્રેન્ચદારી કાયદાની કલમ ૨૧૮ મુજબ શિક્ષા કરવા લાયક ગુન્હો થયાનું માલમ પડે ત્યારે એટલા રીપોર્ટ કરવા બાબતના ગુન્હાનું કામ એ કુલકરણી ઉપર ચલાવવા માટે મામલતદારને મરવાનગી આપવાને કાંઈ હરકત નથી માટે આપેલા મંજુરી શિવાય બીજા મંજુરીની જરૂર નહોતી-રાણી વિરૂધ્ધ મહારામરામચંદ્ર ૭ મદ્રાસ. હા. કો. રી કા કે પાનું ૬૪ મુખ્ય હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા ૭ પ્ર ૬૪

અમુક અધિકારીએ અમુક સરકારી નોકર ઉપરના તોહોમતનું કામ ચલાવવું એવું સરકારે ખસુસ કરીને મંજુરીના હુકમમાં લખ્યું હોય તો પછી બીજા કોઈ અધિકારીથી એ કામ ચલાવી શકાય નહીં કામ ચલાવ્યું હોયતો ૨૬ થાય=રાણી વિરૂધ્ધ વિનાયક દિવાકર મુખ્ય હાઈકોર્ટ રિપોર્ટ વા. ૮ પ્ર. ૩૩

કરારતોડવાંબાબ ૧૯૮ જે ગુન્હો હિંદુસ્તાનના ફ્રેન્ચદારી કાયદાના ૧૯ માત, આખરૂલેવા બા અથવા ૨૧ બાબમાં અથવા તેજ કાયદાની ૪૯૩ થા ૪૯૬ સુધી બાબત અને લગ્નવિની [એ બંને કલમો સુધાં) કલમોમાં આવતો હોય તે ગુન્હાથી રૂઘગુન્હાબાબતફ જે સખસને નુકશાન પોહોચ્યું હોય તે સખશે કરેલી ફરિયાદ ફરિયાદનું કામ ચલાવગર કોઈપણ કોર્ટ તે ગુન્હો સાંભળવો નહીં. લાવવું.

છિનાબાબાબત ૧૯૯ હિંદુસ્તાનના ફ્રેન્ચદારી કાયદાની ૪૯૭ મી કલમ અથવાપરણેલીસ્ત્રિ મુજબના કોઈ ગુન્હા બાબત, તે સ્ત્રિના ધણીએ, અથવા તેની ફ્રેસ્લાવીજવા બા ગેરહાજરીમાં તેના તરફથી જે સખસના હવાલામાં મદરહુ સ્ત્રિ બાબતફરિયાદનું કા તે ગુન્હો કરવામાં આવ્યો તે વખતે હોય તે સખશે ફરિયાદ ન મ ચલાવવું. કરિ હોયતો કોઈપણ કોર્ટ તે ગુન્હો સાંભળવો નહીં.

બાબ ૧૬ મો

માલ્સ્ટરેટોને ફરિયાદ કરવા બાબત.

ફરિયાદીનીજબા ૨૦૦. ફરિયાદ ઉપરથી કોઈ ધુનો સાંભળનારા માલ્સ્ટરેટની લેવા બાબત. તે તુરત ફરિયાદીનો કલમ ઉપર જખાનો લેવી, અને તે જખાનોનો સાર લખિ લેવો તથા તે ઉપર ફરિયાદીએ અને માલ્સ્ટરેટ પાણ સ

હિ કરવો. પણ હેકળ લખ્યા પ્રમાણે કરાવ્યું છે—

(અ) જ્યારે ફરિયાદ લખિને કરવામાં આવે ત્યારે આ કલમ માંહેના કોઈપણ મજકુરથિ ૧૯૨ મિ કલમ પ્રમાણે તે મુકદ્દમા બિજાનો પારો મોકલતાં પહેલા કોઈ માલ્સ્ટરેટને ફરિકાદિની જખાનિ લેવાની જરૂર છે એવું સમજવું નહિ;

(બ) જ્યારે માલ્સ્ટરેટ પરેસિડેન્સી માલ્સ્ટરેટ હોય, ત્યારે દરેક મુકદ્દમામાં તે માલ્સ્ટરેટ દુરસ્ત ધારે તે પ્રમાણે સદરહુ જખ ની કસમ ઉપર અથવા તે વગર લેવાનો અધિકાર છે; અને તે લખી લેવાનો કાંઈ જરૂર નથી પણ પોતે દુરસ્ત ધારે તો, ફરિયાદીની ખાખત પોતાની આગળ આણતા પેહેલાં, તે માલ્સ્ટરેટ તે ખાખત લખી આપવાનું ફરમાવવા ને મુખત્યા છે.

(ક) જ્યારે તે મુકદ્દમો ૧૯૨ થી કલમ પ્રમાણે કોઈ ખીજ ખાસે મોકલવામાં આવ્યો હોય અને આ પ્રમાણે મોકલનારો માલ્સ્ટરેટ ફરિયાદીનો ફરીથી જખાની લેવાને બંધાવેલો નથી.

ટીકા--આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૪૪ ને મળતી છે ફરિયાદીની ફરિયાદ લખી હોય કે જાહેરથી કરવામાં આવી હોય તે ઉપરથી માજિસ્ટ્રેટ ગુન્હો સાંભળે તેને લાગુ પડે છે, આ કલમમાં તુરત પ્રતીક્ષા લેવા ખાખતસો કરાવ છે તે તદ્દન નવો છે.

દિવાની કામ ચાલતુ હોય ત્યારે કોઈ પ્રકારે ફ્રોજ્દારીમાં તે કામ ચલાવવા માગતો હોયતો ચાલતે કામે તેમ કરવું ઉચીત નથી. પણ જો તેને તેમ કરવા મરજ નહોય તો દિવાની કેસ પુરો થતાં સુધી ફ્રોજ્દારી કામ ચાલતુ મુક્તવી રહી શકે રાણી વિરૂધ્ધ અચરતલાલ. વીકલી રીપોર્ટ ૧૭ પ્ર૦ ૪૬

ફરિયાદીની જખાનીમાં તેને ફરિયાદના મચકુર વિશે ખારીકાંઈથી પુછપરછ કરવાથી જે કામોમાં પુરણ તપાસ કરવા ખાદ છોડી મુકવાનો હુકમ કરવો પડે તેવા કામોમાં પ્રથમથીજ નકામો લખાણ કરી આખર સુધી તપાસ કરવાની જરૂર રહેતી નથી. મુ. હા. કો સરક્યુલર બુક. પ્ર. ૪૩.

આ કલમ પ્રમાણે કામ કરવાને દરેક પેહેલા વરગના માલ્સ્ટરેટને અધિકાર છે હોનરરી માલ્સ્ટરેટને આ કલમ પ્રમાણે કામ કરવાને માટે ખાસ સરકારનો હુકમ જોઈએ સન ૧૮૭૨ નું મુંખાઈનું સરકારી ગેજટ પ્ર. ૧૩૨૫; સને ૧૮૭૩ નું મુંખાઈનું સરકારી ગેજટ પ્ર. ૧૬, કોગ્નીઝિબલ ગુન્હાની ફરિયાદને આઠ આનાનો સ્ટાંપ જોઈતો નથી પણ સાદા કાગળ ઉપર ફરિયાદ લખી આપે તો ખસ છે, મુ. હા. કો. નો કરાવ તા. ૪ થી અપરેલ સન ૧૮૭૩.

જે માલ્સ્ટરેટનેફ ૨૦૧. જો તે ફરિયાદ લખીને કરી હોય અને તે મુકદ્દમો ફરિયાદ લેવાનો અ સાંભળવાનો માલ્સ્ટરેટને અધિકાર ન હોય તો, તેણે તે ફરિયાદીને અધિકાર નહોયતેણે આદ્ય યોગ્ય કોરટની આગળ રજૂ કરવા સાડ પાછી આપવા અને શું કરવું. તેની ઉપર તે મતખનો શેરો લખવો.

પ્રોસેસકાહાડવાનું ૨૦૨ ચિક્ક પરેસિડેન્સી માલ્સ્ટરેટને અથવા ખિજ જે પ મુક્તવી રાખવું. રેસીડેન્સી માલ્સ્ટરેટને સ્થાનિક સરકાર આ ખાખત વખતે વખતે અધિકાર આપે તે પરેસિડેન્સી માલ્સ્ટરેટને અથવા પેહેલા

અથવા બિન વરગના માલસ્ટરેટને જે ગુન્હો સાંબળવાનો જેને અધિકાર હોય તે ગુન્હાની ફરિયાદના ખરાપણા બાબત સહ આણવાનું કારણ જણાય, તો ફરિયાદી નો જખાનો લીધા પછી તે ફરિયાદના ખરાપણા બાબત શક આણવાના કારણ પોતાના દફતરમાં દાખલ કરવાને અને પછી જે સખસની ઉપર ફરિયાદ થઈ હોય તે સખસને હાજર થવાનો જરૂર પાડવા માટે પરોશોસ કાહાડવાનું મુલતવી રાખવાને તે માલસ્ટરેટ મુખત્યાર છે, અને ફરિયાદનું ખરાપણું અથવા ખોટાપણું નકી કરવા સાડ માલસ્ટરેટ તે મુકદ્દમાની પોતાની જાતે ચોક્કસી કરવાને અથવા પોતાના તાખા માંહેના હરકોઈ અમલદારને અથવા કોઈ પોલીસઅમલદારને અથવા પોતે ચોગ્ય ધારે એવો ખીજો જે સખસ માલસ્ટરેટ અથવા પોલીસઅમલદાર નહોય તે સખસને પ્રથમ સ્થાનિક તપાસ કરવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

જે સખસ માલસ્ટરેટ અથવા પોલીસઅમલદાર હોય તેવો કોઈ સખસ સદરહુ તપાસ કરેતો જે અમલદાર હવાલામાં પોલીસથાણું હાય તે અમલદારને આ કાયદા થી આપેલા સઘળા અધિકાર તે સખસે ચલાવવા; પણ વગર વારંટે પકડવાનો અધિકાર તેને નથી.

આ કલમ કલકતા અને મુખ્ય શહેરમાં પોલિસને લાગુ છે.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૭૭૨ ના આક્ટની કલમ ૧૪૬ ને મળતી છે પણ તેમાં એક અગત્યનો રફાર એ થયો છે કે ફરીયાદીની ફરીયાદના ખરાપણા વિશે પોતાને બે વિસ્વાસ આવે તો તેનાં કારણ તેણે દફતરમાં લખવાં જોઈએ. ધાનમાં રાખવાનું છે કે ફરીયાદીની ફરીયાદના ખરાપણા માટે કોઈ ખાનગી માણસને હુકમ કરવામાં આવે તો તે ખાનગી માણસ કોઈ સખસને માલસ્ટરેટના વારંટે વગર કોઈને પકડી શકે નહીં એવા ખાનગી માણસને આ કાયદામાં પોલીસના ઉપરી અમલદારને જે સત્તા છે તે ચલાવવા હક છે. પોલીસના ઉપરી અમલદારને શું સત્તા છે તે માટે જુઓ આ કાયદાની કલમ ૧૬૦, ૧૬૧, ૧૬૫, ૧૭૧.

આ કલમ પ્રમાણે માલસ્ટરેટ કામ ચલાવતો હોય ત્યારે ફરીયાદીને તેના વન્કીલને હાજર રાખવા હક નથી—ખોનદાચારો. વિરૂદ્ધ દરેક પ. મુખ્યાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૮ પ્ર. ૨૦૨

વારંટથી તોહોમતદારને હાજર કરવામાં આવ્યો હોય તો પછી આ કલમ પ્રમાણે કોઈ તજવીજ કરી શકાતી નથી—રામકાંત સરકાર વિરૂદ્ધ જદવ અંદરખોસ કલકતા હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૨૧ પ્ર. ૪૪

ફરીયાદ કાહાડી ના ૨૦૩ જે માલસ્ટરેટની આગળ ફરીયાદ કરી હોય અથવા ખવા બાબત. જે માલસ્ટરેટની પાસે તે ફરીયાદ મોકલી હોય તે માલસ્ટરેટ

ફરિયાદીનો જખાનો લીધા પછી અને ૨૦૨ જ કલમ પ્રમાણે તપાસ કરી હોય તો તેના પરિણામ ઉપર વિચાર કર્યા પછી આગળ કામ ચલાવવાનો પુરતો સખખ નથી એવું તેની નજરમાં આવે તો તે ફરિયાદ કાહાડી નાખ

ખત્રાને મુખત્યાર છે.

ટીકા- આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૪૭ ના પેહેલા પારેગરફ ક્ષેત્રે મળતી છે “જે માનિસ્ટ્રેટની પાસે તે ફરીયાદ આકલી હોય તે માનિસ્ટ્રેટ” એ શબ્દો તથા કલમ ૨૦૨ પ્રમાણે “તપાસ કરી હોય તો તેના પરીણામ ઉપર વિચાર કરેલો પછી” શબ્દો નવા છે.

અંક માલસ્ટ્રેટે ફરીયાદીની ફરીયાદ મંજૂર કરી તોહોમતદારને ધકડવાનું વારંટ કાઢાડ્યું તે વખતે તેના ઉપર માલસ્ટ્રેટે પોતાને ત્યાં એ કેસ ચલાવવા મંગાવી લાંબો અને પકડવાનું વારંટ કાઢવાનું વારંટ રદ કરી ફરીયાદીની ફરીયાદ કાઢી નાખી અને રીતસર કામ ચલાવ્યું નહીં તેમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે એ પ્રમાણે કનવામાં ગંરવ્યાજખી થયું છે તેણે કેસ મંગાવ્યો ત્યારે જે સ્થિતિમાં કેસ હોય તે સ્થિતિમાં તેણે કામ ચલાવવું જોઈએ એટલે કે તાખના માલસ્ટ્રેટે કાઢેલું વારંટ રદ કરી છોડી મુકાય નહીં, વારંટ બજાવ્યા પછી પોતાને યોગ્ય લાગે તે કરવું જોઈએ—રાધુપેરોરાની અરજના કામમાં બેંગાળા લા. રીપોર્ટ વા. ૧૦ પ્ર. ૨૬

માલસ્ટ્રેટ પાસે ફરીયાદ તે ઉપરથી માલસ્ટ્રેટેને એવું જણાય કે ફરીયાદી જે હકિકત કહે છે તે ગુનહો તો છે પણ ફરીયાદી દિવાની કોર્ટમાં ફરીયાદ કરશે તો તેને વધારે અનુકુળ પરોએ આવા કારણથી ફરીયાદીની ફરીયાદ કાઢી નાખી શકાતી નથી રાણી વિરૂધ્ધ ખુશાલસિંગ તુલસી અર્ધધરો વીકલી રીપોર્ટ ૧૦ પ્ર. ૪૦

ફરીયાદી એકથી વધારે ગુનહાની ફરીયાદ કરે તો તેમાંની એક ખાખતનો ગુનહો બન્યો જણાય નહીં તો તે ખાખતની ફરીયાદ કાઢી નાખી શકે છે પણ બીજી ખાખતનો ગુનહો થયાનું જણાતો તે ખાખત કામ ચલાવવા હરકત આવતી નથી મુંબાઈ સરકાર. વિરૂધ્ધ સિરાપા ઈંગ્લિયન લા. રિપોર્ટ મુ. વા. ૫ પ્ર. ૪૦૫ તા. ૧૩ એપ્રિલ ૧૮૮૧.

બ્યારે માલસ્ટ્રેટેને ફરીયાદી કરી હોય ત્યારે ફરીયાદીને તપાસવા પછી આગળ કામ ચલાવવાનું કારણ ન જણાય તો આ કલમ મુજબ માલસ્ટ્રેટે તે ફરીયાદ કાઢાડી નાંખે અથવા કલમ ૨૦૨ મુજબ પરોસેસ કાઢાડવું મોકુફ રાખી તપાસ કરવા હુકમ કરે, અને તપાસ થઈ રહ્યા પછી કારણ ન જણાય તો ફરીયાદ કાઢાડી નાંખે. જે કે ચોરીના મુકરદમામાં ફરીયાદીએ પેહેલાં પોલિસ પાસે જવું જોઈતું હતું પરંતુ તે માલસ્ટ્રેટ પાસે ગયો તો તેને તપાસવાને માલસ્ટ્રેટ બંધાયેલો હતો વુ. રી. ૧૪ પ્ર. ૩૬

કોઈ માલસ્ટ્રેટ સોગન ઉપર ફરીયાદીની જુખાની લીધા શિવાય ફરીયાદ કાઢાડી નાંખી શકે નહીં તેમ છતાં જે તે કાઢાડી નાંખે તો ફરીયાદ ફરીથી માંડતાં હરકત નથી. સન ૧૮૭૦ નું મદ્રાસ જ્યુરોસ્ટ. પ્ર. ૬૩

તોહોમતદાર ઉપરનું તોહોમત સાબિત ન થતું હોય એમ ધિયાનમાં આવે તો પછી તે કેસ અગાડી ચલાવવાની ફરજ રહેતી નથી તેથી તે ફરીયાદ એકદમ કાઢા

ડી નાખવામાં આવી છે તે અખત્યાર બાહારની વાત નથી. વીકલી રિપોટ ૧૦ પ્ર ૫૦ થી શરૂ થઈ છે જે કેસમાં તેના રૂપ ઉપરથી જે ફરિયાદ સાચી માલમ પડી હોય તે કામમાં માલસ્ટરેટ ફરિયાદી તથા તેના સાક્ષિઓને તપાસવા નેહમ્મે પણ જે કામમાં ફરિયાદ તેના રૂપ ઉપરથી ખરી માલમ ન પડતી હોય તે કામમાં શાક્ષિઓને તપાસવા વગર માલસ્ટરેટ ને ફરિયાદ કાઢારી નાખેતો તે ગેરવ્યાજબી છે અને ફરિયાદીને તપાસ્યો હતો તે ખસ છે. વીકલી રિપોટ ૧૬ પ્ર. ૩૯

કોઈ ફરિયાદમાં દિવાની કામ આલ્યું હોય તે સખખ ઉપરથી તે ફરિયાદ કાઢી નાખી શકાય નહીં, કારણ કે દિવાની કામથી ફોજદારી કામ ચલાવવાને અટકાવ થતો નથી=માધ્યમકાય ખરદો વિરૂધ્ધ કેસખસિંગ અને ખીજ વીકલી રિપોટ ૯ પ્ર. ૨૨

માલસ્ટરેટની રૂખરૂ ફરિયાદ કરવામાં આવી હોય અને ફરિયાદના શાક્ષિઓને સમન્સ કરવામાં આવ્યા હોય અને તે શાક્ષિઓ તે સમન્સપરથી હાજર થયા હોય અને ફરિયાદી ગેરહાજર રહે અને તેની ગેરહાજરીમાં તે કામની તજવીજ ચલાવવી માલસ્ટરેટને જરૂરની ન લાગતી હોયતો તે માલસ્ટરેટ તોહામતદારને છોડી દેવાને ખુખત્યાર છે. વીકલી રીપોટ ૧૧ પ્ર. ૩૯.

ફરિયાદીની જીખાની લેનાર અમલદારે તે ફરિયાદના કામમાં સમન્સ કાઢવો કે વારંટ કાઢવું તે કરાવવાનું કામ તેનુંજ છે. કલકતા હાઈકોર્ટ સરકયુલર નંબર ૬ સને ૧૮૬૪.

સમન્સ અગર વારંટ કાઢાટી કામ ચલાવવાનો કોઈ માલસ્ટરેટને હુકમ કરવા સાડ અથવા જે સમન્સ અગર વારંટ કાઢવા અમલ આ કલમ પ્રમાણે જે ફરિયાદ માલસ્ટરેટ માંડીવાળી હોય તે ફરિયાદના કામમાં વધારે તજવીજ કરવા સેશન જરૂરને, માલસ્ટરેટને હુકમ કરવાની સત્તા નથી તેવા કામમાં માલસ્ટરેટની ગફલત અથવા અજ્ઞાનતા માલમ પડે તો સેશનજરૂર તે ખાખત હાઈકોર્ટને રિપોટ કરવો કલકતા હાઈકોર્ટ સરકયુલર નં ૪૩૨

ખાખ ૧૭ મો.

માલસ્ટરેટની આગળ કામ શરૂ કરવા ખાખત.

પ્રોસેસકહાડવાખા ૨૦૪. કોઈ ગુન્હો સાંભળનારા માલસ્ટરેટના મતપ્રમાણે આખત.

ગળ કામ ચલાવવાનો પુરતો સખખ હોય, અને ખીજ પરિશિસ્ટ ના ચોથા આસન પ્રમાણે પ્રથમજ સમન નિકળવો નેહમ્મે એવો તે મુકદ્દમો જણાય તો, તોહામતવાળો હાજર થાય એટલા ગાટે તે માલસ્ટરેટ પોતાનો સમન કહાડવો. જે તે મુકદ્દમો એવો જણાતો હોય કે તેમાં તે આસન પ્રમાણે પ્રથમજ વારંટ નિકળવું નેહમ્મે તો, તે માલસ્ટરેટ તોહામતવાળા પોતાની આગળ અથવા હુકુમતવાળા ખીજ કોઈ માલસ્ટરેટની આગળ અમુક વખતે પકડી મંગાવવા સાડ અથવા હાજર કરવા સાર વારંટ, અથવા પોતાને યોગ્ય લાગેતો, સમન કાઢા

રવાને મુખત્યાર છે.

આ કલમ માંહેના કોઈપણ મજકુરથી ૯૦ મી કલમના કસોને પાધ થાયછે એવું સમજવું નહીં.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૪૭ ના ત્રીજા પારગરા ક કલમ ૧૪૮ ના પહેલા પારગરાક એને કલમ ૧૪૬ ને મળતી છે માજિસ્ટરેટને આ તરી થાય કે સાક્ષિએ તેને પોઆડેલા સમનનું અપમાન કર્યું છે તે સિવાય તે શક્ષિને પકડવાનું વારંટ માજિસ્ટરેટ કહાડી શકાતો નથી વીકલી રીપોટ ૧૪ પ્ર૦ ૨૦.

ફારયાદીની જુખાની લીધા પેહેલા તોહોમતદારને ખોલાવવા એ ગેરવ્યાજખી છે. વીકલી. રિપોટ ૧ પ્ર. ૩

જે મુકદમામાં રીપ્યુટી માલસ્ટરેટ પોતેજ ફરિયાદી હોય તે મુકદમામાં તેણે માલસ્ટરેટ તરીકે પોતાની રૂબરૂ કેદીઓની કબુલાતો લેવી જોઈએ નહીં--રાણી વિરૂધ્ધ

ખોઈદનાથસિંગ અને ખીજ, વીકલી રીપોટ ૩ પ્ર. ૨૯

માલસ્ટરેટ તોહોમ ૨૦૫ જ્યાં મે માલસ્ટરેટ સમન કહાડે, ત્યારે તોહોમતવા તવાળાનેજતે હાજર જાને જતે હાજર થવાનું માફ કરવાનું અને તેના પ્લીડરની થવાનું માફ કરવાને મુ મારફતે હાજર થવાની છુટ આપવાનું પોતાને કારણુ જણાવત્યાર છે. યતો તેમ કરવાને તે માલસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

પણ તે મુકદમાની ઓકસી અથવા ઇનશાફ કરનારા માલસ્ટરેટની નજરમાં આવે તો, કામ ચાલતુ હોય ત્યારે ગમે તે વખતે, તે માલસ્ટરેટ તોહોમતવાળાને જતે હાજર થવાનું ફરમાવવાને, અને જરૂર હોયતો, આ કાયદામાં પાછળ કરાવેલી રીતે તેને જખરીથી હાજર કરવાને મુખત્યાર છે.

બાબ ૧૮ મો.

સેશનકોર્ટ અથવા હાઈકોર્ટ ઇનશાફ કરી શકે એવા મુકદમાની ઓકસી બાબત.

ઇનશાફ થવાસાફ ૨૦૬ હરકોઈ પરેસિડેન્સી માલસ્ટરેટ, જલ્લા માલસ્ટરેટ, કમિટકરવાનો અ પેરા ટુકડી માલસ્ટરેટ, પેહેલા વરગનો માલસ્ટરેટ, અથવા જે ધિકાર. માલસ્ટરેટને આ બાબત સ્થાનિક સરકારે અધિકાર આપ્યો હોય

તે માલસ્ટરેટ સેશનકોર્ટથી અથવા હાઈકોર્ટથી ઇનશાફ થઈ શકે એવા હરકોઈ ગુન્હા બાબત હરકોઈ સખસને સદરહુ કોર્ટમાં ઇનશાફ થવા સાફ કમિટ કરવાને મુખત્યાર છે.

પણ આ કાયદામાં ખોલ રીતે કરાવ્યું છે તે સિવાય, જે સખસનો ઇનશાફ સેશન કોર્ટથી થઈ શકતો હોય તે સખસને હાઈકોર્ટમાં ઇનશાફ થવા સાફ કમિટ કરવો નહીં.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૪૩ ને મળતી છે પ્રથમ ની ઓકસીમાં પુરાવો લીધા વગર સેશનકમીટ કરવાનો હુકમ કરવો તે ગેરકાયદે છે રાણી વિરૂધ્ધ શીતારામ વેનકુ મુંબાઈ હાઈકોર્ટનો કસવ તા. ૧૦ જુન ૧૮૭૬

મિટકરતાપેહેલાં ૨૦૭ જે મુકદમાનો ઇનશાફ ફકત સેશન કોર્ટજી અથવા
બ્રીકસીમાંકામચલા હાઈકોર્ટજી કરો રાકે અથવા જે મુકદમાનો ઇનશાફ માલુસ્ટરે
વવાની રીત. ટના મત પ્રમાણે સદરહુ કોર્ટ કરવા જોઈએ, તેવા મુકદમાની ચો
ક્સી માલુસ્ટરેટની આગળ ચાલતી હોય ત્યારે હેઠળ લખેલી
રીત પ્રમાણે કામ ચલાવવું.

રજીસ્ટ્રેલોપુરાવોલે ૨૦૮ બ્યારે માલુસ્ટરેટની આગળ તોહોમતવાળો હાજર થાય
ના બાબત. અથવા તેને આણવામાં આવે, ત્યારે ફરિયાદી હોય તો તેનો
મજકુર માલુસ્ટરેટ સાંભળવો, અને ફરિયાદિપક્ષની સાબેતીમાં
અથવા તોહોમતવાળાની તરફથી જે પુરાવો રજી કરવામાં આવે અથવા જે પુરાવો
માલુસ્ટરેટ માગે તે સધળો પુરાવો આ કાયદામાં આગળ ઠરાવેલી રીતે લેવો.
વધારે પુરાવો રજી જે ફરિયાદિ અથવા ફરિયાદ પક્ષ ચલાવનારો અમલદાર અ
કરવા બાબત પરો થવા તોહોમતવાળો હરકોઈ શાહેદને હાજર થવાની અથવા હર
સેસ. કોઈ દસ્તાવેજ અથવા ખીલ વસ્તુ રજી કરવાની જરૂર પાડવા

બાબત પરોસેસ કહારવાની માલુસ્ટરેટને અરજ કરે, તો તે પ
રોસેસ કહારવાની જરૂર નથી એમ ધારવાનાં માલુસ્ટરેટને કારણ નહીં હોય તો;
જો હોય તો તે દફતરમાં દાખલ કરવા જોઈએ. તેણે તે પરોસેસ કહારવું જોઈએ.
આ કલમ માંહેના કોઈપણ મજકુરથી કોઈ પરોસેસ માલુસ્ટરેટને પોતાનાં
કારણ દફતરમાં દાખલ કરવાની જરૂર છે એવું સમજવું નહીં.

ટીકા--આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૬૦ ૧૬૧ ૩૫૭ ની પરોગ
રાફ ૧ લો અને ૩૬૨ ને મળતીછે, ફરીયાદી તરફનો પુરાવો લેવા અને ફરીયાદીએ નહીં
ખતાવેલા ખીલે વધતો પુરાવો માજસ્ટરેટ લેવા શું નિયમ છે તે માટે આ કલમ છે.

તોહમતનાશું તથ્યાર કરીને પ્રતિવાદીએ જવાબ આપતાં સરકાર તરફના શા-
ક્ષિદારને ફરી ખોલાતીને તેને ઉલટ સવાલ કરવાનો પ્રતિવાદીને જુના ક્રિ. પ્રો. કો.
કલમ ૨૧૮ ઉપરથી હક છે.

સરકાર તરફના શાક્ષિદારને ફરી ખોલાવવાનો હક એ જુના ક્રિ. પ્રો. કલમ
૩૬૨ પ્રમાણે એકાદ શાક્ષિદારને સમન કરવા વિશે પ્રો. એ કરેલો અરજથી તદ્દન
જુદોજ છે.

સરકાર તરફના શાક્ષિદારોને ઉલટ સવાલ કરવાના હેતુએ ખોલાવવા વિશે
આરોપિતે અરજ કરવા છતાં જો તે અરજ સેશનજીજે ક્રિવા ડેપુટી માલુસ્ટરેટ
ના કબ્જા કરી હોય તો તેના ઉપર અપીલ ચાલતી નથી પરંતુ તે ના કબ્જા કર-
વાનો હુકમ એ એવી પ્રકારનો ચુક છે કે તે લાગલીજ દુરસ્ત કરવા જોગ નથી પરંતુ
હાઈકોર્ટમાં પોતાની તપાસણી કરવાના અધિકારની રીતે માત્ર તે દુરસ્ત કરવા જોગ
નથી પરંતુ હાઈકોર્ટમાં પોતાની તપાસણી કરવાના અધિકારની રીતે માત્ર તે દુરસ્ત
કરવા જોગ છે. જે આર. ખેલીલીયાસ વિરૂધ્ધ કાળીદાસ ખેનરજી કલકતા હાઈકોર્ટ

રિપોટ વા. ૧૯, પ્ર, ૫૩.

ફરિયાદીએ જેટલા શાક્ષિદાર આપ્યા હાય તેટલા સરવ શાક્ષિદારને માલુમ રહે સમન કરવો જોઈએ એમ નથી, જુના કિ. પ્રા. કલમ ૨૧૫ ની વ્યાખ્યા ૩ એ જુના આક્ટની કલમ ૩૬૨ સાથે વાંચવા જોઈએ અને તેમ કર્યું એટલે શાક્ષિદાર ને સમન કરવો કિંવા નહીં એ ખાખત માલુમરેટની મુખત્યારી છે એમ દેખાય છે. કલકતા ક. હા. કે. રી. વા. ૨૩ પ્ર. ૯.

પ્રામ ચોકસો કરતી વખતે કાંઈ પુરાવો ન લેતાં કામ ધનશાફ થવા સાડ કમિટ કરવું ગેરકાયદેસર છે એમ ઠરાવ થયો અને તે તેમ છે તેથી રદ કરવામાં આવ્યું. તોહોમતવાળા સખસને સવાલ પુછી તેના જવાબ લેવાની જુના કિ. પ્રા. કલમે ૧૮૨ તથા ૩૪૨ પ્રમાણે માલુમરેટને ફરજ છે એમ નથી પણ કલમ ૨૪૮ માં એવો અભિપ્રાય છે કે તેને સવાલ પુછી તેના જવાબ લેવા અને તોહોમતવાળા સખસને પોતાની તરફનો પુરાવો હાજર કરવાની તક પણ આપવી જોઈએ એમ જુના આક્ટની કલમ ૩૫૮ અને આ કલમ ૨૦૮ માં છે તે પુરાવો ન લેવા ખાખત પોતાના કારણે ક્યાં ક્યાં છે તે દફતરમાં લખ્યા વગર માલુમરેટથી તે લેવાની ના પરાય નહિ. મુંબાઈ હાઈકોર્ટનો ઠરાવ તા. ૧૦ જાનેવારી ૧૮૯૬.

તોહોમતવાળા સ ૨૦૯ બ્યારે ૨૦૮ મી કલમનો ૧ લા તથા ૨ જ પારગરાખસને ક્યારેછોરી ફમાં કહેલો પુરાવો લોધો હોય અને જે હકિકત તોહોમતવાળાની મુકવો.

વિરૂધ્ધ પુરાવામાં જણાતી હોય તે હકિકતનો તે ખુલાસો કરી શકે એટલા સાડ તે તોહોમતવાળાની પોતે જુખાની લોધી હોય, ત્યાં રે જો પોતે એવું ઠરાવે કે ધનશાફ થવા સાડ તોહોમતવાળા સખસને કમિટ કરવા નો પુરતો સખખ નથી તો સદરહુ માલુમરેટ તેને છોરી મુકવો, પણ પોતાનો આગળ અથવા ખોજ કોઈ માલુમરેટની આગળ સદરહુ સખસને ધનશાફ કરવો જોઈ એમ એવું તે માલુમરેટને જણાય તો તે ખાખતમાં તેણે તે મુજબ કરવું.

જો માલુમરેટ એમ ધારતો હોય કે તોહોમત પાયા વગરનું છે, તો મુકદ્દમા ચાલતો હોય તેવામાં અગાઉ કોઈ પણ વખતે તોહોમતવાળાને છોરી મુકતાં તેને આ કલમના કોઈપણ મચકુરથી અટકાવ થશે એવું સમજવું નહીં; પણ સદરહુ માલુમરેટ તેમ કરવાનાં કારણે દફતરમાં નોંધવા.

તોહોમતના મુંક્યારે ૨૧૦ બ્યારે સદરહુ પુરાવો લોધા ઉપરથી અને સદરહુ જો તથ્યાર કરવું. ખાની (જો હોય તો) લોધા ઉપરથી માલુમરેટને એવું દેખાય કે તોહોમતવાળાનો ધનશાપ થવા સાડ તેને કમિટ કરવાનો પુરતો સખખ છે, ત્યારે તેણે પોતાની સહીવાળું એક તોહોમતના મું તથ્યાર કરવું; અને તોહોમતવાળાની ઉપર ક્યા ગુન્હાનું તોહોમત મુક્યું છે તે તેમાં જણાવવું.

તોહોમતવાળાનેતો તે તોહોમતના મું તથ્યાર થઈ રહે એટલે તુરત તોહોમતવાળાને હોમતના મું સમજવ તે વાંચી સંભળવવું તથ સમજવવું, અને તે માગે તો

પુ'અનેતેની નકલ એક નકલ તેને મફત આપવી.

ટીકા--કમિટ કરવાના હેતુથી જે માનિસ્ટરેટ એકસી કરતા હોય તે માનિસ્ટરેટ આ સ રીતે જે પુરાવા ઉપરથી કમિટમેન્ટ કરવું હોય તે પુરાવા સાચી દફતરમાં દાખલ કરવા તે બંધાએલો છે—રાણી વિરૂદ્ધ એંડરસન વી. રી. ૨ પ્ર. ૬૫

કમિટમેન્ટ કરતાં તોહમતદાર સખસના ગુન્હા વિશે માલુસ્ટરેટોએ પુરી ખાત્રિ કરવી જોઈએ એવી કાંઈ જરૂર નથી પરંતુ જ્યારે તોહમતદાર સખસનો ધનશાફ્ થવાની જરૂર હોય ત્યારે કમિટમેન્ટ કરવું જોઈએ—રાણી વિરૂદ્ધ મહાસિંગ અને ખીજ વાવ્યખુશાના પ્રાંતોની હાઈકોર્ટના રિપોર્ટ વા. ૩ પ્ર. ૨૭ જે પુરાવા સમતુલ હોય અને માલુસ્ટરેટને શક રહેતો હોય તો તે કમિટ કરવા બંધાએલો છે—ગુખરખાના કેસમાં.

કમિટ કરવાના કારણોમાં અમુક કેદોની વિરૂદ્ધ જે પુરાવ હોય તે સ્પષ્ટ રીતે જણાવવો જોઈએ અને તે ગુન્હો કેવો રીતે સાબિત કરવામાં આવ્યો છે તે પણ જણાવવું જોઈએ. કોદારી કહાર. વી. રી. ૫ પ્ર. ૬

ધનશાફ્ની વખતે ૨૧૧. પોતાના ધનશાફ્ની વખતે પુરાવા આપવા સાફ જે તોહમતવાળાનાખ કોઈ સખસોને સમન કરાવવાની તોહમતવાળાની મરજી હોય તો આવસાફશાહેદોની તે સખસોની ટીપ મહોરથી ખોલીને અથવા લખોને આપવાનું ટીપ. તેને તુરત ફરમાવવું.

ખીજ ટીપ.

માલુસ્ટરેટની નજરમાં આવેતો પાછળથી કોઈ વખતે તે તોહમતવાળાને શાહેદોની કાંઈ ખીજ ટીપ આપવા દેવાને તે માલુસ્ટરેટ મુખત્યાર છે. અને તોહમતદારને તેનો ધનશાફ્ થવા સાફ હાઈકોર્ટમાં કમિટ કર્યો હોય ત્યારે તેના ધનશાફ્ની વખતે પુરાવા આપવા સાફ જે સખસોને સમન કરાવવાની તે તોહમતવાળાની મરજી હોય તે સખસોની ખીજ ટીપ પોતાનો ધનશાફ્ થવાનો અગાઉ કોઈપણ વખતે, કલારક આફ ધી કાઉનને આપવામાં આ કલમ માં હોના કોઈપણ મચકુરથી તે તોહમતવાળાને બાધછં એવું સમજવું નહીં.

ટીકા--આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૦૦ ના પારેગરાફ ૧ લા અને ૩ જાને મળતી છે તોહમતદારોએ કમાડીંગ માનિસ્ટરેટ પાસે પોતાના શાહેદોની યાદી આપવા માટે અને પાછળથી ખીજ વધારાની યાદી આપવા માટેની સમજીત માટે આ કલમ છે.

તોહમતદારનો શાહેદ તોહમતદાર સાથે ગુન્હો કરવામાં સામેલ છે એવું કહી તેમને બોલાવવા ના પડાય નહીં—રામસાહી ચઉધરી વિરૂદ્ધ શંકરબાહાદુર બે. રી. વા. ૬ પ્ર. ૬૫.

જ્યારે કોઈ કમિટ થયા પછી કલમ ૪૨૦ મુજબ શાક્ષિઓની ટીપ આપે ત્યાં જે માલુસ્ટરેટ તેવાત ઉપર નજર પોહોંચ્યાડી શાક્ષિઓને સમન કાઢવા કે નહીં તે કેહેવાને બંધાએલો છે, સમન કાહારવાની ના પારવામાં આવે તો તેણે તેના કારણો

ખતાવવા જોઈએ. જો તેમની નજરમાં એમ આવે કે દોલ કરવાનાં કારણસર શાક્ષિ
ઓના નામ ટીપમાં દાખલ કર્યા છે તો તેણે સન ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ
૩૫૯ એટલે આ આક્ટનો ક. ૨૧૬ મુજબ ચાલતું જોઈએ-રાણી વિરૂધ્ધ રાજકુમાર
મુકરજી વી. રી. પ્ર. ૧૪

સદરહુ શાહેદોની ૨૧૨ માલસ્ટરેટનો નજરમાં આવેતો ૨૧૧ મી કલમ પ્રમા
જખાનીલેવાને મા જે પોતાને આપેલો હરકોઈ ટીપમાં જે સખસનું નામ લખેલું
જસ્ટરેટને અધિ હોય તે સખસને સમન કરીને તેની જખાવા લેવાને તે મા-
જસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

કમિટ કરવાનો ૨૧૩. જ્યારે ૨૧૧ મી કલમ પ્રમાણે ટીપ આપવાનું તોહ
હુકમ. મતવાળાને ફરમાવેલાં તેણે તેમ કરવાની ના કહી હોય, અથવા જ્યારે

સદરહુ ટીપ તેણે આપી હોય અને તે માંહેના (જો હોય તો) જે
શાહેદોની જખાની લેવાની તે માલસ્ટરેટની મરજી હોય તે શાહેદને ૨૧૨ મી કલમ
પ્રમાણે સમન કરીને તેમની જખાની લીધી હોય, ત્યારે તે માલસ્ટરેટ તોહમતવાળા
નો હાઇકોર્ટમાં અથવા સેશન કોર્ટમાં (જેમ હોય તેમ) ધનશાફ થવા સાડ તેને
કમિટ કરવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે, અને (તે માલસ્ટરેટ પેરિસિટોન્સ માલ
સ્ટરેટ ન હોય તો) તેણે આવી રીતે કમિટ કરવાના કારણ પણ મુખતેસરમાં નોંધવા
ઇલાકાનાં મુખ્ય ૨૧૪. (રાણી સાહેબની વિલાયતિ રજયત નહોય એવા) કોઈ
શાહેદોનીખાહાર જે સખસે રાણીસાહેબની કોઈ વિલાયતી રજયતની સાથે મળીને કાં
સખસની ઉપરરા ઈ ગુન્હો કર્યો છે એવું તે સખસની ઉપર પેરિસિટોન્સી માલ
જીસાહેબનીવિલા ૨૧૪. (રાણી સાહેબની વિલાયતિ રજયત નહોય એવા) કોઈ
યતિરજયતની સાથે વામાં આવે, અને રાણીસાહેબની સદરહુ વિલાયતિ રજયતને તેજ
એકહુતોહમત આ કામમાંથી ઉઠેલા તેવાજ તોહમત ઉપરથી હાઇકોર્ટમાં તેનો ઈ
બુનું હોય તે સખ નશાફ કરવાની તથ્યારી હોય, અને તોહમતવાળાને તેનો ઈનશા
સ ખાખત. ફ કરવાની તથ્યારી હોય, અને તોહમતવાળાને તેનો ઈનશાફ થવા
સાડ કમિટ કરવાના પુરતા સખખ છે એવું તે માલસ્ટરેટ કરાવે

તા તેણે તોહમતવાળાને તેનો ઈનશાફ થવા સાડ કમિટ કરવાના પુરતા સખખ છે
તે માલસ્ટરેટ કરાવે, તો તેણે તોહમતવાળાને તેનો ઈનશાફ થવા સાડ સેશનકોર્ટમાં
કમિટ ન કરતાં હાઇકોર્ટમાં કમિટ કરવો.

૨૧૩ મિ અથવા ૨૧૫. કોઈ યોગ્ય અધિકારવાળા માલસ્ટરેટ ૨૧૩ મી અ
૨૧૪ મોકલમપ્રમા થવા ૨૧૪ મી કલમ પ્રમાણે કમિટ કરવા કરવાનો હુકમ એક વ
જેકમિટકરયાનાહુ ખતે કર્યો એટલે પછી તે ફક્ત હાઇકોર્ટથી રદ થઈ શકે, અને
કમરદકરવાખાખત. ફક્ત કાયદાની કોઈ ખાખત ઉપરથીજ રદ થઈ શકે.

ટીકા—કમિટ કર્યા પછી ફરિયાદી રાજિનામું આપે તો કમિટ કરેલું કામ માંડીવાળી
અકાઉન્ટ નથી-રાણી વિરૂધ્ધ સલીમસેખ વીકલી રીપોર્ટ ૨ પ્ર. ૫૭

જે સેશનજરૂરનો નજરમાં એમ આવે કે કમિટ કરવાનો હુકમ ગેરવ્યાજબી છે તો તેણે હાઈકોર્ટને એ ખાખત લખી મોકલવું જોઈએ. પોતાથી કંઈ થઈ શકે નહીં-રાણી વિરૂદ્ધ માતા દયાલ અદલાખાદ હાઈકોર્ટ રિપોર્ટ. વા. ૪ પ્ર. ૧૪

માજીસ્ટ્રેટે ચાર શાહેદ લીધા અને તોહમતવાળાને છોડી મુકવાને હુકમ કર્યો ખાદ એમ માલમ પર્યુ' કે એક પાંચમો શાહેદ કોર્ટમાં હાજર છે તેથી છોડી મુકવાનો હુકમ રદ કરો વધારે પુરાવો લીધો અને પછી તોહમતવાળાને સેશન કમિટ કરવાનો હુકમ રદ કરો વધારે પુરાવો લીધો અને પછી તોહમતવાળાને સેશન કમિટ કરવાનો હુકમ કર્યો આ કામમાં એમ ઠરાવ્યું કે માજીસ્ટ્રેટેનો હુકમગેરકાયદેસર નથી મદ્રાસ હા. કો. રી. એપેલેન્ટ વા. ૭ પ્ર. ૪૦ તા. ૨૩ નવેમ્બર સન ૧૮૭૪.

જ્યારે તોહમતવા ૨૧૬. જ્યારે તોહમતવાળા સખસે ૨૧૧ મી કલમ પ્રમાણે ગાનેકમિટકર્યોહો શાહેદોની કોઈપણ ટીપ આપી હોય અને તેનો ઇનશાફ થવા ચત્યારેતેનાખ્યાવ સાડ તેને કમાટ કર્યો હોય, ત્યારે તે ટીપ માહેના જે શાહે સાડ શાહેદોને સ દો પોતાની આગળ થયા નહોય તે શાહેદોને જે કોર્ટમાં તોહો મન કરવાખાખત મતવાળાને કમિટ કર્યો હોય તે કોર્ટની આગળ હાજર થવા સા ડ તે માજીસ્ટ્રેટે સમન કરવા.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે જ્યારે સદરહુ સખસને હાઈકોર્ટમાં કમિટ કર્યો હોય, ત્યારે માજીસ્ટ્રેટની નજરમાં આવેતો સદરહુ શાહેદોને સમન કરવાનું કામ કલારક આફ ધી કાઉનની પાસે રહેવા દેવાને તે માજીસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે, અને સદરહુ શાહેદોને તે પ્રમાણે સમન કરવા જોઈએ.

શાહેદનાખરચની વળી એવું પણ ઠરાવ્યું છે કે જો તે ટીપમાં કોઈપણ શાહેદ રકમ)અનામત મુ નું નામ તસ્દી આપવા સાડ અથવા વિલંબ કરવા સાડ અથવા કવામાં નઆવેતો ન્યાયની મતલબ પાર નપડે એમ કરવા સાડ દાખલ કરેલુછે એવું નકામાશાહેદનેસમ તે માજીસ્ટ્રેટ ધારે, તો સદરહુ શાહેદનો પુરાવો મુદ્દાનો છે એવું નકરવાનોનાકેહેવી માનવાનાં યોગ્ય કારણો છે એવી પોતાની ખાત્રી કરી આપવાનું તોહમતવાળાને ફરમાવવાને તે માજીસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે, અને પોતાની ખાત્રી નથાય તો, તે શાહેદને સમન કરવાની ના કેહેવાને તે માજીસ્ટ્રેટ મુ ખત્યાર છે. (એ પ્રમાણે ના કેહેવના પોતાનાં કારણ દફતરમાં દાખલ કરવા) અથવા તે શાહેદને સમન કરતાં પેહેલા તેને હાજર કરાવવાનો ખરચ પુરો પાડવા સાડ પોતે જરૂરની ધારે તેની રકમ અનામત મુકવાનું ફરમાવવાનો ખરચ પુરો પાડવા સાડ પો તે જરૂરની ધારે તેવી રકમ અનામત મુકવાનું ફરમાવવાને તે માજીસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

ટીકા--અમુક શાહેદને ખોલાવવાનું શું કારણ છે એવું માજીસ્ટ્રેટ કેદીને પુછે ત્યારે તે કંઈ કારણ ખતાવે નહીતો પછી એ શાહેદને સમન્સ કરવા માજીસ્ટ્રેટની ફરજ નથી પણ એ શાહેદને ખોલાવવા હોયતો આટલું ખરચ લાગશે અને તે અનામત મુકે તો સ ખસ કરવા હરકત નથી એવું માજીસ્ટ્રેટ કેદીને તેજ વખતે કહી દેવું જોઈએ-સખાસપા.

જુદાલીનો કેસ મદ્રાસ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૪ પ્ર ૮૧

આ કલમમાં તોહમતદારના શાહેદોને ઈનશાફના કામમાં ઢીલ થશે વગેરે કા રણુથો ન જોલાવવા માલુસ્ટરેટને જે મુખત્યારી આપીછે તે માટે કલકતા હાઈકોર્ટ ના વિંદવાન જરૂર મીઠ જેકસન આ પ્રમાણે કહેછે.—તોહમતદાર શું ખચાવ કરવા મો છે તે માલુસ્ટરેટ જાણી શકે અને પછી એ ખચાવનો પ્રકાર જાણી તોહમતદાર ના શાહેદોને તે જોલાવવા નાકેહે તેને માટે આ મુખત્યારી આપી નથી શાહેદ અગ ત્યનો છે કે કેમ તેજ માત્ર તેણે જાણી લેવું જોઈએ—કઈસરેહિંદ વિરુદ્ધ, ટિનોનાથ ધ ટક, ઈલિયન લા રિપોર્ટ કલકતા વા. ૩ પ્ર ૫૮૨

તોહમતદારના શાહેદીઓને નહી જોલાવવા માટે આ કલમમાં જે આધાર ખ તોવ્યા છે તે આધાર શિવાય તોહમતદારે જે શાહેદોનાં નામ આપ્યા હોય તે રાહ- હેદોને સમન્સ કરવાની ના કેહેવા માલુસ્ટરેટ મુખત્યાર નથી તોહમતદારને તેના શા હેદોના નામ આપવાનું કેહેવામાં આવે તે વખતે તે તેવા શાહેદો આપવાનું ના કેહે ત્યાર પછી માલુસ્ટરેટ કાંઈ નવો પુરાવો લેતો આગળ પોતાના શાહેદના નામ આ- પવાને કાંઈ હરકત થતી નથી દીલામાહાતન વિરુદ્ધ સીવોદ્યાલ કોરી ઈલિયન લા. રી. પોર્ટ કલકતા વા. ૬ પ્ર. ૭૧૪

ફરિયાદિઓનું ૨૧૭. ફરિયાદિઓ તથા ફરિયાદિ પક્ષનો અને તોહમતવા થાશાહેદોનું ખત. જાના શાહેદો, જેઓના હાજરી સેરાનકોર્ટમાં અથવા હાઈકો ર્ટમાં જરૂરની હોય, અને જેઓ તે માલુસ્ટરેટની આગળ હાજ ર થાય, તેઓએ જ્યારે તેમને ફરમાવવામાં આવે ત્યારે, 'પ્રસંગ પ્રમાણે ફરિયાદનું કામ ચલાવવા સાડ અથવા સાક્ષિ આપવા સાડ સેરાનકોર્ટમાં અથવા હાઈકોર્ટમાં હાજર થવા ખાખતનાં ખત તે માલુસ્ટરેટની આગળ લખી આપવા.

હાજરથવાનીઅથ જો કોઈ પણ ફરિયાદિ અથવા શાહેદ સેરાનકોર્ટની અથવા વાખતલખી આપ હાઈકોર્ટની આગળ હાજર થવાની; અથવા ઉપર ફરમાવ્યા મુ વાનીનાકહેતો પેહે જખ મુચરકો લખી આપવાનો નાકહે, તો તે સદરહુ ખત લખી રામાં અટકાવી રા આપે ત્યાં સુધી, તેને પેહેરામાં અટકાવી રાખવાને તે માલુસ્ટ ખવા ખાખત. રેટ મુખત્યાર છે, અને જ્યારે સદરહુ પ્રમાણે જરૂર પડે ત્યારે

તે માલુસ્ટરેટ તેને પેહેરામાં આપોને; પ્રસંગ પ્રમાણે સેરાનકોર્ટ

ની અથવા હાઈકોર્ટની પાસે મોકલી દેવો.

કમિટકરયાનીવાત ૨૧૮. જ્યારે તોહમતવાળાને તેનો ઈનશાફ થવા સાડ કમિ ક્યારેજનહેર કરવો ટ કરવામાં આવે ત્યારે જે સખસને સ્થાનિક સરકાર આ ખાખ

ત નિમે તે સખસની ઉપર તે માલુસ્ટરેટ એક હુકમ મોકલવો. તે માં કમિટ કરયાની વાત જાણુવવી અને તોહમતનામાના નમુનાની ખખર સદરહુ સ ખસને થઈ ચુકીછે એવી તે માલુસ્ટરેટની ખાતરી થાયતો તેમ કરવાની જરૂર નથી તોહમતનામુ વિગે અને તોહમતનામુ, ચોકસીનું દફતર તથા જે હથિયાર અથ

રેહાકોરટનીપાસે વા બોલ વસ્તુ પુરાવામાં રજુ કરવાની હોય તે, એટલું તે માં અથવા સેશનકોરટની જીસ્ટરેટ સેશનકોરટને અથવા જ્યારે તેકામ હાઈકોરટમાંથી કમિ પાસે મોકલવાખખત. ટ કર્યું હોય ત્યારે) કલારક આફ ધો કાઉનને અથવા બોબ જે અમલદારને હાઈકોરટ આ ખાખત નિમ્નો હોય તે અમલદારને મોકલવું.

હાઈકોરટની પા જ્યારે તેકામ હાઈકોરટમાં કમિટ કર્યું હોય અને દફતરનો સેઅંગરેજીતર જી કોઈપણ બાગ અંગરેજી ભાષામાં નહોય ત્યારે સદરહુ ભાગનો મોમોકલવાખખત. અંગરેજી તરજીમો દફતર સાથે મોકલવો.

પુરવણી સાહેદને ૨૧૯. કામ કમિટ કર્યા પછી અને ઈનશાફ શરૂ થતાં પહે સમન કરવાનો અ સા પુરવણી સાહેદને સમન કરીને તેઓની જીખાની લેવાને, અને અત્યાર. હાજર થઈને શાક્ષિ આપવા સાફ આ કાયદામાં પાછળ કરાવેલી રીતે તેમને પાંધી લેવાને તે માલુસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

સદરહુ જીખાની ખની શકે તો; તોહોમતવાળાનો સમક્ષ લેવી અને જ્યારે તે માલુસ્ટરેટ પ્રેસિડેન્સિ માલુસ્ટરેટ નહોય ત્યારે તોહોમતવાળો માગે તો, સદરહુ શા હેદના પુરાવાની એક નકલ તેને મફત આપવી.

ઈનશાફ થતાં સુધી ૨૨૦ ઈનશાફ થતાં સુધી, અને ઈનશાફનું કામ ચાલતું તોહોમતવાળાને પે હોય ત્યારે માલુસ્ટરેટ, જમીન લેવા સંબંધી આ કાયદાના હેરામાં રાખવા બા કરાવોને અનુસરીને તોહોમતવાળાને પોતાનું વારંટ કાહાલીને કેદ અત.

ખાખ ૧૯ મો

તોહોમતનામા ખાખત.

તોહોમતનામાનો નમુનો.

તોહોમતનામામાં ૨૨૧ તોહોમતવાળાની ઉપર જે ગુન્હાનું તોહોમત મુક્યું હોય ગુન્હો લખવો. તે ગુન્હો આ કાયદા મુજબના દરએક તોહોમતનામામાં લખવો.

ગુન્હાનું વરણનક જે કાયદા પ્રમાણે તે ગુન્હો થતો હોય તે કાયદામાં તેનું કાંઈ રવાને તેનું મુકરરના મુકરર નામ પાડ્યું હોય તો તોહોમતનામામાં ફક્ત તે નામ લખીને તે ગુન્હાનું વરણન કરવામાં આવે તો ચાલે.

ગુન્હાનું કાંઈ મુકરર જે કાયદા પ્રમાણે તે ગુન્હો થતો હોય તે કાયદામાં તેનું કાં નામ નહોય ત્યારે તે ઈ મુકરર નામ પાડ્યું નહોય; તો તોહોમતવાળાની ઉપર જે બા ફેમ લખવો. ખતનું તોહોમત મુક્યું હોય તે ખાખતની તેને ખખર મળે એટલે

તે ગુન્હાની વ્યાખ્યાનો ભાગ લખવો જ્ઞેઅં.

જે કાયદાની તથા તેવી જે કલમની વિરુદ્ધ તે ગુન્હો કર્યાનું કહેવામાં આ- વ્યું હોય તે કાયદો તથા કલમ તોહોમતનામામાં જણવવા.

તોહોમતનામા ઉપ તોહોમતનામું કર્યું છે એ વાત જે ગુન્હાનું તોહોમત મુક્યું

રથી શું શું સમ હોય તે ગુન્હો થવાને કાયદાસર જે જે શરત કાયદા પ્રમાણે ન્હા
જવું. એ તે તે શરત તે અમુક કામમાં પાર પડીછે, એવું કહ્યા સ
માન છે.

તોહમતનામાની ઇલાકાનાં મુખ્ય શહેરોમાં તોહમતનામું અંગરેજીમાં લખવું;
ભાષા. ખોજે ઠેકાણે તે અંગરેજીમાં અથવા ફારસી ભાષામાં લખવું

અગાઉ ગુન્હોસા તોહમતવાળાની ઉપર અગાઉ કાંઈ ગુન્હો સાબિત થયાનો
ખિતથયાનો ઠરાવ કે ઠરાવ થયો હોય અને જે શિક્ષા ઠરાવવાને ફારસીમાં અધિકાર હોય
યાં લખવો. તે શિક્ષા ઉપર અસર થવા સાથે અગાઉનો ઠરાવ સાબિત કરવાનો

ધરાવો હોય તો અગાઉ ગુન્હો સાબિત થયાના ઠરાવની વાત તથા
તેની તારીખ તથા જગા તોહમતનામામાં લખવી. તે મચકુર લખ્યો નહીં હોય, તો
શિક્ષાનો હુકમ કરતાં પેહેલાં કોઈપણ વખતે તે મચકુર વધારવાનો ફારસીમાં અધિકાર છે.
દૃષ્ટાંતો.

(અ) ખ. નું પુન કરવાનું તોહમત અ. ની ઉપર મુકયું છે એ વાત હેઠળ ક-
હ્યા સમાન છે; એટલે હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની રદલ મી અને
૩૦૦ મી કલમમાં પુનની વ્યાખ્યા લખીછે તે વ્યાખ્યામાં અ. નું કલ્પ
આવેછે; અને તેજ કાયદાના સાધારણ અપવાદમાંના કોઈ અપવાદમાં તે
કલ્પ આવતું નથી; અને ૩૦૦ મી કલમમાં પાંચ અપવાદ છે તેમાંના
કોઈ અપવાદમાં તે કલ્પ આવતું હોયતો તે અપવાદમાં ત્રણ શરતો છે તે
માંની એક નહીંતો ખીજી શરત તેને લાગુ પડેછે.

(ખ) ગોળી મારવાનાં હથિયારવડે ખંને બુદ્ધિપુરવક મહોવ્યથા કરવાનું તોહ
મત હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૩૪૫ મી કલમ પ્રમાણે અ. ની
ઉપર મુકયું છે; એ વાત હેઠળ કહ્યા સમાન છે, એટલે હિંદુસ્તાનના ફો
જદારી કાયદાની ૩૩૫ મી કલમમાં તે બાબત સંખંધી ઠરાવ્યું નથી, અ
ને તે બાબતને સાધારણ અપવાદો લાગુ પડતા નથી.

(ક.) અ. ની ઉપર પુનનું અથવા ઠગાઈનું અથવા ચોરીનું અથવા જખરાઈ
થી કહાડવાનું અથવા છિનાળાનું અથવા સાપરાઈ ધમકીનું અથવા મિ
લકતની ખોટી નિશાની વાપરવાનું તોહમત આવ્યું છે, હિંદુસ્તાનના
ફોજદારી કાયદામાં એ ગુન્હાઓની જે વ્યાખ્યાઓ લખીછે તે વિશે
કાંઈપણ કહ્યા વગર, અ એ પુન અથવા ઠગાઈ અથવા ચોરી અથવા
જખરાઈથી કહાડવાનો ગુન્હો અથવા છિનાળું કર્યું છે અથવા સાપરાઈ
ધમકી દેખાડી છે, અથવા મિલકતની ખોટી નિશાની વાપરી છે એટલું
જ તોહમતનામામાં લખવામાં આવે તો ચાલે. પણ તે ગુન્હો બાબત જે
કલમ મુજબ શિક્ષા થઈ શકતી હોય તે કલમ, પ્રત્યેક પ્રસંગે, તોહમતના
મામાં લખવી.

(૩) સરકારી નોકરના કાયદેસર અખત્યારથી વેચવા કહાડેલી મિલકતના વેચાણમાં ધરાદાપુરવક અરચણ કરવાનું તોહમત હિંદુસ્તાનના ફ્રાન્સદારી કાયદાની ૧૮૪ મી કલમ પ્રમાણે અ. ની ઉપર મુકયું છે ત્યારે તોહમતના મામાં એ શબ્દો લખવા.

ટીકાન્-આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૩૯ નાપારેગરાફ ૧૨૨-૩ ૪-૫-૧ને મળતી છે અને છલા ભાગમા ઠરાવ થયાની વાત એ શબ્દો પછી જે "તેની તારીખ તથા જગ્યા" એ શબ્દો નવા છે.

આગળ ગુન્હો કરયાની હાકકત છેવટ ફ્રેંસલો થયા અગાઉ કોઈપણ વખતે વધારી શકાય છે. રાણી વિરૂદ્ધ રાજકુમાર ખોસ વીકલી રિપોર્ટ ૧૯ પ્ર. ૪૧
આગળ ગુન્હોગાર કર્યો હતો એ હકિકતની ખાખત છે જેથી તેનો નિરણય જ જથી નહીં પણ જુરોથી થવો જોઈએ ઇરાનચંદર દેવ વી રી. ૨૧ પ્ર ૪૦

એક સેંકડકલાસ માલસ્ટરેટે તોહમતનાળાને ૬ મહિના સખત મજુરીની કેદની તથા ખસેં રૂપિયા ૬૦ની અને તે નહીં આપેતો એક મહિનો વધારે સખત મજુરીની કેદની એવી શિક્ષા કરી. પીનલકોડના ખાખ ૧૨ યા ૧૭ પ્રમાણે તે સખસ ઉપર પેહેલાં શિક્ષણીય ગુન્હા કેટલીએક વખત સાખિત થયાછે એ વાત ધિયાનમાં લઈ [કલમ ૭૫) જલ્લા માલસ્ટરેટે તે મુકદમો એવા સખખથી સલાહ સાફ મોકલી દીધો જે તે સખસને હમેશા ગુન્હો કરવાની ટેવછે માટે તેનો ઇનશાફ કરવાનો મજકુર સેંકડકલાસ માલસ્ટરેટેને અધિકાર નથી. જુ. કો. પ્રા. કો. કલમ ૩૧૫ આ કાયદાની કલમ ૩૪૮ પેસ્તરના ગુન્હાની સાખિતીથી જુના ક્રિ. પ્રા. કો. કલમ ૩૧૫ આ કાયદાની કલમ ૩૪૮ પ્રમાણે મજકુર સખસ વિશે તપાસ થવી યોગ્ય છે એવો તે જલ્લા માલસ્ટરેટે નો અભિપ્રાય છે તેની સાથે હાઈકોર્ટ મળતી છે તોએ પાણુ ઇનશાફ કરનાર માલસ્ટરેટેને મજકુર કલમ ૩૧૫ ઉપરથી પોતાના વ્યાજખી અભિપ્રાય પ્રમાણે ચાલવા વિશે અધિકાર આપવામાં આવેલો છે તે જોતાં મજકુર સેંકડકલાસ માલસ્ટરેટેને મજકુર ૩૧૫ ઉપરથી પોતાના વ્યાજખી અભિપ્રાય પ્રમાણે ચાલવા વિશે અધિકાર આપવામાં આવેલો છે તે જોતાં મજકુર સેંકડકલાસ માલસ્ટરેટેને અધિકાર નથીએમ આ કોર્ટ કહી શકાતી નથી એવું ઠરાવવામાં આવ્યું અને તેજ કારણસર નવો ઇનશાફ કરવા સાફ આ કોર્ટથી હુકમ કરી શકાતો નથી, કોર્ટે એમ ઠરાવ્યું કે પેહેલા ગુન્હાની સાખિતી જુના ક્રિ. પ્રા. કો. કલમ ૪૩૯, આ કલમ ૨૨૧ મુજબ ચારજમા દાખલ ફીચેલી નથીમાટે શિક્ષા વધારવામાં તેઓનો ઉપયોગ કરી શકાતો નથી સરકાર વિરૂદ્ધ આણાજી કસગુ. મુ. હા. કો. નો ઠરાવ તા. ૨૪ અપ્રેલ ૧૮૭૩.

વખત,જગ્યાઅનેસ ૨૨૨. જે ગુન્હો કરયાનું કેહેવામાં આવતું હોય તે ગુન્હા ખસસંખંધીવિગત ના વખત સંખંધી તથા જગા સંખંધી અને (કોઈ સખસની વિરૂદ્ધ તે ગુન્હો કરવામાં આવ્યો હોય તો) તે સખસ સંખંધી અથવા (કોઈ વસ્તુની ખાખતમાં તે ગુન્હો કરવામાં આવ્યો હોયતો) તે વસ્તુ સંખંધી

ધો જેટલી વિગત તોહમતવાળાનો ઉપર મુકેલાં તોહમતની ખાખત વિશે તેને ખર્ચે
૨ આપવાને ંયાજખી રીતે ખસ થાય તેટલી વિગત તોહમતનામામાં લખવી.

ગુનહો કરવાની રીત ૨૨૩. ત્યારે કામનું સ્વરૂપ એવું હોય કે ૨૨૧ મી અથ
ક્યારે લખવી નેઈ. વા ૨૨૨ મી કલમમાં કહેલી વિગત ઉપરથી તોહમતવાળાની ઉ
પર મુકેલું તોહમત તેને પુરતું સમજવું નહી હોય, ત્યારે જે
ગુનહો કરવાનું કહેવામાં આવતું હોય તે ગુનહો જે રીતે કર્યો હોય તે રીત રાંખં
ધો જેટલી વિગત પણને કારણે સાફ ખસ થાય તેટલી વિગત તોહમતનામામાં લખવી.

દ્રષ્ટાંતો.

- (અ) ફલાણી વખતે ફલાણી જગાએ ફલાણી જણસની ચોરી કરવાનું તો
હમત અ. ની ઉપર આંચું છે. ત્યારે કઈ રીતે ચોરી કરી તે રીત તોહ
મતનામામાં લખવાની જરૂર નથી.
- (ખ) ફલાણી વખતે ફલાણી જગાએ ખ.ને ઠગ્યાનું તોહમત અ. ની ઉપર
આંચું છે. ત્યારે અ. એ ખ. ને શી રીતે ઠગ્યો તે રીત તોહમતનામામાં
લખવી નેઈએ.
- (ક) ફલાણી વખતે ફલાણી જગાએ ખોટી શાહેદી આપવાનું તોહમત અ.
ની ઉપર આંચું છે, ત્યારે અ. એ આપેલી શાહેદીનો ફલાણી ભાગ ખો
ટો છે એવું કહેવામાં આંચું હોય તે ભાગ તોહમતનામામાં લખવો નેઈએ.
- (ડ) ફલાણી વખતે ફલાણી જગાએ ખ. નામનો સરકારી નોકર પોતાનું સર
કારી કામ કરતો હોય ત્યારે તેને અલચણ કરવાનું તોહમત અ. ની ઉપર
આંચું છે. ત્યારે ખ. પોતાનું કામ કરતો હતો ત્યારે તેને અ. એ જે
રીતે અલચણ કરી તે રીત તોહમતનામામાં લખવી નેઈએ.
- (ઈ) ફલાણી વખતે ફલાણી જગાએ ખ. નું છુન કરવાનું તોહમત અ. ની
ઉપર આંચું છે ત્યારે અ. એ ખ. નું છુન શી રીતે કર્યું તે રીત તોહમ
તનામામાં લખવાની જરૂર નથી.

[ક] ખ. ને શિક્ષામાંથી ખચાવવાના ઘરાદારી કાયદામાં ફરમાવેલો હુકમ નહી
માનવાનું તોહમત અ. ની ઉપર આંચું છે ત્યારે જે હુકમ નહી માન્યાનું
તોહમત હોય તે હુકમ નહી માન્યાની વાત અ. એ જે કાયદો તોલ્યો હોય તે કાયદો
એ ખેડ વાનાં તોહમતનામામાં લખવા નેઈએ.

તોહમતનામામાં ૨૨૪ દરએક તોહમતનામામાં ગુનહાનું વરણન કરવામાં વાપ
રેલા શબ્દોનો અર્થ રેલા શબ્દો જે કાયદા પ્રમાણે સદરહુ ગુનહો શિક્ષા કરવા લા
જે કાયદા પ્રમાણે ગુ યક હોય તે કાયદામાં તેમનો જે અરથ કર્યો હોય તે અરથમાં
ગુનહો શિક્ષા કરવા લા વાપરેલા છે એવું સમજવું.

યક હોય તે કાયદા પ્ર

માણે કરવો.

સુઠનું ફળ.

૨૨૫. તોહમતનામામાં જે ગુનહો અથવા વિગત લખવી નેઈએ

તે લખવામાં કાંઈ સુક પડે તેથી, અને તે ગુન્હો અથવા વિગત લખવામાં કાંઈ કસુર થાય તેથી તોહમતનાળો ઉલટું સમજ્યો નહીં હોય તો તે સુક અથવા કસુર મુદ્દાની છે એવું મુકદ્દમો ચાલતો હોય ત્યારે કોર્ટપણ વખતે સમજવું નહીં.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) “ખોટો શિકકો પોતાના કખજામાં આંચો તે વખતે તે ખોટાછે એમ જણાયા છતાં તે શિકકો પોતાના કખજામાં રાખ્યાનું” તોહમતત હિંદુસ્થાનના ફોજદારી કાયદાની ૨૪૨ મી કલમ પ્રમાણે અ. ની ઉપર મુક્યું છે. “દગલખાણ્યો” આ શબ્દ તોહમતનામામાં મુકી દીધોછે. આ શબ્દ મુકી દિધાથી અ. ખરેખર ઉલટું સમજ્યો એવું જણાવું નહીં હોય તો તે સુક મુદ્દાની છે એવું સમજવું નહીં.

(ખ) ખ. ને ઠગવાનું તોહમત અ. ની ઉપર મુક્યું છે, અને તેણે ખ. ને શી રીતે ઠગ્યો તે રીત તોહમતનામામાં લખી નથી અથવા ખોટી લખીછે. અ. પોતાનો જવાબ કરેછે, અને શાહેદોને ખોલાવે છે. તથા એ કામ શી રીતે ખન્યું તે વિશે પોતાનો હવાલ આપેછે. ત્યારે ઠગાઈ શો રીતે કરી તે રીત તોહમતનામામાં લખવાની કસુર કરી, તે મુદ્દાની નથી એવું અનુમાન કરવાનો અપત્યાર કોરટને છે.

(ક) ખ. ને ઠગવાનું તોહમત અ. ની ઉપર મુક્યું છે, અને તેણે ખ. ને શી રીતે ઠગ્યો તે રીત તોહમતનામામાં લખી નથી, અ. ને તથા ખ. ને ઘણી આપ લે થઈ હતી, અને તોહમત કાંઈ આપ લે ખાખત છે તે જણાવાનું સાધન ખ. ની પાસે નહીં હતું માટે તેણે કાંઈ જવાબ કર્યો નહો ઠગાઈ શી રીતે કરી તે રીત તોહમતનામામાં લખવાની કસુર કરી તે મુદ્દાની સુક છે એવું અનુમાન સદરહુ વાતો ઉપરથી કરવાનો કોરટને અપત્યાર છે.

(ડ) સન ૧૮૭૨ ના જન્યુઆરી મહિનાની ૨૧ મી તારીખે ખુદાખસનું ખુન કર્યાનું તોહમત અ. ની ઉપર મુક્યું છે, ખરું જોતાં જે માણસનું ખુન કર્યું તેનું નામ હુદ્રખસ હતું. અને ખુન થયાની તારીખ ૨૦ મી જન્યુઆરી સન ૧૮૭૨ એ હતી. એ ક ખુન શિવાય ખોજ કોઈ ખુનનું તોહમત અ. ની ઉપર મુકેલું નહીં હતું અને માજિસ્ટ્રેટની આગળ જે ચોકસી થઈ તે હુદ્રખસના મુકદ્દમા ખાખતજ હતી અને તે ચોકસી અ. એ સાંભળી છે અ. ઉલટું સમજ્યો નથી. અને તોહમતનામામાંહેની તે સુક મુદ્દાની નથી એવું એ વાતો ઉપરથી અનુમાન કરવાનો અપત્યાર કોરટને છે.

(ઘ) અ. ની ઉપર સન ૧૮૭૨ ના જન્યુઆરી મહિનાની ૨૦ મી તારીખે હુદ્રખસનું ખુન કર્યાનું અને તેને ખુન ખાખત પકડવાનો યત્ન ખુદાખસ કરતો હતો તેનું સન ૧૮૭૨ ના જન્યુઆરી મહિનાની ૨૧ મી તારીખે ખુ

ન કર્યાનું તોહમત મુકયું છે, હાઈદરખાના ખુનનું તોહમત મુકયું હતું ત્યારે ખુદાખાન ખુનનાં તોહમત ખાખત તેનો ઇનશાફ થયો તેનો જવાબ કરતી વખતે જે શાહેદો હાજર હતા તે હાઈદરખાના એકદમના શાહેદો હતા એ ઉપરથી એ ઊંડાઈ સમજાયો હતો અને તે ચુક મુદાની હતી એવું અનુમાન કરવાનો અપત્યાર કોરટને છે.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૯૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૪૩ ને મળતી છે, તે હમતનામામાં યુદ્ધાનું વરણન લખવા વગેરેની ખુલ થઈ હોય તો તેથી શું અસર થાય છે તે માટે આ કલમ છે.

હિં. ફોજદારી કાયદાની કલમ ૪૬૧ પ્રમાણેના તોહમતમાં “ખદ્ધાનત નથી” મિલકત લીધાનું લખવું રહ્યું ગયું હોય પણ તેથી કેદીને કંઈ નુકશાન થયું ન હોય તો તેટલા કારણથી સઘળું કામ રદ થાય નહીં.—રાણી વિરૂધ રખમા અને ખીજા મુ. હા. રી. ૧૦ પ્ર ૩૭૩.

તોહમતનામું મોઘમ મુકેલું હોય અને તેમ હોવાથી તોમતદારને જવાબ આપવાના કામમાં નુકશાન થયું હોય તો સઘળું કામ રદ થાય—કઈસરેહિંદ વિ. ખાખનખા

મસકોહ ઈન્ડિયન લા. રી. ૨ મુંબાઈ. વા. ૨ પ્ર. ૧૪૨

તોહમતનામા વ ૨૨૬. જ્યારે કોઈપણ સખસને તોહમતનામા વગર અથવા ગરઅથવાઅધુરતો અધુર અથવા ખુલ ભરેલું તોહમત મુકીને તેનો ઇનશાફ થવા હમતમુકીનેકમિટક કમિટ કરવામાં આવે ત્યારે કોરટને અથવા હાઈકોરટની ખા રવામાંઆવે ત્યારે ખતમાં કલારક આફ ધી કરાઉનને તોહમતનામું તઈયાર કરવાનો કેમ કરવું. અથવા તોહમતનામામાં ઉમેરો કરવાનો અથવા ખીજી રીતે ફેરફાર કરવાનો જેમ હોય તેમ અધિકાર છે; અને તેમ કરવામાં તો

હમતનામા ખાખત આ કાયદા માંહેના નમુના સંખંધી કાનુનો ઉપર ધિયાન આપવું કોરટને તોહમતના ૨૨૭. કોઈ પણ કોરટ ફેંસલો જણાવતાં પેહેલાં અથવા સે

મામાંફેરફારકરવા શનકોરટની અથવા હાઈકોરટની આગળ ઇનશાફના કામ ચાલ નો અધિકાર છે. તાં હોય તે ખાખતમાં, જયુરી પોતાનો ઠરાવ કેહે તેની પેહેલાં અ

થવા આસેસરો [પોતાના અભિપ્રાય જણાવે તેનીજ પેહેલાંકોઈ પણવખતે તોહમતનામામાં ફેરફાર કરવાને મુખત્યાર છે.

સઘરહુ પ્રકારનો દરઅેક ફેરફાર તોહમતવાળાને વાંચી સંભળાવવો તથા સમજવો.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૪૪, ૪૪૫ ને મળતી છે. તોહમત ફેરવવા માટે કોરટનો કેવા અધિકાર છે તેની રીતી માટે આ કલમ છે. જુડીઅ પોતાનો નીવડો આપા પછી તોહમત ફેરવી શકાય નહીં એવું આગળ કર્યું છે. રાણી વિ. સેખઅલી મુંબાઈ હાઈકોરટ રીપોટ; કો કે. વા. ૫ પ્ર૦ ૬

ખુનના તોહમત માટે આસેસરોએ પોતાનો મત આપ્યા પછી તેમને રજા મળી, જરુજે પાછળથી ખુનનું તોહમત ફેરવી શીક્ષિણુય મનુષયવધનું તોહમત રાખ્યું અને કેદીને સજા કરી તે એ પ્રમાણુ ફેરવેલું તોહમત ગેરવ્યાજખી કર્યું—રાણી વિરૂધ ડી

ધોમોલા. વીકલી રીપોર્ટ ૧ પ્ર. ૪૦

તોહમત મુકી તોહોમતદારને સેશન કમિટ કરવામાં આગ્યો હોય તે તોહમત ને ખડે બીજી તોહમત સેશનજીન મુકી શકે છે, પણ નિચલી કોર્ટ મુકેલા તોહમ તથો તદન જુદા હોય એવું નહું તોહમત વધારવા તેનો અધિકાર નથી—રાણી વિ રૂ વારીજ અલી અલ્હાબાદ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૩ પ્ર. ૩૩૭.

ફેરફાર કરવા ૫ ૨૨૮ ૨૨૬ મી કલમ મુજબ અથવા ૨૨૭ મી કલમ મુજબ ઇન્ટરનાક્ટનું કામ તદ્યાર કરેલું તોહમતનામું અથવા કરેલો ફેરફાર જો એવી તરે તુરત ક્યારે ચલાવી હોને હોય કે પછી તુરત તે ઇન્ટરનાક્ટનું કામ ચલાવવાથી કોર્ટના શકાય. અભિપ્રાય પ્રમાણે તોહમતવાળાને પોતાનો જવાબ કરવામાં અથ

વા ફરિયાદનું કામ ચલાવનારને તે મુકદ્દમો ચલાવવામાં કાંઈ નુ- કરાન થવાનો સંભવ નથી તો સદરહુ તોહોમતનામું તદ્યાર કયો પછી, અથવા સ- દરહુ ફેરફાર કયો પછી, જાણે તે નહું અથવા ફેરફાર કરેલું તોહોમતનામું અસલ તોહોમતનામું હોય એવો રીતે, તે ઇન્ટરનાક્ટનું કામ, પોતાની નજરમાં આવે તો ચ- લાવવાને તે કોર્ટ મુખત્યાર છે.

નવે સરથો ઇન્ટરનાક્ટ ૨૨૯ જોતે નહું અથવા ફેરફાર કરેલું તોહોમતનામું એવી કરવાનું ક્યારે ફરમા તરેહ હોય કે પછી તુરત તે ઇન્ટરનાક્ટનું કામ ચલાવવાથી, વી શકાય અથવા ઇન કોર્ટના અભિપ્રાય પ્રમાણે તોહોમતવાળાને અથવા ફરિયાદ નું—કામ ચલાવનારને ઉપર કહ્યા મુજબ નુકરાન થવાનો સાફ ક્યારે મુતતત્તો નું—કામ ચલાવનારને ઉપર કહ્યા મુજબ નુકરાન થવાનો રાખી શકાય. સંભવ છે, તો નવેસરથો ઇન્ટરનાક્ટ કરવાનું ફરમાવવાને અ-

થવા જેટલી મુક્ત જરૂરની હોય તેટલી મુક્ત સુધી ઇન્ટરનાક્ટ નું કામ મુતતત્તો રાખવાને તે કોર્ટ મુખત્યાર છે.

ફેરફાર કરેલા તોહો ૨૩૦ જો તે નવાં અથવા ફેરફાર કરેલાં તોહોમતનામામાં મતનામાં માંહેના ગુ લખેલા ગુનહા ખાખત ફરિયાદનું કામ ચલાવવા સાડ અગાઉ નહા ખાખત ફરિયાદ થી મંજૂરીયત લેવી જરૂરની હોય, તો તે મંજૂરીયત મેળવવા નું કામ ચલાવવા સા માં આવે ત્યાં સુધી તે મુકદ્દમો ચલાવવો નહી, પણ જે હ- ર અગાઉથી મંજૂરી ઠીકતોને આધારે તે નહું અથવા ફેરફાર કરેલું તોહોમતનામું યત જોઈતી હોય તો ખનાવ્યું હોય તેજ હકીકતોને આધારે ફરિયાદનું કામ ચલાવ કામ ખંધ રાખવું. વા સાડ મંજૂરીયત લેવાઈ ચુકી હોય તો તે મુકદ્દમો ચલાવવા ને હરકત નથી.

જ્યારે તોહોમતના ૨૩૧ જ્યારે ઇન્ટરનાક્ટ સડ થયા પછી કોર્ટ કોઈ તોહોમતના મામાં ફેરફાર કરવા મામાં ફેરફાર કરે, ત્યારે સાહેબની જુખાની લેવાઈ હોય તે માં આવે ત્યારે સા સાહેબને ફરિયાદો ખોલાવીને અથવા ફરીથી સમન કરીને સદરહુ હોદ્દાને પાછા ખોલાવ ફેરફારના સખંધમાં તેની જુખાની લેવાની છુટ ફરિયાદનું વા ખાખત કામ ચલાવનારને તથા તોહોમતવાળાને આપવી.

મુદાની ચુકનું ફળ.

૨૩૨ કોઈ પણ અપીલ કોરટના અથવા હાઈકોર્ટ તપાસ કરવાનો અથવા ૨૭ માં બાબ મુજબનો પોતાનો અધિકાર અસાધ્યતા હોય ત્યારે હાઈકોર્ટના મતમાં એમ આવે કે જે સખસના ઉપર કોઈ ગુન્હો સાબિત થવાનો ઠરાવ થયેલો છે તે સખસ કાંઈ તોહમતનામું નહીં હોવાને લીધે અથવા તોહમતનામામાં કાંઈ ચુકને લીધે પોતાનો જવાબ કરવામાં ઉલટું સમજ્યો છે. ત્યારે પોત દુરસ્ત ધારે એવી ગમે તે રીતે તોહમતનામું તઈયાર કરીને તે ઉપરથી ઈન્સાફ નવેસરથી કરવાનું તે કોરટે ફરમાવવું.

જો તે કોરટની નજરમાં એવું આવે કે સાબિત થયેલી હકીકતોના સખંધમાં તોહમતવાળાનો ઉપર કાંઈ કાયદેસર તોહમત મુકી શકાય નહીં એવી તે મુકદ્દમાનો હકીકત છે તો તે ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ તે કોરટે રદ કરવો.

દ્રષ્ટાંત.

અ. નો ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૧૯૯ મી કલમ પ્રમાણે ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો છે, અને જે સાહેદી આપવા પુરાવાને ખરી સાહેદી અથવા ખરાં પુરાવાની માફક તેણે દુબ્બ લાવથી વાપર્યો અથવા વાપરવાની કોશીસ કરી તે સાહેદી ખોટી છે અથવા તે પુરાવો ખનાવટનો છે એવું તે બાણતો હતો એવો મચકુર તોહમતનામામાં મુકી દીધો છે. અ. ને સદરહુ પ્રકારનું જ્ઞાન હતું. અને તે વાતનો મચકુર તોહમતનામામાં મુકી દેવાથી તે પોતાનો જવાબ કરવામાં ઉનટું સમજેલો એવું તે કોરટને સંભવિત લાગે, તો તોહમતનામામાં સુધારો કરીને તે ઉપરથી ઈન્સાફ નવેસરથી કરવાનું તે કોરટે ફરમાવવું: પણ અ, ને સદરહુ પ્રકારનું કાંઈ જ્ઞાન હતું નહીં એવું ચલાવેલાં ક મ ઉપરથી સંભવિત જણાય, તો તે સાબિત થયાનો ઠરાવ તે કોરટે રદ કરવો.

તોહમતનામા એકઠાં કરવાં.

જુદાજુદા ગુન્હા બા

ખત જુદાજુદા તોહ
મતનામાં.

૨૩૩ કોઈપણ સખસની ઉપર જુદા જુદા ગુન્હાના તોહમત મુકવામાં આવે ત્યારે તે દરેક ગુન્હા બાબત જુદ જુદ તોહમત મુકવું, અને તે દરેક તોહમતનો ઈન્સાફ જુદો જુદો કરવો જોઈએ, પણ ૨૩૪ મી, ૨૩૫ મી, ૨૩૬ મી, અને ૨૩૯ મી કલમોમાં કહેલી બાબતોમાં તેમ નહીં કરવું.

દ્રષ્ટાંતો.

એક વખતે ચોરી કર્યાનું અને બીજી વખતે મહાવ્યથા કર્યાનું તોહમત અ ની ઉપર આવ્યું છે. ચોરી બાબત અને મહાવ્યથા કર્યા બાબત અ ની ઉપર જુદ જુદ તોહમત મુકીને જુદો જુદો ઈન્સાફ કરવો.

એક વરસમાં એક

જ નતના ત્રણ ગુ

નહા કર્યા હોય તે

૨૩૪ જ્યારે એક જ નતના એક કરતાં વત્તા ગુન્હા પેહેલે થી તે છેલ્લા ગુન્હા સુધી બાર મહીનાનો મુદતમાં હો કર્યાનું તોહમત કોઈ સખસની ઉપર આવ્યું હોય ત્યારે તે ગુન્હાઓ

આનું એકઠું તોહોમ માંના ધણામાં ધણા ત્રણ ગુનહા સુધી ગમે તેટલા ગુનહાઓનું ત મુકવાનો અધિકાર તોહોમત તે સખસની ઉપર મુકીને તે ખાખત તેનો એકજ છે. વખતે ધનસાફ કરવાનો અધિકાર છે.

જે ગુનહાઓ ખાખત હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાનો અથવા હરકોઈ વિષય અથવા સ્થાનિક કાયદાની એકજ કલમ પ્રમાણે એકસરખી સિક્કા થઈ શકે તે ગુનહા ઓ એકજ જાતના છે.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૫૩ ને મળતી છે. એક વરસમાં કેદીએ જુદા જુદા ધણા ગુનહા કર્યા હોય તો તે ગુનહા માટે જુદા જુદા તોહોમ- ત મુકી તેનો એકજ દિવસે જુદા જુદા ધનસાફ કરવાને હરકત નથી—રાણી વિરજ રામ નાઈકપા. ઇંડીયન લા. રીપોર્ટ કલકત્તા વા. ૨૦ પ્ર. ૫૪૦

તોહોમતદારે જુદા જુદા સખસના સખસમાં ગુનહા કર્યા હોય તો સાથે તોહોમત મુકાય નહીં એકજ સખસ ફરીયાદી હોય તો એકઠાં તોહોમત મુકાય—કેસરે હિંદ વિરજ મુરાશી. ઇંડીયન લા રીપોર્ટ અલ્હાબાદ વા. ૪ પ્ર. ૧૪૭

એકજ જાતના જે ત્રણ કરતાં વધારે ગુનહાઓ એક વરસમાં બનેલા હોય તે ગુનહા- ઓનો ધનસાફ જુદુ જુદુ કામ ચલાવી કરશે. આવા પ્રસંગે આ તમામ ગુનહાઓને માટે માજીસ્ટ્રેટ ફક્ત પોતાના અધિકારથી બમણી શિક્ષા કરી શકે છે એમ નથી આવા પ્રસ- ગે દરેક ગુનહાને માટે પોતાને જે શિક્ષા કરવાનો અધિકાર છે તેટલી શિક્ષા તે માજીસ્ટ્રેટ કરી શકે છે હાલતીયા વિગેરેના કામમાં ઇંડીયન લા. રીપોર્ટ અલ્હાબાદ વા. ૩ પ્ર. ૩૦૫

૧ એક કરતાં વત્તા ૨૩૫ ૧—કેટલાં એક કત્યોનો એક ખીજ સાથે એવો સ ગુનહા ખાખત ધન ખંધ હોય કે તેથી તે કત્યો મળીને એકજ કામ થાય તેવાં સાફ. કત્યો કરવામાં જો એકજ સખસે એક કરતાં વત્તા ગુનહા કર્યા હોય, તો એવા દરએક ગુનહાનું તોહોમત તે સખસ ની ઉપર મુકીને તે ખાખત તેનો ધનસાફ એકજ વખતે કરવાનો અધિકાર છે.

૨—એક ગુનહાને બે ૨—જે કત્યો કર્યાનું કેહેવામાં આવતું હોય તે કત્યો મ- વ્યાખ્યા લાગુ હોય ખીને એક ગુનહા થાય અને જે કોઈ ચાલુ કાયદામાં ગુનહા- તે ગુનહો. ઓની વ્યાખ્યા અથવા શિક્ષા કહેલી હોય તે કાયદાની બે અથવા વધારે જુદી જુદી વ્યાખ્યા તે ગુનહાને લાગુ હોય, તો જે સખસની ઉપર તે કત્યોનું તોહોમત આવ્યું હોય તે સખસની ઉપર સદ- રહુ ગુનહાઓમાંના દરએક ગુનહાઓનું તોહોમત મુકીને તે ખાખત તેનો એકજ વખ તો ધનસાફ કરવાનો અધિકાર છે.

૩ જે કત્યો (છુટા ૩—જે કત્યોમાંનું એક અથવા એક કરતાં વધારે કત્ય જન- છુટા લેવાથી) એક ગુ તેજ કાંઈ ગુનહા થાય તેવાં કેટલાએક કત્યોને બધારે એકઠાં નહો થાય, પણ એક કરવામાં આવે ત્યારે કાંઈ જુદોજ ગુનહા થાય, તો જે સખસ ઠાં લેવાથી કાંઈ જુદો ની ઉપર તે કત્યોનું તોહોમત આવ્યું હોય તે સખસની ઉપ- ર ગુનહા થાય તેવાં પર જે ગુનહા સદરહુ કરત્યો એકઠાં કરવાથી થતો હોય તે ગુ-

કૃત્યો.

ગુનહાનું અથવા જે ગુનહા સદરહુ કરત્યોમાંના એક અથવા વધારે કરત્યથી થતો હોય તે ગુનહાનું તોહોમત મુકીને તે ખાખત તેનો એકજ વખતે ધનસાફ કરવાનો અધિકાર છે.

આ કલમના કોઈપણ મત્તકુરથી હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૭૧ મી કલમને ખાધ આવશે નહીં.

દ્રષ્ટાંતો.

૧ લા પારિચાઈનાં--

(અ) ખ નામનો સખસ કાયદાસર કેદમાં છે તેને અ છોડાવે છે, અને તેમ કરવામાં ક નામના જે કાન્સ્ટેબલના પેહોરામાં ખ હતો તે કાન્સ્ટેબલને મહાવ્યથા કરે છે. અ ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૨૨૫ મી તથા ૩૪૩ મી કલમમાં કહેલા ગુનહામાં તોહોમત મુકવાનો અને તે ગુનહા ખાખત તેનો ધનસાફ કરવાનો અધિકાર છે.

(ખ) છીનાણુ કરવાના ધરાદાથી અ દાહાડે ધર ફેરે છે, અને જે ધરમાં અ પ્રમાણુ પ્રવેશ કરયો, તે ધરમાં ખ ની ખાયડી સાથે છિનાણુ કરે છે. અ ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૪૫૪ મી તથા ૪૯૭ મી કલમ મુજબના ગુનહાનું જુદું જુદું તોહોમત મુકવાનો, અને તેની ઉપર તે ગુનહા સાખીત થયાના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

(ક) ખ જે ક ની ખાઈડી છે તેની સાથે છિનાણુ કરવાના ધરાદાથી અ ખ ને ફોસ લાગીને ક ની પાસેથી લઈ જાય છે, અને પછી તેની સાથે છિનાણુ કરે છે, અ ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૪૯૮ મી તથા ૪૯૭ મી કલમ પ્રમાણુ ગુનહા કરવા ખાખત જુદા જુદા તોહોમત મુકવાનો અને તેની ઉપર તે ગુનહા સાખીત થયાના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

(દ) અ ના કખજમાં કેટલીએક મોહોરો છે અને તે ખોટી છે એવું તે જાણે છે. અને હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૪૬૬ મી કલમ પ્રમાણુ શિક્ષા કરવા લાયક કેટલાએક ખોટા લેખ ખનાવવાના ગુનહા કરવા સાફ તે મોહોરોનો ઉપયોગ કરવાનો તે ધરાદો રાખે છે અ ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૪૭૩ મી કલમ પ્રમાણુ દરએક મોહોર રાખવા ખાખત જુદું જુદું તોહોમત મુકવાનો અને તેની ઉપર તે ગુનહા સાખીત થયાના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

(ધ) ખ ને નુકસાન કરવાના ધરાદાથી અ તેની ઉપર ફોજદારી કામ માટે છે અને અ પ્રમાણુ કામ માંડવા માટે કાંઈ વ્યાજખી અથવા કાયદેસર આધાર નથી એવું તે જાણે છે, અને વળી તે ખ ની ઉપર કાંઈ ગુનહો કરાવું જુદું તોહોમત મુકે છે અને તે તોહોમત માટે કાંઈ વ્યાજખી અથવા કાયદેસર આધાર નથી એવું તે જાણે છે. અ ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૨૧૨

- મો કલમ પ્રમાણે બે ગુનહા કરવા લાયક જુદા જુદા તોહમત મુકવાનો, અને તેની ઉપર તે ગુનહા સાબિત થયાનો જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.
- (ક) બે ને નુકસાન કરવાના ઇરાદાથી. એ તેની ઉપર કાંઈ ગુનહો કર્યાનું જુદું તોહમત મુકે છે. અને તે તોહમત માટે કાંઈ વ્યાજખી અથવા કાયદેસર કારણ ન થા એવું તે જાણે છે, ઈનસાફની વખતે એ બે ની વિરુદ્ધ ખોટા શાહદા આપે છે, અને એ પ્રમાણે બે ની ઉપર દેહાનત શિક્ષા કરવા લાયક કોઈ ગુનહો સાબિત થવાનો ઠરાવ કરાવવાનો ઇરાદો રાખે છે એ નો ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૨૧૧ મી અને ૧૯૪ મી કલમ પ્રમાણે ગુનહા કરવા બાબત જુદા જુદા તોહમત મુકવાનો, અને તેની ઉપર તે ગુનહા સાબિત થયાના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.
- (ગ) એ બીજા છ માણસોની સાથે મળીને હંગામોનો, મહાવ્યથાનો, અને કોઈ સરકારી નોકર પોતાના હુદાનું કામ બળવતાં તે હંગામો બંધ પાડવાનો યત્ન કરતો હોય ત્યારે તેની ઉપર હુમલો કરવાનો ગુનહો કરે છે. એ ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૧૪૭ મી, ૩૨૫ મી, અને ૧૫૨ મી કલમ પ્રમાણે ગુનહા કરવા બાબત જુદા જુદા તોહમત મુકવાનો, અને તેની ઉપર તે ગુનહા સાબિત થયાના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.
- (હ) બે, કે અને ડ ના મનમાં દેહસત ઉત્પન્ન કરવાના ઇરાદાથી એ તેમનાં શરીરને નુકસાન કરવાની ધમકી એકજ વખતે ત્રણને દેખાડે છે, એ ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૫૦૬ ઠી કલમ પ્રમાણે એ ત્રણ ગુનહામાંના દર એક ગુનહા બાબત જુદું જુદું તોહમત મુકવાનો, અને તેના ઉપર તે ગુનહા સાબિત થયાના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.
- (અ) થી (હ) સુધીના દ્રષ્ટાંતોમાં કહેલાં જુદા જુદા તોહમતોનો ઈનસાફ એકજ વખત કરવાનો અધિકાર છે.

૨ જા પારેઆફનાં--

- (આઈ) એ એક નેતરવલી બે ને ગેરવ્યાજખી રીતે મારે છે. એ ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૩૨૩ મી તથા ૩૨૩ મી કલમ પ્રમાણે ગુનહા કરવા બાબત જુદા જુદા તોહમત મુકવાનો, અને તેની ઉપર તે ગુનહા સાબિત થયાના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.
- (જે) કેટલીએક ચોરેલી દાણાની ગુણો એ ને તથા બે ને સંતારવાનાં કારણ સાડ સ્વાધીન કરવામાં આવી છે, તે ચોરીની મિલકત છે એવું તેઓ જાણે છે, પછી તે ગુણો એક કોઠારને તળીએ સંતારવાને એ તથા બે એક બીજાને બુદ્ધિપ્રવક મદદ કરે છે. એ તથા બે ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૪૧૧ મી તથા ૪૧૪ મી કલમ પ્રમાણે ગુનહા કરવા બાબત જુદા જુદા તોહમત મુકવાનો, અને તેમની ઉપર તે ગુનહા સાબિત થયાના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો

અધિકાર છે.

(કે) અ પોતાનું અચ્ચું ખુલ્લું મુકે છે તેથી તે એનું મોત આણુશે એવું તે જાણે છે, સદરહુ પ્રમાણે ખુલ્લું મુકવાથી તે અચ્ચું મરી જાય છે, અ ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાનો ૪૧૭ મી તથા ૩૦૪ મી કલમ પ્રમાણે યુનહા કરવા બાબત જુદાં જુદાં તોહમત મુકવાનો અને તેની ઉપર તે યુનહા સાબિત થયાના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

(લ) બ નામના એક સરકારી નોકરની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૧૯૭ મી કલમ પ્રમાણે યુનહા સાબિત કરવા માટે અ એકે બનાવટના દસ્તાવેજનો ખરા પુરાવા માફક બદલ્યાનતથી ઊપયોગ કરે છે. અ ની ઉપર તેજ કાયદા ની ૪૭૧ મી કલમ [સાથે ૪૬૬ મી કલમ ધ્યાનમાં લઈને] અને ૧૯૬ મી કલમ પ્રમાણે યુનહા કરવા બાબત જુદાં જુદાં તોહમત મુકવાના અને તેની ઉપર તે તે યુનહાની સાબિતીના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

૩ જ પૂરેઆફનું—

(મ) અ. બ નું અપહરણ કરે છે, અને તેમ કરવામાં તેને બુદ્ધિપુરવક વ્યથા કરે છે. અ ની ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૩૨૩ મી તથા ૩૯૨ તથા ૩૯૪ મી કલમ પ્રમાણે યુનહા કરવા બાબત જુદાં જુદાં તોહમત મુકવાનો અને તેની ઉપર તે યુનહા સાબિત થયાના જુદા જુદા ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૫૪ ને મળતી છે અને કેટલોક ભાગ નવો દાખલ કરેલો છે.

તોહમતવાળા સખસે એક ઘરના એક જ આરડામાંથી રાતરે બે જુદા જુદા સખસો નો માલ ચોરશે. ઠરાવ એમ થશે કે બે સખસોના સામે બે યુનહા કરવાનું સાબિત કરી ઠરાવ કરી શકાય નહીં પરંતુ હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની કલમ ૪૫૭ મુજબ ઘર ફોડી ચોરી કરવાનો યુનહા સાબિત કરી ઠરાવ કરાય—રાણી નિર્દેશ સેખ મુન્નીઆહ વીકલી રીપોર્ટ કરી. ૩ ૧૧ પ્ર. ૩૪

જે કામમાં ખર્ચ જોતાં એક યુનહા થયેલો હોય અને સેશન જડને ૫૦૬ અને ૫૦૭ એ બંને કલમો મુજબ બે જુદા તોહમતનામા ઉપર એક સખસને સાત્રાધ ધમકાનો યુનહોગાર ઠરાવશે; એ કામમાં હાઇકોર્ટે ખીજ તોહમતનો ઠરાવ રદ કરશે—રાણી નિર્દેશ જો રા કાટુએગ ૪ મુ. હા. ડો. રી. ક્રી. કે. ૧૨

કેદી તુક્યા ખીત તેમનાપર રાતરે ઘર ફોડ્યા બદલ ધ. પી ડો. કલમ ૪૫૭ પ્રમાણે અને રહેવાના ઘરમાં ચોરી કર્યા માટે પીનલુટોડ કલમ ૩૪૦ પ્રમાણે આરોપ મુકી આ-મુપર જીલ્લે બેલગામના પેહેલા વરગના માજીસ્ટ્રેટ શરીનીવાસ બાળાજીએ તેની ચોકસી કરી અને તેના ઉપર બે યુનહાની સાબિતી થવાથી બંને બદલ એકઠી પંદર મહીનાની સખત મંજુરીની કેદની શિક્ષા કરી. તે માજીસ્ટ્રેટના ફોજદારી રીટરનની તપાસણી થઈ તે વખતે હાઇકોર્ટે સરકાર વિરૂધ્ધ હરીદાસના કામમાં કરેલા ઠરાવ પ્રમાણે બેઠે અપરાધ બદલ પેહેલા વરગના માજીસ્ટ્રેટ જુદી જુદી શિક્ષા કરી નથી. આ કામમાં મુદાની ચુક થઈ છે કે નહીં? એ જોતાં માટે આ કામના કાગળ પત્ર અને પરીસીડીંગ મંગાવું, કાગળો જો

૪ હાથકોરો એમ હસાયું કે ચોરી કરવાના ધંધા રાતરે ધર કોડવું અને ચોરી કરવી એ વા એ ગુન્હાની સાબિતી એકજ કામમાં થયે તો તે અપરાધ બદલ એકજ શિક્ષા કરી તો પણ ચિંતા નથી પરંતુ તે શિક્ષા તે પાંડોમાં જે બાઈ ગુન્હો હોય તેને માટે કાયદામાં જે શિક્ષા કરવાની હોય તે શિક્ષાથી બચતી કરવી નહીં જોઈએ; કોના તે પદ્ધતિ પ્રત્યેક ગુન્હા બદલ જુદી જુદી શિક્ષા આપવી અને તે જુદી જુદી શિક્ષા પણ તેમાંના જાગતી ગુન્હા બદલ કાયદામાં કરાવેલી શિક્ષા કરતાં વધવી ન જોઈએ. તેમજ જુના ક્રીમીનલ પેરોસીજર કોડ ૪૫૩ નવાની (કલમ ૨૩૬) પ્રમાણે જુદા જુદા ગુન્હા બદલ જે કામમાં એકજ તોહમત સાબિત કરયું હોય તે વખતે જુદા અપરાધ બદલ જુદી શિક્ષા કરે કિંવા સરવ અપરાધ બદલ મળીને એકજ શિક્ષા કરે તોપણ હરકત નથી. સરકાર વિરૂધ્ધ વુક્યાબીન તમના ઇન્ડિયન લા. રીપોર્ટ મુંબઈ વા. ૧ પ્ર. ૨૧૪

ચોરી કરવા સાડ રાતરે ધર કોડવું તથા રેહવાના ધરમાં ચોરી કરવી એ ગુન્હાઓ જુના ક્રી. પેરો. કો. કલમ ૪૫૪ પારેગ્રાફ ૩ આ કલમ ૨૩૫ મુજબ શિક્ષા કરવાસાડ એક ગુન્હા જેવા સમજવા એમ છે. માટે તે ગુન્હાઓની સાબિતીના દરાવ ઉપરથી એક ગુન્હા ને સાડ બમણી કેદની શિક્ષા તથા ખીબ ગુન્હાને સાડ ફટકા મારવાની શિક્ષા એમ કાયદે સર રીતે કરાય નહીં. સરકાર વિરૂધ્ધ ગોવીંદાખીન રામા વિગરે મુંબઈ હાઇકોર્ટનો દરાવ તા. ૧૧ મી ડીસેમ્બર સન ૧૮૭૩

તોહમતદાર ચોરી કરવાના ધંધાથી બંદ વરસની અંદરની વચના એક છોકરાને એ કુટુંબાણે લલચાવી લઈ ગયો, અને ત્યાંહાં તે છોકરાના અંગ ઉપરથી તેણે બદલાતથી કેટલાક દાગીના કાઢી લીધા. સેશન જડને પેહેલા ચોરી કરવાના ધંધાથી હરણ કરવાના ગુન્હાનો તથા ખીજવાર ચોરીના ગુન્હાનો એ રીતે તોહમતદારને ગુનેગાર ઠેરવે. એ પ્રમાણે ગુનેગાર ઠેરવી પેહેલી બાબત વિશે તેને એક વરસ સખત મજૂરી કેદની શિક્ષા કરી તથા ખીજ બાબત વિશે તેને પંચોતેર ફટકા મારવાની શિક્ષા કરી, તેમાં હસાયું કે જુના ક્રી. પેરો. કો. કલમ ૪૫૪ આ (કલમ ૨૩૫) મુજબ કેદની તથા ફટકાની બેવડી શિક્ષા એ ર કાયદેસર છે. સરકાર વિ. ઘાઘા પરસરામ મુ. હા. કોર્ટનો દરાવ તા. ૨ મે સને ૧૮૭૬ કયો ગુન્હો કરયો છે ૨૩૬ જે વાતો સાબિત થઈ શકે તે ઉપરથી કેટલા એક તેનો શક હોય ત્યારે ગુન્હાઓમાંનો કયો ગુન્હો થાય છે તે બાબત શક છે પડે એ કેમ કરવું. વા પ્રકારનું એકજ કૃત્ય હોય અથવા કૃત્યોનો સમુદાય હોય

ત્યારે તોહમતવાળાની ઉપર સદરહ પ્રકારના સઘળા ગુન્હા અથવા તેમાંનો હરકોઈ ગુન્હો કરયાનું તોહમત મુકવાનો અધિકાર છે, અને સદરહ પ્રકારનાં ગમે તેટલાં તોહમતોનો એકી વખતે ધનસાડ કરવાનો અધિકાર છે; અથવા સદરહ ગુન્હાઓમાંનો એક નહીં તો ખીન્ને ગુન્હો કરયાનું તોહમત વિકલ્પની રીતે તેની ઉપર મુકવાનો અધિકાર છે.

દ્રષ્ટાંત.

ચોરી કરવાનો અથવા ચોરીની મિલકત લેવાનો, અથવા સાપરાધે વિશ્વાસઘાત કરવાનો, અથવા ઠગાઈ કરવાનો, અથવા ગુન્હો થયો હોય એવાં કાંઈ કૃત્યનું તોહ-

મત અ. ની ઉપર આન્યું છે ત્યારે ચોરી કરવાનું અથવા ચોરીની મિલકત લેવાનું તથા સાપરાધ વિસ્વાસઘાત કરવાનું તથા ઠગાઈ કરવાનું તોહમત તેની ઉપર મુકવાનો અધિકાર છે, અથવા ચોરી કરવાનું અથવા ચોરીની મિલકત લીધાનું અથવા સાપરાધ વિસ્વાસઘાત કરવાનું અથવા ઠગાઈ કરવાનું તોહમત તેની ઉપર મુકવાનો અધિકાર છે.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૫૫ ને મળતી છે. કંઈ ગુનેહો થયા છે એ વિશે શક હોય ત્યારે તોહમત કેવી રીતે મુકવું તે માટે આ કલમ છે.

ખોટા પુરાવા આપવાનું તોહમત વિકલ્પ રીતે મુકવું તેમાં કયા કયા શબ્દો ખોટા કહ્યા તે બતાવવા જોઈએ. રાણી વિરૂદ્ધ મુદ્દર જાહેરી વી. રી. ૫ પ્ર ૩૭

વિકલ્પ રીતે તોહમત મુકવામાં આવે ત્યારે સધળાં તોહમતો પિનલકોડ વિરૂદ્ધનાં હોવાં જોઈએ—રાણી વિરૂદ્ધ આજમહેલા મું. હા. ડો. રી. વા. ૮ પ્ર. ૧૨૫

આ કલમ જે કેસમાં હકિકત શક ભરેલી હોય તેવ. કેસોએ નહીં પણ બનેલી હકીકતને કંઈ કાયદો લાગુ કર્યો તે શક ભરેલી હોય તેવા કેસોને લાગુ પડે છે. —રાણી વિરૂદ્ધ જહુરહા. અ. હા. ડો. રી. વા. ૭ પ્ર. ૧૩૭

જ્યારે કોઈ સખસ ૨૩૭ ૨૩૮ માં કલમમાં કહેલી બાબતમાં જે તોહમતવાની ઉપર એક ગુનેહો જાની ઉપર એક ગુનેહોનું તોહમત મુકવું હોય અને જે જુદાનું તોહમત મુકવું ગુનેહો બાબત તે કલમના ઠરાવો પ્રમાણે તેનો ઉપર તોહમત હોય ત્યારે તેની ઉપર મુકી શકાય તેવો જુદોજુદો ગુનેહો તેણે કર્યો છે એવું પુરાવા ૨ ખીજે ગુનેહો ઠરાવ ઉપરથી દેખાય તો ફલાણિ ગુનેહો તેણે કર્યો છે એવું બતાવવામાં આવે તે ગુનેહોનું તોહમત તેની ઉપર મુકેલું ન હોય તોપણ તે ગુનેહો તેની ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

દૃષ્ટાંત.

અ. ની ઉપર ચોરીનું તોહમત મુકવું છે. તેણે સાપરાધ વિસ્વાસઘાત કરવાનો અથવા ચોરીનો માલ લેવાનો ગુનેહો કર્યો એવું જણાય છે. સાપરાધ વિસ્વાસઘાત કરવાનું અથવા ચોરીનો માલ લેવાનું, (પ્રસંગ પ્રમાણે) તોહમત તેની ઉપર મુકેલું નથી તોપણ તે ગુનેહો તેની ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

જે ગુનેહોનું તોહમત ૨૩૮ જે ગુનેહોનું તોહમત કોઈ સખસની ઉપર મુકવું હોય તે ગુનેહો કેટલીએક બાબતોનો બનેલો હોય અને તે બાબતોમાં સાબિત થયે બન તોમાંની ફક્ત કેટલીક બાબતોને એકઠી ઠરાવાથી કોઈ પુર્ણ હોય ગુનેહોનો સમાવેશ નહોતો ગુનેહો થતો હોય અને સદરહુ રીતે એકઠી બાબતો સાબિત કરવામાં આવે પણ બાકી રહેલી બાબતો સાબિત ન કરવામાં આવે ત્યારે તે નાહાના ગુનેહોનું તોહમત તેની ઉપર મુકેલું નથી તોપણ તે ગુનેહો તેની ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

કોઈ સખસ ઉપર કોઈ ગુનેહોનું તોહમત મુકવું હોય અને એવી હકિકત સાબિત

થાય કે તેથી તે ગુનહો એ છે. થઈને નાહાનો ગુનહો થાય ત્યારે તે નાહાના ગુનહાનું તોહમત તેનો ઉપર મુકેલું નથી તોપણ તે ગુનહો તેનો ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

બીજે ૧૯૮ મી અથવા ૧૯૯ મી કલમથી ફરમાવ્યા પ્રમાણે કાંઈ ફરિયાદ કરનારમાં આવી ન હોય ત્યારે તે કનમમાં કહેલો કોઈપણ ગુનહો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનો અધિકાર આ કલમ માંહેના કોઈપણ મત્યકુરથી છે એવું સમજવું નહીં.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) અ ને ભારવાહક દાખલ કાંઈ મિલકત સોંપો તે બાબત સાપરાધ વિશ્વાસઘાત કર્યાનું તોહમત હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૪૦૭ મી કલમ પ્રમાણે તે ની ઉપર મુક્યું છે. તે મિલકત બાબત તેણે ૪૦૬ ઠી કલમ પ્રમાણે વિશ્વાસઘાત કર્યો, પણ તે મિલકત તેને ભારવાહક દાખલ સોંપેલી નહિ એમ જણાય છે. ૪૦૬ ઠી કલમ પ્રમાણે એ સાપરાધ વિશ્વાસઘાતનો ગુનહો તેનો ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

(બ) હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૩૨૫ મી કલમ મુજબ અ ની ઉપર મહાવ્યથા કર્યાનું તોહમત મુક્યું છે. ભારે તથા આકસ્મિક કરોધ ચર્યાથી તેણે એમ કર્યું, એવું તે સાબિત કરે છે. તે કાયદાની ૩૩૫ મી મુજબ તેની ઉપર ગુનહો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે.

ટીકા---આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૫૭ ને મળતી છે. જે ગુનહાનું તોહમત મુક્યું હોય તેમાં સાબિત થયેલા ગુનહાનો સમાવેશ ક્યારે થાય છે તેને માટે આ કનમ છે.

કેટલા ભાગ મળી થનારા ગુનહા બદલ કોઈના ઉપર તોહમત મુક્યું હોય અને તે બાગ પછંકી કાંઈ ભાગ મળીને એકાદ નાનો અપરાધ પુરણ થતો હોય તો આ કલમ પ્રમાણે તે માણસપર તે નાહાના ગુનહા બદલ જુદું તોહમત મુક્યું ન હોય તોપણ તે ગુનહો ઠરાવવાને હરકત નથી. પરંતુ તેના ઉપર જે માટું તોહમત મુક્યું હોય તો તેમાંની હકીકત ઉપરથી નાહાનો અપરાધ થાય છે એવું દેખાઈ આવવું જોઈએ---રાણી વિ. ચાંદનુર અને પીરાબાઈ આદમજી મુ. હા. મી. વી. ૧૧ પ્ર. ૨૪૦ તા. ૧૩ નવેમ્બર સને ૧૮૭૪

એક સખસ ઉપર હિં. ફો. કા. ની કલમ ૩૦૪ અને ૩૨૫ વિરુદ્ધના ગુનહા કર્યાનું તોહમત વહતું પણ પુરાવા ઉપરથી કલમ ૩૩૫ વિરુદ્ધનો ગુનહો કર્યાનું જણાતાં તે કલમ ૩૩૫ નો ગુનહો કર્યાનો ગુનહેગાર ઠરાવે તે બ્યાજખી ગણવામાં આવ્યું છે---સખી ના. રાયણ અગોરી વિકલી રીપોટ ૨૩ પ્ર. ૧૧

ઉકોઈનીનું તોહમત મુક્યું હોય પણ પુરાવા ઉપરથી ઉકોઈનીમાં ગંભીરી મિલકત રાખવાનો ગુનહો કર્યાનું જણાય તો તેને માટે કેદી ઉપર એ મિલકત રાખવાનું તોહમત મુક્યું ન હોય તો પણ એ ગુનહાનો ગુનહેગાર ઠરાવી શકાય---કઈસરે હીંદ વિરુદ્ધ લખીયા ગાવીંદ ઈંડીયન લા. રીપોટ મુંબઈ વા. ૧ પ્ર. ૫૦

કેદીપર મુકેલું તોહમત સાબિત ન થયાથી જરૂરીએ કેદીને છોડી દીધો પરંતુ કામમાં

ને વાત સાબિત થઈ હતી તે ઉપરથી કેદીએ એક ખીન્ને જીલ્લા અપરાધ કર્યા છે એવું
 ને કે દેખાઈ આવતું હતું તોપણ તે ખીજી ગુના બદલ જુના કી. પરો. કો. ૪૫૭ પ્રમા
 ણે જીલ્લાએ કેદીપર તોહમત સાબિત કર્યું નહિ. પછી તે કામ જુના કી. પરો. કો. કલમ
 ૨૪૩ ના આધારે હાઈકોર્ટની રૂબરૂ આંખે તે વખતે તે ખીન્ને અપરાધ ઠરાવવાનો હા-
 ઈકોર્ટને અધિકાર છે એમ સમજી હાઈકોર્ટ તે તોહમત ઠરાવ્યું. કલકત્તા હાઈકોર્ટ રી
 પોર્ટ વા. ૩ પ્ર. ૧૮૯ સરદાર વિ. ઉચ્ચ સરદાર વિગેરેના ક્રમમાં.

કયાસખસો ઉપર ૨૩૯. જ્યારે એકજ ગુનો કર્યાનું અથવા એકજ કામમાં
 એકઠાતોહમત મુકી જુદા જુદા ગુનો કર્યાનું તોહમત એક કરતાં વધારે સખસો ઉ-
 વાનો અધિકાર છે. પર આંખે હોય અથવા કોઈ પણ ગુનો કર્યાનું તોહમત એક
 સખસની ઉપર આંખે હોય અને તે ગુનામાં મદદગારી કર-
 વાનું અથવા તે ગુનો કરવાની કોશિસ કરવાનું તોહમત કોઈ ખીજા સખસ ઉ-
 પર આંખે હોય ત્યારે કોર્ટની નજરમાં યોગ્ય તે પ્રમાણે તે સખસો ઉપર એકઠું
 તોહમત મુકીને ધનશાફ કરવાનો અથવા જુદા જુદા તોહમત મુકીને ધનશાફ કરવા
 નો અધિકાર છે અને આ બાબત પાછલા ભાગ માંહેના ઠરાવો એવાં સંબંધી તો
 હોમતોને લાગુ પડશે.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) અ. તથા બ. ની ઉપર એકજ ખુનનું તોહમત આંખે છે, તે ખુન
 બાબત અ. તથા બ. ની ઉપર એકઠું તોહમત મુકીને ધનશાફ કરવાનો
 અપત્યાર છે.

(બ) અ. તથા બ. ની ઉપર અપહરણ કરવાનું તોહમત આંખે છે, તે અ
 પહરણ કરવામાં અ. એ ખુન કર્યું તે ખુનમાં બ. નો કાંઈ સંબંધ નથી;
 અ તથા બ એ ખેડેલી ઉપર અપહરણ કરવાનું તોહમત મુકીને અને એ
 કલા અ ની ઉપર ખુનનું તોહમત મુકીને તેઓનો એકઠો ધનશાફ કરવા
 નો અધિકાર છે.

(ક) અ તથા બ. એ ખંનેની ઉપર એક ચોરી કર્યાનું તોહમત મુક્યું છે,
 અને તેજ કામમાં બ. એ ખીજી બે ચોરી કર્યાનું તોહમત બ ની ઉપર
 મુક્યું છે. અ તથા બ એ ખંનેની ઉપર એક ચોરીનું તોહમત મુકીને અને
 એકલા બ. ની ઉપર ખીજી બે ચોરીનું તોહમત મુકીને એ ખંનેનો એક
 ઠો ધનશાફ કરવાનો અધિકાર છે,

ટીકા--કેદીએ જડજની રૂબરૂ બોલી સાક્ષિ આપ્યાથી તે ત્રણ કેદીઓની એકઠી
 તપાસ કરી ભરૂચના આંતરિક સેથન જડજે શિક્ષા કરી, અપીલમાં એમ ઠરાવવામાં આ
 વ્યું હતું કે જાણીશુજિ બોલી સાહેબી આપ્યાના ગુનાની ત્રણ કેદીઓની એકઠી તપાસ ક
 રવામાં આંતરિક સેથન જડજ સાહેબે બુલ કરેલી છે, જુદી જુદી તપાસ કરાવવાનો કેદી
 નો હક છે સરકાર વિરૂધ્ધ બવાનીયકર હરીભાઈ વિગેરે મુખાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૫ પ્રપપ
 એક સખસના ઉપર ચોરી કર્યાનું અને ખીજા ઉપર ચોરીનો માલ જાણીશુજિને

બીધાનું તોહમત મુંકી તેઓ ખમેનો ધનશાફ એકઠો થઈ શકેછે, ડાડેવીડના કામમાં-કુવ કતા હાઈકોરટ રીપોર્ટ વા. ૬ પ્ર ૨૪૫

સામ સામા તડના માણસો ઉપર હંગામાંનું તોહમત મુકવામાં આવ્યું હતું તે કામ માં એમ ઠરાવવામાં આવ્યું કે દરેક તડના માણસો એટલે દરેક પક્ષનો ધનશાફ જુદો જુદો હોય તે જોઈએ. સરકાર વિરુદ્ધ હુસનખાન ઇ. લા. રી. વા ૬ કલકતા પ્ર. ૬૧

કેટલાંએક તોહમતો ૨૪૦ જ્યારે એકજ સખસનો ઉપર એક કરતાં વતાં તોહ માંનાએક તોહમત ઉપર મત મુક્યાં હોય અને જ્યારે તેમાંના એક અથવા વધારે તોહમત પરથી ગુન્હો ઠરેતો તે ઉપરથી ગુન્હો ઠરે ત્યારે ફરિયાદો અથવા ફરિયાદનું કામ ખાકીનાં તોહમત ચલાવનારો અમલદાર કોર્ટની સંમતિ લઈને ખાકીનું તોહમત પાછાં લઈ લેવા ખા અથવા ખાકીના તોહમત પાછાં લઈ લેવાને મુખત્યાર છે, અથવા ખત.

તે કોર્ટ તે ખાકીનાં તોહમતની અથવા તોહમતોની એકસી અથવા ધનશાફ કરવાનું પોતાનીજ મેળે ખંધ રાખવાને મુખત્યાર છે. સદરહુ પ્રમાણે તોહમત અથવા તોહમતો પાછાં લઈ લેવાનું ફળ, સદરહુ તોહમત અથવા તોહમતો ખાખત ગુન્હો ના સાખિત થયાના ઠરાવ જેવું થશે, પણ જો ગુન્હો સાખિત થયાનો ઠરાવ રદ કરવામાં આવેતો તે પ્રસંગે (તે ગુન્હો સાખિત થયાનો ઠરાવ રદ કરનારી હુકમને કોર્ટના અનુસરીને) સદરહુ કોર્ટ એ પ્રમાણે લઈ લીધેલા તોહમતની અથવા તોહમતોની એકસી અથવા ધનશાફનું કામ ચલાવવાને મુખત્યાર છે.

ખાખ ૨૦ મો.

સમનના મુકદમાઓનો માલુસ્ટરેટોએ ધનશાફ કરવા ખાખત.

સમનના મુકદમામાં ૨૪૧ સમનના મુકદમાઓનો ધનશાફ કરતી વખતે માલુસ્ટરે કામ ચલાવવાની રીત. ટોએ હેકળ લખેલી રીત પ્રમાણે કામ ચલાવવું.

તોહમતનો સાર કહી ૨૪૨ જ્યારે માલુસ્ટરેટની આગળ તોહમતવાળો હાજર જણાવે. થાય અથવા તેને આજુવામાં આવે ત્યારે જે ગુન્હાનું તોહ

મત તેની ઉપર આવ્યું હોય તે ગુન્હાની વિગત તેને કહી જણાવવી અને તેને પુછવું કે તમારી ઉપર ગુન્હો સાખિત થયાનો ઠરાવ શા સાફ નહીં કરવો જોઈએ તેનું કોઈ કારણ તમારે ખતાવવાનું છે પણ કોઈ પદ્ધતિ પ્રમાણે તોહમતનામું તથ્યાર કરવાની જરૂર નથી.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૦૩, ૨૦૬ ને મળતી છે, સમનસના મુકદમામાં તોહમતદારોને પ્રથમ શું પુછવું જોઈએ તેની રીત માટે આ કલમ છે.

તોહમતદાર ગુન્હો કરવાનું ના કચ્છલ કરે એટલે પુરતું નથી, એ પ્રમાણે ના કહે ત્યા ર ફરિયાદીની પ્રતિષ્ઠા ઉપર લીધેલી જુખાની ઉપર વધારે વીસવાસ મુકવો જોઈએ અને ફરિયાદીના સાહેબને રજુ કરાવી છેવટ આજુવું જોઈએ—જગીયાત વિરુદ્ધ હરચંદ્રરાય. બીક્ષી રીપોર્ટ ૧૬ પ્ર. ૬૬

તોહમત સાચું છે ૨૪૩ તોહમતવાળાની ઉપર જે ગુન્હાનું તોહમત મુક્યું

એવું કમ્પુલ કરેથી હોય તે ગુનહો મેં કર્યો છે એવું તે કમ્પુલ કરે તા તની ક-
ગુનહોની સાબિનીનો કમ્પુલ ખની શકે તેટલે સુધી તેણે વાપરેલા શબ્દોમાં નોંધો
કરાવ.

લેવી, અને તેની ઉપર ગુનહો સાબિત થયાનો કરાવ શા સાડ
નહી કરવો ન્નેધમ્મ તેનું કારણ તે ન ખતાવે તો એ પ્રમાણે
તેની ઉપર ગુનહો સાબિત થયાનો કરાવ માજીસ્ટ્રેટ કરવો.

સદરહુ પ્રકારની કાં ૨૪૪ ન્ને તોહોમતવાળો સદરહુ પ્રકારની કાંધ કમ્પુલત કરે
ઈ કમ્પુલત કરવામાં ન નહી તો માજીસ્ટ્રેટ ફરિયાદી હોય તો તેની વાત સાંભળવી,
આવે ત્યારે કેમ કરવું. અને ફરિયાદનું કામ ચલાવવાની પ્રુઠિમાં જે પુરાવો રજુ
કરવામાં આવે તે સધળો લેવો અને વળી તોહોમતવાળાની
વાત સાંભળવી તથા તે પોતાના જવાબમાં જે પુરાવો રજુ કરે તે સધળો લેવો.

ન્ને માજીસ્ટ્રેટ દુરસ્ત ધારે તો તે ફરિયાદીની અથવા તોહોમતવાળાની અરજી
ઉપરથી કોઈપણ શાહેદને હાજર થવાની જરૂર પાડવા ખાખત અથવા કોઈપણ દ-
સ્તાવેજ અથવા ખીજ વસ્તુ રજુ કરવાની જરૂર પાડવા ખાખત પ્રોસેસ કહાડવાને
મુખત્યાર છે.

સદરહુ અરજી ઉપરથી કોઈપણ શાહેદને સમન કરતાં પેહેલાં તેને ઈનસાફનાં
કારણ સાડ હાજર થવામાં જે વ્યાજખી ખરચ થાય તે કોરટમાં અનામત મુકવો એવું
ફરમાવવાને તે માજીસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

ટીકા---દીપુટી માજીસ્ટ્રેટ ન્ને તોહોમતવાળો સખસ તેના ઉપર મુકેલુ તોહોમત સાચુ
છે એમ કમ્પુલ ન કરેતો તોહોમતના જવાબમાં તે તોહોમતવાળા સખસની જુખાની લેવા તથા
તેના સાહેદ લેવા તે ખંધાએલ છે--રાણી વિરૂધ્ધ ખીસેસરસેન વી. રી. ૯ રૂલીંગ ૬૨

માજીસ્ટ્રેટ એક મુકદ્દમા હાઈકોરટમાં મોકલ્યો તેમાં તોહોમતવાળા સખસને અને ફ-
રીયાદી તરફના સાક્ષીઓને સમન કરવા હતા પણ તે મુકદ્દમા સાંભળવાને દીવસે દીપુટી
માજીસ્ટ્રેટ ફરીયાદ કરનારની તરફથી અને તોહોમતવાળા તરફથી ફકત એજ સાક્ષીઓની
વાત સાંભળી, અને તે ઉપરથી મુકદ્દમા કાહાડી નાંખ્યો હતો આ મુકદ્દમામાં તકરાર લેવામાં
આવી કે માજીસ્ટ્રેટ ખધા સાક્ષીઓની જુખાનીઓ લેવા ખંધાએલ હતો, હાઈકોરટ એ
મતને મળતી આવી--ક્રીસોસાહાઈ વિરૂધ્ધ ચંગરીસાહાઈ વી. રી. ૧૯ રૂલીંગ ૪૮

ધણી વખતે એમ બને છે કે તોહોમતવાળો ગરીબ હોય છે અને પોતે પોતાના ખચા-
વમાં સાહેદ બતાવી ખચાવ સારો કરે છે અને એમ કહેછે કે એ સાહેદ લેવાથી સારો
ખચાવ ખરોખર રીતે સાબિત થશે પણ સમન કરવા વગર મારા સાહેદ હાજર થાય તેમ ન
થી અને મારી પાસે સમન કરાવવાની શક્તી નથી માટે કોરટે સમન કરી મારા સાહેદને
ખોલાવવા ન્નેધમ્મ આવા કામમાં ખેસક માજીસ્ટ્રેટ સાહેદને સમન કરી ખોલાવવા ન્નેધમ્મ
નેલસન.

સાહેદ હાજર છતાં અને તેની જુખાની લેવાને તોહોમતવાળા તરફથી અરજ થયા
છતાં માજીસ્ટ્રેટ તે સાહેદની જુખાની લેવા ના પાડી હતી તે ઉપરથી તોહોમતવાળાની શિ
ક્ષા ૨૬ કરવામાં આવી રાણી વિરૂધ્ધ મહીમાચંદ ચકરવર્તી ખેંગાળા લા રી. વી. ૪. એપ્રિ ૮
ગુનહો ના સાબિત ૨૪૫, ૨૪૪ મી કલમમાં કહેલો પુરાવો અને પોતાનીજ

થયાનો ઠરાવ.

મેળે કાંઈ વધારે પુરાવો રજુ કરાવે તો તે પુરાવો લીધા બી-
પરથી અને (પોતે યોગ્ય ધારેતો) તોહમતવાળાની જખાની
લીધા ઉપરથી જો માજિસ્ટ્રેટ એવું ઠરાવે કે તોહમતવાળો તકરીરવાર નથી તો તે
જો ગુન્હો ના સાબિત થયાના ઠરાવનો હુકમ દફતરમાં નોંધવો.
શિક્ષાનો હુકમ.

તોહમતવાળો તકરીરવાર છે એવું માજિસ્ટ્રેટ ઠરાવે તો
તેણે તેની ઉપર કાયદા પ્રમાણે શિક્ષાનો હુકમ કરવો.

ટીકા--સહતોહમતદારે કબુલત કરી ખીજ સખસનું તેમાં નામ લીધું હોય પણ એ
ખીજ સખસને આજખાવા માટે કાંઈ પૂષીકારક પુરાવ નહોય તો તે કબુલ કરનારની જુ
ખાની ઉપરથી કાંઈ ખીજ સખસને ગુન્હોગાર કરાવી શકાતો નથી એક નહી પણ એકથી
વધારે કબુલત કરનારાઓ ખીજ સખસનું નામ લે તેથી એ પુરૂકારક પુરાવ અનંતો નથી
પુરૂકારક પુરાવ સ્વતંત્ર હોવો જોઈએ=રાહી વિરૂધ્ધ બધુ ના નફો છંડીયત લો. રીપોર્ટ મું
ખાઈ વા. ૧ પ્ર. ૪૭૫

અરજદારપર દિવાનીમાં એક હુકમનામું થયું હતું તેમાં અમુક ટેકાણે તારે જુપેડી
ખાંધથી નહી એમ જડજે અરજદારને તાકીદ કરી હતી, તે તાકીદને નહી માની અરજદાર
રે તે ટેકાણે જુપેડી ખાંધી, તેથી જડજે પીનલકોડ કલમ ૧૮૮ પ્રમાણે નહી માન્યા બદલ
અરજદારને ફોજદારીમાં આકલવાનો હુકમ કર્યો તે કામ માજિસ્ટ્રેટ પાસે ગયાથી તેણે
કલમ ૧૮૮ પ્રમાણે આ કામમાં તજવીજ થઈ શકે નહી એમ ઠરાવી જુના ક્રિમિનલ પ્રાચી
જરકોડ કલમ ૧૨૧ (નવાનીક, ૨૪૭) પ્રમાણે છાડી દીધો. તે માજિસ્ટ્રેટનો અભિપ્રાય
જિલ્લા જડજે ના પસંદ લાગ્યાથી તે જડજે નીચેના પ્રેસ હાઇકોર્ટના અભિપ્રાય માટે
આકલ્લો દિવાની કોર્ટ કરેલો હુકમ અમાન્ય કર્યા છતાં તે પ્રસંગે પીનલકોડ કલમ ૧૮૮
લાગુ પડેછે કિંવા નહી? ” તે કામમાં ઠરાવ થયો કે સરકારી અમલદાર સારવજનિક કામ
માટે જે હુકમ પ્રસિધ કરેછે તે હુકમને માત્ર કલમ ૧૮૮ માંના ઠરાવ લાગુ પડેછે. અને
દિવાની દાવામાં પક્ષકારોની દરમિયાન થયેલા હુકમને તે કલમ લાગુ પડતી નથી એકાદ દા
વામાંના પ્રતીવાદીએ એકાદ તાકીદ અમાન્ય કર્યા છતાં તેને તુરંગમાં આકલવો એટલોજ
ફક્ત દિવાની કોર્ટને મારગછે. અંદરકાંઈ અરજદારની બાબતમાં છંડીયત લો રીપોર્ટ ક
લકના વા ૬ પ્ર ૪૪૫

કોઈ માજિસ્ટ્રેટ ન્યાયાધિકારીની રીતીએ મુખત્યારી ચલાવવાના કામમાં એકાદ કામ
કાઠી નાંખ્યા છતાં તે કાઠી નાખવાનું એ જુના ક્રિમિનલ પ્રા, કોડ કલમ ૨૧૨ પ્રમાણે આ
રેપિન માણસે અપરાધ કર્યો નથી એવો ઠરાવ કર્યા પ્રમાણે જે સરકારે અરજ કર્યો શિ
વાય કિંવા શરકારની મંજુરીથી અરજ કર્યા શિવાય કેદીએ અપરાધ કર્યો નથી એવો
જે ઠરાવ થયેલો છે તે ઠરાવમાં હાય ધાલવાનો આ કોર્ટને અધિકાર નથી શરકાર વિરૂ
ધ્ધ જે જ બચાકાશ વીડી રીપોર્ટ ૧૬ પ્ર ૫૨

ફરિયાદઅથવા સ ૨૪૬. ફરિયાદનો અથવા સમનનો પ્રકાર ગમે તેવો હોય તો
મન પ્રમાણે ઠરાવ પણ આ બાબ પ્રમાણે ધનગાફ થઈ શકે એવો કોઈપણ ગુન્હો
કરવોએવી કાંઈ/હ કબુલ કરેલી અથવા સાબિત થયેલો હકિકત ઉપરથી તોહમત
દ નથી. વાળાએ કરેલો છે એમ જણાય તે ગુન્હો બાબત તેની ઉપર ૨૪૬

મી અથવા ૨૪૫ મી કલમ પ્રમાણે ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાને કોઈ માજિસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે.

ફરિયાદીની ગેરહાજરી ૨૪૭ ને સમન ફરિયાદ થયા ઉપરથી કહાલ્યો હોય અને જરી. તોહમતવાળાને હાજર થવા સાડ મુકરર કરેલો દિવસે અથવા ત્યા ૨૫છી જે દિવસ સુધી સુનાવણી મુલતવી રાખવામાં આવે તે દિવસે ફરિયાદી હાજર ન થાય તો આ કાયદામાં પાંછળ ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં માજિસ્ટ્રેટ તોહમતવાળાની ઉપર ગુન્હો ના સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવો, પણ કાંઈ કારણ સાડ પોતે તે કામનો સુનાવણી ખીજ કોઈ દિવસ સુધી મુલતવી રાખવાનું યોગ્ય ધારે તો તેમ કરવું નહીં.

ટીકા—સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૦૫, ૨૦૮ અને ૨૧૨ માં “ ફરિયાદી કાહાડી નાંખવી” એવા જે શબ્દો હતા તે બદલે આ કલમમાં “તોહમતવાળાની ઉપર ગુન્હો ના સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવો” એ શબ્દો દાખલ કરવામાં આવ્યા છે.

પક્ષકારેની સમક્ષ નહીં પણ ગેરહાજરીમાં સુનાવણીનો દિવસ મુકરર કરવામાં આવ્યો હોય તે કારણથી ફરિયાદી ગેરહાજર રહ્યો હોય તેથી ફરીયાદ કાહાડી નાંખી હોય તો તે કાર્યદેસર નહીં મદ્રાસ હા. રી. વા. ૮ પ્ર. ૬ તા. ૨૪ મી ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૭૫

જ્યારે માજિસ્ટ્રેટ ગ્વારીમાં કરતા હોય અને સમનમાં લખેલ ટેકાણે નહીં ને ખીજે ટેકાણે કોરટ ભરે તેવે પ્રસંગે ફરિયાદીની ગેરહાજરીને લીધે ફરિયાદ કાહાડી નાંખવામાં આવે ત્યારે ફરિયાદ ફરીથી સાંભળવી જોઈએ નહીં મહમદ મંડળ વિરુદ્ધ કશ્મીનાથરાય વિગરે બેંગાળા હા. રી. વા. ૭ પ્ર. ૭

ફરિયાદીએ પોલીસ પાસે જઈ એવી ફરિયાદ કરી કે આરોપિત મને પકડીને એક ઘરમાં લઈ ગયો અને ત્યાંહાં મને માર મારીને અટકાવી મુકી પછી કાહાડી દીધી; એક ત્રીજા વરગતા માજિસ્ટ્રેટની રૂબરૂ તે કામગીરી ચાકી થઈ તે માજિસ્ટ્રેટ આરોપિતે અપરાધ કર્યો નથી એમ જાણાવ્યો. પરો. કો કલમ ૨૨૧ આ કલમ ૨૪૭ પ્રમાણે ઠરાવ કર્યો અને આરોપિતને છાડી મુક્યો, અને ફરિયાદીએ આરોપિતને નુકશાન બદલ રૂ. ૨૦ આપવાનો ઠરાવ કર્યો. જોઈંટ માજિસ્ટ્રેટ તે કામ હાઇકોર્ટના અભિપ્રાય માટે મોકલવાથી ઠરાવ કર્યો કે—આ કામમાં થયેલો મનશાક અને આરોપિતે ગુન્હો કર્યો નથી એમ થયેલો ઠરાવ ગેરકાયદાસર છે. એમ અને જણાવું નથી હવે નુકશાની બદલ રકમ આપવાનો જે હુકમ કરવાનો તે આરોપિતે અપરાધ કર્યો નથી એમ ઠરાવ થયો હોય તે વખતે ન કરતાં ફરિયાદ કાહાડી નાંખી હોય તે વખતે કરવાનો છે એમ જાણાવ્યો કલમ ૨૦૯ નવા ની કલમ ૨૫૦ થી દેખાય છે. પરંતુ જુની કલમ ૨૨૨ આ કલમ ૨૪૭ ઉપરથી જોતાં આરોપિતે ગુન્હો કર્યો નથી એવા જે વખતે ઠરાવ થયો હોય તે વખતે નુકશાની આપવાનો હુકમ કર્યો હોય તે ગેરકાયદેસર થાય એમ અને દેખાવું નથી. માતાશેખ વિરુદ્ધ બ્રિશન બરધન ઇંડીયન હા. રી. કલકત્તા વા. ૬ પ્ર. ૫૮૧

ફરિયાદી મદદ હોવાથી નીમલી તારીએ હાજર નહીં થઈ શકવાથી કેસ મુલતવી રાખવા અરજ કરી પણ તે અરજની હકિકત માજિસ્ટ્રેટના ધ્યાનમાં નહીં રહેવાથી તેની ફરીયાદ કાહાડી નાંખી ખીજે દિવસે એ અરજીની બાબત તેના જાણવામાં આવી તેથી આ

મહે દિવસે કરેલો હુકમ ૨૬ કરી કેસ આગળ ચલાવ્યો તેનો ઉપલી ઠોરે અપીલમાં કેસ કરી કાબલ ઉપર લેવાનો હુકમ ૨૬ કર્યો હાઇકોર્ટમાં એ કામ જતાં પેટેલી ને તારીએ કેસ મુલતવી રહ્યા હતા. તે તારીખ પછીનું સંધ્યું ચાલેલું કામ ૨૬ કર્યું અને મુલતવી રહેલા દિવસ પેટેલાં ને સ્થિતિમાં એ કામ રહેલું હતું તે સ્થિતિમાં એ કામ મુક્યુ-રાણી વિરૂધ રામનારાયણ ધાપ વીકલી રીપોર્ટ ૮ પ્ર૦ ૫

ફરીયાદીના સાહેબ સમન કર્યા મુજબ હાજર હોય પણ ફરીયાદી ગેરહાજર હોય તો પણ જો માજીસ્ટ્રેટની નજરમાં આગળ કામ ચલાવવા જરૂર ન જણાય તો ફરીયાદીની ફરીયાદ કાઢી નીખી શકે છે--રાણી વિરૂધ દાસો માનજી વીકલી રીપોર્ટ ૧૧ પ્ર. ૩૯

ફરીયાદ પાછી લઈ ૨૪૮ આ બાબ પ્રમાણે કોઠપણુ કામમાં છેવટનો હુકમ થ લેવા બાબત. તાં પેટેલાં કોઠપણુ વખતે જો કોઈ ફરીયાદી માજીસ્ટ્રેટની

એવી ખાત્રી કરી આપે કે પોતાની ફરીયાદ પાછી લઈ લેવાને પોતાને પરવાનગી આપવાના પાકાં કારણ છે તો તે ફરીયાદ પાછી લઈ લેવા ની તેને પરવાનગી આપવાને તે માજીસ્ટ્રેટ મુખત્યાર છે, અને તે ઉપરથી તોહોમત વાળાની ઉપર ગુન્હો ના સાબીત થયાનો ઠરાવ કરેલો.

ટીકા--આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૧૦ ને મળતી છે. સમ- નસના મુકદ્દમાનો છેવટ નીકાલ થયા પેટેલાં ફરીયાદીઓ ફરીયાદ કાઢી લઈ શકે છે.

જુના કિમીનલ કલમ ૧૮ અને ૨૧૦ પ્રમાણે ફરીયાદ પાછી એવી લેવા દેવી એ ધનસાક્ષી કામ છે અને તે કામ માજીસ્ટ્રેટનું જ છે એવા કામમાં હાથ ધાલવા પોલીસને સત્તા નથી એટલે પોલીસ અમલદારની પાસે થએલી ફરીયાદ પાછી એવી લેવાતી નથી. સુબાઈની ચાબરમાં થએલો ઠરાવ તા. ૧૫ જુન ૧૮૭૫

મરનારે પોતાના પારોતીની અને એક પોલીસ કાન્ટેબલની રૂબરૂ કરેલો મચકુર એ ક. ખુનના કામમાં લાગુ પડતી વાત તરીકે પૂરાવાના આક્ટની કલમ ૩૨ પ્રમાણે પૂરાવામાં લીધા કારણ તે કલમમાં એવું કહ્યું છે કે જે માણસ મરી ગયો તેણે કહેલો, લખેલો કીંવા મુખ જુબાનીના મચકુર તે લખતાં કીંવા કહેતાં તેને પોતાનું મરણ થયે એમ દાખવા કીંવા નહીં તોપણુ લાગુ છે એમ સમજવું. સરકાર વિરૂધ દીગંબર ઠાકુર એને બીજા વીકલી રી- પોર્ટ ૧૪ પ્ર ૪૪

એક સરકારી નોકરનો કાર્યદેસરે હુકમ ન માંગે હોય તે બદલ તે પોતાના માજીસ્ટ્રેટ ના હોદ્દાની રૂબરૂ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૬૭ મુજબ કોઈ ફરીયાદ માંડવા મંજુરી આપેલી હોય ત્યારે બાદ સન ૧૮૮૨ ના આક્ટ ૧૦ માંની કલમ ૨૧૦ મુજબ તે ફરીયાદ કાઢાડી લેવા મુખત્યાર છે, રાણી વિરૂધ બાજીબાઈ નયુબાઈ સુબાઈ હાઇકોર્ટનો ઠરાવ તા. ૧૬ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૭૧

જ્યાં તોહોમત મુકેલા ગુન્હા સાફ છ મહિના કરતાં વધારે મુદતની કેદની શિક્ષા અ- પાય, તથા બાબ ૧૪ પ્રમાણે તજવીજ થાય, એવા કામમાં સને ૧૮૬૧ ના આક્ટ ૨૫ ની કલમ ૨૭૧ (૨૪૮) લાગુ પડતી નથી. અને એવા ગુન્હો કર્યા વીણનું તે ફરીયાદીમાં કહેલું છે તે ફરીયાદી કાઢાડી લઈ શકાતી નથી. સરકાર વિરૂધ જીકાસમલા સુબાઈ હાઇકોર્ટનો ઠરાવ તા. ૮ જુલાઈ સને ૧૮૬૯

બ્યારે કોઈ ફરીયાદી ૨૪૯ ફરીયાદ સિવાય બીજી રીતે માંડેલા કોઠપણુ મુક-

ન હોય ત્યારે કામ ખં દમામાં ગુન્હો ના સાબિત થયાનો અથવા સાબિત થયાનો
ધ કરવાનો અધિકાર. ફ્રેંસસો આપ્યા વગર કોઈપણ વખતે કામ ખંધ કરવાને પ્રે-
સીડેન્સી માલસ્ટરેટ અથવા પેહેલા વરગના માલસ્ટરેટ,
અથવા જીલ્લા માલસ્ટરેટની અગાઉથી મંજૂરી લઈને ખોલે કોઈપણ માલસ્ટરેટ
મુખત્યાર છે. પણ તેમ કરવાના કારણો તેણે દફતરમાં લખવાં, અને પછી તોહોમત
દારને છોડી મુકવાને મુખત્યાર છે.

નજવી અથવા ત ૨૫૦ ફરિયાદી ઉપરથી માંડેલા કોઈપણ મુકશાનીને કોઈ
સ્ત્રી આપે એવી ફ માલસ્ટરેટ તોહોમતવાળાની ઉપર ૨૪૫ મી અથવા ૨૪૭ મી
રોચાદો બાબત. કલમ પ્રમાણે ગુન્હો ના સાબિત થયાનો ઠરાવ કરે અને તે

ની નજરમાં એવું આવે કે તે ફરિયાદી નજવી અથવા તસ્દી
આપે એવી છે તો તેની મરજમાં આવે તો તે માલસ્ટરેટ ગુન્હો ના સાબિત થયા
ના પોતાના હુકમથી તોહોમતવાળાને, અથવા જ્યારે એક કરતાં વધુ તોહોમતવાળા
હોય ત્યારે તેમાંના દરેકને ઘણામાં ઘણા પચાસ રૂપીઆ સુધી પોતે યોગ્ય ધારે તે-
ટસો નુકશાનીનો અવેજ આપવાનું ફરિયાદીને ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

નુકસાનીનો અવેજ એ પ્રમાણે જે રકમ આપવાનો હુકમ કરવામાં આવે તે ર-
વસુલ કરવા બાબત. કમ જાણું દંડ હોય એવી રીતે વસુલ થઈ શકે; પણ એવું
ઠરાવું છે કે તે રકમ વસુલ ના થઈ શકે તો જે કેદ ઠરાવ
વી તે આસાન હોવી જોઈએ અને ઘણામાં ઘણા ત્રીસ દિવસ સુધીની જેટલી મુદત
માલસ્ટરેટ ફરમાવે તેટલી મુદત સુધીની હોવી જોઈએ.

પછી તેજ બાબત સંબંધી દિવાનીમાં કોઈપણ ફરિયાદ કરવામાં આવે તેમાં
નુકશાનીનો અવેજ આપવાનો હુકમ કરતો વખતે આ કલમ મુજબ જે રકમ નુકશા-
નીના અવેજ દાખલ આપેલી અથવા વસુલ કરેલી હોય તે રકમ કોરટે હીસાબમાં લેવી.

ટીકા---એક ગુન્હાની તજવીજ થવાને નીચેલ દિવસે ફરીયાદી તેના શહેદ સાથે હા-
જર થશે, તોહોમતદારે હાજર થયા, તોહોમતદારે માંડેનો એક સમ્પસ ૮ વરસનો જાકરો
છે એવું માલસ્ટરેટને જણાતાં ફરીયાદી તરફનો કંઈપણ પુરાવ નહીં લેતાં ફરીયાદ કાઢી
નાખી અને તોહોમતદારને ફરીયાદી પાસેથી નુકશાની અપાવવા હુકમ કરશે એ કામમાં
હાઇકોર્ટે ઠરાવું કે ફરીયાદી તરફનો પુરાવ લીધા વગર આવી રીતે ફરીયાદી કાઢી નાખી
નુકશાન અપાવવા હુકમ થઈ શકે નહીં એક તોહોમતદાર લાયક ઉમરનો નોહોતા તેવા કામ
માટે કાયદામાં બતાવેલી રીતે માલસ્ટરેટ આલયું જોઈતું હતું ખીલાસ વિરુદ્ધ મકર, બેંગા
બા લો રીપોર્ટ વા. ૨ પ્ર. ૧૫

ગેર-યાજમ્બી કેદ કર્યાની ફરીયાદમાં નુકશાની અપાવાય નહીં---જહાર વિરુદ્ધ બાહાર
અલી અને ખાજમ્બા વીકલી રીપોર્ટ ૭ મદ્રાસ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૫-પ્ર. ૪૦

આખરૂં માટે કરેલી ફાજદારી ફરીયાદમાં નુકશાની અપાવાય નહીં---અસુરદીખાન
વીરુદ્ધ બાહુખાન વીકલી રીપોર્ટ ૧ પ્ર. ૬

આવી નુકશાની અપાવવાથી તોહોમતદારને દિવાની કોર્ટમાં ફરીયાદ કરવા બાધ આ

વતી નથી---અદ્રામ વીરૂંધ હરજીવળ અલ્હાબાદ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૨ પ્ર ૪૬

ફરીયાદીએ તોહમતદાર ઉપર એ તોહમત મુકી ફરીયાદ કરી હોય તે માલેનું એક તો હોમત સમન્સ કેસનું હોય, બીજું વારંટ કેસનું હોય તો સમન્સ કેસના તોહમત માટે નુકશાની અપાતી થકાય છે---મધુસુદન ધોસ. વીરૂંધ ઇંગરામ પેરૂ વીકલી રીપોર્ટ ૧૩ પ્ર. ૩૬

તોહમતદાર અરામ ચાલ અથવા અરામ આપરનો માણસ છે એવા તોહમતના કામમાં ફરીયાદી પાસેથી નુકશાની અપાતી થકાતી નથી---રાણી વીરૂંધ બાલકૃષ્ણન અલ્હાબાદ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૨ પ્ર ૪૪૩

મુળ કોરટથીજ આવું નુકશાન અપાતી સકાયછે, અપીલ કોરટથીજ અપાતી સકાતુ નથી મુબાઈ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૮ પ્ર. ૭

જ્યાં એ ગુનાનું તોહમત પ્રતીવાદી ઉપર, એક ગેર ચાજખી કેદનું કે જેનો ધનસાફ સને ૧૮૭૨ ના ૧૦ મા આકટના બાબ ૧૭ મુજબ થઈ શકે તેવો ગુનો, તથા બીજો હુમલાનું કે જેનો ધનસાફ આ આકટના બાબ ૧૬ મુજબ થઈ શકે એવા પ્રકારના એ ગુનાનું તોહમત મુકવામાં આવ્યું હોય તો પેલેલા ગુનાને સાફ કલમ ૨૭૦ મુજબ નુકશાની અપાવવા કોરટને સત્તા નથી---મોયરજીવંદર પંડીત વી. હોસેનઅલી ચાધરી વાઇસ-વન્ડુ સીનીલ એન્ડ ક્રીમીનલ, રીપોર્ટ, ક્રીમીનલ રૂલિંગ, ૧૭ પણ માધુસુદન ધોસ ઉરફે માધવચંદર ધોસ અને જોવરાય હમરાહ અને બાબના કેસમાં, જ્યાં ત્રણ ગુના ગુના ગુનાના ત્રણ તોહમતો મુકવામાં આવ્યાં હતાં જેમાં બેનો ધનસાફ આ આકટના બાબ ૧૬ મુજબ અને એકનો ધનસાફ આ આકટના બાબ ૧૭ મુજબ થઈ શકતો હતો તેમાં એમ ઠરાવ થયો હતો કે જે તોહમત તરફી આપવાનેજ કર્યું હોય તો ક્રીમીનલ પ્રોસીજર કોડ ની કલમ ૨૭૦ મુજબ માલુમદારે તોહમતવાળાને નુકશાની અપાવવા મુખત્યાર છે. વીકલી રીપોર્ટ કી. ૧૩ રૂલિંગ ૩૬ *

બાબ ૨૧ મો.

વારંટના મુકદમાઓનો માલુસ્ટરેટોએ ધનસાફ કરવા બાબત.

વારંટના મુકદમામાં ૨૫૧ વારંટના મુકદમાનો ધનસાફ કરતી વખતે માલુસ્ટરેટ કામ ચલાવવાની રીત. રેટોએ હેઠળ લખેલી રીત પ્રમાણે કામ ચલાવવું.

ફરીયાદનું કામ ૨- ૨૫૨ જ્યારે માલુસ્ટરેટની આગળ તોહમતવાળો હાજર લાવનારનો તરફનો થાય અથવા તેને આણ્યો હોય ત્યારે તે માલુસ્ટરેટ ફરીયાદી પુરાવો. (જે હોય તો) જે કહે તે સાંભળવું અને ફરીયાદનું કામ ચલાવવાના ટેકામાં જે પુરાવો રજૂ કરવામાં આવે તે સંધળો પુરાવો લેવો.

જે સખસો તે મુકદમાની હકીકતથી વાકેફ હોય એવો અને ફરીયાદનું કામ ચલાવનારનો તરફથી સાહેદી આપી શકે એવો સંભવ હોય તે સખસોનાં નામ ફરીયાદી પાસેથી અથવા બીજી રીતે માલુસ્ટરેટ નક્કી કરી લેવાં, અને તેમાંના જે સખસોની પોતે જરૂર ધારે તેઓને પોતાની આગળ સાહેદી આપવા સાફ સમન કરવા.

ટીકા---આ કલમ પ્રમાણે સાહેદા ઉપર સમન કરવા માટે જીવો આ કાયદાના પ્રવી શીશ્ટ ૫ નો નમુનો ૩૧

દેશી રાજ્યમાં રહેનારા સાહેબને સમન કરવા માટે શું નિયમ છે અને સાહેબ વર્ષે શેને બધુ આપવા શું નિયમ છે તે માટે જુલો કલમ ૧૮

ફરીયાદીએ બતાવેલા સાહેબની જુબાની લીધા બાદ બીજા વધારે સાહેબની માજીસ્ટ્રેટ ને જરૂર જણાય તો તેમને સમન કરે પણ તે હાજર થાય નહીં તેથી ફરીયાદી તરફનો પુરો પુરાવ નથી એવું ઠરાવી ફરીયાદીની ફરીયાદ કાઠી તાપ્તી થકે નહીં—રાણી વિરૂધ્ધ બીજા રદવાસ મેંગાળા લો રીપોર્ટ વા. ૭ પ્ર. ૬

પુરાવાની ખામીને લીધે કોઈ સખસ છુટી ગયો હોય તો પછી કોઈપણ કેસમાં ફરીયાદીના સાહેબ તરીકે તેની જુબાની લેવા હરકત નથી—રાણી વિરૂધ્ધ બીહારીલાલ બાસ વીકલી રીપોર્ટ ૭ પ્ર. ૪૪

ફરીયાદી જેટલા સાહેબના નામ દે તેટલા સાહેબને માજીસ્ટ્રેટ બોલાવવા એવી કાંઈ જરૂરીયાત નથી તેની નજરમાં યોગ્ય લાગે તેટલાને બોલાવે. એવું આ કલમના છેલા પેરે આશ્ચર્ય દરખાં છે અને આગળ પણ એવા ફેસલા થયા છે—જલ્દપરશોંગ અને બીજાઓ, વીરૂધ્ધ સંકર દયાળ અને બીજાઓ વીકલી રીપોર્ટ ૨૩ પ્ર. ૬

તોહમત વાળાને ૨૫૩. ૨૫૨ મી કલમમાં કહેલો સઘળો પુરાવો અને પોતા છોડી મુકવા બાબત. ને જરૂર લાગે એવો તોહમતવાળાની જુબાની(જે હોય તે) લીધા ઉપરથી જો માજીસ્ટ્રેટ એકું ઠરાવે કે તોહમતવાળાની વિરૂધ્ધ એવી કાંઈ પ્રાપ્ત સાબીત કરવામાં આવી નથી કે જે તેની પાલવામાં ન આવે તો તેની ઉપર ગુનહો ના સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનું વ્યાજબી થાય તો તે માજીસ્ટ્રેટ તેને છોડી મુકવો.

જો કાંઈ કારણસર કોઈ માજીસ્ટ્રેટની નજરમાં એમ આવે કે તોહમત પાયા વગરનું છે. તો તે માજીસ્ટ્રેટને મુકદ્દમો ચાલતો હોય ત્યારે અગાઉ કોઈપણ વખતે તોહમતવાળાને છોડી મુકવામાં અટકાવ થશે એવું આ કલમ માંહેના કોઈપણ મત્ત-કુરથી સમજવું નહીં, સદરહુ કારણો તેણે દફતરમાં નોંધવા જોઈએ.

ડીકા--કાગ્નીઝેબલ નહીં એવા ગુનહા વીચિની ફરીયાદી ઉપરથી વારંટ કાઢાડ્યા વગર પોલીસે ગેરકાયદે પકડાયાના કારણથી માજીસ્ટ્રેટ તોહમતવાળાને છોડી મુકે તો તે વ્યાજબી નથી મુકદ્દમાનો બીકાલ કરતી વખતે તે તોહમતવાળા વિરૂધ્ધનો પુરાવો તેણે ત્યાં સુધી તેનાથી છોડી મુકવાનો હુકમ કરી સકાય નહીં સરકાર વિરૂધ્ધ સંગાપા સંકરોપા મું-બાઈ હાઇકોર્ટ તા. ૨૧ મે સને ૧૮૭૩

આ કલમથી મુકદ્દમો ચાલતો હોય તેવામાં કોઈપણ વખતે તોહમતવાળાને છોડી મુકવાનો અદ્દ કાર આપવામાં આવ્યો છે પણ તોહમત પાયા વગરનું છે એમ ધારવાનાં કારણો દફતરમાં નોંધવા જોઈએ. આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૧૫ ને મળતી છે. અને બીજી ભાગ તદત નવો છે.

કોઈ સરકારી નોકરને કાયદાથી જે અધિકાર મળેલો છે તે અધિકાર તે માણસને જુક્શન કરે એવા ઠરાવાએ તે નોકરને ખોટી ખબર આપ્યા બદલ અને ન્યાતના કામમાં ખોટી સાક્ષિ આપ્યા બદલ પી કો. ક. ૧૮૨ અને ૧૬૩ પ્રમાણે આરોપીતપર તોહમત રાખવામાં આવેલું હતું. તેની ચોકસી પેહેલા વરગતા માજીસ્ટ્રેટ રાવબહાદુર રામચંદ્ર બાપુજીએ કરી આ

ને જીના કી. પ્રો. ડો. ક. ૨૧૫ પ્રમાણે આરોપીને છાડી દીધા.

કામમાં હાજર કરેલા પુરાવા ઉપરથી જોતાં આરોપીને છાડી દેવાનો તે પહેલા વનરંગના માજીસ્ટ્રેટ કરેલા હુકમ અથોગ્ય છે એમ જાણી માજીસ્ટ્રેટ મિસ્તર સ્પ્રાયને જાનવ્યાથી તે કામમાંના કાગળપત્ર અને પ્રોસીડીંગ મંગાવ્યાં અને જીના કી. પ્રો. ડો. કા. ૧૪૨ ના આધારથી કા. ૪૪ પ્રમાણે આરોપીની ફરી ચોકસી કરવાનો હુકમ આપીને તે કાગળ પત્ર અને પ્રોસીડીંગ મિસ્તર ક્યાર્પમેલ પાસે જાકલ્યાં.

તે ઉપરથી મિસ્તર ક્યાર્પમેલે ઇનસાફ કરીને આરોપીનપર ઓઠી શક્તિ આપ્યાનો અનુપરાધ સાબિત કરી તેને છ મહીનાની સખત મજૂરીની દેહની શિક્ષા કરી.

તે ઠરાવપર સેસન જડજને આરોપીત અપીલ કરી. તેમાં સેસન જડજે કામના યુલુ દોષપર વિચાર ન કરતાં માહેસ મિસ્તરી (ઈંડીયન લા રીપોર્ટ કલકટા વા. ૧ પ્ર. ૨૮૨) ના કામના ઠરાવને અનુસરીને મિસ્તર ક્યાર્પમેલે ખીજી ચોકસી કરી, તે અધિકાર નહીં છતાં કરી છે એમ ઠરાવી તોહમત અને શિક્ષા રદ કર્યાં.

સેસન જડજના એ હુકમ ઉપર મુંબાઈ સરકારે જીના કી. પ્રો. ડો. કા. ૨૭૨ ના આધારે હાઈકોર્ટને અપીલ કરી હતી. તેમાં ઠરાવ યેરા કે—

એકાદ સમોરડીનેટ માજીસ્ટ્રેટ જીના કી. પ્રો. ડો. કા. ૨૧૫ ના આધારે એકાદ આરોપીને છાડી દીધા હોય અને તેનું તે પ્રોસીડીંગ મંગાવી જોયા પછી તે માજીસ્ટ્રેટ આરોપીને છાડી દીધા તે બરોબર નથી. એમ જાણી માજીસ્ટ્રેટને જણાય તો ખીજી સમોરડીનેટ માજીસ્ટ્રેટને નવી ચોકસી કરવાનો હુકમ નહીં કરતાં તે કામ હાઈકોર્ટમાં જાકલવું એજ જાણી માજીસ્ટ્રેટને રોગ્ય મારગ છે.

આ કામમાં પણ તેમ થયું નેમનું હતું તે થયું નથી માટે સેસન જડજે કરેલા હુકમ બરોબર છે કેમકે જીના કી. કા. ૧૪૨ પ્રમાણે નવી ચોકસી કરવાનો હુકમ કરવાને જાણી માજીસ્ટ્રેટને સત્તા નહોતી તેથી મુંબાઈ સરકારે કરેલી અપીલ અને ના મંજૂરી કરીએ છીએ. સરકાર વિરૂધ્ધ જોડાપા ખીન વ્યાકુળોડા મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રી. વા. ૨ પ્ર. ૫૩૪

સરકાર વિરૂધ્ધ માહેસ મિસ્તરી અને ખીજીઓની અરજીની ખાખતમાં કલકટા હાઈકોર્ટનો ઠરાવ તા. ૨૮ માર્ચ ૧૮૭૧ વા. ૧ પ્ર. ૨૮૨

એક સમોરડીનેટ માજીસ્ટ્રેટ પુરાવા લીધા પછી અરજદારને જીના કી. પ્રો. ક. ૨૧૫ પ્રમાણે છાડી દીધા તેનાપર ફરી કામ ચલાવવા માટે જાણી માજીસ્ટ્રેટ હુકમ કર્યો તે હુકમ બરોબર નથી સખત રદ કર્યો એવી અરજદારે હાઈકોર્ટને અરજ કરી.

તે કામમાં હાઈકોર્ટ ઠરાવ કર્યો કે સમોરડીનેટ માજીસ્ટ્રેટ અરજદારને છાડી દેવા વિશે કરેલા હુકમ અથોગ્ય હતો એવા કારણ ઉપરથી તે કામ જાણી માજીસ્ટ્રેટની રૂબરૂ જીના કી. મિમલ કક્ષમ રૂબ પ્રમાણે આવ્યું હતું. એવા પ્રસંગે જાણી માજીસ્ટ્રેટ તે કામ હાઈકોર્ટના અભિપ્રાય માટે જાકલવું હતું, અને હાઈકોર્ટને સમોરડીનેટ માજીસ્ટ્રેટનો હુકમ અથોગ્ય લાગત તો ફરી ચોકસી કરવાનો હુકમ તે દારદ કરત પણ આ કામમાં તેમ થયું નથી માટે જાણી માજીસ્ટ્રેટ કામ ફરી ચલાવવા કરેલા હુકમ રદ કરીએ છીએ.

જીના સાબિત થય ૨૫૪ સદરકુ પુરાવો તથા જીનાની લીધા પછી જો તે લો જણાય ત્યારે તો માજીસ્ટ્રેટની નજરમાં એમ આવે કે આ ખાખ પ્રમાણે છ હમતનામું તથા ૬ નસાફ થઈ રહે એવા જે જીનાનો ઇનસાફ કરવાનો પોતાને

૧૩૦.

અધિકાર છે તથા જે બાબત પોતાના મત પ્રમાણે પોતે યોગ્ય શિક્ષા કરી શકશે તેવો કાંઈ ગુન્હો તોહમતવાળાએ કર્યો છે એવું અનુમાન કરવાનો સમ્બંધ છે, તો તે માજીસ્ટ્રેટ તોહમતવાળાની ઉપર એક તોહમતનામું લખીને તંબ્યાર કરવું.

ટીકા--ફરિયાદીએ અરજીમાં જે ગુન્હાની ફરિયાદ કરી હોય તે કરતા ફરિયાદી તરફ ના પુરાવ ઉપરથી જુદોજ ગુન્હો થએલો માલમ પડે તો જે ગુન્હો થયાનું માલમ પડે તે ગુન્હાનું તોહમત મુકવું જોઈએ,--રાણી વિરૂદ્ધ પુરૂ રામચંદ્ર મુંબાર્ધ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૫ પ્ર. ૧૦૦

કોઈ માજીસ્ટ્રેટ કોઈ કેસની તજવીજ કરતા હોય ત્યારે જે ગુન્હાની ફરિયાદ કરી હોય તે ગુન્હા સિવાય કાંઈ બીજો ગુન્હો થયાનું અથવા તે ગુન્હાની સાથે કાંઈ બીજો ગુન્હો થયાનું જણાય તો તે તોહમત વિશે તેણે તજવીજ કરતી જોઈએ અને એ બીજા ગુન્હા વિશે તમારે નવી ફરિયાદ કરતી એવું ફરિયાદીને કહેવું નહીં જોઈએ--દોગખરવાલી. વિરૂદ્ધ કાળીદાસ દત્તા. વી. રી. ૮ પ્ર. ૮૨

જવાબ.

૨૫૫ પછી તે તોહમતનામું તોહમતવાળાને વાંચી સંભળાવવું તથા સમજાવવું. અને તેને પૂછવું કે તું તકસીરવાર છે કે તારે કાંઈ જવાબ કરવાનો છે.

જો તે તોહમતવાળો હું તકસીરવાર છું એવો જવાબ આપે, તો તે જવાબ માજીસ્ટ્રેટ દફતરમાં લખી લેવો, અને તે ઉપરથી પોતાની નજરમાં આવે તો માજીસ્ટ્રેટ તેની ઉપર ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાને મુખત્યાર છે.

ટીકા--એક કામમાં બુદ્ધિપુર્વક માહાત્મ્ય કરવાનું એક કેદી ઉપર તોહમત હતું; કેદી ઉપર તોહમત મુકી તે ગુન્હો કબુલ કરેછે કે નહીં તે પુછવામાં આવ્યું તેના જવાબમાં તેણે કહ્યું કે ફરિયાદી સાથે મારે કજીઓ થયા અને તેને રીસમાં બે લાકડી મારી હતી. ધન સાફ કરનારી કોર્ટે કેદીનું આ કહેવું ગુન્હો કબુલ કરેલો એવું ગણી તેને સજા કરી તે કામમાં સજા ૨૬ થઈ અને કેસ ફરીથી ચલાવવાનો હુકમ થયો.--રાણી વિરૂદ્ધ નોયલાલ કોરી વીકલી રી. ૧૧ પ્ર. ૬

કેદી જ્યારે ગુન્હેગાર છું એમ કહે અને તે સાથે એવું પણ કહે કે મારી ઉપર જે ગુન્હાનું તોહમત મુકાયું છે તે ગુન્હો કરેલો નથી. તોહમતદારનું આ કહેવું પોતે ગુન્હેગાર નથી એવું કહે છે--રાણી વિ. મીતન ચાંધરી વી. રી. ૧૧ પ્ર. ૫૩

તોહમતનામું તંબ્યાર કર્યું હોય તો તોહમતદારને તે વંચાવી તેને કાંઈ સાહેદ આપવાના છે કે કેમ તે પુછવા માજીસ્ટ્રેટની ફરજ છે--રાણી વિ. હરનાથરાય વી. રી. ૨ પ્ર. ૫૦

જેટલી બાબતો ભગી થઈને ગુન્હો થયા હોય તે સંબંધી હકીકતની તે કબુલ ન કરે એણે થોડીજ હકીકતની કબુલત કરે તો પોતે ગુન્હેગાર છે એવો જવાબ કેદીએ આપ્યો એવું કરવું નથી--રાણી વિ. સુનાઉલા. વી. રી. ૨૫ પ્ર. ૨૩

તોહમતવાળાનો જ ૨૫૬ જો તે તોહમતવાળો જવાબ આપવાની ના કહે એ થવા જવાબ આપે નહીં અથવા મારો ધનસાફ થવો જોઈએ એવો દાવો કરે તો તેને પોતાનો જવાબ કરવાનું

અને પોતાનો પુરાવો રજુ કરવાનું ફરમાવ્યું. અને તે પોતાનો જવાબ કરતો હોય ત્યારે કોઈપણ વખતે ફરિયાદો તરફનો કોઈપણ સાહેદ કોરટમાં અથવા કોરટના મકાનની હદમાં હાજર હોય તેને પાછા બોલાવીને તેની ઉલટ તપાસણી કરવાની તે તો-હમતવાળાને રજૂ આપવી.

જે તોહમતવાળો કાંઈ લખેલો મચકુર આપશે તો તે દફતરમાં માલ્ટસ્ટરેટે ફાઈલ કરવો.

ડીકા--પોતાનો અચાવ તોહમતદારે કર્યા પછી ફરીયાદી તરફના એક સાહેદને ફરી બોલાવી કેટલીક હકીકત પુછી અને તેથી એ સાહેદ પાછળથી જે હકીકત કહી તેના સંબંધમાં કોઈ પુરાવો રજુ કરવા તોહમતદારને તક મળી નહીં તેથી હાઈકોર્ટે તેના ઉપર ફરેલી સજા રદ કરી નવેસરથી તજવીજ ચલાવવા ફરમાવ્યું-રાણી વિ. એસેનુલા વી. રી. ૧૩૧. ૧૫

તોહમતદારે તેનો અચાવ કર્યા પછી ફરીયાદીએ પોતા તરફના કોઈ નવા શાક્ષિને તપાસવા એ અનિયમીત છે, પણ તોહમતદારે અચાવમાં કોઈ નવીજ આપત જણાવી હોયતો ફરીયાદીનો શાહેદ અચાવ કર્યા પછી પણ તપાસી શકાય છે-રાણી વિ. છાટીલાલ અહલાબાદ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૩ પ્ર. ૨૭૧

તોહમતદાર ઉપરના તોહમતનો કેસલો થતાં સુધી કોઈપણ વખતે ફરીયાદી અને તેના શાહેદને બોલાવી ઉલટ તપાસ કરવા તેનો હક છે તેનો અચાવ માગ્યા પેહેલાં એ શક્ષિ એ, વિગેરેની તેણે ઉલટ તપાસણી કરી હોય તે કારણથી અથવા તેનો અચાવ કરવાનું તેને કહેવામાં આવ્યું તે વખતે શક્ષિએ કોરટમાં હાજર હતા. તોપણ તેણે તેની ઉલટ તપાસણી કરવા ઇન્કે ને બતાવી તે કારણથી શક્ષિએ ફરી બોલાવી ઉલટ તપાસણી કરવાનો હક તેનો જતો નથી-રાણી વિ. લાલસિંગ અ. હા રી. વા. ૧ ૨૭૦

એક કેસમાં કલકત્તા હાઈકોર્ટે એવું કહ્યું કે જ્યાં તોહમતદારે એક હિતવાળી ગે મના હોય ત્યાં તેમની એકઠી તજવીજ વખતે એક ખીજ તરફથી અથવા એક ખીજ વિ રૂફ તેઓમાંના કોઈને અથવા બધાને તેઓ શાહેદ તરીકે જુખાની લેવરાવી શકે-રાણી વિ. અલરડિંગ વી રી. ૧ પ્ર ૮૧

જે સ્ત્રી સાથે પોતે સંબોગ કરવાનું તોહમત હોય તે આપતના કામતા અચાવમાં તે સ્ત્રીને કેદી લાવી શકે છે કેમકે કોઈ સંખસ યુન્હો કરવામાં સામીલ હોય તેથી કેદની વિરૂદ્ધ કે તરફેનમાં શાહેદી આપવા અપાત્ર થતા નથી. સેપ ખીમુ વી. રી ૧ પ્ર. ૬૨

કેદીએ ઉપર ત્રણ તોહમતની બેળી તજવીજ ચાલતી હતી તે માટેના એક યુન્હો સંબંધી તોહમતદારેનો અચાવ સાંભળે પછી ખીજ એ યુન્હોનો અચાવ સાંભળે નહીં તેથી સઘળું કામ રદ કરવામાં આવ્યું-રાણી વિ. અંકમીહારી વી. રી ૧ પ્ર. ૩૬

આરેપિત ઉત્તમચંદ અને ખીજ, એઓના કામમાં સુરતના પેહેલા વરગના માણ રહેર જગજીવનદાસ ખુશાલદાસે જે કામ ચલાવ્યું હતું તે બદલ જુના ક્રિ. પ્ર. ૩૦ કલમ ૨૬૬ પ્રમાણે રીપોર્ટ કરીને તે સુરતના આકઠીંગ સેશનજઝ, એચ એમ બરડોડે હાઈકોર્ટના અભિપ્રાય વાસ્તે આકેવું.

આ કામની મુખ્ય મુદ્દાની વાત એ છે કે સરવે આરેપિતિપર ઈ. પી કે કો. ૧૫૨ પ્રમાણે તોહમત સાબીત કરાવવામાં આવ્યું હતું અને તે પછી એક ઉપર કા. ૩૨૩ મુજબ પણ અપરાધ સાબીત થયો હતો. આરેપિત નવલચંદ સેશનજઝને અપીલ કર્યાથી તે નાપરનો અપરાધ અને શિક્ષા રદ કર્યા બાકીના આરેપિતને ૩ પગ ની કમી રકમનો દંડ થયો હોવાથી તેઓને અપીલ કરવાનો નોહોતો પરંતુ ફરીયાદી તરફના શક્ષિદારે પોતે

ધીમની રૂબરૂ ને મજદુર કહેતા હતા તે મજદુર વિરૂધ્ધ તેજી માજીસ્ટ્રેટની રૂબરૂ મજદુર કહેતા છે એવું સાબીત કરવાની અમને પરવાનગી આપી નહીં એમ બાકીના આરોપને સે સનજડને અરજ કરી હતી તે ઉપરથી માજીસ્ટ્રેટનો જવાબ માગતા તે વખતે માજીસ્ટ્રેટે લખી મોકલ્યું કે ફરીયાદી તરફના શક્ષિદારને કૌશલ્ય એકત્રીકરવાની પરવાનગી આરોપને મેં આપી નથી કારણ કે ક્રિ. પ્રા. ડો. કા. ૧૧૬ ઉપરથી જોતાં શક્ષિદાર પોલીસ ના રૂબરૂ કહેલો મજદુર પોલીસે લખી લીધો હોય તો તે લેખ દફતરનો કાગળ છે એમ સમજવું નહીં કિંવા તે પુરાવામાં લેવો નહીં એમછે, માજીસ્ટ્રેટ ને પુરાવો ન કબુલ કર્યો તે ફરીયાદીના શક્ષિદારના મજદુરમાં અરાપણું નથી એવું બતાવવા વારતે પુરાવામાં લેવા નો હતો એમ સેનજડને અનિપ્રાય હોવાથી તેમજ આ કામ ચાકલ્યું;

તેથી હાઇકોર્ટે ઠરાવ્યું કે પુરો તપાસ ચાલ્યા છતાં ને કોઈ મજદુર કહેવામાં આ વેશ હોય તે પોલીસે લખી લેવો જોઈએ એમ જુના ક્રિ. પ્રા. ડો. કલમ ૧૧૬ ઉપરથી થતું નથી કિંવા તે કલમ ઉપરથી કિંવા ઇંડીયાના પુરાવાના આક્ટની કલમ ૬૧ ઉપરથી તે મજદુર બાબત મુખ્ય જુવાન પુરાવ આગ્રહ છે એમ પણ નથી; એવા પ્રકારનો મજદુર ને લખી લીધો હોય તો તે દફતરમાંનો એક ભાગછે એમ સમજવામાં આવશે નહીં કિંવા તે પુરાવાનાં ઉપોગમાં લાવવામાં આવશે નહીં પરંતુ ઇંડીયાના પુરાવાના આક્ટની કલમ ૧૫૬ પ્રમાણે યાદદસ્ત તાજી કરવા વાસ્તે માત્ર તે લેખનો ઉપોગ થશે; એટલા વાસ્તે ને માણસે તે મજદુર કહેલો હોય તે માણસને તે મજદુર બદલ પ્રસન કરવામાં આવશે અને ને પોલીસ અમલદારને કિંવા બીજા કોઈ માણસના સાંબળવામાં આવવા સરખો તે મજદુર કહેનારનું અરાપણું બતાવવા વાસ્તે લેવાનો અધિકાર છે (પુરાવાના આક્ટની કલમ ૧૫૫)

માટે ફરીયાદી તરફના સરવ શક્ષિદાર કિંવા તે પક્ષકી કોઈએ માજીસ્ટ્રેટની રૂબરૂ મજદુર કહેતા તે કરતાં વિરૂધ્ધ મજદુર પોલીસ રૂબરૂ કહેતા હતા એમ સાબીત કરવા વાસ્તે ફરીયાદી તરફના શક્ષિદારને કોસ એકત્રીકરવાને સબધે પ્રસન કરી જવાબ લેવાની આરોપિત ને માજીસ્ટ્રેટ પરવાનગી આપવામાં સુક કરીછે જુના ક્રિ. પ્રા. ડો. કલમ ૨૬૭ ના અરથ પ્રમાણે જાગી મુદાની સુકછે; એટલા માટે આ કામમાંનું તોહમત રદ કરવું જોઈએ; અને ફરીયાદી તરફના શક્ષિદાર પક્ષકી અમુક એ શક્ષિદારે અગાઉ વિરૂધ્ધ મજદુર કહેલો હતો તેથી તેનાપર બરોસો રાખવામાં આવતો નથી એમ સાબીત કરવાની આરોપિતને પરવાનગી આપી અને જુના ક્રિ. પ્રા. ડો. કલમ ૨૧૮ પ્રમાણે સદરહુ કામ વાસ્તે ને કોઈ શક્ષિદારને બા લાવવાની આરોપિતની ઇચ્છા હોય તે શક્ષિદારને બોલાવી લાવી નવીન ફેસલો કરવાને વા રૂને આ કજીઆ માજીસ્ટ્રેટ પાસે પાછો ચાકલવો જોઈએ; એ પ્રમાણે કરવા પછી માજીસ્ટ્રેટ ને ફેસલો કરે તે વખતે તેજી જુના ક્રિ. પ્રા. ડો. ૪૧૪ માંના ઠરાવને અનુસરીને ચાલવું એવો તેમને હુકમ કર્યો.

બ એ પેનશન આતામાં નોકર (કારકુન) હતો અ એ પેનશન લેવા આજ કરી હતી બ ને અ મળ્યો તે વખતે આ આતામાં મારૂ સારૂ ચાલણુ છે; અને તેથી એક એ આ સામીને મેં જનસતી પેનશન અપાવું છે એમ બ એ અ ને કહ્યું અને તમે કોઈ તજવીજ કરો તો તમારૂ આ પેનશન જનસતી થાય એમ પણ તેને કહ્યું તે વાત અ એ ના કબુલ કરી તેથી બ એ અ ને એમ કહ્યું કે તમે ના કબુલ કરો છો પણ તેમાં તમા પસ્તાશો તેમાં ઠરાવું કે બ નું આ ક્ષય લાંચ મેળવવાનો યત્ન કરવાનો ચુદો થાયછે, (પી ડો. કે

૧૭૧) ચારજ તોહમત આરોપિત માણસને પાંચી બતાવ્યાથી તેણે તેનો જવાબ આપ્યો પછી ફરીયાદીના જે શાહે હાજર છે તેઓની ઉલટ તપાસણી કરવા વિશે આરોપિતને માલુમદારે કહ્યું મારા સાહેબની જુઓનીમ્મી થતાં સુધી ફરીયાદીના શાક્ષિદારને ઉલટ તપાસણી કરવાને આરોપિતને ના કમુલ કર્યું પરંતુ આરોપિતના શાક્ષિ હાજર નહોતાં તેથી માલુમદારે ફરીયાદીના શાક્ષિદારને જવેનું કહ્યું અને આરોપિતના સાક્ષિ હાજર કરવા માટે કામ મુલતવી રાખ્યું તેનાં કરાવ્યું કે આરોપિતના સાક્ષિદારની જગ્યાની લેવાનો જે દિવસ નિર્ણય હોય તે દિવસે ઉલટ તપાસણી કરવા માટે ફરીયાદી તરફના સાક્ષિદારને હાજર કરવા વિશે સમન કરાવવાનો આરોપિતને હક નથી સરકાર વી બજાવે સહાઈ ઇન્ડિયન લો રીપોર્ટ અલ્હાબાદ વા ૨ પ્ર ૨૫૩

તોહમતવાળાનાં અર ૨૫૭. કોઈપણ શાહેદની તપાસણી અથવા ઉલટ તપાસણી ઉપરથી પુરાવા રાખી કરવા સાફ (પછી તે મુકદ્દમામાં તે શાહેદને અગાઉ તપાસ કરવાની જરૂર પડે સુધી હોય કે નહીં હોય તો પણ) તેને હાજર થવાની જરૂર વાખાખત પરોસેસ. ૨ પારવા બાબત અથવા કાંઈ દસ્તાવેજ અથવા બીજી વસ્તુ રજૂ કરવાની જરૂર પાડવા બાબત કાંઈ પણ પરોસેસ કાહાડવાની તોહોમતવાળો માલુમદારને અરજી કરે, અને સદરહુ અરજી તરફી આપવા સાફ અથવા વીરાંબ કરવા સાફ અથવા ઈનશાફનો હેતુ પાર ન પડે એમ કરવા સાફ કરોછે એવું તેને ઈન્કાર ન આવે તો માલુમદારે તે પરોસેસ કાહાડવું નોંધ્યું. તે સમય માલુમદારે દફતરમાં લખેલો.

સદરહુ અરજી ઉપરથી કોઈપણ શાહેદને સમન કરતાં પેહેલાં તે ઈનશાફનાં કારણ સાફ તે શાહેદને હાજર થવામાં જે વ્યાજબી ખરચ થાય તે કોરટમાં બનામત મુકવે એવું ફરમાવવાને માલુમદારે મુખત્યાર છે.

દીકા-તોહમતદારના શાહેદને સમન કરી બોલાવવા એ માલુમદારનું કામ છે એ શાક્ષિ ઉપર તે કેવો વિશ્વાસ મુકશે, એવું માલુમદારને આગળથી નક્કી કરવનું નથી એ હિમાયતસાહ બેંગાળા લો રીપોર્ટ વા ૪ પ્ર ૩૮ એપેનડીક્ષ

તોહમતદાર જે શાહેદનાં નામે આપ્યાં હોય તેઓ તોહમતદાર સાથે યુદ્ધ કરનારા છે એવું માલુમદાર પાસે પણ એ શાહેદ તોહમતદાર તરીકે ઉભા રાખેલા ન હોય તો પછી માલુમદાર એ શાહેદને બોલાવવા બંધાયેલા છે તેમ ન બોલાવે તો તેનું ચલાવેલું કામ રદ થાય-રામસેહાઈ ચાધરી વિશ્વ શંકરબાહાદુર બેંગાળા લો રી વા ૧ પ્ર ૧૫

કારણ બતાવ્યા વગર તોહમતદારના શાહેદ લેવા ના પાડીને કોદીને સજા કરવામાં આવે તો તે વ્યાજબી નથી-સતનારાયણશીંગના કામમાં ઈન્ડિયન લો રીપોર્ટ અલ્હાબાદ વા ૩ પ્ર ૩૯૨

જ્યારે તોહમત સાંભળવામાં આવે અને તેનો ખચાવ કરવા તોહમતદારને કહેવામાં આવે ત્યારે ફરીયાદી તરફના શાહેદને ફરીયાદી મને ઉલટ તપાસણી કરવા દો એવી તોહમતદારે પોતાની ઈચ્છા બતાવવી નોંધ્યું એટલે કે તેના કહેવા વગર એવા શાહેદોએ બોલાવવા માલુમદારની ફરજ નથી-સેપ્ત ઈફજલાલ અને બીજાઓના કામમાં કલકત્તા હાઈકોર્ટ તા. ૧૯ મી માર્ચ સને ૧૮૮૧

જો ખચાવમાં બોલાવવાનાં શાહેદને સમન કાહાડવાની નોંધણીમાં આવી હોય તેનું

કારણ દફતરમાં નોંધવામાં ન આવ્યાં હોય તો તે મહેત્રી બુલંદિ આવી બુલંદી સતનારાયણ સીંગના કામમાં શિક્ષા કરવામાં આવી હતી ઇ. લા. રી. અદલાબાદ વા ૩ પ્ર ૩૬૨

શાહેદી આપ્યા અવલ ખરચ ન માગવામાં આવ્યું હોય તોપણ તેણે શાહેદને બોલાવવાને સમન કરાવે હોય તેનેજ તેને ખરચ આમયું નોંધ્યું ઇ. લા. રી. વા ૪ મું. પ્ર ૧૧૬

ખચાવના ત્રણ સાહેદોને સમન કરી બોલાવવાનો હુકમ થયો તેમાંના એક ઉપર સમન બજાવ્યો અને હાજર થયો અને ખીજા બે શાહેદ ગામમાં નથી આવ્યા રીપોર્ટ થયો તેથી બે શાહેદોને ન તપાસતાં તોહમતવાળાને શિક્ષા કરી આ શિક્ષા રદ કરી રામ્ય સુદતમાં એ શાહેદોની શાહેદી લેવાવવાનો તોહમતવાળાને લાગ આવ્યો એવા ઠરાવ થયા, મુદ્રાસ હા કોર્ટ રીપોર્ટ વા ૫ એપ્રિ. ૨૬

ગુન્હો ના સાબિત થ ૨૫૮. આ બાબ પ્રમાણે જે મુકદમામાં તોહમતનામું તથા થાનો ઠરાવ.

ચાર કરચું હોય તે મુકદમામાં જો માલસ્ટરેટ એમ ઠરાવે કે તોહમતવાળો તકસીરવાર નથી તો તેણે ગુન્હો ના સાબિત થયા નો હુકમ દફતરમાં નોંધવો.

ગુન્હોસાબિત થયાનો સદરહુ પ્રકારના કોષ્ટકપણ મુકદમામાં જો તોહમતવાળો તક ઠરાવ.

શીરવાર છે એમ માલસ્ટરેટ ઠરાવે તો તેણે કાયદા પ્રમાણે તેની ઉપર શિક્ષાનો હુકમ કરવો.

ટીકા--આરજ કરમાવ્યા પગર ગુન્હો ના સાબિત થયાનો ઠરાવ થઈ શકે તો નથી રાહી વિરૂધ્ધ જહી આહીર વીકલી રીપોર્ટ વા ૨૨ પ્ર ૬

તોહમતવાળાના ઉપર જે ચોરીનું તોહમત આવ્યું હતું તે ચોરીનો ગુનો નાસાબિત થયાનો ઠરાવ ફક્ત માલસ્ટરેટ કરશે, પોલીસની આએસથી કરી તપાસ કરવાનો ડીસ્ત્રીક્ટ માલસ્ટરેટ હુકમ કરશે અને તે આેસ કરણ બતાવ્યું કે તોહમતવાળા ઉપર તોહમત ફરિયાદમાં આવેલ નથી તો ડેપુટી માલસ્ટરેટનો હુકમ છોડી મુકવાના હુકમ બરાબર છે; આ કામમાં એમ ઠરાવવામાં આવ્યું કે તોહમતનામું નહીં ફરિયાદવાળી કોઈ ધનશાકને ખસેલ થયું નથી અને સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૬૦ એટલે આ કાયદાની કલમ ૭૩ પ્રમાણે જ્યાં સુધી ગુન્હો ના સાબિત થયાનો ઠરાવ રદ કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી ફરી તપાસ કરવા ૧ ડીસ્ત્રીક્ટ માલસ્ટરેટને અધિકાર નથી જોગવાસન; કલકત્તા હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા ૩ પ્ર ૧૩૧

તોહમતનામું ફરિયાદી પાદ ફરીયાદ કાઢાડી નોંખવામાં આવે તો તેથી ગુન્હો ના સાબિત થયાનો ઠરાવ થશે એમ સમજવું, જરૂર મુકજી ૫ કલકત્તા ૩૫૬ જ્યારે ગુન્હો ના સાબિત થયાનો ઠરાવ થાય તેથી કલમ ૨૫૦ મુજબ તોહમતવાળાને બદલો માગવાનો હક નથી રાધાનાથ મળ વિરૂધ્ધ ઉમાચરન વીકલી રીપોર્ટ ૨૨ પ્ર ૧૨

ગુન્હો સાબિત થયા પછી માલસ્ટરેટ શિક્ષાનો હુકમ કરવા બંધાયેલા છે તે કોઈ સમ્પસને ચેતવણી આપી છોડી શકશે નહીં પોણાના કેસમાં વીકલી રીપોર્ટ ૩ ફીસ્ટર પ્ર ૧૫

જ્યારે પુરાવામાં આવેલી બધી હકિકત મળી એક આગો ગુન્હો બનતો હોય ત્યારે કાઉન્સિલ એટલે ઠરાવ કરી તે ગુન્હાને સાફ ફક્ત શિક્ષાનો હુકમ કરવા નોંધ્યું ને પુરાવાની હકિકતના એક બાગથી એક ગુન્હો થતો હોય, અને ખીજા જુદાજ આગયો એક

ખીન્ને નવો અને જીવંત ગુણો થતા હોય, તો દરેક તોહમત ઉપર ફાઇન્ડીંગમાં ઠરાવ કરી મુખ્ય ગુનહાને સાફ ખરેખરી શક્તિના હુકમ કરવો જોઈએ અને ખીજા ગુનહા તોહમતને સાફ હલકા શીક્ષાના હુકમ અથવા મુળમી શીક્ષા ન કરવી જોઈએ, અગર જો જરૂર હોય તો દરેક ગુનહા ઉપર ખરેખરી શક્તિના હુકમ કરવો જોઈએ વીકલી રીપોર્ટ ૧ કી. ૩લીંગ પ્ર ૨

આરોપિત ઉપર ઇન્ડીઅન પોનલકોડ કલમ ૫૦૦ પ્રમાણે એ સ્થિતિ પુતાના એકદુલપાવ ૨ માછરો જી બી રીડને ફરીયાદ કરી તે દુલપાવર માછરો ફરીયાદના પૂરાવા લેઈ તોહમતનામું તૃતીયાર કર્યું અને તે તોહમતવાળાને વાંચ્યા સંભળાવ્યું પછી સન ૧૮૬૧ ના આક્ટ ૨૫ની કલમ ૨૫૫ એટલે આકલમના આધારે તા ૨ નવેમ્બર સન ૧૮૭૧ ને રાજ તેને છોડી દેવાનો ઠરાવ કર્યો ફરીયાદીની અરજી પરથી પુતાના સેશન જડને તા ૨૪ જાન્યુઆરી ૧૮૭૨ ના રાજ સદરહુ છોડી દેવાનો હુકમ ૨૬ કર્યો ને મજકુર આક્ટની કલમ ૪૩૫ આ આક્ટની ૪૩૮ પ્રમાણે આરોપિતને સેશન કોર્ટમાં ચાકસી કરવા વિશે તે દુલપાવર માછરોને હુકમ કર્યો, પુતાના જીજલા માછરોને જે ઇન્ડીઅન નામની હકિકત સહિત આ કામ હાઇકોર્ટ વિચારમાં લઈ હુકમ થવા માટે તે કોર્ટને માફલું સને ૧૮૬૯ ના આક્ટ ૮ થી મુધરેલા કલમ ૪૩૫ માં 'છોડી દેવું' એ શબ્દ છે તે શબ્દને જ આક્ટની કલમ ૨૨૫ (અને ૨૫૦ પ્રમાણે જે કામના નિકાલ કર્યો હોય તેને માત્ર લાગુ છે એમ દેખાય છે, 'હાજના આ કામમાં મજકુર કલમ ૨૫૫ (કલમ ૨૫૮) પ્રમાણે છોડી દેવાનો હુકમ કર્યો છે તો તે હુકમ ૨૬ કરવાનો અને કલમ ૪૩૫ પ્રમાણે આરોપિતને કમિટ કરવાનો હુકમ કરવાનો સેશન જડને અધિકાર નથી એમ મને દેખાય છે કેમકે તેના પર તોહમતનામું તૃતીયાર કર્યા પછી તેને છોડી રીધેલો છે' આ પ્રમાણે હકિકત સાથે કામ હાઇકોર્ટમાં આવ્યાથી ઠરાવું કે આરોપિતને તેની ચાકસી થવા પછી છોડી દીધા છે સમ્યક્ કલમ ૪૩૫ પ્રમાણે આ કામમાં હાય ધાલવાનો સેશન જડને અધિકાર નથી માટે આરોપિતને સેશન કોર્ટમાં કમિટ કરવા વિશે સેશન જડને કહેલો હુકમ આ કોર્ટ ૨૬ કરે છે. સરકાર વિરૂધ્ધ વ્યાકુ નરસા મુંબઈ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા ૯ પ્ર ૧૭૦

આરોપિત ઉપર ચારજ મુક્યા પછી આગળ કામ ચાલવાનું બંધ કરવાનો અને આરોપિતને કનિશ્ચાઈ માટે સેશન કોર્ટમાં માફલવાનો માછરોને જીના ક્રોમોનલ પ્રોસીજર કોડ કલમ ૨૨૧ (નવાની ૩૪૭) ઉપરથી અધિકાર છે ચારજ તૃતીયાર કર્યા પછી કેદી એ અપરાધ કર્યો નથી કિંવા તેના પર અપરાધ સાબિત થયો એ બેમાંથી કોઈ પણ ઠરાવ કરવો જોઈએ એવો જે ઠરાવ જીનો કલમ ૨૨૦ (એટલે આ ક ૨૫૮)ની વ્યાખ્યામાં છે તે ઉપરથી જિતાં જે માછરોને ચારજ તૃતીયાર કર્યો તેણે તે ઠરાવ કર્યો જોઈએ એમ નથી એવો ઠરાવ સેશન કોર્ટ કર્યો તો હરકત નથી. સરકાર વિરૂધ્ધ કદરેતુલા અને બીજા ધડીયન લા. રીપોર્ટ કલકતા વા. ૩ પ્ર ૪૯૫

ફરીયાદની ગેરહા ૨૫૯. જ્યારે ફરીયાદ થયા ઉપરથી કામ ચલાવવા માંડ્યું જરી.

હોય અને મુકદમાની સુનાવણી માટે મુકરર કરેલો કોઈ પણ દિવસ ફરીયાદી ગેરહાજર હોય અને ગુનહા કાયદા પ્રમાણે માંડી વાળવાનો અધિકાર હોય તો આ કાયદામાં પાછળ ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં

તોહમતનામું તદ્દયાર કરવાની અગાઉ કોઈ પણ વખતે પોતે દુરસ્ત ધારે તો માલ સ્ટરેટ તોહમતવાળાને છોડી મુકવાને મુખત્યાર છે.

ખાખ ૨૨ મો.

સંક્ષેપ રીતે ઇનશાફ કરવા ખાખત.

સંક્ષેપરોત્તેધનશાફ ૨૬૦ આ કાયદામાં ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં—
કરવાનો અધિકાર.

(૧) જીલ્લા માલસ્ટરેટ,

(૨) પહેલા વરગતા જે માલસ્ટરેટને સ્થાનિક સરકારે આ ખાખત વિશેષે કરીને અધિકાર આપ્યો હોય તે માલસ્ટરેટ; અને

(૩) માલસ્ટરેટની જે ખેંચને પેહેલા વરગતા માલસ્ટરેટનો અધિકાર આપ્યો હોય અને જેને સ્થાનિક સરકારે આ ખાખત વિશેષે કરીને અધિકાર આપ્યો હોય તે ખેંચ હુકમ લખેલા સંવેળા અથવા હરકોઈ ગુન્હાનો ઇનશાફ સંક્ષેપ રીતે કરવાને મુખત્યાર છે.

(અ) જે ગુન્હા મોતની, સમુદ્રપારની અથવા છ મહિના કરતાં વતી મુદતની કેદ ની શિક્ષા કરવા લાયક નહિ હોય તેવા ગુન્હા.

(ખ) હિંદુસ્તાનના ફ્રેન્ચદારી કાયદાની ૨૬૪ મી, ૨૬૫ મી, અને ૨૬૬ મી કલમ પ્રમાણે કાટલાં તથા માપ સંબંધી ગુન્હા.

(ક) તેજ કાયદાની ૩૨૩ મી કલમ પ્રમાણે વ્યથા.

(ડ) તેજ કાયદાની ૩૭૯ મી અથવા ૩૮૦ મી અથવા ૩૮૧ મી કલમ પ્રમાણે ચોરીનાં મિલકતની કિંમત પચાસ રૂપીયા કરતાં વધારે નહીં હોય ત્યારે;

(ધ) તેજ કાયદાની ૪૧૧ મી કલમ પ્રમાણે ચોરીની મિલકત લેવી અથવા રાખવી સદરહુ મિલકતની કિંમત પચાસ રૂપીયા કરતાં વધારે નહીં હોય ત્યારે;

(ફ) તેજ કાયદાની ૪૧૪ મી કલમ પ્રમાણે ચોરીની મિલકત સંતારવામાં અથવા તેની વ્યવસ્થા કરવામાં મદદ કરવી સદરહુ મિલકતની કિંમત પચાસ રૂપીયા કરતાં વધારે નહીં હોય ત્યારે;

(ગ) તેજ કાયદાની ૪૨૭ માં કલમ પ્રમાણે ખિગાર;

(હ) તેજ કાયદાની ૪૪૮ મી કલમ પ્રમાણે ગ્રહપ્રવેશ;

(આઈ) તેજ કાયદાની ૫૦૪ મી કલમ પ્રમાણે સુસેહનો ભંગ કરવાના ઇશાદાથી આ પમાન કરવું, અને તેજ કાયદાની ૫૦૬ ઠી કલમ પ્રમાણે સાપરાધ ધમકી;

(જે) ઉપર કહેલા ગુન્હાઓમાંના કોઈપણ ગુન્હામાં મદદગારી કરવી;

(કે) ઉપર કહેલા ગુન્હાઓમાંનો કોઈપણ ગુન્હો કરવાની કોશીસ—તે કોશીસ ગુન્હો હોય ત્યારે;

પગુ એવું કરાવ્યું છે કે જેમુકદમામાં કોઈ જીલ્લા માલસ્ટરેટ ૩૪ મી કલમમાં આ પેસો વિશેષ અધિકાર અલાવતો હોય તેવા કોઈપણ મુકદમાનો ઇનશાફ સંક્ષેપ રીતે કરવો નહીં.

ટીકા--આ કલમને બદલે સત ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ માં કલમ ૨૨૨; ૨૨૩, ૨૨૪ અને સને ૧૮૭૪ ના આક્ટ ૧૧ ની કલમ ૧૭ હતી.

આ કલમની રકમ (૪) ને બદલે ક. ૨૨૨ ની રકમ ૭ હતી તેમાં પ્રથમ ચોરીના માલની ક્રીમતની કાંઈ હદ નહોતી પણ આ રકમ (૪) માં પચાસ રૂપિયાની ક્રીમત હરાવી ચોરીના માલની ક્રીમતની હદ બાંધવામાં આવી છે. આ કલમના પ્રાવીઝ; તદ્દન નવા છે.

આ બાબ પ્રમાણે જે કામ ચલાવવામાં આવે તેમાં આ બાબમાં હરાવેલી રીત પ્રમાણે કામ ચલાવવાને માજીસ્ટ્રેટ બંધાવેલો છે. જોહારીસીંગ વી. રી. ૨૨ કી. ૩. ૨૮

તોહમતવાળા ઉપર ડાકાઢીનું હિં. ફો. કા- ની ક ૩૬૫ મુજબનું તોહમત રાખવામાં આનું હતું અને તે આ કાયદાના બાબ ૨૨ પ્રમાણે ચલાવવામાં પણ આનું હતું કામ ચાલતાં આ વાત જુલો જઈ તોહમતવાળા ઉપર હિં. ફો. કા. ક ૧૪૩ મુજબ તોહમત મુકવામાં આનું અને કામ સંક્ષીપ રીતે ચલાવવામાં આનું આ કામમાં એવો હરાવ કરવામાં આવ્યો કે ફરીયાદી ડાકાઢી બાબત હિં. ફો. કા. ક ૩૬૫ મુજબની છે. તેથી સંક્ષીપ રીતે આ કામનો નિકાલ થઈ શકતો નથી અને કામ સાધારણ રીતે ચલાવવું જોઈએ રાણી વિ દવારકાનાથ મજમુદાર વી. રી. કી. ૩ ૮૯

તોહમતવાળા ઉપર આઠ આનાની ક્રીમતની પેટી અને તેમાંથી ૩ પૌં) શેકડા ચોર્યા બાબત તોહમત મુકવામાં આનું હતું પેટીની ક્રીમત વિશે પુરાવ લીધા વગર તે પેટીની ક્રીમત ધાતમાં લીધા શિવાય માજીસ્ટ્રેટ સંક્ષીપ તજવીજ કરી આ કામમાં એમ હરાવવામાં આનું કે પેટીની ક્રીમત બાબત પુરાવ લેવા જોઈતો હતો તેમ કરવામાં આનું નથી તેથી માજીસ્ટ્રેટનું ચલાવેલું કામ અખત્યાર વગરનું છે બગલેઅલી વીકલી રીપોર્ટ ૨૨ કી. ૩ ૧૫ વળી હરનશેખ વિરૂદ્ધ રાયધન બિશ્વાસ (૨૪ વુ રી ૨૧) ના કામમાં માજીસ્ટ્રેટ ગેરબાજબી કેદની ફરિયાદનું કામ હિં. ફો. કા. ની કલમ ૧૪૩ મુજબ ગેરબાજબી મંડળીના અંગમુત હોવાનું તોહમત રાખી સંક્ષીપ રીતે ચલાવેલું કામ ૨૬ કરવામાં આનું હતું

માજીસ્ટ્રેટની ધારણા ઉપરથી નહીં પણ જે ફરિયાદ કરવામાં આવી હોય તે ઉપરથી સંક્ષીપ રીતે કામ ચલાવવું કે નહિં એ નક્કી કરવાનું છે, સંક્ષીપ રીતે કામ ચલાવ્યા બાદ માજીસ્ટ્રેટની ધારણા ખરી પડે તેટલા કારણથી સંક્ષીપ રીતે ચલાવેલું કામ કાયદાસર થતું નથી રામચંદ્ર આતરજી વિરૂદ્ધ કનઈયાલાલ વીકલી રીપોર્ટ ૨૫ કી. ૩ ૧૬

ગેરબાજબી રીતે કરે માગવાનું સને ૧૮૭૧ ના આક્ટ ૮ મુજબના તોહમતનું કામ સંક્ષીપ રીતે ચલાવી શકાતું નથી ઉત્તમચંદર વિ રી. ૨૨ કી. ૩ ૭૬

આ કાયદાના બાબ ૩૬ મુજબનું કામ પણ આ કલમ પ્રમાણે સંક્ષીપ રીતે ચલાવી શકાય નહિ હરીકીસોરી પાજો વિ બારોથી વીકલી રીપોર્ટ ૨૪ કી. ૩ ૧૧ પોલ'ડ વિ પૈથીઅબ ધ' લા રી. ૪ મદરાસ ૨૩૪ તથા રાણી વિ રામાવતાર પોરે વી. રી. ૨૫ કી. ૩ ૫

સત ૧૮૫૯ ના આક્ટ ૨૧ ની ક ૪૯ પ્રમાણે થયેલા તોહમતનો ધનસાક જુના ક્રી પો. કો. ક ૨૨૨ આ કાયદાની ક ૨૬૦ પ્રમાણે સંક્ષીપ કરી શકાય છે સરકાર વિ બઈદ નાયદાસ ધ' લા રી. વા. ૩ ક. પ્ર. ૩૬૬

પ્રાંત આશામ જીમા કામરૂપના આસિસ્ટન્ટ કમીશનર મી કારેગીએ અરજદાર ઉપર જુના ક્રી પો. ક ૨૨૨ આ આક્ટની કલમ ૨૬૦ ના આધારે સંક્ષીપ રીતે ચોંકરી કરનારો અધિકાર ચલાવી ખોટી ખબર આપનારા ગુનાનો અપરાધ સાબીત કરેલો હતો આ

કામ સન ૧૮૭૫ ની સાલમાં થયું છે સન ૧૮૭૨ ની સાલે સીંચસાગર જીલા પધકી ને રહત ડેરીઝન મી કરીગીતા તાબામાં હોતો અને તેને પેહેલા વરગના માજીસ્ટરેટનો અ- ને જીના કી પો. કો. ક. ૨૨૨ (૨૬૦) માં કહેલી સંક્ષીપ રીતે ચોકસી કરવાનો અધિકાર હોતો, તે સન ૧૮૭૪ ની સાલે રજા લેખ ઇંગલાંડ પાછો ગયો અને સને ૧૮૭૫ ની સા- લે હિંદુસ્થાનમાં પાછો આન્ધ્ર ત્યારે તેને કામરૂપ જીલામાં નીચો અને પેહેલા વરગના માજીસ્ટરેટનો અધિકાર આન્ધ્ર પણ સંક્ષીપ રીતે ચોકસી કરવાનો અધિકાર જીની ક. ૩૨૨ (ક. ૨૬૦) પ્રમાણે ફરી મળો નહોતો એમ છતાં તેણે અરજદાર પર સંક્ષીપ રીતે ચોકસી કરીને તોહમત સાબિત કર્યું તે કામમાં એવી તકરાર કરવામાં આવી કે આ માજી સ્ટરેટને તેવો અધિકાર સન ૧૮૭૨ ની સાલમાં સીંચસાગર જીલામાં મળ્યો હોતો અને તે કામ ઉપરથીજ તેની બદલી કામરૂપ જીલામાં થઇ છે એમ સમજવું જોઈએ; અને એ રહ્યા માટે જીના કી. પો. કો. ક. ૫૬ (ક. ૪૦) ઉપરથી કામરૂપ જીલામાં સંક્ષીપ રીતે ચોકસી કરવાનો તેને અધિકાર હોતો અને તે અધિકાર પ્રમાણેજ તેણે અરજદાર ઉપર તો હમત સાબિત કર્યું હતું અરજદાર તરફથી એવી તકરાર કરવામાં આવી છે કે સન ૧૮૭૨ ની સાલે જીના કી. પો. કો. કલમ ૨૨૨ (ક. ૨૬૦) પ્રમાણે તેને અધિકાર મળેલો હોતો અને ખાસ જીલામાં તે અધિકાર ચલાવવાને તેને અધિકાર મળ્યો નહોતો. તે રજા લેખ ને વખતે ઇંગલાંડ પાછો ગયો તે વખતે તેણે પોતાનો પેહેલા હદિદા છોડી દીધો હોતો એમ સમજવું જોઈએ; સન ૧૮૭૨ ની સાલે તેને પેહેલા વરગના માજીસ્ટરેટનો અધિકાર મળેલો હોતો પધકી ફરી ને વખતે ઇંગલાંડથી પાછો આન્ધ્ર તે વખતે સરકારના જાહેર નામા ઉપરથી ફરી તેને પેહેલા વરગના માજીસ્ટરેટનો અધિકાર કામરૂપ જીલામાં કેમ આ- ન્યો! સખ્ય કામરૂપ જીલામાં સંક્ષીપ રીતે ચોકસી કરી ઇનસાફ કરવાનો તેને અધિકાર નોહોતો અને એટલા માટે અરજદાર પર ફરાવેલું તોહમત રદ કરવું જોઈએ. તેમાં હાઇ કોર્ટે ફરાવેલું કે--- મી. કારેંગીને સીંચસાગરમાં ને અધિકાર મળ્યો હોતો તે કેવળ જી- લામાં માત્ર ચલાવવા પુરતો મળ્યો હતો સખ્ય તેને કામરૂપમાં તે અધિકાર ચલાવવાનો હક નોહોતો એટલા માટે આ કામમાં જીના કી. પો. કો. ક. ૫૬ (ક. ૪૦) લાયુ પડતી નથી તેમજ મી. કારેંગીને સીંચસાગરમાં ને અધિકાર હોતો તેટલો કામરૂપમાં નહોતો કિ- ન્વા તેથી જસનો કીવા પણ નોહોતો કામમાં સંક્ષીપ રીતે ચોકસી કરવાનો અધિકાર તેને મળ્યો નહોતો કીવા અગાઉના કામ ઉપરથી બદલી થયેલી હોવાથી તેણે એ અગાઉનો અ- ગાઉનો અધિકાર કામરૂપમાં ચલાવ્યો છે એમ કહેવાય નહીં, કોઈ અમલદાર પોતાનો હદિદા છોડી ઇંગલાંડ ગયો એટલે તેનો અગાઉનો સર્વ અધિકાર જાય છે. અને ફરી પા- છો આન્ધ્ર એટલે ફરી મુદામ જો તેને તે અધિકાર આપવામાં આવે તોજ માત્ર તેને તે અધિકાર મળે છે, નહીં તો મળતો નથી તે પ્રમાણે મી. કારેંગી પાછો આવ્યાથી સર કારે તેને પેહેલા વરગના માજીસ્ટરેટનો અધિકાર માત્ર આન્ધ્ર હોતો પરંતુ સંક્ષીપ રીતે ઇનસાફ કરવાનો અધિકાર સરકારે તેને આન્ધ્ર નોહોતો સખ્ય આ કામને જીની કલમ ૫૬ લાયુ પડતી નથી એવા કારણથી અરજદાર પર મુકેલું તોહમત કોર્ટ રદ કરે છે આ પ્રમાણે ફરાવ થયો હોતો તે રદ કરી આ કાયદાની કલમ, ૪૦ માં વિશિષ્ઠ અધિકાર આન્ધ્ર છે તે કલમ ૪૦ જીએ.

જી. કી. પો. કો. ના ખાખ ૧૮ પ્રમાણે ને અધિકાર આન્ધ્ર છે તેનો એવો હુકુ

નથી કે આરોપીત માણસ પર જે આરોપ આપવા હોય તે બદલીને સદરહુ બાબ મધ્યે જે અપરાધ કહેલા છે તે પદ્ધતી એકાદ અપરાધ તે આરોપિતપર મુકવો, પરંતુ સંક્ષીપ રીતે ધનસાફ કરવા જોગ જે અપરાધ નથી એવા એકાદ અપરાધનો આરોપ દોષના ઉપર મુકવો હોય તે વખતે એવા અપરાધની બાબતમાં જે કામ ચલાવવાની રીત કહી છે તે રીત તેને લાગુ કરવી અને તે આરોપીતપર અપરાધ સાબિત કરવો કીવા તેને દોષ મુક્ત કરવો કીવા ધનસાફ માટે તેને મોકલવો એ માલુસ્ટરેટનું ખુલું કર્તવ્ય કર્મ છે, જુનની ક. ૨૨૨ માં જે આરોપ કહેલો છે તે પદ્ધતીનો ખુલી રીતે અને પ્રત્યેક રીતે એકાદ આરોપ હોય તે વખતે માત્ર બાબ ૧૮ માં કહેલી રીતી પ્રમાણે કામ ચલાવવું, અંદરથી અંદર થાકુ ર વિરૂદ્ધ નિતલુખને બીજા વીકલી રીપોર્ટ ૨૨ પ્ર ૨૬ વળી જુનના બાબુલા વી, નજર માંબ કલકત્તા હા કો રી વા, ૨ પ્ર, ૩૩૪

જુના કી; પો કો, ૨૨૨ પ્રમાણે સંક્ષીપ રીતે કામ ચલાવવા વિશે જે મજબૂર છે તે નીચે આવનારાં કામમાં અપરાધ સ્થાપન કરવા ઉપરથી એવું સ્પષ્ટપણે દેખાઈ આવવું જોઈએ કે તે કલમમાં જે કામ લખેલું છે તે પદ્ધતી આ એક કામ છે, ચોરી બદલનું કામ હોય તો ચોરીએ ગએલા માલની ખરી કીમત થી છે તે હરાવવું જોઈએ સરકાર વિરૂદ્ધ અબીત પરીદા અને બીજા વીકલી રીપોર્ટ ૨૦ પ્ર ૧૭

અરજતારે માંછલાં પકડવા માટેકોઈક જાડનાં પાદડાં એક નદીમાં નાંખ્યાં હતાં તે ઉપરથી માંછરેટ્ટે જુ કી પો કો ૨૨૨૩ (ક, ૨૬૦) પ્રમાણે સંક્ષીપ રીતે એકસા કરી અને તેને શિક્ષા આપી આ અપરાધ પી કો ક ૨૭૭ પ્રમાણે થયો છે એમ માલુસ્ટરેટ હરાવું તે પર તેણે હાઇકોર્ટને અરજ કરી તેમાં હાઇકોર્ટે હરાવ કરવા કેન્સી કો ક ૨૭૭ માં “સાધારણ સરવ લોકોનો જરો કીવા હદ એવા જે શબ્દ છે તેમાં “નદી” નો સમાવેસ થતો નથી અને એટલા માટે માંછલાં પકડવા માટે નદીમાં જાડના પાદડાં નાખનાં એ કાન મ કલમ ૨૭૭ પ્રમાણે અપરાધ થતો નથી, સખખ અરજદાર પર થ લો અપરાધ રદ કરવા છે, સરકાર વિરૂદ્ધ હલધર પોરે અને બીજા ઇં, લા રી, કલકત્તા વા ૨ પ્ર ૩૮૩ માલુસ્ટરેટની જે પે ૨૬૧. માલુસ્ટરેટનાં જે કાઈ પેંચને બાબત અથવા ૩ અનેએછે. અધિકારઆ જ વરગના માલુસ્ટરેટનો અધિકાર આપેલો હોય તે પેંચ પ્યોદાયતે પેંચને અધિ ને હેઠળ લખેલા સઘળા ગુન્હાઓનો અથવા તેઓમાંના કોઈ કાર આપવાનો અખ પણ ગુન્હાનો સંક્ષિપ્ત રીતે ઇનશાફ કરવાનો અધિકાર આ ત્યાર.

પલાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.—

(અ) હિંદુસ્તાનના ક્રોજદારી કાયદાની કલમ ૨૭૭ મી, ૨૭૮ મી, ૨૭૯ મી, ૨૮૫ મી, ૨૮૬ મી, ૨૮૯ મી, ૨૯૦ મી, ૨૯૨ મી, ૨૯૩ મી, ૨૯૪ મી, ૩૦૩ મી, ૩૦૪ મી, ૩૦૬ મી, ૩૪૧ મી, ૩૫૨ મી, ૪૨૬ મી, તથા ૪૪૭ મી કલમ વિરૂદ્ધ ગુન્હા.

(બ) મ્યુનિસિપાલ આઈટો વિરૂદ્ધ અને શેહેરનું જતન કરવા બાબત જે કલમો પોલીસ આઈટોમાં છે તે કલમો વિરૂદ્ધ જે ગુન્હા માટે ફક્ત ઇંગ્લીશ અથવા એક મહિના સુધીની મુદતની કેદનો શિક્ષા થઈ શકે એવા ગુન્હા;

(ક) ઉપર કહેલા ગુન્હાઓમાં કોઈપણ ગુન્હામાં મદદગારી;

(ડ) ઉપર કહેલા ગુન્હાઓમાંનો કોઈપણ ગુન્હો કરવાનો કોશીસ-તે કોશીસ ગુન્હો હોય ત્યારે.

સમનનાતથાવારંટ ૨૬૨. આ બાબ પ્રમાણે ઈનશાફ કરતી વખતે સમનના મુનામુકદ્દમાના ઠેકામ કદમ માટે ફરનાવેલી રીત પ્રમાણે સમનનાં મુકદ્દમામાં કામ એ ચલાવવાનો ઝેરાત લાવવું અને વારંટના મુકદ્દમા માટે ફરમાવેલી રીત પ્રમાણે વાછે તે રીત લાવવા રંટના મુકદ્દમામાં કામ ચલાવવું, પણ આ કાયદામાં આગળ રવા બાબત. કહેલી બાબતોમાં તેમ કરવું નહીં.

કેદનો હુકમ. આ બાબ પ્રમાણે હરકોઈ ગુન્હો સાબિત થવાનો કરાવ કરવા માં આવે ત્યારે ત્રણ મહિના કરતાં વધારે મુક્તની કેદની શિક્ષા નો હુકમ કરવો નહીં.

જે મુકદ્દમામાં અપીલ ૨૬૩. જે મુકદ્દમામાં અપીલ ચાલતી નહીં હોય તે મુકદ્દમા ચાલતાં નહોતયતે મુકદ્દમામાં માલસ્ટરેટને અથવા માલસ્ટરેટોનો બેંચને શાહેદો દેવાનું દફતર. નો પુરાવો દફતરનાં દાખલ કરવાની અથવા પદ્ધતિ પ્રમાણે

તોહમતના મું તઈયાર કરવાની જરૂર નથી પણ સ્થાનિક સરકાર ફરમાવે એવા પત્રકમાં હેડળ લખેલી વિગત માલસ્ટરેટે અથવા માલસ્ટરેટોની બેંચે દાખલ કરવી.

(અ) અનુક્રમે ચઢતો નંબર;

(બ) ગુન્હો થવાની તારીખ;

(ક) રિગિટની અથવા ફરિયદની તારીખ;

(ડ) ફરિયાદો હોય તો તેનું નામ.

(ઇ) તોહમતવાળાનું નામ, તેના બાપનું નામ, તથા તેનું રહેવાનું દેકાણું.

(ફ) જે ગુન્હાની ફરિયાદ થઈ હોય તે ગુન્હો તથા કાંઈ ગુન્હો સાબિત થયો હોય તો તે ગુન્હો, અને ૨૬૦ મી કલમની રકમ (ડ) રકમ (ઇ) અથવા રકમ (ફ) માં આવે એવી બાબતોમાં જે મિલકતના સંબંધમાં ગુન્હો કર્યો હોય તે મિલકતની કિંમત.

(ગ) તોહમતવાળાનો જવાબ તથા તેની જખાની (જો હોય તો).

(હ) ગુન્હો બાબત કરાવ અને ગુન્હો સાબિત થવાનો કરાવ કર્યો હોય તો તેના કારણનો મુખતેસરમાં મજકુર.

(આઈ) શિક્ષાનો હુકમ અથવા બીજો આપરનો હુકમ; અને

(જ) જે તારીખે કામ પુરું થયું તે તારીખ.

ટીકા-આ કલમને બદલે સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ માં કલમ ૨૨૭ હતી તેમાં 'રિજસ્ટર' એ શબ્દ હતો તેને બદલે આ કલમમાં પત્ર એ શબ્દ દાખલ કરવામાં આવ્યો છે આ કલમની રકમ (ક) માં અને ૨૬૦ મી કલમની રકમ (ડ) રકમ (ઈ) અથવા રકમ (ફ) માં આવે એવી બાબતોમાં જે મિલકતના સંબંધમાં ગુન્હો કર્યો હોય તે મિલકત

કતની કોમત' એ શબ્દો નવા છે

જે કે માલ્ટરેટની ફરજ પુરાવ નોંધવાની નથી તોપણ ગુનહો શાખત કરાવતી વખતે માલ્ટરેટ એવી રીતે પુરાવ બતાવવો જોઈએ કે તે પુરાવથી હાઈકોર્ટ કામ ફરી તપાસતી વખતે વિચારી જીએ કે ગુનહો શાખતી થયાનો દરાવ બરાબર છે કે નહીં પબ્લિકસી ગના કામમાં એવી રીતે પુરાવ બતાવવામાં નહીં આંચો તેથી શિક્ષા રદ કરવામાં આવી છે બા રી ક વા ૬ પ્ર ૫૭૬

જે મુકદમામાં એ ૨૬૪. જે મુકદમાનો ઇનશાફ્ કોઈ માલ્ટરેટ અથવા બેંચ પોલ ચાલતી હોય સંક્ષિપ્ત રીતે કરે અને જેમાં અપીલ ચાલતી હોય તેવા દરેક તે મુકદમાનું દફતર મુકદમામાં તે માલ્ટરેટ અથવા બેંચે શિક્ષાનો હુકમ કરતાં પે હેલાં ફ્રેંસિસો દફતરમાં દાખલ કરવો અને ફ્રેંસિસોમાં શાક્ષિ પુ રાવાનો સાર દાખલ કરવો અને ૨૬૩ મી કલમમાં કહેલી વિગત પણ દાખલ કરવી.

ફક્ત સદરજુ પ્રકારનો ફ્રેંસિસો એ કલમ લાગુ હોય તેવા મુકદમાઓનું દફતર છે એવું સમજવું.

ટીકા--માલ્ટરેટના (કાઈન્ડીંગ) દરાવ ઉપરથી અપીલમાં સેસન જડાવે કદી ગુન હોગાર છે એવો સ્વતંત્ર અભિપ્રાય બાંધવાને કોઈ સાધન ન હોય અને જે પુરાવ પોતાની રૂબરૂ પડશે હોય તે ઉપરથી એમ ખાત્રો ન થાય કે તો હમતવાળાઓને યાજ્ઞની શિક્ષા થઈ છે તો સેસન જડાવે એને છોડી મુકવો જોઈએ રાણી વિરૂધ્ધ એસનમુલા બેંગાળા લો રીપોર્ટ ૧૧ પ્ર ૩૩ વીકલી રીપોર્ટ ૨૦ પ્ર ૧૩ આ દરાવથી હલોટો દરાવ રાણી વિરૂધ્ધ કરનસાંગના કામમાં થયો છે ઇન્ડિયન લો રી અ વા ૧ પ્ર ૬૮૦ આ કરનસાંગના કામમાં એવો દરાવ કરવામાં આંચો હતો કે ઉપર કહેલા પ્રસંગે શિક્ષા રદ કરવી નહીં જોઈએ પણ ફરી તપાસવે કામ પાછું ચાલવું જોઈએ હતું

દફતર અને ફ્રેંસ ૨૬૫. ૨૬૩ મી કલમ પ્રમાણે તથ્યાર કરેલાં દફતર તથ્ય લાની ભાષા. ૨૬૪ મી કલમ પ્રમાણે દફતરમાં દાખલ કરેલા ફ્રેંસિસો પ્રમુખ એ

ધિકારીએ અંગરેજીમાં અથવા કોરટની ભાષામાં, અથવા તે પ્ર મુખ્ય અધિકારી જે કોરટના પ્રત્યક્ષ તાબામાં હોય તે કોરટ ફરમાવે તો તે પોતાની સ્વભાષામાં લખવાં

બેંચને કલારકરાખ માલ્ટરેટની જે બેંચને ગુનહોઓનો સંક્ષિપ્ત રીતે ઇનશા બાનો અધિકાર આ ફ કરવાનો અધિકાર આપેલો હોય તે બેંચ જે કોરટના પ્રત્ય પુવાનો અપત્યાર છે. લા તાબામાં હોય તે કોરટે આ બાબત નિમેલા કોઈ અમલદાર

પાસે સદરજુ દફતર અથવા ફ્રેંસિસો તથ્યાર કરાવવાનો અધિકાર તે બેંચને આપવાને સ્થાનિક સરકાર મુખ્યત્યાર છે. અને એ પ્રમાણે તથ્યાર કરેલા દફતર ઉપરથી અથવા ફ્રેંસિસો ઉપર તે બેંચના જે મેમ્બર હાજર રહીને કામમાં ભાગ લેતા હોય તેવા દરેક મેમ્બરે સહી કરવી.

હાઈકોર્ટની આગળ તથા સેશનકોર્ટની આગળ ઇનશાફ્ ચલાવવા બાબત.

બાબ ૨૩ મો.

અ.-પ્રથમ નિયમો.

“હાઇકોર્ટ” એ શબ્દો ૨૬૯. ૩૦૭ મી કલમ શિવાય આ બાબમાં “હાઇકોર્ટ” નો વ્યાખ્યા. એ શબ્દોનો અર્થ વિક્ટોરિયા કારકીરદોના એવીસમા તથા

પચાસમા વરસના સ્ટાટ્યુટના ૧૦૪ થા બાબ પ્રમાણે ઇનશાફ્ટની જે હાઇકોર્ટ સ્થાપી હોય અથવા સ્થાપવાની હોય તે હાઇકોર્ટ એવો સમજવો. અને તેમાં પંજમની ચાફ કોર્ટનો તથા બીજી જે કોર્ટને ગવરનર જનરલ ઇનકાંસિલ વખતે વખતે ઇંડીયા ગ્યાજેટમાં જાહેરનામું પ્રસિધ કરીને આ બાબના કારણ સાફ હાઇકોર્ટ કરાવે એવી કોર્ટનો સમાવેશ થાયછે.

હાઇકોર્ટનો આગળ ૨૬૭ હાઇકોર્ટની આગળ આ બાબ પ્રમાણે સધળા મુ ઇનશાફ્ટજુરોથી કરવો. કદમાઓનો ઇનશાફ્ટ જ્યુરીથી કરવો;

અને આ કાયદામાં ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં આ કાયદા પ્રમાણે અથવા વિ કોરીયાના કારકીરદોના એવીસમા તથા પચીસમા વરસના સ્ટાટ્યુટના ૧૦૪ થા બાબ પ્રમાણે સ્થાપેલા મુકદ્દમામાં કોઈપણ હાયકોર્ટની સેક્ટરસોર્ટ પ્રમાણે કોઈ હાઇકોર્ટનો પાસે મોકલેલા સધળા ફ્રેજદારી મુકદ્દમામાં જે તે હાઇકોર્ટ ફરમાવે તો, ઇનશાફ્ટ જ્યુરીથી કરવાનો અધિકાર છે.

સેશનકોર્ટની આગળ ૨૧૮. સેશનકોર્ટની આગળ સધળા મુકદ્દમાઓનો ઇનશાફ્ટ જ્યુરીથી કર શાફ્ટ જ્યુરીથી અથવા આસેસરોની મદદથી કરવો. વો અથવા આસેસરોની મદદથી કરવો.

સેશનકોર્ટના આગળ ૨૬૯ કોઈપણ સેશનકોર્ટની આગળ સધળા ગુન્હાઓનો ઇનશાફ્ટજુરીથી કરવા અથવા કોઈપણ અમુક વરગના ગુન્હાઓનો ઇનશાફ્ટ કોઈપણ નોલુકમકરવાનેસ્થાન જીલ્લામાં જ્યુરીથી કરવો એવું સ્થાનિક સરકાર સરકારી ગે સરકાર મુખત્યાર છે. ઝીટમાં હુકમ પ્રસિધ કરીને ફરમાવવાને અને વખતે વખતે

તે હુકમ રદ કરવાને અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાને મુખત્યાર છે. જ્યારે કૈટલાએક ગુન્હાનું તોહમત તોહમતવાળા ઉપર એકજ ઇનશાફ્ટની વખતે મુકવામાં આવ્યું હોય અને તેમાંના થોડા એક ગુન્હાઓનો ઇનશાફ્ટ જ્યુરીથી થઈ શકે અને થોડાએકનો ઇનશાફ્ટ તેવી રીતે ન થઈ શકે એમ હોય ત્યારે તે સધળા ગુન્હા માટે તેનો ઇનસાફ્ટ જ્યુરીથી કરવો.

સેશનકોર્ટનો આગળ ૨૭૦ સેશનકોર્ટની આગળ જે જે ઇનશાફ્ટ થાય તેમાં જઈનશાફ્ટનું કામ પ ફ્રિયાફ્ટનું કામ પબ્લિક પ્રાસિક્યુટરે ચલાવવું.

પબ્લિક પ્રાસિક્યુટરે ચલાવવું.

બ - કામ ચલાવવાની શરૂઆત.

ઇનશાફ્ટની શરૂઆત.

૨૭૧. જ્યારે ઇનશાફ્ટ શરૂ કરવાને તઈયાર હોય ત્યારે તેની

આગળ તોહમતવાળાએ હાજર થવું અથવા તેને આપ્તવો અને તોહમતનામું કોરટમાં વાંચી સંભળાવવું તથા તેને સમજાવવું અને તેને પૂછવું કે જે ગુન્હાનું તોહમત મુક્યું છે તેનો તું તકશીરવાર છે કે તારો ઇનશાફ થાય એવો તું કાવો કરે છે.

તકશીરવાર છું એ જો તોહમતવાળો એવો જવાબ આપે કે હું તકશીરવાર છું વોજવાબ આપેત્યારે. તો તે જવાબ દફતરમાં દાખલ કરવો અને તે ઉપરથી તે તો

હાતવાળાને ગુન્હેગાર ઠરાવવો. -

ટીકા--રોષ સાધારણ અથવા ખરા અપવાદથી તોહમતવાળો ગુન્હેગાર નથી એવો જવાબ આપે તે સાબત કરવાનો ખોત્તે સન ૧૮૭૨ ના પરાવત્તા આક્ટ ૧ લા મુજબ તોહમતવાળાને શીર છે સીવપ્રસાદ પંડ્યા, મંડીયન લા રીપોર્ટ કલકત્તા વા ૪ પ ૧૨૪

તોહમતદારે પોતાના ઉપર મુકેલા ગુન્હાનો હું તકશીરવાર છું એમ જવાબ આપ્યા પછી તોહમતનામું ફેરવવા સેસન જડજને અપત્યારે નથી--રાણી વિરૂધ ગોપબંધન બચા ન વીકલી રીપોર્ટ ૧૩ ૩ પૃષ્ઠ

ખ. ને મહાવચ્ચા કરવાના એક મુકદ્દમામાં કેદીને તોહમતનામું વાંચી સંભળાવતાં તેણે જવાબમાં એમ કહ્યું કે મારે ખ. ની સાથે લગ્ન છે અને ગુરુસામાં લાકડીથી તેને મે વખત માર્યો, ઠરાવ થયો કે સેથન જડજે આ હકીકત તકશીરવારનો જવાબ ગણી તે ઉપરથી તેણે ગુન્હેગાર ઠેરવો એ ગેરવ્યાજબી હતું, કારણ કેદીએ પોતે માહાવચ્ચાનો તકશીરવાર છે એમ કમ્પન કર્યું નોહોતુ--રાણી વિરૂધ જવાબ વીકલી રીપોર્ટ ૧૧ પ્ર ૬ જવાબદારીના કેદ ૨૭૨. જો તોહમતવાળો જવાબ આપવાની ના કહે અથવા વોઅથવાઈનશાફ કરે જવાબ આપે નહીં અથવા મારો ઇનશાફ થવો જોઈએ એવો વાનુંકહેવું. કાવો કરે તો કોરટે જ્યુરીએ અથવા આસેસરો આ કાયદામાં

આગળ કહુયા પ્રમાણે પસંદ કરીને તે મુકદ્દમાનો ઇનશાફ કરવા માંડવો. એક પછી એક કેટ પાણુએવું ઠરાવ્યું છે કે આ કાયદામાં આગળ હુકમ લે લાએકગુન્હેગારોનાં વાનો જે હક કહ્યો છે તેને અનુશરીને કોરટને યોગ્ય લાગે તે નશાફતેજ્યુરીથી અટલા તોહમતવાળા સખસોનો એકપછી એક એ રીતે ઇનશાફ થવાઆસેસરોથીકરવા તેની તેજ જ્યુરી કરી શકે અથવા તેના તેજ આસેસરો તે ખાખન. ઇનશાફનાં કામમાં મદદ કરી શકે.

સાખિતયદરકેએવાં ૨૭૩. હાઈકોરટની આગળ ઇનશાફ ચાલે તેમાં જે સખસ તોહમતનામા ઉપર સની ઉપર તોહમત મુક્યું હોય તે સખસનો ઇનશાફ રાફ થતાં નોંધ. પેહેલાં કોઈપણ વખતે તે હાઈકોરટને એમ જણાય કે તોહમત નામું અથવા તેનો કોઈ ભાગ સાખિત થઈ શકશે નહીં એ સ્પષ્ટ છે ત્યારે જડજે તે તોહમતનામા ઉપર તે મતલબની એક નોંધ કરવી.

નોંધનું ફળ.

સદરહુ નોંધનું ફળ એવું થશે કે, પ્રસંગ પ્રમાણે તોહમતનામા ઉપરથી અથવા તેના ભાગ ઉપરથી ચલાવવાનું કામખંધ થશે. ક.-જ્યુરી પસંદ કરવા ખાખત.

જુરીમાં ફેટલા માણસો ૨૯૪. હાઇકોર્ટની આગળ ઇનશાફ થતી વખતે જુરીમાં નેધરમે. નવ માણસો હોવાં નેધરમે.

સેશનકોર્ટની આગળ જુરીથી ઇનશાફ થતી વખતે ત્રણ કરતાં વધારે નહોત્ય અને નવ કરતાં વધારે નહોત્ય એવી જે વિષમસંખ્યા સ્થાનિક કોર્ટમાં અમુક જલ્લા ને અથવા તે જલ્લામાં કોર્ટમાં અમુક વરગના ગુન્હાઓને લાગુ પડે એવા હુકમથી વખતે વખતે ફરમાવે તે સંખ્યા જુરીના માણસોની હોવી નેધરમે.

યુરોપિયન અથવા અમેરિકન ૨૯૫. યુરોપિયન અથવા અમેરિકન નહોત્ય એવા કોર્ટ રિકન નહોત્ય એવા સખ સખસનો ઇનશાફ સેશનકોર્ટની આગળ જુરીથી કરવામાં આ સોનો, સેશન કોર્ટની વે ત્યારે જ તે સખસની ઇછા હોય તો તે જુરીમાં અરધા આગળ ઇનશાફ કરવા ધિક યુરોપિયન અથવા અમેરિકન નહોત્ય એવાં માણસો હોવાં સાડ જુરી. નેધરમે.

ચીઠી કાહાડીને જુરો ૨૯૬. જુરો ચુંટી કાહાડવા તે જુરર તરીકે કામ કરવા પસંદ કરવા. સાડ સમન્સ કરેલાં માણસો મધેથી હાઇકોર્ટ વખતે વખતે કા નુન કરીને ફરમાવે તેવી રીતે ચીઠી કાહાડીને ચુંટી કાહાડવા.

વિશેસ કરાવ. પણ એવું કરાવ્યું છે કે:-

હાલનો રીવાજ કાયમ પ્રથમ.-આ કલમ પ્રમાણે કોર્ટને માટે કાનુનો કાહા રાખ્યો. ઉવામાં આવે, ત્યાં સુધી, તે કોર્ટમાં જુરો પસંદ કરવાની ખા ખતમાં જે રીવાજ હાલ ચાલુ હોય તે રીવાજ પ્રમાણે ચાલવું.

જે માણસોને સમનન ખીજું-સમન કરેલા માણસો પુરતાં નહોત્ય તો ખીજ જે કર્યા હોય તે ક્યારેયું ટી માણસો હાજર હોય તે મધેથી કોર્ટની રજ લઇને જુરોની કાહાડવા લાયક છે. નેધરમે સંખ્યા પસંદ કરવાનો અધિકાર છે, અને

વિશેસ જુરોની આગળ ત્રીજું-ઇલાકાના મુખ્ય શહેરોમાં:-

જ ઇનશાફ.

(અ) તોહમતવાળા સખસની ઉપર મોતની શિક્ષા કરવા લાયક કોર્ટ ગુન્હો કર્યા નું તોહમત મુક્યું હોય તો અથવા

(ખ) ખીજ કોર્ટમાં મુકદ્દમામાં હાઇકોર્ટનો કોર્ટ જુરર ફરમાવે તો.

આ કાયદામાં આગળ વિશેસ જુરીનો જે ટીપ કહી છે તે ટીપ મધેથી જુરો ચુંટી કાહાડવા.

જુરોનાં નામ ખોલા ૨૯૭. જુરર ચુંટી કાહાડવામાં આવતા જય તેમ તેમ તે દરમિયાન નામ મોઢેથી ખોલાવવું અને હાજર થાય એટલે તોહમતવાળાને પુછવું કે એ જુરરથી તારો ઇનશાફ થાય એમાં

તેને હરકત છે. જુરો ખાખત હરકત.

તે વખતે તે જુરરથી ખાખત તોહમતવાળો અથવા ફરિયાદ નું કામ ચલાવનારો હરકત લેવાને મુખત્યાર છે, અને તે હ

રકતનાં જે કારણ હોય તે કહેવું.

કારણોક્રહયા વગર હ પણ એવું કરાવ્યું છે કે હાથકારટમાં સરકારની તરફથી આ રકત.

ક સંખ્યા સુધી અને જે સખસની અથવા સખશોની ઉપર તો હમત મુક્યું હોય તે સખસની અથવા સખશોની તરફથી આ ક સંખ્યા સુધી કારણો ક્રહયા વગર હરકતો લેવા દેવી.

હરકતનાંકારણો. ૨૭૮. કોઈ જુરર ખાખત હેઠળ લખેલાં કારણોમાનાં કોઈ

પણ કારણપરથી હરકત લીધી હોય અને કારટની ખાત્રી થાય એવી રીતે તે સાખિત થાય તો તે હરકત મંજુર રાખવી.

(અ) તે જુરર અનુમાન પ્રમાણે અથવા ખરેખરે પક્ષપાતી છે;

(બ) જાતનું કંઈ કારણ, જેમ કે પરદેશના વતની હોવું, અથવા કોઈપણ આલુ કાયદાથી અથવા કાયદા પ્રમાણે અમલ થતો હોય એવી કોઈપણ કાનુનથી કુરમાવેલી યોગ્યતામાં ખામી હોવી, અથવા એકવીસ વરસ અંદરની વયના અથવા સાઠ વરસથી વતી વયના હોવું.

(ક) તેણે પોતાની રીતથી અથવા ધરમ સંખધી સંકટપથી દુનિયાદારીની વાતો ની સખળી ચિંતા તણ દીધાં છે.

(ડ) તે કારટ મધે અથવા તેના હાથ તળે કાંઈ હોદ્દા ધરાવે છે.

(ઇ) તે પોલીસનું કાંઈ કામ કરે છે અથવા પોલીસનું કાંઈ કામ તેને શોરેલું છે.

(ફ) તેની ઉપર કોઈપણ ગુન્હો સાખીત થયો છે જે પરથી તે કારટની નજરમાં જુરીમાં કામ કરવાને તે આયોગ્ય થાય;

(ગ) જે ભાષામાં શાહેદી અપાતી હોય તે ભાષા અથવા બ્યારે તે શાહેદી સમ જાતી હોય ત્યારે જે ભાષામાં તે સમજાતી હોય તે ભાષા સમજવાને તે અશકત છે.

(હ) ખીલ કોઈ હકિકતથી તે કારટની નજરમાં તે જુરર તરીકે નાલાયક થાય તે હકિકત.

હરકતવિશેકરાવ. ૨૭૯. કોઈ જુરર ખાખત જે હરકત લેવામાં આવે તે દર

એક હરકત વિશે કારટે કરાવ કરવો અને તે કરાવ દફતરમાં નોંધ વો અને તે આખરનો છે એવું સમજવું.

જે જુરરની વિરુદ્ધ જે તે હરકત મંજુર કરવામાં આવે, તો તે જુરરને દેકાણે હરકત મંજુર કરવા સમન મુજબ હાજર થયલા અને ૨૭૬ મી કલમથી કરાવેલી માંઆવેતે જુરરની રીતે ચુટી કાહાડેલા ખીજ કોઈ પણ જુરરને નિમવો, અથવા જગાખુરવા ખાખત. તેવો ખીજ કોઈ જુરર હાજર નહોય તો જેનું નામ જરૂરે

ની દીપમાં હોય અથવા જે માણસ કારટની નજરમાં તે જુરી માં કામ કરવાને યોગ્ય જણાય એવો ખીજ જે માણસ કારટમાં હાજર હોય તે માણસને નિમવો; પણ એવું કરાવ્યું છે કે સદરહુ જરૂર અથવા ખોલ માણસ ખાખ

ત ૨૭૮ મી કલમ પ્રમાણે હરકત લીધી નહોય અને મંજુર રાખી નહોય તો તમકરણ જુરોનો અગરેસર. ૨૮૦ જ્યારે જયુરરોને પસંદ કરવામાં આવે ત્યારે તેમણે

પોતાનામાંથી એક જણને અગરેસર નિમવો.

તે અગરેસરે જયુરિની તકરારોમાં ઉપરોપાણું કરવું, જયુરિનો કરાવ કોરટને કહી સંભળાવવો, અને જયુરિને અથવા તેમાંના કોઈપણ જયુરરને કાંઈ અખર નેહ તી હોય તે કોરટ પાસેથી પુછી લેવો.

જડજને યાજખી લાગે એટલા વખતમાં જ્જયુરીમાંના ધણા જણ કોઈ અગરેસર નિમવામાં એકમત નથાય તો તેની નિમણૂક કોરટે કરવી.

જયુરરોને સમ ખવડા ૨૮૧ જ્યારે અગરેસર નિમવામાં આવે ત્યારે સને ૧૮૭૩ વવા ખાખત. ના હિંદુસ્તાનના સમનના આકટ પ્રમાણે જયુરરોને સમ ખ

વડાવવા.

જયુરરહાજરરેહોતોખ ૨૮૨ જયુરીથી ઇનશાફતું કામ ચાલતું હોય તે દરમિયાન ધયાયત્યારેકેમકરવું. માં જયુરીનો કરાવ કહી સંભળાવતાં પહેલાં કોઈપણ વખતે કાં

ઈ પુરતા કારણસર કોઈ જયુરર તે ઇનશાફતું કામ પુરૂં થતાં સુધી હાજર ન થઈ શકે અથવા કોઈ જયુરર ગેરહાજર રહે અને તેને હાજર ન કરો શકાય એવું હોય અથવા જે ભાષામાં સાહેદી આપાતી હોય તે ભાષા કોઈ જયુરર સમજી શકતો નથી અથવા તે સાહેદી સમજવાતા હોય ત્યારે જે ભાષામાં તે સમજવાતી હોય તે ભાષા સમજી શકતો નથી એવું જ દેખાય તો, એક નવો જયુરર માંહે લેવો અથવા તે જયુરીને રજા આપવી અને નવો જયુરી પસંદ કરવી.

સદરહુ પ્રસંગોમાંના દરએક પ્રસંગે ઇનશાફ નવેસરથી થરૂં કરવો.

કેદીમાંથી હોય ત્યારે ૨૮૩ જ્યારે કોઈ હાજરમાં રહેવાને અશક્ત થાય ત્યારે જુરી જયુરીનેરજાઆપવા ને રજા આપવાને પણ જડજ અખત્યાર છે. ખાખત.

૭.—આશોસર પસંદ કરવા ખાખત.

આશોસર કેવી રીતે ૨૮૪ જ્યારે ઇનશાફ આશોસરો મદદથી કરવાનો હોય ત્યારે પસંદ કરવા. આસેસર તરીકે કામ કરવાને સમન કરેલા માણુશોમાંથી જ

ડજને યોગ્ય લાગે તે પ્રમાણે ખે અથવા વધારે માણુશો સુંદી ગણાડવા.

આશોસરથી હાજરથ ૨૮૫ આશોસરોની મદદથી કોઈ ઇનશાફતું કામ ચાલતું હોય વાતું નહોયત્યારેકેમ તે દરમિયાનમાં જ્જે કરાવ થતાં પહેલાં કોઈપણ વખતે કાંઈ ડ રતાં કારણસર કોઈ આશોસર તે ઇનશાફતું કામ પુરૂં થતાં સુ

ધી હાજર ન થઈ શકે અથવા ગેરહાજર રહે અને તેને હાજર કરવાનું ખની શકે નહીતો ખાફીના આશોસરની મદદથી તે ઇનશાફતું કામ ચલાવવું જ્જે સધળા આસેસરો હાજર થતાં એટલે અથવા ગેરહાજર રહેતો કામ અધા

વવાનું બંધ રાખવું અને નવા આસેસરોનો મદદથી ઇનશાફ્ટનું કામ નવેસરથી ચલાવવું.

ઈ-ફરીયાદી તરફનો તથા તોહમતવાળા તરફનો મુકદ્દમો

પુરો થતાં સુધી ઇનશાફ્ટનું કામ.

ફરિયાદનું કામચલા ૨૮૬ જયુરરો અથવા આસેસરો સુંદી કાહારવામાં આવ્યા વનારતરફનો મુકદ્દમો ખાદ ફરિયાદનું કામ ચલાવનારે હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદા શરૂ કરવા બાબત. માંથી અથવા બીજા કાયદામાંથી જે ગુન્હાનું તોહમત મુકદ્દમું

હોય તે ગુન્હાનું વરણન વાંચીને તથા કયા પુરાવા ઉપરથી તે તોહમતવાળાની તકરીર સાબિત કરવાની આશા રાખેછે. તે દુકામાં કહી જણાવવા ને પોતાનો મુકદ્દમો શરૂ કરવો.

શાહેદોની જખાની પછી ફરિયાદનું કામ ચલાવનારે પોતાના શાહેદોને તપાસે.

ટીકા—પણ આગળ લીધેલી જુખાની સામલ કરી ખીજી નહીં લેવા કેદી કહે તો પછી નવેસરથી જુખાની લેવા જોર નથી પરજસ્વર સીંગ વિરુદ્ધ સરખમઉદી ફરી ૧૩ વી. સી. પ્ર. ૪૦

માજસ્ટરેટની આગ ૨૮૭ તોહમતવાળાની જે જખાની કમીટ કરનારા માજસ્ટ ણ તોહમતવાળાએઆ રેટ અથવા તેનો રૂપરૂ યોગ્ય રીતે દફતરમાં દાખલ કરી હોય પેલો જખાનીને પુરાવો. તે જખાની ફરિયાદનું કામ ચલાવનારે રજૂ કરવી અને તે પુરાવા દાખલ વાંચવી.

ટીકા—આ કલમ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૪૮ ને મળતી છે—

માજસ્ટરેટ પાસે કેદીએ જે કબુલત આપી હોય તે કબુલત જજ આગળ કેદી ફરી જાય તોપણ એ કબુલત કેદી વિરુદ્ધ મજકુર પુરાવ છે પણ તે કબુલત ખુશીથી કરી છે એવી જજને ખાતરી થતી ન્તેમએ—રાણી વિરુદ્ધ જોગા પુલી વીકલી રીપોર્ટ ૧૧ પ્ર. ૩૬

માજસ્ટરેટ પાસે લીધેલી જુખાની નીચે માજસ્ટરેટની સહી હોય તો તોહમતદારની એ જુખાનીની સાબિતી લેવાની જરૂર નથી. વિરુદ્ધ સાખીત થતાં સુધી તેણે લખેલી હકીકત ખરી છે એવું ગણવું ન્તેમએ—રાણી વિરુદ્ધ શ્રીમંતો મંગોળા. વી. સી. ૧ પ્ર. ૮૧ તથા રાણી વિરુદ્ધ મસામત જીવા વી. સી. ૮ પ્ર. ૪૦

કમીટ કરનાર માજસ્ટરેટ પાસે આપેલી જુખાની ઉપરથી કેદીને ગુનેગાર ઠરાવતાં પેહેલાં સેસન જડજો નીચેની બાબત ખાતરી કરવી ન્તેમએ.

(અ) એ કબુલત કેદીએ ખુશીથી કરી છે કે નહીં.

(બ) કબુલત કરયા પછી કેદીને કમીટ કરનાર માજસ્ટરેટ ખતાવી અગર વાંચી મંભ ખાતરી હતી.

(ક) એ કબુલત નીચે માજસ્ટરેટનું સરટીફિકેટ છે કે નહીં.

રાણી વિરુદ્ધ મસામત નીરૂ વીકલી રીપોર્ટ ૭ પ્ર. ૪૬

કબુલત નીચે સરટીફિકેટ ન હોય અને એ કબુલત તેણે કરી છે એવો ખીજો પુરાવા આપવામાં ન આવે તો તે કબુલત પુરાવમાં જ લેવી નહીં ન્તેમએ—રાણી વિરુદ્ધ પીતાબ

૨ જુબી વીકલી રીપોર્ટ ૧૪ પ્ર. ૧૦

પ્રથમચોકસીની વખત ૨૮૮. કમિટ કરનારા માહિતરેટની આગળ તોહમતવાળા તેઆપેલોપુરાવોદાખ ની સમક્ષ કોઈ શાહેદની જુબાની યોગ્ય રીતે લેવામાં આવો લ થઈ શકશે.

હોય તે જુબાની કોરટમાં અધક્ષસ્થાને ખેસનાર જરજનો ન જરમાં આવે તો, જો સદરહુ શાહેદને રજુ કરવામાં આવે અને તેની તપાસ કરવામાં આવે તો તે કામમાં પુરાવો દાખલ ગણવાનો અધિકાર છે.

ટીકા—કમીટીંગ માહિતરેટ પાસે સાહેદ જે હકીકતની જુબાની આપી હોય તે સાથે જડજ પાસે આપેલી જુબાનીની હકીકતનો જડજે મુકાબલો કરવો જોઈએ—રાણી વિરધ ખીદાખન લા. રી. ૫ વી. રી. પ્ર. ૫૪

ફરીયાદનું કામ ચલા ૨૮૯. ફરીયાદનું કામ ચલાવનારની તરફના શાહેદોની જુબાની વનારનીતરફનાશાહે અને તોહમતવાળાની જુબાની (જો હોય તો) પુરો થઈ રહે દોનીજુબાનીલીધા ૫ ત્યારે તોહમતવાળાને પુછવું કે તારે પુરાવો રજુ કરવોછેનેહી. છં.કેમ કરવું.

તે કહે કે મારે પુરાવો રજુ કરવો નથી તો ફરીયાદનું કામ ચલાવનારે પોતા ની તરફના મુકદમાનો સાર કહી સંભળાવવો, અને જો કોરટની નજરમાં એવું આવે કે તોહમતવાળાએ ગુન્હો કર્યો છે એવો કાંઈ પુરાવો નથી તો પછી આસેસરીની મદદથી જે કામમાં ધનસાફ થતો હોય તે કામમાં તકસીરવાર નથી એવો ઠરાવ દફતરમાં દાખલ કરવાને અથવા જે કામમાં જયુરીથી ધનસાફ થતો હોય તે કામમાં તક સોરવાર નથી એવો ઠરાવ કહી સંભળાવવાનું જયુરીને ફરમાવવાને કોરટ મુખત્યારછે.

જો તોહમતવાળો અથવા કેટલાક તોહમતવાળાઓમાંનો હરકોઈ તોહમતવાળો ક હે કે મારે પુરાવો રજુ કરવો છે અને કોરટની નજરમાં એમ આવે કે તોહમતવાળા એ ગુન્હો કર્યો છે એવો કાંઈ પુરાવો નથી તો પછી આસેસરીની મદદથી જે કામમાં ધનસાફ થતો હોય તે કામમાં તકસીરવાર નથી એવો ઠરાવ દફતરમાં દાખલ કરવાને, અથવા જે કામમાં જયુરીથી ધનસાફ થતો હોય તે કામમાં તકસીરવાર નથી એવો જે ઠરાવ કહી સંભળાવવાનું જયુરીને ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

જો તોહમતવાળો અથવા કેટલાએક તોહમતવાળાઓમાંનો હરકોઈ તોહમતવાળો કહે કે મારે પુરાવો રજુ કરવો છે; અને કોરટની નજરમાં એમ આવે કે તેણે ગુન્હો કર્યો છે. એવો પુરાવો છે, અથવા મારે પુરાવો રજુ કરવો નથી એવું તેના કહેવા ઉપરથી ફરીયાદનું કામ ચલાવનાર પોતાની તરફના મુકદમાનો સાર કહી સંભળાવે અને કોરટની નજરમાં એમ આવે કે તોહમતવાળાએ ગુન્હો કર્યો છે એવો પુરાવો છે, તો તોહમતવાળાને તેનો જવાબ કરવા માંડવાનું કોરટે ફરમાવવું.

ટીકા—આ કલમ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૫૧ ના પેરેગ્રાફ ૧ લા અ ને ખીજને મળતી છે. ફરીયાદનું કામ ચલાવનારની તરફના શાહેદોની જુબાની લીધા ૫૦ થી ન્યાયાધીસે શું કરવું તેને માટે આ કલમછે.

તોહમતદાર તરફથી શું ખચાવ કરવામાં આવ્યું. તે દફતરમાં લખ્યું ન હોય તો તે અપુણ્ય દફતર કેહેવાય ગોપાળ હજમનાં કામમાં વી. રી. ૧૫ પ્ર. ૧૬

તોહમતવાળાનો ખચાવ યદ્ય રહેવા પછી ફરીયાદના એક સાહેદને ફરી ખાલાવો તે થી તે ખાખત પુરાવ આપવાનો તોહમતવાળાને કાંઈ લાગ નહોતો. આ કામમાં એમ ઠરાવ થયો કે શિક્ષા ૨૬ અને કામ ફરી ચલાવવું રાણી વિ. એસાનુલાવીકલી રીપેટ ૧૨ પ્ર. ૧૫ જવાબ.

૨૯૦ પછી તોહમતવાળો અથવા તેનો પ્લીડર પોતાના તરફ નો ચુકદમો રાફ કરવાને મુખત્યાર છે, અને તેણે તેમાં જે હકીકત ઉપર અથવા આ કાયદા ઉપર આધાર રાખવાનો પોતાનો ધરાવો હોય તે હકીકત અથવા કાયદો કેહેવો, તથા ફરીયાદનું કામ ચલાવનારની તરફના પુરાવા ઉપર જે જે ટીકાં પોતાને જરૂરની લાગે તે કરવી. પછી તે પોતાના સાહેદો હોય તો તેઓને તપાસવાને મુખત્યાર છે, અને તેઓની ઊલટ તપાસણી અથવા ફરી તપાસણી કરવી હોય તો તે કરવા પછી પોતાની તરફના ચુકદમાનો સાર કહી સંભળાવવાને મુખત્યાર છે સાહેદોની જખા ૨૯૧. જે સાહેદનું નામ તોહમતવાળાએ અગાઉ નહો કહ્યું નો લેવા ખાખત હોય તે સાહેદ હાજર હોય તો તેની જખાની તોહમતવાળાને લે તથા તેઓને સમ વા દેવો, પણ જે ચાલસ્ટરેટ તેનો ધનસાફ થવા સાફ તેને ક ન કરાવવા ખાખત મિટ કરવો હોય તે ચાલસ્ટરેટને આપેલી ટીપમાં જે સાહેદોનાં તોહમતવાળાનો હ નામ લખ્યાં હોય તે સિવાય ખોળ કોઈ પણ સાહેદને સમન ક. કરીને ખોલાવવાનો હક, ૨૧૧ મી તથા ૨૩૧ મી કલમમાં કહેલા પ્રસંગે શિવાય ખીજે પ્રસંગે નથી.

કમિટ કરનાર ચાલસ્ટરેટ પાસે જે સાહેદોનાં નામ આપેલાં ન હોય તે સાહેદોની જખાની લેવાવવા કેદી હક તરીકે માગણી કરી શકતો નથી.—રાણી વિરુદ્ધ. ખોળ ૬ નાયસોંગ વી. રી. ૭ પ્ર. ૨૯

ખચાવનો સાહેદ સમન્સ કરવા છતાં ગેરહાજર હોય તો કેસ મુલતવી રાખવા જજ ખંધાએલા છે. ખચાવ કરીને એ સાહેદ અગત્યનો હોવો જોઈએ અને તેની જખાનો લીધા વગર કેસનો સંતોશ કારક ફેંસલો થઈ શકે નહીં તેવું હોવું જોઈએ —રાણી વિ. ઇસનચંદ્રકત ખે. સો. રી. ના. ૬ પ્ર. ૮૮

પ્રત્યુત્તર આપવાનો ફ ૨૯૨. જે તોહમતવાળાએ અથવા તોહમતવાળાઓમાંના રિયાદનું કામ ચલાવ હરકોઈએ ૨૮૯ મી કલમ મુજબ પોતાને પ્રછયા ઉપરથી એવું કહ્યું હશે કે મારે પુરાવો રજૂ કરવો છે તો ફરીયાદનું કામ ચલાવનારને પ્રત્યુત્તર આપવાનો હક છે એવું સમજવું

જથૂરીએ અથવા આસે ૨૯૩. જ્યારે કોરટ એમ ધારે કે જે ગુન્હાનું તોહમત મુ સરોએકાંઈ જગાનજ કયું છે તે ગુન્હો જે જગાએ કર્યાનું કેહેવામાં આવ્યું છે તે જગા અથવા ખોલ જે જગાએ ધનશાફને લગતી મુદ્દાની રેજેત્રા ખાખત. તે જગા અથવા ખોલ જે જગાએ ધનશાફને લગતી મુદ્દાની ખીલ કોઈ વાત ખન્યાનું કેહેવામાં આવ્યું છે તે જગા, જથૂ

રીએ અથવા આસેસરોએ નજરે જોવા જોઈએ, ત્યારે કોરટે તે પ્રમાણે હુકમ કરવો, અને કોરટના કોઈ અમલદારના હવાલામાં તે જ્યુરીને અથવા આસેસરોને એકઠા તે જગ્યાએ લઈ જવા અને તે જગ્યા કોરટે નિમેલા કેદ સખસે તેઓને દેખાડવી.

તે અમલદારે કોરટની રજા શિવાય ખીજ કોઈપણ સખસને તે જ્યુરીમાંના અથવા આસેસરોમાંના કોઈની જોડે ખોલવા અથવા ચીઠી પત્રી વગેરે વડે વ્યવહાર અલાવવા દેવો નહીં અને કોરટ ખીજ રીતે ફરમાવે નહીં તો તે જગ્યા જોવાનું કામ પુરૂ થઈ રહે એટલે તુરત તેઓને પાછા કોરટમાં લઈ જવા.

જ્યુરનીઅથવાઆ ૨૯૪ કોઈ જ્યુર અથવા આસેસર સખંધ રાખનારી કોઈ સેસરનીજખાનીકયા લગતી હકિકતથી પોતાની જાતે વાકેફ હોય તો હું એ વાતથી રેલેવાનોઅખત્યારછે વાકેફ છું એવું જાહેરને જાહેર કરવાની તેની ફરજ છે.

છે અને પછી કોઈ શાહેદની માફકજ તેને સમ આપીને તેની તપાસણી, ઉલટ તપાસણી, અથવા ફરી તપાસણી કરવાનો અધિકાર છે.

જેદિવસપરખેઠકમુલ ૨૯૫. જે કોઈ ઇનશાફનું કામ મુલતવી રાખવામાં આવેતો તવીહોયતે દિવસેજુ જ્યુરીએ અથવા આસેસરોએ મુલતવી રાખેલો ખેઠકહાજર થવું રીએઅથવાઆસેસરો અને ઇનશાફનું કામ પુરૂ થતાં સુધી પછીનો દરેક ખેઠક હા એ હાજર રહેવું. જરૂર રહેવું.

જ્યુરીને પુરા રાખવા ૨૯૬ હાઈકોરટની આગળ કોઈ મુકદ્દમાનો ઇનશાફ એક ખાખત. કરતાં વધારે દિવસ સુધી ચાલે તે દરમિયાનમાં જ્યુરીને એકઠી રાખવા ખાખત તે હાઈકોરટ વખતે વખતે કાનુનો કરવા મુખત્યાર છે, અને જુરરોને તે કોરટના કોઈ અમલદારના હવાલામાં એકઠા રાખવા કે તેમને પો તપોતાને ઘેર પાછા જવા દેવા અને રાખવા તો કેવી રીતે રાખવા તે ખાખત પ્રમુખ જજ સદરહુ કાનુનોને અનુસરીને હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

ક-જે મુકદ્દમાનો ઇનશાફ જ્યુરીથી કરયો હોય તે મુકદ્દમાઓમાં ઇનશાફનો છેટો. જ્યુરીનેઆદેશ. ૨૯૭ જે મુકદ્દમાનો ઇનશાફ જ્યુરીથી કરયો હોય તે મુકદ્દમાઓમાં તોહમતનો જવાબ દેવાનું કામ પુરૂ થઈરેહે અને ફરિયાદનું કામ ચલાવનારને પ્રત્યુત્તર આપવો હોય તો તે પ્રત્યુત્તર આપે એટલે કોરટે જ્યુરીને આદેશ આપવા માંડવો તેમાં ફરીયાદનું કામ ચલાવનારની તરફના તથા તોહમતવાળાની તરફના સાહેદીને પરાવાનો સાર કહી સંબળાવવો અને જે કાયદા પ્રમાણે જ્યુરીએ ચાલવું તે કાયદો કહેવો.

ડીકા-આ કલમ સન ૧૮૭૧ ના આક્ટ ૧ લાગી કલમ ૨૫૫ ના પારેગરાફ ૧ બાકે મળતી છે.

કેદી ઉપર દયા કરવી એવું જ્યુરીને આ દેશ આપતી વખત જજ કહી શકતા નથી એ દયા કરવી અગર ન કરવી એ જ્યુરીનું કામ છે-રાણી વિરૂદ્ધ જાસા સુસબમાની બીકલી રીપોર્ટ ૧૪ પ્ર. ૪૬

ડીકા-આ કલમ સન ૧૮૭૧ ના આક્ટ ૧ લાગી કલમ ૨૫૫ ના પારેગરાફ ૧ બાકે મળતી છે.

કેદી ઉપર દયા કરવી એવું જ્યુરીને આ દેશ આપતી વખત જજ કહી શકતા નથી એ દયા કરવી અગર ન કરવી એ જ્યુરીનું કામ છે-રાણી વિરૂદ્ધ જાસા સુસબમાની બીકલી રીપોર્ટ ૧૪ પ્ર. ૪૬

કેવી વિરૂધ્ધ કાંઈ પુગવો નહોય તો કેદીને નિરોધાય કરવા જડને જ્યુરીને કહેવું ન્ને. ધ્રુવે કેદી યુ-હેગાર છે કે ખીન યુ-હેગાર છે તે કહેવાનું કામ જ્યુરી ઉપર રાખવું નહીં ન્નેધ્રુવે--રાણી વિરૂધ્ધ ગીરધારી માનજી વી. રી. ૭ પ્ર ૩૯

આ કલમના નિયમ પ્રમાણે વરતવામાં જડજ ગફલત કરે અને પુરાવનો સાર જ્યુરીને કહી સંભળાવે નહી તો નવેસરથી તજવીજ થવાને: હુકમ થઈ શકે--રાણી વિરૂધ્ધ સન્ મથેર ખે. વી. રી. ૯ પ્ર. ૫૧

જ્યુરીથી ઇનસાફ થાય તેવા કેસમાં પુરાવાનો સાર કહેવા આ કલમ ફરમાવે છે પણ એક વખતે કલકતા હાઇકોર્ટે કરા યું છે કે આસેસરથી ઇનસાફ થાય તેવા કેસમાં જડજ પુરાવાનો સાર કહે તેથી કાંઈ ગેરન્યાયજી થતું નથી--રાણી વિરૂધ્ધ અમીરદીન ખેંગાલા લો રીપોર્ટ વા. ૭ પ્ર. ૧૩

જ્યુરીને આં દેશ આપતી વખતે ચોરીની મીલકતને આલખાવા વિશેની સ્વીસ્તર હ કીકત કહેવા જડજ બુલી ગયો હોય તો તેથી જ્યુરીને જડને ખોટો આ દેશ આપ્યો એવું સમજવું નહીં--રાણી વિરૂધ્ધ માધવપાલ અને ખીન વીકલી રીપોર્ટ ૧ પ્ર. ૨૨

જડજનું કામ. ૨૯૯ સદરહુ મુકદમાઓમાં જડજનું કામ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે છે.

(અ) કાયદાની જે તકરારો ઇનસાફ ચાલતો વખતે નિકળે તે સઘળી તકરારોનો અને વિશેસે કરીને જે હકિકતો સાબિત કરવાનો વિચાર હોય તે હકિકતો નાં સાચુપણા ખાખત, તથા કાંઈપણ પુરાવો દાખલ થઈ શકે કે નહી તેખા ખત અથવા પક્ષકારોએ અથવા તેમની તરફથી પુછેલા સવાલોની યોગ્યતા ખાખત સઘળી તકરારોનો ફેંસલો કરવો; અને પોતાની નજરમાં આવેતો દા ખલ ન થઈ શકે એવો પુરાવ રજુ થતો અટકાવવો. પછી તે પુરાવા ખાખ ત પક્ષકારોએ હરકત લીધો હોય કે નહી હોય તોપણ.

(ખ) ઇનસાફની વખતે પુરાવામાં આપેલા સઘળા દસ્તાવેજોના અરથ તથા અન્વય ખાખત ફેંસલો કરવો;

(ક) મુકરર ખાખતોનો પુરાવો આપાય એટલા માટે હકિકતની જે ખાખતો સા ખિત કરવાની જરૂર હોય તે સઘળી ખાખતોનો ફેંસલો કરવો,

(ડ) કાંઈ તકરાર નિકળે તેનો નિકાલ પોતે કરવો કે જુરોએ કરવો તે ખાખત ફેં સલો કરવો, અને એ ખાખત તેનો ફેંસલો જ્યુરીને ખંધક છે.

શાહેદી પ્રરાવાનો સાર કહી સંભળાવતી વખતે પોતાની નજરમાં યોગ્યજણાય તે હકિકતની કાંઈ તકરાર અથવા કાયદાની અને હકિકતની એ ખેઉની ભેગી કાંઈ ત કરાર તે કામને લગતી હોય તે ખાખત પોતાનો અભિપ્રાય જુરીને જણાવવાને જડજ અખત્યાર છે.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) જે સખસ તે કામમાં શાહેદ નહોય તે સખસે કાંઈ મચકુર કહ્યો હોય તે મચકુરનો પુરાવો જે હકિકતપરથી દાખલ થઈ શકે તે હકિકત સાબિત થઈ છે એ સખસપરથી તે મચકુર સાબિત કરવાનો વિચાર છે.

તેવી હકિકત હતા એવું સાબિત થયું છે કે નહી તેનો નિશ્ચય કરવો એ જડજનું કામ છે, જુરીનું કામ નથી.

(ખ) જે અસલ દસ્તાવેજ ખોવાઈ ગયાનું અથવા જેનો નાશ થઈ ગયાનું કહેતા હોય તે દસ્તાવેજ આપવાનો વિચાર છે.

તે અસલી દસ્તાવેજ ખોવાઈ ગયેલો છે કે નહી અથવા તેનો નાશ થઈ ગયો છે કે નહી તેનો નિશ્ચય કરવો એ જડજનું કામ છે.

ટીકા—આ કલમ સન ૧૮૭૧ ના આક્ટ ૧ લાની કલમ ૨૫૧ ને મળતી છે. જુરીની ધનસાફ થાય તવા કેસોમાં જડજનું શું કરવાનું કામ છે તેને માટે આ કલમ છે.

હકીકતના સ્વાલ ઉપર જુરીને સલાહ આપવા જડજન બંધાએલા છે અને વળી ૫ હેલા પુરાવ ઉપરથી પોતાના મન ઉપર કેવી અસર થઈ છે તે પણ જુરીને જડજન કહી શકે છે. રાણી વિરૂધ્ધ દ્વારકાનાથ સેનના કામમાં વીકલી રીપોર્ટ ૧૪ પ્ર. ૩૪

એક છોકરીનું હરણ થયું હતું તે બાબતના કામમાં એ છોકરીની બિમર નકી કરવાનું કામ જડજને જુરીને સોંપ્યું જડજને પોતે તો તે સંબંધી પોતાનો શુ અભિપ્રાય છે તે કહ્યું એ મત સાથે જુરી એક મત થઈ તેમાં દરાવવામાં આવ્યું કે આથી જડજને જુરીને અનવગે રસ્તે દોરી એવું થતું નથી રાણી વિરૂધ્ધ સામા આનકી વિકલી રીપોર્ટ ૭ પ્ર. ૨૨

‘તોહમતદારના કબજામાં મુદ્દામાલ કેમ આવે તે તે સાબિત કરી શકે નહી તો તમ મારી ફરજ છે કે તમારે તેને ચુન્દેગાર દરાવવો કેમકે કાયદા એવું અનુમાન કરે છે કે જો એવું બતાવે નહીતો એ મીલકત ગેરકાયદે તેણે મેળવી છે.’ આ શબ્દોમાં જડજને જુરીને ફરમાવ્યું તે બાદ આદેશ ફરજો એવું નથી રાણી વિરૂધ્ધ નારાયણ બાગદી વીકલી રી. ૫ પ્ર. ૩

એક ખુનના કેસમાં જે ખુન થયું હતું તે કારણ વિશે અને એ ખુનના સંબંધમાં હાંસ્ય રૂપે આપવાના પ્રયત્ન થયાં હતાં તે સાથે કેદનો કેટલો સંબંધ હતા એ બેઉ બાબત જુરીએ વિચારવા જેવી હતી પણ જડજને તે વિચારેલી હોવાથી જડજને જુરીને આ બાદ આદેશ આપ્યો એવું ફરાવી જુરીનો નીવેડો ૨૬ કરજો—રાણી વિ. કાલીચરણ ગાયુલી વી. રી ૭ પ્ર. ૨

જુરીનું કામ. ૨૯૯. જુરીનું કામ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે છે:—

(અ) મુકદ્દમામાંની હકિકતોની કદ બાબત ખરી છે તે નકી કરવું અને પછી તે બાબતને આધારે જે દરાવ જડજના આ દેશ પ્રમાણે કહી સંભળાવવો જોઈએ તે દરાવ કહી સંભળાવવો.

(બ) કાયદાના શબ્દો સિવાય બીજા જે પારિભાસિક શબ્દોનો તથા જે શબ્દોનો અર્થ અસાધારણ અર્થમાં કર્યો હોય તથા તે નકી કરવાનો જરૂર હોય તેનો અર્થ નકી કરવો. પછી તે શબ્દો દસ્તાવેજમાં આવ્યા હોય કે નહી તેોપણ.

(ક) જે તકરારોને કાયદા પ્રમાણે હકિકતની તકરારો ગણવી જોઈએ તે સંબંધી તકરારોનો ફેસલો કરવો.

(ડ) સામાન્ય મોઢમ વાક્યો હોય તે અમુક પ્રસંગને લાગુ છે કે નહી તેનો દરાવ

કેરવો, પણ તે વાઘ્યોનો સખંધ કાયદા પ્રમાણે કામ ચલાવવાની રીત સાથે હોય અથવા તેઓનો અરથ કાયદાથી નકી કરવો હોયતો એ બેઉ પ્રસંગે તેઓનો અરથ ઠરાવવો એ જરૂરનું કામ છે. જ્યુરીનું નથી.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) ખ. નાં જીન ખાખત એ. નો ધનશાફ ચાલે છે.

જીનમા અને શિક્ષણીય મનુષ્યવધમાં ફેટલો ફેર છે. તે જ્યુરીને સમજાવવો અને હકિકતોની કઈ કઈ સમજ પ્રમાણે એ. ની ઉપર જીનનો અથવા શિક્ષણીય મનુષ્ય વધનો, ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવો અથવા કઈ સમજ પ્રમાણે એ. એ ગુન્હો કરવો નથી એવો ઠરાવ કરવો એ તેઓને કહેવું એ જરૂરનું કામ છે. હકિકતોની કઈ સમજ ખરી છે એનો નિશ્ચય કરવો અને જરૂરનો આદેશ ખરો અથવા ખોટો હોય અને તે પ્રમાણે પોતાનો મત હોય કે નહીં હોય તોપણ તે આદેશ પ્રમાણે પોતાનો ઠરાવ કહી સાંભળાવવો એ જ્યુરીનું કામ છે.

(ખ) તકરાર એવી છે કે કોઈ અમુક ખાખત ઉપર કોઈ સખસે વ્યાજબી મત ધારણ કરેલો કે નહીં—કામ ધટિત હુશિયારોથી અથવા ખરાબર મેહેનત કરીને કરેલું કે નહીં આમાંની દરેક તકરારનો નિશ્ચય કરવો એ જ્યુરીનું કામ છે.

વિચારકરવાનેએકાં ૩૦૦ જે મુકદ્દમાનો ધનશાફ જ્યુરીથી કરવો હોય તે મુકદ્દમા તમાજવા ખાખત. માં જરૂર પોતાનો આદેશ પુરો કર્યા પછી જ્યુરી પોતાના ઠરાવ ખાખત વિચાર કરવાતે એકાંતમાં જવાને મુખત્યાર છે.

કોરટની રજા વગર જ્યુરર સિવાય ખીજ કોઈ સખસે સદરહુ જરૂરીના કોઈપણ મેંખરનો જોડે બોલવું નહીં અથવા ચીઠી પત્રી વગેરે વડે વ્યવહાર ચલાવવો નહિ.

ઠરાવ કહી સાંભળા ૩૦૧ જ્યારે જ્યુરી પોતાના ઠરાવ ખાખત વિચાર કરી વા ખાખત. રહે ત્યારે તે તેમનો જે ઠરાવ હોય તે અથવા તેમાંના અધિકા

ધિકોનો જે ઠરાવ હોય તે જ્યુરીના અગરેસરે જરૂરને જણાવવો.

જ્યુરીવાળાઓના જી ૩૦૨ જ્યુરીનાં સઘણાં માણસો એક મત નહોય તો વધારે દા જીદમતહોયત્યારે વિચાર કરવા સાડ એકાંતમાં જવાનું તે જીરીને ફરમાવવાને જ કેમ કરવું. રજા મુખત્યાર છે. જરૂર યોગ્ય ધારે તેટલી મુદત પછી જીરી

ના સઘણાં માણસો એક મત નહોય તોપણ તે જીરી પોતાનો

ઠરાવ કહી સાંભળવાને મુખત્યાર છે.

ટીકા—આરોપિતપર જે ગુન્હો સાબિત થયો તે બદલ જો કે જીદ તોહમત તેના ઉપર મુકવામાં આવ્યું નહોતું તોપણ જીરી સાથે એક એકમત થઈ તે તોહમતને માટે કરેલો ઠરાવ અમલમાં લાવી શકાય છે આરોપિતપર જે તોહમત મુકવામાં આવ્યું હોય તે તોહમતનો કોઈ ભાગ સાબિત થયો હોય તો તે તોહમતમાં ખતાવેલો ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનો કોરટને અધિકાર છે જીરીએ કાયદા પ્રમાણે સર્વ મતે આપેલો અભિપ્રાય જરૂરને પસંદ નહોય તો આ કલમ પ્રમાણે કામ ચલાવવું જોઈએ જીરીના સઘણા સખસોનો એક મત હોય અને તેમનો અભિપ્રાય કાયદા વિરુદ્ધ નહોય તો જીરીને વધારે વિચાર કરવા સાડ

એકાંતમાં ગ્રાહકવાની જરૂર નથી બંગાળા સરકાર વિરૂધ્ધ પહાડી વિગરે ઈન્ડિયન લા રી
ક વા પ પ્ર ૮૭૧

પેહેલા તોહમતદારની બાબતમાં જુરીએ એમ ડરાબું કે કદી નિરદોષ છે અને ખાસ
જમાં તે ગુન્હેગાર સાબિત ગણે તે પરથી સેશનજજ સાહેબે તેમનો ડરાવ ના મંજૂર ક
રા અને પ્રથમની બાબતમાં કદીને ગુન્હેગાર ડરાવવા સાબિત સાડે જુરીને ફરમાવું-એમ
ડરાવવામાં આવું કે જુરીને ઉપર મુજબ હુકમ કરવાનો સેશન જજને અધિકાર નથી
જ્યારે ઘણાં તોહમતોનો ધનસાફ કરવા જુરીને સોંપવામાં આવું હોય ત્યારે એવું અનુ-
માન ફરવુંજ નોંધ્યું કે દરેક તોહમતની પુછીને સાડે નોંધ્યું તેટલો પુરાવહતો અને સઘણાં
તોહમતોમાંથી ક્યાં ક્યાં સાબિત ગણવાં અને ક્યાં ક્યાં ન સાબિત ગણવાં એ જુરીના અ-
ખત્યારની વાત છે જજ સાહેબે જુરીનો પ્રથમનો ડરાવ નોંધવો નોંધતો હતો, અને કે
દીને તે ડરાવ પ્રમાણે શિક્ષા કરવી નોંધતી હતી રાણી વિરૂધ્ધ જ્યોષકિસ્તો ગોસામી વી રી
૭ પ્ર ૨૨

દરેક તોહમતખાખ ૪ ૩૦૩. ફોરટે ખીલ રીતે હુકમ કર્યો નહોય તો જે તોહમ
રાવ કહી સંભળાવવો તો ઉપરથી તોહમતવાળાનો ધનશાફ કર્યો હોય તે સઘણાં
ને જુરીને સવાલ પુછવા તોહમતો બાબતનો જુરીએ પોતાનો ડરાવ કહી સંભળાવવો,
નો જજને અધિકાર છે અને તેમનો ડરાવ શો છે તેનો નિશ્ચય કરવા સાડે જે સવાલો
પુછવાની જરૂર હોય તે સવાલો તેમને પુછવાને જજ અખત્યાર છે.

સવાલો તથા જવાબો સદરહુ સવાલો તથા તેમના જવાબો દફતરમાં દાખલ કરવા
દફતરમાં દાખલ કરવા.

ડીકા-જુરીએ કાંઈ અમુક રીતે પોતાનો ડરાવ કહી સંભળાવવો તે બાબત કાયદામાં
ડરાવ નથી અને તેથી જુરી પોતાની નજરમાં યોગ લાગે એવી રીતે તે ડરાવ કહી સંભ
ળાવવાને અખત્યાર છે તે ડરાવમાં જે મુદ્દાની સઘણી હકીકત ઉપર જે તોહમત અથવા
તોહમતોનો આધાર હોય તેમાંથી કોઈ રહી જવું ન હોય તો જુરીનો ડરાવ શો છે તે નિ
શ્ચય કરવા સાડે જે સવાલો પુછવાની જરૂર હોય તે સવાલો પુછવાને જજને અખત્યા
ર છે તથા તે પ્રમાણે સવાલો પુછવાની તેની ફરજ છે રાણી વિરૂધ્ધ હરિપ્રસાદ ગાંગોલી
વીકલી રીપોર્ટ ૧૪ પ્ર ૫૬

તેથી ઉલટા કેસમાં રાણી વિરૂધ્ધ મુખ્યનકુમારનો જુરો વીકલી રીપોર્ટ ૧ પ્ર ૨૭૫.
એક કામમાં નામદાર જસ્ટીસ પ્રીનસેપે એવું ડરાબું છે કે જુરીએ જે ડરાવ કહી સં-
ભળાવ્યો હોય તે ડરાવનાં કારણો પુછવા જજને કાયદાથી પ્રતિબંધ નથી. જુરીનો ડરા
વ શો છે તેનો નિશ્ચય કરવા સાડે જજ જજને જુરીને સવાલ પુછવાની જરૂર છે
આવી રીતની જરૂર ખરેખરી હોય તોજ સવાલ પુછવા કાયદેસર છે જુરીએ ડરાવ કહી
સંભળાવ્યા બાદ તેમણે જે અનુમાનો કરેલાં છે તે ગેર કાયદેસર અને વિરૂધ્ધ છે એવું
ખતાવવાના હેતુથી અથવા તેમનો ડરાવ છેવટનો નથી એવી તકરાર ઉઠાવવાને જજને સ
તા મળે એવાં સાધનો આપવાના હેતુથી જુરીને ઉલટ પાલટ સવાલ પુછવાનો સેસન
જજને અખત્યાર આપવો એ બધું બરેબું છે, એમ બેચક કાયદા કરનારે ધારેલું હશે;
પણ આ કેસમાં પેહેલા તોહમત ત્રીજી જુરીએ કરેલા ડરાવની બાબતમાં જુરીના અગરેસ્ટ

૨. જે ને જવાબો આપેલા છે તે જવાબો પરથી એમ માલમ પડે છે કે તેમના વિશે તેમના મનમાં કંઈ શક હતો અને એમ ધારીએ છીએ કે એ શક જડજને માલમ પડવાથી એ જંદરે જોતાં જડજે ને સવાલો પુછ્યા હતા તે સવાલો આ કલમના ઠરાવ મુજબ વ્યાજ ખી રીતે પુછવામાં આંચા હતા--રીઅર જસ્ટીસસાહેબ રાણી વિરૂધ સુરતરામ મંડળ વી કલી રીપોટ ૨૧ પ્ર. ૫૧૨

જ્યુરીનો ઠરાવ સુધા ૩૦૪ જ્યારે અકસ્માતથી અથવા ભુલથી જોડો ઠરાવ કહી રવા બાબત. સંભળાવ્યો હોય ત્યારે તે દફતરમાં દાખલ કરતાં પેહેલાં અથવા

દાખલ કર્યા પછી તુરત તે ઠરાવમાં સુધારો કરવાને જ્યુરી મુખ ત્યાર છે અને આખરે સુધાર્યા પ્રમાણે તે ઠરાવ થવો જોઈએ.

હાઇકોર્ટમાં જ્યુરી ૩૦૫ જ્યારે હાઇકોર્ટની આગળ જે મુકદ્દમાનો ઇનશાફ કર્યો ના ઠરાવ પ્રમાણે ક્યા હોય તે મુકદ્દમામાં જ્યુરીના સઘળા માણસો એક મત હોય અથ રે ચાલતું. વા જ્યારે તેમના છ જણ એક મત હોય અને જડજ તેમનાં સા

થે મળતો આવે ત્યારે જડજે સદરહુ મત પ્રમાણે ઠરાવ આપવો.

જ્યારે સદરહુ પ્રકારના કોઈપણ મુકદ્દમામાં જ્યુરીના પાત્રી થાય કે અર્થે એક મત થઈશું નહી, પણ તેમાંના છ જણ એકમત હોય ત્યારે અગરેસરે જડજને તે મુજબ ખબર આપવી.

ખીજે પ્રસંગે જ્યુરી જો જ્યુરીમાંના અધિકાધિક સાથે જડજ મળતો ન આવેતો તે નેરજ આપવાયા જે જ્યુરીને એકદમ રજા આપવી.

મત.

જ્યુરીમાંના છ જણ એક મત ન હોયતો પોતાને યોગ્ય લાગે એટલો વખત વી ત્યા પછી જડજે જ્યુરીને રજા આપવી.

સેશનકોર્ટમાં જ્યુરીના ૩૦૬. જે મુકદ્દમાનો ઇનશાફ સેશનકોર્ટની આગળ કર્યો ઠરાવ પ્રમાણે ક્યારે ચા હોય તે મુકદ્દમામાં જ્યુરીનો ઠરાવ અથવા જ્યુરીમાંના અધિ કાધિકનો ઠરાવ ના કચ્છલ કરવાની જરૂર નથી એમ જડજને

લાગે, ત્યારે તેણે તે ઠરાવ મુજબ ફેંસલો આપવો.

તોહમતવાળો ખીન તકરીરવાર દરે તો જડજે તેની ઉપર ગુનહો નાસાળિત થ ધાનો ફેંસલો દફતરમાં દાખલ કરવો. તોહમતવાળો તકરીરવાર દરેતો જડજે કાયદા મુજબ તેની ઉપર શિક્ષાનો હુકમ કરવો.

જ્યારે જ્યુરીનો ઠરા ૩૦૭ સદરહુ પ્રકારના કોઈપણ મુકદ્દમામાં જે તોહમતો ઉપરથી વસેરાન જડજના કચ્છ તોહમતવાળાનો ઇનશાફ કર્યો હોય તે સઘળા તોહમતો ખા કરેત્યારે કેમ કરતું. ખત અથવા તેમાંના કોઈપણ તોહમત બાબત જ્યુરીના ઠરાવથી

અથવા જ્યુરીમાંના અધિકાધિકોના ઠરાવથી જડજ એટલો બધો

જુદો પડે કે ઇનશાફની મતલબ પાર પાડવા સાફ તે મુકદ્દમો હાઇકોર્ટમાં મોકલવા ની તેને જરૂર લાગે, તો તે મુજબ તે મુકદ્દમો તેણે મોકલવો અને પોતાના મતના

કારણ હકૂતરમાં દાખલ કરવાં અને જ્યારે જ્યુરીનો ઠરાવ ગુન્હો નાસાખિત થયાનો હોય ત્યારે જે ગુન્હો થયેલો પોતાને લાગે તે ગુન્હો જાણાવવો.

આ કલમ પ્રમાણે જહજ કોઈ મુકદ્દમો મોકલે ત્યારે જે તોહમત ઉપરથી તોહમતવાળાનો ઇનશાફ કરવો હોય તેમાંના કોઈપણ તોહમત ખાખત તે ગુન્હો ના સાખિત થયાનો અથવા સાખિત થયાનો ફેંસલો હકૂતરમાં દાખલ કરવો નહીં, પણ તોહમતવાળાને પાછો પેહેરામાં મોકલવાને અથવા તેના જમીન લેવાને તે મુખત્યાર છે.

અખીલમાં હાઈકોર્ટ જે અખત્યાર ચલાવી શકે તેમાંના હરકોઈ અખત્યાર આવી રીતે મોકલેલા મુકદ્દમાની તમ્બીજ કરતી વખતે ચલાવવાને તે કોર્ટ મુખત્યાર છે. પણ જે તોહમત તથ્યાર કરી તે પોતાની આગળ રજુ કર્યું હોય તે તોહમત ઉપરથી જે ગુનો તોહમતવાળાની ઉપર જુરી ઠરાવી શકત તેવા કોઈપણ ગુન્હો ખાખત તોહમતવાળાને ખિનતકસીરવાર અથવા તકસીરવાર ઠરાવવાને હાઈકોર્ટ મુખત્યાર છે; અને જે તેને પોતે તકસીરવાર ઠરાવેતો જે શિક્ષાનો હુકમ સેસનકોર્ટ કરો શકત તે શિક્ષાનો હુકમ કરવાને હાઈકોર્ટ મુખત્યાર છે.

ટીકા--આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૬૩ ના પારેગરાફ ૫ અને ૬ અને સન ૧૮૭૪ ના આક્ટ ૧૧ ની કલમ ૨૧ ને મળતી છે. આ કલમમાં “અંતરો ખધો (જુદા પડે) કે” એ શબ્દો નવા છે આ શબ્દો જે રાણી વિરૂદ્ધ બવાની ખીન પાંડું (ઈ. લા. રી. મુંબઈ વા; ૨ પ્ર. ૫૨૬) ના કામમાં ઠરાવ કરવામાં આવ્યો હતો તે પ્રમાણે ઉચ્ચવામાં આવ્યો છે. આ કલમમાં વળી “અને જ્યારે જ્યુરીનો ઠરાવ ગુન્હો ના સાખિત થયાનો હોય ત્યારે જે ગુન્હો થયેલો પોતાને લાગે તે ગુન્હો જાણાવવો” એ જે શબ્દો છે તે રાણી વિ. શાહેરાય (ઈ. લા. રી. વા. ૩ કલકતા પ્ર. ૬૨૩) ના કામમાં જે ઠરાવ થયો છે તે પ્રમાણે ઉચ્ચવામાં આવ્યો છે વળી છેલ્લા પારેગરાફમાં “પણ જે તોહમત તથ્યાર કરીને પોતાની આગળ રજુ કર્યું હોય તે તોહમત ઉપરથી જે ગુન્હો તોહમતવાળાની ઉપર જુરી ઠરાવી શકત તેવા કોઈ પણ ગુન્હો ખાખત તોહમતવાળાને ખીન તકસીરવાર અથવા તકસીરવાર ઠરાવવાને હાઈકોર્ટ મુખત્યાર છે; એ જે સખદા છે તે રાણી વિરૂદ્ધ હરી મીરઘા (ઈ. લા. રી. કલકતા વા ૩ પ્ર ૧૬૨) ના કામમાં જે ઠરાવ કરવામાં આવ્યો છે તેને અનુસરીને દાખલ કરવામાં આવ્યો છે.

જુરીએ કેદો નિરોધાવ ઠરાવ્યાનો નીવેડો આવ્યો હોય તે સાથે જહજએકમત મજબૂદા હોય એમ છતાં હાઈકોર્ટમાં તે કેસ ન મોકલતાં તે નીવેડા પ્રમાણે ઠરાવ કરે તો સરકારને નીવેડો વિરૂદ્ધ અખીલ કરી શકે છે, કઈસરે હોંદ વિરૂદ્ધ હરીગનું. ૨ ઈ. લા. રી. મુંબઈ પ્ર. ૫૨૬

ગ--જ્યુરીને રજા આપ્યા પછી તોહમતવાળાનો ફરીથી ઇનશાફ કરવા ખાખત. જ્યુરીનેરજાઆપ્યા ૩૦૮ જ્યારે જ્યુરીને રજા આપવામાં આવે ત્યારે તોહમત તોહમતવાળાનો તવાળાને (પ્રસંગ પ્રમાણે) પેહેરામાં અટકાવી રાખવા અથવા રીથી ઇનશાફ કરવા જમિન ઉપર છોડવો, અને ખીજ કોઈ જુરીથી તેનો ઇનશાખાખત. ફ કરવો. પણ જે જહજની નજરમાં એમ આવે કે તોહમતવા

જાનો ફરીથી ધનશાસ્ત્ર નહીં કરવો જોઈએ તો તે પ્રસંગે જરૂરે તોહમતનામાનો ઉપર તે મતલબની નોંધ કરવી અને તે નોંધનું કૃણ શુન્હો ના સાખિત થયાના ઠરાવ જેવું થશે.

હુ=આસેસરો લઈને જે મુકદમાનો ધનશાસ્ત્ર કરવો હોય તે મુકદમામાં ધનશાસ્ત્રનો છેલો.

આસેસરોનાં મત ૪૦૯. જે મુકદમાને ધનશાસ્ત્ર આસેસરોની મદદથી કર્યો હોય કહીસંભળાવવાખા ય તે મુકદમામાં બ્યારે તોહમતનો જવાબ દેવાનું કામ પુરૂ થઈ પત. રેહુ અને ફરિયાદનું કામ—ચલાવનારને પ્રત્યુત્તર આપવો હોય તો તે આપે એટલે દોરટ ફરિયાદનું કામ ચલાવનારની તરફના અને તોહમતવાળાની તરફના શાહેદી પુરાવાનો સાર કહી સંભળાવવાને મુખત્યાર છે, અને પછી કોરટે દરએક આસેસરને તેનો મત મોહોટથી કહેવાનું, ફરમાવડું અને તે મત દફતરમાં દાખલ કરવો.

ફેંસલો. પછી જરૂરે ફેંસલો આપવો; પણ તેમ કરવામાં તે આસેસરોના મત પ્રમાણે ચાલવાને બંધાયેલો નથી.

જે તોહમતવાળો તકરીરવાર ઠરેતો જરૂરે તેની ઉપર કાયદા મુજબ શિક્ષા નો હુકમ કરવો.

ડીકા—આ કલમમાં જે કામ આસેસરોની મદદથી ચલાવવામાં આવ્યું હોય તેમાં ફરિયાદીનો તથા ડીફેન્સનો કેસસમ અપ કરવા એટલે દોરટની રૂબરૂ હકીકત તથા દલાલો મુકવા વિશે જે ઠરાવ છે તે ઠરાવ રાણી વિરૂધ્ધ અમીરૂદીનના કામમાં જે સુચના નામન જ દીકસાહુએ કરેલી તે ઉપરથી નવે: રચવામાં આવેલો છે વિકલી રીપોર્ટ ૧૫ ફી ૩ ૨૫

જુના ફી પ્રો કો કલમ ૨૫૫ (આ કલમ ૩૦૯) તથા જુ ૨૬૧ (કલમ ૩૦૯) ને તાં કાયદા કરનારનો એવો હેતુ છે કે કેવી અપરાધી છે ક્રીંવા નહીં અને જે અપરાધી છે તો તેનાપર મુકેલાં તોહમત જે ઠરાવ છે તે ઠરાવ રાણી વિરૂધ્ધ અમીરૂદીનનાં કામમાં આસેસરોએ એટલુંજ કહ્યું છે કે મહાજનીએ ગાજો દીધાથી આરોપીતે તેને મારદા છે. જડને જે ગ્રોટાં થ્રમ લઈ ફેંસલો લખ્યો છે તે ઉપરથી જોઈએ તો તેણે આસેસરોનો અભિપ્રાય ખીલકુલ ધાનમાં લીધો નથી એવું દેખાઈ આવે છે આસેસરે જે ઉતર આરોપી તે ઉપરથી આરોપીત અપરાધી છે ક્રીંવા નહીં એ બદલ તેમનો શા વિચાર હતા એ કાંઈ સમજાતુ નથી માટે આ કામ ફરી સેશન જડજ પાસે મોકલવું અને જડને ફરી કામ ચલાવી આસેસરનો સ્પષ્ટ અભિપ્રાય લેવો અને પછી પોતાનો ફેંસલો કહેવો એટલે સરવે કામ કાપદેસર થશે સરકાર વિ માતમ માલ વીકલી રી ૨૨ પ્ર ૩૪

જુઠા પુરાવ આપવાના આઠા ધરાદાનું, કેપીયત ઉપરથી, અનુમાન થઈ શકે છે—રાણી વિ રવનરાય સધરલેંડ વુકલી રીપોર્ટ ૨ ફી ૩ ૧૩ દરેક આસેસરોનો અભિપ્રાય જુ હો જુદો સ્પષ્ટ રીતે જડને લખી લેવો જોઈએ કેમકે તેનું વજન કકત તે અભિપ્રાયોના જે કારણો બતાવવામાં આવે તે ઉપર આધાર રાખે છે વી રી ૩ ફી ૩ ૬

જુઠા પુરાવો આપવાના જે કેસમાં પુરાવો આપ્યા હોય તે કેસનું દફતર અપીલ કોર્ટમાં મોકલી દેવું જોઈએ—રાણી વિ અનુપાટોની અને ખીજા વી રી ૩ ફી ૩ ૧૫

એક સાક્ષિનો પુદાવો બહેસો રાખવા જોગ હોય તે ખસ છે—રાણી વિ બીંદુ વીકલી
ગ્રીષ્મ ૮ ફી ૩ ૬૦

જનમેન્ટ આપતા પહેલાં કોઈ સેથન જડજની બદલી થાય તો નવેસરથી ધનસાફનું
કામ શરૂ કરવું જોઈએ જે કદાપી તોહમતવાળો કમ્પ્લે કરે કે નવેસરથી કામ ચલાવવાની
જરૂર નથી તોપણ નવેસરથી કામ નહીં ચલાવતાં જુતા દરેક ઉપરથી ફેસલો આપે તો
કાયદોસર નથી રચનાયદાસ વી રી ૨૩ પ્ર પલ; ગોવીન્દુતો વી રી ૨૧ પ્ર ૪૭

કલમ ૨૬૭ નિચે રાણી વિ દાસી મુસલમાનીનો કેસ ખતાબો છે તે જુઓ

આખું=અગાઉ ગુન્હાની સાબિતીનો ઠરાવ થયો હોય તો કામ ચલાવવાની રીત
અગાઉ ગુન્હાની ૩૧૦ જુરીથી અથવા આસેસરોની મદદથી ધનસાફ કરવામાં
સાબિતીનો ઠરાવ આપે તેમાં તોહમતવાળાની ઉપર જે ગુન્હાનું તોહમત મુક્યું
થયો હોય તો કે હોય ત્યારે ૨૭૧ મી ૨૮૬ મો. ૩૦૫ મી, ૩૦૬ ફી અને ૩૦૯
મ કરવું. મી કલમમાં કામ ચલાવવાની જે રીત ઠરાવી છે તેમાં હેઠળ લ

આ મુજબ ફેરફાર કરવો—

(અ) પછવાડેના ગુન્હાનો હું તકસીરવાર છું એવો જવાબ તોહમતવાળાએ દીધો ન
હોય અથવા પછવાડેના ગુન્હો તેની ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ કર્યો નહીં
હોય તો, અને ત્યાં સુધી તોહમતનામાના જે ભાગમાં અગાઉ ગુન્હાની સાબિ
તિતીનો ઠરાવ થયાની વાત લખી હોય તે ભાગ કોર્ટમાં વાંચી સંભળાવવો
નહીં, અને તોહમતનામામાં કહ્યા મુજબ અગાઉ તમારી ઉપર ગુન્હો સાબિત
થયાનો ઠરાવ થયો કે નહીં એવું તોહમતવાળાને પુછવું નહીં.

(બ) પછવાડેના ગુન્હાનો હું તકસીરવાર છું એવો જવાબ તે આપે અથવા તે ગુ
ન્હો તેની ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવામાં આવે, તો પછી તેને પુછવું કે
તોહમતનામામાં કહ્યા મુજબ તમારી ઉપર અગાઉ ગુન્હો સાબિત થયાનો
ઠરાવ કરેલો છે કે નહીં.

(૬) મારી ઉપર સદરહુ પ્રમાણે અગાઉ ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરેલો છે એ
વો જવાબ તે આપે તો જડજને તેની ઉપર તે મુજબ શિક્ષાનો હુકમ કરવા
ને અખત્યાર છે પણ મારી ઉપર સદરહુ પ્રમાણે અગાઉ ગુન્હો સાબિત થયા
નો ઠરાવ કરેલો નથી એમ તે કહે, અથવા સદરહુ સવાલનો જવાબ હવાની
ના કહે અથવા જવાબ દે નહીં તો પછી જુરીએ અથવા કોર્ટે અને આસેસ
રોએ (જેમ હોય તેમ) સદરહુ પણ અગાઉ ગુન્હાની સાબિતીનો ઠરાવ થયાની
વાત સખંધી ચોકસી કરવી અને તે પ્રસંગે (જુરીથી ધનસાફ થતો હોય ત્યા
રે) જુરોને ફરી સમન આપવાની જરૂર નથી.

જહાઈકોર્ટ સાફ જુરોની ટીપ તથા તે કોર્ટ સાફ જુરોને સમન કરવાખાખત.
જુરોની છુક. ૩૧૧. આ કાયદો અમલમાં આવે ત્યારે ચાલતા વરસની જુ

રોની છુકમાં આ ખાખ પ્રમાણે જુરર દાખલ કામ કરવાને પા
ત્ર હોય એવા સખસોની ખરી ટીપ આપેલી છે એવું સમજવું.

સ્પેશિયલ જુરોને માત્ર સ્પેશિયલ જુરીઓમાં કામ કરવાને પાત્ર છે એ પ્રમાણે માફી.

જેઓના નામ સદરહુ છુકમાં નોંધ્યાં હોય તે સખસો જે વરસ માટે સદરહુ ટીપ તથ્યાર કરેલી હોય તે વરસમાં આ ખાખ પ્રમાણે સ્પેશિયલ જુરર દાખલજ કામ કરવાને હકદાર તથા પાત્ર છે એવું સમજવું.

સ્પેશિયલ જુરોની ૩૧૨. સ્પેશિયલ જુરોની ટીપમાં એકો વખતે ખસે કરતાં સંખ્યા. વત્તા સખસોનાં નામ નોંધવા નહીં.

કામનીતથાસ્પેશિય ૩૧૩. દરેક વરસમાં અપરેલ મહિનાની પેહેલી તારીખની અ સખસોની ટીપ. ગાઉ અને હાઇકોર્ટ વખતે વખતે ફરમાવે તેવો કાનુનોને અનુસરીને કલારક આફ ધી કાઉનને.—

(અ) કામની જુરર કામ કરવાને પાત્ર હોય એવા સખસોની ટીપ તથ્યાર કરવી; અને

(ખ) ફક્ત સ્પેશિયલ જુરર દાખલ કામ કરવાને પાત્ર હોય એવા સખસોની ટીપ તથ્યાર કરવી.

આ ખીલ ટીપ તથ્યાર કરવામાં, જે સખસોના નામફતેમાં નોંધવામાં આવે તે સખસોની મિલકત, આખર તથા કેળવણી ઉપર નજર રાખવો.

કોઈ સખસનું નામ કોઈ અગાઉના વરસની સ્પેશિયલ જુરોની ટીપમાં દાખલ કરેલું હતું તેટલાજ સખસ પરથી તે સખસનું નામ સ્પેશિયલ જુરોની ટીપમાં દાખલ કરવાનો તેનો હક થશે નહીં.

કલકત્તાની હાઇકોર્ટની ખાખતમાં ગવરનર-જનરલ ઈનકાંબિસીલ, અને ખીલ હાઈકોર્ટની ખાખતમાં સ્થાનીક સરકાર, કોઈ પણ પગારવાળા અમલદારને જુરર દાખલ કામ કરવાનું માફ કરવાને મુખત્યાર છે.

ટીપ તથ્યાર કર ઉપર કહેલી કાનુનોને અનુસરીને સદરહુ ટીપ પોતાને વ્યાજ નારઅમલદારનીમુ ખી જાણાય તેવો રીતે તથ્યાર કરવાની કલારક આફ ધી કાઉનને પુરતી છુટછે એવું સમજવું, અને તેના ઠરાવ ઉપર કાંઈ અખીલ ચાલશે નહીં અથવા તે ઠરાવની તપાસ થશે નહીં.

પ્રારંભનીતથાસુધરે ૩૧૪. કામની જુરર દાખલ અને સ્પેશિયલ જુરર દાખલ કામ કરવાને પાત્ર હોય એવા સખસોની પ્રારંભની ટીપો ઉ

ઉપર કલારક આફ ધી કાઉનને મહી કરવી, અને તે તથ્યાર થાય જાહેર કરવાખાખત ત્યારપછીના અપરેલ મહિનાની ૧૫ મી તારીખ પેહેલાં એક વખત સ્થાનિક સરકારી ઝેઝીટમાં તે ટીપો પ્રસિદ્ધ કરવી.

કામની જુરર દાખલ તથા સ્પેશિયલ જુરર દાખલ કામ કરવાને પાત્ર હોય એવા સખસોની સુધારેલી ટીપો ઉપર સદરહુ મુજબ મહી કરોને તે તથ્યાર થાય ત્યાર પછીના મે મહિનાની પેહેલી તારીખ પેહેલાં એક વખત સ્થાનિક સરકારી ઝેઝીટમાં તે ટીપો પ્રસિદ્ધ કરવી.

સદરહુ ટીપોની નક્કો કોરટના મકાનના કોઈ પ્રસિદ્ધ ભાગ ઉપર ચોરોહવી

ધલાકાના મુખ્ય ૩૧૫. સદરહુ સુધારેલી ટીપોમાં જે સખસોનાં નામ લખ્યાં શહેરમાં ફેટલા જ હોય તે સખસોમાંથી જેઓ સ્પેશિયલ જ્યુરીઓમાં કામ કરવાનું જુરોને સમન કરવા ને પાત્ર હોય તેઓમાંના ઓછામાં ઓછા સતાવીસ સખસોને એ ને જેઓ કામની જ્યુરીઓમાં કામ કરવાને પાત્ર હોય તેઓમાંના ઓછામાં ઓછા ચોપન સખસોને, દરેક ધલાકાના મુખ્ય શહેરમાં દરેક સેશન માટે સમન કરવા.

કોઈ સખસને છ મહીનામાં એક કરતાં વધારે વાર તેના વગર સંખ્યા પૂરી થઈ શકતી ન હોય તો એ પ્રમાણે સમન કરવો નહીં.

પુરવાણો સમન ૩૧૬. કોઈ પણ સેશન ચાલતી હોય તે દરમીયાનમાં જો એમ જણાય કે સદરહુ પ્રમાણે સમન કરેલા સખસોના સંખ્યા પૂરતી નથી, તો ઉપર કહ્યા મુજબ કામ કરવાને પાત્ર હોય એવા બોબ સખસોની જેટલી સંખ્યા ની જરૂર હોય તેટલી સંખ્યાને સદરહુ સેસન માટે સમન કરવો.

ધલાકાના મુખ્ય ૩૧૬. જ્યારે હાઈકોર્ટ પોતાનો અસલ ક્રોજદારો હકુમત અ શેહેરોની બાહાર લાવવા સાડ ધલાકાના મુખીય શેહેરોની બાહાર કોઈ પણ જગાનું જુરોને સમન કે એ બેઠક કરવાના પોતાના ઈરાદાની નોટીસ આપી હોય, ત્યારે રવા બાબત. તે હાઈ કોર્ટ કોઈ પણ હકુમ કરે તેને અનુસરીને સદરહુ જગાની સેશન કોર્ટ પોતાની આગળ જુરોને સમન કરવા બાબત આ કાયદામાં આગળ ફરમાવેલી રીતે પોતાની ટીપમાંથી જુરોની પુરતી સંખ્યા ને સમન કરવો.

લસ્કરી જુરો. ૩૧૭. એ પ્રમાણે જુરર દાખલ સમન કરેલા સખસો ઉપરાંત જો સદરહુ સેસન કોર્ટને જરૂર લાગે તો મલોકામાઆઝમાના લસ્કરમાંના જે સનદી તથા વગર સનદી અમલદારો પોતાની બેઠકનો જગથી દસ મા ઇલની અંદર રહેતા હોય તે અમલદારોની જેટલી સંખ્યા ઉપર કહ્યા મુજબ હાઈકોર્ટની આગળ જે સખસોની ઉપર ગુનહાનાં તોહમત મુક્યાં હોય તે સખસોનો ઇનસાફ કરવા સાડ બેઠતો જુરોઓ પુરી કરવાને પોતે જરૂરનો ધારે તેટલી સંખ્યાને તે સેશન કોર્ટ, કમાંડીંગ અમલદારને લખી જણાવ્યા પછી, સમન કરાવવા.

એ પ્રમાણે સમન કરેલા સઘળા અમલદારો, આ કાયદામાં ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં સદરહુ જુરોઓમાં કામ કરવાને પાત્ર થશે, પણ સદરહુ પ્રકારના જે અમલદારને તેનો કમાંડીંગ અમલદાર તાકીદના લસ્કરી કામના સખખથી, અથવા બોબ કોઈ પણ વિશેષ લશકરી કારણ સાડ, માફ કરાવવા માગતો હોય તે અમલદારને સમન કરવો નહીં.

જુરો હાજર ૩૧૮. ૩૧૫ મી, ૩૧૬ મી, અથવા ૩૧૭ મી કલમ પ્રમાણે સમાન્યુકેતેબાબત. મન કરેલો જે સખસ કાયદેસર કારણ વગર તે સમનથી ફર

માબ્યા મુજબ હાજર થવાને ચુકે, અથવા હાજર થઇને જરૂરની રજા લીધા વગર જતો રહે અથવા કોરટ કામ મુલતવી રાખીને પછી હાજર થવાનો હુકમ કર્યો હોય તે વખતે હાજર થવાને ચુકે, તે સખસે તિરસ્કારનો રુનહો કર્યો છે એવું સમજવું. અને જરૂરને યોગ્ય લાગે એટલો દંડ તેના હુકમથી આપવાને તે સખસ પાત્ર થશે, અને સદરહુ દંડ આપવામાં કસુર થાય તો તે આપે ત્યાં સુધી દિવાની તુરંગમાં કેદને પાત્ર થશે;

દે.-સેશનકોર્ટ સાડ જ્યુરરોની તથા આસેસરોની ટીપ, અને તે કોર્ટ સાડ

જ્યુરરોને તથા આસેસરોને સમન "કરવા બાબત.

જ્યુરરોઅથવાઆ ૩૧૯. હેઠળ કહ્યું છે તે શિવાય કરીને એકવીસથી તે આઠ રોસરોદાખલકામક વરસની ઉમર સુધીના સઘળા મરદો જે જીલ્લામાં તેઓ રહેતા રજાનીપાત્રતા. હોય તે જીલ્લાની અંદર જે ધનશાફ્ટ કરવામાં આવે તેમાં જ્યુરરો અથવા આસેસરો દાખલ કામ કરવાને પાત્ર છે એમ સમજવું.

માફી.

૩૨૦. હેઠળ લખેલા સખસોને જ્યુરર અથવા આસેસર દાખલ કામ કરવાની જવાબદારીમાંથી માફી છે, એટલે-

- (અ) જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટથી ઊંચા દરજ્જાના જે અમલદારો મત્તબખાતામાં આ કરીએ હોય તે અમલદારો,
- (બ) જરૂર;
- (ક) રેવન્યુ અથવા કસ્ટમના કમિશનરો તથા કલેક્ટરો;
- (ડ) કસ્ટમખાતામાં પ્રિવેનટિવ સર્વીસમાં કામે લાગેલા સઘળા સખસો;
- (ઇ) રેવન્યુની વસુલાતના કામમાં લાગેલા જે સખસોને તેઓના હુદાના કામના સખખથી માફ કરવાનું કલેક્ટર યોગ્ય ધારે તે સખસો;
- (ફ) જે સખસો પોતપોતાના ધરમમાં ખરેખર ઉપાધ્યાય અથવા ઉપદેશકનું કામ કરતા હોય તે સખસો;
- (ગ) મલિકામાયાઝમાના લશકરમાંના જે સખસો, પણ જ્યારે કોઈ ચાલુ કાયદાથી તેઓને જ્યુરર અથવા આસેસર દાખલ કામ કરવાને વિશેષ કરીને પાત્ર કર્યા હોય તે શિવાય કરીને;
- (હ) સરજન તથા ખીજ જે સખસો ખુલી રોતે તથા હમેશા વધવનો ધંધો કરતા હોય તે સખસો;
- (આઈ) જે સખસો ટપાલહાફીસમાં અથવા તારખાતાઓમાં નોકર હોય તે સખસો;
- (જી) દિવાની કામ ચલાવવાની રોત બાબતના કાયદાની ૬૪૦ મી તથા ૬૪૧ મી કલમના ઠરાવો પ્રમાણે જે અખસોને કોર્ટમાં જતો હાજર થવાનું માફ કર્યું હોય તે સખસો.
- (કે) ખીજ જે સખસોને જ્યુરર અથવા આસેસર દાખલ કામ કરવાનો જવાબદારીમાંથી સ્થાનિક સરકારે માફી આપી હોય તે સખસો.

જ્યુરશો તથા આરોપી ૩૨૧ જે સખશો જ્યુરર અથવા આરોસર દાખલ કામ કર સરોની ટીપ. વાને પાત્ર હોય અને જેઓ શેશનજરુજના તથા જીલ્લાના કલેક્ટરના અથવા જે અમલદારને સ્થાનિક સરકાર આ બાબત નિમે તે અમલદારના વિચાર પ્રમાણે જ્યુરર અથવા આરોસર દાખલ કામ કરવાને યોગ્ય હોય, અને જેઓનો વિરુદ્ધ ૨૭૮ મી કલમની ખ થી હ સુધીની (અ ખ ને સુધી) રકમો મુજબ સફળ થાય એવી રીતે હરકત લેવાનું સાંભળવું નહોય તે સખશોની ક કાવાર એક ટીપ શેશનજરુજે તથા કલેક્ટરે અથવા ઉપર કહયા મુજબ ખોળ અમલદારે તકવાર દરની.

તે ટીપમાં સદરહુ પ્રકારના દરએક સખસનું નામ, રહેવાનું ઠેકાણું અને તે કોણે તે અથવા તેનો ધંધો શોછે, એ લખવું; અને જો તે સખસ યુરોપિયન અથવા અમેરિકન હોય, તો તેનો કામ તે ટીપમાં લખવો.

ટીપપ્રસિધ કરવા ૩૨૨. સદરહુ ટીપની નકલો કલેક્ટરની અથવા ઉપર કહેલા ખાખત. ખીજા અમલદારની આફીસમાં તથા જીલ્લા માજિસ્ટ્રેટની કે

રટના તથા જીલ્લા કોરટના મકાનોમાં તથા જે શેહેર અથવા શેહેરોમાં અથવા જે શેહેર અથવા શેહેરોની પાસે તે ટીપમાં કહેલા સખસો રહેતા હોય તે શેહેર અથવા શેહેરોમાંની કોઈ પ્રસિદ્ધ જગામાં ચોહાલવી.

ટીપખાખતહરકતો ૩૨૩. તેવી દરએક નકલ નિચે એક નોટીસ જોડવી એવી રીતે કે એ ટીપ ખાખત જે હરકતો કરવી હોય તે શેશનકોરટના

મકાનમાં ફલાણી વખતે શેશનજરુજ તથા કલેક્ટર અથવા ઉપર લખેલા ખીજા અમલદાર સાંભળીને તેનો ફેંસલો કરશે, અને તે વખત નોટીસમાં લખવો.

ટીપનો તપાસણી. ૩૨૪. સદરહુ હરકતો સાંભળવા માટે શેશનજરુજે કલેક્ટર

અથવા ઉપર કહેલા ખીજા અમલદારની માથે ખેસવું, અને તે નોટીસમાં લખેલી વખતે તથા જગાએ, તે ટીપ તપાસવી અને સુધરાવવામાં જેઓનું લાગવું વળગવું હોય તેવા સખશોની હરકતો (અગર હોય તો) સાંભળવી, અને પોતાની નજરમાં જે સખસ જ્યુરર અથવા આરોસર દાખલ કામ કરવાને યોગ્ય ન જણાય તેવા સખસનું નામ અથવા જે સખસ ૩૨૦ મી કલમમાં કહેલી માફી ઉપર પોતાનો હક સાખિત કરે તેવા સખસનું નામ કાઢાડી નાખવું, અને તે ટીપ મધે જે સખસનું નામ લખ્યું નહો હોય પણ જેને તે કામ સાડ પોતે યોગ્ય સમજે, તે સખસનું નામ તેમાં દાખલ કરવું.

શેશનજરુજનો અને અને કલેક્ટરનો અથવા ઉપર લખેલા ખીજા અમલદારનો મત જુદો પડેતો જે સખસને જ્યુરર અથવા આરોસર કરવાનો વિચાર હોય તેનું નામ ટીપમાંથી કાઢાડી નાખવું.

તે તપાસેલી ટીપની એક નકલ ઉપર સદરહુ શેશનજરુજે તથા કલેક્ટરે અથવા ઉપર લખેલા ખીજા અમલદારે સહી કરવી અને શેશનકોરટને તે નકલ મોકલવી.

તે ટીપ તથા ચાર કરવામાં તથા તપાસવામાં સદરહુ શેશનજરૂર તથા કલેક્ટરે અથવા ઉપર લખેલા ખીજ અમલદારે કાંઈપણ હુકમ કર્યો હોય તે આખરનો છે એવું સમજવું.

આ કલમ મુજબ માફીનો દાવો કર્યો નહીં હોય તો તે ટીપ પાછી તપાસવામાં આવે ત્યાંહાં સુધી તે માફીનો હુકમ છોડી દિધો છે એમ સમજવું.

ટીપનાં વરસો વરસ ૩૨૫. એ પ્રમાણે તથા ચાર કરેલી તથા તપાસેલી ટીપ હર વ તપાસણી. રસે એકવાર ફરી તપાસવી.

એ પ્રમાણે તપાસેલી ટીપને નવી ટીપ ગણવી, અને અસલ તથા ચાર કરેલી ટીપ ખાખત આ કાયદામાં પાછળ કહેલી સઘળી કાનુનો તેને લાગુ પડશે.

હલ્લામા હસ્તરેટ ૩૨૬. સેશન ભરવા સાડ વખતે વખતે જે દિવસ સેશનજરૂર રહેતો તથા આસે રજા હોય તે દિવસથી ઘણું કરીને આજમાં આજ ત્રણ દિવસ સેશને સમન કરવા 'પેહેલાં સેશનજરૂર હલ્લા મા હસ્તરેટને પત્ર મોકલવો અને તેમાં ખાખત. લખવું' કે તે સેશનમાં જુરોથી જે કામોનો ધનશાફ થવાનો હોય તથા આરોસરની મદદથી જે કામોનો ધનશાફ થવાનો હોય તે

કામોના ધનશાફને સાડ જેટલાનો ખપ સેશનજરૂરને જણાય તેટલા સદરહુ તપાસેલી ટીપ મધે લખેલા સપ્તેસને સમન કરવા તેવા હરકોઈ કામના ધનશાફને સાડ જેટલા સપ્તેસનો ખપ હોય તેથી ખમાણ કરતાં આજને સમન કરવા નહીં.

જે સપ્તેસને સમન કરવા હોય તેઓનાં નામ યુલ્લી કોર્ટમાં ચીઠીથી કાઢાડવાં, અને તપાસેલી ટીપમાં હોના જે સપ્તેસને છ માહિના મધે કામ કર્યું હોય તે સપ્તેસને ખાતલ કરવા. પણ જોઈતી સંખ્યા તેમના વગર પુરી નથાય તો તેમને ખાતલ કરવા નહીં; અને એ પ્રમાણે કાઢાડેલાં નામ સદરહુ પત્રમાં વિશેરો કરીને જણાવવાં.

ખીજ જુરોને અથ ૩૨૭. શેશન કોર્ટની આગળ એટલાં ખધાં કામોનો ધનશાફ થવા આરોસરને સમન વાનો હોય કે એક વરગના જુરોને અથવા આરોસરને એક કરવાનો અધિકાર. આખો શેશન સુધી હાજર રાખવા એ જુલમ ભરેલું થાય, અથવા ખીજ કારણોને લીધે તેમ કરવાની જરૂર જણાય, ત્યારે

૩૨૬ મો કલમમાં વખત શિવાય ખીજે વખતે જુરોને અથવા આરોસરને સમન કરવાનું ફરમાવવાને તે શેશન કોર્ટ મુખત્યાર છે.

સમનનો નમુનો તથા ૩૨૮. જુરર અથવા આરોસરને જે સમન કરવો તે લખીને તેની ખજાણી. કરવો, અને તેમાં એ પ્રમાણે ફરમાવવું કે તમે જુરર અથવા

આરોસર દાખલ જેમ હોય તેમ ફલાણી વખતે તથા જગાએ હાજર થાઓ; તે વખતે તથા જગા સમનમાં લખવી જોઈએ.

સરકારી અથવા રેલવે ૩૨૯ જુરર અથવા આરોસર દાખલ કામ કરવાને સમન કામો કરવે કયારે માફક રેલ્વે કોઈ પણ સપ્ત સરકારની અથવા કોઈ રેલવે કંપનીની રવાનો અધિકાર છે. આકરીમાં હોય, અને જે આફીસમાં તે નોકર હોય તે આફી

સના ઉપરોએ જાહેર કરવા ઉપરથી એમ જાણાય કે લોકોને અવગણી થયા વગર તે સખસથી, પ્રસંગ પ્રમાણે જ્યુરર અથવા આરોસરનું કામ થઈ શકશે નહીં, તો જે કોરટમાં કામ કરવા સાર તે રાખીને એ પ્રમાણે સમન કર્યો હોય તે કોરટ તે સખસને હાજર થવાનું માફ કરવાને મુખત્યાર છે.

જુરર અથવા આરોસર ૩૩૦ યોગ્ય કારણસર કોઈ પણ જુરરને અથવા આરોસર ને હાજર થવાનું માફ ને કોઈ પણ અમુક શેરાનમાં હાજર થવાનું માફ કરવાને સેરાન કરવાને કોરટ મુખત્યાર કોરટ મુખત્યાર છે.

૨૭.

હાજર થયેલા જુરરો ૩૩૧. દરેક સેરાને તે સેરાનમાં જ્યુરર અથવા આરોસર દ્વારા આરોસરની ખલ જે સખસો હાજર થયા હોય તેઓનાં નામની ટીપ સદર ટીપ. હું કોરટે તથ્યાર કરાવવી.

૩૩૪ મી કલમ પ્રમાણે તપાસેલી જુરરોની તથા આરોસરોની ટીપની સાથે સદર ટીપ રાખવી.

આ કલમ પ્રમાણે તથ્યાર કરેલી ટીપમાં જે નામે લખેલાં હોય તેમાંના દરેક નામ વિશે સદર ટીપ તપાસેલી ટીપના હાંશિઆમાં હવાલો આપવો.

જુરર અથવા આરોસર ૩૩૨ જુરર અથવા આરોસર દ્વારા હાજર થવાને સમન હાજર ન થાય તો કોરટ કરેલો જે સખસ કાયદેસર કારણ વગર સમનમાં દૂરમાવ્યા મુલો તે ખાખત. જખ હાજર થવાને ચુકે, અથવા હાજર થઈને કોરટની રજા લીધા વગર જતો રહે, અથવા કોરટે કામ મુલતવી રાખીને પછી

હાજર થવાનો હુકમ કર્યો હોય તે વખતે હાજર થવાને ચુકે, તે સખસ, શેરાન કોરટ ના હુકમથી શો રૂપિયા સુધી દંડને પાત્ર થશે.

સદર ટીપ જ્યુરરની અથવા આરોસરની કોઈ પણ જંગમ મીલકત તે હુકમ કરનાર કોરટની હુકમતની સ્થાનીક હક માંહે હોય તે મીલકત કબ્જ કરીને તથા વેચીને છોડા માણસ્તરેટ સદર ટીપ દંડ વસુલ કરવો.

સદર ટીપ જપતી તથા વેચાણથી જે તે દંડ વસુલ ન થાય તો, સદર ટીપ જ્યુરરને અથવા આરોસરને સેશન કોરટના હુકમથી પંદર દિવસની મુદત સુધી દિવાની તુરંગ માં કેદ કરવાનો અધિકાર છે, પણ જે સદર ટીપ મુદત પૂરી થતાં પહેલાં તે દંડ આપવામાં આવે તો તેને તરતજ છોડી મુકવો.

૧—હાઈકોરટે ખાખત વિશેષ કરાવો.

ફરિયાદનું કામ બંધ કરવાનો આ ઉવોકેટ જનરલનો અધિકાર.

૩૩૩. આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ હાઈકોરટની આગળ કોઈ પણ કામનો ઇનસાફ થાય ત્યારે જુરીનો કરાવ કહી સંભળાવવામાં આવી તેની અગાઉ કોઈ પણ વખત આરોસરેટ જનરલને યોગ લાગે તો મલિકામા આગ્રમની તરફથી કોરટને એવું જાહેર કરવાને તે મુખત્યાર છે કે તે હુમતવાળાના ઉપર મુકેલાં તો હુમત ખાખત

હું ફરિયાદનું કામ આગળ ચલાવીશ નહીં; અને તે ઉપરથી સદરહુ તોહમત ખાખ ત તોહમતવાળાની ઉપર સધળું કામ ચલાવવાનું ખંધ કરવું, અને તેને તે તોહમત ખાખત એને તેમાંથી છોડી મુકવા પણ પ્રમુખ જરજ ખીલ રીતે નહી ફરમાવે તો એ પ્રમાણે છોડી મુકવાની વાત શુંહો ના સાબિત થયાના કરાવની ખ રાખર છે એમ સમજવું નહી.

ખેઠકો કરવાનો વ ૩૩૪. દરએક હાઇકોર્ટ પોતાની અસલ કોજદારી હકુમત ખત. ચલાવવા સાડ તે કોર્ટનો ચીફ જસ્ટીસ વખતે વખતે કરાવે એવે દિવસે તથા એવે કાવતે અંતરે ખેઠકો કરવો.

ખેઠકો કરવાની ૩૩૫. હાઇકોર્ટ પોતાની ખેઠકો જે જગ્યાએ તે હાલ કરતી હોય જગા. તે જગ્યાએ, અથવા કલકત્તાની હાઇકોર્ટની ખાખતમાં ગવરનર જ નરસ ધનકાંઉનસિલ અને ખીલ હાઇકોર્ટની ખાખતમાં સ્થાનિ ક સરકાર ફરમાવે તેવી ખીલ (જે હોય તો) જગ્યાએ કરવી.

પણ કલકત્તાની હાઇકોર્ટ ગવરનર જનરલ ધનકાંઉનસિલની સંમતીથી અને ખી લ સધળી હાઇકોર્ટ સ્થાનિક સરકારની સંમતીથી પોતાનો અપેલેટ હકુમતની સ્થા નિક હકમાંહેનો ખીલ જે જગ્યાએ પોતે મુકરર કરે તે જગ્યાએ વખતે વખતે ખેઠકો કરવાને મુખત્યાર છે.

ખેઠકોનો નોટીસ. જે અમલદારને ચીફ જસ્ટીસ ફરમાવે તે અમલદારે હાઇકોર્ ટનો અપલ કોજદારી હકુમત ચલાવવા સાડ જે ખેઠકો કરવાનો વિચાર હોય તે સધળી ખેઠકોની નોટીસ અગાઉથી સ્થાનિક સરકારી ગ્યાજેટમાં આપવી.

રાણીની વિભાગ ૩૩૬. હાઇકોર્ટને એવું ફરમાવવાનો અધિકાર છે કે રાણી તની રધયતનો ધ ની જે વિભાગતી રધયતનો તથા જે સખસોનો ધનસાફ ૨૧૪ માં નસાફ કરવાની કલમ મુજબ હાઇકોર્ટથી કરવા યોગ્ય હોય તેઓનો ધનસાફ હા ઈકોર્ટથી કરવા સાડ તેઓને કેટલાએક વિશેષ છલામાં અથવા વરસની કોષ વિશેષ મુક્ત માંહે કમીટ કરયા હોય તેવી સધળી વિભાગતી રધયતનો અને તેવા સધળા સખસોનો ધનસાફ પોતાની મામુલ ખેઠકની જ ગાએ કરવામાં આવશે.

અથવા એવું ફરમાવવાનો અધિકાર છે કે ફલાણી જગ્યાએ તેઓનો ધનસાફ ક રવામાં આવશે.

ખાખ ૨૪ મો.

ચોકસી તથા ધનસાફ ખાખત સામાન્ય કરાવો.

જેસખસગુંહા ૩૩૭ જે ગુંહાનો ધનસાફ સેશન કોર્ટથીજ અથવા હાઇકોર્ટ માં સાંભીલ હો થીજ થઈ શકે તેવા કોઈ પણ ગુંહાની ખાખતમાં ગુંહાની ચોક

ય તે સંખસને મા સી કરનારો જીલા માજીસ્ટરેટ, પરેસીડેન્ટી માજીસ્ટરેટ પેહલા ફી આપવાનું ક વરગનો કોઈ પણ માજીસ્ટરેટ અથવા જીલા માજીસ્ટરેટની મંજૂર હોવા બાબત. રીયત લઈને બીજા કોઈ પણ માજીસ્ટરેટ જે ગુનાની ચોકસી આ

લતી હોય તે ગુનામાં ફલાણો સખસ પોતે જાતે અથવા પરંપરાથી સામીલ છે અથવા તે બાબત જાણીતો છે એમ ધારવામાં આવતું હોય તે સખસની સાહેદી લેવાના હેતુથી તેને, તે ગુના સખંધી તથા બીજા જે સખસ તે ગુનો કરવામાં મુખ્ય અથવા મદદગાર તરીકે સામીલ હોય તે સખસ સખંધી જે જે કેફીયત તેના જાણ્યામાં હોય તે સખસી કેફીયત પુરેપુરી તથા ખરેખરી તેણે જાહેર કરવી એવી શરતથી માફી આપવાનું વચન આપવાને મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે માફી આપવા માંડી હોય તે કચુલ કરનાર દરેક સખસની તે મુકદમામાં સાહેદ દાખલ જીખાની લેવી.

સદરહુ સખસને જો જમીન ઉપર છોડ્યો ન હોય તો, પ્રસંગ પ્રમાણે, સેશન કોર્ટ અથવા હાઈકોર્ટ તે ધનસાફનું કામ પુર કરે ત્યાં સુધી તેને પેહરામાં અટકાવી રાખવો.

પરેસીડેન્ટી માજીસ્ટરેટ શિવાય બીજા જે માજીસ્ટરેટ આ કલમ પ્રમાણે માફી આપવાનું કહી તે માજીસ્ટરેટ તેમ કરવાનાં પોતાનાં કારણ દફતરમાં દાખલ કરવાં; અને બ્યારે કોઈ પણ માજીસ્ટરેટ એ પ્રમાણે માફી આપવાનું કહ્યું હોય એ ને જે સખસને તે આપવાનું કહ્યું હોય તે સખસનો જીખાની લોધી હોય, ત્યારે તે મુકદમાનો ધનસાફ તેણે જાતે કરવો નહી, પછી જે ગુનો સદરહુ સખસે કરવાનું જાણ્યું હોય તે ગુનાનો ધનસાફ કરવાનો અધિકાર તે માજીસ્ટરેટને હોય તોપણ.

માફી આપવાનું કે ૩૩૮. મુકદમા કમીટ થયા પછી પણ ફેસલો કરતાં પેહલાં ગ હોવાનો હુકમ કર મે તે વખતે કોર્ટમાં મુકદમા કમીટ કર્યો હોય તે કોર્ટ સદરહુ વાનો અધિકાર. પ્રકારના કોઈ પણ ગુનામાં ફલાણો સખસ પોતે જાતે અથવા પ

રંપરાથી સામીલ છે અથવા તે બાબત જાણીતો છે એમ ધારવામાં આવતું હોય તે સખસની સાહેદી ધનસાફની વખતે લેવાના હેતુથી તે સખસને તેજ શરતથી માફીનું વચન આપવાને અથવા કમિટ કરનારા માજીસ્ટરેટ અથવા જીલા માજીસ્ટરેટ તેજ શરતે તેવા સખસને માફીનું વચન આપવું એવું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

જે સખસને માફી ૩૩૯. બ્યારે ૩૩૭ મી અથવા ૩૩૮ મી કલમ પ્રમાણે માફી આપવાનું કહ્યું હોય ફીનું વચન આપ્યું હોય અને જે સખસે સદરહુ માફીનું વચન તે સખસને કમિ ન કચુલ કર્યું હોય તે સખસ જાણી જોઈને કોઈ મુદ્દાની વાત ટ કરવા બાબત. છુપાવોને અથવા ખોટી સાહેદી આપીને, જે શરતથી સદરહુ માફી આપેલી તે શરત પ્રમાણે ચાલ્યો નહી હોય ત્યારે જે ગુના બાબત તે માફી એ પ્રમાણે આપવાનું કહેલું તે ગુના માટે, અથવા તેજ બાબતના

સમ્બંધમાં ખીજા જે ગુનાનો તે તકસીરવાર થયેલો જણાય તે ગુના માટે, તેનો ધન સ્થાપ્ત કરવાનો અધિકાર છે.

જે સમ્પત્તિ માફીનું વચન કબુલ કર્યું હોય તે સમ્પત્તિ જે મચકુર કહ્યો હોય તે મચકુર, જ્યારે તે માફી આ કલમ પ્રમાણે રદ કરી હોય ત્યારે, તેની વિરૂદ્ધ ૫ રાવામાં આપવાનો અધિકાર.

સદરહુ મચકુરના સમ્બંધમાં ખોટી સાહેદી આપ્યાના ગુના બદલ હાઈકોર્ટની મંજૂરી વગર કાંઈ પણ ફરીયાદ લેવી નહીં.

ટીકા--આ કલમમાં 'અથવા તેજ બાબતના સમ્બંધમાં ખીજા જે ગુનાનો તે તકસીરવાર થયેલો જણાય તે ગુનાને માટે' એવા જે શબ્દો છે તે તથા આ કલમનો ત્રીજો પારેચાક નથી છે.

જે સમ્પત્તિને શરતથી માફી આપવામાં આવી હોય તે સમ્પત્તિને જે શરતથી તેને માફી આપવામાં આવી હોય તે શરત પ્રમાણે વરતો નથી એમ જો સેશન કોર્ટની નજરમાં આવે તો આ કલમમાં આપેલા અપત્યાર પ્રમાણે સેશન જડજી તે સમ્પત્તિનો ધનસ્થાપ્ત જે ખીજા કેદીઓના કેસમાં તેણે સાક્ષી આપી હોય, તેજ કેસમાં કરવો જોઈએ નહીં રાણી વિરૂદ્ધ પીનાંચર થોળા વીકલી રી. ૧૪ પ્ર. ૧૦. જે કામમાં શરતી માફી પછી એમની લેવામાં આપેલી હોય તે કામમાં રાજ્ય રસને એ છે જે કેદીને માફી આપવામાં આવી હોય તે શી વાચના ખીજા કેદીઓનો છેવટ ધનસ્થાપ્ત થાય ત્યાં સુધી અને તેઓ જો ગુનેગાર સાબિત થયા હોય તો તેમનો ફેસલો કરવા પેહેલાં સદરહુ માફી આપેલા સમ્પત્તિનું કલમ ૩૩૯ મુજબ જડજી કામ ચલાવવું જોઈએ, જોયડધુઈ પારીમાણિક કલકત્તા રી. વા. ૭ પ્ર. ૧૬

કમીટ કરનારા માજીસ્ટ્રેટ આપવા મરિલી માફી તોહમતવાળાએ કબુલ કરી તથા સેશન કોર્ટ આગળ સોજી સાક્ષી આપો; પણ સેશન જડજીના તથા આસેસર લોહોના ધરવામાં એવું આપ્યું છે કે તેણે જાણી જોઈને જરૂરની વાતો છુપાવી રાખી તેથી સેશન જડજી તેને પાંજરામાં ઉમી કરવા એકદમ હુકમ કરી ગુનેગાર છું એવા તેના જવાબ ઉપર તેને ગુનેગાર ઠરાવ્યો. એ બાબતમાં એવો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો કે ગુનેહ સાબિત થયાનો ઠરાવ એ કાયદેસર છે તે રદ કરવો જોઈએ કારણ કે જી. કી. પ્રો. કો. ક. ૩૪૯ મા ફરમાવ્યા પ્રમાણે કમીટ કરના વગર સેશન જડજીને તે ગુનેહની ચોક્કસી કરવાનો અધિકાર નહોતો. સરકાર વિ. વિલબટ વિગેરે મું. હા. કોર્ટનો ઠરાવ તા. ૨૪ મી જાનેવાન રી સન ૧૮૭૭.

જવાબકરવાનોતો ૩૪૦. કોઈપણ ફોજદારી કોર્ટની આગળ જે સમ્પત્તિની ઉપર હુમતવાળાનો હુક. તોહમત આપ્યું હોય તેવા દરેક સમ્પત્તિને કોઈ પ્લોડરની મારફતે પોતાનો જવાબ કરવાનો હુકમ છે.

ટીકા--મુખત્યારને હાથે કામ લેવું તે ગેરકાયદેસર નથી જુઓ કલમ ૪ ની રકમ (મ) મુખત્યારને હાથે કામ લેવાનું માજીસ્ટ્રેટની મુખત્યારી ઉપર છે. ૭ મદ્રાસ હા. કો. રી. એપે. પ્ર. ૩૭ તા. ૧૧ નવેમ્બર સન ૧૮૭૪. રાજ્ય અપત્યારવાળાનું સનદી વકીલ અથવા હાઈકોર્ટનો કોઈ એડવોકેટ કે અટોર્ની તોહમતવાળાનો ખચાવ કરવાને કોર્ટમાં હાજર થાય ત્યારે તેમને વકીલ પત્ર દાખલ કરવાની જરૂર નથી. મદ્રાસ હા. કો. રી. વા. ૭

મ. મિષે. ૭૭ તા. ૧૩ મી નવેમ્બર ૧૮૭૪

મુખત્યારને હકથી વગીલાત કરવાનો હક નથી જુઓ કલમ ૪ માં ખીડરની વ્યાખ્યા ખીડર, અટરની કે રોગ રીતે લાયક થએલા વગીલ સિવાય ખીન કોઈ વગીલનું કામ કરવાને હાથે કરી શકે નહીં મુખત્યારને એ છુટ આપવી કે ન આપવી એ માછ-સ્ટરેટની મરજી ઉપર છે. કોઈ પણ જરૂરીઆત કામમાં સરકાર તરફથી વગીલો નિમવામાં અથવા એવા પ્રકારની નિમણુંક કરવામાં, મંજૂરી મળવવામાં માછસ્ટરેટ પોતાની મરજી મુજબ કરવાને મુખત્યાર છે.

જે વગીલ સન ૧૮૨૭ ના (મુખાઈના) કાયદા ૨ પ્રમાણે ધરતી રીતે લાયક થયા હશે તેને કોઈ તોહમતવાળા આસામીની તરફથી જવાબ કરવામાં અટકાવ થઈ શકતા નથી, વગીલ હાજ મનમુખરામના કામમાં મુખાઈ હાઈકોર્ટનો ઠરાવ તા. ૭ મી ઓક્ટોબર સન ૧૮૬૬

સન ૧૮૬૧ ના આક્ટ ૨૫ માંની કલમ ૪૩૨ (આ ક. ૩૪૦) ના ઠરાવો અપેલેન્ટ ને લાયક પડતા નથી. અપેલેન્ટના તરફથી મુખત્યારનું જોલવું સાંભળવાની તે કાયદાની ક. લમ ૪૧૭ તથા ૪૧૬ (ક. ૪૨૧, ૪૨૩) પ્રમાણે અપેલેન્ટ કોર્ટની ફરજ છે. સરકાર વિ બેહુઅર પીતાબર મું. હા. કો. નો ઠરાવ તા. ૨૨ ફેબ્રુઆરી સન ૧૮૭૦ પણ આ બાબત આ કલમમાં ફેરફાર કરશે છે. અને મુખત્યારને સાંભળવો કે નહીં તે કોર્ટની મુજબ ઉપર છે.

તોહમતવાળો આ ૩૪૧. તોહમતવાળો દિવાનો નહીં હોય તોપણ ચાલેલું કા લેલું કામ સમજતો. મ તેને સમજતો રાહતું નહીં હોય તો ચોક્કસ અથવા ઇનસાફ નહીં હોય ત્યારે કે મું કામ ચલાવવાનો કોર્ટને અખત્યાર છે; અને હાઈકોર્ટ સિ-મ કરવું.

વાય ખીન કોઈ કોર્ટની બાબતમાં જો તે ચોક્કસ કરતાં તોહમ તવાળાને કમિટ કરવો પડે, અથવા તે ઇનસાફ કરતાં તેની ઉપ ૨ ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવો પડે તો ચલાવેલાં કામના કાગળ તથા તે કા મની હકીકતનો રીપોર્ટ હાઈકોર્ટમાં મોકલવો અને હાઈકોર્ટને યોગ લાગે તેવો તે બાબત હાઈકોર્ટે હુકમ કરવો.

ટીકા—એક મુગ્ગ અને બેહુરા સખસપર ગુન્હો સાબિત થવાનો ઠરાવ થયો હતો. તેને ઇનસાફ થતી વખતે તેનાપર આવેલા તોહમત વિશે તેને કોઈ પ્રછવાનો મત્ન કરવા વામાં આગે નહોતો તથા શિક્ષા ૨૬ કરવામાં આવી હતી. મકાસ હા. કો. રી. વા. ૭ પ્ર. ૭

આ કામની હકિકત એવી છે કે તોહમતદારને એક મું કલાસ માછસ્ટરેટ તપાસ કરી ગુન્હોગાર ઠરાવો પણ પોતાના અધિકાર કરતાં જઈ સજા થવા માટે તેણે આ કામ જુના કી. પ્રો. કો. ક. ૪૬ પ્રમાણે ડીવીઝન માછસ્ટરેટ વુધકમથાપર પાસે જાકલું તે સાહે બને આરોપિતની વરતણુંક અનુવેષ્ઠ જેવી જણાઈ તથા તેને તપાસને માટે રીવીઝ સર જન પાસે જાકલ્યો, તેને તપાસી જુલાની આપી કે “આરોપિત પોતાનો ખત્યાવ કરવાને અશક્ત છે એમ કું ધારું છું, કું નથી ધારતો કે હાલના કરતાં વધારે સારો કોઈ પણ દિવસ થાય કું ધારું છું” કે તે ઘણા વરસથી એવી હાલતમાં છે, તે એવો અશક્ત છે કે કોઈ પણ કલ્પનો પ્રકાર જેમકે ચોરી ચાચોરી કરતી વખતે જે કલ્પ બન્યું તે જાદુ છે અથવા કાયદા વિરૂધ્ધ છે એમ તે જાણી શકે” આ પુરાવા ઉપરથી ડીવીઝન માછસ્ટરેટ ઠરાવું કે આરોપિત આલવું કામ સમજી શકે તેમ નથી પણ જુના કી. પો. કો. કલમ ૧૮૬ પ્રમાણે

સિદ્ધિ કામ આગળ ચલાવું અને આરોપિત પર ચુનૅહા સાબિત ગણિા તે ઉપરથી ખારવાડ ના છંદા માજીસ્તરેટ ને આર મીડલરને આ કામ હાઇકોર્ટના અભિપ્રાય માટે મોકલ્યું હતું પણ કાઈ-કીંગ પ્રરંતુ સ્પષ્ટ નહી હોવાથી હાઇકોર્ટે ચુનેગારનું મન અશકત છે કે થી રીત તે નક્કી કરવાને ફરી ફરમાવું તેથી તે ખાખતમાં ડીવીઝન માજીસ્તરેટે હરાવ કરે છે 'ચુનૅહાગાર અશકત છે તેટલા માટે ચાલતું કામ તે સમજી શકે એમ નથી પણ તેનું મન અશકત નથી આ કામ પછી હાઇકોર્ટમાં આવાથી હરાવ કરશે કે આ તકાવત નહી સરખો છે તેથી જીના ફી પો કોડ કલમ ૨૬૭ પ્રમાણે આ કામને હરાવ ૨૬ કરી ફરમાવું કે આરોપિતની બરાબર સંબાળ લેવામાં આવશે અને પોતાની જાતને અથવા બીજા કોઈ સખસને નુકશાન ન કરે તે સારૂ ખંદાખસ્ત કરવામાં આવશે અને જમારે ફરમાવે ત્યારે તેને રજી કરવામાં આવશે એવા પુરતા જામીન આપે તો તેને છાડી મુકવા અને તે પ્રમાણે જામીન આપવામાં આવે નહી તો તે કામ વિશે હાઇકોર્ટને રીપોર્ટ કરવો બળી એમ હરાવું છે કે જીના ફી પો કોડ કલમ ૧૮૬ (આ કલમ ૩૪૧) ને માજીસનું મન અશકત છે તેને લાયુ પડતી નથી બેહરાશથી અથવા મુગાપણથી અથવા તે દેશની બાધા ના અજાણ પણાથી અથવા તેવા બીજા કારણથી ને સખસો ચાલતું કામ સમજી શકે તે મ નથી તે સખસોને તે કલમોના હરાવ લાયુ પડે છે પણ મનના અશકતપણાથી ને સખસો ચાલતું કામ સમજી શકતા નથી તેવા કામમાં તો જીના ફી પો કોડના ૩૧ મા ખાખ મુજબ કામ ચલાવવું જોઈએ સરકાર વિરૂધ્ધ હુસેન ખંડિયન લા, રીપોર્ટ - મુંબાઈ વા પ પ્ર ૨૬૨

આરોપિત એ બેહરે અને મુગો છંદાં ને ઉપચી માજીસ્તરેટે તેનાપર અપ્રાધ નક્કી કરશે હતા તે ઉપચી માજીસ્તરેટને; આરોપિત કજ્યાનું પ્રાસીડીંગ સમજવાને લાયક નથી એમ દેખાવાથી તેણે તે કામ જીના ફી પો કોડ કલમ ૧૮૬ (આ કલમ ૩૪૧) પ્રમાણે માજીસ્તરેટ પાસે મોકલ્યું ને અપરાધ બદલ આરોપિત પર આરોપ રાખવામાં આવે છે તે અપરાધ આરોપિત સમજશે છે એમ માજીસ્તરેટે હરાવું તેમાં હાઇકોર્ટે હરાવું કે માજીસ્તરેટનો હરાવ કાયમ રાખવો જોઈએ અને આ કામને જીની કલમ ૧૮૬ લાયુ પડતી નથી હાઇકોર્ટે જી ફી પો કોડ કલમ ૨૬૭ ના આધારે ઉપચી માજીસ્તરેટને તે હુકમ ૨૬ કરશે અને આરોપિત પર ને ચુનૅહાને માટે ત્રણ વરસની સખત મજૂરીની શિક્ષા કરી છે તેવા ચુનૅહાને ખીનલકોડ ખાખ ૧૭ પ્રમાણે અગાઉ અપરાધ ઠરેલા હોવાથી જીના ફી પો કોડ કલમ ૩૧૫ (કલમ ૩૪૮) પ્રમાણે તેની ચોકરી થવા વાસ્તે સેશન કોર્ટને મોકલવા એવા હાઇકોર્ટે હુકમ કરશે ફર્મરી હલવાઈ વીરૂધ્ધ એક મુંગો માજીસ જેનું નામ નંકી નથી વીક્લી રીપોર્ટ ૧૯ પ્ર ૩૭

તોહમતવાળાનો ૩૪૨. તોહમતવાળાની વિરૂધ્ધ પુરાવામાં કાંઈ હકીકત જણા જખાનીલેવાનોઅ તી હોય તેનો ખુલાસો તોહમતવાળો કરી શકે એટલા સારૂ, હુધિકાર.

અતે તેને અગાઉની તાકીદ આપ્યા વગર તેને ને સવાલો પુછવા જરૂર જણાય તે સવાલો પુછવાને તે કોર્ટ મુખત્યાર છે, અને ફરિયાદનું કામ ચલાવનારની તરફના સાહેબની જખાની લેવાઈ રહ્યા પછી અને તે તોહમતવાળાને જખાખ આપવાનું ફરમાવતાં પેહેલાં ઉપર કહેલાં કારણસર કોર્ટે તે મુકદમા ખાખ ત તેને સવાલો સામાન્ય પુછ્યા.

તે સવાલોના જવાબ આપવાની ના કહેવાથી અથવા તે સવાલોના ખોટા જ

નાખે કાર્યો તો જતવાળો શિક્ષાને લાયક થશે નહીં; પણ એ પ્રમાણે ના કરેલા ઉપરથી અથવા એવા જવાબ આપવા ઉપરથી પોતાને વ્યાજબી લાગે એવું અનુમાન ફોરટ તથા જુરી હોય તો તે કરવાને મુખત્યાર છે.

તોહમતવાળાએ આપેલા જવાબો સદરહુ ચોક્કસી અથવા ધનસાક્ષી વખતે ધ્યાનમાં લેવાનો અખત્યાર છે. અને સદરહુ જવાબો ઉપરથી ખીજા જે ગુન્હો તેણે કર્યાનું દેખાતું હોય તે ગુન્હા આખત ચોક્કસી અથવા ધનશાક્ષી થતી વખતે તે જવાબો તેની તરફ અથવા તેની વિરૂધ્ધ પુરાવામાં આપવાનો મુખત્યાર છે.

તોહમતવાળાને કાંઈ શોગન આપવા નહીં.

ટીકા—આ કલમ મદ્રાસ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા ૧ પ્ર ૧૯૬ ના કેસને અનુસરીને રચવામાં આવી છે. તોહમતદાર વિરૂધ્ધ જે પુરાવ પડશે હોય તેનો ખુલાસો કરવાને તે શક્તીમાન થાય તે માટે તેની જુખાની લેવી એટલે તેને ગુનેગાર ઠરાવવા જેવા સવાલ પુછવા નહીં વિરૂધ્ધ પુરાવો તે કેવો ખુલાસો કરે છે તે જાણવા માટે તેની જુખાની લેવી આવી જુખાની ઉપર સહી કરવા તોહમતદાર ના કહે તો તેણે પીનલગાડની કલમ ૧૮૦ પ્રમાણે ગુનો કરતા ગણાય નહીં તેની મરજી ઉપર એ આખત છે કંઈસરે હિંદ વિરૂધ્ધ સીરસાવા ઇંડીયન લો રીપોર્ટ મુંબાઈ વા ૪ પ્ર ૧૫

આ કલમ કરવાનો ખરેખરો હેતુ એવો છે કે તોહમતદાર પાસેથી વખતો વખત (અનુસ કરીને તેનો કોઈ અચાવ કરવાવાળો ન હોય ત્યારે) તેની વિરૂધ્ધ કહેવાએલી હકીકત વીથે તે શું ખુલાસો આપે છે તે નક્કી કરવું અથવા કેસ પૂરો થયા પછી તેને ગુકશાન કરતાં હકીકત વિથે તેનું શું કહેવું છે. તે જાણવા માટે જ શક્તીમાન થાય આ કલમ સેથન ફોર ટને એક બારીક તપાસનારી ફોરટ બની જવા અને ઉલટ તપાસવાની માફક ત્રીણા ત્રીણા સવાલ પુછી તે ગુનેગાર હરે એવી કબજાત તેની પાસેથી પરાણે જાળવવાની સત્તા મળતી નથી—કંઈસરેહિંદ વિરૂધ્ધ હુસેનખાન શેખ. અને ખીજાએ કલકત્તા હાઈકોર્ટ વા ૦ ૨૪ જુન સન ૧૮૮૦ નો ઠરાવ તથા વીકલી રીપોર્ટ ૨૫ સરકાર વિરૂધ્ધ ભાળાનાથસેન પ્ર. ૫૩ અને રાણી વિરૂધ્ધ શેખખાલુ વીકલી રીપોર્ટ ૮ પ્ર. ૩૦ ના ચુકાદા જુઓ.

એક કામમાં જે તોહમતદાર હતા તેમાં એકએકને જુદા રાખી જુખાની લેવામાં આવી તોપણ તે જુખાનીમાં કહેલી હકીકત કહેનાર સખસ વિરૂધ્ધ વાપરી શકાય—ખીજા તોહમતદાર વિરૂધ્ધ તે વાપરી શકાય નહીં—કંઈસરેહિંદ વિરૂધ્ધ લક્ષ્મણબાળા અને બાળા રામચંદ. ઇંડીયન લા. રીપોર્ટ (મુંબાઈ) વા. પ્ર. ૧૨૪ કંઈસરે હિંદ વિરૂધ્ધ ચંદરનાથ સરકાર. ઇંડીયન લા. રીપોર્ટ (કલકત્તા) વા. ૭ પ્ર. ૧૫.

તપાસ ચાલતી હોય તેની વચમાં તોહમતદારને સવાલ પુછી ફરીયાદી તરફનો પુરાવ પૂરો પાડવાના હેતુ માર પાડવામાં આવે તો તે ગેરવ્યાજબી છે. આ કામમાં જડને કેહો ને સવાલ પુછતાં પહેલાં તેને એવું કહેવું હતું. “તમારે સવાલનો જવાબ દેવો કે નહીં તે તમારી મરજીની આખત છે પણ જવાબ દેવાની ના કહેવામાં આવશે તો તમારી તે કબજાત જખવામાં આવશે”—રાણી વિરૂધ્ધ જે. એમ ડીઆસ; મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૩ પ્ર. ૫૧

લક્ષ્યાવીને કાંઈ ૪૪૯. ૨૩૭ મી અને ૩૮૮ મી કલમમાં દરાવ્યું છે તે શિવાતમટ કરવાને વાય, કોઈ તોહમતવાળા સખસના જાણવામાં કાંઈ પણ વાત હોય તે પ્રગટ કરવાને અથવા નહીં કરવાને તે લક્ષ્યાય એટલા માટે તેને કાંઈપણ વચન અથવા ધમકી આપીને અથવા ખીજા રો તે તેની ઉપર કાંઈ હાથ વાપરવો નહીં.

કામ ચલાવવાનું ૩૪૪. કોઈ સાહેબની ગેરહાજરીને લીધે અથવા ખીજા કોઈ રાજી અથવા વ યોગ્ય કારણને લીધે કોઈપણ ચોકરી અથવા ઈનશાફ્ટનું કામ રદ અમાં મુલતવી રા રૂથી અથવા વચમાં મુલતવી રાખવું જરૂર અથવા યોગ્ય જણા ખવાનો અપત્યાર ય, તો કોરટ વખતે વખતે લખેલો હુકમ કરીને અને તે ખાખત ના કારણ જણાવીને પોતાને દુરસ્ત લાગે એવી રીતે, અને પો તાને યોગ્ય લાગે એટલી મુદત સુધી, સદરહુ ચોકરી અથવા ઈન પાછો મોકલવો. શાફ્ટનું કામ રાજ અથવા વચમાંથી મુલતવી રાખવાને અપત્યાર ર છે, અને તોહમતવાળો પેહેરામાં હોય તો વારંટ કાઢાડીને તે ને પાછો મોકલવાને અપત્યાર છે.

પણ એવું કારણ છે કે કોઈપણ માલુસ્તરેટ્ટે આ કલમ પ્રમાણે કોઈ તોહમત વાળા સખશને એકરી વખતે પંદર દિવસ કરતાં વતી મુદતસુધી પેહેરામાં પાછો મોકલવો નહીં.

હાઈકોરટ શિવાય ખીજા કોઈ કોરટે આ કલમ પ્રમાણે કરેલો દરેક હુકમ લખે લો હોવો જોઈએ અને તેની ઉપર પ્રમુખ જજને અથવા માલુસ્તરેટ્ટે રાહી કરવી.

પાછો મોકલવા ખુલાસો—તોહમતવાળાએ કાંઈ ગુનો કર્યો હશે એવો વહેમ નો વ્યાજખી રા આવે તેવો પુરાતો પુરાવો મળો હોય, અને તેને પાછો મોકલવા ખખ. થી વધારે પુરાવો મળે તેવું છે એવું દેખાય તો તેને પાછો મોકલ વાનો આ વ્યાજખી રાખખ છે.

ટીકા—માલુસ્તરેટ્ટે દિવસનું નામ પાડ્યા સિવ ય મુદતના મુલતવી રાખ્યો, અને પછી મુદતના સાબળવાને દિવસે ફરિયાદીની ગેરહાજરીમાં ફરિયાદ કાઢાડી નાંખી; તે કામમાં હા ઈકોરટે હુકમ રદ કર્યો મહમદ આલમ વિ. સેકઅલિક અને ખીજા વી રી ૧૬ પ્ર. ૧૮

તોહમતવાળાને પોલીસે ચોરીના ગુન્હા ઉપરથી તા. ૪ માર્ચે અગસ્ટ સન ૧૮૯૭ ના રાજ પકડ્યો અને પછી તા. ૪ સપ્ટેમ્બર સન ૧૮૯૭ ના રાજ સુધી તે તોહમતવાળાને માલુસ્તરેટ્ટે પાસે પોલીસે મોકલ્યો નહોતો; આ ઉપરથી થાણાના સેસન જજને સદરહુ કામ હાઈકોરટના હુકમ માટે મોકલ્યું તેમાં એમ ફરાવવામાં આવ્યું કે હવે વગરની મુદત સુધી પોલીસને તોહમતવાળાને અટકાવી રાખવાને માટે માલુસ્તરેટ્ટે આપેલી મેજુરી ગેરકાયદેસર છે પકડ્યાથી ૨૪ કલાક અંદર તોહમતવાળાને માલુસ્તરેટ્ટની રૂબરૂ હાજર કરવો જોઈએ અને હાજર કર્યા બાદ ચોગ કારણ હોય તો પંદર દિવસ સુધી (પણ વધારે નહીં) અટકા વમાં રાખવાને માત્ર તોહમતવાળાને પાછો મોકલી શકાય છે સરકાર વિ. સરકયા ધાકુ અંખાઈ હા કો રી વા પ પ્ર ૩૧ તેમજ વી રી ૧૭ પ્ર ૫૫

તોહમતવાળો મુદતને રાજ હાજર થયો પણ ખીજું કામ હોવાથી ખીજે દિવસે હા જર થવાનું કરવાનું પણ તે હાજર ન થયો તે ઉપરથી તેને ગુન્હેગાર ફરિયાદી તે કામમાં ચોગ ફરાવ થયો છે એવો ફરાવ થયો મ હા કો રી વા પ એપ્રે પ્ર ૧૬

પાછો મોકલવાને સાર સાક્ષીની હાજરી અથવા ખીજું ચોગ કારણ હોવું જોઈએ; દરેક વખત કેદમાં પાછો મોકલતાં અવલ કેદીને માલુસ્તરેટ્ટની રૂબરૂ બાવવો જોઈએ, મ હા કો તા. ૧૦ જુન સન ૧૮૯૭ નો ફરાવ

ગુન્હો માંડીરાળ ૩૪૫. આ નોંચેના કોષ્ટકના પેહેલા ખે આશાનમાં હિંદુસ્તાન વા ખાખત. ના ફેજદારી કાયદાની જે કલમોનું વર્ણન કર્યું છે તે કલમો મુ

જાન શિક્ષા કરવા સાધક શુનાઓ તે કોસ્ટરકનાં નીજ આશનમાં
કહેલા રાખસોને માંડીવાળવાનો અધિકાર છે. —

શુદ્ધ	હિંદુસ્તાનના કોઈ જાતી કાય દાની સાથે પડતી કમચા.	જે સખસને શુદ્ધ માંડીવાળવાનો અધિકાર છે તે સખસ
ધર્મ સખાંધી કોઈપણ સખસનું નિમિદ્ધાવવાના પાકા ઇરાદા થી કોઈ શુદ્ધ બોલવા વગેરે વ્યથા કરવી	૨૯૯ ૩૨૩, ૩૩૪	ધર્મ સખાંધી જે સખસનું નિમિદ્ધ આવવાનો ઇરાદા હોય તે સખસ જે સખસને વ્યથા કરી હોય તે સખસ
હરકોઈ સખસને ગેરવ્યાજબીએ ટકાવ કરવો અથવા કેદ કરવો હું મળો અથવા સાપરાધ બળ તાપરવું	૩૪૧, ૩૪૨ ૩૫૨, ૩૫૫, ૩૫૮ ...	જે સખસને અટકાવ કરે હોય અથવા કેદ કરે હોય તે સખસ જે સખસની ઉપર હું મળો કરે હોય અથવા સાપરાધ બળ વા પરવું હોય તે સખસ
કાયદા વિરૂધ્ધ જખરાઈથી મજબૂરી કરાવવી	૩૭૪	જે સખસ પાસે જખરાઈથી મજબૂ રી કરાવી હોય તે સખસ
ખિગાડ--જ્યારે જે હાની અથવા નુકશાન કરવામાં આવે તે કુકત કોઈ ખાતગી સખસને કરેલી હાની અથવા નુકશાન હોય ત્યારે સાપરાધ પ્રવેશ મદ પ્રવેશ	૪૨૬, ૪૨૭ ૪૪૭ ૪૪૮	જે સખસને હાની અથવા નુકશા ન કરવામાં આવે તે સખસ જે મિલકતમાં પ્રવેશ કરે હોય તે મલકત જે સખસના કબજા માં હોય તે સખસ
નોકરી કરવાનો કરાર સાપરાધ રીતે તોડવો	૪૬૦, ૪૬૧, ૪૬૨ ...	જે સખસની સાથે યુનેગાર કરા ર કરે હોય તે સખસ
હિનાળું સાપરાધ ઇરાદાથી કોઈ પરગિલી સ્ત્રીને ફોસલાવી જવી અથવા છાપ જવી અથવા રોકી રાખવી આખરૂં સેવી	૪૬૭ ૪૬૮	જે સ્ત્રી હોય તેનો ધણી
કોઈ બાબત આખરૂં સેવા જેવીકે એવું બહાને તે છાપવી અથ વા કોતરવી	૫૦૦ ૫૦૧	
છાપેલી અથવા કોતરેલી વસ્તુમાં આખરૂં સેવા જેવી બાબત છે એવું બહાને તે વસ્તુ વેચવી સમાધાનીનો ભંગ કરાવવાના ઇરા દાથી તિરકાર કરવો	૫૦૨ ૫૦૪	જે સખસની આખરૂં લીધી હોય તે સખસ જે સખસને તિરકાર કરે હોય તે સખસ
સાપરાધ ધમકી જ્યારે તે શુદ્ધ સાતે વરસની કેદની શિક્ષા કરે જાલાયક ન હોય ત્યારે	૫૦૬	જે સખસને ધમકી આપી હોય તે સખસ

બુદ્ધિપુરવઠ વ્યથા કરવાનો અથવા બુદ્ધિપુરવઠ મહાવ્યથા કરવાનો અથવા છઠ્ઠી ગો જોખમમાં આવે એવું કામ કરીને મહાવ્યથા કરવાનો અથવા છઠ્ઠી ગો જોખમમાં આવે એવું કામ કરીને મહાવ્યથા કરવાનો જે ગુન્હો હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદા ની કલમ ૩૨૪ મી અથવા ૩૩૫ મી અથવા ૩૩૭ મી અથવા ૩૩૮ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા કરવા લાયક છે તે ગુન્હો જે સખસને વ્યથા કરી હોય તે સખસને જે કોર્ટની આગળ તે ગુન્હો બાબત કાંઈ ફરિયાદનું કામ ચાલુ હોય તે કોર્ટની રજા લે છે તે માંડી વાળવાનો અધિકાર છે.

આ કલમ મુજબ હરકોઈ ગુન્હો માંડીવાળવાનો અધિકાર હોય ત્યારે તે ગુન્હો માં મદદગારી કરવાનો ગુન્હો અથવા (જ્યારે સદરહુ ગુન્હો કરવાની કોશીસ જાતે ગુન્હો હોય ત્યારે) તે કોશીસ કરવાનો ગુન્હો એવીજ રીતે માંડીવાળવાનો અધિકાર છે.

જે કોઈ સખસ બાળક, અથવા ગાંડો અથવા દિવાનો હોય અને જો તેવો ન હોત તો તે આ કલમ મુજબ કાંઈ ગુન્હો માંડીવાળવાને લાયક થાત તો તે સખસની તરફથી કરાર કરવાનો જે સખસને અધિકાર હોય તે સખસ સદરહુ ગુન્હો માંડીવાળવાને મુખત્યાર છે.

આ કલમ મુજબ કાંઈ ગુન્હો માંડીવાળવાનું કૃળ એવું થશે કે તોહમતવાળાની ઉપર ગુન્હો નાસાબિત થવાનો કરાર થશે.

જે ગુન્હો આ કલમમાં કહ્યો નથી તેવો કોઈપણ ગુન્હો માંડીવાળવો નહીં.

ટીકા--આ કલમના કરાવથી રાણી વિરૂધ રહીમત ઈંડિયન લા રીપોર્ટ મુખાઈ વા ૧ પ્ર ૧૪૭ નો કેસ તથા રાણી વિરૂધ મદનચાહન ઈંડિયન લા રીપોર્ટ અઢહાખાદ વા ૧ પ્ર ૩૦૨ ઉપલા કેસો રદ થાય છે.

છીનાગાની બાબતમાં ફક્ત ફરીયાદની ગેરહાજરીના સખબથી માત્રુરતરેટ ફરીયાદ કા હાડી નાખે તો તે બાજબી નથી પણ જે ફરીયાદી ગેરહાજર હોય અને પુરાવા રજુ ના થયા હોય તો ફરીયાદીને હાજર રહેવા જરૂર પાડવા અથવા પુરાવા મળવવા માત્રુરતરેટ બંધાએસા નથી જુડીશીયલ કમીશનર સેરેલ પરીવીનશીસ નંબર ૫૮, ૩ ૧૫૫.

આરોપિત પર પી કે ૬ ૪૬૦ મુજબ એક નરહ નામના માણસે પોતાની બધરી સાથે છીનાજી કરવાનું તોહમત સુધ્ધ માત્રુરતરેટ આરોપિતને તે ગુન્હો બદલ સેચનમાં મદદ કરી સેચન જડતે આરોપિતને શિક્ષા કરી તેપર આરોપિતે હાઈકોર્ટને અપીલ કરી તો હોમત સાબિત થયા પછી ધક્કી ધક્કીઆક્કી એકવ રહેવા ઘાગી, અને અપીલની અને ચોક્કસની વખતે સદરહુ અપરાધ ચાંદોમાંકે માંડીવાળવાની પરવાનગી મળવા માટે ધક્કી એ હાઈકોર્ટને અરજી કરવાથી ડ્રાન્થ કે સેચન જડતે આરોપિત પર તોહમત સાબિત કરમા પછી ફરિયાદીએ પોતાની બધરીને પોતાના ઘરમાં ધાસી છે અને એ અપરાધ માં હોમાંકે માંડીવાળવાની પરવાનગી મળવા માટે અરજી કરી છે પણ કામના આવા સખબ ની વખતે તેવી પરવાનગી અગ્રાવ નહીં તોપણ પક્કારનો સખબ બતમાં આણ્યો અને તદ્દ પ જયી આરોપિત કેદમાં છે એ વાત મનમાં આણી તેને બધરી શિક્ષા પ્રોખર છે સરહ ૩ વિરૂધ ચામસન ઈંડિયન લા રીપોર્ટ અઢહાખાદ વા ૧ પ્ર ૩૩૬.

નિમુકદમા માંતમાનો ૪૪૯. ઇલાકાના મુખ્ય શહેરની ખાહાર કોઈપણ જગ્યાએ
માલસ્ટરેટની આગળ કોઈ એકસી અથવા ઇનશાફ
તેના હોય તેમુકદમા નું કામ ચાલતું હોય ત્યારે જો પુરાવા ઉપરથી તે માલસ્ટ
માંતેણે કેમ કરવું. જેને એવું અનુમાન કરવું બ્યાજબી જણાય કે સરકારે જણા
માં ખોળ કોઈ માલસ્ટરેટ તે મુકદમાનો ઇનશાફ કરવો જોઈ
એ અથવા ઇનસાફ કરવા સાફ તે કમિટ કરવો જોઈએ, તો તેણે તે કામ ચલાવવું
ખંધ રાખીને જે માલસ્ટરેટના હાથતળે પોતે હોય તે માલસ્ટરેટની આગળ અથવા
જણા માલસ્ટરેટ ફરમાવે તેના ખોળ હકુમતવાળા માલસ્ટરેટની આગળ તે મુકદમા
મોકલવો, અને તેની સાથે દુકામાં એક રીપોર્ટ કરીને તથા તે મુકદમાનો પ્રકાર સ-
મજાવવો.

જે માલસ્ટરેટની પાસે તે મુકદમા મોકલવામાં આવે તેને જો ઇનશાફ કરવા
નો અખત્યાર આપેલો હોય તો તે મુકદમાનો ઇનશાફ તે જતે કરવાને અથવા પો
તાના હાથ તળેના જે માલસ્ટરેટને હકુમત હોય તે માલસ્ટરેટને તે મુકદમા સોંપ
વાને, અથવા તો હકુમતવાળાને તેના ઇનસાફ થવા સાફ કમિટ કરવાને અખત્યાર છે.

દીકાન્દકતરમાં એક માલસ્ટરેટ આગળ પડેલા પુરાવ દાખલ કરવામાં આવેલો તે
ઉપરથી ખોળ માલસ્ટરેટ કેલેને ચુનુંગાર ડેરંગે હોય તે કામમાં ફરીથી પુરાવ દફતરમાં
દાખલ કરી ચુનું સાબત છે એમ ગણી કરેલો ઠરાવ બાહ્ય રાખેલો હોય તેમાં થયેલી
ખામી દુરસ્ત થતી નથી ચુનું સ. એત થયાનો જે ઠરાવ કાયદાસર પુરાવા ઉપરથી કરવામાં
આવે નહી હોય તે ઠરાવના ચુલુ દાથ ઉપર અખીમ આબરે રાખી સિફ પુરણુવંદાસ
વીકલી રીપોર્ટ ૮ પ્ર ૫૬

એક અમલદારે મુકદમા અપુરે સાંભળી ખોળને ત્યાં ઇનશાફ સાફ મોકલ્યો
હોય ત્યારે ઇનશાફ કરનાર માલસ્ટરેટ ખધો પુરાવ સાંભળી ઇનશાફ કરવો પણ એ
ક અમલદારને ખોળએ દફતરમાં પુરાવ દાખલ કરેલો હોય તે ઉપરથી કમિટ કરવા
નો અચિકાર છે. વીકલી રીપોર્ટ ૭ કો. લેટર ૪

તાખાનો માલસ્ટરેટ કલમ ૫૫૯ અનુસાર ડિસ્ટ્રીક્ટ માલસ્ટરેટની પાસે મુકદ
મા મોકલે ત્યારે ડિસ્ટ્રીક્ટ માલસ્ટરેટ તે મુકદમા ફરસ્ત કલાસ માલસ્ટરેટ તરફ ઇન
શાફ થવાને માટે મોકલી શકે છે. મુખાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૬ પ્ર. ૯૯

એકસી અથવા ઇનશાફ ૩૪૭. કોઈ માલસ્ટરેટની અગળ કોઈપણ એકસીનું કામ
નું કામ શરૂ કરવાપછીયા ચાલે તેમાં અથવા કોઈ માલસ્ટરેટની આગળ કોઈપણ ઇન
લસ્ટરેટને એમ જણા શાફનું કામ ચાલે તેમાં ફેંતલા ઉપર સહી કરતાં પેહલાં, તે
યકે મુકદમા કમિટ કર ને કોઈપણ વખતે એમ જણાય કે તે કામનો ઇનશાફ સેરાન
વાન્નું અખત્યારે કેમ કરવું કોરટે અથવા હાઈકોર્ટે કરવો જોઈએ. અને જો ઇનશાફ થવા
સાફ કમિટ કરવાનો અખત્યાર તેને આપેલો હોય, તો તેણે કા
મ અગાડી ચાલવાનું ખંધ કરવું અને આ કાયદામાં પાછળ કહેલા ઠરાવો પ્રમાણે

તોલમતવાજાને કમિટ કરવો.

જે ધનસાફ થવા સારું કમિટ કરવાનો અપ્પત્યાર સદરહુ માલુસ્ટરેને આપેલો નહાય તો તેણે ૪૪૬ મી કલમ પ્રમાણે ચાલવું.

ડીક્રી-નંબરે ડીરેક્ટ માલુસ્ટરે તરફ આ કલમ પ્રમાણે કામ ચાકલવામાં આવે ત્યારે ડિસ્ત્રીક્ટ માલુસ્ટરે કાયદા પ્રમાણે રાજ્ય ભાગે તેવો ફાઇલ, શિક્ષા કે હુકમ કરવો તે બી તેની ફરજ છે સેયન કોર્ટમાં નવેસરથી તજવીજ કરવાને કેસ કમીટ કરવાનો અગર ખીજ કોર્ટમાં કામ ચલાવવાને માટે હુકમ કરવાનો ડીરેક્ટ માલુસ્ટરેને અધિકાર નથી પરંતુ જે માલુસ્ટરેની રેપર કામ ચાલી તજવીજ કરવામાં આવી હાય તે માલુસ્ટરેની હકુમત નથી એમ માલમ પડે તો રાજ્ય માલુસ્ટરે તરફ તજવીજ કરવાને માટે કામ ચાકલી સંકાય, સને ૧૮૭૭ તા. ૩૦ મી માહે અગસ્ટના રોજનો મુખાઈ હાઇકોર્ટનો ઠરાવ જુઓ.

જ્યુના કી. પરી. કોડ કલમ ૪૬ (કલમ ૩૪૬) મુજબ જ્યારે કોઈ મુકદ્દમા (ચાલેલા કામ સાથે) ડિસ્ત્રીક્ટ માલુસ્ટરે તરફ ચાકલવામાં આવે ત્યારે તે કામમાં પોતાની સમજણ પ્રમાણે શોધનું તથા જે કાયદેસર હોય તેવા ફેસલો યા શિક્ષા યા હુકમ તેણે જ કરવો જોઈએ. સેયન કોર્ટે અગર ખીજ કોર્ટે કોઈ કોર્ટે તે મુકદ્દમાનો ફરીથી ધનસાફ કરવો એવો હુકમ કરવાનો તેને અપ્પત્યાર નથી, પણ જે માલુસ્ટરે આગળ તે મુકદ્દમાનો ધનસાફ થાય તેની હકુમતની બાહારનો કોઈ મુન્હો બન્ધો છે એવું ડિસ્ત્રીક્ટ માલુસ્ટરેને લાગે તો તેણે (એટલે ફરીથી ધનસાફ કરવાનો) હુકમ કરવાને તેને અપ્પત્યાર છે. બેલગામના સેયન જડને સલાહ માટે ચાકલેલું કામ નંબર ૮૦ સને ૧૮૭૭ મુખાઈ હાઇકોર્ટ ને ઠરાવ તા. ૩૦ અગસ્ટ સને ૧૮૭૭.

સખરજીસદાર એ સરકારી નોકર (અમલદાર) છે. પીનબકોડ કલમ ૨૨૮ પ્રમાણે તેનું કામ એ ન્યાયનું કામ છે અને પુરાવાના આકરમાં (ફોર્ટ) જે એવો શબ્દ છે. તે માં તે કોર્ટનો સમાવેશ થાય છે. પીનબકોડ કલમ ૨૨૮ માં જે બાબત કહેલી છે તેમાં જે કોર્ટ આગળ અપરાધ થયે તે કોર્ટે તે અપરાધની ચોકસી કરવી જોઈએ. પરંતુ તે કોર્ટે કામ ચલાવવું તે જ્યુના કી. પરી. કો. ના બાબ ૩૨ પ્રમાણે ચલાવવું જોઈએ. પીનબકોડ કલમ ૨૨૮ માં કહેલો અપરાધ સખરજીસદાર આગળ થયા છતાં તેણે જે કલમ ૪૩૫, ૪૩૬ પ્રમાણે કામ નહી ચલાવું તો તે કામ ચલાવવાનો માલુસ્ટરેને અધિકાર નથી. સધારીમાલ અરજદાર વીકલી રીપોર્ટ ૨૨ પ્ર. ૧૦.

કેદીને વધારે શિક્ષા થવા માટે ખીજ વરગના એક માલુસ્ટરે એ કામ સને ૧૮૭૨ ના આ. ૧૦ ની ક. ૪૬ પ્રમાણે ઉચ્ચ કમીશનર પાસે ચાકલેલું તે કામ ઉચ્ચ કમીશનર હાઇકોર્ટમાં ચાકલેલું હાઇકોર્ટે તેમાં હાય બાલવાનું ના કબુલ કર્યું. કારણ કે સદરહુ કલમ ઉપરથી જોતાં તે કામની ચાકલી ઉચ્ચ કમીશનર પોતે કરવી જોઈતી હતી અને કેદી વિરૂધ્ધ જે પુરાવા હતા તે પુરાવા ઉપરથી જે તોલમતની સાબીતી કરવી બરાબર છે એવું તે ને દેખાય તે અપરાધનો સાબીતી તેનીપર કરવાની હતી. અને તે કામ હાઇકોર્ટમાં ચાકલેલું નહોતું એવો હાઇકોર્ટનો અભિપ્રાય થયો. સાબીતી વિરૂધ્ધ અર્દ્રોખી અને ખીજે વીકલી રીપોર્ટ ૨૦ પ્ર. ૧૫.

કલમ ૨૫૬ ની નીચે સરકાર વિરૂધ્ધ કદિતુલ્યા અને ખીજાઓ (ઈન્ડિયન બા. ડીપ્લો. ઇન્ડ. કલકત્તા ઇન્ડ. ઇન્સ્ટીટ્યુટ) ફેંસલા તથા કલમ ૩૪૫ નીચે રાષ્ટ્રી વિરૂધ્ધ રમત હાલસી ગમે ફેંસલા એ બે ફેંસલા ખતાવવામાં આવ્યા છે તે જુઓ.

શિક્ષકાસ્ટોપના કા ૩૪૮. હિંદુસ્તાનના ફ્રોન્ટદારી કાયદાના ૧૨ મા અથવા યદાતયામિલકતવિ ૧૭ મા ખાખ પ્રમાણે ત્રણ વરસની અથવા તે ઉપરાંતની મુદત રૂઝગુન્હાજેસખસો સુધી ફેદની શિક્ષા કરવા લાયક કોઈ ગુન્હો જે સખસની ઉપર ની ઉપરઅગાઉકર સાબિત થયાનો ઠરાવ કર્યો હોય તે સખસની ઉપર એ ખેમાંના યાહોયતેસખસોના ગમેતે ખાખ પ્રમાણે ત્રણ વરસની અથવા તે ઉપરાંતની ઇનશાફખાખત.

મુદત સુધી ફેદની શિક્ષા કરવા લાયક કોઈ ગુન્હાનું ફરીથી તે હુમત આપ્યું હોય, ત્યારે જે માલસ્ટરેટની આગળ તે સખસની ઉપર તોહમત આપ્યું હોય તેની નજરમાં એમ આવે કે તે સખસને ગુન્હો કરવાની ટેવ છે, તો તેને સામાન્ય પ્રસંગ પ્રમાણે સેશનકોર્ટમાં અથવા હાઇકોર્ટમાં કમિટ કર વો; અથવા જે જલ્લામાં જલ્લા માલસ્ટરેટને ૩૦ મી કલમ પ્રમાણે અધિકાર આપ્યો હોય તે જલ્લામાં તેનો ઇનશાફ સદરહુ માલસ્ટરેટની આગળ કરવો.

નેઈએતેટલી સખત ૩૪૯ બ્યારે ખીજ અથવા ત્રીજ વરગના જે માલસ્ટરેટને શિક્ષાનો હુકમ માલ હુકમત હોય તે માલસ્ટરેટ ફરિયાદનું કામ ચલાવનારની ત સ્ટરેટકરીશકેનહીત્યા રફને તથા તોહમતવાળાની તરફનો શાહેદી પુરાવો સાંભળેત્યા રે કેમ કરવું.

૨૫છી તેનો મત એવો થાય કે તોહમતવાળો તકશીરવાર છે, અને તેને જે શિક્ષા કરવાનો પોતાને અધિકાર છે તેથી જુદી જ તનો અથવા તે કરતાં વધારે સખત શિક્ષા તે તોહમતવાળાને મળવી નેઈએ, અથવા તેને ૧૦૬ થી કલમ પ્રમાણે ખત કરી આપવાનું ફરમાવતું નેઈએ ત્યારે તે માલ સ્ટરેટ પોતાનો મત દફતરમાં દાખલ કરીને, પોતે ચલાવેલું કામ તથા તોહમતવાળાને જે જલ્લા માલસ્ટરેટના અથવા પેટા ટુકડી માલસ્ટરેટના તાબામાં પોતે હોય તેની પાસે મોકલવા મુખત્યાર છે.

ટીકા—જે માલસ્ટરેટની પાસે તે કામ ચાકલવામાં આવે તે માલસ્ટરેટને દુરસ્ત લા ગે તો તે પક્ષકારોની જુગ્યાની લેવાને તથા જે સાહેદ તે મુકદમામાં સાહેદી આપી ચુક્યો હોય તે સાહેદાને પાછો બોલાવીને તેની જુગ્યાની લેવાને મુખત્યાર છે; અને કોઈ પણ વધારે પુરાવો માગવાને તથા લેવાને મુખત્યાર છે. અને તે મુકદમામાં પોતાને દાખલ લાગે એવો, અને કાયદા પ્રમાણે હોય એવો ફેંસલો અથવા શિક્ષાનો હુકમ અથવા હુકમ તે માલસ્ટરેટ કરવો; પણ એવું ઠરાવું છે કે ૪૨ મી તથા ૪૩ મી કલમ પ્રમાણે નેઈલી શિક્ષા કરવાનો પોતાને અધિકાર હોય તે કરતાં વધારે સખત શિક્ષા તેણે કરવી નહી.

આ કલમના ખીજ ભાગમાં જે “હુકમ” એ શબ્દ છે તેનો અરથ આખરનો હુકમ છે એટલે વધારે સખત શિક્ષા થવાને કામ ચાકલવામાં આવ્યું હોય તેના નિકાલ સખતી સે આખરનો હુકમ સમજવાનો છે જે માલસ્ટરેટની નજરમાં એમ આવે કે એ કેસ સે થત કોર્ટ સાંભળી શકે તેવો છે અને તેથી સેથન કમીટ થવો નેઈએ ત્યારે સેથન કમીટ

ફરવાની તેમની સત્તાને આ કલમથી કાંઈ પ્રતિબંધ થતો નથી. રાણી વિ. અખડલ. ૬૦
આ. રી. વા. ૪ સુબાઈ પ્ર. ૨૪૬ આ કસથી વિરૂધ્ધ રાણી વિ. બીખારી મુલીક. ૧૦ ૩.
રી. ફી. ૩. ૫૦

થોડોક પુરાવો એક ૪૫૦. જ્યારે કોઈ મુકદ્દમાની ચોકસીમાં અથવા ઇનશાફમાં
માલસ્ટરેટએએથી સઘળો પુરાવો અથવા તેમાંનો કાંઈ ભાગ સાંભળવા પછી તથા ક
ડોકપુરાવોબીજામાં ફતરમાં દાખલ કર્યા પછી કોઈ પણ માલસ્ટરેટ તેમાં હકુમત
લસ્ટરેટ દફતરમાં ચલાવતો બંધ પડે, અને તેનો પછી તેની જગા ઉપર બીજાને જે
દાખલ કર્યો હોય માલસ્ટરેટ આવે તેને સદરહુ હકુમત હોય અને તે સદરહુ હ
તેઉપરથી ચુનહોઠરા કુમત ચલાવતો હોય, ત્યારે જે પુરાવો પોતાની અગાઉના મા
વવાબાબત અથવા લસ્ટરેટ એ પ્રમાણે દફતરમાં દાખલ કર્યો હોય તે પુરાવાને આ
કમિટ કરવાબાબત. ધારે, અથવા જે પુરાવો થોડોક પોતાની અગાઉના માલસ્ટરેટ
અને થોડોક પોતે બંને દફતરમાં દાખલ કર્યો હોય તે પુરાવા
ને આધારે સદરહુ પછીથી આવેલો માલસ્ટરેટ કામ ચલાવવાને મુખત્યાર છે; અથ
વા તે સાહેબને ફરીથી સમન કરવાને અને તે ચોકસી અથવા ઇનશાફ ફરીથી શરૂ ક
રવાને મુખત્યાર છે.

પણ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવો છે:—

- (અ) કોઈ પણ ઇનશાફના કામમાં તે બીજા માલસ્ટરેટ પોતાનું કામ શરૂ કરે
ત્યારે સાહેબને અથવા તેઓમાંના હરકોઈને ફરીથી સમન કરવાની તથા
તેઓની બુખારી ફરીથી સાંભળવાની માગણી કરવાને તોહમતવાળો મુ
ખત્યાર છે.
- (બ) કોઈ માલસ્ટરેટની આગળ ચુનહો સાબિત થયો હોય તે સાબિતી જે પુ
રાવા ઉપરથી થઈ તે સઘળો તેણે લીધેલો નથી; તેથી તોહમતવાળાને મુદ્દા
ની બાબતમાં ન્યાય મળવામાં હરકત થઈએ એમ હાઇકોર્ટની, અથવા જે
મુકદ્દમાઓનો ઇનશાફ જુદા માલસ્ટરેટના તાબામાં હોના માલસ્ટરેટો કરે
તે મુકદ્દમામાં જુદા માલસ્ટરેટની નજરમાં આવે, તો સદરહુ કોર્ટ અ
થવા જુદા માલસ્ટરેટ તે ચુનહો સાબિત થયાનો ઠરાવ રદ કરવાને મુખ
ત્યાર છે, પછી તે ઠરાવ ઉપર અપીલ થઈ હોય કે નહિ થઈ હોય તોપણ
અને નવેસરથી ચોકસી અથવા ઇનશાફ કરવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.
- જે મુકદ્દમામાં ૩૪૬ મો કલમ પ્રમાણે કામ આગળ ચલાવવાનું બંધ કર્યું હો
ય તે મુકદ્દમાઓને આ કલમ માંહેનો કોઈપણ અચકુર કાગુ નથી.

ટીકા:—આ કલમ આ કાયદાના ભાગ ૫ ના બાબ ૮, ૧૦, ૧૧ અને ૧૨ મુજબના
કામને લાયક પડે છે આ કલમમાં સઘળો પુરાવો અથવા તેમાંનો કોઈ પણ ભાગ સાંભળવા
પછી જે ચુનહો છે તે રાણી વિરૂધ્ધ આન મહમદના કામમાં ઠરાવ થયો છે તેને અનુસરી
ને વધારવામાં આંચા છે. વીકલી રીપોર્ટ ૨૪ ૩ પૃષ્ઠ

મુલેહનો ભંગ ન કરે તેને સાફ જામીન લેવા સખંબી કલમ ૧૦૭ પ્રમાણેના કામની

ચોક્કસીના કામને આ કલમ લાગુ છે. ખરેખર કનિશાય વિરૂધ્ધ કારીશુદ્ધી મુનશી કલમના હાન
હકોટ રીપોર્ટ વા ૪ પ્ર ૪૫૨ આ કલમ પ્રમાણે જે સત્તા આપવામાં આવી છે તે સિથન
જડત્તને લાગુ નથી અને કદાપી કમ્બલ કરે તોપણ આ કલમમાં આપેલા અધિકાર સિથન
જડત્તથી વાપરી શકાતા નથી. રાણી વિરૂધ્ધ ગોવીનોશીંગ વીકલી રીપોર્ટ ૨૧ ફે ૪૩

કોરટનાં હાજર થવા ૩૫૧. કોઈ સમ્પત્ત કોર્ટદારી કોરટમાં હાજર હોય, પછી
ગુન્હેગારને અટકાવી તે પકડાઈને અથવા સમન થઈને નહીં આવ્યો હોય તોપણ તે
રાખવા બાબત. સમ્પત્તે સદરહુ કોરટ સાંભળી શકે એવો ફલાણો ગુન્હે કર્યો

છે એવું પુરાવા ઉપરથી જણાય તે ગુન્હે બાબત તેની જુખાની
લેવા સાફ તેને અટકાવી રાખવાનો તે કોરટને અખત્યાર છે, અને જાણે તેને પકડે
લો હોય અથવા સમન કરેલો હોય એવી રીતે તેની ઉપર કામ ચલાવવાનો અખત્યાર છે.

અટકાવી રાખવો તે ૧૮ મા બાબ પ્રમાણે ચોક્કસી ચાલતી હોય ત્યારે અથવા
ઈનશાફ્ટનું કામ ચાલવા માંડ્યા પછી રાખ્યો હોય ત્યારે તે સમ્પત્ત બાબત કામ નવે
શરથી ચલાવવું અને શાહેદાની જખાની ફરીથી સાંભળવી.

કોરટો ખુલ્લી છે. અપર. કોઈ ગુન્હેગારી ચોક્કસી અથવા ઈનશાફ્ટ કરવા સાફ જે
જગાએ કોઈ કોર્ટદારી કોરટ ખેડી હોય તે જગા ખુલ્લી કોરટ
સમજવી, અને તેમાં વગર અલગથી માઈ શકે તેવો સુધી સામાન્ય રીતે સધળા લો
કોને તેમાં જવાનો અધિકાર છે.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે કોઈ પણ અમુક સુકદામાની ચોક્કસી અથવા ઈનશાફ્ટ
ચાલે ત્યારે કોઈ પણ વખતે પ્રમુખ જજ અથવા માસ્ટર જે ને તેને યોગ્ય લાગેતો
એવો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે કે સામાન્ય રીતે લોકોએ, અથવા કોઈપણ અમુક સ
ખસે કોરટના ઉપયોગ માંડેના ઓરડામાં અથવા મકાનમાં આવવું, રહેવું, અથવા
હોવું નહીં.

બાબ ૨૫ મો.

ચોક્કસી તથા ઈનશાફ્ટ કરતી વખતે પુરાવા લેવાની તથા દફતરમાં દાખલ કરવા
ની રીત બાબત.

પુરાવોતોહમત ૩૫૩ સ્પેસ્ટરીતે જુદી રીતનો ઠરાવ કર્યો છે તે સિવાય ૧૮
બાબાનો સમક્ષ મા, ૨૦ મા, ૨૧ મા, ૨૨ મા, અને ૨૩ મા બાબ પ્રમાણે લેવાને
લેવો. સધળો પુરાવો તોહમતવાળાની સમક્ષ લેવો, અથવા જમારે તેને
જતે હાજર થવાનું માફ કર્યું હોય, ત્યારે તેના પ્લોડરની સમ
ક્ષ લેવો.

ટીકા-તોહમતવાળાની રૂબરૂ સાહેદાની જુખાની લીધા વગર તોહમતદારને ગુન્હેગાર
ઠરાવો હોય તો તે શિક્ષા ૨૬ થાય છે. રાણી વિરૂધ્ધ લાલાચાએ અઢહાખાદ હાઈકોરટ રી-
પોર્ટ વા. ૨ પ્ર. ૪૬

માસ્ટર જે એક કેસમાં તોહમતદારે હાજર નહોતો તે કેસની જુખાની સ હિદને જા

શ્રી સંભળાવી અને તે ખરી છે એવું સાહેબોએ કહ્યું તેથી તેમની ફરી જુલાની તો હમ-
તદાર રૂબરૂ લીધી નહીં તે ગેરવાજખી કર્યું--રાણી વિરૂધ્ધ રાજકીસન મીતર. બેંગાળા.
સા. રીપોર્ટ વા ૧ પ્ર. ૩૬

તોહમતદાર હાજર ન હોય તે વખતે લીધેલી જુલાની વાંચી સંભળાવી તેના ખરા-
પણુ વિશે ખાતરી કરવામાં આવશે અને સાક્ષીઓએ પોતાની જુલાનીમાં જે કેદીનું નામ
લખાવ્યું હોય તેને ઓળખાવવામાં આવે એટલેથીજ પુરતું નથી. તોહમતદાર હાજર ન
હોય તે વખતે લીધેલી સઘળી જુલાની ફરીથીજ લેવી જોઈએ--રાણી વિરૂધ્ધ કેનાઈ સેખ.
બીકલી રીપોર્ટ ૧ પ્ર ૧ રાણી વિરૂધ્ધ અફાજુદીન વિકલી રીપોર્ટ ૧ પ્ર. ૧૩

એક ફોજદારી કામની ચોકશી ખુદ માલુસ્તરેટ કરતા હતા તે દરમીયાન ફોરટની બ-
હાર તથા તોહમતદારની ગેરહાજરીમાં કેટલાએક સાહેબોની જુલાનીઓ પ્રતિષ્ઠા ઉપર લખી
તે એવા વિચારથી કે જે તેઓ આગળ આપેલી જુલાનીથી પછી ખુલી ફોરટમાં ફરી જ
મ તો તેઓના ઉપર ફોજદારી કામ ચલાવવું તેમાં ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે માલુસ્તરેટ
જે જુલાની લીધી તે ગેરવાજખી છે રાણી વિરૂધ્ધ જેઠા ગણેશ અને ખીજા તા. ૧૨
મી સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૭૨ મુંબઈ હાઇકોર્ટનો ઠરાવ.

એક કેદી ઉપર એકજ વખતે ત્રણ જુદાં જુદાં તોહમત સુધી એકજ કેસ ચલાવવા
માં આવે. એક કેસમાં પહેલા પુરાવ ઉપરથી કેદને ગુલેગાર ઠરાવી ખીજા બે કેસ સખંધી
કેદનો ખચાવ સાંભળવો નહીં તેથી સઘળું કામ રદ કરવામાં આવ્યું--રાણી વિરૂધ્ધ બંક
બહારી. બી. રી. ૧ પ્ર. ૩૬

ઈલાકાના મુખ્ય ઉપર. આ કાયદા પ્રમાણે (પરેસિડેન્સી માલુસ્તરેટ સિવાય
શહેરોની બહાર બીજાં કોઈ માલુસ્તરેટ અથવા માલુસ્તરેટની આગળ સેશન
સાહેબીદફતરમાંદા જરૂરે અથવા સેશન જરૂરની આગળ કરવાની ચોકસીઓમાં
ખલકરવાનીરીત. તથા (સંક્ષેપ રીતે કરવાના ઇનસાફ (સિવાય બીજા) ઇનસાફ બા
ખત સાહેબોનો સાહેબી હેઠળ લખેલી રીતે દફતરમાં દાખલ કરવી

સમનના મુકદ્દમ. પરેસિડેન્સી માલુસ્તરેટ સિવાય બીજા કોઈ માલુસ્તરે
માનું તથા અમુક ટની આગળ સમનના જે મુકદ્દમાઓનો ઇનસાફ કરવામાં આવે
અનહા બાખતપેહે તેમાં, તથા ૨૬૦ મી કલમની બ થી કે ક (એ બંને સુદ્ધાં) રકમો
લા અને બીજા વ માં કહેલા ગુનાઓનો ઇનસાફ પેહેલા અથવા બીજા વરગનો મા
રગના માલુસ્તરે લુસ્તરેટ કરે ત્યારે તે ગુનાઓની બાખતમાં દરેક સાહેબની જુ
ટોએ કરવાના ઇન બાની ચાલતી જાય તેમ તેની સાહેબની મંતલબની યાદ તે મા
સાફતું દફતર. લુસ્તરેટ લખવી.

તે યાદ માલુસ્તરેટ પોતાના હાથે લખીને તે ઉપર સહી કરવી અને તે દફતર
ની સાથે રાખવી.

ઉપર ફરમાવ્યા મુજબ જે તે માલુસ્તરેટને યાદ લખવામાં પ્રતિબંધ થયો હો
ય તો તે રાખવી. પોતે કાં લખી શકતો નથી તેનું કારણ દફતરમાં દાખલ કરવું,
અને ખુલી ફોરટમાં પોતે મોહોડથી બોલીને, તે યાદ કરાવીને તે ઉપર સહી કરવી,

અને તે યાદ દફતરની સાથે રાખવી.

ઈલાકાના મુખ્ય ડાયર. સેશન કોર્ટની આગળ તથા (પરેસીડેન્સી માલ્સ્ટરે શહેરની બહાર ટા રિવાય ખીબ) માલ્સ્ટરેટની આગળ ખીબ સધળા મુકદમા ખીબ મુકદમાઓ ઓનો ઇનસાફ ચાલે તેમાં, અને ૧૨ મા તથા ૧૮ મા ખાખ પ્ર સું દફતર. માણ ચોકસી ચાલે, તે સધળામાં દરેક સાહેદની સાહેદી માલ્ સ્ટરેટ અથવા સેશન જરજે, અથવા તેનો હજુરમાં તે સાંભળે તેમ તેના ફરમાવ્યા મુજબ તથા તેની નિગેહખાની નીચે કોર્ટની ભાશામાં લખી લેવી, અને તે ઉપર તે માલ્સ્ટરેટ અથવા સેશન જરજે સહી કરવી.

અંગરેજીમાં આ જ્યારે સદરહુ સાહેદની સાહેદી અંગરેજીમાં આપવામાં આવે પેલી સાહેદી. ત્યારે માલ્સ્ટરેટ અથવા સેશન જરજે તે સાહેદી પોતાને હાથે તે ભાશામાં લખી લેવાને મુખત્યાર છે, અને તોહમતવાળો અંગરેજી સારી રીતે જાણતો ન હોય અથવા કોર્ટની ભાશા અંગરેજી ન હોય તો કોર્ટની ભાશામાં સદરહુ સાહેદની સહી સાથેનો તરજુમો દફતરમાં રાખવો.

જ્યારે માલ્સ્ટરેટ જે કામેમાં તે માલ્સ્ટરેટ અથવા સેશન જરજે પોતે સાહેદ અથવા જરજે જ દી લખી લેતો ન હોય તે કામેમાં તેણે દરેક સાહેદની સાહેદી તે સાહેદી લખી લેવાતી જય તેમ સાહેદની જુખાનીની મતલખની એક યાદ જર લીધી નહી હોય વી અને તે માલ્સ્ટરેટ અથવા સેશન જરજે પોતાને હાથે લખી ત્યારે યાદ. ને તેપર સહી કરવી, અને તે દફતરની સાથે રાખવી.

ઉપર ફરમાવ્યા મુજબ તે માલ્સ્ટરેટને અથવા સેશન જરજેને યાદ લખવામાં પ્રતિબંધ થયો હોય તો તે પોતે કાં લખી શકતો નથી તેનું કારણ તેણે દફતરમાં દાખલ કરવું.

ડીકા — માલ્સ્ટરેટ અંગરેજી ભાષામાં જુખાની લે અને જુખાની આપનાર સાહેદ જે ભાષા સમજતો હોય તે ભાષામાં તે જુખાની તેને વાંચી સંભળાવવામાં આવેલ છે એ વી યાદદાસ્ત તે જુખાની નીચે લખી લીધી ન હોય તો તે કાયદાની બુલ થઈ ગણાય અને તયી તોહમતદારને ખરેખરી હરકત થઈ ગણાય—રાણી વિરૂધ્ધ ઇસરરાત અને ખીબઓ વીકલી રીપોર્ટ ૧ પ્ર ૬૩

અમુક સાહેદો આગલા સાહેદ માફક હકીકત કહે છે એટલી યાદદાસ્ત માત્ર લખવા માં આવે તો તે કાયદાસર નથી દરેક સાહેદ-થું કહે છે તે યાદદાસ્તમાં બતાવવું ન્તેઈએ રાણી વિ. ભઈયા વલદ સુરજન મું હા કો રી વા ૧ પ્ર ૬૧

જે રીતે પુરાવા લેવાનું ફરમાવ્યું છે તે રીતથી પુરાવા લીધો ન હોય તો તે મુદ્દાની ચુક કહેવાય અને એટલા કારણથી સધળું પ્રેસીડીંગ રદ થઈ શકે—ખેતર મોની દાસી વિ. ત્રીનાથ સરકાર, અને ખીબે બ. યો રી વા ૧૧ પ્ર ૫

સાહેદોના દફતર ડાય. કોઈ જામાં અથવા જાલાના કોઈપણ ભાગમાં, અથવા કોઈ સેશન કોર્ટનો આગળ, અથવા કોઈ માલ્સ્ટરેટની આગળ અથવા કોઈ પણ માલ્સ્ટરેટના વરગની આગળ ચાલેલા કામમાં

૩૫૦ મી કક્ષમમાં કહેલો પ્રશ્નને દરેક સાહેબની સાહેબી સેશન જરૂરે અથવા માલ સ્તરેટ પોતાને હાથે પોતાની ભાશામાં લખી લેવો એવું ફરમાવવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે, પણ કાંઈ પુરતાં કારણને લીધે કોઈ પણ સાહેબની સાહેબી તેનાથી લખી ન લેવાય તો તેનું કારણ તેણે દફતરમાં દાખલ કરવું, અને પોતે ખુલી કોરટમાં મોઢેથી ખાસીને તે સાહેબી લખાવવી એવું ફરમાવવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

એ પ્રમાણે લખી લીધેલી સાહેબી ઉપર તે સેશન જરૂરે અથવા માલ સ્તરેટ સહી કરવી, અને તે દફતરના ભાગ દાખલ ગણવી જોઈએ.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે સેશન જરૂરે અથવા માલ સ્તરેટ સાહેબી અંગરેજ ભાશામાં અથવા કોરટની ભાશામાં લખી લેવો એવું તેને ફરમાવવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે, તે ભાશા તેની સ્વભાશા ન હોય તોય પણ.

૩૫૫મી કક્ષમમાં ૩૫૮. ૩૫૫ મી કક્ષમમાં કહેલી જનના મુકદમામાં જ માલ હેનામુકદમામાં મા સ્તરેટને દુરસ્ત લાગે તો તે કોઈ પણ સાહેબની સાહેબી ૩૫૬ મી સ્તરેટને છુટ. કક્ષમમાં કરાવેલી રીતે લખી લેવાને મુખત્યાર છે. અથવા જો સરહુ માલ સ્તરેટની હુકમતની સ્થાનિક હદની અંદર ૩૫૭ મી કક્ષમમાં કહેલો હુકમ સ્થાનિક સરકારે કર્યો હોય તો, તેજ કક્ષમમાં કરાવેલી રીતે લખી લેવાને મુખત્યાર છે.

૩૫૬મી અથવા ૩૫૮. ૩૫૬ મી, અથવા ૩૫૭ મી કક્ષમ પ્રમાણે લીધેલી સા ૩૫૭મી કક્ષમ પ્ર હેદી ધણું કરીને સવાલ અને જવાબના રૂપમાં લખી લેવો નહીં માણે સાહેબી દફતરમાં દાખલ કરવાના રૂપમાં લખી લેવો. તરમાં દાખલ કરવાની રીત.

માલ સ્તરેટની અથવા સેશન જરૂરની નજરમાં આવે તો કોઈપણ અમુક સવાલ તથા જવાબ લખી લેવાને અથવા લખી લેવરાવવાને તે મુખત્યાર છે.

સરહુ સાહેબી પ્ર ૩૬૦. ૩૫૬ મી અથવા ૩૫૭ મી કક્ષમ પ્રમાણે લીધેલી દરેક રીત યદ રહે ત્યારે ક સાહેબની સાહેબી પુરી થાય ત્યારે જો તો હમતવાળો હાજર હો તેના સખંધમાં કે ય તો તેની સમક્ષ, અથવા તે પ્લીડર મારફતે હાજર હોય તો મ કરવું. તેના પ્લીડરની સમક્ષ, તે સાહેબો સાહેબને વાંચી સંભળાવવી અને જરૂર હોય તો સુધારવી.

જ્યારે તે સાહેબી સાહેબને વાંચી સંભળાવવામાં આવે ત્યારે તે સાહેબ તે સાહેબી ના કોઈ ભાગના ખરાબણાની ના કહે, તો તે સાહેબી સુધારવાને ખદ્દસે તે ભાગ પર સાહેબે જે હરકત બીધી હોય તેની તે ઉપર યાદ કરી લેવાને માલ સ્તરેટ અથવા સેશન જરૂર મુખત્યાર છે અને પોતાને જરૂર જણાય એવો અભિપ્રાય માલ સ્તરેટ અથવા સેશન જરૂરે લખવો.

જે ભાશામાં તે શાહેદી આપી હોય તેથી જુદી ભાશામાં તે લખી હોય, તે તે લખી લીધેલી શાહેદિ જે ભાષામાં આપી હોય તે ભાષામાં, અથવા જે ભાસા સમજતો હોય તે ભાશામાં તેને સમજાવવી.

તોહમતવાળાનેઅથ ૩૬૧. તોહમતવાળો સમજતો નહોય એવી ભાસામાં કંઈ વાંતેનાપ્લીડરનેશાહે પણ શાહેદી આપવામાં આવે, અને તે જાતે હાજર હોયત્યારે ક્ષીનોઅરથકહેવો. તે સમજતો હોય એવી ભાસામાં તે શાહેદી તેને ખુલી કોરટ માં સમજાવવી.

જે પ્લીડરની મારફતે હાજર થાય અને તે શાહેદી કોરટની ભાસા શિવાય ખીજ કોઈ ભાસામાં આપવામાં આવે, અને તે ભાસા તે પ્લીડર સમજતો નહોય તો તે શાહેદી સદરહુ પ્લીડરને કોરટની ભાશામાં સમજાવવી.

બ્યારે પદ્ધતી પ્રમાણુ પુરાવા સાડ દસ્તાવેજ રજુ કર્યા હોય, ત્યારે કોરટની નજરમાં આવશે તો તે દસ્તાવેજના જેટલા ભાગનો તરજુમો કરીને સમજાવવાની જ રૂ નજાય તેટલા ભાગનો તરજુમો કરીને સમજાવવો.

પરેસિડેન્સી માલસ્ટ ૩૬૨ જે મુકદમામાં કોઈ પરેસિડેન્સી માલસ્ટરેટ ખસેં રૂપી રેટોની કોરટમાં શાહે માથો વતા દંડની, અથવા છ મહિનાથી વતી મુદત સુધી કે ક્ષીનું દફતર. ક્ષીની શિક્ષા કરે તેવા દરએક મુકદમામાં તેણે શાહેદીનો શા

હેદિ પોતાને હાથે લખી લેવો, અથવા ખુલ્લી કોરટમાં પોતે મોઢયો ખોલીને લખી લેવડાવવી એ પ્રમાણુ લખી લીધેલી સદખી શાહેદી ઉપર તે માલસ્ટરેટ સહી કરવી અને તેને દફતરના ભાગ દાખલ ગણવી જોઈએ.

એ પ્રમાણુ લખી લિધેલી શાહેદિ ધણું કરીને બ્યાનના રૂપમાં દફતરમાં દાખલ કરવી પણ માલસ્ટરેટની નજરમાં આવેતો કોઈપણ અમુક સવાલ અથવા જવાબ લખી લેવાને અથવા લેવડાવવાને તે મુખત્યાર છે.

એકજ કામમાં ૩૫ મી કલમ પ્રમાણુ કરેલા શિક્ષાના હુકમ આ કલમના કારણ સાડ, એકજ શિક્ષાના હુકમ દાખલ ગણવા જોઈએ.

શાહેદની વરતાણુંક ૩૬૩. સેશનજરજે અથવા માલસ્ટરેટ સાહેદની શાહેદી ખાખતનો શેરો. દફતરમાં દાખલ કરી હોય ત્યારે તેણે શાહેદ શાહેદિ આપતો

હોય તે વખતની તેની વરતાણુંક સંબંધી પોતાને મુદાનો લાજે એવો કંઈ શેરો હોયતો તે સેરો પણ દફતરમાં દાખલ કરવો

તોહમતવાળાનોજુખા ૩૬૪ બ્યારે કોઈપણ માલસ્ટરેટ અથવા રાયલ ચારટરથી નિદફતરમાંકેવીરીતેદા સ્થાપેલિ હાઈકોરટ શિવાય અથવા પંજબની ચિક્રકોરટ શિ દાખલ કરવી. વાય ખિજકોઈપણકોરટતોહમતવાળાનોજુખાનોલે,ત્યારે તેને પુછે

લો દરએક સવાલ અને તેણે આપેલો દરએક જવાબ સુધાં તે સદખી જુખાની જે ભાશામાં લિધિ હોય તે ભાસામાં અથવા તેમ ન બની સહેતો કોરટની ભાશા અથવા અંગરેજીમાં પુરેપુરિ દફતરમાં નોંધવી, અને તે જુખાની તે

તોહમતવાળાને ખતાવવિ અથવા વાંચિ સંભળાવવી, અથવા જે ભાસામાં તે જુખા નિ લખેલિ હોય તે ભાસા તે સમજતો નહિ હોયતો જે ભાસા તે સમજતો હોય તે ભાસામાં તેને સમજવવિ અને તેના જવાબો માંહેનિ કોઈ વાતનો ખુલાશો કરવાને અથવા કોઈ વાત વધારવાને તે મુખત્યાર છે.

તે સઘળી જુખાની ખરોખર છે એવું તે કહે ત્યારે દફતર ઉપર તોહમતવાળા એ તથા માલુસ્તરેટ અથવા સદરહુ કોરટના જરજે સહી કરવી, અને તે જુખાની મારી મુક્ક અને મારા સાંભળતાં લીધી છે તથા તોહમતવાળાએ કહેલા મજકુરનું પુરેપુરું તથા ખરૂં ખ્યાન તે દફતરમાં છે એ પ્રમાણે સદરહુ માલુસ્તરેટ અથવા જરજે લખાને તેપર સહી કરવી.

જે મુકદમામાં તોહમતવાળાની જુખાની તે માલુસ્તરેટ અથવા જરજે પોતાની જતે દફતરમાં દાખલ નકરે તે મુકદમામાં, જુખાની લેવાતી જય તેમ તેની યાદ કો રટની ભાષામાં, અથવા અંગરેજી ભાષા પોતાને ખરાખર આવડતી હોય તો, તે ભાષામાં તે માલુસ્તરેટ અથવા જરજે, પોતે પરેસીટેન્સી માલુસ્તરેટ નહોય તો કરવી જોઈએ; અને સદરહુ યાદ તે માલુસ્તરેટ અથવા જરજે પોતાને હાથે લખીને તે ઉપર સહી કરવી, અને તે દફતરની સાથે રાખવી. ઉપર ફરમાવ્યા મુજબ તે માલુસ્તરેટ થી અથવા જરજેથી યાદ ન થાય તો, તે પોતાથી ન થવાનું કારણ તેણે દફતરમાં દાખલ કરવું.

આ કલમ માંહેનો કોઈપણ મજકુર ૨૬૩ મી કલમ મુજબની કોઈ તોહમતવાળા સખસની જુખાનીને લારૂં છે એવું સમજવું નહી.

ટીકા—તોહમતદાર પોલીસમાં હોય ત્યારે તેની કમ્યુલત લેવાના શું નિયમ છે તે માટે જુઓ આ કાયદાની કલમ ૧૬૪ આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૩૪૬ ના પારેઆફ્ટ ૧--૨--૩--૪ ને મળતી છે.

૧ આ કલમમાં જુખાની લેનાર અધિકારીએ સરટીફિકેટ લખવાનું ફરમાવેલું છે તે સરટીફિકેટ સઘળું પોતાને હાથે લખેલું ન હોય પણ તે સરટીફિકેટ નીચે પોતાની સહી હોય તો પછી હરફત નથી--રાણી વિરધ--રીજ હુસેન અને ખીજાઓ વી. રી. ૮ પ્ર. ૫૫

આરોપીત માણસે પોતાની જુખાનીપર સહી કરીવા નિશાની કરવી જોઈએ એવા ફરમાવ જે જુના કી પરી કો કા ૩૪૬ માં છે તેની પુરતતા “અ. ખ. (આરોપિત) એની સહી ક. ડ. એના હસ્તાક્ષર” એટલું લખ્યાથી થતી નથી આ કામમાં તેવી રીતે કેદીએ કમ્યુલતપર સહી કરી હતી અને તે ઉપરથી તોહમત સાબિત કરવું હતું તેમાં હાઇકોર્ટે તોહમત ૨૬ કરી એવું ફરમાવું કે એવી કમ્યુલત કોરટમાં હાજર કરવાની સેશન જરજે મનાઈ કરતી હતી સરકાર વિરૂધ્ધ આનંદ અને રણછોડ ઝોલા મુખાઈ હાઇકોર્ટેનો ફરમાવ તા. ૧૬ માર્ચ ૧૮૭૪

આરોપિતે તેને કમિટ કરનાર માલુસ્તરેટની રૂબરૂ જે જુખાની આપી તે નીચે તેની સહી જુના કી પરી કો કા ૩૪૬ પ્રમાણે ન લીધી તો તે કલમના અરથ પ્રમાણે તે આરોપિતનું ગુકશાન થયું એમ સમજવું નહી. પણ કામના ગુણદોષ ઉપરથી પોતાને જવાબ

આપવાને જો તેને વાસ્તવિક રીતે બાધ આપે હોય તોજ માત્ર તેમ સમજવું.

કેદીએ સેથન કોરટમાં પોતાની તરફે જવાબ આપવાને વકીલ શેકેડો હોય, અને તે ની જુખાની જે વખતે સેથન કોરટમાં લીધી તે વખતે કેદીના વકીલને હરકત લેવાને વખત જતાં તેણે તેની હરકત લીધી નહીં હોય તો કેદીને ગુફથાન થયું છે એમ સમજવું નહીં. સરનાર વિરુદ્ધ ત્યાં દયાળ મુંબાઈ હાઈકોર્ટ વા. ૧૧ પ્ર ૨૩૭

તમારે કયુલત કરવા ખુશી હોયતો કરો પણ તમે જે હકિકત કહેસો તેનો ઉપયોગ તમારી વિરુદ્ધ કરવામાં આવશે એવી ચેતવણી કયુલત લેનાર માલસ્ટરેટ દીધી હતી એવું તે ચાલેલા કામના દફતર ઉપરથીજ જણાય તો અપીલ વખતે એવી ચેતવણી આપવામાં આવી હતી એ નિરણયકારક પુરાવછે તો પણ એ કયુલત જોર જુલ મળી લેવામાં આવી નથી તથા બીકથી કરવામાં આવી નથી એવું ખતાવવા માટે નિસ્ચયકારક પુરાવ નથી એટલે કે એવા જોરજુલમ અથવા બિક સાબિત કરવા પુરાવા આપી શકાય-રાણી વિરુદ્ધ કારીનાથ દિનકર મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૮ પ્ર. ૧૨૬

સહતોહમતદાર માફીનું વચન લઈ કાંઈ હકિકત કહે અને પછી એ હકિકતથી તે ફરી જાય તો પછી માફીનું વચન લઈ તોહમતદાર વિરુદ્ધ જે હકિકત કહો હોય તે તેની વિરુદ્ધ પુરાવમાં લેઈ શકાય નહીં-રાણી વિરુદ્ધ હરદેવ. અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૫ પ્ર. ૨૧૭

હાઈકોર્ટમાં સાહેદી ૩૬૫. રાયલ આરટરથી સ્થાપેલી દરએક "હાઈકોર્ટ તથા પ" નું દફતર. જખની ચોક્ક કોરટ પોતાની આગળ જે મુકદમા આવે તેમાં શાહેદો લેવાની રીત વખતે વખતે સામાન્ય કાનુન કરોને ફરમાવવા ને મુખત્યાર છે, અને એ પ્રમાણે કાંઈ કાનુન કરવામાં આવી હોય તો સદરહુ કોરટના જરજનેએ શાહેદી અથવા તેની મતલબ તે કાનુન પ્રમાણે લખી લેવી.

બાબ ૨૬ મો.

ફ્રેંસલો બાબત.

ફ્રેંસલો આપવાની ૩૬૬. અરાલ હકુમતનિ કોઈપણ ફ્રેંજદારી કોરટમાં દરએક રિત. ૬ મુકદમાના ઈનશાફમાં ફ્રેંસલો ખુલ્લિ કોરટમાં તુરત અથવા ત્યાં

૨ પછી કોઈ વખતે કહિ સંભળાવવો, પણ પછિથી આપવો હોય તો વખતની યોગ્ય નોટિસ પક્ષકારોને અથવા તેઓના પ્લીડરોને આપવી; અને ફ્રેંસલો આપવામાં આવે તે સંભળવા માટે, જો તોહમતવાળો પેહેરામાં હોય તો, તેને આણવો જોઈએ; અથવા જો તે પેહેરામાં નહોય તો, તેને હાજર થવાનું ફરમાવવું જોઈએ, પણ ઇનશાફ ચાલે ત્યારે જતો હાજર થવાનું તેને માફ કરવું હોય અને ફક્ત ફ્રેંડની શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવેતો તે પ્રસંગે તે ફ્રેંસલો તેના પ્લીડરની સમક્ષ કહિ સંભળાવવાનો અધિકાર છે.

ફ્રેંસલોની ભાશા ૩૬૭. આ કાયદાથી બિજલિતેનો કસાવ સ્પષ્ટરિતે કરેલો હોય તે શિવાય સદરહુ પ્રકારનો દરએક ફ્રેંસલો તે કોરટના પ્રમુખ અમલદારે કોરટની ભાષામાં અથવા અંગરેજીમાં લખવો; અને જે

મુકદ્દમાની વાત અથવા વાતો ઠરાવવાની હશે તે તથા તે વિશે ફેંસલામાં શું લખવું કરેલો ઠરાવ, તથા તે ઠરાવનાં કારણ તે ફેંસલામાં લખા-
નેમ્મ. વાં, અને તે ફેંસલો કહી સંભળાવતી વખતે પ્રમુખ અમલદારે
ખુલી કોરટમાં તેની ઉપર તારીખ લખીને સહી કરવી.

તોહમતવાળાની ઉપર કાંઈ ગુન્હો કર્યો હોય તો તે ગુન્હો, અને હિંદુસ્તાનના
ફોજદારી કાયદાની અથવા બીજા કાયદાની જે કલમ પ્રમાણે તેની ઉપર ગુન્હો કર્યો
હોય, તે કલમ તથા તેની ઉપર જે શિકાનો હુકમ કર્યો હોય તે શિકા એટલું તે
ફેંસલામાં લખવું નેમ્મ.

વિકલ્પની રીતે ફેંસલો જ્યારે હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદા પ્રમાણે ગુન્હો કર્યો હોય
અને તે કાયદાની જે કલમોમાંનો કઈ કલમમાં અથવા તે કાયદાનીએ
કઈ કલમના જે ભાગોમાંના કયા ભાગમાં તે ગુન્હો આવેછે એ વિશે શક હોય,
ત્યારે કોરટે તે શક સ્પષ્ટ રીતે ખતાવીને વિકલ્પની રીતે ફેંસલો કરવો.

જે તે ફેંસલામાં ગુન્હો નાસાખિત થયાનો ઠરાવ કર્યો હોય તો તોહમતવાળા
ની ઉપર જે ગુન્હો નાસાખિત થયાનો ઠરાવ કર્યો હોય તે ગુન્હો તે ફેંસલામાં લખ
વો અને તોહમતવાળાને છુટો કરવો એવું તેમાં ફરમાવવું.

જે ગુન્હા ખાખત મોતનિ શિકા થઈ શકતિ હોય તે ગુન્હો તોહમતવાળાની ઉ
પર કરે, અને તેની ઉપર મોતની શિકા શિવાય બિજા કોઈ પણ શિકાનો હુકમ તે
કોરટ કરે, તો મોતનિ શિકાનો હુકમ નહિ કર્યાનું કારણ પોતાના ફેંસલામાં તે
કોરટે લખવું.

પણ એવું ઠરાવ્યું છે કે જુરિથી ઇનશાફ કર્યા હોય તેમાં ફેંસલો લખવાની
કોરટને જરૂર નથી, પણ સેશનકોરટે જુરિને આપેલા આ દેશનાં મથાળાં ઘડતરમાં
દાખલ કરવાં.

તોહમતદારે કહેલિં જે હકિકત માંહેનિ કઈ હકિકત ખરાછે એ નકી કરવું એ
શક્ય જાણાય તોપણ વિકલ્પ રીતે ફેંસલો આપવો-રાણિ વિરૂધ્-નારાયણદાસ વિક
સિ રિપોટ ૧-પ્ર. ૧૫

જે ગુન્હેગાર ઠરાવવાનો ફેંસલો આપે તો કયા પુરાવા ઉપરથી ગુન્હેગાર ઠ
રાવે છે તે ફેંસલામાં ખતાવવા જરૂરની ફરજ છે-રાણિ વિરૂધ્ ઈસર માનજી. વિ.
રિ. ૫ પ્ર ૧૭.

તોહમતદાર ખરાખ આલનો છે એવું માલસ્ટરેટ જાણતો હોય પણ એ કેસમાં
કાંઈ પુરાવ પડ્યો નહોય તો એ ખરાખ આલ વિશે ફેંસલામાં કાંઈ લખવું નહિ જો
ઈએ તે કેસમાં પડેલા પુરાવ ઉપરથી તે ગુન્હેગાર છે કે નહિ તેજ માલસ્ટરેટ ફેંસ
લામાં ઠરાવિ લખવું નેમ્મ-રાણી વિ. વધકંતરાય ઓનિવાસ. મુ. હા. કો રિ વા.
૭ પ્ર. ૧૦

એક સખસ ઉપર સેશન કોરટમાં ખોટિ શાહદિ આપ્યાનો ગુન્હો સાખિત થયો

તે એટલાજ સખખ ઉપરથી કે સેશનમાં જે જીખાની આપીતે માલસ્ટરેટને ત્યાં આ પેલો જીખાનીથી જુદો હતો. આ ખાખતમાં ગુનહો સાખિત થાય તો વિકલ્પ રિતેફે સસો આપવો જોઈએ-રાણિ વિ. અંકિતા શાહજી. મું. હા. કો. નોં ઠરાવ તા.૦૨.૦ અક્ટોમખર સન ૧૮૭૭.

જે ફેસસો અપિલ કોરટનો હોય તો નિચલી કોરટ પોતાના ફેસસાના આધારમાં જે તકરારો ખનાવી હોય તે સઘળાં તકરારનો નિવેડો પોતાના ફેસસામાં લખવાની જરૂર નથી-અપિલ કોરટે પોતાના ફેસસાના કારણજ લખવાં જોઈએ, ઇદ્રખ પતિ. કુમારિ વિ. માધવ યોધરિ. ખેં. હો. રિ. વા. ૧ સ્પેશિયલ અપિલનંખર ૨૨ મોતનિ શિક્ષાનો હુકમ ૩૬૮. જ્યારે કોઈ સખસનિ ઉપર મોતનિ શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવે ત્યારે તે શિક્ષાના હુકમમાં એમ ફરમાવવું કે એ સખસને મરતાં સુધિ ગળેથી લટકાવવો.

સમુદ્રપારનિશિક્ષા સમુદ્રપારનિ શિક્ષાના કોઈપણ હુકમમાં, જે સખસનિ ઉપરતે નોં હુકમ. શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે સખસને સમુદ્રપાર કઢજગાએ લઈ જવો તે લખવું નહિ.

કોરટે ફેસસામાં ફેર ૩૬૯. હાઈકોરટ શિવાય ખિલ કોઈ કોરટે પોતાના ફેસસા ઉફાર કરવો નહિ. પર સહિ કરિ એટલે પછિ ઉલ્પ મી કલમમાં ઠરાવ્યું છે તે શિવાય, તે અથવા કોઈ હસ્તદોરાની સુક સુધારવાનિ હોય તે શિવાય, તે કોરટે તે ફેસસામાં ફેરફાર કરવો નહિ અથવા તે તપાસવો નહિ.

પરેસિદેનિસ માલ ૩૭૦ પરેસિદેનિસ માલસ્ટરેટ આ કાયદામાં પાછળ ઠરાવેલિ રિતે સ્ટરેટનો ફેસસો. ફેસસો દફતરમાં દાખલ કરવાને બદલે, હેઠળ લખેલિ વિખત દફતરમાં દાખલ કરવી:-

- (અ) મુકદમાનો અનુક્રમે ચઢતો નંખર
- (ખ) ગુનહો કર્યાનિ તારિખ.
- (ક) ફરિયાદિ હોયતો તેનું નામ.
- (ડ) તોહમતવાળા સખસનું નામ, અને (તોહમતવાળો રાણિની વિલાયતિરઘથ ત ન હોયતો) તેના ખાપનું નામ અને રહેવાનું ઠેકાણું.
- (ઇ) જે ગુનહો વિશે ફરિયાદ થઈ હોય અથવા જે ગુનહો સાખિત થયો હોય તે ગુનહો;
- (ફ) તોહમતવાળાનો જવાબ અને તેની જખાનિ (જો હોયતો)

- (ગ) આખરનો હુકમ;
- (હ) સદરહ હુકમનિ તારિખ; અને
- (આઘ) જે મુકદમામાં તે માલસ્ટરેટ કેદની, અથવા ખસે રૂપિયાથી વતા દંડની અથવા એ ખન્નેની, શિક્ષા કરે તે સઘળા મુકદમામાં, ગુનહો ઠરાવ્યાનાં કાર

જાની મુખતેસરમાં વિગત.

તોહમતવાળાને ફે' ૩૭૧ તોહમતવાળાને ફે'સલો સમજવો અને તેની અરજી સલોસમજવોતથા પરથિ ફે'સલાની એક નકલ અથવા તે માગે ત્યારે બનિ શકેતો નકલ આપવી. તેની પોતાનો ભાષામાં, અથવા ફોરટની ભાષામાં તે ફે'સલાનો તરજુમો તેને વગર દિલે આપવો. સમનના મુકદ્દમા શિવાયબિબ્ન કોઈપણ મુકદ્દમમાં સદરહુ નકલ મફત આપવી

સેરાનકોરટમાં જુરથિ ધનશાફ કરવામાં આવે તેમાં તોહમતવાળો માગેતો જુરિને આપેલા આ ફરાનાં મથાળાની એક નકલ તેને વગર દિલે અને મફત આપવી. જે સખસની ઉપર જ્યારે તોહમતવાળાનો ઉપર સેરાનજુઝમોતનિ શિક્ષાનો હુ મોતની શિક્ષાનોહુ કમ કરે. ત્યારે તે જરજે તેને એ પ્રમાણે કેહેવું કે અપિલ કર કમ કરયો હોય તે વાની તમારિ મરજી હોયતો, આટલિ મુદતમાં તમારે અપિલકરવી. સખસની પાખત.

ફે'સલાનો તરજુમો ૩૭૨. અસલ ફે'સલો કામના કાગળોનીસાથે દફતરમાં દાખલ કરવો અને, તે અસલ ફે'સલો ફોરટની ભાસથિ જુદિ ભાસામાં લખ્યો હોય, અને તોહમતવાળો કહે ત્યારે, ફોરટની ભાસામાં તેનો તરજુમોકરિને સદરહુ દફતરમાં દાખલ કરવો જોઈએ.

સેરાનકોરટેકરાવનિ ૩૭૩. સેરાનકોરટે જે મુકદ્દમાનો ધનશાફ કરયો હોય તે મુ તથાશિક્ષાના હુકમ કદમાંમાં, તે ફોરટે પોતાના કરાવનિ તથા (જે હોયતો) શિક્ષાના નિનકલજીલ્લા માલ હુકમની એક નકલ જે જીલ્લા માલસ્ટરેટનિ હુકમતની સ્થાનિક સ્ટરેટનિ ઉપર મો હુકમાં ધનશાફ કરયો હોય, તેજીલ્લા માલસ્ટરેટનો ઉપર મોકલવી કલવો.

પાખ ૨૭ મો.

શિક્ષાના હુકમ મંજુર કરવા માટે મોકલવા પાખત.

સેરાનકોરટેમોતની ૩૭૪. જ્યારે સેરાનકોરટ મોતનિ શિક્ષાનો હુકમ કરે, ત્યારે એ શિક્ષાનો હુકમ(મં લાવેલાં કામનાં કાગળપત્રહાઈફોરટમાં મોકલવા જોઈએ, અને તે જુર થવા માટે)મો શિક્ષાનો હુકમ હાઈફોરટે મંજુર કરયા વગર અમલમાં લા-કલવા પાખત વો નહિ.

ટીક—જે બધીએ પોતાનાં નવાં જન્મલાં બે બાળકને મારી નાંખ્યાં તેને સેસન જ ૩ ને મોતની શિક્ષાનો હુકમ કરયો હાઈફોરટે તે હુકમ ફેરંથો એટલા સખખ ઉપરથી કે કા-યદા બાંધનારી સભાએ બે સખખાનો કરાવ કરતાં ખુનમાં પણ દરજ્જા રહેલા છે એમ કમ્બલ કર્યું છે. બાળકનો જન્મ થયા પછી તરતજ સ્ત્રીના દુખ ઉપર વિચાર કરતાં અને આવા પ્રકારના કૃત્ય અને ચોરી તથા વેરને સાફ જાણી બુઝીને કદેશા ખુનમાં થતી નિતી પ્રકતીનો મુકાબલો કરતાં હાઈફોરટે કરાંબું કે જીવતાં સુખી સમુદ્રપારની શિક્ષા કરવી. તે ગ્રામ્ય શિક્ષા છે—રાણી વિરૂધ્ધ ખીરાઇ, મદ્રાસ જુરીટ, વા ૭ પ્ર ૨૬૬

જ્યારે મારી નાંખવાનો ધરાદો ન હોય, પણ ફક્ત ગ્રાણ્યુધાતક દુષ્કારથી બે પ્રવાહી

કુમલો કરી થરીને સફેદીના નિયમ મુજબ ધણું કરી ખાત થાય એવું નુકશાન પોહોઆ-
ક્યું હોય ત્યારે ખાતની શિક્ષા ન કરવી જોઈએ--રાણી વિરૂંધે આયાત મેળ. વીડલી રીપોન
૫ ૫ પ્ર ૨૦

જ્યાં એક માણસની બેઠેને ખીજ સાથે અથગ્ય દોસ્તી કરી હતી અને તેના બાઈ-
એ તેને તેના ચારની સંગાથે સુતી દીઠી અને તેમને બંનેને મારી નાંખ્યાં અહીંયાં ચોક
કાર્ટે સમુદ્રપારની શિક્ષાનો હુકમ કરાવ્યો--રાજા વિરૂંધે અહમદ ૧ ૨૩૨૩ કી જજમેન્ટ ૧૦૪
જે કેસમાં ખાતની સજા થઈ હોય તેના કેસ સિવાય ખીજ કોઈ કેસમાં હાઈકોર્ટની
મજ્બૂરી લેવાની જરૂર નથી--રાણી વિરૂંધે અમાન અ હા કો રી વ ૫ પ્ર ૧૩૦

વધારે ચોકરી કર ૩૭૫ જ્યારે તે ચલાવેલાં કામનું દફતર હાઈકોર્ટમાં મો-
વાનું અથવા વધારે કલતમાં આવે ત્યારે જો હાઈકોર્ટ એમ ધારે કે જે સખસની
પુરાવો લેવાનું કરે-- ઉપર ગુન્હો કર્યો છે તે સખસ તકસીરવાર છે કે ખીન તક-
માવવાનો અધિકાર. સીરવાર છે એ વિશેની ફલાણી ખાખત સાડ વધારે ચોકસી
કરવી જોઈએ, અથવા વધારે પુરાવો લેવો જોઈએ, તો તે સદ
રહુ ચોકસી જાતે કરવાને અથવા સદરહુ પુરાવો જાતે લેવાને અથવા તે 'ચોકસી ક-
રવાનું' અથવા તે પુરાવો લેવાનું સેશન કોર્ટને ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

જ્યુરરોની અથવા આસેસરોની સમક્ષ સદરહુ ચોકસી કરવી નહિ અથવા સ
દરહુ પુરાવો લેવો નહી, અને હાઈકોર્ટ ખીજ રીતનો હુકમ ન કરે તો, જે સખસ
નો ઉપર ગુન્હો કર્યો હોય તે સખસને તે ચોકસી કરતી વખતે અથવા તે પુરાવો
લેતી વખતે હાજર નહી રાખશે તો ચાલશે.

જ્યારે હાઈકોર્ટ તે ચોકસી કરી નહી હોય તથા તે પુરાવો જો હોય તો લી-
ધો ન હોય ત્યારે તે ચોકસીના પરિણામનું તથા તે પુરાવાનું સરટીફિકેટ તે કોર્ટને
લખી જણાવવું.

શિક્ષાનો હુકમ ખા ૩૭૬ જે મુકદ્દમો ૩૭૪ મી કલમ પ્રમાણે મોકલ્યો હોય, તે
હાલ કરવાનો અથવા મુકદ્દમાનો ફક્તસાફ આસેસરોની મદદથી અથવા જ્યુરીથી કરે-
ગુન્હાની સાબિતીનો લો હોય તે મુકદ્દમાંમાં હાઈકોર્ટ.--

કરાવ રદ કરવાનો હા

ઈકોર્ટનો અખત્યાર.

(અ) શિક્ષાનો હુકમ ખાહાલ કરવા અથવા ખીજ જે શિક્ષાનો હુકમ કરવાનો કાયદો
થી અધિકાર હોય તે શિક્ષાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે, અથવા

(ખ) ગુન્હાની સાબિતીનો કરાવ રદ કરવાને તથા જે ગુન્હો તોહમતવાજાની ઉપર
સાબિત થયાનો કરાવ સેશનકોર્ટ કરી શકે તેવા કોઈ ગુન્હો તેની ઉપર સાબિ
ત થયાનો કરાવ કરવાને અથવા તેજ તોહમત ખાખત અથવા સુધારેલાં તો-
હમત ખાખત નવસરથી ઈનસાફ કરવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે, અથવા

(ક) તોહમવાજા સખસની ઉપર ગુન્હો ના સાબિત થયાનો કરાવ કરવાને મુખત્યાર
ર છે. પણ એવું કરાવ્યું છે કે અખીલ કરવા સાડ જે મુદત આપી હોય તે

મુદત પુરી થાય ત્યાં સુધી અથવા અપીલ સદરહુ મુદતનો અંદર કરો હોય તો તે અપીલનો નિકાલ થાય ત્યાં સુધી આ કલમ પ્રમાણે મંજુરિયતનો કાંઈપણ હુકમ કરવો નહીં.

મંજુરિયત ઉપર અ ૩૭૭ એ પ્રમાણે મોકલેલા દરેક મુકદ્દમામાં તે શિક્ષાના હુકમ થવા શિક્ષાના નવા કમની મંજુરિયત અથવા હાઈકોર્ટ જેનવી શિક્ષાનો હુકમ અ-હુકમ ઉપર બે જડ થવા (બીજો) હુકમ કરે તે, સદરહુ કોર્ટમાં બે અથવા વધારે જોએ સહી કરવી. જરૂને હોય ત્યારે તેમાંના આછામાં આછા બે જરૂનેએ કરવો જોઈએ, કેહેવો જોઈએ અને તેની ઉપર સહી કરવી જોઈએ.

મતભેદ પડે ત્યારે ૩૭૮ જ્યારે સદરહુ પ્રકારના કોઈપણ મુકદ્દમાની સુનાવણી કેમ કરવું. જરૂનેની બેન્ચ આગળ થાય અને સદરહુ જરૂનેના બે પક્ષ થઈને તે બેઠા પક્ષનાં સરખા મત પડે ત્યારે તેઓના મત

સુધાં તે મુકદ્દમો બીજા કોઈ જરૂનેની પાસે મુકવો, અને સદરહુ જરૂને પોતાને ચો ગ્ય લાગે એવી તપાસણી તથા સુનાવણી કરવા પછી પોતાનો મત આપવો, અને સદરહુ મતને અનુસરીને ફેસલો અથવા હુકમ થવો જોઈએ.

મંજુર થવા માટે ૩૭૯ મોતનો શિક્ષાનો હુકમ મંજુર થવા સાડ સેશન કે હાઈકોર્ટમાં મોકલેલા મુ ૨૮ જે મુકદ્દમા હાઈકોર્ટમાં મોકલે તે મુકદ્દમામાં હાઈકોર્ટ કદમમાં દેવી રીતે મંજુરિયતનો અથવા બીજો હુકમ કરે ત્યાર પછી હાઈકોર્ટના કામ ચલાવવું. યોગ્ય અમલદારે તે હુકમની એક નકલ ઉપર હાઈકોર્ટની મોહોર કરીને પોતાના હોદ્દાની સહી કરીને તે નકલ સેશન કોર્ટને વગર ઢીસે મોકલી દેવી.

આસિસ્ટન્ટ સેશન ૩૮૦ જે શિક્ષાનો હુકમ આસિસ્ટન્ટ સેશન જરૂને અથવા જરૂને અથવા ૩૪ ૩૪ મી કલમ પ્રમાણે ચાલનારા કોઈ જુદા માજિસ્ટ્રેટ કર્યો મી કલમ પ્રમાણે આ હોય તે શિક્ષાનો હુકમ મંજુર થવા સાડ સેશન જરૂનેની લનારે માજિસ્ટ્રેટ જે પાસે મોકલવામાં આવે, ત્યારે સદરહુ સેશન જરૂને શિક્ષાનો હુકમ કરે તે ની મંજુરિયત પાખત.

(અ) તે શિક્ષાનો હુકમ મંજુર કરવાને અથવા બીજો જે શિક્ષાનો હુકમ નીચલી કે ૨૮ કરી શકત તે શિક્ષાનો બીજો કાંઈપણ હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે; અથવા

(બ) ગુન્હાની સાબિતીનો ઠરાવ રદ કરવાને, તથા જે ગુન્હો તોહમતવાળાની ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ નીચલી કોર્ટ કરી શકત તે ગુન્હો તેની ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાને, અથવા તેજ તોહમત પાખત અથવા સુધારેલાં તોહમત પાખત નવેસરથી ધનસાફ કરવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે; અથવા

(ક) તોહમતવાળાની ઉપર ગુન્હો ના સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાને મુખત્યાર છે, અથવા

(૩) તોહમતવાળો તકસીરવાર છે કે બિન તકસીરવાર છે એ વિશેની ફસાણી બા ખતસર વધારે ચોકસી કરવાની અથવા વધારે પુરાવો લેવાની જરૂર છે એમ તેને લાગે તો, તે પોતાની બંને સદરહુ ચોકસી કરવાને અથવા સદરહુ પુરાવો લેવાને મુખત્યાર છે, અથવા તે ચોકસી કરવાનું અથવા તે પુરાવો લેવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

સેશન કોર્ટ બીજી રીતનો હુકમ ન કરે તો, જે રાખરાની ઉપર ચુનહો કર્યો હો તે સખસને સદરહુ ચોકસી કરતી વખતે અથવા પુરાવો લેવાની વખતે હાજર નહિ રાખશે તો ચાલશે અને તે શિક્ષાનો હુકમ આસિસ્ટન્ટ સેશન જરૂરે મોકલ્યો હોય ત્યારે જુરરોની અથવા આસેસરોની સમક્ષ સદરહુ ચોકસી કરવી નહિ અથવા સદરહુ પુરાવો લેવો નહી.

જ્યારે સેશન કોર્ટે તે ચોકસી કરી નહિ હોય અને તે પુરાવો જા હોય તો લીધો નહિ હોય ત્યારે સદરહુ ચોકસીનું તથા પુરાવાનું પરિમાણ સરટીફિકેટ સાથે તે કોર્ટને લખી જણાવવું.

ખાખ ૨૮ મો.

અમલમાં લાવવા બાબત.

૩૭૬ મી કલમ પ્રમાણે કરેલો હુકમ અમલમાં લાવવા બાબત

૩૮૧ સેશન કોર્ટે મોતની શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે મંજૂર થવા માટે હાઇકોર્ટની પાસે મોકલ્યો હોય ત્યારે, તે ઉપરથી હાઇકોર્ટ જે મંજૂરિયતનો અથવા બીજો હુકમ કરે તે પોહોંચેથી સદરહુ સેશન કોર્ટે વારંટ કાહારીને અથવા બીજા જે ઉપાયો જરૂરના હોય તે ઉપાયો કરીને સદરહુ હુકમ અમલમાં આણાવવો.

ગરબવંતી સ્ત્રીને મોતની શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે બંધ રાખવો.

૩૮૨ જે સ્ત્રીને મોતની શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે ગરબવંતી છે એવું દેખાય તો હાઇકોર્ટે તે શિક્ષાના હુકમનો અમલ બંધ રાખવાનો હુકમ કરવો. અને તે શિક્ષાને બદલે જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષાનો હુકમ કરવાને હાઇકોર્ટ મુખત્યાર છે.

બીજા મુકદ્દમામાં સમુદ્રપારની અથવા કેદની શિક્ષાના હુકમ અમલમાં લાવવા બાબત,

૩૮૩ જે મુકદ્દમા બાબત ૩૮૧ મી કલમમાં ઠરાવ્યું છે તે મુકદ્દમા સિવાય બીજા મુકદ્દમામાં તોહમતવાળાને સમુદ્રપારની અથવા કેદની શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય, ત્યારે તે શિક્ષાનો હુકમ કરનારી કોર્ટે જે તુરંગમાં તેને કેદ રાખવો હોય તે તુરંગમાં તાબડતોબ એક વારંટ મોકલવું, અને તોહમતવાળાને તે તુરંગમાં અગાઉ કેદ રાખેલો નહી હોય તો તે વારંટ સુધાં તેને તે તુરંગમાં મોકલવો.

અમલમાં લાવવા બાબતનું વારંટ કે

૩૮૪ કેદની શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવા બાબતનું કેક વારંટ જે તુરંગમાં અથવા બીજા જગ્યામાં કેદીને કેદ રા

ના નામનું કરવું. ખરો હોય અથવા કેદ રાખવો હોય તે તુરંગ અથવા ખીલ જગા જે અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદારના નામનું કરવું.

વારંટ ફોની પાસે રાખવું. ૩૮૫ જ્યારે ફોનીને કોઈ તુરંગમાં કેદ રાખવો હોય, ત્યારે તે વારંટ જિલ્લરની પાસે રાખવું.
 દંડ વસુલ કરવા ખા ખતનું વારંટ. ૩૮૬ કોઈ ગુન્હેગારની ઉપર દંડની શિક્ષાનો હુકમ કરવા માં આવે ત્યારે તે દંડ ન આપવામાં આવે તો તે ગુન્હેગારને કેદ કરવો એમ તે શિક્ષાના હુકમમાં ફરમાવ્યું હોય તોપણ તે શિક્ષાનો હુકમ કરનારે કોરટની નજરમાં આવે તો તે સદરહુ ગુન્હેગારની કાંઈપણ જંગમ મિલકત જપ્ત કરીને તથા તે વેચીને તે દંડની રકમ વસુલ કરવાનું વારંટ કાઢાડવાને મુખત્યાર છે.

સદરહુ વારંટનું ફળ ૩૮૭ સદરહુ વારંટ સદરહુ કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં ખખતી શકાશે અને સદરે હદની ખાહાર જે છલ્લા માલસ્ટરેટની અથવા ચીફ પ્રેસીડેન્સી માલસ્ટરેટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાં સદરહુ પ્રકારની કાંઈપણ મિલકત જડે તે છલ્લા માલસ્ટરેટ અથવા ચીફ પ્રેસીડેન્સી માલસ્ટરેટ તે વારંટની પાછળ શેરો કરશે એટલે તે વારંટ ઉપરથી તે મિલકત જપ્ત કરીને વેચી શકાશે.

કેદની શિક્ષાનો હુકમ ૩૮૮ કેઈ ગુન્હેગારની ઉપર માત્ર દંડનીજ શિક્ષાનો અમલમાં લાવવાનું ને તે દંડ ન આપે તો કેદની શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો ખંધ રાખવા ખાખત હોય અને ૩૮૬ મી કલમ પ્રમાણે કોરટ વારંટ કાઢાડે, ત્યારે તે કોરટને એવો અધિકાર છે કે તે કોરટ કેદની શિક્ષાનો હુકમ ખખતવાનું મોકુફ રાખે અને સદરહુ વારંટના રિટરન માટે મુક્કર કરેલે દિવસે સદરહુ કોરટની આગળ હાજર થવાની સરતનું એક ખત, તે કોરટને દુરસ્ત લાગે તે પ્રમાણે જમીન સાથે કે વગર જમીને, તે ગુન્હેગાર પોતાની સહી સાથે કરી આપે એટલે તેને છુટો કરે, અને સદરહુ રિટરન સાડ દિવસ મુક્કર કરવો તે જે વખતે તે ખત કરી આપવામાં આવે તે વખતથી પંદર દિવસ કરતાં વધારે લાંબી મુદત નો નિમચો નહીં જોઈએ; અને તે દંડ વસુલ ન થાય તો તે કેદની શિક્ષાનો હુકમ તાખડતોમ ખખતવો એવું ફરમાવવાનો અધિકાર તે કોરટને છે.

વારંટ કાઢાડવાનો ફોને અખત્યાર છે. ૩૮૯ જે જડજે અથવા માલસ્ટરેટ શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે જડજને અથવા માલસ્ટરેટને અથવા તેના હોદ્દા ઉપર જે સ્થાપત્ર થાય તેને તે શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવા ખાખતનું ફરમાવક વારંટ કાઢાડવાનો અખત્યાર છે.

ટીકા--આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૩૦૭ ના છલ્લા પરિશ્રાફને મળતી છે, વારંટ કાઢવાને ફોનો અધિકાર છે. તેને માટે આ કલમ છે.

કેદને દંડની સજા થઈ હોય તો તે દંડ વસુલ કરવાનું વારંટ એ કોરટે કાઢવું જોઈ

એ જડજ અથવા માજીસ્ટ્રેટની બદલી થાય તો જે બદલે આવે તેણે વારંટ કાઢાડવું જોઈએ. પણ જે કોરટ દંડ વસુલ કરે તે કોરટ દંડ કરનારી હોવી જોઈએ--અંદરકુમાર મીતર વિરૂદ્ધ મધ્ય મુદનરાય. વીકલી રીપોર્ટ ૬ પ્ર ૫૦

ફક્ત ફટકા મારવા ૩૯૦ જ્યારે તોહોમતવાળાની ઉપર ફક્ત ફટકા મારવાની ની રીક્ષાનો હુકમ રીક્ષાનો હુકમ ફરવામાં આવે, ત્યારે કોરટ ફરમાવે તેવી જ અમલમાં લાવવાખાખત ગાંધી તથા વખતે તે રીક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવો.

કેદ શિવાય વળી ફ ૩૯૧ જે મુકદ્દમામાં અપીલ ચાલી શકતી હોય તે મુકદ્દમા ફટકા મારવાની રીક્ષા માં તોહોમતવાળાની ઉપર કેદ શિવાય વળી ફટકા મારવાની નો હુકમ અમલમાં રીક્ષાનો હુકમ કરવો હોય, ત્યારે તે રીક્ષાના હુકમની તા-લાવવા ખાખત. રીખથો પંદર દીવસ સુધી, અથવા તે મુદતમાં અપીલ કરી

હોય તો તે રીક્ષાનો હુકમ અપીલ કોરટ મંજૂર કરે ત્યાં સુધી તે ફટકા મારવા નહીં; પણ પંદર દીવસ થયા પછી જેમ અને તેમ જલદીથી, અથવા અપીલ કરી હોય તો રીક્ષાનો હુકમ મંજૂર કરવાનો અપીલ કોરટનો હુકમ આવી પોહોચ્યા પછી જેમ અને તેમ જલદીથી તે ફટકા મારવા.

જડજ અથવા માજીસ્ટ્રેટ તે ફટકા પોતાના દેખતાં મારવાનો હુકમ ન કરે તો જે અમલદારના હવાલામાં વંરંગ હોય તે અમલદારના દેખતાં તે ફટકા મારવા.

કીકા--કોઈ ગુનેગારને સેશન જડજે એક વરસની સખત મજૂરીની કેદની શિક્ષા કરી તેના છુટવાના અગાઉ એક હપતા ઉપર ૩૦ ફટકા મારવા એવી શિક્ષા કરી હતી તે કામ માં એ ફટકાની શિક્ષાનો અમલ એકદમ કરવો એવો હાઈકોર્ટ હુકમ કર્યો કેમકે ફટકા મારવાની શિક્ષા અમલમાં લાવવાનું મુલતવી રાખવાનો ઠરાવ કરવો તે સને ૧૮૯૪ ના આ ફટ ૬ ની કલમ ૬ ના ઠરાવથી ઉલટો છે. સરકાર વિરૂદ્ધ જમાલ વલદે નાનુબાઈ મુંબાઈ હાઈકોર્ટનો ઠરાવ તા. ૨૨ ડીસેમ્બર સને ૧૮૭૦

ફટકા મારવાની સજા કરવાની જવાબદારી જે અમલદાર પર છે તે અમલદારે તે સજા કાયદામાં જણાવેલી મુદત પુરી થતાંજ આપવી જોઈએ એવું જીના કી પરો કો ક. ૩૧૦ (આ.ક ૩૬૧) મુજબ તે અમલદારનું કામ છે પરંતુ જો કોઈ આકસ્મિક બનાવથી અથવા ગફલતથી અથવા જાણી જોઈને (પોતાનું) કામ નહીં કરવાથી આ હુકમ અમાન્ય ક રદ હોય તો તેથી કરીને કેદનો પોતાની જવાબદારીમાંથી છુટકારો કોઈપણ રીતે થતો નથી. અમુકી રહેલી સજા અમલમાં લાવવી જોઈએ. સજાનું વારંટ કોરટના અધિકારમાંનું નથી એવું હોદા સિવાય તે વારંટ અમલમાં લાવવાને સને ૧૮૭૪ ના મુંબાઈના આકટ ૨ ની ક ૩૦ મુજબ જલદ જવાબદાર છે. વારંટ અમલમાં લાવવાને કોઈ વાતની હરકત જે-લરને આવે તો એવો રિપોર્ટ જે કોરટમાં તે વારંટ નિકળ્યું હોય તે કોરટને તેણે કરવો. સરકાર વિરૂદ્ધ સાહાદુ ગોપાળ મું હા કો ના ઠરાવ તા. ૫ અગસ્ટ સને ૧૮૭૮

આગળના કામમાં હી કો કા ની કલમ ૩૭૬ મુજબ સાધારણ ચોરી માટે કેદની સ જા બોગવી ગયો હોય અને પાછળથી કલમ ૩૮૦ મુજબ રહેવાના ઘરમાંથી ચોરીનું તો-હોમત આવે તો તેને કેદની સાથે ફટકાની સજા થઈ શકે નહીં--રાણી વિરૂદ્ધ આંબાવલધ સમરીયા મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા ૭ પ્ર ૧૮

કેદની સજા પુરી થયે ફટકાની સજાનો અમલ કરવો એવું ફેસલામાં ફરમાવવું તે જાજખી નથી--રાણી વિરૂદ્ધ સેપ હુસેન વલદે સદરદીન મુંબાઈ હાઈકોર્ટનો ઠરાવ તા.

૧૩ નવેમ્બર સને ૧૯૭૨

શિક્ષા કરવાની રીત. ૩૯૨. સોળ વરસની ઉમરનો અથવા તે કરતાં વતી ઉમર નો સખસ હોય ત્યારે જેનો વ્યાસ અરધા ઇંચ કરતાં ઓછો ન હોય એવી ઝીણી નેતર વડે સ્થાનિક સરકાર દ્વારા તે રીતે અને શરીરના તે ભાગ ઉપર ફટકા મારવા, અને સોળ વરસ કરતાં ઓછી ઉમરનો માણસ હોય તો ઝીણી નેતરવડે નિશાળમાં શિક્ષા કરે છે તે રીતે ફટકા મારવા.

ફેટલા ફટકામારવા કોઈપણ પ્રસંગે સદરહુ શિક્ષા ૩૦ ફટકા કરતાં વધી હોવીનહિ તેની હદ. જોઈએ.

કરકે કરકે અમલ ૩૯૩. ફટકા મારવાની શિક્ષાનો કોઈપણ હુકમ કરકે કરકે માં બાવવો નહીં. અમલમાં લાવવો નહીં. અને હેઠળ લખેલા સખસોમાંના કોઈપણ સખસને ફટકા મારવાની શિક્ષા કરી શકાશે નહીં [અટકે]-

માફી.

(અ) સ્ત્રિઓને,

(ખ) જે મરદોની ઉપર મોતની અથવા સમુદ્રપારની અથવા સાસનિક દાસત્વનો અથવા પાંચવરસકરતાં વતી મુદતની કેદનીશિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તેમરદોને

(ક) જે મરદો પિસતાલીસ વરસ કરતાં વતી ઉમરના છે એવું દેખાઈને લાગતું હોય તે મરદોને,

ગુન્હેગારની પ્રકૃતિ ૩૯૪. ફટકા મારવાની શિક્ષા ખમવા લાયક ગુન્હેગાર ઠાકનહિહોયતો ફટકા ની પ્રકૃતિ છે, એવા દાખલો વધક અમલદાર હાજર હોય મારવા નહિ. તો તેણે આપ્યા વગર અથવા વધક અમલદાર હાજર નહીં હોયતો માલસ્ટરેટ અથવા અમલદાર હાજર હોય તેની નજરમાં

એ પ્રમાણે આપ્યા વગર સદરહુ શિક્ષા કરવી નહીં

ફટકામારવાનું મો. ફટકા મારવાની શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં આવેતો હોય ત્યાં કુદ રાખવું. જે બાકી રહેલો શિક્ષા ખમવા લાયક ગુન્હેગારની પ્રકૃતિ નથી

એવા દાખલો વધક અમલદાર આપે, અથવા માલસ્ટરેટ અથવા અમલદાર હાજર હોય તેની નજરમાં એ પ્રમાણે આવેતો ફટકા મારવાનું છેક મોકુફ રાખવું

૩૯૪ મી કલમ પ્ર ૩૯૫. ૩૯૪ મી કલમ પ્રમાણે ફટકા મારવાની શિક્ષાનો હુકમ માણે શિક્ષા કરાતો મ મુદત અથવા થોડો ઘણો અમલમાં આવ્યો નહિ હોય એ નહિ હોયત્યારે કેમ વે કોઈપણ પ્રસંગે જે કોરટે તે શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે કોરટે તે હુકમ દુરસ્ત કરે ત્યાં સુધી ગુન્હેગારને કેદમાં રાખવો, અને સદરહુ કોરટેની નજરમાં આવેતો તે સદરહુ શિક્ષા

માફ કરવાને મુખત્યાર છે, અથવા ફટકા મારવાને બદલે અથવા ફટકા મારવાની જેટલી શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં આવ્યો નહિ હોય તેટલી શિક્ષાને બદલે ખાર મહિન સુધીની હરકાઈ મુદતની કેદની શિક્ષાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે, અને આ

ફક્કા મારવાને બદલે કરેલી શિક્ષા તેજ ગુન્હા બાબત ગુન્હેગાર ઉપર કાંઈપણ બીજી શિક્ષા કરી હશે તે શિક્ષા ઉપરાંત થઈ શકશે.

કાયદા પ્રમાણે જેટલી મુદતની કેદની શિક્ષાને તોહમતવાળો લાયક હોય તેટલી મુદત કરતાં અથવા કોરટને જેટલી મુદતની કેદની શિક્ષા કરવાનો અધિકાર હોય તેટલી મુદત કરતાં વધતી મુદતની કેદની શિક્ષા કરવાનો અધિકાર તે કોરટને આ કબજામાં હોના કોઈપણ મજબૂરથી છે એમ સમજવું નહીં.

ફરારી થયેલા ગુન્હે ૩૮૬. જ્યારે કોઈ ફરારી થયેલા ગુન્હેગારની ઉપર આ કાગારની ઉપર શિ. યદા પ્રમાણે શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવે, ત્યારે જે સદરહુ શિક્ષાના હુકમ અમલ કરા માતની, દંડની અથવા ફટકા મારવાની હોય તો આ કાયદામાં લાવવાબાબત. દામાં પાછળ કહેલા કરાવોને અનુસરીને તે તાબડતોબ અમલમાં આવશે, અને જે સદરહુ શિક્ષા કેદની સાસનીકદાસત્વની અથવા સમુદ્રપારની હોયતો, તે હેઠળ લખેલી ઠાનુનો પ્રમાણે અમલમાં આવશે એટલે—

જ્યારે નવી શિક્ષા ગુન્હેગાર ફરારી થયો ત્યારે જે શિક્ષા તે ભોગવતો હો તે કરતાં વધારે સખત પ્રકારની હોય, તો તે નવી શિક્ષાનો હુકમ તાબડતોબ અમલમાં આવશે.

જ્યારે નવી શિક્ષા તે ગુન્હેગાર ફરારી થયો ત્યારે જે શિક્ષા તે ભોગવતો હોતો તે કરતાં વધારે સખત પ્રકારની ન હોય, ત્યારે તે ગુન્હેગાર ફરારી થયોતે વખતે તેની આગલી શિક્ષાની જેટલી મુદત બાકી રહેલી હોય તેટલી બીજી મુદત સુધી તેણે કેદ અથવા સાસનીકદાસત્વ, અથવા સમુદ્રપાર, જેમ હોય તેમ, ભોગવ્યા પછી તે નવી શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં આવશે.

ખુલાસો=આ કલમનાં કારણ સાર—

(અ) સમુદ્રપારની અથવા સાસનીકદાસત્વની શિક્ષા કેદની શિક્ષા કરતાં વધારે સખત છે એમ સમજવું.

(બ) એકાંત કેદ સાથે કેદની શિક્ષા એકાંત કેદ વગર તેજ પ્રકારની કેદની શિક્ષા કરતાં વધારે સખત છે એમ સમજવું, અને

(ક) સખત મજૂરી સાથે કેદની શિક્ષા, એકાંત કેદ સાથે કે એકાંત કેદ વગર આ સાન કેદની શિક્ષા કરતાં વધારે સખત છે એમ સમજવું.

ગુન્હેગાર શિક્ષા ભો ૩૮૭ કોઈ સખસ કેદની સાસનીકદાસત્વની અથવા સમુદ્રપાર બળવો હોય તેને બી રની શિક્ષા ભોગવતો હોય તેવામાં તેની ઉપર કેદની સાસનીકદાસત્વની ગુન્હા બાબતશી દાસત્વની અથવા સમુદ્રપારની શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવે શા. ત્યારે તેની ઉપર આગળ થયેલા શિક્ષાના હુકમમાં ફેરમાવેલી કેદની, સાસનીકદાસત્વની અથવા સમુદ્રપારની શિક્ષાની મુદત પુરી થયેથી સદરહુ કેદની સાસનીકદાસત્વની અથવા સમુદ્રપારની શિક્ષા શરૂ થશે.

પણ એવું ફરાંચું છે કે જો તે સખસ કેદની શીક્ષા ભોગવતો હોય અને તેને એ પ્રમાણે પછવાડેથી ગુન્હેગાર ઠેરવીને કરેલી શીક્ષા સમુદ્રપારની હોય, તો તે કોરટની નજરમાં આવેતો આ ખીલ શીક્ષાના હુકમનો અમલ તુરત શરૂ થાય એવું ફરમાવવાને અથવા તે સખસને આગળ કરેલી કેદની શીક્ષાનો મુક્ત પુરી થયેથી તે શરૂ થાય એવું ફરમાવવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

૩૯૬ મી તથા ૩૯૭ ૩૯૮. ૩૯૬ મી અથવા ૩૯૭ મી કલમ માંહેના ફરાવ ઉપર મી કલમો ખાખત વિ રથી એમ સમજવું નહીં કે કોઈપણ સખસ તેના આગલા શેષ ફરાવ. કે પાછલા સાખિત થયેલા ગુન્હાને માટે જે શિક્ષાને લાયક થ

યો હોય તે શિક્ષાના કોઈપણ ભાગમાંથી તે સખસ ખચોજશે નાનીઉમરના ગુન્હેગાર ૩૯૯ જ્યારે સોળ વરસ કરતાં ઓછી ઉમરના કોઈપણ રોને સન્મારગ પ્રવરત સખસની ઉપર કોઈપણ ગુન્હા માટે કોઈપણ ફોજદારી કોરટ શાળામાંકેદ કરવા બા કેદની શિક્ષાનો હુકમ કરે ત્યારે તેને ફોજદારી તુરંગમાં કેદ ખત. કરવાને બદલે હેઠળ લખેલા પ્રકારની કોઈપણ સન્મારગ પ્રવ

રતકશાળામાં કેદ રાખવો એવો હુકમ કરવાને તે કોરટ મુખ ત્યાર છે, એટલે કેદ રાખવાની લાયક જગા દાખલ જે સન્મારગ પ્રવરતકશાળા સ્થા નિક સરકારે કાહારી અને જેમાં ઘટિત કેળવણી આપવાના તથા કાંઈ ઉપયોગી ધં ધો શિખવાનાં સાધન હોય, તેવી સન્મારગ પ્રવરતકશાળામાં, અથવા સન્મારગ પ્રવર તકશાળામાં કેદ કરેલા સખસોને કેળવણી આપવા તથા શિખવા સંબંધી સ્થાનિક સ રકાર ફરમાવે એવા નિયમ પ્રમાણે ચાલવાને રાહ હોય એવા કોઈ સખસો જે સન્મા રગ પ્રવરતકશાળા રાખેલી હોય તેમાં કેદ કરવો એવો હુકમ કરવાને તે કોરટ મુખત્યાર છે.

આ કલમ મુજબ કેદ કરેલા સખસોને ઉપર મુજબ ફરાવેલા નિયમો લાગુ પડશે.

શિક્ષાનો હુકમ અ ૪૦૦. જ્યારે કોઈ શિક્ષાનો હુકમ પુરેપુરો ખલ રહે, ત્યારે તે મલમાંલાવ્યાપછીવા ખબતવાના અમલદારે, તે શિક્ષાનો હુકમ શી રીતે ખબતવો છે રંટ પાછું મોકલવા તે વિશે પોતાની રાહિ સાથેનો તે વારંટની પાછળ શેરો કરીને તે વારંટ જે કોરટમાંથી નિકળ્યું હોય તે કોરટમાં પાછું મો કસી દેવું.

ખાખ રદ મો.

શિક્ષા મોકુફ રાખવા, માફ કરવા તથા બદલવા ખાખત.

શિક્ષા મોકુફ રાખવા ૪૦૧. જ્યારે કોઈપણ સખસની ઉપર કાંઈ ગુન્હા ખાખત નોઅજવામાફકરવાનો શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય ત્યારે કોઈપણ વખતે ખિન થરતે, અથવા જે સખસની ઉપર શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે સખ સ કબુલ કરે એવી કાંઈ શરત કરીને તેની ઉપર જે શિક્ષાનો

હુકમ કર્યો હોય તે અમલમાં લાવવાનું મોકુફ રાખવાને અથવા જે શિક્ષાનો હુકમ તેની ઉપર કરેલો હોય તે સધળી શિક્ષા અથવા તેમાંનો કોઈપણ ભાગ માફ કરવાને ગવરનર જનરલ ઈનકાઉસિલ અથવા સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

જ્યારે કોઈ શિક્ષા મોકુફ રાખવા અથવા માફ કરવા શાફ ગવરનરજનરલ ઈનકાઉસિલને અથવા સ્થાનિક સરકારને સ્પર્શ કરવામાં આવે; ત્યારે જે કોરટની આગળ અથવા જે કોરટે ગુન્હાની સાબિતિનો ઠરાવ કર્યો હોય અથવા મંજૂર કર્યો હોય તે કોરટના પ્રમુખ જડજને, ગવરનર જનરલ ઈનકાઉસિલ અથવા સ્થાનિક સરકાર. જેમ હોય તેમ, એવું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે કે તે સ્પર્શ કબ્યુલ કરવી જોઈએ કે નાકબ્યુલ કરવી જોઈએ તે તે વિશે તમારો મત તથા તે મતના કારણજણાવો.

જે સખસના લાભમાં કોઈ શિક્ષા મોકુફ રાખો હોય અથવા માફ કરી હોય તે સખસ ગવરનર જનરલ ઈનકાઉસિલે અથવા સ્થાનિક સરકારે જે શરતો ઠરાવી હોય તે શરતો પાળવાને ચુકે તો સદરહુ શિક્ષા મોકુફ રાખવાનો અથવા માફ કરવાનો હુકમ રદ કરવાને ગવરનર જનરલ ઈનકાઉસિલ અથવા સ્થાનિક સરકાર જેમ હોય તેમ મુખત્યાર છે, અને તે પછી જો સદરહુ સખસ છુટો હોય તો, તેને કોઈપણ પોલિસ અમલદાર વગર વારંટે પકડવાને મુખત્યાર છે, અને ખાફી રહેલા ભાગની શિક્ષા ભોગવવા માટે તેને પાછો કેદમાં મોકલવાનો અધિકાર છે.

શિક્ષા માફ કરવાનો અથવા મોકુફ રાખવાનો અથવા મુક્તતરી રાખવાનો અથવા આછી કરવાનો મલિકામાઆઝમાને અધિકાર છે તે અધિકારને આ કલમ માંહેના કોઈપણ મચકરથી ખાધ આવેછે એવું સમજવું નહિ.

શિક્ષા મદલવાનો ૪૦૨. જે સખસની ઉપર શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે સખસની સંમતિ વગર ગવરનર જનરલ ઈનકાઉસિલ અથવા

સ્થાનિક સરકાર હેઠળ કહેલો શિક્ષાઓમાંની કોઈપણ શિક્ષાને મદલે તે શિક્ષાની આગળ લખેલી ખિલ કોઈપણ શિક્ષાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે

માત, સમુદ્રપાર, સાસનિકદાસત્વ, સખત મત્તુરીની સાથે જેટલી મુદતની કેદની શિક્ષાનો હુકમ તે સખસની ઉપર થઈ શકત તેટલી મુદત સુધીની કેદ, તેવોજ મુક્ત સુધીની આસાન કેદ દેડ

ખાખ ૩૦ મો.

અગાઉ ખીન તકશિવાર અથવા તકશિરવાર કર્યો હોય તે ખાખત.

જે સખસનીઉપર ૪૦૩. યોગ્ય હુકમતવાળી કોઈ કોરટે કાંઈ ગુન્હા ખાખત કે એકવખતગુન્હોસા ઈ સખસનો એક વખત ઈનશાફ કર્યો હોય, અને તે ગુન્હો તે ખિતથયાનોઅથવા ની ઉપર સાબિત થયાનો અથવા ના સાબિત થયાનો ઠરાવ કર નાસાખિતથયાનોઠ યો હોય ત્યારે જ્યાં સુધી તે ગુન્હો સાબિત થયાનો અથવા ના રાવથયો હોય તે સાબિત થયાનો ઠરાવ અમલમાં રહે ત્યાં સુધી તે સખસ તેજ ગુ સખસનોતેજગુન્હા નહા ખાખત ફરીથી ઈનશાફને પાત્ર થશે નહિ અથવા તેનો ઉપ

ખાખતફરીઈનશાફ ૨ મુકેલાં તોહમતથી કાંઈ જુદું તોહમત ખીન્ન જે ગુન્હા ખાખત કરવો નહિ. તેની ઉપર ૨૩૬ મી કલમ મુજબ મુકી શકત તે ગુન્હા ખાખત અથવા ખીન્ન જે ગુન્હો ૨૩૭ મી કલમ મુજબ તેની ઉપર ઠરી શકત તે ગુન્હા ખાખત તેને તેજ હકિકત ઉપરથી તે સખરા ફરીથી ધનશાફને પાત્ર થશે નહિ.

જે શખરાની ઉપર કાંઈ ગુન્હો ના શાખિત થયાનો અથવા શાખિત થયાનો ઠરાવ થયો હોય તે શખરાનો અગાઉ ધનશાફ થયો તે વખતે જે જુદા ગુન્હા ખાખત તેની ઉપર ૨૩૫ મી કલમના ૧ લા પારંચાફ મુજબ જુદું તોહમત મુકી શકત તેવા ગુન્હા ખાખત પછી ધનશાફ કરવાનો અખત્યાર છે.

કોઈ શખરાની ઉપર કાંઈ ગુન્હો શાખિત થયાનો ઠરાવ થયો હોય અને જે કલ્પથી તે ગુન્હો ખનેલો હોય તે કલ્પ તથા તે ઉપરથી થયેલા પરિણામ એ બેઉ મળીને એવો એક ગુન્હો થાય કે તે રદરહુ સખરાનો ઉપર શાખિત થયેલા ગુન્હાથી જુદો ગુન્હો હોય ત્યારે આ છેલ્લા કરેલા ગુન્હા ખાખત તે શખરાનો પછી ધનશાફ કરવાનો અખત્યાર હેઠળ લખેલે પ્રસંગે છે, એટલે તે શખરાની ઉપર ગુન્હો શાખિત થયાનો ઠરાવ કર્યો તે વખતે રદરહુ પરિણામ થયેલાં નહતાં અથવા તે થયાં છે એવી કોરટને ખબર નહતી એમ હોય તો.

કાંઈપણ કલ્પોથી ખનેલો કાંઈ ગુન્હો જે શખરાની ઉપર ના શાખિત થયાનો અથવા શાખિત થયાનો ઠરાવ થયો હોય તે શખરાને તેજ કલ્પોથી ખનેલો ખીન્ન જે ગુન્હો કર્યો હોય તે ગુન્હા ખાખત આગળ તેનો ઉપર રદરહુ ઠરાવ થયો હોય તોપણ તોહમત મુકીને તેનો ધનશાફ કરવાનો અખત્યાર હેઠળ લખેલે પ્રસંગે છે, એટલે જે કોરટથી તેનો પ્રથમ ધનશાફ થયો તે કોરટને તેની ઉપર જે ગુન્હાનું તોહમત પછી મુક્યું તે ગુન્હાનો ધનશાફ કરવાનો અધિકાર નહોતો એમ હશે તો.

ખુલાસો-કોઈ ફરિયાદ કાઢતી નાખતી. અથવા ૨૪૯ મી કલમ મુજબ કામ ચલાવવાનું બંધ કરવું અથવા તોહમતવાળાને છોડી મુકવો અથવા ૨૭૩ મી કલમ પ્રમાણે તોહમતનામાં ઉપર નોંધ કરવો, એ આ કલમનાં કારણ સાફ ગુન્હો નાસાખિત થયાના ઠરાવ બરાબર નથી.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) એ એ ચાકર થઈને ચોરી કરી તે વિરોનાં તોહમત ખાખત તેનો ધનશાફ થયો અને તે બિન તકશિરવાર કર્યો જ્યાં લગી તે ઠરાવ અમલમાં હોય ત્યાં લગી તેની ઉપર ચાકર થઈને ચોરી કર્યાનું અથવા તેની તેજ હકિકત ઉપરથી એકલી ચોરી કર્યાનું અથવા સાપરાધ વિસ્વાસઘાત કર્યાનું તોહમત પછી મુકશે નહિ.

(બ) ખુનના તોહમત ખાખત એ નો ધનશાફ થયો અને તે બિન તકશિરવાર કર્યો અપહરણ કરવાનું તોહમત તેની ઉપર નહિ હવું; પણ ખુન કર્યું

તે વખતે એ એ અપહરણ કર્યું એક હકિકત ઉપરથી જણાય છે; અપહરણ કરવાનું તોહોમત તેની ઉપર પછી મુકિને તેનો ઇનશાફ કરવાનો અખત્યાર છે.

- (ક) મહાવ્યથા કરવા બાબત એ નો ઇનશાફ થયો અને તે તકશિરવાર કર્યો. જે સખસને નુકશાન કર્યું તે સખસ પછિ મરણ પામ્યો. શિક્ષણિય મનુષ્યવધના ગુન્હા બાબત એ નો ફરીથી ઇનશાફ કરવાનો અખત્યાર છે.
- (ડ) બ નું શિક્ષણિય મનુષ્યવધ કર્યાનું તોહોમત એ ની ઉપર સેશનકોર્ટની આગળ મુકવામાં આવ્યું અને તેની ઉપર તે ગુન્હો સાબિત થયો પછી તેજ હકિકત ઉપરથી બ ના ખુન બાબત એ નો ઇનશાફ કરી શકશે નહિ.
- (ઈ) બ ને બ્રહ્મિપુરવક વ્યથા કરવાનું તોહોમત પેહેલા વરગના માલ્ટરેટ એ ની ઉપર મુકિને તે ગુન્હો તેની ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ કર્યો. તે કા મને આ કલમનો ત્રિજે પારેઆફ લાય ન હોયતો બને બ્રહ્મિપુરવક મહાવ્યથા કરવા બાબત તેજ હકિકત ઉપરથી એ નો પાછો ફરીથી ઇનશાફ કરી શકશે નહિ.
- (ફ) બ ના શરિર ઉપરથી મિલકત ચોરવાનું તોહોમત બિજા વરગના માલ્ટરેટ એ ની ઉપર મુકિને તે ગુન્હો તેની ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ કર્યો પછિ તેજ હકિકત ઉપરથી અપહરણ કરવાનું તોહોમત એ ની ઉપર મુકિને તેનો ઇનશાફ કરવાનો અખત્યાર છે.
- (ગ) ટ નું અપહરણ કર્યાનું તોહોમત પેહેલા વરગના માલ્ટરેટ એ, બ તથા ક ની ઉપર મુકિને તે ગુન્હો તેઓની ઉપર સાબિત થયાનો ઠરાવ કર્યો. પછિ તેજ હકિકત ઉપરથી રાકાઈટ કર્યાનું તોહોમત એ, બ તથા ક ની ઉપર મુકિને તેઓનો ઇનશાફ કરવાનો અખત્યાર છે.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૪૭ ના પેરેઆફ ખીજા ૧૯૫ ના ખુલાસા ૨૧૫ ના ખુલાસા ખીજા અને ૪૬૦ ને મળતી છે. જે સખસની ઉપર એક વખત ગુન્હો સાબિત થયાનો અથવા ના સાબિત થયાનો ઠરાવ થયો તે સખસને તેજ ગુન્હો બાબત ફરીથી ઇનસાફ કર્યો નહી તેને માટે આ કલમ છે.

જ્યારે પ્રથમ ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવની અગર છોડી મુકવાની તકરાર કરવામાં આવે ત્યારે એ વાત ધ્યાનમાં રાખી કે ખીજા કોઈ ઇનસાફમાં મુકેલું તોહોમત પેહેલાં ઇનસાફની વખતે મુકેલું તેજ તોહોમત છે કે કેમ; જો બને તોહોમતો એકજ ન હોય તો પ્રથમ ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ અથવા છોડી મુકવાનો ઠરાવ ખીજા તોહોમત ઉપર ઇનસાફ થવાને અટકાવ નથી. બને કાન્નામાં પુરાવો એક સરખોજ હોય તો પણ અટકાવ નથી સરકાર વિ. દારકાનાથ દત વીકલી રીપોર્ટ ૭ ફે ૧૫

એક તોહોમતવાળાના ઉપર હિં. ફો કા ની ક ઉપર મુજબ સાંપ્રાધ બળ વાપરયા નો ગુન્હો કર્યાનું તોહોમત મુકવામાં આવ્યું હતું તેમાં તે નિરોધ કર્યો હતા તો પછી તેને તે બાબતમાં વ્યથાનું તોહોમત રાખી થકાનું નથી. કાપટન વિરુદ્ધ સ્મીથ વીકલી રીપોર્ટ ૨ ફે ૩

પ્રથમ ચાલેલું ઇનસાફ્ટિંગ કામ કોરટની હકુમતની આમીને લીધે અને ગેરકાયદેસર ક રવામાં આપ્યું હતું તે સખખથી રદ કરવામાં આપ્યું હતું, તેથી બીજી ઇનસાફ્ટિંગ કામ જે ચાલે તેને બાધ આપશે નહીં રાણી વિરૂધ્ધ મથુરા પ્રસાદ પાન્ડે વીકલીરિપોર્ટ ૨૩ ૧૦

જ્યારે સેથન કોરટે એમ કહીને તોહમતવાળાને છાડી મુક્યા હોય એવા કારણથી કે જે કામ ચાલેલું છે તે તમામ અનિયમસર અને ગેરકાયદેસર ચાલ્યું છે ત્યારે તે તોહમત વાળાનો ફરી ઇનસાફ થવાને આ કલમનો કાંઈ પ્રતિબંધ નથી. રાણી વિરૂધ્ધ વહીડા વી ૧૩ વું. રી. ફી. ફ. ૪૨ વીકલી રિપોર્ટ ૧૩ પ્ર. ૩. ૪૨.

અધિકારવાળા માલુસ્તરેટ તોહમતવાળાને અયોગ્ય રીતે ગુન્હામાંથી મુક્ત કીધા હોય તેવા કામમાં હાઇકોર્ટ પોતાનો ફરી તપાસનો અધિકાર ચલાવી હાય બાલશે નહીં અને નવા ચારજ ઉપરથી ફરી ઇનસાફ કરવા વિશે હુકમ કરશે નહીં (જુ. ફી. પરી. કો. ક. ૨૬૨) (ક. ૪૩૬) તથા ૪૧૦ (ક. ૪૦૩) એવા કામમાં જુ કો પરી કો ક ૨૭૨(ક ૪૧૩) પ્રમાણે અપીલ કરવાનું સ્થાનિક સરકારે કરમાલ્યું એ ચોગ્ય ઇલાજ દેખાય છે. સરકાર વી પીરખા જમાલ વિરૂધ્ધ મુબાઇ હાઇકોર્ટનો ઠરાવ તા. ૨૧ મે સન ૧૮૭૩

ભાગ ૭ મો.

અપીલ તથા લખી મોકલવા બાબત તથા તપાસ બાબત.

બાબ ૩૧ મો.

અપીલ બાબત.

ખોલ રીતે ઠરાવ્યું ન હોય તો અપીલ ચાલશે નહીં.

જમ કરેલી મિલકત પાછી આપવા બાબતનો અરજી જેના હુકમથી નાકબુલ કરી હોય તે હુકમ ઉપર અપીલ.

સારી રીતે ચાલવા બાબત તારણ માગવા ના હુકમ ઉપર અપીલ

ખોળ અથવા ત્રીજા વરગના માલુસ્તરેટ કરેલા શિક્ષાના હુકમ ઉપર અપીલ.

૪૦૪ આ કાયદાથી અથવા ખોળ કોઈપણ ચાલુ કાયદાથી ઠરાવ્યું હોય તે શિવાય ફોજદારી કોરટના કોઈપણ ફેસલા અથવા હુકમ ઉપર અપીલ ચાલસે નહીં.

૪૦૫. ૮૯ મી કલમ મુજબ મિલકત અથવા તેનાં વેચાણનું ઉત્પત્ત પાછું આપવા બાબતની જે સખસની અરજી કોઈ કોરટે ના કબુલ કરી હશે તે સખસને તે કોરટે કરેલા શિક્ષા ના હુકમ ઉપર જે કોરટમાં સામાન્ય અપીલ ચાલતી હશે તે કોરટને અપીલ કરવાનો અધિકાર છે.

૪૦૬. જલ્દી માલુસ્તરેટ અથવા પરીસીડેન્સી માલુસ્તરેટ શિવાય ખોળ કોઈ માલુસ્તરેટ ૧૧૮ મી કલમ પ્રમાણે સારી રીતે ચાલવા બાબત તારણ આપવાનું જે સખસને ફર આપ્યું હોય તે સખસ જલ્દી માલુસ્તરેટને અપીલ કરવાને મુખત્યાર છે.

૪૦૭. ખોળ અથવા ત્રીજા વરગના કોઈપણ માલુસ્તરેટ ઇનસાફ કરીને જે સખસની ઉપર ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ કર્યો હોય તે સખસ, અથવા ૩૪૯ મી કલમ પ્રમાણે ખોળ વરગના કોઈ પેટા ટુકડી માલુસ્તરેટ જે સખસની ફર

પર શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે સખસ, જીલ્લા માલસ્ટરેટ ને અપીલ કરવાને મુખત્યાર છે.

પેહેલા વરગના મા આ કલમ પ્રમાણે કોઈપણ અપીલ અથવા સદરહુ પ્રકાર જલસ્ટરેટની પાસે અ ના કોઈપણ વરગની અપીલો જીલ્લા માલસ્ટરેટના તાખા પોલો મોકલવા પ્રાપ્ત માહેના પેહેલા વરગના જે માલસ્ટરેટને સદરહુ અપીલો સાંભળવાનો અધિકાર સ્થાનિક સરકારે આપ્યો હોય તે માલસ્ટરેટ સાંભળવી એવું ફરમાવવાને જીલ્લા માલસ્ટરેટ મુખત્યાર છે, અને તે ઉપરથી સદરહુ અપીલ અથવા સદરહુ વરગનો અપીલો તે તાખામાંહેના માલસ્ટરેટને કરવી, અથવા તે જીલ્લા માલસ્ટરેટને કરવામાં આવી ચુકી હોય તો તે સદરહુ પ્રકારના તાખામાંહેના માલસ્ટરેટ પાસે મોકલવી. એ પ્રમાણે કરેલી અથવા મોકલેલી કોઈપણ અપીલ અથવા કોઈપણ વરગની અપીલો સદરહુ માલસ્ટરેટની પાસેથી લઈ લેવાને જીલ્લા માલસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

ટીકા--સરકાર જાહેરનામાથી એવું ફરમાવે કે કલેક્ટરની ગેરહાજરીમાં અમુક આસીસ્ટન્ટ કલેક્ટર કોજદારી બાબતમાં એ ધલાકાને મુખ્ય અમલદાર ગણાશે એ મુખ્ય અમલદારનો અરથ ડીસ્ટ્રીક્ટ માલસ્ટરેટ છે તેથી કરી તે તાખાના માલસ્ટરેટની ફેસલા ઉપરની અપીલ તે આસીસ્ટન્ટ કલેક્ટર સાંભળી શકે--રાણી વિરૂધ્ધ બાઈલકર હરીરામ સુ બાઈ હાઈ કોર્ટ રીપોર્ટ વા ૩ પ્ર ૧૮

આસીસ્ટન્ટ સેશન ૪૦૮ આસીસ્ટન્ટ સેશન જરૂર અથવા જીલ્લા માલસ્ટરેટ જરૂર અથવા પેહેલા ૭ અથવા પેહેલા વરગના બીજા માલસ્ટરેટ ઇનસાફ કરીને વરગના માલસ્ટરેટ જે સખસની ઉપર ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ કર્યો હોય કરેલા શિક્ષાના હુકમ તે સખસ, અથવા પેહેલા વરગના કોઈ માલસ્ટરેટે ૩૪૯ મી ઉપર અપીલ. કલમ પ્રમાણે જે સખસની ઉપર શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે સખસ, સેશન કોર્ટને અપીલ કરવાને મુખત્યાર છે.

પણ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે.

(અ) જ્યારે કોઈપણ મુકદ્દમાનો કોઈ આસીસ્ટન્ટ સેશન જરૂર અથવા જીલ્લા માલસ્ટરેટ જે શિક્ષાના હુકમને સેશન કોર્ટની મંજૂરિયત નોંધ્યે તે શિક્ષાનો હુકમ કરે ત્યારે સદરહુ મુકદ્દમામાં દરેક અપીલ હાઈકોર્ટમાં ચાલશે. પણ જ્યાં સુધી સેશન કોર્ટે તે મુકદ્દમાનો નિકાલ ન કર્યો હોય ત્યાં સુધી તે અપીલ કરવી નહીં.
(બ) રાણીની કોઈ વિલાયતી રકબત ઉપર એ પ્રમાણે ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ થયો હોય તે રકબત પોતાની નજરમાં આવે તે મુજબ હાઈકોર્ટને અથવા સેશન કોર્ટને અપીલ કરવાને મુખત્યાર છે.

ટીકા--ડીસ્ટ્રીક્ટના માલસ્ટરેટે જુના કી પરી કોડની કલમ ૨૦ મુજબ પોતાની માનુલ સતા ઉપરાંત કલમ ૩૯ મુજબ કામ ચલાવી શિક્ષા કરી હોય તો તે ઉપર અપીલ હાઈકોર્ટને ધઈ શકે છે--અંદાસીંગ અને બીજા વિરૂધ્ધ રાજ રેકર્ડ કીમીનલ જજમેન્ટ વા ૧

હુમ ૪ પ્ર. ૧૩

હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની કલમ ૩૭૬ મુજબ ચોરીનો યુને સાબિત ગણાવે ક ક માજીસ્ટ્રેટ ૧૫ માસની સજા કરી તે ઉપર અપીલ થઈ તેમાં એમ ઠરાવ્યું કે શિક્ષા ભારે છે તેથી તે ૨૬ કરી ૩ ૫૦ દંડ કરશે અને તે ના આપે તો નવ માસ કેદ ભાગવેલા કામમાં હાઈકોર્ટ ઠરાવ્યું કે હંડના બદલે માજીસ્ટ્રેટ છ માસ કરતાં વધારે શિક્ષા કરી શકત નહી તેથી સેશન જડને જે નવ માસની શિક્ષા કરી છે તે ૨૬ કરીને તે બદલે છ માસની શિક્ષા કરી—રાણી વિરૂધ્ધ હરી ખીન વીકાજ મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા ૧ પ્ર ૧૩૬

અપીલ ચુકવવામાં સેશન જડને ગુન્હાનું તોહમત એવી રીતે મુક્યું હોય કે જેનો તોહમતવાળો તકસીરવાર માલમ પડશે હોય તેવાજ ગુનાના રૂપ બેપર નજર રાખવાની છે અને તે સાબિત થશે છે કે નથી થશે તે નક્કી કરવાનું છે, પાછલા બનાવો ઉપરથી યુને ગત્ર તે રૂપ ધારણ કરે પણ તેની સાથે તેમણે કાંઈ લેવા દેવા નથી જે ગુનાની બાબતમાં ધનસાફ થતાં તોહમતવાળા સખસનો યુને ઠરશે હોય તે ઉપરથી પાછળથી કરેલા એક ત દન જુના ગુનાને સાફ જે તકસીરવાર હોય તો તેને યુનેગાર ઠેરવવા કાંઈ અટકાવ નથી—રામજીદાસ વિરૂધ્ધ મીબાસન વીકલી રીપોર્ટ ૯ ૩ ૬૫

સેશન કોર્ટને કરે ૪૦૯. સેશન કોર્ટને અથવા સેશન જરજને કુરેલિ અપિલ સેલિ અપિલો કેવોરિ રાન જડને અથવા આરિશનલ અથવા બઈટ સેશન જરજે સાં- તે સાંબળવિ. ભખળવિ.

સેશન કોર્ટ કરેલા ૪૧૦. કોઇ સેશન જડને અથવા આરિશનલ અથવા બ- શિક્ષાના હુકમ ઉપર ઇન્ટ સેશન જરજે ધનસાફ કરીને જે સખસનો ઉપર ગુન્હો અપીલ. સાબિત થયાનો ઠરાવ કર્યો હોય તે સખસ હાઈકોર્ટને અપિલ કરવાને મુખત્યાર છે.

ટીકા--જુરીથી થયેલા ધનસાફના કામમાં ન લેવાઈ શકે એવો પુરાવો લીધો હોય ત્યા રે તે ધનસાફમાં ઠરેલા ગુન્હા ઉપર અપીલ જે અપીલમાં જડજની સુચનાર્ય થશે હોય અથવા જુરીને બરાબર સુચનાર્ય આપવામાં તેની કસ્ટર થઈ હોય અને તેથી કેદીને નુ- કશાન ન થયું હોય તેવી અપીલના ધારણ ઉપર આ અપીલ ચુકવવી નેમ્મ. અપીલકો ર્ટ વિચાર કરેલો નેમ્મ કે અરોગ્ય રીતે જે પુરાવો લેવામાં આવ્યો છે તેથી જુરીના મન ઉપર કાંઈ ખોટી અસર થઈ હશે કે નહી અને જે થઈ હોય તો તેણે એમ વિચારવું ને મ્મ કે ગુન્હાનો ઠરાવ જે તે ધનસાફ આસેસરની મદદથી થશે હોય તો આહાલ રાખવો નેમ્મ કે નહી જે ન લેવાઈ શકે તેવો ભાગ બાદ કરતાં પુરાવો ખોટો હોય તો તે ઠરાવ આહાલ રાખવો નેમ્મ જે કામમાં પુરાવો એવી બાતનો હોય કે તે ઉપર ખતબાર રાખી નહી શકાય ત્યારે ફરીથી ધનસાફ થવા હુકમ થશે—રાણી વિ રાનરવામીમધાર મુંબઈ હા- ઈકોર્ટ રીપોર્ટ વાલુમ ૬ પ્ર ૪૭

જે સખસનો ધનસાફ જુરીથી થશે હોય તે સખસને જે ગુન્હો હિંદુસ્તાનનો ફો- જદારી કાયદો પાસ થયાં પેહેલાં બન્યો હોય તો બનેલી વાત ઉપર અપીલ કરવાનો હક છે રાણી વિરૂધ્ધ ગરથમંદર બંદુ વી રી ૬૦ ૩ ૧

જુરીના મુકદમામાં એમ વાંધો બતાવે કે પુરાવો ખસ નથી તો તે કાંઈ અપીલ કરે-

નું કારણ નથી બરસે રાખવા લાયક એક જ શાક્ષી હોય તો તેની જુખાની કાયદા પ્રમાણે બસ છે--રાણી વિ મદર સરદાર વી રી ૨ રૂ ૩

પુરાવા સિવાય ગુન્હો ઠરાવ્યો હોય તે ગેરકાયદેસર છે અને તે જુધીના કેસલાને આધારે કર્યો હોય તો પણ ૨૬ કરવો જોઈએ--રાણી વિ રતનદાસ અને દુરગાદાસ વી રી ૧૬ રૂ ૧૬

પરેસિડેન્સ માલ-- ૪૧૧ કોઈ પરેસિડેન્સી માલસ્ટરેટે ઇનસાફ કરીને કોઈ પણ સ્ટરેટે કરેલો શિક્ષા સખસની ઉપર ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ કર્યો હોય, ત્યાં ના હુકમ ઉપર અપિલ રે જો તે માલસ્ટરેટે તે સખસની ઉપર છ મહિના કરતાં વતી મુદતનો કેદની શિક્ષાનો હુકમ અથવા બસે રૂપિયા કરતાં વતી ૬૦ની શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તો તે સખસ હાઇકોર્ટને અપિલ કરવાને મુખતયાર છે.

જે કામોમાં તોહમ-- ૪૧૨. આ કાયદામાં પાછળ ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં, તવાળો પોતે તકરીર બ્યારે તોહમતવાળા સખસે પોતે તકરીરવાર છે એવો જવાબ વાર છે એવો જવાબ આપ્યો હોય અને સેરાન કોર્ટે અથવા પરેસિડેન્સી માલ-- આપે તે કામોમાં અ સ્ટરેટે સદરહુ જવાબ ઉપરથી તેની ઉપર ગુન્હો સાબિત થયોનો ઠરાવ કર્યો હોય ત્યારે શિક્ષા ઘણી છે અથવા કાયદા સર નથી એવા સખસ સિવાય બીજા કોઈ પણ સખસથી અપિલ ચાલશે નહિ.

નહાના મુકદમામાં અ-- ૪૧૩ આ કાયદામાં પાછળ ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં, જે મુકદમામાં સેરાન કોર્ટ અથવા જલ્લા માલસ્ટરેટે અથવા પેહેલા વરગનો બીજા માલસ્ટરેટે ફક્ત એક મહિના સુધી કેદની, અથવા ફક્ત પચાસ રૂપિયા સુધી ૬૦ની, અથવા ફક્ત ફટકા મારવાની શિક્ષાનો હુકમ કરે, તે મુકદમામાં જે સખસની ઉપર ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ થયો હોય તે સખસની અપિલ ચાલશે નહિ.

પુલાસો-- ૬૦ ન આપવામાં આવે તો કેદની જે શિક્ષાનો હુકમ સદરહુ કોર્ટ અથવા માલસ્ટરેટે કર્યો હોય તે શિક્ષાના હુકમ ઉપર, બ્યારે સ્વતંત્ર કેદની શિક્ષાનો હુકમ કર્યો ન હોય ત્યારે, કોઈ પણ અપિલ ચાલશે નહિ.

ટીકા-- એક કેસમાં બીજા તોહમતવારને એક માસ કરતાં વધુ સજા થઈ હોય પણ અમુક માણસોને એક માસની સજા થઈ હોય તો પણ એ એક માસવાળા કેદની અપીલ સંબંધાય નહીં રાણી વિ કાળાબાઈ મધાબાઈ ૭ મું હા કો રી પ્ર ૩૫ ફોજદારી.

સંક્ષેપ રિતે ગુન્હો-- ૪૧૪. આ કાયદામાં પાછળ ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં, જે સાબિત થયાનો ઠરાવ મુકદમાનો ઇનસાફ સંક્ષેપ રિતે કર્યો હોય તે મુકદમામાં ૨૬૧ વ કર્યો હોય તે મી કલમ પ્રમાણે કામ કરવાને જે માલસ્ટરેટેને અધિકાર આપ્યો ઉપર અપિલ નથી. હોય તે માલસ્ટરેટે ફક્ત ત્રણ મહિના સુધી કેદની અથવા ફક્ત બસે રૂપિયા સુધી ૬૦ની, અથવા ફક્ત ફટકા મારવાની શિક્ષા

નો હુકમ કરે તે મુકદ્દમામાં જે સખસની ઉપર ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ થયો હોય તે સખસની અપિલ ચાલશે નહિ.

ટીકા--આ કામમાંના કેદીપર ગેરકાયદેસર મંડળીમાંના આશામી હોવા બદલ ડેપુટી માજીસ્ટ્રેટની રૂબરૂ આરોપ મુકવામાં આવ્યો હતો એમ પુરાવ ઉપરથી દેખાઈ આવ્યું હતું તેથી પી કો ક ૧૪૪ પ્રમાણે શિક્ષા આપવાને પાત્ર તે ગુન્હો હતો. જે પુરાવથી કેદીપર એ કલમ પ્રમાણે ગુન્હો સાબિત થનારે હતો તે પુરાવા અમાન્ય કરતાં અને પી કો કલમ ૧૪૩ પ્રમાણે આ તોહમત છે એમ ગણી તેનો ધનસાફ સંક્ષીપ્ત રીતે કર્યો. અને પ્રત્યેક કેદીને ત્રણ મહિનાથી કમી મુદતની કેદની શિક્ષા કરી; ડેપુટી માજીસ્ટ્રેટની રૂબરૂ ચાલેલા કામની ખબર સેશન જડજને થયાથી તેણે આ કામ હાથકોરના અભિપ્રાય માટે જાકલ્યું તેથી ઠરાવ્યું કે જુના કી પરી કો ક ૨૭૪ (આ ક ૪૧૪) માં કોઈ માજીસ્ટ્રેટ સંક્ષીપ્ત રીતે ચોકસી કરીને ઘણામાં ઘણી ત્રણ મહિનાની કેદની શિક્ષા કરી હોય તો તેમાં અપિલ ચાલતી નથી એમ કહેવું છે, સખખ હાલના આ કામમાં કેદીને ત્રણ મહિનાની કેદની શિક્ષા કરી છે તેથી તેનો અપિલ કરવાનો હક નહીં જેવા થયો છે તે ગેરકાયદેસર મંડળીમાં જે એ મુખ્ય આશામી હતા તેઓ પાંચે તલવાર હતી એમ ફરીયાદી તરફનાં પેટેલા સાક્ષીદારે પોતાની જુબાનીમાં સ્પષ્ટપણે કહેવું છે. સખખ કેવળ પોલીસ ધનસંપેકરના મુખ્ય જુબાન કહેવાપર તે માજીસ્ટ્રેટ ભરોસો રાખીને કામ ચલાવવાનું નહોતું. અને ફરીયાદી એ કેદીપર જે તોહમત મુક્યું હતું તે સંક્ષીપ્ત રીતે ધનસાફ કરવા ભેગ નહોતું તેથી પી કો ક ૧૪૩ પ્રમાણે તોહમત સાબિત ન કરતાં ક ૧૪૪ પ્રમાણે જો તોહમત સાબિત કર્યું હોત તો કેદીને અપિલ કરવાને હક મળત સંક્ષીપ્ત રીતે ધનસાફ કરવાનો પોતાનો અધિકાર મળવા માટે એકાદ અપરાધનો ભાગ પાડવાનો માજીસ્ટ્રેટને અધિકાર નથી એમ આ કોર્ટે વારંવાર ઠરાવ્યું છે. જે તોહમતનો ધનસાફ સંક્ષીપ્ત રીતે કરતાં નથી એવું તોહમત એકવાર મુકીને તેજ બદલ શાક્ષિદારને સોગત આપ્યા એટલે તેજ તોહમતપરથી કેદીનો ધનશાફ કરવાની માજીસ્ટ્રેટની ફરજ છે, પરંતુ ફરીયાદીએ મુકેલું તોહમત જખર છે અને તે પર ભરોસો રખાય તેમ નથી, એવું જો ફરીયાદીની જુબાનીથી ખરાબર દેખાય તો તે વાત જુદી છે. પીનલકોડ કલમ ૧૪૪ પ્રમાણે આ આરોપ છે એમ ગણી ડેપુટી માજીસ્ટ્રેટ કામનો ધનશાફ કર્યો હતો પણ તેમ કર્યું નથી માટે આ કામ નિરથક છે એમ અમારે ઠરાવ્યું જોઈએ. ડેપુટી માજીસ્ટ્રેટ આ કામનો ફરી નવો ધનશાફ કર્યો સરકાર વિરૂધ્ધ ગુલામમહમદ ધંડિયન લા. રીપોર્ટ કલકત્તા વા. ૪ પ્ર. ૧૮ હવે તો વધારેમાં વધારે ત્રણ માસની શિક્ષા થઈ શકે છે. અને સાધારણ અપીલ જેમ થઈ શકે તેમ સંક્ષેપ તજવીજમાં કરેલા હુકમ ઉપર પણ અપીલ થઈ શકે છે.

૪૧૩ મી તંયા ૪૧૪ ૪૧૫.૪૧૩ મી અથવા ૪૧૪ મી કલમમાં કહેલા કોઈપણ મી કલમ બાબત વિ શિક્ષાના હુકમથી તે કલમોમાં કહેલી કોઈપણ બિ અથવા વશોષ ઠરાવ. ધારે શિક્ષા એકઠી કરી હોય તે શિક્ષાના હુકમ ઉપર અપિલ કરવાનો અધિકાર છે; પણ જે શિક્ષાનો હુકમ ખીલ રિતે અપિલ થઈ શકતી નહીં હોય તે શિક્ષાના હુકમ ઉપર, જે સખસની ઉપર ગુન્હો ઠરાવ્યો હોય તે સખસને સુલેહ-રાખવા માટે તારણ આપવાનું ફરમાવ્યું હોય તેટલાજ સખખથી અપીલ કરવાનો અધીકાર નથી.

ખુલાસો—૬૩ ન આપવામાં આવે તો કેદની શિક્ષાથી આ કલમના અર્થ પ્રમાણે બે અથવા વધારે શોદા એકઠી કરવામાં આવી છે એમ સમજવું નહીં.

રાણી સાહેબની વી ૪૧૬. ૩૩ મા બાબ પ્રમાણે રાણી પણ સાબની વોલાયતી લાયતરધયતઉપર રધયત ઉપર કરેલા શિક્ષાના હુકમ ઉપર જે અપિલો કરવામાં કરેલા શિક્ષાનાહુક આવે તે અપિલોને ૪૧૩ મી તથા ૪૧૪ કલમ માંહેનો કોઇપણ મખાખતઅપવાદ. મચકુર લાય નયિ.

ગુન્હોનાસાબિન થ ૪૧૭. હાઇકોર્ટ સિવાય બિજા કોઇપણ કોર્ટે ગુન્હો નાસાબિ યાનોઠરાવ કરયોહો ત થયાનો ઠરાવ અસલ કામમાં અથવા અપિલમાં કરયો હોય તે યતેખાખતમાંસરકા હુકમ ઉપર હાઇકોર્ટને અપિલ કરવાનું પબ્લિક પ્રોસિક્યુટરને ફરતરકથિ અપિલ. રમાવવાને સ્થાનિક સરકારે મુખત્યાર છે.

ટીકા—આ કલમ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૭૨ માં ૧ લા અને બીજી પારેઆફને મળતી છે.

કોઇ પણ આરોપિતમે હાઇકોર્ટ સિવાયની બીજી કોઇપણ કોર્ટે નીરોપ કરયો હોય તે ખાખત સ્થાનિક સરકાર સિવાય બીજી કોઇપણ અપિલ કરી શકવું નથી સ્થાનિક સરકાર આવી અપીલ કરવા બંધાએલી નથી પણ તેઓની મરજી ઉપર છે વળી ધ્યાનમાં રાખવાનું છે કે મુજ કોર્ટ અને અપીલ કોર્ટ એ બેઉના કૈસલા વિરુદ્ધ અપીલ કરવા માટે આ કલમથી છુટ છે આવી અપીલ છ મહીનામાં કરવી જોઈએ (જુઓ મુદતનો સન ૧૮૭૭ નો આક્ટ ૧૫ ઓ.)

કેવિવાતો ખાખતઅ ૪૧૮ હકિકતની કોઇ વાત ખાખત તેમજ કાયદાની કોઇ વાત પિલદાખલથઈ શકે. ખાખત અપિલ કરવાને અધિકાર છે, પણ જ્યારે ઈનશાફ જ્યુરિએ કરયો હોય ત્યારે ફક્ત કાયદાનિજ કોઇ વાત ખાખત અપીલ ચાલશે.

ખુલાસો—કોઇ શિક્ષાનો હુકમ સખત છે એવું કેહેવામાં આવ્યું હોય તે વાત આ કલમનાં કારણ સાફ કાયદાની વાત છે એમ સમજવું.

ટીકા—આ કલમ સન ૧૮૭૨ માં આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૭૨ ને મળતી છે. અને ખુલાસો નવો છે. આ કલમની મતલબ એવી છે કે કોઈદારી કેસમાં અપીલ હકીકત અને કાયદાની ખાખત ઉપર ચાલી શકે છે પણ જ્યુરીથી ઇનસાફ થયો હોય તો કાયદાની ખાખત ઉપર અપીલ ચાલશે. અપીલની યાદીમાં શી રીતે કાયદા વિરુદ્ધ થયું છે તે લખવું જોઈએ; રાણી વિરુદ્ધ ગોપાલ ભીરીવાલા, વીકલી રીપોર્ટ ૧ પ્ર. ૧૧

એક કામમાં જુરીએ એક કેદની કબુલત ઉપરથી તેને ટેકો મળયા વગર ખીજા કેદને ગુમેગાર ઠરાવ્યો હતો એમ કરવા સામે જડને જુરીને ચેતવણી આપી હતી તોપણ જુરીએ ખીજા સખસને ગુમેગાર ઠરાવ્યો હતો અપીલમાં તે સખ ખાહાલ રહી—રાણી વિરુદ્ધ મહીમાચંદ્રાસ બેંગાળા લા. રીપોર્ટ વા. ૧ પ્ર. ૧૦૮

ગુમેગાર ઠરાવવામાં પુરાવ પુરતો નથી એટલા કારણ ઉપરથીજ અપીલ ચાલી શકે નહીં કેમકે ગુમેગાર ઠરાવવામાં એક સાહેદની જુખાની ઉપરથી પણ કાયદા પ્રમાણે ગુમેગાર ઠરાવી શકાય છે—રાણી વિરુદ્ધ મદમ સીરદાર અને ખીજાઓ વીકલી રીપોર્ટ ૨ પ્ર. ૩

તોહમતદાર બાગી જવાથી ફરીવારી તરફના સાહેબ તેની ગેર હાજરીમાં લેવામાં આવે તે પકડાય ત્યારે જ સાહેબ મળી શકે તેમ હોય તેમ છતાં તેમને હાજર કરી તેમની જુ બાનો તોહમતદાર રૂબરૂ નહીં લેતાં આગવી જુબાનીજ ચલાવી લેવામાં આવે તો તે કાયદાની ખુલ થઈ ગણાય--રાણી વિરૂદ્ધ બાપા ચોકીદાર; વીકલી રીપોર્ટ ૨૨ પ્ર. ૩૩ અપિલની અરજી. ૪૧૯. દરમ્મક અપિલ લખેલી અરજીના રૂપમાં કરવી અને તે

અરજી અપેલેન્ટે અથવા તેના પ્લડીરે આપવી, અને (જે કોર્ટ ને તે અરજી આપવામાં આવે તે કોર્ટ બિજી રિતે નહિ ફરમાવે તો) જે ફ્રેંસલા ઉપર અથવા હુકમ ઉપર અપિલ કરી હોય તે ફ્રેંસલાની અથવા હુકમની એક નકલ, અને જે મુકદ્દમાના ઈન્શાફ જ્યુરીએ કર્યો હોય તે મુકદ્દમામાં ૩૬૭ મી કલમ પ્રમાણે દફતરમાં દાખલ કરેલાં આ દેશના મથાળાની એક નકલ, સદરહુ પ્રકારની દરમ્મક અરજી સાથે આપવી;

ટીકા--તોહમતદાર મરી ગયા હોય અથવા જીવંત હોય તો પણ તેના વારસ વકીલા કે ખીજ તેના પ્રતીનીધી અપીલ કરી શકતા નથી. કેદીને માત્ર દંડ થયા હોય તોપણ આવી અપીલ તેઓથી થઈ શકતી--કેસરેલીંદ વીરૂદ્ધ હોંગાજી અંદાજી ઈંડીયન લા. રીપોર્ટ મુ. અં. ઇ. ૨ પ્ર. ૫૬ પણ એવા વારસ વકીલા વગેરે હાઇકોર્ટને તેની દેખ રેખ રાખનારી કોર્ટ તરીકેની હકૂમત ચલાવવા આ કાયદાની કલમ ૪૩૯ પ્રમાણે અરજ કરી શકે છે.

મુદત થઈ ગયા પછી અપીલ આપવામાં આવી હોય અને તેમાં અપીલ દાખલ કરતાં થા માટે ટીક થઈ તે બાબત બતાવેલું કારણ પુરતું ન હોય તો તે અપીલ અપેલેન્ટની તકરાર સંભળવા વગર મુદત બાહાર ગણી ના મંજૂર કરી શકાય છે--રાણી વિરૂદ્ધ ગુલામ કરીમ. મુ. અં. ઇ. હાઇકોર્ટનો ફરાવ તા. ૨૮ મી જાનેવારી સન ૧૮૭૫--રાણી વિરૂદ્ધ હવોદર ગોસ. વીકલી રીપોર્ટ ૫ પ્ર. ૪૦

મદ્રાસ હાઇકોર્ટે ફરાવું છે કે અપીલ દાખલ કરવા કોઈ ખાતગી માણસને નીચે તો તેનાથી પણ અપીલ દાખલ થઈ શકે છે. સનદો મળેલા વકીલથીજ તે કામ થાય એવું કાંઈ નથી-- મુ. અં. ઇ. ગલા અને એક ખીજની બાબતમાં ઈ. લા. રી. (મ. વા. ૧ પ્ર. ૩૦૪) અપેલેન્ટ તુરંગમાં ૪૨૦ જે અપેલેન્ટ તુરંગમાં હોય, તો જે અમલદારના હુ

હોયત્યારે કેમ કરવું? વાલામાં તે તુરંગ હોય તે અમલદારને તે પાતાની અપિલની અરજી તથા તેની સાથે જોડેલિ. નકલો આપવાને મુખત્યાર છે.

અને પછી તે અમલદારે સદરહુ અરજી તથા નકલો યોગ્ય અપિલ કોર્ટની પાસેમોકલવી. સંક્ષેપરિતે અપીલ ૪૨૧. ૪૧૯ મી અથવા ૪૨૦ મી કલમ પ્રમાણે અરજી તથા નામંજૂર કરવા બા કલ આપિ એટલે અપિલકોર્ટે તે વાંચિ જોવી અને તે કામમાં ખત. હાથ ધાલવાનો કાંઈ પુરતો રાખ્ય નથિ એમ તેની નજરમાં આ

વે તો તે અપિલ સંક્ષેપ રિતે નામંજૂર કરવાને તે કોર્ટ મુખત્યારછું, પણ એવું ફરાવુંછે કે ૪૧૯ મી કલમપ્રમાણે અપીલ કરવામાં આવે ત્યારે તેના ટેકામાં તકરાર કહિ સંભળાવવાની ંયાજખી તક અપેલેન્ટને અથવા તેના પ્લડીરને આપ્યા વગર તે અપિલ કાહારી નાંખવી નહીં.

આ કલમ પ્રમાણે કોઈ અપીલ નામંજૂર કરતાં પેહેલાં, સદર કોર્ટ તે મુક

માના કાગળ પત્ર મંગાવવાને મુખત્યાર છે, પણ તેમ કરવાને તે ખંધાયેલા છે એમ સ મજબુત નહિ.

ટીકા--અપીલ કોર્ટની ફરજ છે કે અસલ કોર્ટની માફક હકીકતમાં ઉઠા ઉતરી પુ રાવાનું સાચુ જુઠું અંદરથી અને બાહારથી બરાબર પારખવું જોઈએ--ગોમાનો અને બી જાઓના કેસમાં, વી. રી ૧૭ ૩ ૫૬

અપીલની નોટિસ. ૪૨૨. જો અપીલ કોર્ટ તે અપીલ સક્ષેપરીતે નામંજૂર નક રે,તો તે અપીલ સાંભળવાના વખતની તથા જગાનો નોટીસ અ પેલેન્ટને અથવા તેના પ્લીડરને તથા જે અમલદારને રથનિક સરકાર આ બાબત નિમે તેને કોર્ટે અપાવવી, અને અપીલના સખખોનો એક નકલ સદરહુ અમલદાર માગે તો તેને કોર્ટે આપવી.

અને ૪૧૭-મી કલમ પ્રમાણે કરેલી અપીલોની બાબતમાં તેવીજ એક નોટીસ તોહમતવાળાને અપીલ કોર્ટે અપાવવી.

અપીલનો નિકા ૪૨૩. પછી તે મુકદ્દમાના કાગળ પત્ર અપીલ કોર્ટમાં આવી લ કરવામાં અપીલ ચુક્યા ન હોય તો તે કાગળ પત્ર તે કોર્ટે મંગાવવા. સદરહુ કાગ કોર્ટને અધીકાર. બ પત્ર વાંચી જ્ઞયા પછી અપેલેન્ટ અથવા તેનો પ્લીડર હાજર થાય તો તેની તકરાર તથા પખલીક પ્રાસિક્યુટર હાજર થાય તો

તેની તકરાર અને ૪૧૭ મો કલમ મુજબ કરેલી અપીલની બાબતમાં તોહમતવાળો હા જર થાય તો તેની તકરાર સાંભળવા પછી જો તે કોર્ટની નજરમાં એમ આવે કે તે કામમાં હાથ ધાલવાનો કાંઈ પુરતો સખખ નથી, તો તે સદરહુ અપીલ કાહાલી નાં ખવાને મુખત્યાર છે, અથવા

(અ) ગુનહો ના સાબિત થયાના હુકમ ઉપર અપીલ કરી હોય તેમાં સદરહુ હુકમ રદ કરીને વધારે ચોકશી કરવાનું ફરમાવવાને, અથવા તોહમતવાળાનો ફરીથી ધનસાફ કરવાનું અથવા તેને ધનસાફ સાફ કમિટ કરવાનું, જેમ હોય તેમ, ફરમાવવાને અથવા તેને તકસીરવાર ઠરાવીને તેની ઉપર કાયદા પ્રમાણે શિક્ષા નો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

(બ) ગુનહો સાબિત થયાના ઠરાવ ઉપર અપીલ કરી હોય તેમાં (૧) ઠરાવ તથા શિ ક્ષાનો હુકમ રદ કરીને તોહમતવાળાની ઉપર ગુનો ના સાબિત થયાનો ઠરાવ ક રવાને અથવા તેને છોડી મુકવાને, અથવા પોતાના તાબા માંહેની યોગ્ય હુકમ તવાળી ફલાણી કોર્ટે તેનો ફરીથી ધનસાફ કરવો એમ ફરમાવવાને, અથવા તે ને ધનસાફ સાફ કમિટ કરવો એમ ફરમાવવાને મુખત્યાર છે, અથવા (૨) શિ ક્ષાનો હુકમ કાયમ રાખીને ઠરાવમાં ફેરફાર કરવાને, અથવા ઠરાવમાં ફેરફાર કરીને અથવા કર્યા વગર શિક્ષા આછી કરવાને મુખત્યાર છે, અથવા (૩) એ પ્રમાણે શિક્ષા આછી કરીને અથવા કર્યા વગર તથા ઠરાવમાં ફેરફાર કરીને અ થવા કર્યા વગર શિક્ષાના પ્રકારમાં ફેરફાર કરવાને મુખત્યાર છે, પણ તેથી તે

શિ વધે એમ કરવી નહીં જોઈએ.

(ક) બીજા કોઈપણ હુકમ ઉપર અપીલ કરી હોય તેમાં સદરહુ હુકમમાં ફેરફાર કરવાને અથવા તે રદ કરવાને મુખત્યાર છે.

(૯) આ કલમ માંહેના કોઈપણ મત્તકરથી જ્યુરીના ઠરાવમાં ફેરફાર કરવાનો અથવા તે રદ કરવાનો અધિકાર તે કોર્ટને છે એમ સમજવું નહીં; પણ તે કોર્ટના મત પ્રમાણે જરૂર પોટો આદેશ કર્યો તેથી અથવા તેણે કહ્યો પ્રમાણે કાયદો જુરી પોટો સમજી તેથી સદરહુ ઠરાવ ભૂલ ભરેલો હોય તો અધિકાર છે

ટીકા--જ્યાં સેશનના ધનસાક્ષમાં જડજ તોહમતદાર સમ્પસને એ અથવા વધારે જુદા જુદા અને સ્વયં યુનાના યુનેગાર દરવે અને એક યુનાને સાર મજબુત શિક્ષા કરે, અને બીજાનાને સાર દક્ષક શિક્ષા કરે. અપીલમાં ચોક્કસ કોર્ટ જે સેશન જડજ તે તોહમતો ઉપર જુદી જુદી શિક્ષાના હુકમો કર્યા હોય તે ફેરવવાને મુખત્યાર છે--કુરાખન વિ રા-જ્ય વા ૩ ફેબ્રુઆરી ૧૨૭

તાબામાંહેનો અ ૪૨૪. અસલ હુકમતની ફોજદારી કોર્ટના ફેંસલા બાબત પીલ કોર્ટના ફેં ૨૬ મા બાબ માંહેની કાનૂનો બની રહે તેટલે સુધી હાઈકોર્ટ સલા.

વગર બીજા કોઈ પણ અપીલ કોર્ટના ફેંસલાને લાગુ પડશે. પણ એવું દરાવ્યું છે કે અપીલ કોર્ટ બીજી રીતનો હુકમ નહીં કરે તો ફેંસલો આપવામાં આવે તે સાંભળવા સાર તોહમતવાળાને આજુબો નહીં અથવા તેને હાજર ર થવાનું ફરમાવવું નહીં.

અપીલમાં હાઈ ૪૨૫. જ્યારે આ બાબ પ્રમાણે હાઈકોર્ટ અપીલમાં કોઈ મુકદ્દમા કોર્ટેકરેલા હુકમ નો ફેંસલો કરે ત્યારે જે ઠરાવ અથવા શિક્ષાના હુકમ (બીજા) હુ બાબત નોંધલી કમ ઉપર અપીલ કરી હોય તે જે કોર્ટે દક્ષતરમાં નોંધ્યો હોય અ કોર્ટને દાખલો થવા કર્યો હોય તે કોર્ટને સદરહુ હાઈ કોર્ટે પોતાના ફેંસલા બા આપવો. ખત દાખલો આપવો. જે તે ઠરાવ અથવા શિક્ષાનો હુકમ અથવા

[બીજા] હુકમ જલ્લા માલુસ્તરેટ સિવાય બીજા કોઈ માલુસ્તરેટ દક્ષતરમાં નોંધ્યો હોય અથવા કર્યો હોય, તો તે દાખલો જલ્લા માલુસ્તરેટની માર ફેંસલો મોકલવો.

જે કોર્ટને હાઈકોર્ટ પોતાના ફેંસલા બાબત અથવા હુકમ બાબત દાખલો આ પે તે કોર્ટે તે ઉપરથી હાઈકોર્ટના ફેંસલાને અથવા હુકમને અનુસરતા હુકમ કરવા; અને જરૂર હોય તો દક્ષતરમાં તે પ્રમાણે સુધારો કરવો.

અપીલ ચાલુ હો ૪૨૬. જે સમ્પસની ઉપર ગુન્હો સાબિત થયાનો ઠરાવ થયો ય ત્યાંસુધી શિક્ષા હોય તે સમ્પસે કરેલી અપીલ ચાલતી હોય ત્યાં સુધી જે શિક્ષાના હુકમ ઉપર અથવા (બીજા) હુકમ ઉપર અપીલ કરી હોય તે સમ્પસમાં લાવવાનું મોકુફ રાખવાનો, અને જે તે સમ્પસ કેદમાં હોય તો તેને જામીન ઉપર અથવા તેના પોતાના ખત ઉ

અપેલેન્ટને જા પર છારવાનો હુકમ કરવાને અપીલ કોરટ મુખત્યાર છે; પણ તેમ મીન ઉપર છાડ કરવાનાં કારણો દફતરમાં લખવાં જોઈએ.
વા ખાખત.

આ કલમથી અપીલ કોરટને જે અધિકાર આપ્યો છે તે અધિકાર જે સખસ ની ઉપર ગુનો સાબિત થયાનો ઠરાવ થયો હોય તે સખસે હાઈકોરટના તાખા માંહેની કોરટમાં અપીલ કરી હોય તે ખાખતમાં હાઈકોરટને પણ ચલાવવાનો અખત્યાર છે.

જ્યારે અપેલેન્ટની ઉપર આખરે કેદની અથવા સાશનીકદાસત્વની અથવા સમુ દ્રપારની શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવે ત્યારે જેટલો વખત તે એ પ્રમાણે છુટો રહેલો હોય તેટલો વખત તેની ઉપર સદરહુ કરેલા શિક્ષાના હુકમની મુદત ગણવામાં ખાતલ કરેલો.

ગુનો નાસાખિ- ૪૨૭. જ્યારે ૪૧૭ મી કલમ પ્રમાણે અપીલ કરવામાં આવે, તથાના ઠરાવ ઉ ત્યારે હાઈકોરટ વારંટ કાહાલીને તેમાં તોહમતવાળાને પકડીને પેા પર અપીલ કરી તાની આગળ અથવા પોતાના તાખા માંહેની કોષપણ કોરટની હોય તેમાંતોહમત આગળ આણવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે, અને જે કોરટની વાળાને પકડવાખા આગળ તેને આણ્યો હોય તે કોરટ તે અપીલનો નિકાલ થતાં ખાત.

ગુનો નાસાખિત થયાના ઠરાવ ઉપરથી અપીલ કરવામાં આવે તે ખાખતમાં તો હમતવાળાને પકડીને પોતાની આગળ અગર પોતાના તાખાની કોરટ આગળ આણવા નો હુકમ કરવાનો અધિકાર આ કલમથી આપ્યો તેનું કારણ એ છે કે અપીલના પરિણામની ખીકથી ગુનેગારોના નાશી જવાથી અપીલ વ્યર્થ ન જાય

અપીલ કોરટ ન- ૪૨૮. આ ખાખ પ્રમાણે કોષપણ અપીલની તજવીજ કરવા ધારેપુરાવો લેવાને માં જે અપીલ કોરટને જસ્ટી પુરાવાની જરૂર લાગે તો તે કોરટ, અથવા લેવાનું ફ સદરહુ પુરાવો પોતાની જાતે લેવાને, અથવા તે લેવાનું કોષ મા રમાવવાને મુખ- જસ્ટરેટને ફરમાવવાને અથવા અપીલ કોરટ હાઈકોરટ હોય ત્યા ત્યાર છે. રે સેશનકોરટને અથવા કોષ માજસ્ટરેટને ફરમાવવાને મુખત્યાર છે

જ્યારે તે સેશન કોરટ અથવા તે માજસ્ટરેટ જસ્ટી પુરાવો લે, ત્યારે તેણે અપીલ કોરટને તે પુરાવાનો દાખલો આપવો, અને તે પછી સદરહુ કોરટ તે અપીલ નો નિકાલ કરવો.

અપીલ કોરટ ખીજી રીતે ફરમાવે નહી, તો જ્યારે તે જસ્ટી પુરાવો લેવાય ત્યારે તોહમતવાળાએ અથવા તેના પ્લીડરે હાજર રહેલુ; પણ સદરહુ પુરાવો જુરરો ની અથવા આસેસરોની સમક્ષ લેવો નહી.

આ કલમ પ્રમાણે પુરાવો લેવા તે રપ મા ખાખના કારણ માફ ચોકશી છે એ મ સમજવુ.

અપીલ કોરટના ૪૨૯. જ્યારે અપીલ કોરટના જરજોના બે પક્ષ થઈને બેઉ પ

જાડળીના બે પક્ષ ક્ષતા સરખા મત પડે ત્યારે તે મુકદ્દમો તેઓના અનુમત સુધી તે થઈને બેઉપક્ષના જ કોરટના બીજા કોઈ જાજની પાસે મોકલવો, અને તે જાજને સરખા મત પડે યોગ્ય લાગે એવી તપાસણી તથા સુનાવણી કરવા પછી તેણે એ- ત્યારે કાગ ચલા તાનો મત આપવો અને ફેંસલો અથવા હુકમ તે મત પ્રમાણે થ વવાની રીત. વા નિમ્નએ.

અપીલમાં કરેલા ૪૩૦. અપીલ ઉપરથી જે ફેંસલા તથા હુકમ અપીલ કોરટ મુકદ્દમો આપરના કરે તે ફેંસલા તથા હુકમ આપરના છે એમ સમજવું પણ ૪૧૭ સમજવા. મી કલમમાં તથા ૩૨ મા બાબમાં જે બાબતો વિશે ઠરાવું છે તે બાબતોમાં તેમ સમજવું નહીં.

અપીલો રદ થવા ૪૩૧. ૪૧૭ મી કલમ મુજબ કરેલો દરએક અપીલ, જ્યારે બાબત. તોહમતવાળો મરણ પામે ત્યારે બિલકુલ બંધ પરશે, અને આ બાબત પ્રમાણે કરેલો બીજો દરેક અપીલ જ્યારે અપેલેન્ટ મરણ પામે ત્યારે, બીલકુલ બંધ પરશે.

ટીકા—આ કલમ તદ્દન નવી છે અને તે ઇંગ્લીશ લા રીપોર્ટ મુંબાઈ વા ૨ પ્ર ૫૬૪ સરકાર વિરુદ્ધ હોંગાળ અદાલતના કેસ ઉપરથી રચવામાં આવેલી છે આ કામમાં તોહમત વાળાને ચાર વરસની કેદની અને રૂ ૧૦૦૦ ના દંડની શિક્ષા કરવામાં આવી હતી તે ઉપર તેણે મુંબાઈ હાઈકોર્ટમાં અપીલ કરવા બાદ અપીલેન્ટ યુજરી ગયા છતાં પણ અપીલેન્ટ નો વકીલ હાજર થયો અને એવી તકરાર કરી કે કેદને થર્મલી શિક્ષામાં એક હજાર રૂપીયા દંડમાં આપવાના છે અને એ દંડ મરનારની મીલકતમાંથી વસુલ કરી લેવાને સરકારને અદયાપી સુધી એટલે શીક્ષાની તારીખથી છ વરસ સુધી હક છે સંબંધ તોહમતનાં સંબંધ મરનારના વારસ વકીલનું વકીલપત્ર દાખલ કરી અપીલના ગુણોદ્દેશ વિશે અમારી તકરાર સાંભળવી નિમ્નએ એ કામમાં એવો ઠરાવ કરવામાં આવ્યો કે મરનારના વારસ વકીલને અપીલનું કામ આગળ ચલાવવાનો હક કાયદાએ આપ્યો નથી તેથી અપીલ બંધ પાડવામાં આવી પણ વિશેષે એટલું ઠરાવવામાં આવ્યું કે તપાસણી કરીને ચુક દુરસ્ત કરવાના હેતુ એ કામમાંના કાગળપત્ર મંગાવીને તપાસવાનો અને જરૂર દેખાય તો હુકમ કરવાનો હાથ કોરટને અધીકાર છે.

બાબ ૩૨ મો.

લખી મોકલવા બાબત તથા દુરસ્તી બાબત.

પરેસીડેન્સી મા ૪૩૨. કોઈ પરેસીડેન્સી માલુસ્તરેટને યોગ્ય લાગે તો તે પોતા હસ્ટરેટ હાઈકોર્ટ નો આગળ ચાલતાં કોઈપણ મુકદ્દમાની સુનાવણી વખતે કાયદાની ટને લખી મોકલ- જે તકરાર નીકળે તે તકરાર હાઈકોર્ટના અભિપ્રાય માટે લખો વા બાબત. મોકલવાને મુખત્યાર છે. અથવા એ પ્રમાણે લખી મોકલ્યા ઉપર થી હાઈકોર્ટ જે ઠરાવ કરે તે ઠરાવને પાત્ર રહે એવો સદરહુ પ્રકારના કોઈપણ મુકદ્દમામાં ફેંસલો આપવાને મુખત્યાર છે, અને સદરહુ ઠરાવ થતાં સુધી તોહમતવાળાને ઈરંગમાં પુરવાને અથવા જ્યારે તેને ફરમાવવામાં આવે ત્યારે ફેંસલા

માટે હાજર થવાને તેના જમીન લઈને તેને છોડવાને મુખત્યાર છે.

હાઈકોર્ટના ઠરાવ પ્રમાણે ૪૩૩. જ્યારે એ પ્રમાણે કાંઈ તકરાર લખી મોકલી હોય, ત્યાં વ પ્રમાણે મુકદ્દમા રે તે ઉપરથી હાઈકોર્ટ પોતાને યોગ્યલાગે તેવો હુકમ કરે, અને નો નિકાલ કરવા ને જે માલુસ્તરેટ તે તકરાર લખી મોકલી હોય તે માલુસ્તરેટ ને સદરહુ હુકમની એક નકલ મોકલાવવી, અને તે માલુસ્તરેટ સ દરહુ હુકમને અનુસરોને તે મુકદ્દમાનો નિકાલ કરવો.

અરવખાખત હુકમ એ પ્રમાણે લખી મોકલવાનો અરવ કોણે આપવો તે ખાખત હા મ. ઈ કોર્ટ હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

હાઈકોર્ટની અ ૪૩૪. એક કરતાં વધુ જલ્લેવાળી અને અસલ ફ્રોજદારી હ સલ હુકમમાં જે કુમત ચલાવનારી કોઈ હાઈકોર્ટના કોઈ જલ્લની આગળ ઠરેલા તકરારો નિકળે તે ઇનસાફમાં કોઈપણ સખસની ઉપર કંઈ યુનો સાખિત થયાનો ઈ તકરારો અનામત રાવ કરશે હોય ત્યારે તે સખસનો ઇનસાફ થતી વખતે કાયદાની જે તકરાર નિકળી હોય અને જેના નિકાલની અસર તે ઇનસાફ ના પરિણામ ઉપર થતી હોય તે તકરાર પોતાને યોગ્ય લાગે તે અનુમાન રાખીને સદરહુ કોર્ટના ખે અથવા વધારે જલ્લેવાળી કોઈ કોર્ટના ઠરાવ માટે લખી મોકલવાને તે જલ્લ મુખત્યાર છે.

તકરાર અનામત જો તે જલ્લ સદરહુ પ્રકારની કાંઈપણ તકરાર અનામત રાખી રાખી મુકદ્દમામાં આ મુકે તો તે તકરાર ખાખત ઠરાવ થતાં સુધી, જે સખસની ઉપર વે ત્યારે કેમકરવું. યુનહો દરયો હોય તે રાખસને તુરંગમાં પાછો મોકલવો, અથવાજો તે જલ્લને યોગ્ય લાગે તો, તે સખસના જમીન લેવા.

અને મુકદ્દમા અથવા તેનો જેટલો ભાગ જરૂરનો હોય તેટલો ભાગ તપાસવાનો તપાસદરહુ તકરારનો છેવટ નીકાલ કરવાનો, અને તે ઉપરથી, અસલ હુકમવાળી કોર્ટ જે શિક્ષાનો હુકમ કર્યો હોય તે શિક્ષાના હુકમમાં ફેરફાર કરવાનો, અને પો તાને યોગ્ય લાગે એવા ફેંસલો અથવા હુકમ કરવાનો અધિકાર તે હાઈકોર્ટને છે એ મ સમજવું.

નીચા દરજ્જાની ૪૩૫. હાઈકોર્ટની અથવા કોઈપણ સેશન કોર્ટની અથવા જ કોર્ટોનાં દફતરમ દલા માલુસ્તરેટની અથવા જે પેટા ટુકડી માલુસ્તરેટને આખા ગાવવાનો અધિકાર ખન સ્થાનિક સરકારે અખત્યાર આપ્યો હોય તેની હુકમતની સ્થાનિક હદમાં આવેલી કોઈપણની આદરજ્જાની ફ્રોજદારી કોર્ટે દફ તરમાં દાખલ કરેલો કોઈપણ ઠરાવ, અથવા તેણે કરેલો કોઈપણ શિક્ષાનો હુકમ અ થવા (ખીજો) બજો હુકમ ખરો અથવા કાયદેસર અથવા વારસીક છે કે નહી તે ખા ખત અને સદરહુ નીચા દરજ્જાની કોર્ટમાં ચલાવેલું કાંઈ કામ નિયમસર ચલાવેલું છે કે નહી તે ખાખત પોતાની ખાતરી કરવા સારૂ તે હાઈકોર્ટ અથવા સેશન દરહુ થવા જીજા માલુસ્તરેટ અથવા પેટા ટુકડી માલુસ્તરેટ સદરહુ નીચા દરજ્જાની કોર્ટ

આગળ ચાલેલાં કોઈપણ કામનું દફતર મંગાવી તપાસી જોવાને મુખત્યાર છે.

આ કલમ મુજબ ચાલનારા કોઈપણ પેટાટુકડી માલુસ્તરેટની નજરમાં એમ આ વે કે સદરહુ પ્રકારનો કોઈપણ ઠરાવ, શિક્ષાનો હુકમ અથવા (ખોજે) હુકમ કાયદેસર અથવા વાસ્તવીક નથી, અથવા સદરહુ પ્રકારનું કોઈપણ કામ નિયમસર ચલાવેલું નથી તો તેણે તે દફતર ઉપર જે શેરો પોતાને યોગ્ય લાગે તે શેરો કરીને જુલા માલુસ્તરેટ ઉપર તે દફતર મોકલી દેવું.

૧૪૩ મી તથા ૧૪૪ મી કલમ પ્રમાણે કરેલા હુકમો તથા ૧૯૬ મી કલમ મુજબ ચલાવેલાં કામ આ કલમના અરથ પ્રમાણે ચલાવેલાં કામ નથી.

ટીકા--આ કલમથી જે પેટા ટુકડી માલુસ્તરેટને અધિકાર આપ્યા છે તે તથા આ કલમનો ખોજો ભાગ નવો છે. આ કલમ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૬૪, ૨૬૫ ને મળતી છે.

આ કલમ કકત ઠરાવ, શિક્ષાનો હુકમ અથવા હુકમને લાગુ છે જજમેંટને લાગુ નથી જે ઠરાવ શિક્ષાનો હુકમ કે હુકમ કાયદેસર નથી અથવા વાસ્તવીક નથી અથવા નિયમસર કામ ચલાવેલું નથી એવા કારણથી, તે ફરવવાને આગર રદ કરવાને હાઇકોર્ટને સત્તા છે પણ હકીકતની આખત અપીલ ચાલી શકતી હશે ત્યાં કામ સિવાય ખીજા કામમાં જજમેંટમાં હાથ ધાલવાનો હાઇકોર્ટને અધિકાર નથી ક્રાંપી જજમેંટમાં જે ક્રાંપી ગેરકાયદે કે ગેરવ્યાખ્યા થયું હશે તો જુદી આખત છે. પુરાવાની આખતમાં નીચેની કોર્ટનો જે અનિપ્રાય થયો તે કરતાં હાઇકોર્ટનો વિરુદ્ધ અનિપ્રાય થયો હોય તોપણ હાઇકોર્ટને હાથ ધાલવાની આ કલમ પ્રમાણે સત્તા નથી. સરકાર વિ. જે આર બેલાંસ વી રી ૨૦ ૩ ૧૧ કમિટ કરવાનું ફ ૪૩૧. જ્યારે ૪૩૫ મી કલમ પ્રમાણે અથવા ખોજ કે.ઇ રો રમાવવાનો અધિકાર તે કોઈપણ મુકદમાનું દફતર તપાસી જોયા ઉપરથી સેશન કોર્ટની અથવા જુલા માલુસ્તરેટની નજરમાં એમ આવે કે કકત સેશન કોર્ટ ધનસાફ કરી શકે એવો સદરહુ મુકદમો છે, અને નીચલી કોર્ટે તોહમતવાળા સખસને ગેરવ્યાખ્યા રીતે છોડી મુક્યો છે, સેશન કોર્ટ અથવા જુલા માલુસ્તરેટ તેને પકડવાને અને ત્યાર પછી નવેસરથી ચોકસી કરવાનું ફરમાવવાને બદલે પોતાના મત પ્રમાણે જે આખતમાં તેને ગેરવ્યાખ્યા રીતે છોડી મુક્યો હોય તે આખતપર ધનસાફ થવા સાફ તેને કમિટ કરવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે પણ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે.—

(અ) કે તોહમતવાળાને શાં સારે કમિટ નહીં કરવો જોઈએ તેનું કારણ સદરહુ કોર્ટને અથવા માલુસ્તરેટને ખતાવવાની તક તોહમતવાળાને મળવી જોઈએ;

(ખ) કે પુરાવો જોતાં તોહમતવાળાએ ખીજા કોઈ ગુન્હા કરેલો છે એમ સદરહુ કોર્ટ અથવા માલુસ્તરેટ ધારે તો નીચલી કોર્ટને સદરહુ ગુન્હાની ચોકસી કરવાનું ફરમાવવાને સદરહુ કોર્ટ અથવા માલુસ્તરેટ મુખત્યાર છે.

ટીકા--આ કલમ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૬૬ ના પાર્ટીકલ ૨-૩ ને મળતી છે અને તેનો પ્રોવીઝો નવો છે અને તે ૧ 'આ' કલમ ૬૯ ઉપરથી દાખલ કરવામાં

આવે છે. ગુના આકરમાં જે “સેશન કેસ” એવા શબ્દો હતા તે જદાં હવે “ફક્ત સેશન કોર્ટ સાંભળી શકે તેવા કેસ” એ શબ્દો આ કલમમાં દાખલ કરવા છે.

આ કલમ પ્રમાણે સેશન જડજ સાહેબે કમીટ કરવાનો જે હુકમ કરે. હોય તે હુકમ ની અંદર જે અમુક ગુનાની બાબતમાં પક્ષકારોનો ઇનસાફ થવા સાર સેશન કોર્ટમાં તેમ ને કમીટ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવે હોય તે ગુના તે હુકમમાં કેવા પ્રકારનો છે એમ જે ન જણાવ્યું હોય તો તે હુકમ ચીતસર નથી. જેકરણસાંગ વિરૂધ્ધ માનપાટક વીધલી રી પેટ ૨૧ પ્ર૦ ૪૧

એકશી કરવાનું ૪૩૭. ૪૩૫ મી કલમ પ્રમાણે અથવા બીજી કોઈ રીતે કોઈપ્ર કરમાવવાનો અ- છુ દફતર તપાસી જોયા ઉપરથી હાઇકોર્ટ અથવા સેશન કોર્ટ ધિકાર. ૨૦૩ જ કલમ પ્રમાણે કાહારી નાંખેલી કોઈપણ ફરીયાદ બાબત અથવા જે તે હમતવાળાને છોડી મુકવામાં આવે હોય તે તોહમત વાળાના મુકદ્દમા બાબત વધારે એકસી જણા માજીસ્ટરેટ પોતાની જાતે કરવી અથવા પોતાના તાબા માંહેના કોઈપણ માજીસ્ટરેટનો પાસે કરાવવી એવું ફરમાવવાને મુખ ત્યાર છે, અને જણા માજીસ્ટરેટ જાતે તે એકશી કરવાને અથવા કોઈપણ તાબા માં હેના માજીસ્ટરેટને તેમ કરવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

ટીકા—અરોપિત કોર્ટમાં જુદ્ધિપુરવક ઝાડી પોતાની સાહેલી આપી માટે અમદાવાદના પેટેલા વરગના માજીસ્ટરેટ ડબલ્યુ આર માટે તેના ઉપર તોહમત સાબિત ગણી તેને બે વરસની કેદની સજા કરી અમદાવાદ જીલ્લાના માજીસ્ટરેટના સન ૧૮૭૩ ના જાન્યુઆરી ૩ હીતનાં રિટરન હાઇ કોર્ટે તપાસ્યાં, તે ઉપરથી નામદાર જડજ મેલવીલે સદરહું કામના કા ગળ પતરો મંગાવ્યા અને તે પોલીસવાળી તેની મુનાવણી જડજ બેલી તથા વેટ એમ્પોની રૂબરૂ થઈ તેમાં નિચ પ્રમાણે તેમ્પોએ દરાવ કર્યો કોર્ટમાં ચાલતા કામનું અધોગ્ય રીતે છવટ આવવા માટે કોઈએ કાંઈ યત્ન કર્યું હોય તો તે પ્રત્યેક યત્નથી કોર્ટની બેચમાંથી થા ય છે અને ઝાડી સાહેલી આપવી એ વાત તેવાજ પ્રકારની બેચમાંથી છે એવો કોર્ટનો અભિપ્રાય છે, એટલા માટે ઝાડી સાહેલી આપવાનો ગુનો એકાદ માજીસ્ટરેટની રૂબરૂ થ દા હોય તો તેની ચોકશી કરવાનો અધિકાર તે માજીસ્ટરેટને નથી એ ગુનો સેશન કોર્ટેજ ચુકવવો એમ નથી તેટલા માટે એવો ગુનો સેશન કોર્ટની રૂબરૂ થદા હોય તો જીના કી પરા ક ૪૭૨ અને ૪૭૩ ના આધારે તેની ચોકશી થવા માટે તે કામ એકાદ માજીસ્ટરેટ પાસે તે કોર્ટે ચોકલયું જોઈએ અને તેથી કરીને એવોજ ગુનો એકાદ માજીસ્ટરેટની રૂબરૂ થયો હોય તો તેની ચોકશી થવા વાસ્તે તે કામ બીજી કોર્ટમાં ન ચોકલ્યાં તેજ માજીસ્ટરેટ તે ગુનાની ચોકશી કરી અપ્રધ સાબિત કરવો એમ કાયદા કરનારનો હેતુ હોય એમ અમા રા સમજવામાં આવતું નથી સંખ્ય કલમ ૨૯૭ ના આધારે આ કામમાં થરેલી ચોકશી આ કોર્ટ ૨૬ કરે છે અને પેટેલા વરગના માજીસ્ટરેટ ક્રીવાસેશન જડજની રૂબરૂ તેની નવેસ રથી ચોકશી થવા માટે આ કામ અમદાવાદ ચોકલીએ છીએ સરકાર વિરૂધ્ધ નવરનબેગ ડલા બેગ મુંબાઈ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા ૧૦ પ્ર ૭૩

હાઇકોર્ટને રિપોર્ટ ૪૩૮ સેશન કોર્ટને અથવા જણા માજીસ્ટરેટને યોગ્ય લાગે કરવાબાબત તો તે કોઈ ચલાવેલાં કામનું દફતર ૪૩૫ મી કલમ પ્રમાણે અ

થવા ખીજી કોઈપણ રીતે તપાસી જોઈને તે તપાસનાં પરિણામો રીપોર્ટ હાઇકોર્ટના હુકમ માટે કરવાને મુખત્યાર છે, અને જ્યારે સદરહુ રિપોર્ટમાં કોઈ શિક્ષાનો હુકમ ફેરવવાનાં ભલામણ કરવામાં આવે ત્યારે સદરહુ શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવાનું મોકુફ રાખવાનો; અને જો તોહમતવાળો કેદમાં હોય તો તેને જમીન ઉપર અથવા તેના પોતાનાં ખત ઉપર છોડવાનો, હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

ટીકા—જે કામમાં માજીસ્ટ્રેટને કાયદો અને ચર્ચેલી વાતનો ધનસાફ કરવાનો કદ જોઈએ અધિકાર હોય છે, તે કામમાં માજીસ્ટ્રેટને પોતાની સાક્ષી દાખલ કરવાનો અધિકાર નથી. માજીસ્ટ્રેટ પોતાની શાક્ષી આપી હોય અને તે ઉપરથી આશંકિત પર તોહમત સાબિત કર્યું હોય તો તેના એમ કરવાથી તે તોહમત રદ થશે. સરકાર વિરુદ્ધ ગેનેલી ઇન્ડિયન લા રીપોર્ટ કલકત્તા વો. ૨ પ્રો. ૪૦૫

તપાસકરવાનોહા. ૪૩૯. જ્યારે કોઈપણ ચાહેલા કામનું દફતર હાઇકોર્ટ પોતે કોર્ટનો અધિકાર જ મંગાવ્યું હોય, અથવા હુકમ થવા માટે તે કામનો રિપોર્ટ આપ્યો હોય, અથવા ખીજી રીતે તે કામ હાઇકોર્ટના જાણવામાં આવે ત્યારે ૧૯૫ મી, ૪૨૩ મી, ૪૨૬ મી, ૪૨૭ મી અને ૪૨૮ મી કલમથી અપીલ કોર્ટને અથવા ૩૩૮ મી કલમથી કોઈ કોર્ટને આપેલા અધિકારમાંનો કોઈ પણ અધિકાર પોતાની નજરમાં આવે તો ચલાવવાને અને શિક્ષા વધારવાને, હાઇકોર્ટ મુખત્યાર છે, અને જ્યારે તપાસનો કોર્ટના જાણેના બે પક્ષ યથા બેઠેના સરખા મત પડે, ત્યારે ૪૨૯ મી કલમથી ઠરાવેલી તે રીતે કામનો નિકાલ કરવો જોઈએ. તોહમતવાળાને પોતાના જવાબમાં જે કહેવું હોય તે જાતે અથવા પ્લીડરનો મારફતે કહી સંભળાવવાની તેને તક આપ્યા વગર તેને નુકશાન થાય એવા કોઈપણ હુકમ આ કલમ પ્રમાણે કરવો નહીં.

જે શિક્ષાના હુકમની તજવાજ આ કલમ પરમાણુ કરવામાં આવે તે શિક્ષાનો હુકમ ૩૪ મી કલમમાં ઠરાવ્યું છે તે સિવાય ખીજી રીતે કામ કરનારા કોઈ જાજરેટ કર્યો હોય ત્યારે જે ગુનો તે કોર્ટના મત પરમાણુ તોહમતવાળાએ કર્યો હોય તે ગુના બાબત જેટલો શિક્ષા કોઈ પેરેસીડેન્સી માજીસ્ટ્રેટ અથવા પેરેસી વરગનો માજીસ્ટ્રેટ કરી શકત તે કરતાં વધારે શિક્ષા તે ગુના બાબત કોર્ટ કરવી નહિ. આ કલમ માંહેનો કોઈપણ મચકુર ૨૭૩ મી કલમ પરમાણુ કરેલો નોંધને લાગુ પડતો નથી, અથવા આ કલમ માંહેના કોઈ પણ મચકુરથી હાઇકોર્ટને ગુનો ના સાબિત થયાનો ઠરાવ બદલીને ગુનો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવાનો અધિકાર છે એમ મનજી નહીં.

પક્ષકારોની હકીકત ૪૪૦ જ્યારે કોઈપણ કોર્ટ તપાસ કરવાનો પોતાનો અધિકાર સંભળવી કે નહીં ૨ ચલાવતી હોય ત્યારે તેની આગળ જાતે અથવા પ્લીડરની મારફતે પોતાની હકીકત કહી સંભળાવવાનો હક કોઈપણ પક્ષ રી ઉપર છે. કારને નથી, પણ એવું ઠરાવ્યું છે સદરહુ અધિકાર ચલાવતો

વખતે કોઈપણ પક્ષકાર જ્ઞાતે અથવા પરીચીતની મારફતે જે ક હે તે રાંભળવાનું કોરટને દુરસ્ત લાગે તો, તે કોરટ સાંભળવાને મુખત્યાર છે. અને આ કલમ ઉપરથી ૪૩૯ મી કલમના ખીન્ન પારેઆફને બાંધ આવે છે એમ સમજવું નહીં.

પરેસીડેન્સી મા ૪૪૧. જ્યારે કોઈપણ પરેસીડેન્સી માલ્સ્ટરેટ ચલાવેલાં કો લ્સ્ટરેટ પોતાના ઇપણુ કામનું દફતર ૪૩૫ મી કલમ પ્રમાણે હાઇકોરટે મંગાવ્યું કરાવનાં કારણોનો હોય, ત્યારે તે માલ્સ્ટરેટ પોતાના કરાવનાં અથવા હુકમનાં કાર મચકુર મોકલે તે જોનો તથા જે હકીકત તકરારી વાત બાબત પોતાને મુદ્દાની લાગે હાઇકોરટે ધ્યાન તે હકીકતનો મચકુર તે દફતરની સાથે મોકલવાને મુખત્યાર છે, મા લેવો. અને સદરહુ કરાવ અથવા હુકમ રદ કરતાં પેહેલાં અથવા ના મં જુર કરતાં પેહેલાં તે કોરટે સદરહુ મચકુર ધ્યાનમાં લેવો.

હાઇકોરટના હુક ૪૪૨. જ્યારે આ બાબ પ્રમાણે હાઇકોરટે કોઈ મુકદ્દમો તપા મ બાબત નીચલી ર્યો હોય, ત્યારે તપાસેલો કરાવ, શિક્ષાનો હુકમ અથવા (ખી કોરટને અથવા મા ને) હુકમ જે કોરટે દફતરમાં દાખલ કરવો હોય અથવા કર્યો લ્સ્ટરેટને દાખલો હોય તે કોરટને હાઇકોરટે પોતાનો કરાવ અથવા હુકમ દાખલા આપવો. સહિત લખી જણાવવો, અને પછિ જે કોરટને અથવા માલ્સ્ટરે ટને તે કરાવ અથવા હુકમ એ પ્રમાણે દાખલા સહિત લખી જ જણાવે હોય તે કોરટે અથવા માલ્સ્ટરેટ એ પ્રમાણે દાખલા સહિત લખી જણાવે લા કરાવને અનુસરતો હુકમ કરવો, અને જરૂર હોય તો તે મુજબ દફતર સુધારવું

ભાગ ૮ મો.

વિશેષ કામ ચલાવવા બાબત.

બાબ ૩૩ મો.

યુરોપિયનો તથા અમેરિકનો ઉપર ફોજદારી કામ ચલાવવા બાબત.

રાણીસાહેબનિવિ ૪૪૩. જે માલ્સ્ટરેટ જસ્ટિસ આફ ધો પિસ ન હોય અને લાયતિરધયત ઉપર જજી માલ્સ્ટરેટ અથવા (પરેસીડેન્સી માલ્સ્ટરેટની બાબતમાં મુકેલાં તોહમતના સિવાય કરીને) પેહેલા વરગનો માલ્સ્ટરેટ તથા રાણિસાહેબનિ બન ચોકસિ તથા વિલાયતી રધયત ન હોય તેવા કોઈપણ માલ્સ્ટરેટ રાણિસાહેબ ધનસાફ કરવાના અ નિ કોઈપણ વિલાયતી રધયત ઉપર મુકેલાં કોઈપણ તોહમત ધિકાર કયા માલ નિ ચોકસિ અથવા ધનસાફ કરવો નહિ. સ્ટરેટને છે.

સેશનજ્જરાણી ૪૪૪. સેશન જ્જરાણી સિવાય સેશન કોરટનો જે કોઈ પ્રમુખ જ સાહેબનીવિલાયતી જ્જ પોતે રાણીસાહેબનો વિલાયતી રધયત ન હોય તેજી રા રધયતહોવોજ્જજ્જ જ્જી સાહેબનિ વિલાયતી રધયત ઉપર હકુમત ચલાવવિ

આસિસ્ટન્ટ સેશન નહિ, અને જો તે આસિસ્ટન્ટ સેશન જરૂર હોય તો તેણે જરૂર પોતાના હુ કુલ આસિસ્ટન્ટ સેશન જરૂરના હુદા ઉપર યોગ્યતામાં યોગ્ય ત્રણ વર દા ઉપર ત્રણ વ ર સુધિ રહ્યા વગર અને આ બાબત સ્થાનિક તરફથી પોત ના રસ સુધી રહેલો વિશેષ કરીને અધિકાર મળ્યા વગર સદરહુ હકુમત ચલાવવિનહિ હોવા જોઈએ અ ને તેને વિરોધી ક રિને અધિક ર આપવો જોઈએ.

રાણી સાહેબની ૪૪૫. ૪૪૩ મી અથવા ૪૪૪ મી કલમ માંહેની કોઈપણ મત વિલાયતી રદ્યતે કુરથી એમ સમજવું નહી કે બીજા કોઈ રાખસે કાંઈ ગુનહો ક- કૈસો ગુનો સાંભ ર્યો હોત તો જે બાબતમાં તે ગુનો જે માલુસ્ટરેટ સાંભળી રા બત્રા બાબત. કત તે માલુસ્ટરેટને તેવો ગુનો રાણી સાહેબની કોઈપણ વિલાય તી રદ્યતે કર્યો હોય, તો તે બાબતમાં તે સાંભળવાની મના છે.

પણ એવું કારણ છે કે રાણી સાહેબની જે વિલાયતી રદ્યત ઉપર કાંઈ ગુનાનું તોહમત આપ્યું હોય તે વિલાયતી રદ્યતે હાજર થવાની જરૂર પાડવા સાડ જો તે માલુસ્ટરેટ કોઈપણ પરીસેસ કાહારે, તો તે મુકદમાની ચોકસી અથવા ધનસાફ કરવા ની હકુમત જે માલુસ્ટરેટ ને હોય તે માલુસ્ટરેટનો પાસે સદરહુ પરીસેસ પાછુ મો- કલાય એમ કરવું.

જે શિક્ષાના હકુમત ૪૪૬. ૩૨ મી અથવા ૩૪ મી કલમમાં ગમે તે કહ્યું હોય તે રવાનો અધિકાર છતાં, જો માલુસ્ટરેટ અથવા પરીસેસની માલુસ્ટરેટ સિવાય હો માહેના માલ બીજા કોઈપણ માલુસ્ટરેટ રાણી સાહેબની વિલાયતી રદ્યત સ્ટરેટોને છે તે. ઉપર ત્રણ મહોના સુધીની કેદની અથવા એક હજાર રૂપિયા સુ ધી દંડની, અથવા એ બંનેની શિક્ષા સિવાય બીજ કોઈપણ શિક્ષાનો હકુમ કરવો નહી. અને જો માલુસ્ટરેટ છ મહોના સુધીની મુદતની કેદ નો અથવા એ હજાર રૂપિયા સુધી દંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા સિવાય એવી કોઈ બીજ શિક્ષાનો હકુમ કરવો નહીં.

(તોહમતવાળા ૪૪૭. બ્યારે કોઈ માલુસ્ટરેટની આગળ રાણી સાહેબની વિ ને) સેશન કોર્ટમાં લાયતી રદ્યત ઉપર કોઈ ગુનાનું તોહમત આપ્યું હોય, અને સ ક્યારે અને હાઈકોર્ટ દરહુ માલુસ્ટરેટના મત પ્રમાણે, તે ગુના બાબત પોતે યોગ્ય શિ ટમાં ક્યારેક મીટ કર કા કરી શકતો નહી હોય, અને તે ગુનો મોતનો અથવા જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષાને લાયક ન હોય, ત્યારે તોહમતવાળાને કમીટ કરવો જોઈએ એમ પોતે ધારે તો, તે માલુસ્ટરેટ તેને સે

શન કોર્ટમાં કમીટ કરવો, અથવા, તે પરીસેસની માલુસ્ટરેટ હોય તો, હાઈકોર્ટ માં કમીટ કરવો જોઈએ.

જે ગુનો કરેલો જણાતો હોય તે ગુનો મોતનો અથવા જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષાને લાયક હોય ત્યારે તોહમતવાળાને હાઈકોર્ટમાં કમીટ કરવો જોઈએ.

જે ગુનહાઓમાંનો ૪૪૮. જ્યારે ૪૪૭ મી કલમ પ્રમાણે હાઈકોર્ટમાં કમીટ કર્યો ગુનો મોતની રેલા કોઈપણ સખસ ઉપર કેટલાએક ગુનાનાં તોહમતો મુક્યાં અથવા સમુદ્રપારની તેમાંનો એક ગુનો મોતની અથવા જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષાને લાયક હોય કાને લાયક હોય, અને ખીજ ગુના આછી શિક્ષાને લાયક હોય અને ખીજ તેવી અને જે ગુનો મોતની અથવા સમુદ્રપારની શિક્ષાને લાયક હોય શિક્ષાને લાયક નહોતો તે ગુના ખાખત તે સખસનો ઇનસાફ કરવો નહીં જોઈએ એમ ય તે તેના ગુનાઓમાં હાઈકોર્ટની નજરમાં આવે ત્યારે તેમ હોય તોપણ ખીજ ગુનાનો ઇનસાફ. આ ખાખત તે સખસોનો ઇનસાફ કરવાને હાઈકોર્ટ મુખત્યાર છે

જે શિક્ષાના હુકમ ૪૪૯. ૩૧ મી કલમમાં ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં કોઈપણ કરવાને અધિકાર સેશન કોર્ટ રાણીસાહેબનો કોઈપણ વિલાયતી રધયત ઉપર એક સેશન કોર્ટને છે તે વરસ સુધીની મુદતની કેદની અથવા દંડની, અથવા એ ખાખતની શિક્ષા શિવાય ખીજ કોઈપણ શિક્ષાનો હુકમ કરવો નહીં.

સેશન જરૂરને જે કમિટ થયા પછી અને ફ્રેંસલા ઉપર સહી કરતાં પેહેલાં પોતાનો અધિકાર કોઈપણ વખતે પ્રમુખ જરૂરને એમ લાગે કે જે ગુનો સાબિત થ અયોગ્ય જણાય એલો જણાય છે તે ગુના ખાખત સદરહુ પ્રકારની શિક્ષાના હુકમ ત્યારે કેમ કરવું. થી પુરતી શિક્ષા થઈ શકે એમ નથી. તો તેણે એવી મતલખનો પોતાનો મત દફતરમાં દાખલ કરવો અને તે મુકદમો હાઈકોર્ટની પાસે મોકલી દેવો, સદરહુ જરૂરે ફરિયાદીને તથા સાહેબને હાઈકોર્ટની આગળ હાજર થવા માટે પોતાની જાતે ખાંધી લેવા, અથવા ખાંધી લેવાનું કમિટ કરનારા માં જીસ્તરેટને ફરમાવવું.

સેશન જરૂર ૪૫૦. જે સેશન તુકડીમાં તે ગુનાનો ઇનસાફ સામાન્ય થઈ શકે તો સેશન તુકડીનો જરૂર રાણી સાહેબની વિલાયતી રધયત ન હોય, તો કમિટ કરનારા માં જીસ્તરેટ જે પ્રાંત માંહે સદરહુ તુકડી હોય ત્યારે કેમ કરવું. આવેલી હોય તે પ્રાંતની ઉંચામાં ઉંચી ફ્રેજદારી અપીલની કોર્ટના હુકમ માટે તે મુકદમાનો રીપોટ કરવો.

બ્રિટિશ ખરમાં રંગુનનાં રિકારડની કોર્ટ આ કલમનાં કારણે સાફ ઉંચામાં ઉંચી ફ્રેજદારી અપીલની કોર્ટ છે એમ સમજવું.

આ કલમ સન ૧૮૮૪ ના આક્ટ ખીજ ઉપરથી રદ કરવામાં આવી છે.

હાઈકોર્ટની અથ ૪૫૧. (૧) હાઈકોર્ટની અથવા સેશન કોર્ટની આગળ રાજા સેશન કોર્ટની જિલ્લિ વિલાયતિ રધયતનો ઇનસાફ કરવામાં આવે ત્યારે, પેહેલાં, આગળ જુરિ અથ જુરરને ખોલાવવામાં આવે અને કપુલ રાખવામાં આવે તે પેહેલાં, અથવા પેહેલાં આસેસરને નિમવામાં આવે તે પેહેલાં, જેમ

હોય તેમ, એવિ કોઈ રધયત મિશ્ર જુરિયિ પોતાનો ધનસાફ ક જવા માગે તો જે જુરિમાં આઠમાં આઠા અરુધા યુરોપિયન અથવા અમેરિકન હોય અથવા યુરોપિયન અને અમેરિકન એ બંને જુરિથી તે ધનસાફ થવો નેધમ્.

“(૨) જ્યારે સેશન કોર્ટની આગળ એવો કોઈ ધનસાફ સાધારણ રોતે આ સેસરોની મદદથી થવાનો હશે, ત્યારે રાણીની વિલાયતી રધયત જે તોહમતદાર હોય તે, અથવા રાણીની વિલાયતી રધયત હોય એવા ફેટલાક તોહમતદારો હોય, તો તે સમજાનાઓ એકત્રપણે પેટા કલમ (૧) પ્રમાણે મિશ્ર જુરિ પોતાનો ધનસાફ થવો ને ઇમ્ એવું માગવાને બદલે આઠમાં આઠા અરુધા આસેસરો યુરોપિયન અથવા અમેરિકન નેધમ્; અથવા યુરોપિયન અને અમેરિકન એ બંને નેધમ્ એવી માગણી કરવાને મુખત્યાર છે.

જુદા-માજસ્તરેટ ૪૫૧. અ. (૧) રાણીની વિલાયતી રધયતનો ધનસાફ જુરિની આગળ જુરિ લા માજસ્તરેટની આગળ ચાલતો હોય ત્યારે, એવી કોઈ માગવાનો રાણીની રધયતને સમનના મુકદમામાં ૨૪૪ મી કલમ પ્રમાણે તેના જવા વિલાયતી રધયત બમા તેનું કહેવું સાંભળી લેવાની અગાઉ, અથવા વારંટના મુનો હક. કદમામાં ૨૫૬ મી કલમ પ્રમાણે જવાબ આપવાનું કામ તેણે શરૂ કરવાની અગાઉ, ૪૫૧ મી કલમમાં કહેલો રીતે ભરેલી જથ્થેથી પોતાનો ધનસાફ કરવો એવો દાવો કરવાનો અખત્યાર છે.

“(૨) સમનના મુકદમામાં તોહમતદારનું કહેવું સાંભળી લેવાનું ૨૪૪ મી કલમ પ્રમાણે માજસ્તરેટ શરૂ કરતો વખતે, અથવા વારંટના મુકદમામાં તોહમતદારને પોતાનો જવાબ કરવાનું ૨૫૬ મી કલમ પ્રમાણે માજસ્તરેટ કહે તે વખતે પેટા કલમ (૧) પ્રમાણે દાવો કર્યો હોય તો ઉપર કહ્યા પ્રમાણે જુરિથી ધનસાફ થવા સાફ જરૂરનો હુકમ માજસ્તરેટ તાખરતોખ કરવો નેધમ્.

“(૩) ને સદરહુ પ્રકારનો દાવો, ચાલતાં કામમાં અગાઉને કોઈ વખતે કર્યો હોય તો લખી લોધેલા પુરાવા ઉપરથી જ્યારે જ્યારે માજસ્તરેટને લાગે કે જુરિ આગળ જવા નેગ મુકદમો છે ત્યારે ત્યારે તેણે તેવા પ્રકારનો હુકમ કરવો નેધમ્.

“(૪) એવા દરેક મુકદમામાં માજસ્તરેટ સદરહુ પ્રકારનો હુકમ કરવાની અગાઉ પદ્ધતિ પ્રમાણે તોહમતનામું તથ્યાર કરવું નેધમ્, પછી ૨૪૨ મી કલમમાં ગમે તે કહ્યું હોય તેનો ચિંતા નથી.

“(૫) આ કલમ પ્રમાણે ચલાવવાના દરેક ધનસાફની વખતે ફરિયાદી, તોહમતદાર તથા સાહેબને હાજર થવું પડે એમ કરવા સારું ૨૧૧ મી, ૨૧૬ મી, ૨૧૭ મી, ૨૧૯ મી, ને ૨૨૦ મી કલમના ઠરાવ, બને તેટલે સુધી લાગુ થશે.

“(૬) સેશનકોર્ટની આગળ જુરિથી કરવાના ધનસાફમાં કામ ચલાવવા સખ્ધી આ કાયદાના ઠરાવ, બને તેટલા પુરતા, આ કલમ પ્રમાણે ચલાવવાના દરેક ધનસાફને એ પ્રમાણે લાગુ છે કે જાણે જુદા-માજસ્તરેટ, સેશન-જુરિ હોય અને તે

હોમનદારને ધનસાફ થવા સારૂ તેની કોરટમાં કમિટ કરયો હોય.

“(૭) પેટા કલમ [૫] અથવા (૬) માં કહેલ કોઈપણ કારણ, તે પેટા કલમ ઉપરથી તે લાગુ કર્યા હોય તેટલા પુરતા સઘળી કોરટોને પોતાની રૂબરૂ ચાલતા કામ ને લાગુ થાય એટલા સારૂ અરથને બાધ ન આવે એવી રીતે, જરૂરનો કે યોગ્ય શાખિય ફેરફાર તેમાં કરીને લાગુ કરવાનો અખત્યાર છે.

“(૮) આ કલમમાં કહેલા કોઈપણ કારણ ઉપરથી ૩૪૭ મી અથવા ૪૪૭ મી કલમ પ્રમાણે તોહમતદારને ધનસાફ થવા સારૂ કમિટ કરવાના માજીસ્ટ્રેટના અધિકારને બાધ આવે છે, એમ સમજવું નહીં.”

કેટલીએક બાબ “૪૫૧ બ. (૧) તોહમતદાર ૪૫૧ અ. કલમ પ્રમાણે પોતાનો તમાં બીજી કોરટ ધનસાફ જુરિથી થયો એવો દાવો કરશે. અને જીલા માજીસ્ટ્રેટમાં મોકલવા બાબ ટના મત પ્રમાણે ૪૫૧ મી કલમમાં ફરમાવેલી રીતે રચાએલી ત.

હોય એવી જુરિ પોતાની આગળ ધનસાફ થવા સારૂ ભરવાનું અશક્ય છે. અથવા ધણી વિલંબ, ખરચ અથવા અગવડ પરવા વગર એ પ્રમાણે તે ભરી શકવાનું અશક્ય છે, તથા તેઓ વિલંબ ખરચ, અથવા અગવડ કરવી એ તે પ્રકરણની સ્થિતિ તરફ જોતાં ગેરવ્યાજબિ છે એમ લાગવાનું કારણ હશે તો, જીલા માજીસ્ટ્રેટ કલમ ૪૫૧ અ. પ્રમાણે પોતાની સમક્ષ ધનસાફ થવા બાબતનો હુકમ કરવાને બદલે, હાથ કોરટે આ બાબત પોતે કરેલિ તથા સ્થાનિ ક સરકારે મંજૂર કરેલિ કાનુન મુજબ અથવા ખાસ હુકમ કરિને, વખતે વખતે ફરમાવે તેવા બિજા જીલા માજીસ્ટ્રેટ પાસે અથવા સેશન જજ પાસે તે મુકદ્દમા મોકલવાને અખત્યાર છે.

“(૨) આ કલમ પ્રમાણે સેશન જજને આગળ અથવા જીલા માજીસ્ટ્રેટને આગળ મુકદ્દમા મોકલવામાં આવે ત્યારે તેણે તે મુકદ્દમાનો ધનસાફ, પોતે કલમ ૪૫૧ અ. પ્રમાણે કામ કરનારો જીલા માજીસ્ટ્રેટ હોય તે પ્રમાણે તેવાજ અધિકાર, (કમિટ કરવાના અધિકાર સહીત) ચલાવીને અને તેવજ રિતે કામ ચલાવિને બનતિ તાકિદે કરવો જોઈએ.”

રાણી સાહેબની ૪૫૨. રાણી સાહેબની કોઈ વિલાયતિ રધયત ઉપર, રાણી વિલાયતિ રધયત સાહેબની વિલાયતિ રધયતિ ન હોય તેવા સખસની સાથે એકઠું ઉપર તથા દેશિઉ તોહમત આવે અને રાણી સાહેબની સદરહુ વિલાયતિ રધયતને પાએકઠું તોહમત હાથકોરટની અથવા સેશન કોરટની આગળ ધનસાફ થવા સારૂ ક આવે ત્યારેતેઓ મિટ કરવામાં આવે ત્યારે સદરહુ રધયતનો તથા સખસનો ધનસાફ મોમનસાફ કરવા એકઠો કરવાનો અધિકાર છે, અને રાણી સાહેબની સદરહુ વિલાયતિ રધયતનો જુદો ધનસાફ કરયો હોત તો જે રિત પ્રમાણે કામ ચલાવવામાં આવત તેજ રિતે સદરહુ ધનસાફની વખતે કામ ચલાવવું

દેશિ જુદો ધન પાણુ મે.ધું કરાવ્યું છે કે જે રાણી સાહેબની સદરહુ વિલાયત

સાફ થવાનોદાવો તિ રધયત ૪૫૧ મિ કલમ પ્રમાણે મિત્ર જુરિથિ અથવા મિત્રિયા કરવાને ક્યારે મુખ સેસરેથિ પોતાનો ધનસાફ કરવાનું માગે, અને જે સખસ રાણી ત્યાર છે. સાહેબની વિલાયતિ રધયત ન હોય તે સખસ પોતાનો ધનશાફ

ભુદો કરવાનું માગે, તો આ છેલા સખસનો ધનસાફ ૨૩ મા ખાખ ના કરાવો મુજબ ભુદો કરવો.

હું રાણીસાહેબ ૪૨૩ જ્યારે કોઈ પણ સખસ રાણી સાહેબની વિલાયતી રધયત ની વિલાયતીરધ પ્રમાણે પોતાની તજવીજ થવી જોઈએ એવો દાવો કરે ત્યારે જે યતજી માટેમારીતે માલસરેટની આગળ ચોકસી અથવા ધનસાફનાં કારણ સાફ પ્રમાણે તજવીજ તેને આણવામાં આવે તે માલસરેટને તે સખસો સદરહુ દાવાના થવીજોઈએ એવો સખસો જાહેર કરવા, અને તે માલસરેટે સદરહુ મજકુરનાં ખા- કોઈસખસદાવો ક રાખણા ખાખત ચોકસી કરવી, અને તે મજકુર ખરો છે એવું રે ત્યારેકેમકરવું. સાખીત કરવા માટે તે મજકુર કહેનાર સખસને યોગ્ય વખત આ- પવો, અને પછી તે રાણી સાહેબની વિલાયતી રધયત છે કે નહી તે ખાખત નિશ્ચય કરવો અને તે પ્રમાણે તે સખસની તજવીજ કરવી. જો સદરહુ પ્ર કારના કોઈપણ સખસની ઉપર ગુન્હો સાખિત થયાનો કરાવ સદરહુ માલસરેટે કરે અને તે કરાવ ઉપર તે સખસ અપીલ કરે, તો તે માલસરેટનો સદરહુ નિશ્ચય ખો ટો છે એવું સાખિત કરવાનો ખોજો તે સખસને માથે છે.

જ્યારે સદરહુ પ્રકારના કોઈ પણ સખસને તે માલસરેટ સેશન કોરટની આ ગળ ધનસાફ થવા સાફ કમીટ કરે, અને તે સખસ રાણી સાહેબની વિલાયતી રધયત પ્રમાણે પોતાની તજવીજ થવી જોઈએ એવો દાવો સદરહુ કોરટની આગળ કરે, ત્યારે કોઈપણ જાસ્તી ચોકસી કરવાનું સદરહુ કોરટને યોગ્ય લાગે તો તે કરવા પછી, તે સ ખસરાણી સાહેબની વિલાયતી રધયત છે કે નહી તે ખાખતનિશ્ચય કરવો, અને તે મુજબ તે સખસની તજવીજ કરવી. જો સદરહુ કોરટ તે સખસની ઉપર ગુન્હો સાખિત થયાનો કરાવ કરે અને તે કરાવ ઉપર તે સખસ અપીલ કરે, તો તે કોરટનો સદરહુ નિશ્ચય ખોટો છે એવું સાખિત કરવાનો ખોજો તેને માથે છે,

જો કોરટનો આગળ કોઈપણ સખસનો ધનસાફ કરવામાં આવે તે કોરટ એવો નિશ્ચયકરે કે તે સખસ રાણીસાહેબની વિલાયતી રધયત નથી, ત્યારે સદરહુ ધનસાફ માં જે શિક્ષાનો હુકમ અથવા (ખીજો) હુકમ કરવામાં આવે તે ઉપર અપીલ કરવા ને સદરહુ નિશ્ચય એક સખસ થશે.

પોતાની સ્થિતિ ૪૫૪. જો જે માલસરેટની આગળ રાણી સાહેબની વિલાય વિશે તકરાર નક તી રધયતનો ધનસાફ કરવામાં આવે, અથવા જે માલસરેટ તે રવો એ હુક છોડી રધયતને કમીટ કરે તે માલસરેટે તેની તજવીજ રાણીસાહેબની દેવા ખરાખર છે. વિલાયતી રધયતની પ્રમાણે કરવી જોઈએ એવો દાવો તે ન કરે, અથવા જો સદરહુ દાવો કમિટ કરનારા માલસરેટની આગળ

કર્યા છતાં તે માલ્સ્ટરેટ ના મંજૂર કર્યા પછી જે કોર્ટમાં તેને કમીટ કરવામાં આવે તે કોર્ટના આગળ તે દાવો જો ફરીથી કરવામાં ન આવે, તો તેણે રાણીસાહેબની વિલાયતી રદ્યત પ્રમાણે પોતાની તજવીજ થવાનો પોતાનો હુકમ છોડી દીધો છે એમ ગણવું, અને તેજ મુકદ્દમા આલે તેમાં પછી કોઈપણ વખતે તે હુકમ તેણે જાહેર કરવો નહીં.

માલ્સ્ટરેટની આગળ જે સખસને આણ્યો હોય તે સખસ રાણીસાહેબની વિલાયતી રદ્યત નથી એવું માનવાનું કારણ તે માલ્સ્ટરેટને ન હોય તે સખસ સદર હુ રદ્યત છે કે નહીં તે ખાખત તેને તે માલ્સ્ટરેટ પ્રુછવું.

જે સખસ રાણી ૪૫૫. જે સખસ રાણીસાહેબની વિલાયતી રદ્યત ન હોય તે સાહેબની વિલાય સખસની તજવીજ આ ખાખ મુજબ રાણીસાહેબની વિલાયતી તી રદ્યત નહોય રદ્યત પ્રમાણે કરવામાં આવે, અને તે ખાખત તે સખસ હરક તે સખસનો આ ત ન લે તો, તેની એ પ્રમાણે તજવીજ કર્યાના સખખથી, તે ખાખ પ્રમાણે ધન ની ચોકશી અથવા તેને કમીટ કરવાનો હુકમ અથવા ધનસાફ અ સાફ કરવામાં આ થવા શિક્ષાનો હુકમ, જેમ હોય તેમ, ગેરવ્યાજબી થશે નહીં. વે તે ખાખત.

રાણીસાહેબનીવિ ૪૫૬. જ્યારે રાણીસાહેબની કોઈ વિલાયતી રદ્યતને કોઈપણ લાયતીરદ્યતને અ સખસે કાયદા વિરુદ્ધ પેહેરામાં અટકાવી રાખી હોય, ત્યારે જે ટકાવી રાખી હોય જગાએ તે રદ્યતને અટકાવી રાખી હોય તે જગાએ, રાણીસા ત્યારે પોતાને હાઈ હેબની સદરહુ વિલાયતી રદ્યતે કરેલા કોઈપણ ગુન્હા ખાખત કોર્ટની આગળ તેની ઉપર જે હાઈકોર્ટને હકુમત હોય તે હાઈકોર્ટને, અથવા આણવાનો હુકમ સદરહુ પ્રકારનો કોઈપણ ગુન્હો તેની ઉપર સાખીત થયાના કારાવ થવા સાફ અરજી ઊંપરથી જે હાઈકોર્ટમાં અપીલ કરવાનો તે રદ્યતને હક હોય કરવાનો હક. તે હાઈકોર્ટને સદરહુ રદ્યત અથવા તેનો તરફથી કોઈપણ સખ સ એવી અરજી કરવાને મુખત્યાર છે કે તે રદ્યતને અટકાવી રા ખનાર માણસ, તેને તે હાઈકોર્ટની આગળ હાજર કરે અને તે કોર્ટ ખીજે જે હુ કમ કરે તે પ્રમાણે તે માણસ આલે એવો હુકમ કરવો.

સદરહુ અરજી ક ૪૫૭. સદરહુ હુકમ કરતાં પેહેલાં જો તે હાઈકોર્ટને યોગ્ય લા રવામા આવે ત્યારે જે તો જે સખખો પરથી તે હુકમ થવા ખાખત અરજી કરી હો કેમ કરવું. ય તે સખખો વિશે, સોગનનામું લાધને અથવા ખીજી રીતે ચોક

શી કરીને પછી સદરહુ અરજી કયુલ કરવાને અથવા ના કયુલ કરવાને તે હાઈકોર્ટ મુખત્યાર છે; અથવા તે હુકમ પ્રથમ કરીને પછી જ્યારે તે હુકમ થવા ખાખત અરજી કરનારા સખસને તેની આગળ આણવામાં આવે ત્યારે તેને કાંઈ પણ ચોકશી કરવાનો જરૂર લાગે તો તે કર્યા પછી તેને યોગ્ય લાગે એવો ખીજો હુકમ તે કામમાં કરવાને તે હાઈકોર્ટ મુખત્યાર છે.

કયામુલકોમાં હા ૪૫૮. હાઈકોર્ટને પોતાની અપેલેન્ટ કોજદારી હકુમતની રથા ઈકોર્ટસદરહુપ્રકા નિક હદ માહેના મુલકોમાં, અને ગવરનર જનરલ ધનકાંઉસીલ રનાહકમ કરવાને ફરગાવે તેવા ખીજ મુલકોમાં, સઘળે દેકાણે સદરહુ પ્રકારના હુક મુખત્યાર છે. મ કરવાનો અખત્યાર છે.

માજસ્તરેટોને અ ૪૫૯. આગલા પાછલા રાખંધ ઉપરથી ખાધ આવતો ન થવા સેરાનકોર્ટને હ હોય તો, ગવરનર જનરલ ધનકાંઉસીલે અત્યાર સુધીમાં જે કુમત આપનારા જે આકટો તથા કાયદાઓ અકરયા હોય અથવા હુવેપછી તે કરે આકટો લાગુપાડ કે જેમાં ગુનહાઓ સખંધી હકુમત માજસ્તરેટોને અથવા સેરાન વા ખાખત. કોર્ટને આપી હોય તે સઘળા આકટો તથા કાયદાઓ રાણીસાહે ખની વિલાયતી રધયતને લાગુ છે એમ સમજવું, પછી તે રધયત વિશે તે આકટોમાં સ્પષ્ટ રીતે જણાવ્યું ન હોય તોપણ.

આ કલમ માહેના કોઈપણ મજકુરથી, રાણીસાહેખની વિલાયતી રધયતને જેટ લી રિક્ષા કોઈપણ કરીશકે તે ખાખત આ ખાખથી કરાવેલો હદ ઉપરાંત જવાનો તે કોર્ટને અધિકાર છે એમ સમજવું નહી, અને જે માજસ્તરેટો અથવા સેરાન કો રટમાં પ્રમુખ સ્થાને ખીરાજનાર જે જરજ જરટીસ આફ ધીપીસ ન હોય તે મા જસ્તરેટોને અથવા જરજને હકુમત મળશે એમ સમજવું નહી.

યુરોપીયન અથ ૪૬૦. જે મુકદમાનો ધનસાફ જુરોધી અથવા આસેસરોની મ વા અમેરિકનનોઈ દદથી થઈ શકે તેવા દરેક મુકદમામાં તોહોમતવાળો સખસ અથ નસાફ કરવા માટે વા તેહોમતવાળાઓમાંનો એક સખસ યુરોપિયન (રાણો સાહેખ ની વિલાયતી રધયત ન હોય એવો) અથવા અમેરીકન હોય, ત્યા રે ખનીશકે તો અને સદરહુ યુરોપિયન અથવા અમેરિકન દાવો કરે તો, આઘામાં આઘા અડધા જુરરો અથવા આસેસરો યુરોપિયન અથવા અમે રિકન હોવા જોઈએ.

યુરોપિયન અથ ૪૬૧. જ્યારે જ્યારે સેરાન કોર્ટની આગળ કોઈ યુરોપિયન વા અમેરિકનઉપર અથવા અમેરિકન ઉપર, યુરોપિયન અથવા અમેરિકન ન હોય અનેખીજ કોઈ જ અથવા સખસ સાથે એકઠું તોહોમત મુકવામાં આવે, અને ૪૬૦ તના સખસ ઉપર મી કલમ મુજબ કરેલો દાવો મંજુર કરીને જેમાં આઘામાં આ એકઠું તોહોમત મુ છી અરધી સંખ્યા યુરોપિયનોની તથા અમેરિકનોની હોય એવી કવામાં આવે ત્યારે જુરોથી અથવા એવા વરગના આસેસરોની મદદથી સદરહુ યુરો પિયનનો અથવા અમેરિકનનો ધનસાફ કરવામાં આવે ત્યારે ત્યા રે, જો સદરહુ પાછળ કહેલો સખસ દાવો કરે તો, તેનો ધનસા ફ જુદો કરવો.

૪૫૨ મી અથવા ૪૬૨. જ્યારે સેરાન કોર્ટની આગળ કોઈ મુકદમાનો ધનસા ૪૬૦ મી કલમ પ્ર સાફ થવાનો હોય અને તેમાં તોહોમતવાળા સખસને અથવા તો

માણે જીરેને સમ હોમતવાળાઓમાંના એક રાખસને પોતાનો ઇનસાફ ૪૫૧ મી અ
ન કરીને તેઓની થવા ૪૬૦ મી કલમના ઠરાવો પ્રમાણે રચેલી જીરીથી થવાનો હ
યઃદાકરવા બાબત. ક હોય, ત્યારે અથવા ૪૫૧ અથવા ૪૫૧ . કલમની પ્રમાણે કા
મ ચલાવનારા જીલ્લા માલ્સ્ટરેટ અથવા સેશન જરૂરની કોર
ટમાં ઇનસાફ થવાનો હોય ત્યારે સદરહુ ઇનસાફ કરવા માટે ચુકર કરેલા દિવસથી
આઠમાં આઠ ત્રણ દિવસ પહેલાં તે કોરટે સદરહુ ઇનસાફ રોડ જેટલા બ્લેક
તેટલા યુરોપિયન તથા અમેરિકન જીરેને, આ કાયદામાં પાછળ ઠરાવેલી રીતે, સમ
ન કરાવવા.

અને વળી તપાસેલી ટીપમાં ખીજ જે સખસોનાં નામ લખ્યાં હોય તે સખસો
માંની તેટલીજ સંખ્યા તે કોરટે તેજ વખતે અને તેવીજ રીતે સમન કરાવવી, પણ
જો તે સેશનમાં જીરીએ કરવાના ઇનસાફ સાડ સદરહુ પરકારના રાખસ પાસેની શદ
રહુ સંખ્યા સમનથઈ ચુકી હોય તો તેમ કરવાની જરૂર નથી.

સમન પોહોચારીને જેઓનાં નામ રિટન કર્યા હોય તે થયેલા સખસોમાંથી જી
રિ રચવા માટે ૨૭૬ મિ કલમમાં ઠરાવેલિ રિતે ચિઠિ કરિને જીરે પસંદ કરવા,
અને જીરિ માટે યુરોપિયનોની અથવા અમેરિકનોની યોગ્ય સંખ્યા, અથવા ખનિશકે
તેટલા સુધિ તે સંખ્યાનિ લગભગ હોય એવિ સંખ્યા, પુરિ થઈ રહે ત્યાં સુધિ તેમ કરવુ
પણ એવું ઠરાવું છે કે જે મુકદ્દમામાં યુરોપિયનોની અથવા અમેરિકનોની યો
ગ્ય સંખ્યા ખિજ કોઈ રિતે પુરિ ન થઈ શકે તો કોરટનિ ધ્યાનમાં આવે તો જીરિ
રચવા માટે જે સખસોને ૩૨૦ મિ કલમ મુજબ માફ કર્યાના રાખણથિ ટીપમાંથિખા
તલ કર્યો હશે તેવા કોઈપણ રાખથને સમન કરવાને તે કોરટ મુખત્યાર છે.

રાણિસાહેબનિ ૪૬૩. ખિજ રિતનો સ્પષ્ટ ઠરાવ કર્યો હોય તે સિવાય, સેશન
વિલાયતિ રધયત કોરટનિ તથા હાઈકોરટનિ આગળ રાણિસાહેબનિ વિલાયતિ રધય
વિગરે ઉપરકોજ ત ઉપર તથા રાણિસાહેબનિ વિલાયતિ રધયત ન હોય એવા યુરો
દારિ કામ ચલાવ પિયનો ઉપર તથા અમેરિકનો ઉપર ક્રોજદારિ કામ આ કાયદાના
વા બાબત. ઠરાવો પ્રમાણે ચલાવવું.

બાબ ૩૪ મો.

ગાંડા માણસો બાબત.

તોહોમતવાળોગાં ૪૬૪. કોઈ મુકદ્દમાની ચોકશિ અથવા ઇનસાફ કરનારો માલ
ડો હોયતો કેમ કે સ્ટરેટને એમ માનવાનું કારણ હોય કે તોહોમતવાળો ગાંડો અ
રહું. ને તેથિ કરિને પોતાનો જવાબ કરવાને અશક્ત છે, ત્યારે તે ગાં

ડપણનિ વાત બાબત તે માલ્સ્ટરેટ ચોકશિ કરવિ. અને તે જ
લાના સિવિલ શરજન પાસે અથવા સ્થાનિક સરકાર ફરમાવે એવા ખિજ વધક અ
મલદાર પાસે તે રાખસોનિ પરિક્ષા કરાવવિ, અને તે ઉપરથિ સદરહુ શરજન અથવા
ખિજ અમલદારનિ શાહેદ દાખલ જમાનિ લેવિ, અને તે જમાનિ બખિ લેવિ.

તોહામતવાળો ગાંડો છે અને તેથી કરીને પોતાનો જવાબ કરવાને અશક્ત છે એ વો સદરહુ માલુસ્તરેટનો મત થાય તો તેણે તે મુકદ્દમામાં આગળ કામ ચલાવવાનું મુલતવી રાખવું.

સેશન કોર્ટમાં ૪૬૫, સેશન કોર્ટમાં અથવા હાઇકોર્ટમાં ઇનસાફ થવા સાફ થવા હાઈ કોર્ટમાં કમીટ કરેલો રાખસ પોતાના ઇનસાફની વખતે તે કોર્ટને ગાંડો કમિટ કરેલો સખશ અને તેથી કરીને પોતાનો જવાબ કરવાને અશક્ત જણાય તો તે ગાંડો હોય તો કેમ રાખસ એ પ્રમાણે ગાંડો તથા અશક્ત છે કે કેમ તે વાતનો જથ્થો કરવું.

રીએ અથવા આસેસરનો મદદથી તે કોર્ટે પ્રથમ ઇનસાફ કરવો અને તે રાખસ એ પ્રમાણે ગાંડો તથા અશક્ત છે એવી તે કોર્ટની ખાતરી થાયતો તેણે તે મુજબ ફેરવો કરવો અને તે ઉપરથી તે ઇનસાફ મુલતવી રાખવો.

તોહામતવાળો ગાંડો તથા અશક્ત છે કે નહી તે વાતનો ઇનસાફ કરવામાં આવે તે શદરહુ કોર્ટની આગળ તોહામતવાળાના ઇનસાફનો ભાગ છે એમ સમજવું.

ટીકા--આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ની કલમ ૪૨૫ને બદલે ધડવામાં આવી છે આની તજવીજ જડજ એકલો કરી શકતો નથી પણ તેને જ્યુરીની સાથે કરવી જોઈએ રાણી વિરુદ્ધ બીકુ કલવર વીકલી રીપોર્ટ ૧૬ પ્ર ૨૫

કેદીનો ઇનસાફ ચાલતી વખતે તેણે ઘણા ગાંડપણના ચિન્હ ખતાવ્યાં એવું મને દેખાય છે માટે જે વખતે તેણે અપરાધ કર્યો તે વખતે તે ગાંડો હતો કે નહી એ મુદ્દાનો આપણે ઠરાવ કરવો એવું સેશન જડજે જ્યુરીને કહેયુ તેમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે સેશન જડજે આ મુદ્દા કાઢ્યા અગાઉ તેનો ઇનસાફ ચાલતો હતો તે વખતે તે ગાંડો હતો અને તોહામતનો જવાબ આપવાને તે અસમર્થ હતો તે કારણથી તે ગાંડો છે કે નહી એ સવાલનો નિકાલ પેહલા કરવા માટે સેશન જડજે જ્યુરીને કહેવું જોઈયું હતું--રાણી વિરુદ્ધ ફરીયાદન સમ તો વીકલી રીપોર્ટ ૧૬ પ્ર ૨૬

તપાસ અથવા ઇ ૪૬૬. જ્યારે કોઈ તોહામતવાળો સખસ ગાંડો તથા પોતાનો નસાફ થતાં સુધી જવાબ કરવાને અશક્ત છે એવું ઠરે, ત્યારે જો તે મુકદ્દમો એવો ગાંડો સખસને છુ હોય કે તેમાં જમીન લેવાનો અધિકાર છે તો તે સખસની ખરા ટો કરવા ખાખત. ખર સંભાળ લેવા ખાખત તથા તેની જાતને અથવા ખીજ કોઈપણ સખસને નુકશાન નહી કરવા દેવા ખાખત, અને તે માલુસ્તરેટની આગળ અથવા કોર્ટની આગળ અથવા આ ખાખત જે અમલદારને તે માલુસ્તરેટ અથવા કોર્ટ નીમે તેની આગળ હાજર થવાનું ફરમાવવામાં આવે ત્યારે હાજર થવા ખાખત પુરતુ તારણ આપેથી તે સખસને છુટો કરવાને તે માલુસ્તરેટ અથવા કોર્ટ જેમ હોય તેમ મુખત્યાર છે.

ગાંડાને સંભાળી જો તે મુકદ્દમો એવો હોય કે તેમાં જમીન લેવાનો અધિકાર નેરાખવા ખાખત. નથી, અથવા પુરતુ તારણ આપવામાં નહી આવે, તો તે માલુસ્તરેટ અથવા કોર્ટે તે કામનો રિપોર્ટ સ્થાનિક સરકારને કરવો.

અને સ્થાનિક સરકાર તોહમતવાળાને ગાંડા માણસના કોઈ આશ્રયસ્થાનમાં અથવા સારા જાપતાવાળી ખોલ યોગ્ય જગામાં પુરી રાખવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે. અને તે માણસતરેટે અથવા કોરટે સદરહુ હુકમ અગલમાં લાવવો.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણે જે સખસ ગાંડો છે એવું ઠરાવીને સ્થાનિક સરકારે ઠરાવી લી જગાએ માફલી દીધો હોય તો પછી જે જગાએ માફલી દીધો છે તે તે જગાએ તે સારો થયો છે એવું સરટિફિકેટ આપ્યા વગર ગાંડો છે એવું ઠરાવનારી કોરટનો તે ઉપર કોઈ અધિકાર નથી કઈસરે હિંદ વિરૂદ્ધ નેય હરી કૃવેરા ઇડિયન લા. રીપાઇ (કલકત્તા) વા. ૩ પ્ર. ૩૫૧.

આ કલમ પ્રમાણે સરકારમાં રીપાઇ કર્યા પછી તે કેસ કાઈલઉપરથી દૂર કરવા નહીં નેઈમ્મે પણ ચાલતા કેસોના રજીસ્ટરમાં તે દાખલ કરવા નેઈમ્મે—રાણી વિરૂદ્ધ રધવા વી. રી. ૧ પ્ર. ૩

ચોકશી અથવા ઇ ૪૬૭. ૪૬૪ મી અથવા ૪૬૫ મી કલમ પ્રમાણે કાંઈ ચોકશી નસાફ પાછો જરી— અથવા ઇનસાફનું કામ મુતતવીરાખવામાં આવે, ત્યારે તે માણસ કરવા ખાખત. સ્તરેટ અથવા કોરટ, જેમ હોય તેમ, કોઈ પણ વખતે તે ચોકશી અથવા ઇનસાફ પાછો જરી કરવાને તથા તોહમત વાળાને પેતાની આગળ હાજર થવાનું અથવા આણવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

જ્યારે તોહમતવાળાને ૪૬૬ મી કલમ પ્રમાણે છુટો કર્યો હોય, અને તેને હાજર થવા ખાખત જેઓ તેના જમી થયા હોય તેઓ જે અમલદારને તે માણસતરેટ અથવા કોરટ આ ખાખત નામે તે અમલદારનો આગળ તોહમતવાળાને રજુ કરે, ત્યારે તે તોહમતવાળો પોતાનો જવાબ કરવાને શક્તીવાન છે એવું સદરહુ અમલદારનું સરટીફીકેટ પુરાવમાં લઈ શકાશે.

માણસતરેટની અ ૪૬૮. જ્યારે તે માણસતરેટની અથવા કોરટની આગળ જે થવા કોરટની આગ મ હોય તેમ, તોહમતવાળો હાજર થાય અથવા તેને ફરીથી આગ તોહમતવાળો હા ણવામાં આવે ત્યારે તે પોતાનો જવાબ કરવાને શક્તીવાન છે જર થાય ત્યારે કેમ એવું જ તે માણસતરેટનો અથવા કોરટની નજરમાં આવે તે કરવું. તે ચોકશી અથવા ઇનસાફ આગળ ચલાવવો.

જો તોહમતવાળો પોતાનો જવાબ કરવાને હજુ અશક્ત છે એવું તે માણસતરેટ નો અથવા કોરટની નજરમાં આવે, તો તે માણસતરેટે અથવા કોરટે જેમ હોય તેમ ૪૬૪ મી કલમના ઠરાવ પ્રમાણે પાછું કામ ચલાવવું.

જ્યારે તોહમત ૪૬૯. જ્યારે ચોકશી અથવા ઇનસાફની વખતે તોહમતવાળો ગાંડો વાળો દીવાનો જ નથી એમ જણાય, અને માણસતરેટની આગળ આપેલા પુરાવાઈ જાણ ત્યારે કેમ પરથી તેનો એવી ખાત્રી થાય કે જે કલ્પ તોહમતવાળાએ કરેલું કરવું. છે તે કલ્પ, જો તે ગાંડો ન હોય તો, ગુન્હો થાત અને, જ્યારે તે

કલ્પ કરેલું તે વખતે ગાંડો હોવાને લીધે તોહમતવાળો તે કલ્પનો ખેદ અથવા તે ખોટું અથવા કાયદા વિરૂદ્ધ છે એવું જાણવાને અશક્ત હોતો એમ

માનવાનું કારણ છે ત્યારે તે માલુસ્તરેટ તે મુકદ્દમો આગળ ચલાવવો, અને જો તોહ
મતવાળાને સેસન કોરટમાં અથવા હાઇકોરટમાં કમીટ કરવો જોઈએ એમ હોયતો તેને
સેસન કોરટની અથવા હાઇકોરટની આગળ જેમ હોય તેમ ઇન્
સાફ્ર સીડ મોકલવો.

ગાંડાપણના સખ ૪૭૦ જ્યારે જ્યારે કોઈ માણસને એવાં કારણ ઉપરથી ખી
ખ પરથી તોહમતવા ન તકરીરવાર કરાવવામાં આવે કે તેણે જે વખતે કાંઈ ગુન્હો
ખાને ખીન તકરીર કર્યાનું કહેવામાં આવ્યું હોય તે વખતે તે ગાંડો હોવાને લી
વાર કરાવવાનો ફેસલો. ધે, તેનું જે કલ્પ ગુન્હો થાય છે એવું કહેવામાં આવ્યું હોય
તે કલ્પનો પ્રકાર જાણવાને, અથવા તે ખોટું અથવા કાયદા
નીરૂઢ છે એવું જાણવાને તે સખસ અશક્ત હતો ત્યારે ત્યારે કરાવમાં તે સખસે તે
કલ્પ કરેલું કે નહી તે વિશેષ કરીને જાણવડું.

સદરહું સખખ પર ૪૭૧, જ્યારે જ્યારે તે ફેસલામાં એમ જાણવામાં આ
થો ખીન તકરીરવાર વે કે જે કલ્પ કર્યાનું કહેવામાં આવ્યું હોય તે કલ્પ તોહમત
કરાવેલા સખસને સા વાળા સખસે કરેલું છે ત્યારે ત્યારે જે મનની અશક્ત કરાવ
રા જપતામાં રાખ વામાં આવો તે અશક્તી ન હોતતો સદરહું કલ્પ ગુન્હો થાતએ
વા ખાખત. મ હોયતો, જે માલુસ્તરેટની અથવા કોરટની આગળ તે સખ
સનો ઇન્સાફ થયો હોય તે માલુસ્તરેટને અથવા કોરટને યોગ્ય
સાગે એવી જગ્યાએ તથા રીતે તે સદરહું સખસને સારા જપતામાં રાખવાનો હુકમ તે
માલુસ્તરેટ અથવા કોરટ કરવો, અને સ્થાનીક સરકારના હુકમ માટે તે મુકદ્દ માનો
રીપોટ કરવો.

સ્થાનીક સરકાર સદરહું સખસ ગાંડામાણસના કોઈ આશ્રયસ્થાનમાં અથવા તુરં
ગમાં અથવા સારા જપતાવાળી ખીલ યોગ્ય જગ્યામાં પુરી રાખવાનો હુકમ કરવાને
મુખત્યાર છે.

ઇન્સ્પેક્ટર જનરલ ૪૭૨. જ્યારે કોઈ સખસને ૪૬૬ મી અથવા ૪૭૧ મી ક
ગાંડા કદીએને જે લમના કરાવો મુજબ કેદ રાખ્યો હોય ત્યારે, જો તે સખસને કો
વા જણું. ઈ તુરં ગમાં કેદ રાખ્યો હોય તો તુરં ગનો ઇન્સ્પેક્ટર જનરલ
અથવા જો ગાંડા માણસોના આશ્રયસ્થાનમાં કેદ રાખ્યો હોય
તો ગાંડા માણસોના આશ્રયસ્થાનના વિજટરો, અથવા તેઓમાંના કોઈએ તે સખ
સના મનની સ્થિતી કેવી છે એ નક્કી કરવા સાફ તે સખસને જોવા જવાને મુખત્યાર
છે; અને ૬૨ છ મહીનામાં યાછામાં યાછી એકવાર સદરહું ઇન્સ્પેક્ટર જનરલે અ
થવા ઉપર લખેલા વિજટરોમાંના એ વિજટરોએ જમને તે સખસને જોવો અને સદર
હું ઇન્સ્પેક્ટર જનરલે અથવા વિજટરોએ તે સખસના મનની સ્થિતી સખધિ એક
વિશેષ રીપોટ સ્થાનીક સરકારને કરી મોકલવા.

ગાંડોકેદીપોતાનો ૪૭૩. જો તે સખસને ૪૬૬ મી કમલના કરાવો પ્રમાણે કે રા

જાપ કરવાને શ્રી યો હોય અને સદરહુ ઈનસ્પેક્ટર જનરલ અથવા વિજીટરો તે કિતમાન છે એવા સખસ પોતાનો જાપ કરવાને શક્તિમાન છે એવા પોતાના અરીપોટ કરવામાં આ લિપાયનો દાખલો આપે, ત્યારે તે માજીસ્ટરેટ અથવા કોર્ટ, વત્યારે કેમ કરવું. જેમ હોય તેમ મુકરર કરે તે વખતે માજીસ્ટરેટનો અથવા કોર્ટની પાસે તે સખસને લઈ જવો. અને માજીસ્ટરેટ અથવા કોર્ટ તે સખસની તજવીજ ૪૬૮ મી કલમના ઠરાવો મુજબ કરવી, અને સદરહુ ઈનસ્પેક્ટર જનરલનું અથવા વિજીટરોનું સરટીફીકેટ પુરાવમાં લઈ શકાશે.

૪૬૬ મી અથવા ૪૭૪. જે તે સખસને ૪૬૬ મી અથવા ૪૭૧ મી કલમના ૪૭૧ મી કલમ પ્ર રાવો મુજબ કેદ રાખ્યો હોય, અને સદરહુ ઈનસ્પેક્ટર જનર માણે કેદ રાખેલો લ અથવા વિજીટરો એવો દાખલો આપે કે તેને છોડી મુકવામાં ગાંડો સખસ છોડી આવે તો તે પોતાની જાતને અથવા ખીજ કેઈ પણ સખસને મુકવા લાયક છે એ નુકશાન કરે એવો ભય નથી એવું અમારી નજરમાં આવે છે, મ જાહેર કરવામાં તો તે દાખલા ઉપરથી સ્થાનિક સરકાર તે સખસને છોડી મુકવા આવે ત્યારે કેમ નો, અથવા કેદમાં અટકાવી રાખવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર કરવું. છે, અથવા તેને ગાંડા માણસોના કોઈ સરકારી આશ્રયસ્થાનમાં નહી મોકલ્યો હોય તો તેવા કોઈ આશ્રયસ્થાનમાં મોકલવાનો હુકમ કરવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે અને સ્થાનિક સરકાર તેને આશ્રયસ્થાન માં મોકલવાનો હુકમ કરે તો, એક ઈનસાફ ખાતાના અને બે વર્ષેક અમલદારનું કમિશન નિમવાને તે સરકાર મુખત્યાર છે.

જરૂર હોય તેવો પુરાવો લઈને સદરહુ કમિશને તે સખસનાં મનની સ્થિતિ વિશે પદ્ધતિ પ્રમાણે ચોક્કસી કરવી, અને સ્થાનિક સરકારને રિપોટ કરવો, પછી પોતાની નજરમાં આવે તે પ્રમાણે સ્થાનિક સરકાર તે સખસને છોડી મુકવાનો અથવા અટકાવી રાખવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

ગાંડા માણસને તે ૪૭૫. જ્યારે જ્યારે ૪૬૬ મી અથવા ૪૭૧ મી કલમના ઠરાવો સગાં વાહાલાને વો પ્રમાણે કેદ રાખેલા કોઈપણ સખસનો કોઈ સગો અથવા મિ સંભાળવાને માટે સ- ત તે સખસને પોતાની સંભાળમાં તથા કખજમાં લેવાની ખાયાશ વાધીન કરવાખાખત ખતાવે, ત્યારે ત્યારે તે સગો અથવા મિત્ર અરજી કરે એટલે અ ને તે હવાલે કરેલા સખસની ખરાખર સંભાળ લેવા ખાખ ત તથા તેની જાતને અથવા ખીજ કોઈપણ સખસને નુકશાન નહી કરવા દેના ખાખત સ્થાનિક સરકારની ખાત્રી લાયક તારણ આપે, એટલે તે સખસને સદરહુ સગા અથવા મિત્રના હવાલામાં સોંપવાનો હુકમ કરવાને સદરહુ સરકાર મુખત્યાર છે.

જ્યારે તે સખસને એ પ્રમાણે હવાલે કરવામાં આવે, ત્યારે સ્થાનિક સરકાર ફર માવે એવો અમલદાર તે સરકાર ફરમાવે એવે વખતે તે સખસને જોવા માટે તેને જરૂર કરવામાં આવશે એવી સરવે તેને હવાલે કરવો.

૧૭૨ મી તથા ૪૭૪ મી કલમના કરાવો, જોઈતો ફેરફાર કરીને આ કલમના કરાવો પ્રમાણે સોંપેલા સખસોને લાગુ પડશે, અને આ કલમ પ્રમાણે જે જોનાર અમલદાર નિમવામાં આવે તેણે આપેલો દાખલો પુરાવામાં લેવામાં આવશે.

બાબ ૩૨ મો.

૧. ઈનસાફ ચલાવવામાં હરકત થાય એવા કેટલાએક ગુનેહાની બાબતમાં કામ ચલાવવા બાબત.

૧૯૫ મી કલમમાં ૪૭૬. જ્યારે કોઈપણ દિવાની, ફોજદારી અથવા મુલકી કેસ કહેલા મુકદ્દમામાં ટને એમ લાગે કે ૧૯૫ મી કલમમાં કહેલા તથા પોતાની આગ કામ ચલાવવાની બ કરેલાં અથવા ઈનસાફી મુકદ્દમો ચાલતો હોય તે દરમિયાનમાં રીત.

પોતાની નજર હેઠળ આણેલા કોઈ ગુનાની ચોકસી કરવાનો સખ બ છે ત્યારે તે કોરટે કાંઈપણ પ્રથમ ચોકસીની જરૂર હોય તો તે કરવા પછી, પાસેમાં પાસેના પહેલા વરગના માલુસ્તરેટની પાસે તે મુકદ્દમો ચોકસી અથવા ઈનસાફ કરવા સાફ મોકલવાને, તથા તોહોમકવાળાને પેહેરામાં આપીને સદર હુ માલુસ્તરેટની પાસે મોકલવાને અથવા તે માલુસ્તરેટની આગળ હાજર થવા બાબત તેની પાસેથી પુરતું તારણ લેવાને, મુખત્યાર છે, અને સદરહુ ચોકસીની અથવા ઈનસાફની વખતે હાજર થઈને પુરાવો આપવા માટે કોઈપણ સખસને બાંધી લેવાને મુખત્યાર છે.

સદરહુ માલુસ્તરેટે પછી કાયદા મુજબ કામ ચલાવવું જોઈએ, અને ૧૯૨ મી કલમ પ્રમાણે મુકદ્દમા બીજાની પાસે મોકલવાનો તેને અધિકાર મળ્યો હોય તો બીજા કોઈ યોગ્ય અધિકારવાળા માલુસ્તરેટની પાસે તે ચોકસી અથવા ઈનસાફ કરવાનું કામ મોકલવાને તે મુખત્યાર છે.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૭૧—૪૭૨ ના પારેઆફ્ટ ૧—૩ અને ૪૭૭ ને મળતી છે આ કલમનો મતલબ એવો છે કે જે કોરટની સમક્ષ ગું નહોતો બન્યો હોય તેની મંજૂરી સિવાય બીજી કોરટે કામ ચલાવવું નહી, અમુક અધિકારી એ કામ ચલાવવું જોઈએ એવું લખાણ નહી કરતાં દિવાની કોરટ ફોજદારી કોરટ તરફ કામની ચોકસી થવાને માટે કામ માકલી શકે છે. દિવાની કોરટના અધિકારીની કોઈ તોહોમતની તપાસ થવાને લીધેલી જુબાની ઉપરથી દિવાની કોરટ કોઈ કેસ માલુસ્તરેટ તરફ માકલે તે ફરિયાદ બરોબર છે. રાણી વીઠ માધવચંદ મીસર વીકલી રીપોર્ટ ૧૩—પ્ર. ૪૫.

સદરહુ પ્રકારના ૪૭૭. ૪૪૪ મી કલમ માંહેના દરોખોને અનુસરીને, સેશન કોર્ટ ગુના સેશન કોરટ ૨૮ ૧૯૫ મી કલમમાં કહેલા અને પોતાની આગળ કરેલા અથવા ની આગળ કરવા કોઈ ઈનસાફી મુકદ્દમો ચાલતો હોય તે દરમિયાનમાં તેની નજર માં આવે ત્યારે તે હેઠળ આણેલા ગુના બાબત કોઈપણ સખસની ઉપર તોહોમત મુ સખધી તે કોરટ કવાને, અને પોતે મુકેલાં તોહોમત ઉપરથી તે સખસને કેદમાં મોકલવાને અથવા તેના જામિન લેવાને અને તેના ઈનસાફ કરવાને મુખત્યાર છે.

તે ચોકસીની કોરણ સાફ કોઈપણ સાહેબોને હાજર કરાવવાનું માલુસ્તરેટને ફેરફાર કરવાનો અધિકાર.

રેભાવવાને સદરહુ કોરટ મુખત્યાર છે.

સંપાસ પુરી કર ૪૭૮. જ્યારે સદરહુ પ્રકારનો કોઈપણ ગુનો કોઈ દિવાની અથવા નો તથા હાઈ વા મુલકી કોરટની આગળ કરવામાં આવે અથવા કોઈ ઇનસાફી કોરટમાં અથવા સે મુકદ્દમો ચાલતો હોય તે દરમિયાનમાં કોઈ દિવાની અથવા મુલકી સન કોરટમાં કમિ કોરટની નજર હેઠળ આણવામાં આવે અને તે મુકદ્દમાનો ઇનસાફી ટ કરવાનો દિવા ફ ફક્ત હાઈકોરટ અથવા સેસન કોરટ કરી શકે એમ હોય અથવા ની તથા મુલકીકો વા તે મુકદ્દમાનો ઇનસાફી હાઈકોરટે અથવા સેસનકોરટે કરવો જો રટનો અધિકાર. ઇએ એમ સદરહુ દિવાની અથવા મુલકી કોરટ ધારે ત્યારે સદરહુ

દિવાની અથવા મુલકી કોરટ ૪૭૯ મી કલમ પ્રમાણે કોઈ માલ સ્ટેટની પાસે તે મુકદ્દમો ચોકરી માટે મોકલવાને બદલે પોતાની જ મેળે તે ચોકરી પુરી કરવાને અને હાઈકોરટની અથવા સેસન કોરટની જેમ હોય તેમ આગળ ઇનસાફી થવા સાથે તોહોમતવાળા સખસને કમિટ કરવાને અથવા તેના જામિન લેવાને મુખત્યાર છે આ કલમ પ્રમાણે કોઈ ચોકરી કરવાના કારણસાથે તે દિવાની અથવા મુલકી કોરટ ૪૪૩ મી કલમ માંહેના ઠરાવોને અનુસારીને માલરતરેટના સઘળા અખત્યાર ચલાવવાને મુખત્યાર છે અને સદરહુ ચોકરીમાંનું તે કોરટનું કામ ખની શકે તેટલે સુધી ૬૮ મા ખાખના ઠરાવો પ્રમાણે ચલાવવું અને તે કામ કોઈ માલસ્ટેટે ચલાવ્યું હું તે એમ રામજીયું.

સદરહુ પ્રકારના ૪૭૯ જ્યારે કોઈ દિવાની અથવા મુલકી કોરટ એ પ્રમાણે કો મુકદ્દમામાં દિવાની ઇ પણ મુકદ્દમો મોકલે ત્યારે તે કોરટે તોહોમતનામુ તથા મુકદ્દમો કોરટે કેમ કરવું. મોકલવા ખાખતનો હુકમ તથા તે મુકદ્દમાનું દફતર પ્રસારિન્ટરી માલસ્ટેટની અથવા જલ્લા માલસ્ટેટની અથવા ઇનસાફી સાથે કમિટ કરવાનો અધિકાર ખોજ જ માલસ્ટેટને હોય તે માલસ્ટેટની પાસે મોકલી દેવું અને સદરહુ માલસ્ટેટે તે મુકદ્દમો તથા ફરિયાદિ તરફના અને તોહોમતવાળા તરફના શાહેદોને હાઈકોરટેની અથવા સેસન કોરટની આગળ જેમ હોય તેમ આણવા,

તિરસ્કારના કેટ ૪૮૦. જ્યારે હિંદુસ્તાનના ફોજદારો કાયદાની ૧૭૫મી ૧૭૮ લાએક મુકદ્દમામાં મી, ૧૭૯ મી, ૧૮૦ મી, અથવા ૨૨૮ મી, કલમમાં વરણવેલો કેમ કરવું. કોઈ પણ ગુન્હો કોઈ પણ દિવાની ફોજદારી, અથવા મુલકી કો

રટના દેખતાં અથવા તેની સમક્ષ કરવામાં આવે ત્યારે તે કોરટ ગુન્હેગારને પેહેરામાં અટકાવી રાખવાને મુખત્યાર છે પછી તે ગુન્હેગાર રાણી સાહેબનો વિલાયતી રધપત હોય કે નહીં હોય તોપણ; અને તેજ દિવસે તે કોરટ ઉઠે તે નો પેહેલાં કોઈ પણ વખતે પોતાને દરસ્ત લાગેતો, તે કોરટ તે ગુન્હો સાંભળવાને અને ગુન્હેગારને ઘણામાં ઘણા ખસેં રૂપિયા સુધી દંડની, અને દંડ ન આપે તો એક મહીના સુધીની મુદતની આશાન કેદની શિક્ષા કરવાને મુખ્યાર છે, પણ જો સદરહુ દંડ તે મુદત પુરી થતાં પેહેલાં આપવામાં આવે તો તેને તુરત છોડી દેવો.

૪૪૩ મી, અથવા ૪૪૪ મી કલમ માંહેનો કોઈ પણ મજકુર આ કલમ પ્રમાણે આપેલાં કામને લાગુ પડે છે એમ સમજવું નહીં,

ટીકા--આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૩૫ ના પારેશાક ૧ લાને મળતી છે સાહેદ ફરકાર સબ્બવાયુ એલે અને તે કહેલા સવાલનો જવાબ ન આપે તો તેણે કોરટનો તીરકાર કરી ગણાય એવું હરકુ છે--શાણી વિરુદ્ધ જેમણે આવણું યું. હા. કો. ટી. વા. ૧૦ પ્ર. ૧૬

કોઈ અમલદાર કોઈ અમુક કામ કરતો હોય તેની આગળ હીં. ફોજદારી કાયદાની કલમ ૨૨૮ મુજબ શિક્ષા થઈ શકે તેવા તીરકારનો અન્હો કોઈએ કરેલા હોય તો તે અમલદાર ખીલે હોદ્દા ભોગવતો હોય તેની રૂયે તે તીરકારના અન્હાની તજવીજ કરી શકતો નથી--શાણી વિરુદ્ધ ચંદર સીકરરાય વીકલી રીપોર્ટ ૧૨ પ્ર ૧૮

જે ફોજદારી કોરટ આ કલમ પ્રમાણે અમલ કરે તે ફોજદારી કોરટ જો દંડ કરે તો તેનાં કારણ ખસુસ કરીને લખવાં જોઈએ કઈ હકીકતથી તીરકાર થયો, કેદાએ તે વીચું કહ્યું તે તથા ફેસલા અને ઠરાવ એટલાં વાતાં લખવાં જોઈએ--પચીનંદી તાખીરામ મદ્રાસ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૪ પ્ર. ૨૨૬.

સદરહું પ્રકારના મુ. ૪૮૧. સદરહું પ્રકારના દરએક સદમામાં; તે અન્હો જે હુકમમાંનાં દફતર. હકીકતનો ખનેલો હોય તે હકીકત તથા અન્હોગારે કાંઈ મચકુરજ હેર કર્યો હોય તો તે મચકુર તેમજ ઠરાવ તથા શિક્ષાનો હુકમ, એ તે કોરટે દફતરમાં દાખલ કરવું.

જે તે અન્હો હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૨૨૮ મી કલમ પ્રમાણે હોય, તો જે કોરટને હરકત કરી હોય અથવા જે કોરટની ખે અદખી થઈ હોય, તે કોરટ જે ધનસાફી મુકદ્દમા ચલાવવાને ખેઠી હતી તે ધનસાફી મુકદ્દમાનો પ્રકાર તથા તેનો ભાગ અને જે હરકત અથવા ખે અદખી કરી હોય તેનો પ્રકાર તે દફતરમાં ખતાવવો.

મુકદ્દમાની તજવી. ૪૮૨. જે કોઈ પણ કોરટને કોઈપણ કામમાં 'એમ લાગે કે જ ૪૮૦ મી કલમ ૪૮૦ મી કલમમાં કહેલા અન્હાએમાંનો કોઈપણ અન્હો પોતા પ્રમાણે કરવી નહીં ના કેખતાં અથવા પોતાનાં સમક્ષ કર્યાનું' તે હોમત જે સખ જોઈએ એમ કોરટ રાની ઉપર આ યું હોય તે સખસને દંડ ન આપેથી કેદનીશી ની નજરમાં આવેલ્યા લા કરવામાં આવે તે શિવાય ખીજી રીતની કેદની શિક્ષા કે રેકેમ કરવું. રવી જોઈએ, અથવા ખસે' રૂપિયા કરતાં વધતો દંડ તેને કરવો જોઈએ, અથવા જે ખાંજ કોઈ પણ કારણને લીધે તે

કોરટનો મત એમ હોય કે તે મુકદ્દમાનો નીકાલ ૪૮૦ મી કલમ પ્રમાણે કરવો નહીં જોઈએ, તો તે અન્હો આ કાયદામા પાછળ કરાવ્યા પ્રમાણે જે હકીકતનો ખનેલો હોય તે હકીકત તથા તે હોમતવાળાનો મજકુર દફતરમાં દાખલ કર્યા પછી સદરહું કોરટ તે મુકદ્દમાનો ધનસાફી કરવાની હકુમત જે માજસ્તેબને હોય તે માજસ્તેબની પાસે તે મુકદ્દમા મોકલવાને અખત્યાર છે, અને તે તે હોમતવાળા સખસે સદરહું માજસ્તેબની આગળ હાજર થવા ખાખત તારણ આપવાનું ફરમાવવાને અખત્યાર છે અથવા પુરતું તારણ આપવામાં ન આવે તો, તે કોરટે સદરહું સખસને પેહરામાં આપીને સ

કરકુ માલ્સ્ટેટની પાસે મોકલવો.

જે માલ્સ્ટેટની પાસે આ કલમ પ્રમાણે કોઈ પણ મુદ્દાઓ મોકલવામાં આવે તે માલ્સ્ટેટ તે હોમલવના સખસની ઉપર ચમ્પલી ફરિયાદ આ કાયદામાં પાછળ કરાવે લી રીતે સાંભળવા માંડવો.

રજીસ્ટાર અથવા સ ૪૮૩, સને ૧૮૭૭ ના હિંદુસ્તાનના નોંધવા ખાખતના ખ રજીસ્ટર ૪૮૦ મી, આકટ પ્રમાણે નિમેલો હરકોઈ રજીસ્ટાર અથવા હરકોઈ સ કલમના અરથ પ્રમાણે ખ રજીસ્ટાર, સ્થાનીક સરકાર એમ ફરમાને ત્યારે ૪૮૦મી દિવાની કોર્ટ છે એમ તથા ૪૮૨ મી કલમના અરથ પ્રમાણે દિવાની કોર્ટ છે એ ક્યારે સમજવું. મ સમજવું.

ગુન્હેગાર હુકમ ૪૮૪. કોઈ સખસને કાયદા મુજબ કાંઈ વસ્તુ કરવાનું ફરમા માને અથવા માફ વ્યું હોય તે કરવાની તેણે ના કહી હોય અથવા કસુર કરી હોય માગે એટલે તેને અથવા જાણી નેજને જે અદળી અથવા હરકત કરી હોય તેખા છોડીદેવા ખાખત. ખત કોઈ કોર્ટે ૪૮૦ મી કલમ પ્રમાણે તેને શિક્ષા કરવાનો ક રાવ કરયો હોય ત્યારે તે ગુન્હેગાર સદરહુ કોર્ટના હુકમને અ થવા માગણીને તાખે થાય અથવા તે કોર્ટની ખાત્રી થાય તે રીતે માફ માગે એટલે પોતાની મરજી મુજબ તેને છોડીદેવાને અથવા શિક્ષા માફ કરવાને તે કોર્ટ મુખત્યાર છે.

જે સખસ જવા ૪૮૫. જે કોઈ ફોજદારી કોર્ટની આગળ કોઈ પણ સાહેદને ખ દેવાની અથવા જે સવાલો પુછવામાં આવે તે સવાલોના જવાખ દેવાની અથ દસ્તાવેજ રજૂ કર વા તે સખસના કબજા માંહેનો અથવા અખત્યાર માંહેનો જે ક વાની ના કહે તેસ સ્તાવેજ રજૂ કરવાનું તે કોર્ટ તેને ફરમાવે તે દસ્તાવેજ રજૂ ખસને કેદ કરવા કરવાની તે સખસ ના કહે, અને એ પ્રમાણે ના કહેવાનું કોઈપણ અથવા હવાલે કર વ્યાજખી કારણ તે સખસ ન ખતાવે તો સદરહુ કોર્ટ ધણામાં ખા ખાખત. ધણા સાત દોવસ સુધી ગમે તે મુદત સુધી તે સાહેદને આસન કેદની શિક્ષાનો હુકમ કરવાને અથવા પ્રમુખ માલ્સ્ટેટની અથ વા જરજની સહીનું વારંટ કાહાડી કોર્ટના કોઈ અમલદારને હવાલે કરવાને મુખ ત્યાર છે, અને તેમ કરવાનાં કારણો તે કોર્ટે દફતરમાં લખવાં પણ જો તે દરમિયા નમાં સદરહુ સખસ જુખાની આપવાને તથા જવાખ દેવાને અથવા સદરહુ દસ્તાવેજ રજૂ કરવાને કમ્પલ થાય તો ખાડીની શિક્ષા માફ કરવી જો તે ઉપર મુજબ ના કહ્યા કરે તો ૪૮૦ મી અથવા ૪૮૨ મી કલમના કરાવો પ્રમાણે તેનો તજવીજ કરવાનો અધિકાર છે, અને રાયલ ચાર્ટરથી સ્થાપેલી કોઈ કોર્ટની ખાખતમાં, તે સાહેદ તિફ સ્કારનો ગુનો કરયો છે એમ સમજવું.

તિરસ્કારનાંકામે ૪૮૬. કોઈપણ સખસને ૪૮૦ મી અથવા ૪૮૫ મી કલમ પ્ર માં ગુનાની શાખી માગે કોઈપણ કોર્ટે શિક્ષાનો હુકમ કરયો હોય ત્યારે આ કાયદા

તીના ઠરાવ
અપ'લ.

માં પાછળ ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં, તે કોરટમાં ફરિયા હુકમ
નામા અથવા હુકમો ઉપર અપીલો સામાન્યતા જે કોરટને થઈ શ
કતી હોય તે કોરટને તે સખસ અપીલ કરવાને મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે કસી અપીલોને ૩૧ મા બાબના ઠરાવો જેટલો સુધી લાગુ
પડી શકતા હોય તેટલે સુધી લાગુ પડશે, અને જે ઠરાવ ઉપર અથવા જે શિક્ષાના
હુકમ ઉપર અપીલ કરવામાં આવી હોય તે ઠરાવમાં ફેરફાર કરવાને અથવા તે રદ
કરવાને અથવા તે શિક્ષા આપી કરવાને અથવા તે રદ કરવાને અપીલ કોરટ મુખત્યાર છે
ધલાકાનાં કોઈ મુખ્ય શેહેરામાંની સમાલકાજ કોરટે એ પ્રમાણે ગુનો ઠરાવો
હોય તે ઉપર અપીલ હાઈકોરટમાં ચાલશે, અને

ખીજ કોઈ સમાલકાજ કોરટે એ પ્રમાણે ગુન્હો ઠરાવો હોય ત્યારે જે સેશન ટુ
ઠરી માંહે સદરહુ કોરટ આવેલી હોય તે સેશન ટુકડીની સેશન કોરટમાં તે ઉપર
અપીલ ચાલશે.

ઉપર કહ્યા મુજબ નિમ્નલા રજીસ્ટાર અથવા સખરજીસ્ટાર તરોફે કોઈપણ અ
મલદારે એ પ્રમાણે ગુનો ઠરાવો હોય, અને સદરહુ અમલદાર કોઈ દિવાની કોરટ
નો જરૂર પાણ હોય, ત્યારે જ સદરહુ ઠરાવ તે અમલદારે સદરહુ પ્રકારના જરૂર
તરોફે પોતાના હુકમની રૂએ કરેલું હુકમનામું હોય તો આ કલમના પાછલા ભાગ
પ્રમાણે, જે કોરટમાં અપીલ કરવામાં આવે તે કોરટને સદરહુ ઠરાવ ઉપર અપીલ ક
રવાનો અધિકાર છે, અને ખીજ કામોમાં જલ્લા જરૂરને અથવા ધલાકાનાં મુખ્ય શે
હેરામાં હાઈકોરટને તે અપીલ કરવાનો અધિકાર છે.

૧૯૫માં કલમમાં ૪૮૭. ૪૭૭ મી ૪૮૦ મી અને ૪૮૫ મી કલમમાં ઠરાવો છે
કહેલા ગુના કેટલા તે સિવાય ખીજ રીતે કોઈ હાઈકોરટના જરૂર સિવાય, તથા ૨
અકજરજીની તથા ગુનના રિકારડર સિવાય, તથા પરેસિડેન્સી માલ્સ્ટરેટો સિવાય
માલ્સ્ટરેટોની ખીજ કોઈ ફેજદારી કોરટના જરૂર અથવા માલ્સ્ટરેટ ૧૯૫
આગળ કરવામાં મી કલમમાં કહેલો કોઈપણ ગુનો તેની આગળ અથવા તેના અ
આવેત્યારેતે આ અધિકારનો તિરસ્કાર થાય એવી રીતે કરવામાં આવે અથવા કોઈ
તે ગુના આનો ધનસા ધનસાફી ચુકદમો ચાલતો હોય ત્યારે ત્યારે સદરહુ જરૂર અથ
કરવો નહી. વા માલ્સ્ટરેટ તરોફે તેની નજર હેઠળ આણવામાં આવે ત્યારે
તે ગુના બાબત કોઈપણ સખસનો ધનસાફ કરવો નહી.

૪૭૬ મી અથવા ૪૮૨ મી કલમ માંહેના કોઈપણ મચકુરથી એમ સમજવું
નહી કે સેશન કોરટમાં અથવા હાઈકોરટમાં કમિટ કરવાનો અધિકાર જે માલ્સ્ટરે
ટને હોય તે માલ્સ્ટરેટને પોતેજ કોઈપણ ચુકદમો સદરહુ કોરટમાં કમિટ કરે તેમાં
અથવા કોઈ પરેસિડેન્સી માલ્સ્ટરેટ કોઈપણ ચુકદમો ખીજ કોઈપણ માલ્સ્ટરેટ પા
સે ચોકશી કરવા સાફ મોકલવાને બદલે પોતાની જ મેળેતે ચુકદમાનો નિકાલ કરે તેમાં
અટકાવ થશે.

ટીકા--આ કલમ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૪૭૩ ને મળેલી છે. બ્યારે કોર્ટની નજરમાં એમ આવે કે કલમ ૧૬૫ માં કહેલા તોહોમતની ચોકશી કરવાનું ચોખ્ખું કોર્ટ છે ત્યારે કોર્ટે આ કલમ પ્રમાણે કરવું નોંધવું. રાણી વિરૂદ્ધ ગોવરધનદાસ ઇન્ડિય સા. રીપોર્ટ અલ્લાબાદ વા. ૩ પ્ર. ૧૨.

‘બ’ નામના સખસે એક પોલીસ અમલદારની ફાઇલ કેટલાક સખસોના ઉપર ચોરીનું તોહોમત રાખ્યું તે પોલીસ અમલદારે માલુમતરેને જાહેર કર્યું. માલુમતરેને હુકમ કરવા કે ફરીયાદી બની છે કે બીજી તેનો પોલીસે તપાસ કરવા તે ઉપરથી પોલીસને બીજી ફરીયાદ કરી છે એવું માલમ પડ્યું તથી એજ માલુમતરેને બીજી ફરીયાદી કરવાનું કામ ચલાવ્યું અને આ ગુનાનો તેને ગુનેગાર ઠરાવે આ કામમાં ઠરાવ્યું કેકાંઈ ગેરકાયદેસર થયું ન થયું રાણી વિરૂદ્ધ બળદેવ ઇન્ડિય સા. રીપોર્ટ અલ્લાબાદ વા. ૩ પ્ર ૩૩૨

સન ૧૮૬૨ ના મુંબાઈ આક્ટ ૫ પ્રમાણે જે ચોકશીને સારૂ મામલતદારની ફાઇલ સમન કરી બોલાવેલા સખસોએ હાજર રહેવું તે વિશે તેમાં કાંઈ ઠરાવ નથી સખખ મામલતદાર તે આક્ટ પ્રમાણે કરેલા સમન મુજબ હાજર ન રહેવાના સખખથી થએલા તોહોમતની સામિતી ગેરકાયદેસર છે. ધનસાક કરનાર માલુમતરેની કોર્ટનો આ કામમાં તિરકાર થએલો છે ત્યારે તેને ધનસાક કરવા અધિકાર નથી આ સખખથી જી. કી. પ્રો. કોડ કલમ ૪૭૩ (કલમ ૪૮૭ પ્રમાણે તે તોહોમતની સામિત ગેરકાયદેસર છે એમ પણ આ કામમાં ઠરાવવામાં આવ્યું છે સરકાર વિરૂદ્ધ મહમદ ઇસ્માએલ વિગેરે મુ. હા. કોર્ટનો ઠરાવ તા. ૧૦ એપ્રિલ ૧૮૭૩

બાબ ૩૬ મો.

ઓરતોનાં તથા બાળકોના ગુજરાન બાબત.

ઓરતોનાં તથા ૪૮૮ જે કોઈ સખસની પુરતી દ્રવ્ય શક્તી હોય, અને તે પો બાળકોનાં ગુજરાન તાની ઓરતનું અથવા પોતાની મેળે પોતાનું ગુજરાન ચલાવવાને બાબત હુકમ. અશક્ત હોય એવા કોઈ કાયદાશર અથવા ગેરકાયદાસર બાળકનું

ગુજરાન ચલાવવાનો ગફલત કરે અથવા ના કહે તો, એ પ્રમાણે ગફલત કરવાનો અથવા ના કહ્યાનો પુરાવા થયેથી, જલ્લા માલુમતરેટ અથવા કોઈ પુરેસીડેન્ટસી માલુમતરેટ અથવા કોઈ પેટા તુકડી માલુમતરેટ અથવા પેહેલા વરગ નો કોઈ માલુમતરેટ તે સખસની ઓરતનાં અથવા સદરહુ પ્રકારનાં બાળકનાં ગુજરાનને માટે દર મહાને એકંદર પચાસ રૂપિયાથી વધારે નહીં હોય એવું જે લવાજમ સદરહુ માલુમતરેટને ચોખ્ખા લાગે તે લવાજમ કાહાલીને તે માલુમતરેટ વખતે વખતે ફરમાવે તેવા સખસને આપવાનો હુકમ સદરહુ સખસની ઉપર કરવાને મુખત્યાર છે.

સદરહુ લવાજમ હુકમની તારીખથી આપવું પરશે.

હુકમ જખરીથી જે સખસને એ પ્રમાણે હુકમ કર્યો હોય તે સખસ તે હુકમમાં અમલમાં લાવવા નવાની જાણી જાણેને ગફલત કરે, તો તે હુકમ જેટલીવાર તોડવામાં આવે તેટલીવાર લેહેણી રકમ દંડ વસૂલ કરવા માટે જે રીત આ કાયદામાં પાછળ ઠરાવી છે તે રીત પ્રમાણે વસૂલ કરવા

આટે સદરહુ પ્રકારનો કાંઈપણ માલુસ્તરેટ ચારંટ કાઢાડવાને મુખત્યાર છે, અને તે ચારંટ બનવા પછી બાકી રહેલું દરેએક મહીનાનું લવાજમ તે શાધણા લવાજમ આપત અથવા તેના કાંઈપણ ભાગ આપત ધણામાંધણા એકએક મહીના પ્રમાણે સદરહુ સખસને કેદની શિક્ષાનો હુકમ કરવાને તે માલુસ્તરેટ મુખત્યાર છે.

ટીકા-કોઈ મુસલમાન ઉપર તેની અને ઝારાકી પોશાકી આપવા કરાવ થયેલોય તો તે આ તે સ્ત્રીથી છુટા છેડા કરવા તેને પ્રતિબંધ આવતો નથી અને પછી એવા છુટા છેડા થાય તો માલુસ્તરેટ કરેલો ઝારાકી પોશાકીનો હુકમ રદ પાતલ થાય છે—કાસમ પીરબાઈ અને તેની ઝ્યારત હરબાઈના કામમાં મુંબાઈ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા ૮ પ્ર ૯૫

પુરૂષનું ધાતકીપણું નકી સાખીત કરી શકે નહી તો જ્યુદી ઝારાકી પોશાકી મળી શકે નહી—મસામત જશમત વીકલી રીપોર્ટ ૧ પ્ર ૪૯ તથા ધોમસનના કામમાં અલ્હાબાદ હાઈ કોર્ટ રીપોર્ટ વા ૧ પ્ર ૨૦૫

જે કોઈ જનમું નથી તેની ઝારાકી પોશાકી આટે કાંઈ હુકમ થઈ શકતો નથી—મસામત બારબી વિરૂદ્ધ બનસી દીદમીત અલ્હાબાદ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા ૩ પ્ર ૭૦

વિશેષ કરાવ.

પણ એક ઠરાવું છે કે જે તે સખસ એમ કહે કે મારી ઝ્યારત મારી સાથે રહે તો તેનું રક્ષણ ચલાવવાને હું તથા ૬ છું, અને તેની ઝ્યારત તેની સાથે રહેવાની ના કહે, તો એ પ્રમાણે ના કેહેવાનાં જે કાંઈ કારણો તે ઝ્યારત જણાવે તે કારણો ધ્યાનમાં લેવાને સદરહુ માલુસ્તરેટ મુખત્યાર છે, અને તે પ્રમાણે તે સખસે પોતાની ખુશી બતાવ્યા છતાં જે તે માલુસ્તરેટની એવી ખાત્રી થાય કે સદરહુ સખસ છિનાણું કરે છે અથવા તે હમેશા પોતાની ઝ્યારતની સાથે નિરંદય પણાથી ચાલ્યો છે, તો તે માલુસ્તરેટ આ કલમ પ્રમાણે હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

જે કોઈ ઝ્યારત છિનાણું કરતી હશે, અથવા કાંઈ પુરતાં કારણ વિના પોતાના ધણીની સાથે રહેવાની ના કેહેશે, અથવા તેએ બેઉ માંહોમાંહે સમજુતી કરીને જુદાં રહેતાં હશે તો તે ઝ્યારતને આ કલમ પ્રમાણે તેના ધણા પાસેથી કાંઈ લવાજમ મળવાનો હુકમ થશે નહી.

જે ઝ્યારતના લાભમાં આ કલમ પ્રમાણે હુકમ કર્યો હોય તે ઝ્યારત છિનાણું કરે છે અથવા પુરતાં કારણ વિના પોતાના ધણીની સાથે રહેવાની ના કહે છે અથવા તે આ બેઉ માંહોમાંહે સમજુતી કરીને જુદાં રહે છે એવી સાખીતી થયેથી તે માલુસ્તરેટ તે હુકમ રદ કરે.

આ ખાખ પ્રમાણે સઘળો પુરાવો, ધણીની અથવા આપની, પ્રસંગ પ્રમાણે, સમક્ષ લેવો, અથવા તેને જતે હાજર થવાનું માફ કરકં હોય ત્યારે તેના પ્લીડરની સમક્ષ લેવો, અને સમતના મુકદ્દમાઓનો ખાખતમાં કરાવેલો રીતે લખી લેવો.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના ૧૦ ની કલમ ૫૩૬ ને બદલે રચવામાં આવી છે જુના આક્ટમાં ‘ગોય પુરાવ’ એ શબ્દ હતા તેમાંથી ‘ગોય’ શબ્દ કાઢી નાંખે છે ગોય પુરાવનો અર્થ કાપેસર અને સોગન ઉપર આપેલો પુરાવ છે એમ કરાવવામાં આવ્યું.

હવે માંડ વિરૂધ નીચીદાસ, નીકલી રીપોર્ટ ૧૩ પ્ર ૧૯

આ કલમના ઠરાવ પ્રમાણે સંક્ષીપ્ત રીતે ચોકશી થઈ શકતી નથી પણ સમન હજી માફક ચોકશી કરતી જોઈએ જુના કી પગે કોડ કલમ પર ૬ મુજબ માલુસ્ટરેટ ઠરાવ કરે ત્યાર પહેલાં પછીની પાસે તેની સ્ત્રીની ઓરાકી પોશાકી પુરી પાડવાને પુછવામાં આનુયોજી કે નહી તે ૧૭૨૧રે નકી કરવું જોઈએ વીકલી રીપોર્ટ ૨૪ પ્ર ૬૧

આ કલમ મુજબ થએલા હુકમ ૨૯૦ મી કલમના અરથ મુજબ કોઈએક ફોજદારી ફોરેટનો મનસારી મુકદ્દમા છે, પણ તેના ઉપર અપીલ નથી રાણી વિરૂધ થાકુધરા મુખાર્ધ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા ૫ પ્ર ૮૧

એક માલુસ્ટરેટ એક મુસલમાન ઉપર તેની બધરીને મહીને મહીને ગુજરાન સાફ કોઈ લવાજમ આપવાનો હુકમ કરેલો આ હુકમથી પોતાની બધરીને છુટકારો આપવાનો તે નો હક કોઈ જતો નથી અને આ પ્રમાણે છુટકારો આપ્યા પછી તે હુકમ બજારી થકાય નહી કસાની પીરબાઈ અને તેની બધરી હીરબાઈના કામમાં મું હાઇકોર્ટ રી વા ૫ પ્ર ૬૫

એક સખસ ઉપર કલમ ૩૧૬ મુજબ ગુજરાન આપવાનો હુકમ કરવા હોય તે સખ સને મારી બધરી છીનાયુ કરે છે એવા સખ્ય ઉપરથી તે હુકમ રદ કરાવવા માલુસ્ટરેટને અરજ કરવા અટકાવ નથી છીતાજાની સાબીતી થઈ એટલે ફુલપાવર માલુસ્ટરેટ એ હુકમ રદ કરવાને મુખત્યાર છે ચકુ વિરૂધ ઈસ્વર જુદર મુખાર્ધ હાઇકોર્ટ રી વા ૮ પ્ર ૧૨૪

આ કામમાં માલુસ્ટરેટ જુ કી પગે કોડ કલમ ૫૩૬ પ્રમાણે એક બધરીને તેના પછીએ દર મહીને અમુક રકમ આપવી એવા ઠરાવ કરેલો આ હુકમ હાઇકોર્ટ એટલા સાફ રદ કરવા કે એ બધરી પોતાના આપને ઘેર રહેતી હતી અને નાણાની કોઈ રકમ લીધા થિ વાય એ બધરીએ પોતાના પછીને ત્યાં જવું નહીં એવી પોતાના આપે તેણીને તાકીદ આ પેકી તે ઉપરથી તથા એ બધરીના પછીને એ બધરીનું અન વસ્ત્ર પુર કરવાને તે તમથા ર છે કે નહી તે વિથિનો જુલાસો લેવામાં આસો નહોતો બીજા વરગના માલુસ્ટરેટને આ કલમ પ્રમાણે હુકમ કરવાનો અધિકાર નથી મક્કમત સોમરી વિરૂધ જીતન સોનાર વીકલી રીપોર્ટ. ૨૨ પ્ર ૯૦

લવાજમમાં ફેર ૪૮૯. ૪૮૮ મી કલમ પ્રમાણે મારિક લવાજમ જે સખસને મ ફાર કરવાબાબત. જતું હોય તે સખસની, અથવા તેજ કલમ પરમાણે પોતાની આ રનને અથવા બાળકને માસિક લવાજમ આપવાનો હુકમ જે સ ખસની ઉપર કરયો હોય તે સખસની હાલતમાં ફેરફાર થયો છે એવા પુરાવો થએથી તે લવાજમમાં પોતાને યોગ્ય લાગે એવા ફેરફાર કરવાને તે માલુસ્ટરેટ હંમત્યાર છે, પણ એવું ઠરાવું છે કે એકંદર રકમ દર મારો પચાસ રૂપીઆથી વધારે થવો નહી જોઈએ.

ગુજરાનનો હુકમ ૪૯૦. ગુજરાનનો હુકમ જે સખસના લાભમાં કરયો હોય તે જખરીથી અમલ સખસને અથવા તેનો કોઈ વાલી હોય તો તેને, અથવા જે સખસ માંલાવવાબાબત. ને તે લવાજમ આપવાનું હોય તેને વગર ખરચે તે હુકમની એક નકલ આપવી, અને જે સખસની ઉપર તે હુકમ કરયો હોયતે સ ખસ જે જગાએ હોય તે જગામાં કોઈપણ માલુસ્ટરેટની જીવી ખાત્રી થાય કે

કેમના પસંદગાર તેજ છે, અને જે સવાજમ રેલું થયું છે તે સવાજમ આપ્યું નથી એટલે સદરહુ હુકમ અમલમાં લાવવાનો અધિકાર સદરહુ માલ્ટસ્ટરેટને છે.

બાબ ૩૭ મો.

હેબીયસ કારપસના જેવા પ્રકારના હુકમ બાબત.

હેબીયસકારપસ ૪૯૧. કલકત્તા, મદ્રાસ તથા મુંબાઈ માંહેની ઇનસાફની હાઈકોર્ટ નાજેવાપકારનોહુ ટોમાંના કોઈપણ હાઈકોર્ટને દુરસ્ત લાગે ત્યારે, તે હેઠળ લખા હમકહાડવાનોઅ મુજબ ફરમાવવાને મુખત્યાર છે.

ધિકાર.

- (અ) પોતાની મામુલ અસર દિવાની હુકમતની હદ માંહેના કોઈ સખસની કાયદા મુજબ તજવીજ થવા માટે તેને પોતાની આગળ આણુવો, એવું;
- (બ) સદરહુ હદ માંહે શરકારો અથવા ખાનગી પેહેરામાં ગેરકાયદેશર અથવા ગેરવ્યાજબી રીતે અટકાવી રાખેલા કોઈ શખસને છોડી દેવું એવું;
- (ક) સદરહુ હદ માંહે આવેલી કોઈપણ તુરંગમાં કોઈ કેદીને અટકાવી રાખ્યો હોય તે કેદીને સદરહુ કોર્ટમાં જે કામ ચાલુ હોય અથવા જે કામની ઓકરી કરવાની હોય તે કામમાં શાહેદ હાજર તપાસવા માટે તેને તે કોર્ટની આગળ આણુવો એવું;
- (ડ) ઉપર કહ્યા મુજબ કોઈ કેદીને અટકાવી રાખો હોય તેને કોઈ કોર્ટ મારશિયલની આગળ અથવા ગવરનર જનરલ ઇનકાઉશિયલ તરફથી કાહારેલાં કોઈપણ કમિશનને આધારે કામ કરનારા કોઈપણ કમિશનરોની આગળ તેનો ઇનશાફ થવા શાફ અથવા શદરહુ કોર્ટ મારશિયરની અથવા કમિશનરોની આગળ જે બાબત ચાલુ હોય તે બાબત રાખધિ તેને તપાસવા શાફ શદરહુ કોર્ટ મારશિયલની અથવા કમિશનરોની આગળ આણુવો, એવું;
- (ઇ) શદરહુ હદમાંહેના કોઈ કેદીનો ઇનશાફ થવા શાફ તેને એક પેહેરામાંધિ અથવા શેડિને બિન પેહેરામાં લઈ જવો એવું, અને
- (ફ) પકડવાના હુકમ ઉપરથી શેરિફ રિપ્રીકારપશનનુંરિટરન મોકલે એટલે શદરહુ હદ માંહેના કોઈ પ્રતિવાદિને જાતે આણુવો એવું;

સદરહુ પ્રકારનો ફરએક હાઈકોર્ટ આ કલમ મુજબની બાબતોમાં કામ ચલાવવાની રીત સખંધો નિયમ કરવા શાફ વખતે વખતે કાનુન કરવાને મુખત્યાર છે.

આ કલમ માંહેનો કોઈપણ મુકર બંગાળાના સન ૧૮૧૮ ના ૩ જ કાયદા પ્રમાણે અથવા મદ્રાસના સન ૧૮૧૮ ના ૨ જ કાયદા પ્રમાણે અથવા મુંબાઈના સન ૧૮૨૭ ના ૨૪ મા કાયદા પ્રમાણે અથવા ગવરનર જનરલ ઇનકાઉશિયલના સન ૧૮૫૦

ના ૩૪ મા અથવા સન ૧૮૫૮ ના ૩ જ આકટ પ્રમાણે અટકાવી રાખેલા સખસો

જેને પકડવો હોય તેને મુજબમાં લાવો છે એવું પતક.

ને સાચું નથી.

ભાગ ૯ મો.

પુરવણી કરાવો.

ખાખ ૩૮ મો.

પબ્લિક પ્રાસિક્યુટર ખાખત (એટલે સરકારની તરફથી ફરિયાદ પસંદ)

કામ ચલાવવા સારે ડરાવેલા માણસ ખાખત.)

પબ્લિક પ્રાસિક્યુટર ૪૯૨. સામાન્ય રીતે અથવા ગમે તે મુકદમામાં અથવા ગમે તે દરે નિમવાનો અથવા વરગના મુકદમા સાર કોઈપણ સ્થાનીક ક્ષેત્રમાં એક અથવા વધારે અમલદારો નિમવાને ગવરનર જનરલ ઇનકાઉસીસ અથવા સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે, અને તે અમલદારોને પબ્લિક પ્રીસી ક્યુટરો કહેવા.

સેરાન કોરટમાં ધનસાફ થવા સાર કોઈપણ મુકદમે કમિટ કર્યો હોય તેમાં પબ્લિક પ્રાસિક્યુટર ગેરહાજર હોય, અથવા કોઈપણ પબ્લીક પ્રાસિક્યુટરને નિમોજ ન હોય ત્યારે ખાખ જે સખસ આસિસ્ટન્ટ ડિસ્ત્રીક્ટ સુપ્રીન્ટેન્ડન્ટથી ઉતરતા દરજ્જા નો પોલાસ અમલદાર ન હોય તે સખસને તે મુકદમાના કારણ સાર પબ્લીક પ્રાસિક્યુટર નીમવાને જલા માજીસ્ટરેટ અથવા જલા માજીસ્ટરેટના નિબંધ હેઠળ રહીને પેટા ટુકડો માજીસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

પબ્લીક પ્રાસિક્યુટર ૪૯૩. પબ્લીક પ્રાસિક્યુટરને સોંપેલા હરકોઈ મુકદમાની એક ટરપોતાને સોંપેલા સોનું અથવા ધનસાફનું અથવા અપોલનું કામ કોરટમાં ચાલુ મુકદમામાં સખણો હોય ત્યારે તેને તે કોરટમાં લખેલાં મુખત્યારનામાં વગર હાજર કોરટમાં ખોલાવા થઈને ખોલાવવાનો અખત્યાર છે, અને સદરહુ પ્રકારના કોઈપણ મુને મુખત્યારખેલા મુકદમામાં કોઈપણ સખસની કેપર કોઈપણ કોરટમાં ફરિયાદ ચનગી રીતે કરેલા લાવવા માટે કોઈપણ સખસ કોઈપણીડરને નોમે, તો ફરિયાદનું કા પ્લીડરોએતેનાતા મ પબ્લીક પ્રાસિક્યુટરે ચલાવવું, અને જે પ્લીડરને એ પ્રમાણે ખામાં રહેવું. નિમ્યો હોય તે પ્લીડરે તેના હકમ પ્રમાણે તે મુકદમામાં ચાલવું.

ટીકા---આ કલમમાં પ્લીડરે પબ્લીક પ્રાસિક્યુટરના હકમ પ્રમાણે ચાલવું એવો જે ક રાવ છે તે ઉપરથી એમ સમજવું નહી કે ખારીસ્ટર એટરની અગર હાઈ કોરટના વકીલને પણ પબ્લીક પ્રાસિક્યુટરના હકમ પ્રમાણે ચાલવાનું નથી તેએએ પણ પબ્લીક પ્રાસિક્યુટરના હકમ પ્રમાણે મુકદમામાં ચાલવું જિંદગી; કેમકે કલમ ૪ પ્રમાણે પ્લીડર એ સખ્દમાં ખારી સ્ટર, એટરની, અને હાઈકોરટના વકીલ એ સખ્દોનો સમાવેશ કરેલા છે.

કોઈદારી મુકદમામાં પ્લીડર તોહામતદારની તરફથી હાજર થાય એટલુંજ નહી પણ આનગી પ્રાસિક્યુટર તરફથી પણ હાજર થઈ શકે છે. ચંદ્રચરણ આતરજ વિરૂધ ચંદ્રકુમા મે વીક્લી. રીપોટ. ૧૪ પ્ર. ૨૩

જ્યારે ફરિયાદનું સાચપણું અથવા જુઠપણું નક્કી કરવા માજીસ્ટરેટ પોતાની ખાન

મં આપે તે જીવે જાહેરી કરવા બંધાવેલા હોય ત્યારે ફરિયાદીને વકીલની હાજર થવા જેથી કે ના જેથી તે તેમની મરજી ઉપર છે મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૮ પ્ર. ૨૦૨

ફરિયાદનું કામ ૪૯૪. ગવર્નર જનરલ ધનકાંઈસીલે અથવા સ્થાનિક સરકારે ચલાવવાનું છોડી નિમેલો કોઈપણ પબ્લીક પ્રાસિક્યુટર જ્યુરીથી ઇનસાફ કરવાના દેવામાં આવે તેનું મુકદમાઓમાં જ્યુરીનો ઠરાવ કહી સંભળાવતાં પેહેલાં અને ખીજ પરિણામ. મુકદમાઓમાં ફેસલો આપતાં પેહેલાં કોર્ટની સંમતીથી કોઈપણ

સમ્પસની ઉપર ફરિયાદનું કામ ચલાવવાનું છોડી દેવાને મુખત્યાર છે, અને આ પ્રમાણે છોડી દેવું તે,

(અ) જો તોહોમતનામું તઈયાર કર્યા પેહેલાં એ પ્રમાણે છોડી દેવામાં આવે તો તે ઉપરથી તોહોમતવાળાને છોડી મુકવો,

(બ) જો તોહોમતનામું તઈયાર કર્યા પછી અથવા આ કાયદા પ્રમાણે તોહોમતનામા ની જરૂર ન હોય ત્યારે જો એ પ્રમાણે છોડી દેવામાં આવે તો તોહોમતવાળાને બિન તકસીરવાર ઠરાવવો.

ફરિયાદપક્ષનું કા ૪૯૫. કોઈપણ માજીસ્ટ્રેટ કોઈપણ મુકદમાની ચોકશી અથ મચલાવવાની પ- વા ધનશાફ્ટનું કામ કરતો હોય ત્યારે પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટરના ઠરણ રવાનગી. કરતાં ઉતરતા ઠરણના પોલીસ અમલદાર સિવાય ખીજ કોઈપણ

સમ્પસને ફરિયાદ પક્ષનું કામ ચલાવવાની પરવાનગી આપવાને મુખત્યાર છે, પણ સદરહુ પરવાનગી વગર એ પ્રમાણે કરવાનો હક, આલોકેટ જનરલ અથવા સ્કાંડીંગ કાઉન્સીલ અથવા સરકારી સોલોસીટર અથવા પબ્લીક પ્રાસિક્યુટર સિવાય અથવા ખીજ જે અમલદારને સ્થાનિક સરકાર આ બાબત સામાન્ય રીતે અથવા વિશેષ કરીને અધિકાર આપેલો હશે તે અમલદાર સિવાય ખીજ કોઈપણ સમ્પસ ને નથી.

ફરિયાદ પક્ષનું કામ ચલાવનાર કોઈપણ સમ્પસ પોતાનો જાતે અથવા કોઈ પક્ષી ડરની મારફતે એ પરમાણે કરવાને મુખત્યાર છે.

બામ ૩૯ મો.

જમીન બાબત.

જમીન લઈ શ ૪૯૬. જમીન નહીં લઈ શકાય એવા કોઈ ગુનાનું તોહમત કાય એવો ગુન્હો જે સમ્પસ ઉપર આવ્યું હોય તે સમ્પસ સિવાય ખીજ કોઈપણ સ હોય તો જમીન ખસને જે અમલદારના હવાલામાં કોઈ પોલીસથાણું હોય તે અમલેવા બાબત. દાર વગર વારંટે પકડે અથવા અટકાવો રાખે, અથવા કોઈ કોર્ટ

ટની આગળ તે સમ્પસ હાજર થાય અથવા તેને આણવામાં આવે, અને તે સમ્પસ સદરહુ અમલદારની કેદમાં હોય ત્યારે અથવા સદરહુ કોર્ટની આગળ કામ ચાલતું હોય ત્યારે કોઈપણ વખતે તે સમ્પસ જમીન આપવાને તઈયાર હોય ત્યારે તેને જમીન ઉપર છોડવો, પણ એવું કરવું છે કે, જો સદરહુ અમલદાર

ને અથવા કોરટને દુરસ્ત લાગે તો, તે સદરહુ સખસની પાસે જમીન સેવાને ખસે તે સખસ હાજર થવા બાબત આ કાયદામાં આગળ ઠરાવેલી રીતે વગર જમીને ક્ષેત્ર ખ ત કરી આપે એટલે તેને છોડી દેવાને મુખત્યાર છે.

ટીકા---પકડેલા સખસોને જ્યારે પોલીસે પોતાના જે હુકમથી પકડાશે હાય અને ગુન્હે જમીન લેવા લાયક છે ત્યારે આ કલમ મુજબ જમીન ઉપર પોલીસને છોડી મુકવા અધિકાર છે પણ જ્યારે પોલીસ કક્ત માલુમતરેટનું વારંટ બજાવતાં હાય ત્યારે પકડેલા સખસને પોલીસે હકુમતવાળા માલુમતરેટ આગળ લઈ જવો જોઈએ. જ્યુડીશીયલ કમીશનર સેન્ટ્રલ પ્રાવીન્સ ૧૮૨૨ સને ૧૮૫૪ રૂ. ૬૪ પ્ર. ૨૧.

જમીન કલલ ૪૬૮ માં લખ્યા પ્રમાણે બારે રકમના માગવા જોઈએ. તોહમત વાળાની સિત્તી તેમજ ગુન્હાનું સ્વરૂપ અને તોહમતવાળો નાશી જવાનો છે કે નહીં એ વિશેનું સંભવપણું એટલી બાબતો જમીનનીરકમ મુકરર કસ્તી વખતે ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ. બારે રકમના જમીન જે તોહમતવાળો આપી શકે નહીં. એવા જમીન માગવા તે જમીન માગવાની ના પાડવાની જરૂર છે સારી ચાલના જમીન સેવાના કામમાં જે તોહમતવાળાના પુરાવને માટે કામ બંધ રહેતું હોય તો ઠરાવેલી મુદતે હાજર થાય તેવા જમીન સંઘ તોહમતવાળાને છોડવાનો માલુમતરેટને અધિકાર છે. રાણી વિરૂદ્ધ ચાચારામ અદાલાત હાઈકોર્ટ રી. વા. ૧ પ્ર. ૩૬૬

જમીનનહી લઈ ૪૬૭. જમીન નહી લઈ શકે એવા કોઈપણ ગુનાનું તોહમત શકાય એવા ગુન્હો ત જે સખસની ઉપર આવ્યું હોય તે સખસને જે અમલદારના હોયતો જમીન ક હવાલામાં કોઈ પોલીસ-થાણું હોય તે અમલદાર વગર વારંટ પ મારેલેવાનો અધિકાર છે. અથવા અટકાવી રાખે, અથવા કોઈ કોરટની આગળ તે સખસ હાજર થાય અથવા તેને આણવામાં આવે, ત્યારે તેને જમીન ઉપર છોડવાનો અધિકાર છે, પણ જે ગુનાનું તોહમત તે સખસની ઉપર મુક્યું હોય તે ગુનો તેણે કર્યો છે એમ માનવાના બાજબી સખબ જણાય તો તેને પરમાણુ છોડવો નહી.

જે તપાસ અથવા ચોકસી અથવા ધનસાફ, જેમ હોય તેમ ચાલતો હોય ત્યારે કોઈપણ વખતે સદરહુ અમલદારને અથવા કોરટને એમ જણાય કે તોહમતવાળાએ સદરહુ ગુનો કર્યો હોય એમ માનવાનાં બાજબી સખબ નથી, પણ તેની તકરીર બાબત વધારે ચોકસી કરવાના પુરતા સખબ છે, તો સદરહુ ચોકસી થતાં સુધી તોહમતવાળાને જમીન ઉપર છોડવો, અથવા સદરહુ અમલદારની અથવા કોરટની નજર માં આવે તો, આ કાયદામાં આગળ ઠરાવ્યા પ્રમાણે તોહમતવાળો હાજર થવા માટે વગર જમીને ખત લખી આપે તો તેને છોડવો.

આ કલમ પરમાણુ જે સખસને છોડવામાં આવ્યો હોય તે સખસને, આ કાયદા પરમાણુ ચાલતા કામમાં પછી કોઈપણ વખતે, પકડાવવાને અને તેને ઢેઢમાં મોકલવાને હરકોઈ કોરટ મુખત્યાર છે.

ટીકા---નીચાક ધીવાકર વિરૂદ્ધ બાઈ ઇજાના કામમાં માલુમતરેટને એક સખસના કબ

જામાં ચોરેલી મિલકત છે એમ શક આવેલા તેથી તેને હાથમાં રાખવાને તેની ખર્ચીના જામીન લીધા. હાઈ કોર્ટ દરવ કરવા કે ખર્ચી ઉપર કાંઈ શક નહોતો તેથી માજીસ્ટ્રેટને સને ૧૮૫૦ ના આક્ટ ૧૮ થી આગળ મળતો નથી. મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વાં ૩ પ્ર. ૩૬ (અપીલ બાન્ડુ.)

તોહામતવાળાના કામગીરી ચોકસી પુરી થયે ગુન્હો સાબિત થતો નથી એમ કરી છોડી મુકવાનો હુકમ કરવા બાદ તોહામતવાળા પાસેથી જામીન માગવાને માજીસ્ટ્રેટને કાંઈ સત્તા નથી. રામલાલ તે વારી વીરૂદ્ધ સોદ્ધારામ વી, રી. ૧૦ પ્ર. ૩૪

જામીન લેવાનું ૪૯૮. આ બાબત પરમાણુ કરી આપવાનાં દરેક ખતની રકમ, અથવા જામીનનો મુકદ્દમાની હકીકત તરફ યોગ્ય લક્ષ આપીને, મુકદ્દમ કરવી અને રકમ આપી કરવાનું તે અતોગાય બારે હોવી નહીં જોઈએ, અને કોઈપણ મુકદ્દમામાં કોઈ ફરમાવવાનો અધિકાર પાણસખસના જામીન લેવાનું અથવા કોઈ પોલીસ અમલદારને અથવા માજીસ્ટ્રેટને માગેલા જામીનની રકમ આપી કરવાનું ફરમાવવાને હાઈકોર્ટ અથવા સેશન કોર્ટ મુખત્યાર છે, પછી તે મુકદ્દમામાં

કુનો સાબિત થયાના ઠરાવ ઉપરથી અપીલ થાય કે નહીં તેપણુ.

ટીકા—સને ૧૮૭૨ના આક્ટ ૧૦ માં આ કલમને બદલે કલમ ૩૯૦ તથા કલમ ૫૦૮ હતી, આ કલમમાં “તોહામતવાળા સખસને” બદલે “કોઈ પણ સખસને” એ શબ્દો નવા દાખલ કરવામાં આવ્યા છે તેથી એસન જુડિયલ અગર હાઈકોર્ટ ગમે તે વખતે જામીન લેવાનો હુકમ કરી શકે છે જામીન ન લેઈ શકાય તેવા કામમાં ગુન્હો સાબિત થયાને ઠરાવ કરવા બાદ અપીલમાં જામીન લેવાનો હુકમ જુના કાયદા પ્રમાણે થઈ શકતો નહોતો તે હવે આ કલમ પ્રમાણે જામીન લેવાનો હુકમ થઈ શકે છે.

તોહામતવાળા સખસમાં ગુન્હેગાર સાબિત થએલા સખસનો સમાવેશ થતો નથી જે સખસની ઉપર એક માસની કેદની શિક્ષાનો હુકમ થયો હોય કે જે ઉપર કલમ ૪૧૧ મુજબ અપીલ નથી તે સખસ કલમ ૪૩૬ મુજબ તોહામતવાળો સખસ નથી કે જ્યારે તેનું કામ જાકલવામાં આવે ત્યારે તેને જામીન લઈ છોડી શકાય. બાઉ. મંગી વિરૂદ્ધ મોહોદરો નારાયણ વીકલી રીપોર્ટ ૧૦ પ્ર. ૧૬.

તોહામતવાળાનું ૪૯૯. કોઈપણ સખસને જામીન ઉપર અથવા તેના પોતાના તથા જામીનનાનું ખત ઉપર છોડતાં પેહલાં જેટલી રકમ પોલીસ અમલદારને આપવા કોર્ટને, જેમ હોય તેમ ખસ લાગે તેટલી રકમનું ખત સદરહુ સખસે કરી આપવું, અને તેને જામીન ઉપર છોડવામાં આવી ત્યારે એક અથવા વધારે પુરતા જામીનોએ સદરહુ ખત કરી આપવું એવી સરતે કે ફૂલાણે વખતે તથા જગાએ સદરહુ સખસ હાજર થશે, અને પરસંગ પરમાણુ, તે પોલીસ અમલદાર અથવા કોર્ટ જુદી રીતે ફરમાવે ત્યાં સુધી તે તે પરમાણુ હાજર થયા કરશે.

જરૂર હોય તો વળી જામીન ઉપર છોડેલા સખસને હાઈકોર્ટમાં અથવા સેશન કોર્ટમાં અથવા બીજી કોર્ટમાં તોહામતનો જવાબ દેવાને જ્યારે ફરમાવવામાં આવે ત્યારે હાજર થવાને તેને તે ખતથી બાંધી લેવો.

પેહેરામાંથી છોડી ૫૦૦. તે ખતકરી આપવામાં આવેઅટલે તુરંતજે સખસે હાજર
રેવા ખાખત. થવા ખાખત તે ખત કરી આપવામાં આવ્યું હોય તે સખસને
છોડવો, અને તે તુરંતમાં હોય ત્યારે જે અમલદારના હવાલા
માં તે તુરંત હોય તે અમલદારની ઉપર તોહોમતવાળાના જમીન લેનારી કોરટે છોડી
રેવાનો હુકમ મોકલવો, અને હુકમ પોહોચેથી સદરહુ અમલદારે તેને છોડવો.

આ કલમ માંહેના અથવા ૪૯૬ મી અથવા ૪૯૭ મી કલમ માંહેના કોઈપણ
મજકુરથી એમ સમજવું નહી કે જે ખાખતના સખંધમાં તે ખત કરી આવ્યું હોય
તે સિવાય ખીલ કોઈ ખાખત સારે અટકાવી રાખવા લાયક કોઈ સખસને છોડવાની
જરૂર છે.

પરથમલીધેલોજ ૫૦૧. જે હુલથી અથવા દગાને લીધે અથવા ખીલ રીતે કાચા
મીન કાચો હોય જમિન કલ્પલકરવામાં આવ્યા હોય, અથવા પછવારેથી તેઓ કાચા
ત્યારે પાકોજમિન થાય, તો કોરટ પકડવાનું વારંટ કાહારીને જમિન ઉપર છોડેલા
આપવાનો હુકમ ક સખસને પોતાની આગળ આંજીવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે અ
રવાનો અધીકાર. ને પાકા જમીન ખોળી આપવાનો તેને હુકમ કરવાને અને એ પ
રમાણે કરવામાં તે ઠસુર કરે તો તેને તુરંતમાં મોકલવાને કોરટ
મુખત્યાર છે.

જમીનોને છુટા ૫૦૨. જમીન ઉપર છોડેલા કોઈ સખસે હાજર રહેવા ખાખ
કરવા ખાખત. ત તથા હાજર થવા ખાખત જેઓ જમીન થયા હોય તે સધ
ળા અથવા હરકોઈ જમીન સદરહુ ખત તદ્દન અથવા જેટલું
પોતાની સાથે સખંધ રાખવું હોય તેટલું રદકરવાની અરજી કોઈ પણ વખતે કોઈમા
જીસ્તરેટને કરવાને મુખત્યાર છે.

સદરહુ અરજી કરયા ઉપરથી તે માજીસ્તેટ પોતાનું પકડવાનું વારંટ કાહારીને અ
પ્રમાણે છોડેલા સખસને પોતાની આગળ આંજીવાનું ફરમાવવું જોઈએ,

સદરહુ સખસ તે વારંટની રૂઘએ હાજર થાય અથવા તે પોતાની મેળે આવોને
તાખે થાય અટલે તે માજીસ્તરેટે તે ખત તદ્દન અથવા જેટલું અરજદારની સાથે સખં
ધ રાખવું હોય તેટલું રદ કરવાનું ફરમાવવું અને સદરહુ સખસને ખીજ પાકા જ
મીન ખોળી આપવાનું કહેવું અને જે તે એ પ્રમાણે ન કરેતો તેને પેહેરામાં મોકલ
વાને તે માજીસ્તેટ મુખત્યાર છે.

ખાખ. ૪૦ મી.

સાહેદોની જખાની લેવા સારૂ મીશનો ખાખત.

સાહેદને હાજર ૫૦૩. આ કાયદા પરમાણે કોઈ ચોકશીનું અથવા ઇનસાફનું
થવાનું ક્યારે મા અથવા ખોજી કામ ચાલતુ હોય તે દરમિયાનમાં કોઈ પરેસીડેન્સી
ફ કરવાનો અધિ માજીસ્તરેટને. જલા માજીસ્તરેટને, સેશન કોરટને અથવા હાઈ
કોર છે. કોરટને એમ જણાય કે ઇનસાફનો હેતુ પાર પાડવા માટે કોઈ

સાહેબની જખાનો લેવાની જરૂર છે, અને ઘણી વાર લાગ્યા વગર અથવા ઘણા ખર્ચ થયા વગર અથવા ઘણી અડચણ પડ્યા વગર સદરહુ સાહેબને હાજર કરી શકતો નથી, અને તેટલી બધી વાર લગાડવો અથવા ખર્ચ કરવા અથવા અડચણ કરવી તે વાત મુકદમાની હકીકત ઉપરથી બ્યાજખી નથી, ત્યારે સદરહુ કમીશન મોકલવું માલુસ્તેટ અથવા કોરટ તે સાહેબ હાજર ન થાય તો ચાલે તથા તે મુંજબ કા એવું ઠરાવવાને મુખત્યાર છે, અને જે જુદા માલુસ્તેટનો મ ચલાવવાનો રી અથવા પેહેલા વરગના માલુસ્તેટની હકુમતનીસ્થાનીકહદમાંહેસ ત. દરહુ સાહેબ રહેતો હોય તે જુદા માલુસ્તેટની અથવા પેહેલા વરગના માલુસ્તેટની ઉપર સદરહુ સાહેબનો પુરાવો લેવા સાડ કમિશન મોકલવાને મુખત્યાર છે.

બ્યારે સાહેબ મલિકા માઆઝમાની સાથે સંપ રાખનારા કોઈ પણ રાખના અથવા સંસ્થાનના મુલકોમાં રહેતો હોય અને તેમાં હિંદુસ્તાનની બ્રિટીશ સરકાર તરફનો અમલદાર હોય ત્યારે કમિશન તે અમલદાર ઉપર મોકલવાનો અધિકાર છે.

જે માલુસ્તેટના અથવા અમલદારની ઉપર તે કમીશન મોકલવામાં આવે તે માલુસ્તેટ, અથવા અમલદાર અથવાજે તે જુદામાલુસ્તેટહોય તોતેને અથવા પેહેલા વરગના જે માલુસ્તેટને તે આ બાબતનિમે તે માલુસ્તેટ જે જગાએ તે સાહેબ હોય ત્યાં હાં જવું અથવા તે સાહેબને પોતાનો આગળ સમન કરવો, અને આ કાયદા પ્રમાણે વારંટના મુકદમાઓનો ધનસાફ કરવા સાડ જખાની લખા લેવાની જે રીત ઠરાવી છે તે રીતે જખાની લખી લેવી, અને સદરહુ પ્રકારના મુકદમાઓનો ધનસાફ કરવા સાડ જે અધિકાર આપેલા છે તે અધિકાર આ કારણ સાડ ચલાવવાને તે માલુસ્તેટ મુખત્યાર છે.

ટીકા---આ કલમનો ખીલ્લે ભાગ નવો છે આ કલમથી ડીસ્ત્રીકટ માલુસ્તેટને કમીસન કરવાનો જે અધિકાર આપવામાં આવ્યો છે તે નવો છે.

પરદેશીન આરતને એકાદ ફોજદારી કામમાં સાક્ષિ વાસ્તે બોલાવીશ્નતાં તેને પોતાને કોરટમાં હાજર રહેવાની માગી મળવી જ્ઞેમ્ અને કમીશનર ઝાકલને તેની સાક્ષી લેવી જ્ઞેમ્ એમ કહેવાનો તેનો હક છે હરે સુદરી ચઉધરેનની અરજીની બાબતમાં ઇંડીયન લા. રી. ક. વા. ૪ પ્ર. ૨૪

સાક્ષીની સાહેબ કમીશનથી લીધી તે હાઇકોરટના કી. પ્રા. પ્રમાણે હાઇકોરટે કરેલા હુકમથી લીધી છે એમ ખતાબ્યા શિવાય કિંવા પુરાવાના આકરની કલમ ૩૩ પ્રમાણે પુરાવામાં લેવા સરખી હોવા શિવાય હાઇકોરટની ઇંબર ચાલેલા ફોજદારી કામમાં હાઇકોરટ પુરાવામાં લેનાર નથી સરકાર વી; દેવીપ્રસાદ ઇ લા રી ક વા ૬ પ્ર ઉપર

સાહેબ ધલાકાના ૫૦૪. જો તે સાહેબ કોઈપણ પરેસીડેન્સી માલુસ્તેટની હકુ મુખ્ય રોહર માંહે મંતનિ સ્થાનિક હદ માંહે હોય, તો કમિશન કાહાડનારો માલુસ્ત હોય ત્યારે કમિશન રેટ અથવા કોરટ તે કમિશન સદરહુ સાહેબ જાણે પરેસીડેન્સી બાબત. માલુસ્તેટની આગળ કોઈ ચાલુ મુકદમામાં સાહેબ હોય તે પર

માણે તેને હાજર થવાનિ જરૂર પાડવાને અને તેનિ જખાનિ લેવાને તે મુખત્યાર છે.

આ કલમ માંહેના કોઈપણ મજકુરથિ એમ શમજવું નહિ કે વિક્ટોરિઆનિ કારકિદીના ૩૯ મા તથા ૪૦ મા સ્ટાટ્યુટના ૪૬ મા ખાખની ૩ ૯ કલમ પરમાણે કમિશનો કાહારવાનો હાઇકોર્ટને જે અધિકાર છે તેને ખાધ થશે.

પક્ષકારોસાહેબની ૫૦૫. આ કાયદા પ્રમાણે ચલાવેલા કોઈપણ કામમાં કમિશન જખાનીલેવાને મુ કાહારકું હોય તે કામના પક્ષકારો, જે સવાલો તે કમિશન મોકલ અત્યાર છે. નારો માલુસ્તરેટ અથવા કોર્ટ તકરારી ખાખત તેને સગતા ધારે

વા પોતપોતાના સવાલો લખીને મોકલવાને મુખત્યાર છે, અનેજે માલુસ્તરેટની અથવા અમલદારની ઉપર તે કમિશન મોકલવામાં આવે તે માલુસ્તરેટ અથવા અમલદારે સદરહુ સવાલો ઉપરથી તે સાહેબની જખાની લેવી નેઇએ.

સદરહુ પ્રકારનો હરકોઈ પક્ષકાર તે માલુસ્તરેટની અથવા અમલદારની આગળ પ્લાડરની મારફતે અથવા જે તે પેહેરામાં ન હોય તો ખતે હાજર થવાને મુખત્યાર છે, અને સદરહુ સાહેબની તપાસણી, ઉલટ તપાસણી, તથા ફરી તપાસણી (જેમ હોય તેમ) કરવાને મુખત્યાર છે.

કમિશન મોકલ ૫૦૬. જ્યારે જ્યારે પરેસિડેન્સો માલુસ્તરેટ અથવા જલ્લા મા વાની અરજી કર માલુસ્તરેટ સિવાય ખોજ કોઈપણ માલુસ્તરેટની આગળ આ કાય વાનો જલ્લામાંના દા પ્રમાણે કોંઈ ચોકશી અથવા ઇનસાફ અથવા ખીજું કામ આ તાખાનામાલુસ્ત લે તે દરમિયાનમાં એમ જણાય કે ઇનસાફનો હેતુ પાર પાડવામા રેટનો અધિકાર. તે કોઈ સાહેબનો પુરાવો જરૂરનો છે તે સાહેબની જખાની માટે

એક કમિશન મોકલવું નેઇએ, અને ઘણીવાર લાગ્યા વગર અથવા ઘણો ખરચ થયા વગર અથવા ઘણો અડચણ પડ્યા વગર સદરહુ સાહેબને હાજર કરી શકાતો નથી અને તેટલી ખર્ચ વારે લગાડવી અથવા ખરચ કરવો અથવા અડચણ કરવી તે વાત મુકદમાની હકીકત ઉપરથી વ્યાજખી નથી, ત્યારે ત્યારે સદરહુ માલુસ્તરેટે જલ્લા માલુસ્તરેટને અરજી કરવી અને તેમાં તે અરજી કરવાનાં કારણ જણાવવાં, અને જલ્લા માલુસ્તરેટ આ કાયદામાં પાછળ ઠરાવેલી રીતે કમિશન મોકલવાને અથવા તે અરજી ના કમુલ કરવાને મુખત્યાર છે.

કમિશન પાછું ૫૦૭. ૫૦૩ ૯ અથવા ૫૦૬ ઠી કલમ પ્રમાણે મોકલેલું કોઈપ મોકલવાખાખત ૯ કમિશન યોગ્ય રીતે ખબ્બી રહ્યા પછી, જે કોર્ટમાંથી તે મોકલ્યું હોય છે તે કોર્ટનોઉપર કમિશન અને તેઉપરથી તપાસેલા સાહેબની જખાની એ પાછાં મોકલવાં, અને તે કમિશન તથા તેનું રિટરન (પરીણામનો હકીકત) તથા સદરહુ જખાની સઘળે યોગ્ય વખતે જોવાની તે પક્ષકારોને છુટ છે એમ સમજવું, અને સઘળા વ્યાજખી અપવાદોને અનુસરીને તે કમિશન તથા તેનું રિટરન તથા તે જખાની ખેમાંના ગમે તે પક્ષકારોને તે મુકદમામાં પુરાવામાં વાંચવા

નો અધિકાર છે, અને તે દફતરનો ભાગ થશે.

ચોકશીઅથવા ધ ૫૦૮. જે જે મુકદમામાં ૫૦૩ હ અથવા ૫૦૬ હી કલમ પ્રમા
નસાફ મુલતવીરા હુ કમિશન મોકલવામાં આવે તે તે મુકદમામાં તે કમિશન ખજા
ખવા ખાખત. વવા તથા રિટરન મોકલવા માટે જેટલો વખત વ્યાજખી રીતે જે
ધમ્મે તેટલા અમુક વખત સુધી ચોકશી અથવા ધનસાફ અથવા ખી
જી કામ મુલતવી રાખવાનો અધિકાર છે.

ખાખ ૪૧ મો.

પુરાવા ખાખત વિશેષ નિયમો.

વધદક સાહેદની ૫૦૯. કોઈ સિવિલ સરજન અથવા ખોજ વધદક સાહેદની જે
જખાની. જખાની કોઈ માલુસ્તરેટે લીધી હોય અને જે ઉપર તે માલુ
સ્તરેટે તોહોમતવાખાની સમક્ષ સહી કરી હોય તે જખાની આ
કાયદા પ્રમાણે કોઈપણ ચોકશી, ધનસાફ અથવા ખીજ કામમાં પુરાવામાં આપવાનો
અધિકાર છે. પછી તે જખાની આપનારને સાહેદ દાખલ ખોલાવ્યો ન હોય તોપણ
હરકત નથી.

વધદકસાહેદનેસ જે કોરટને દુરસ્ત લાગે તો તે સદરહુ જખાની આપનારને શ
મન કરવાનો અ મન કરીને તેની જખાનીના વિશય ખાખત તેને તપાસવાને મુખત્યા
ધિકાર ર છે.

ટીકા—કોઈ તાખાના વધદકીય અમલદારે કરેલા રીપોટ સિવિલ સરજન તે સાચેમ
ખતો હોય તોપણ તે પુરાવા નથી—ચોતામણીનાયના કામમાં વી. રી ૧૧ પ્ર ૨

એક જુકી સાક્ષી આપવાના તોહોમતવાખા કેદીનો ધનસાફ કરવામાં સેશન જડને
અમુક સાક્ષીઓના પુરાવાથી સાખીત થયેલી કેરીયત અનાદર કરી કારણ કે વધદકીય સાક્ષીત
એ પોતાનો એવો અભિપ્રાય આપ્યો કે સાક્ષીઓનું કહેવું ખરું હોય નહી આ કામમાં
એમ ઠરાવ થયો કે વધદકીય સાક્ષીઓ અગર કોઈ જતની ખાખતમાં કુળવાએલા સાક્ષી
ઓ જે કોઈ નિસ્ચય રીતે સાખીત થયેલી કેરીયત વિરુદ્ધ અભિપ્રાય આપે તે ઉપરજ ફક
વિસ્વાસ રાખવો એ કોઈ મુકદમા ચલાવવાનો ચોખ્ય રશતો નથી આવા મુકદમામાં ખરેખ
શ રસ્તો એ છે કે કોઈ સખસને કેરીયતની સાખીતી શિવાય આવા યુનાનો યુનેગાર ઠ
રાવી શકાય નહી. હવે આ કેરીયત જે ખરી દાખલ કબુલ થાય તો તે ઉપરથી તોહોમતવા
ખા સખસે સોગન ઉપર આપેલી જુખાની ખરી માનવા લાયક નથી એટલુંજ નહી પણ
એ વાત ખરી હોય એમ ખનવું અશક્ય છે. રાણી વિરુદ્ધ અહમદઅલી અને ખીજ વી
રી ૧૧ ર ૨૫

સોગન ઉપર લીધેલા પુરાવ વગર સીવીલ સરજનનો અભિપ્રાય કોઈ કામનો નથી
સમીક્ષીન ધંડિયત લા રીપોટ કલકત્તા વા ૮ પ્ર ૧૧૨

કેમિકલ એકઝા- ૫૧૦ આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ પણ કામ ચાલતુ હોય તે દર
મિનોના રિપોટ. મિયાનમાં કોઈ પદારથ અથવા વસ્તુનો પરિક્ષા અથવા પરથ કર
ણ કરીને તે ખાખત રીપોટ કરવાનું કામ સરકારના કેમિકલ એ

કઝામિનરને અથવા આસીસટંટ કેમિકલ એકઝામિનરતે ખરાખર રીતે મોકલ્યુ હોય તે ખાખત તેની સહોવાળા રીપોર્ટ તરીકે જે દસ્તાવેજ હોય તે દસ્તાવેજ આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ પણ ચોકરી અથવા ઇનસાફ ખીજા કામમાં પુરાવા દાખલ વાપરવાનો અધિકાર છે.

અગાઉ તકશીર ૫૧૧ આ કાયદા પ્રમાણે કોઈ પણ ચોકરી ઇનસાફ અથવા ખીજા વાર અથવા ખીજા જુ કામ ચાલે તેમાં અગાઉ ગુનહો સાખિત થયાનો અથવા ન સા તકશીરવાર કર્યા ખિત થયાનો ઠરાવ કોઈ પણ ચાલુ કાયદામાં ઠરાવેલી ખીજા કોઈ ખની સાખિતી કેવી છુ રીત શિવાય વળો હેઠળ લખેલી રીતે સાખિત કરવાનો અધિકાર રીતે કરાય. ૨ છે, એટલે—

(અ) જે કોરટમાં શદરહુ ગુનહો સાખિત થયાનો અથવા ના સાખિત થયાનો ઠરાવ થયો હોય તે કોરટનાં દફતર જે અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદારે જે ઇન્ટે ખાખ ખાખત પોતાની સહો કરીને દાખલો આપ્યો હોય કે એ ઇન્ટેખાખ શિક્ષા ના હુકમની અથવા ખીજા હુકમની નકલ છે તે ઇન્ટેખાખથી; અથવા

(ખ) ગુનહો સાખિત થયાનો ઠરાવ થયો હોય તો જે ઇરંગમાં શિક્ષા અથવા તેનો કોઈ પણ ભાગ અમલમાં આપ્યો હતો તે ઇરંગ જે અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદારની સહોવાળા દાખલાથી અથવા કેદ કરવાના જે વારંટ પ્રમાણે શિક્ષા ભોગવવામાં આવી હતી તે વારંટ રજુ કરાયથી.

અને આમાંના દરેક પ્રસંગે જે સખસની ઉપર સદરહુ પ્રમાણે ગુનહો સાખિત થયા નો અથવા ના સાખિત થયાનો ઠરાવ થયો હોય તે સખસ આજ તોહોમતવાળો સખસ છે એવા પુરાવો આપ્યાથી.

રીકાન્ડ-આ કલમ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૯ ની કલમ ૩૩૬ અને ૫૧૫ નીં છેલી રકમને મળતી છે તથા છેલો ભાગ તદ્દન નવાજ છે ફેલાએક કેસોમાં એમ દરખુ છે કે ગુનો સાખિત થતાં સુધી ગુનેગાર ઉપર આગળ ગુનો દરજો હતો એ ખાખત ખતાવવા માટે કામ ચાલવાની દરમિયાન દરતર રજુ કરવાં નહી વીકલી રીપોર્ટ ૫ પ્ર ૬૭ તેમજ રાણી વિરુદ્ધ શ્રીમંડળ વી રી ૩ પ્ર ૩૮

ચોરીનો માલ બદલાવથી કબજામાં રાખ્યા બદલ તોહમત રાખી આરોપિતનો ઇનસાજીને જ્યુરીની મદદે કરજો કામની હકીકત જ્યુરીને કહેતાં તેણે તેમને એમ કહ્યું કે આરોપિતની વરતાયુંક કેવી છે એવા સખધે અજુમાન કરવા માટે સદરહુ આરોપિત પર અગાઉ ચોરીનો ગુનો સાખિત થો છે એ વાત વિચારમાં લેવાને હરકત નથી તે કામમાં ઠરાવ થયો કે એ પ્રમાણે જ્યુરીને કહેવામાં જડને ચુક કરી છે કારણ કે ‘આરોપિત પર આગળ કોઈપણ ગુનાની સાખિતી થિય્રમ હતી એ વાત લાગુ છે’ એવા પુરાવાના ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧ લાની કલમ ૫૪ માં ઠરાવ છે તોપણ તેજ કલમમાં તેની વરતાયુંક સારી નથી એ વાત લાગુ નથી એમ લખેલું છે અને તેથી તે મુદ્દલનો પુરાવો લાગુ નથી માટે લેવા લાગ્યું નથી આરોપિતે અગાઉ જે અપ્રાધ કરજો હતો તેજ અપ્રાધ હાલ ફરી તેણે કરજો હોય તો તેને શિક્ષા ફેરવી આપવી તેનો નિરણય કરવા માટે માત્ર તે અગાઉના ગુનાની સાખિત

જે બદલનો પુરાવો સવામાં આવે છે સરકાર વિરૂધ્ધ રેશન દુસાધ અને ખીજા ઇન્ડિયન બી રીપોર્ટ (કલકત્તા) વા ૫ પ્ર ૭૧૪

તોહમતવાળાની ૫૧૨. જે એવું સાબિત થાય કે કોઈ તોહમતવાળો સખસ ના ગેરહાજરીમાં યુ શી ગયો છે, અને તેને તાબડતોબ પકડવાની કાંઈ આશા નથી, શવો દફતરમાં લે તો જે ગુનાની ફરિયાદ થઈ હોય તે ગુનામાટે સદરહુ સખસને બી લેવા બાબત. ધનસાફ કરવાને અથવા ધનસાફ કરવા માટે કમિટ કરવાને જે કો

૨૮ બાયક હોય તે કોર્ટ તે સખસની ગેરહાજરીમાં ફરિયાદી તરફથી સાહેદો રજુ કર્યા હોય તો તેઓનો જુખાની લેવાને અને તે જુખાનીઓ લખી લેવા મુખત્યાર છે. સદરહુ સખસને પકડવામાં આવે એટલે જે તે જુખાની આપનાર મરણ પામ્યો હોય અથવા સાહેદો આપવાને અશક્ત હોય અથવા ધણી વાર લાગ્યા વગર અથવા ધણી ખરચ થયા વગર અથવા ધણી અરબણ પડ્યા વગર તેને હાજર કરી સકાતો નહી હોય અને તેટલીખધા વાર લ ગાડવી અથવા ખરચ કરવો અથવા અરબણ કરવી તે વાત મુકદમાની હકીકત ઉપર થો વ્યાજખી થતી નહી હોય તો, જે ગુનાનું તોહમત મુકયું હોય તે ગુના બાબત તોહમતવાળાની ચોકસી અથવા ધનસાફ થાય તે વખતે સદરહુ જુખાની તેની વિરૂધ્ધ પુરાવામાં આપવાનો અધિકાર છે.

ટીકા—આ કલમ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૩૨૬ ને મળતી છે અને તે મો અમલ કરવાનો હોય ત્યારે આગળ જુખાની લેવામાં આવેલી તે વખતે તે તોહમતવાળો નાસતો ફરતો હતો અને તેની પાછળ ધણી શોધ કર્યા છતાં અને તેની પાછળ હોડ્યા છતાં તોહમતવાળો પકડી શકાતો નહોતો એમ સ્પષ્ટ સાબિત કરવું જોઈએ રાણી વિરૂધ્ધ નંબર ૩ ધારી વીકલી રીપોર્ટ ૨૧ ફ ૧૨

બાબ ૪૨ મો.

ખત સખંધો હરાવો.

મુચરકાને બદલે ૫૧૩. જ્યારે કોઈપણ કોર્ટ અથવા અમલદાર જમીન સાથે નાણાંનો રકમ અ અથવા વગર જમીને ખત કરી આપવાનું કોઈ સખસને ફરમાવે, નામત મુકવા બા ત્યારે સારી રીતે ચાલવા બાબત ખત કરી આપવાનું હોય તે બાબત. ખત સિવાય કરીને તે ખત કરી આપવાને બદલે નાણાંની અથવા સરકારી પ્રામિસરી (વ્યાજની) નોટની જેટલી રકમ સદરહુ કોર્ટ અથવા અમલદાર હરાવે તેટલી રકમ અનામત મુકવાની પરવાનગી તે સખસને આપવાને સદરહુ કોર્ટ અથવા અમલદાર મુખત્યાર છે.

ખતનીસરત તો ૫૧૪. જ્યારે જ્યારે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે સાબેત થાય અને જે ઉથી કેમ કરવું. કોર્ટે આ કાયદા પ્રમાણે કાંઈ ખત લીધું હોય તેની, અથવા કોઈ પરેસીડેન્સી માલ્સ્ટરેટની અથવા પેહેલા વરગના માલ્સ્ટરેટની કોર્ટનો ખાત્રી થાય અથવા ખત કોઈ કોર્ટનો આગળ હાજર થવા બાબતનું હોય

ત્યારે, તે કોરટની ખાત્રી થાય,

કે સદરહુ ખત દંડમાં લેવા જંગ થયું છે. ત્યારે સદરહુ કોરટે તે સાબિતીના સખખ દફતરમાં દાખલ કરવા અને, તે ખતમાં કહેલો દંડ આપવાનું અથવા તે શા સાફ નહીં આપવા જોઈએ તેનું કારણ ખતાવવાનું સદરહુ ખતથી ખાંધી લીધેલાકે પાણુ સખસ તે ફરમાવવાને તે કોરટ મુખત્યાર છે,

જો પુરતુ કારણ ખતાવવામાં ન આવે, અને સદરહુ દંડ આપવામાં ન આવે, તો સદરહુ સખસની જંગમ મિલકત જપ્ત કરવા તથા વેચવા સારે વારંટ કહાડીને તેદંડ વસુલ કરવાને તે મુખત્યાર છે,

સદરહુ વારંટ જે કોરટે કહાડયું હોય તે કોરટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાંહે તે વારંટ ખજવવાનો અધિકાર છે, અને સદરહુ હદની બાહારે તે સખસની કાંઈપણ જંગમ મીલકત હોય તો જે જલ્લા માજીસ્ટરેટની હકુમતની સ્થાનિક હદમાંહે સદરહુ મિલકત જડે તે જલ્લા માજીસ્ટરેટ તે વારંટની ઉપર શેરો કરે એટલે તે મિલકત જપ્ત કરીને વેચવાનો અધિકાર તે વારંટથી મળશે.

જો સદરહુ દંડ આપવામાં નહીં આવે, અને સદરહુ જપ્તી તથા વેચાણથી તે વસુલ કરી શકાય નહીં, તો સદરહુ પ્રમાણુ જે સખસને ખાંધી લીધો હોય તે સખસ તે વારંટ કહાડનારી કોરટના હુકમથી દિવાની તુરંગમાં મહિના સુધીની મુદતની કેદને લાયક થશે.

કોરટની નજરમાં આવે તો તે લખી આપેલા દંડનો ઠાઈ પણ ભાગ માફ કરવાને અને તે ફક્ત થોડોક ભાગજ વસુલ કરવાને મુખત્યાર છે.

ટીકા—આ કલમ સન ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૩૬૧-૩૬૭ ૪૬૮ ના પારેમાં ક ૧૦૨ ને ૫૦૨ ના ૧૦૨-૩-૪-૫-૭ ને ૫૦૩ તથા ૫૧૪ ને મળતી છે.

જો કે તોહામતવાળા સખસના જમીન પાસેથી હીંદુસ્થાનના ફોજદારી કાયદાની કલમ ૧૭૪ મુજબ દંડ વસુલ કરેલો હોય તોપણ તે કલમ મુજબ તે તોહામતવાળા સખસ ઉપર સારવજનિક નોકરનો હુકમ તોડવાને સાફ કામ ચલાવવાને કાંઈ અટકાવ નથી તાજમુડી લાહોરી વીકલી રીપોર્ટ ૧૦ પ્ર ૪

જે મુચરકાઓ ખજવવાને હુકમ કરવામાં આવે તે મુચરકાની રકમમાં કાંઈ પણ એક છું કરવાને હાથકોરટને સત્તા નથી જો એ રકમ ઘણીજ ખારે હોય તો તે બાખત સરકારે ખાં બખતું જોઈએ સરકારે વિરૂધ્ધ તુર હલક ઇન્ડિયન લા રીપોર્ટ કલકત્તા વા ૩ પ્ર ૭૭૫

સુલેહનો બંગ ન કરે તે સાફ જે સાધારણ રીતે સાધમ અચરકા લીધા હોય ત્યારે જો કે જોની ફરીયાદ ઉપરથી મુચરકા લેવામાં આવ્યા હોય તે સખસના ઉપર કાંઈ હુમલો કરવામાં ન આવ્યો હોય તોપણ કોઈપણ પરકારે તોહામતવાળાએ સુલેહનો બંગ કરેલો તે પર સંગે મુચરકો ખજવી થકાય છે જહાખ્સ વીકલી રીપોર્ટ ૧૫ પ્ર ૧૪

એક માણસ ડીસ્ત્રીક્ટમાં માજીસ્ટરેટને સુલેહનો બંગ એક અમુક માણસના સખધમાં નહીં કરવા સખધી મુચરકો લખી આપે છે આ ડીસ્ત્રીક્ટની બાહાર ખીજા ડીસ્ત્રીક્ટમાંતેજ માણસનીઉપર હુમલો મુચરકો લખીઆપનાર જયારે કરે છે ત્યારે તેનાઉપર જેલા ડીસ્ત્રીક્ટવાળા

જે માણસને મુચરકો બપો આપવામાં આવે તેમાં માણસને આ કલમ પ્રમાણે કામ ચલાવી શકે છે, રાણી વિરધ સ્વામીજીએ ચાંચરી બંગાળા લા રીપોર્ટ વા ૨૦ પ્ર ૧૧

મુચરકાનો અમલ કરતાં પહેલાં મુચરકો શા માટે ન બળવવા તેનું કારણ બતાવવાનો સંપૂર્ણ લાગે તે હિમતવાળાને આપવો જોઈએ હાથ માનજી ૧૧ બું રી ૩૬ બગીનને પછી કારણ બતાવવાનો લાગે સંપૂર્ણ આપવો જોઈએ કુટી કોઈપરતની ૧૫ બું રી ૮૨; રાણી વિરધ દુરગા દાસ બચાવવારજી બંગાળા લા રીપોર્ટ વા ૭ પ્ર ૩૭

અમુક દિવસે હાજર રહેવાનો એક સમસનો મુચરકો લેવામાં આવે હતા તે દીવસે તે હાજર થયા. બીજે દીવસે જે કામ કાઢાડવામાં આવ્યું અને તેને પોકારવામાં આવ્યું તે દીવસે તે હાજર નહોતા તેથી તે મુચરકો બળવવાનો જે હુકમ કરવામાં આવ્યો તે ગેર કાયદેસર છે, મદ્રાસ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ એપે. પ્ર. ૪૪૬.

૫૧૪મી કલમ પ્રમાણે ૫૧૫. પરેસિડેન્સી માણસને અથવા જીલ્લા માણસને સિ જીલ્લા હુકમો ઉપર વાચ બીજા કોઈપણ માણસને ૫૧૪ મી કલમ પ્રમાણે કરેલા અપોલો બાબત ત સધળા હુકમો ઉપર જીલ્લા માણસને અંગીલ કરી શકાશે અથવા તે હુકમો તપાસ થવા જો એ પ્રમાણે અંગીલ કરવામાં નહી આવે તો તે હુકમો વા બાબત. દુરસ્ત કરવાનો જીલ્લા માણસને અધિકાર છે.

કેટલાએક મુચરકા ૫૧૬. હાઈકોર્ટ અથવા સેશન કોર્ટમાં હાજર થવા તથા ઉપરથી લેહણી થ હાજર રહેવા બાબતનાં ખત ઉપરથી લેહણી થયેલી રકમ વસુલ થયેલી રકમ વસુલ લ કરવાનું કોઈપણ માણસને ફરમાવવાને સદરજુ હાઈકોર્ટ રવાનું ફરમાવવાનો ટ અથવા સેશન કોર્ટ મુખત્યાર છે. અધિકાર.

બાબ ૪૩ મો.

મિલકતની વ્યવસ્થા કરવા બાબત.

જે મિલકત સ ૫૧૭ બચારે કોઈપણ ફોજદારી કોર્ટમાં કાંઈ ચોક્કસ અથવા બાંધી ગુનો કર્યો ધનસાફર કામ પુર થઈ રહે, ત્યારે તે કોર્ટની આગળ રજૂ કરે હોય તે મિલકતની લા જે દસ્તાવેજ અથવા બીજી મિલકત સબંધિ કાંઈપણ રૂનો ક વ્યવસ્થા કરવા રવાનું જણાવું હોય અથવા કોઈપણ ગુનો કરવા માટે જેનો ઉપ બાબત હુકમ. યોગ કરવામાં આવ્યો હોય તેવા દસ્તાવેજની અથવા બિજી મિલક તની વ્યવસ્થા કરવા બાબત પોતાને યોગ લાગે એવો હુકમ કરવા ને તે કોર્ટ મુખત્યાર છે.

બચાર કોઈ હાઈકોર્ટ અથવા સેશન કોર્ટ સદરજુ પ્રકારનો હુકમ કરે, અને સ દરજુ મિલકત ઉપર જે સમસનો હક હોય તે સમસને તે મિલકત તે કોર્ટના પોતા ના અમલદારની મારફતે સ્વાધિન કરવાનું સુગમ પટિ શકતું નહિ હોય, ત્યારે જીલ્લા માણસને તે હુકમ અમલમાં લાવવો એવું ફરમાવવાને સદરજુ કોર્ટ મુખત્યાર છે.

જે મુકદ્દમામાં અપિલ ચાલતી હોય તે મુકદ્દમામાં આ કલમ મુજબ કાંઈ હુકમ ફરવામાં આવે ત્યારે (તે મિલકત જીવતાં જનવર નહી હોય અથવા તે એની મેળે વે

હૈલી ખગડી જાય એવી નાહી હોય તો) સદરહુ અપીલ કંવા શાર આગેલી મુદત વિતી જાય ત્યાં સુધી અથવા સદરહુ અપીલ તે મુદતની અંદર કરવામાં આવે ત્યારે સદરહુ અપીલનો નિકાલ કરવામાં આવે ત્યાં સુધી સદરહુ હુકમ બજાવવો નહીં.

ખુલાસો—આ કલમમાં ‘મિલકત’ એ શબ્દમાં, જે મિલકત સખંધી હોના કર્યાનું જાણાતું હોય તેવી મિલકત હોય તો, જે મિલકત અસલ કોઈપણ પક્ષકારના કબજામાં અથવા અખત્યારમાં હોય તેવી મિલકતનોજ સમાસ થાય છે એટલુંજ નહીં, પણ તે મિલકતનું રૂપ ફેરવીને ખોજ જે મિલકત કરી હોય તેનો અથવા ખોજ જે મિલકત સાથે તે મિલકતનો બદલો કર્યો હોય તે મિલકતનો પણ સમાસ થાય છે, અને એ પ્રમાણે રૂપ ફેરવીને અથવા બદલો કરીને સાક્ષાત અથવા ખોજ રીતે મેળવેલી કોઈપણ વસ્તુનો સમાસ થાય છે.

ટીકા—તોહમતદારને પુરાવાની ખામીને લીધે છાડી મુકવામાં આવે અથવાનિરોધાપ કરવામાં આવે ત્યારેજ મિલકત સખંધી ગુનેા થયા હોય તે મિલકત રોકી રાખવા કાંઈ કારણ ન હોય તો તે મિલકત તેને પાછી સોંપી દેવા કોરટ અધ્યાએલી છે—અનુપુરુષા બાધના કામમાં ઇડીયન લા રીપોર્ટ મુબાઈ વા ૧ પ્ર ૧૩૦

જે મિલકત સખંધી ગુનેા થયા હોય તે મિલકત તોહમતદાર પાસેથી ત્રીજા સખસે ૫૨ માણીકપણેલીની હોય તોપણ તે મિલકતનો કબજો અરીદદાર પાસેરહેવા દેવાનહીજે અપરીદદાર પાસે તે રહેવા દઈ કરિયાદને તેનું વળતર દેવામાંથી અપાવાય નહીં નોખા કોરટો આચરે જીવિરૂં લાલગંદ સેખ વી ૨૦ પર ૩૮

આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૮૧ ને મળતી છે આ કલમનો ત્રીજો ભાગ નો છે અને તે મુબાઈની હાઈકોર્ટ હમણું એક કાનુન કરેલી તે પ્રમાણે આ કલમમાં આ ફરોવ કરે છે

ક એ અ ની એક નોટ ચોરી તે નોટના પહંસા બ એ ક ને પ્રમાનથી અને પ્રમાણીકપણે આપ્યા. ક ઉપર ચોરીની સાખીતી થઈ તે વખતે તે નોટ અને ના આપતાં માં જીરોટ બ ને આપી. એ નોટ મુજ માલકને મળે કે બ ને મળેએવિશે સેશન જડજનને સશય આંચો તેથી તેણે આ કામ હાઈકોર્ટના અનિપ્રાય માટે માફદયુ સેશન જડજનું કહેવું એ હતું કે સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૬ ની કલમ ૧૦૮ ઉદાહરણ (અ) ઉપથી જ્ઞેતાં તે નોટનું સ્વામિત્વ બ પાસે ગયું એમ થતું નથી સખખ તે નોટ અ ને મળવી જોઈએ તેમાં હાઈકોર્ટ ફરોવ કરે કે સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૬ ની કલમ ૭૬ અને ૧૦૮ એ આ કામ ને લાગુ પડતી નથી કારણ કે આ કામમાં બ એ નોટ લીધી તે અરીદો લીધી નહીં છતાં ક પાસેથી નોટ લીધી અને તે નોટનું નાંચું તેને આપ્યું એટલે એક તરેહના પહંસા લઈને ખોજ તરેહના પહંસા આપ્યા અને તે ફક્ત તેણે તદન પ્રમાણીકપણે કરેલુંજ સખખ બ ને તે નોટ પાછી આપવી બ્યાજની છે સરકાર વિરૂં મિચલ ઇડીયન લા રીપોર્ટ (કલકતા) વા. ૩ પ્ર. ૩૭૬

ખુબી પુરવક જોરા ફરોવથી ચોરીનો માલ લીધા બદલ ફોર્મની પર તોહમત છતાં તે માલ ચોરીના છે એ બદલ પુરાવા ન હોવાથી માજરતેટો આગેપિતને છાડી દીધા હોય અને માલ તો ચોરીનો છે એમ માજરતેટની ખાત્રી થઈ હોય તો તે માલની કલમ ૪૧૬

પ્રમાણે વ્યવસ્થા કરવા વિશે હુકમ કરવાનો માલુમસ્તરેને અધિકાર છે. જે ઠેકાણે અધીક્ષકાર છે તે ઠેકાણે તે કાર્યમાં અપીલ કરવા પછી હાઇકોર્ટને તપાસણી અરજ કરવી તે પહેલાં કરવી નહીં સરકાર વિરૂધ્ધ નીલંબર ખાત્રુ ધંડીયન લા. રી. અદલાખાદ વા. ૨ પ્ર. ૩૫૨

જીલા માલુમસ્તરેટ ૫૧૮. કોર્ટ ૫૧૭ મી કલમ પ્રમાણે હુકમ પોતેજ કરવાને ને અથવા પેટા વૃક્ષ બદલે તે મિલકત જીલા માલુમસ્તરેટને અથવા પેટા વૃક્ષી માલુમસ્તરેટને સ્વાધીન કરવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે, અને તે માલુમસ્તરેટ, એવે પ્રસંગે, જાણે તે મિલકત પોલીસે પકડેલી હોય કરવાનો અધિકાર અને તે પકડવાનો રિપોર્ટ આ કાયદામાં આગળ કહેલી રીતે પોતાને કર્યો હોય એવી રીતે તે મિલકતની તજવોજ કરવી.

નિરપરાધી ખરી ૫૧૯. જે ગુનામાં ચોરીનો અથવા ચોરીની મિલકત લેવાનો દ્વારને તોહમતવા સમાસ થતો હોય તે ગુનો, અથવા જે ગુનો ચોરી અથવા ચોરી જાના શરીર ઉપર ની મિલકત લેવી એવો થતો હોય તે ગુનો, કોઈપણ સખસની ઉપર કરાવવામાં આવે અને એવું સાબિત થાય કે તે મિલકત ચોરે આપવા ખાખત. લી છે એવું જાણા વગર અથવા એવું માનવાનું કારણ હોયા વગર ખોજ કોઈ સંસે તે ચોરીની મિલકત તેની પાસેની ખરીદ

કરેલી તથા તકશીરવાર કરાવેલા સખસને પકડ્યો ત્યારે તેના કખજામાંથી કાંઈપણ પછ સા કાઢાડેલા છે ત્યારે સદરહુ ખરીદદારની અરજ ઉપરથી અને ચોરીની મિલકતનો કખજો લેવાનો જે સખસનો હક હશે તે સખસને તે મિલકત પાછી આપવામાં આવે થી શદરહુ ખરીદદારે આપેલી કીમત કરતાં વતી નહોય એવી એક રકમ તેને સદરહુ પર્થશામાંથી આપવી એવો હુકમ કરવાને કોર્ટ મુખત્યાર છે.

ટીકા.—આ કલમ ધણી ઉપયોગી ને નિરપ્રતિ ખરીદદારના લાભમાં છે આ કલમ બહારાણી વિક્ટોરીયા સરકારના રાજ્યના ૩૦ અને ૩૧ મા વરસમાં પસાર થયેલા ૨૮૧ ટકુર ખાખ ૩૫ ની કલમ ૧૦ ઉપરથી રચવામાં આવી છે.

૫૧૭ મી અથવા ૫૨૦. અપીલની મંજૂરીયતની, લખીને મોકલવાની અથવા ૫૧૮ મી અથવા પાસની કોઈપણ કોર્ટ ૫૧૭ મી, ૫૧૮ મી અથવા ૫૧૯ મી કલમ મુજબ પોતાના તાખા માંહેની કોઈ કોર્ટે કરેલા કોઈ હુકમ ખાખત પોતે વિચાર કરે ત્યાં સુધી તે હુકમ અમલમાં લાવવાનું અમલમાં લાવવા બંધ રાખવું એવું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે, અને તે હુકમ બદલવાને અથવા તેમાં ફેરફાર કરવાને અથવા તે રદ કરવાને તે કોર્ટ મુખત્યાર છે.

આખરું લેવાજો ૫૨૧. હિંદુસ્થાનના ફેજદારી કાયદાની કલમ ૨૯૨ મી, ૨૯૩ તથાખીલ ખાખત મી, ૫૦૧ અથવા ૫૦૨ જી કલમ પ્રમાણે ગુનો સાબિત થયા નો નાશ કરવા ખા નો કરાવ કરવામાં આવે, ત્યારે જે વસ્તુના સખધમાં તે ગુનો સાબિત થયો એવો કરાવ કર્યો હોય તે વસ્તુની જે નકલો કોર્ટ

ટના હવાલામાં હોય અથવા તકશીરવાર કરેલા સખ ના કમળ માં અથવા અખત્યારમાં રહેલી હોય તે સઘળી નકલોનો નાશ કરવાનો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

તેવીજ રીતે હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૨૯૨ મી, ૨૯૩ મી, ૨૭૪ મી અથવા ૨૯૫ મી કલમ પ્રમાણે ગુનો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવામાં આવે ત્યારે આવ ની અથવા પીવાની જે વસ્તુના સખંધમાં, અથવા જે વાસણના સખંધમાં, અથ ત ઇયાર કરેલાં જે અઉસદના સખંધમાં, તે ગુનો સાબિત થયાનો ઠરાવ કર્યો હોય તે નો નાશ કરવાનો હુકમ કરવાને કોરટ મુખત્યાર છે.

સ્થાવર મિલકત ૫૨૨. જે ગુનામાં સાપરાધ જળ વાપર્યુ હોય તે ગુનો કોઈ નોકખલ્લેપાછોઆ સખસની ઉપર ઠરાવવામાં આવે, અને સદરહુ જળથી કાંઈ સ્થા મવાનો અધિકાર વર વિલકતનો કખજે કોઈ સખસની પાસેથી છીનવી લેવામાં આ વ્યો છે એમ તે કોરટને જણાય, ત્યારે તે કોરટ જે યોગ ધારે તો તે મિલકતનો કખજે તે સખસને પાછો આપવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

આ પ્રકારના કોઈપણ હુકમ ઉપરથી કોઈ સખસ દિવાનીમાં ફરિયાદ કરીને તે સ્થાવર મિલકત ઉપર કાંઈ હક અથવા તે મિલકતમાં કાંઈ હિત સખંધ સાબિત કરી શકે તે હકને અથવા હિત સખંધને હરકત પોહોચશે નહીં.

૫૧ મી કલમ મુ ૫૨૩. ૫૧ મી કલમ મુજબ લીધેલો મિલકત અથવા કાંઈ મિ જબ લીધેલી મિલ લકત ચોરેલી છે એવું કહેવામાં આવે અથવા એવો શક જાય કતઅથવા ચોરીનો તેવી મિલકત અથવા કાંઈપણ ગુનો થયાનો શક ઉત્પન થાય એ મિલકત પકડ્યા પ વી સ્થિતિમાં જરેલી મિલકત કોઈપણ પોલીસ અમલદારના પ છીપોલીસેકેમકરવું કરવામાં આવે તે ખાખત તુરત કોઈ માલુસ્તરેટને રીપોટ કરવો, અને તે મિલકતનો કખજે લેવાનો જે સખસનો હક હોય

તો સખસને તે મિલકત સ્વાધીન કરવા સખંધી, અથવા સદરહુ સખસ કો જી છે તે નકો થઈ શકે નહી, તો તે મિલકત પેહરામાં રાખવા સખંધી તથા ર જી કરવા સખંધી પોતાને દુરસ્ત લાગે એવો હુકમ તે માલુસ્તરેટ કરવો.

પકડેલી મિલકત જે સખસનો એ પ્રમાણે હક હોય તે સખસ માલમ પડયો હો નો ધણી માલમપ ય, તો તે માલુસ્તરેટને કાંઈ સરત કરવાનું દુરસ્ત લાગે તે શર હયો નહી હોય તે મિલકત તે સખસને સ્વાધીન કરવાનો હુકમ કરવાને તે મા ત્યારે કેમ કરવું. લુસ્તરેટ મુખત્યાર છે જે સદરહુ સખસ માલમ નહી પડયો હોય

તો તે માલુસ્તરેટ મિલકત અટકાવી રાખવાને મુખત્યાર છે. અને તે પ્રસંગે તે માલુસ્તરેટ એક જાહેરનામું કાહાડીને તે મિલકતમાં જે જે ચીજ હોય તે વિશેશોકરીને જણાવવો અને તેમાં એમ ફરમાવવું કે જે સખસનો અમિલકત ઉપર દાવો હોય તે સખસે આ જાહેરનામાની તારીખથી છ મહિનામાં હાજર થઈને પોતાનો દા વો સાબિત કરવા.

ટીકા—અરજદારના ઉપર ચોરીનું તોહમત આપ્યું તેમાંથી તે મુક્ત થશે. ત્યારબાદ તકરારી મિલકતનો દાવાદાર હોય તેને કોર્ટની ખાત્રી કરી આપવી એટલે તે મિલકત તેને આપવામાં આવશે એવું બહારમાં કાઢાડવામાં આવ્યું હતું પણ કોઈ હાજર થયું. હીપ રાંતું એ અરજદારે પોતાનો દાવા બતાવ્યો અને સાક્ષીઓ બોલાવવાની દરખાસ્ત કરી. પણ માજીસ્ટ્રેટ ના પાકી અને અરજદારની અરજ નામંજૂર કરી. હાઇકોર્ટ એમ ઠરાવ્યું કે સાક્ષી બોલાવવા જોઈતા હતા સુખન સાહુ વિં સરકાર વી. શી. ૧૮૩. ૫.

છ મહિના મ.કોષ ૫૨૪. જે સદરહ મુદતમાં કોઈ સખસ સદરહ મિલકત દાવા કરનાર હાજર ઉપર પોતાનો દાવા સાબિત ન કરે, અને તે મિલકત જે નથાયતો શુ કરવું. સખસના કબજામાંથી જરૂરી તે સખસને તે મિલકત કાયદાસર મળેલી એવું તે બતાવી નહીં શકે તો તે મિલકત પર સરકારનો ન્યવરથાધિકાર થશે. અને પેરિસિટેન્સી માજીસ્ટ્રેટના અથવા જજલા માજીસ્ટ્રેટના અથવા પેટા તુકરી માજીસ્ટ્રેટના અથવા જેલલા વરગના જે માજીસ્ટ્રેટને સ્થાનિક સરકારે આ બાબત અધિકાર આપ્યો હોય તે માજીસ્ટ્રેટના હુકમ પ્રમાણે તે મિલકત વેચવાનો અપત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે કરેલા દરેક હુકમની બાબતમાં અપીલ સદરહ પ્રકારનો હુકમકરનારો કોર્ટ શિક્ષાના જે હુકમ કરે તે હુકમો ઉપર અપીલો જે કોર્ટમાં ચાલતી હોય તે કોર્ટમાં ચાલશે.

બગરી નય એવી ૫૨૫ જે સદરહ મિલકતનો કબજો લેવાનો જે સખસનો હક મિલકત વચવાનો અ હોય તે સખસ માલમ પડ્યો ન હોય અથવા ગેરહાજર હોય અધિકાર.

જે સદરહ મિલકત એની મેળે વેહેલો બગરી નય એવી હોય, અથવા, જે માજીસ્ટ્રેટને તે મિલકત પકડવાનો રીપોર્ટ કર્યો હોય તે માજીસ્ટ્રેટનો મત એવા હોય કે તે મિલકત વેચવાથી તેના ધણીને કાયદો થશે તો તે માજીસ્ટ્રેટ ગમે તે વખતે તે વેચવાનું ફરમાવવાને મુખત્યાર છે અને સદરહ વેચાણની નકો ઉત્પત્ત તે પરંતુ મી તથા પરંતુ મી કલમના દરખા બની શકે તેટલે સુધી લાગુ પડશે.

બાબ ૪૪ મો.

ફોજદારો મુકદમા ખીજની પાસે મોકલવા બાબત.

હાઇકોર્ટના મુકદ ૫૨૬ બ્યારે હાઇકોર્ટને એવું દેખાડવામાં આવે કે—
મો ખીજની પાસે
મોકલવાને, અથવા
પોતાની મેળે તેને
ધનસાફ કરવાને મુ
ખત્યાર છે.

(અ) તેના તાબામાં હોની કોઈ પણ ફોજદારી કોર્ટમાં કાંઈ ચોકરી અથવા ધનસાફ

બ્યાજખો રીતે અને નિરૂપણપાતથી થઈ શકશે નહીં, અથવા।

(ખ) કાયદાની અ સાધારણ મુસોલોવાળી કાંઈ તકરાર ઉઠે એવો સંભવ છે.અથવા,
(ક) જે જમાએ અથવા જે જગાની પાસે કોઈ પણ ગુન્હો કરવામાં આવ્યો હોય તે જગા સદરહુ ગુન્હાની ખાત્રી લાયક ચોકશી અથવા ઇનસાફ કરવા માટે જોવાની જરૂર પડે અથવા.

(ડ) આ કલમ પ્રમાણે હુકમ કરવાથી પક્ષકારોને અથવા સાહેદોને સામાન્ય રીતે સ ગવડ પડશે,

(ધ) અથવા ઇનસાફનાં કારણ સારૂ એવા પ્રકારનો હુકમ યોગ્ય છે.

ત્યારે તે હેઠળ લખ્યા મુજબ હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.--

(૧) કોઈ પણ ગુન્હાની ચોકશી અથવા ઇનસાફ ૧૯૭ મીથી ૧૮૪ મી (અ ખં ને કલમો સુધી) કલમો પ્રમાણે અધિકાર મળેલો ન હોય એવી પણ તે ગુન્હાની ચોક શી અથવા ઇનસાફ કરવાને ખીલ રીતે લાયક હોય એવી કોઈ પણ કોરટે કરવાએવો,

(૨) કોઈ પણ મુકરર ફ્રોજદારી મુકદ્દમો અથવા અપીલ અથવા કોઈ પણ મુકરર વરગના સદરહુ પ્રકારના મુકદ્દમા અથવા અપીલો પોતાના અખત્યાર હેઠળની કોઈ ફ્રો જદારી કોરટમાંથી ખશોડીને સમાન અથવા ઉંચિ હકુમતવાળી સદરહુ પ્રકારની ખી લ કોઈ પણ ફ્રોજદારો કોરટની પાસે મોકલવી એવે અથવા,

[૩] કોઈ પણ મુકરર ફ્રોજદારી મુકદ્દમો અથવા અપીલ પોતાની પાસે મોકલવી અને તેનો ઇનસાફ પોતે કરે એવો;

અથવા—તોહમતદારને ઇનસાફ થવા સારૂ પોતાની પાસે અથવા સેસન કોરટની પાસે મોકલવો એવો;

પરેસિડેન્સા માલ્સ્ટરેટની કોરટ સિવાય ખીલ કોઈપણ કોરટ માંહેના કોઈપણ મુકદ્દમાનો ઇનસાફ પોતાની આગળ કરવા માટે હાઈકોરટ તે મુકદ્દમો તે કોરટમાંથી ખસેડી લે, ત્યારે જો તે મુકદ્દમો એ પ્રમાણે ખશોડી લેવામાં આવ્યો નહોતો તે જે રીતે તે કોરટ કામ ચલાવત તેજ રીતે હાઈકોરટે, ૨૬૭ મી કલમમાં ઠરાવ્યું છે તે શિવાય ખીજે પ્રસંગે, સદરહુ ઇનસાફ કરવામાં કામ ચલાવવું.

આ કલમથી આપેલો અધિકાર ચલાવવા ખાખતની દરમ્મક ચરલ દરખાસ્ત ક રોને કરવી, અને ચરજદાર આરવોકેટ જનરલ ન હોય ત્યારે તે દરખાસ્તના ટેકામાં આફીડેવીટ (સોગનનામું) અથવા પ્રતિજ્ઞા કરવી.

જ્યારે કોઈ તોહમતવાળો શખસ આ કલમ પ્રમાણે ચરલ કરે, ત્યારે જો મને તકશીરવાર ઠરાવવામાં આવશે તો હું ફરીયાદી કામ ચલાવનારનો ખરચ આપીશ એ વી શરતથી એક ખત, જમીન શાય કે વગર જમીને, લખિ આપવાનું તેને ફરમાવ વાને હાઈકોરટ મુખત્યાર છે.

આકલમપ્રમાણે સદરહુ પ્રકારની કોઈપણ ચરલ કરનારા દરેક તોહમતવાળા કચેલી ચરલનો સખસે તે ચરલની લેખી નોટીસ તથા જે આધારે તે ચરલ ક

નોટીસ પબ્લિક રી હોય તે આધારોની એક નકલ પબ્લિક પ્રાસીક્યુટરને આપ પ્રસિક્યુટરનેઆ વી અને સદરહુ નોટીસ આપવામાં આવે ત્યારથી તે અરજીની સુ થવા બાબત. નાવણી થતાં સુધીમાં આછામાં આછા ચોતીસ કલાક ગયા વગર તે અરજીના ગ્રાહકો ઉપરથી કાંઈપણ હુકમ કરવો નહીં.

૧૮૭ મી કલમ મુજબ કરેલા કોઈપણ હુકમને આ કલમ માંહેના કોઈપણમજકુર થી બાધ થાય છે એવું સમજવું નહીં.

૫૨૬ મી કલમ “૫૨૬. આ. કોઈપણ ફોજદારી મુકદ્દમામાં અથવા અપીલમાં પ્રમાણે અરજીકરે સુનાવણી સર થવાની અગાઉ પબ્લિક પ્રાસિક્યુટર, ફરીયાદી અ થીવચમાં મુલતવી થવા તોહમતદાર જે કોરટમાં મુકદ્દમો અથવા અપીલ ચાલતી હ રાખવા બાબત. શે તે કોરટને મુકદ્દમાના સબધમાં ૫૨૬ મી કલમ પ્રમાણે અરજી કરવાનો પોતાનો ધરિદો છે એવું જાહેર કરે, તો તોહમતદારને તેનો જવાબ કરવાનું કહેવાની અગાઉ, અથવા અપીલની બાબતમાં, અપીલની સુ નાવણી થવાની અગાઉ અરજી કરી શકાય અને તે ઉપર હુકમ મેળવી શકાય એટ લો વખત મળે એવો રીતે કોરટે કલમ ૩૪૪ માં આપેલો રૂઝથી અથવા વચમાં મુલ તવી રાખવાનો અધિકાર ચલાવવો જોઈએ.

ટીકા —આ કલમ સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૪ ને મળતી છે અને છે લો બાગ નદન નવો છે તથા કલમ ૫૨૬ આ સને ૧૮૮૪ ના આક્ટ ખીલ્ડ ઉપરથી નવી રાખલ કરવામાં આવી છે.

કોઈ જુદા દસ્તાવેજ અથવા જુદી સાક્ષીના કેસમાં જે જડજ તે કેસનો ધનસાફ કર વાનો હોય તે જડજે તે ચુંદા બન્યા છે એવો મત આપ્યો એટલાજ ઉપરથી તે કેસ તે ની પાસેથી ખીજી કોરટમાં ધનસાફ થવા માકલાય નહી પણ ધનસાફને કાંઈ ગેરબ્યાજખીલ રકત થતી ન હોય અને પક્ષકારને તેના સાહેબને પણ કાંઈ અગવડતાવાજી ન હોય તો તે જડજને ત્યાંથી તે કેસ ખીજી જડજને ત્યાં ધનસાફ થવા માકલી શકાય—અરજી ચેલેરેડી ના કામમાં મદ્રાસ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૫ પ્ર. ૨૧૨.

ફોજદારીમુકદ્દમા ૫૨૭. કોઈપણ મુકરર ફોજદારી મુકદ્દમો અથવા અપીલ એક તથા અપીલોખી હાઇ કોરટમાંથી ખીજી કોઈ હાઇકોરટની પાસે અથવા એક હાઇકો બંપાસે મોકલવા રટના તાખા માંહેની કોઈપણ ફોજદારી કોરટમાંથી ખીજી કોઈ બાબત ગવનર જ હાઇકોરટના તાખા માંહેની સમાન અથવા ઉંચી હુકમતવાળી ખી નરલધનકાંઉશિલ જ કોઈપણ ફોજદારી કોરટની પાસે મોકલવાથી ન્યાયનો હેતુ પા નો અધિકાર. ૨ પરશે અથવા પક્ષકારોને અથવા સાહેબને સામાન્ય રીતે સગવડ પરશે એમ ગવનર જનરલ ધનકાંઉસીલને જણાવ, ત્યારે બ્યાજે ૬ આફ ઈંડિયામાં જાહેરનામું પ્રસિદ્ધ કરીને તે પરમાણુ તે મુકદ્દમો અથવા અપીલ મોકલવી એવું ફરમાવવાને તે મુખત્યાર છે.

જે કોરટની પાસે સદરહુ મુકદ્દમો અથવા અપીલ મોકલામાં આવે તે કોરટે જા જી તે મુકદ્દમો અશલ પોતાને ત્યાં માંહેલો હોય અથવા તે અપીલ પોતાને કરી હોય

એવી રીતે તેની તજવીજ કરવી.

મુકદ્દમો લઈ લેવા પરંતુ કોઈપણ જલ્લા માલુસ્તરેટ અથવા પેટા તુકડિ માલુસ્તરેટ ને અથવા અન્યને રેટ પોતાના તાબા માં હોના કોઈ પણ માલુસ્તરેટનિ પાસેથી કોઈપણ સોંપવાને જલ્લામાં જ મુકદ્દમો લઈ લેવાને અથવા સદરહુ પરકારના કોઈપણ માલુસ્તરેટ અથવા પેટા તુકડિ માલુસ્તરેટને જે મુકદ્દમો પોતે સોંપ્યો હોય તે મુકદ્દમો પાછો મંગાવી લેવાને મુખત્યાર છે, અને તે મુકદ્દમાનિ ચોકશિ અથવા ધનસાફ કરવાને લાયક હોય એવા સદરહુ પરકારના અન્ય કોઈપણ માલુસ્તરેટનિ પાસે ચોકશિ અથવા ધનસાફ થવા માટે તે મુકદ્દમો મોકલવાને મુખત્યાર છે.

(કેટલાએક) વરગ જલ્લા માલુસ્તરેટને પોતાના તાબા માં હોના માલુસ્તરેટ પાસેના મુકદ્દમા લઈ લેવા થિ પોતાને દરસ્ત લાગે એવા વરગના મુકદ્દમામાં અથવા મુકરર નો અધિકાર જલ્લા વરગના મુકદ્દમા લઈ લેવાનો અધિકાર આપવાને સ્થાનિક સરકાર માલુસ્તરેટને આપેલ મુખત્યાર છે.

વાનો અપત્યાર.

આ કલમ પરમાણુ હુકમ કરનાર માલુસ્તરેટ તેમ પોતાનું કરવાનું કારણ લખિ મુકલું જોઈએ.

ટીકા—આ કલમ પ્રમાણે ધનસાફના કારણ સાર કામ એવી લેવાને એક પક્ષકાર અરજ કરે તો જીલ્લા પક્ષકારને તે અરજ વિરૂદ્ધ કારણ બતાવાનો લાગ આપવો જોઈએ ઉમરાળીંગ વિરૂદ્ધ ફરીઅદ ઈન્કીયત લા. રીપોર્ટ અલ્હાબાદ વા. ૩ પ્ર. ૭૪૯

સને ૧૮૯૧ ના આક્ટ ૨૫ની કલમ ૩૬ પ્રમાણે પોતાના તાબા માં હોના કોઈ કોરટમાંથી કાઢાડી લીધેલા ચિવાયનો મુકદ્દમો ડિસ્ત્રીક્ટ માલુસ્તરેટથી કામ ચલાવવા સાર ફલપાવ ર માલુસ્તરેટ ઉપર સોંપી શકાય નહીં થાણાના માલુસ્તરેટના પત્ર ઉપરથી ચલેલા એમ અરજાનો મુખાઈ હાઈકોર્ટનો કરાવ તા. ૧૪ જ્યુન સને ૧૮૭૦

જે પેટેલા વરગનો માલુસ્તરેટ જલ્લાનો માલુસ્તરેટ ન હોય અથવા જોને હવાસે જલ્લાનો કોઈ પણ ભાગ ન હોય એવા પેટેલા વરગનો માલુસ્તરેટ આ કલમ પ્રમાણે તજવીજ થવા સાર કોઈ મુકદ્દમો તાબાના માલુસ્તરેટ પાસે ચોકશી થકી નથી--રાજી વિરૂદ્ધ ફરીઅદ નીવાપા. તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૯૯ મુખાઈ કોર્ટનો કરાવ.

ખાખ ૪૫ મો

ગેરસિરસ્તે ચલાવેલા ખાખત.

ચલાવેલું કામ જેણે પરંતુ હેઠળ લખેલી વાતોમાંની કોઈપણ વાત કરવાનો અધિરસીરસ્તાના સખખ કાર કાયદાથી જે માલુસ્તરેટને મળ્યો હોય એટલે--
થી રદ થતુ નથી તે
વા ગેરસિરસ્તા ખાખત.

[અ] ૯૮ મી કલમ પ્રમાણે આડો લેવાનું વારંટ કાઢાવવું એવો;

- (ખ) ૧૫૫ મી કલમ પ્રમાણે પોલીસને કોઈ ગુન્હાનો તપાસ કરવાનું ફરમાવણું એવો.
 (ક) ૧૭૬ મી કલમ પ્રમાણે ધનકવેસ્ટ ભરવી એવો;
 (ડ) પોતાની કુકુમતની સ્થાનીક હદ માંહેના કોઈ સખશે સદરહુ હદની ખાહારકાંઠ ગુન્હો કર્યો હોય તે સખસને પોતાની હદમાં પકડવા માટે ૧૮૬ મી કલમ પ્રમાણે પરોસેસ કાહાડવો એવો;
 (ધ) ૧૯૧ મી કલમની રકમ [અ) અથવા રકમ (ખ) પ્રમાણે કોઈ ગુન્હો સાંભળવો એવો.

- (ક) ૧૯૨ મી કલમ પ્રમાણે કોઈ મુકદ્દમો ખીજની પાસે મોકલવો એવો.
 (ગ) ૩૩૭ મિ અથવા ૩૩૮ મિ કલમ મુજબ માફિનું વચન આપણું એવો,
 (હ) ૫૨૪ મિ અથવા ૫૨૫ મિ કલમ મુજબ મિલકત વેચવિ એવો; અથવા
 (આઈ) ૫૨૮ મિ કલમ પ્રમાણે કોઈ મુકદ્દમો ખેંચિ લેવો અને તેનો ધનસાફ પોતાની જાતે કરવો એવો;

તે માલ્સતરેટ ચુક કરિને સુધ યુધિયિ તે વાત કરે, તો તેને એવો અધિકાર મળયો નહોતો એટલાજ સખખથિ તેનું ચલાવેલું કામ રદ કરણું નહિ.

ચલાવેલું કામ જે ૫૩૦. ને કોઈપણ માલ્સતરેટને હેઠળ લખેલિ વાતો કરવા જેર શિરસ્તાના સખ નો અધિકાર કાયદાથિ મળેલો ન છતાં તે માંહેનિ કોઈપણ વા ખથિં રદ થાય છે તે ત તે કરશે (એટલે.

વા જેર શિરસ્તા ખાખત.

(અ) ૮૮ મિ કલમ પ્રમાણે મિલકત જપ્ત કરિને વેચશે.

(ખ) ટપાલ આફિસમાં કોઈ કાગળને માટે અથવા તાર ખાતામાં કોઈ તારને માટે આ હો લેવાનું વારંટ કાહારશે.

(ક) સુલેહ રાખવા સાફ તારણ માગશે.

(લ) સારિ રિતે ચાલવા ખાખત તારણ માગશે.

(ધ) સારિ રિતે ચાલવાને કાયદાનિ રૂએ ખાંધિ લિધેલા કોઈને સખખરા છોડિ દેશે.

(ક) સુલેહ રાખવા ખાખતનું ખત રદ કરશે.

(ગ) કોઈ સ્થાનિક અપકારક કૃત્ય સખંધિ ૧૩૩ મિ કલમ પ્રમાણે કાંઈ હુકમ કરશે.

[હ] કાંઈ લોકાપકારક કૃત્ય ફરિથિ નહિ કરવા ખાખત અથવા જારિ નહિ રાખવા ખાખત ૧૪૩ મિ કલમ પ્રમાણે હુકમ કરશે.

[આઈ] ૧૪૪ મિ કલમ પ્રમાણે કાંઈ હુકમ કાહાડશે.

[જ] ૧૨ મા ખાખ પ્રમાણે કાંઈ હુકમ કરશે.

[કે] ૧૯૧ મિ કલમનિ રકમ (ક) પ્રમાણે કોઈ યુનો સાંભળશે.

(લ) ખિજ કોઈ માલ્સતરેટ ચલાવેલાં તથા લખિ લીધેલાં કામ ઉપરથિ ૩૪૬ મિ કલમ પ્રમાણે શિકાનો હુકમ કરશે.

[મ] યજ્ઞમિ કલમ પ્રમાણે કામ મંગાવશે.

[ન] શુભરાતિ પાખત કાંઈ હુકમ કરશે.

[આ] ૫૧૪ મિ કલમ પ્રમાણે કરેલો કોઈ હુકમ ૫૧૫ મિ કલમ પ્રમાણે તપાસશે.

[પ] કોઈ યુનેગારનો ઇનસાફ કરશે.

[કયુ] સંક્ષેપ રીતે કોઈ યુનેગારનો ઇનસાફ કરશે, અથવા

[ર] અપિલનો નિકાલ કરશે.

તો તેણે અલાવેલું કામ રદ થશે.

ટીકા—આ કલમ સને ૧૮૭૨ના આક ૧૦ ની કમલ ૩૪ ની રકમ ૬ પાદકરવી આક્રીના ભાગને મળતી છે અને રકમ (ક) અને રકમ (પ) નવી છે.

જે યુનહાનો ઇનસાફ સંક્ષેપ રીતે કરવાનો પોતાનો અધિકાર નહોતો એવા યુનહાનો ઇનસાફ માજીસ્ટ્રેટે જી. ફી. ગ્રા. કોડના બાબ ૧૮ પ્રમાણે કરવાથી હાઇકોર્ટ કલમ ૩૪ પ્રમાણે માજીસ્ટ્રેટે કરેલું કામ રદ પાતલ છે એમ ઠરાવું છે સરકાર વિરૂદ્ધ અતરનો હન અઉરંગી વીકલી રી. ૨૨ પ્ર. ૪૩

જે યુનહાને માટે કાયદા પ્રમાણે શેશન જડાવને કમિટ કરવાનો અધિકાર ન હોય તે વા કામમાં ને કમિટ કરવામાં આવે તો તે અપત્યાર વગરનું છે અને કાંઈ ઉપયોગનું નથી ઉનાથ બંદુબાનરજી વીકલી રી. ૨૧ પ્ર. ૩૭

ફક્ત સેસન કોર્ટ સાંભળી શકે તેવા યુનહાનો ઇનસાફ એક માજીસ્ટ્રેટે કરેલો અને તોહામતવાળાને શિક્ષા કરી તે ઉપર તોહમવાળાએ અપીલ કરી તેમાં તે શિક્ષા ફેરવી કરી એમ ઠરાવું કે માજીસ્ટ્રેટેને એવા યુનહાનો ઇનસાફ કરવાનો અધિકાર નથી આકામમાં જે કામ અલાવવામાં આવ્યું તે રદ કરવામાં આવ્યું નહોતું તેથી પ્રથમ લીધેલા યુરાવ ઉપરથી માજીસ્ટ્રેટેને સેસન કમિટ કરવાનો હુકમ કરવાને અધિકાર છે રાણી વિરૂદ્ધ ઇલાહી ક્ષ ઈડીયન લો રીપોર્ટ અહલાબાદ વા, ૨ પ્ર. ૬૧૦

ખોટી જગાએ ય પજર કોઈપણ ચોકરી અથવા ઇનસાફ અથવા ખોજી કામ લાવેલાં કામ પાખત આલવું હોય ત્યારે કોઈપણ ફોજદારી કોર્ટનો ઠરાવ થયો હોય અથવા તે કોર્ટે શિક્ષાનો હુકમ અથવા (ખીજે) હુકમ કર્યો હોય ત્યારે તે ચોકરી અથવા ઇનસાફ અથવા ખીજી કામ જે સેસન તુકડીમાં અથવા જલમાં અથવા પેટા ટુકડીમાં અથવા ખીજી સ્થાનિક ક્ષેત્રમાં થવું જોઈએ ત્યાં નહીં થયું એટલાજ સખખ ઉપરથી સદરહુ ઠરાવ અથવા શિક્ષાનો હુકમ અથવા (ખીજે) હુકમ રદ કરવો નહીં, પણ સદરહુ સુધી ઇનસાફ ખરાખર થયો નહીં એમ જણાય તો જુદી વાત છે.

કમિટકરવાનાહુ પડર. જે કોઈપણ માજીસ્ટ્રેટ અથવા ખીજી અધિકારી જે અ કમગેરશિરસ્તેકરયા ધિકાર પોતાને આપેલા ન હોય તે જાણે પોતાને યોગ રીતે હોય તે કયાને વ્યવ આપેલા છે એવી રીતે તે અધિકાર અલાવી કોઈ તોહામતવા હારોપયોગી કરી ના સખસને સેશન કોર્ટ અથવા હાઇકોર્ટની આગળ તેનો રકમ. ઇનસાફ થવા સાફ કમિટ કરે, તો જે કોર્ટમાં તેને કમિટ કરે

વામાં આવે તે કોરટ, તે કામના કાગળ પત્રો તપાસી જોયા પછી જ એમ ધારે કે તોહમતવાળાને નુકશાન થયું નથી તો તે કમિટ કરવાનો હુકમ કરવાનો હુકમ કચ્છલ રાખવાને મુખત્યાર છે, પણ જો તે કામનો ચોકશી ચાલતા ક રમિયાન અને કમિટ કરવાનો હુકમ થતાં પેહેલાં સદરહુ માજીસ્તરેટની અથવા ખો જા અધિકારનો હુકમતવિશે તોહમતવાળા તરફથી અથવા ફરિયાદી તરફથી હરકત લેવામાં આવી ન હોય તો માત્ર તેવો અધિકાર છે.

જો તોહમતવાળાને નુકશાન થયું છે એવું કોરટની નજરમાં આવે અથવા ઉપર કહ્યા મુજબ હરકત લેવામાં આવી હોય, તો તેને કમિટ કરવાનો હુકમ રદ કરવા અને કોઈ લાયક માજીસ્તરેટને નવી ચોકશી કરવાનું ફરમાવણું.

૧૬૪ મી અથવા ૫૩૩. કોઈ તોહમતવાળા સખસની ૧૬૪ મી અથવા ૩૬૪ કલમમાં મી કલમ મુજબ લખી લીધેલી કચ્છલ અથવા ખીન્ને મચકુર હેના કરાવા મુજબ જો કોરટની આગળ પુરાવામાં આપ્યો હોય તે કોરટ જો એવું નચાલવા બાબત કરાવે કે તે મચકુર લખી લેનારો માજીસ્તરેટ સદરહુ કલમના કરાવો પ્રમાણે પુરણ રીતે ચાલેલો નથી તો તે કોરટે લખી લીધેલો મચકુર સદરહુ સખસે યોગ્ય રીતે કહ્યો હતો તે બાબતોના પુરાવો લેવો અને હિંદુસ્તાનના પુરાવાના આકટની ૯૧ મી કલમમાં ગમે તે કહ્યું હોય તોપણ જો તે શુકથી તોહમતવાળાને તે મુકદમાના અણુદોષ ઉપરથી પોતાનો જવાબ કરવામાં નુકશાન નહીં પોહોચ્યું હોય તો સદરહુ મચકુર પુરાવામાં લેવો જોઈએ.

૪૫૪મી કલમની ૫૩૪. ૪૫૪ મી કલમની ૨ જી રકમ લાગુ પડતી હોય એવી બી રજીસ્ટ્રમથી ફરમા બતમાં, તમે રાણીસાહેબની વિલાયતી રદ્યત છો કે નહીં એમ કોઈ વેલે સવાલ નહીં પુ પણ સખસને પુછવામાં આવ્યું તેથી કોઈપણ ચલાવેલા કામના છવા બાબત વ્યવહારપયોગીપણાને બાધ થશે નહિ.

તોહમતનામું ૫૩૫, કોઈ કરાવ કહી સંભળાવ્યો હોય અથવા કોઈ શિક્ષાને ધ્યાન નહીં કરવાનું હુકમ કર્યો હોય વ્યારે તોહમતનામું તદ્યાર કર્યું નહોતું એ કુળ. ટલાજ સખબ ઉપરથી તે કરાવ અથવા શિક્ષાનો હુકમ વ્યવહારપયોગી નથી એમ સમજવું નહીં પણ જો તેથી ઇનસાફ ખરોખર થયો નથી એમ અપીલ કોરટની અથવા તપાસની કોરટની નજરમાં ન આવે તો વ્યવહારપયોગી નથી એમ સમજવું નહીં.

જો અપીલ કોરટ અથવા તપાસની કોરટ એમ ધારે કે તોહમતનામું તદ્યાર નહીં કરવાથી ઇનસાફ ખરોખર થયો નથી, તો તેણે તોહમતનામું તદ્યાર કરવાનો તેણે તે તદ્યાર કર્યા પછીના લગતના પંચાયથી ઇનસાફ પાછો શરૂ કરવાનો હુકમ કરવો.

ટીકા—તોહમતનામું ફરમાવ્યા વગર માજીસ્તરેટ એક તોહમતદારના ઉપર ઇનસાફ નું કામ ચલાવી તેને શુદ્ધ નાસાબિત થયાનો કરાવ કરવો. આથી રીતે તોહમતનામું ત

હી રમાબાપી કાંઈ ધનસાફને ખર્ચ પોહોચ્યું નથી. તેથી જે ગુન્હો નાખ્યાં થયાનો ફરાવ કરવામાં આવે છે તે ફરાવ તોહોમતનામું નહીં ફરમાવવાના સખખથી છોડી મુકવાના ફરાવ ખરોખર નથી તેથી તેજ ગુન્હાની ખાખતમાં તેજ તોહોમતવાળાનું ફરીથી કામ ચાલી શકતું નથી રાણી વિ. ગરહુ વિગથે ઇ. લા. રી. અ. વા. ૩ પ્ર. ૧૨૯

આસેસરોનીમદદ ૫૩૬. આસેસરોની મદદથી ધનસાફ કરવો જોઈએ એવા કોઈ થીઈનસાફ થઈરા ગુન્હાનો ધનસાફ જ્યુરીથી કરવામાં આવે તો તેજ સખખ ઉપરથી કેએવાગુન્હાનોઈ તે ધનસાફનું કામ ખીન વ્યવહારપયોગી થશે નહીં.

નસાફજ્યુરીથીક

રવા ખાખત.

જ્યુરીથીધનસાફ જ્યુરીથી ધનસાફ કરવો જોઈએ એવા કોઈ ગુન્હાનો ધનસાફ થઈ શકે એવા ગુ આસેસરોની મદદથી કરવામાં આવે તો કોરટ પોતાનો ફરાવ દફતર નહાનોધનસાફઆ રમાં દાખલ કરે તેની અગાઉ તે વિશે હરકત લેવામાં ન આવે તો સેસરોનીમદદથીક તેજ સખખ ઉપરથી તે ધનસાફનું કામ ખીન વ્યવહારપયોગી રવા ખાખત. થશે નહીં.

ટીકા—અરજદારપર સને ૧૮૭૧ના નોંધવાના આક્ટ ૭ ની કલમ ૩૮ પ્રમાણે તો હોમતરાખી તેનો ધનસાફ સેસનજડને જ્યુરીની મદદ કરી તેનાપર તોહોમત સાખીત કર્યુ અરજદારે હાઈકોર્ટમાં અપીલ કરી તકરાર કરી કે સદરહુ તોહોમતનો ધનસાફ જ્યુરીનેકરવાને સરકારે ફરાવ કર્યો નથી તો આ કામમાં જ્યુરીથી ધનસાફ કર્યો તે ખરાખર નથી અરજદારનો ધનસાફ આસેસરથી થયો જોઈતો હતો તેમ થયો નથી માટે તે રદ કરવાને ઈએ તેમાં હાઈકોર્ટે ફરાવ કર્યો કે જે કામનો ધનસાફ આસેસરથી થવાનો તે કામનો ધનસાફ જ્યુરીથી થયો હોય તો તેટલાજ કારણથી તે ધનસાફ કાયદેસર નથી એમ થતું નથી પરંતુ આસેસરોએ જે તે કામનો ધનસાફ કર્યો હોત તો તે કામમાંની થયેલી વાત ઉપરથી અપીલ કરવાનો જે કેદીને હક મળત તે હક નાજુદ થતો નથી સરકાર વિ. ઝાહીમ અંદરાય અને ખીન ઇ. લા. રી. ક. વા. ૩ પ્ર. ૭૬૫

સેસન જડને ફેટલાએક તોહોમત ખાખત જ્યુરીની મદદથી અને ફેટલાએક તોહોમત આસેસરની મદદથી સેસન જડને ધનસાફ કરી શકે તેવા કામમાં જ્યુરીની મદદથી સેસન જડને ધનસાફનું કામ તોહોમતવાળાની સામે ચલાવ્યું તેમાં સેસન જડનેનો અને જ્યુરીનો એક મત થયો નહીં તેથી જે તોહોમત ખાખત આસેસરની મદદથી ધનસાફ કરી શકાય તેમ હતું તે ખાખતમાં સેસન જડને જ્યુરીના ફરાવથી વિરુદ્ધ પડી તોહોમતવાળાને શિક્ષા કરી તે ગેરકાયદેસર છે એમ ફરજી બુતનાદે ઇ. લા. રી. ક. વા. ૪ પ્ર. ૪૦૫

આસેસરની મદદથી કામ ચલાવી શકાય એવું કામ જ્યુરીની મદદથી ચલાવવામાં આવ્યું તેથી તે ચલાવેલું કામ તે સખખથી રદ કરવા સરખુ થતુ નથી પણ જ્યુરીને જડને જે સંમજુત આપી હોય તે સંમજુત જડને જજમેં છે એમ ગણી કેદીની અપીલમાં બળી શકાય છે રાણી. વિ. દુરધાઅરણસો વી, રી, ૨૪ પ્ર. ૩૦

ફરાવઅથવાશિક્ષા ૩૫૩યોગ્યકુમનવાળીકોર્ટકોર્ટકાંઈ ફરાવશિક્ષાનોહુકમ અથવા(ખીલ્લે નોહુકમ)તોહોમતના હુકમકરપોહોયતે,આકાયદામાંપાછળકહેલાહુકમફરાવોમાં અથવાખિલ્લે

મામાંઅથવાખીજાં નું ધોરણ રાખીને ૨૭ માં બાળ પ્રમાણે અપીલમાં અથવા તો
અલાવેલાંકામમાંનું સમાં હેઠળ લખેલા કારણસર ૨૬ કરવો નહીં અથવા ફેરવવો નહીં
અથવાકસુરનાસ અટકે—

ખખથી ક્યારેરદથ

૨૬.

ફરિયાદ અથવા સમનમાં અથવા વારંટમાં અથવા તોહામતનામામાં અથવા
ફેસલામાં અથવા ઇનસાફ પેરેલાં અથવા ઇનસાફ થતો હોય ત્યારે અલાવેલાં ખીજાં
કામમાં અથવા આ કાયદા પ્રમાણે કાંઈપણ ચોક્સીમાં અથવા ખીજાં અલાવેલાં કામમાં
કાંઈપણ ચુક અથવા કસુર અથવા ગેરશિરસ્તો થયાને લીધે, અથવા

૧૯૫ માં ક. પ્રમાણે જે મંજુરિયતની જરૂર હોય તે મંજુરિયત નહીં હોવાને
લીધે, અથવા ૩૨૪ બી ક. પ્રમાણે જ્યુરરીની અથવા આશોસરોની ટીપ સુધા
રવાની કસુરને લીધે, અથવા જ્યુરીને કરેલા આ દેશમાં કાંઈપણ ચુક થયાને
લીધે;

પણ જે સદરહુ ચુકથી, ગેરશિરસ્તાથી, મંજુરિયત ન હોવાથી અથવા જ્યુરીને
કરેલા આ દેશ માંહેની ચુકથી ગેર ઇનસાફ થયો ન હોય તો ન ૨૬ કરવો અથવા
ન ફેરવવો.

ટીકા---આ કલમ સને ૧૮૭૨ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૦૩ નો પારેગરાફ ૩ નો
૧૮૩ ના--૧--૨--૩૦૦--૪૬૪--ના ૬--૭ ને મળતી છે,

આ કલમમાં જે જે વિશેષ દરાવ છે તે વિશેષ દરાવ આ કાયદા મુજબ કરેલી ચોક
કથી તથા અલાવેલા ખીજા કામને હવે લાચ પાડવામાં આવ્યા છે ત્રીજી અને ચોથી ૨૬
મામાં જે ગિસેસ દરાવ છે તે નવા છે,

એક કામમાં માજીસ્ટરે તોહામતનામું લખીને ફરમાંબું નહીં પણ તોહમતવાળાની
મળતમાં જે જે તોહમતો મુકવામાં આવ્યાં હતાં તેનો પ્રકાર બરાબર રીતે તોહમતવાળાને
સમજાવવામાં આવ્યો હોય તેથી આ કામમાં એમ દરાવવામાં આવ્યું કે ઉપર બતાવેલીમા
માને વીધે કાંઈ ઇનસાફને અલેલ ચોહાચુ નથી બગવાન વિરૂદ્ધ દવાલ ગોપ વીકલી
રીપોર્ટ ૧૦ પ્ર, ૭

વારંટના મુકદ્દમાઓના ઇનસાફમાં કોઈને પોતાના જવાબમાં કોઈ સાક્ષી હોય તેમને
બોલવા કહેવા કસુર થઈ હોય તેથી દરાવને હરકત નથીરાણી વિરૂદ્ધ ટાટારામ વીકલી રીપો
ર્ટ ૧૧ પ્ર, ૧૫

તોહમતવાળા ઉપર પીનલગોડની કલમ ૪૭૧ મુજબ બદલાનતથી ઝોટા લેખ વાંચરવા
સખંધી તોહમત આવ્યું હતું તેમાં એવો દગવ થયો કે જ્યુરીને બેંચર સમજાવતી આવવા
માં આવી નહોતી ફરીયાદએ સાબીત કરવું જોઈતું હતું કે કમટી અને બદલાનતથી ઝો
ટા લેખ જાણી તે લેખ વારંથો છે જારસેદ કાજ વિરૂદ્ધ રાણી ઇંડીયત લા. રીપોર્ટ કલક
તા વા. ૮ પ્ર, ૪૪૨

ચોક્સી ચાલતાની દરમ્યાનમાં એવી રીતે ગેરકાયદાસર થાય કે જે સેશન કમિટી કર
વાનો હુકમ થયો હોય, તે ૨૬ કરવાને હાઈકોર્ટની નજરમાં રાખ્યે આવે તોપણ આવી જો

રકામદાર પરતબદ્ધી ધનસાકતું કામ આપ્યા પછી જો તોહામતવાળાને પોતાનો ખચાવ કરવામાં તથા ધનસાક મળવામાં જુકશાન થઈ ન હોય તોજે શિક્ષા કરવામાં આવી હોય તે શિક્ષા રદ કરવાને કાંઈ પુરતુ કારણ નથી જમસેદજી યાહાપુરજી મુખાઈ હાઈકોર્ટનો ડેક્રી રાવ તા. ૧૦ મી આગસ્ટ સને ૧૮૮૧.

અલાવેલાં કામમાં પૃ૩૮. આ કાયદા પ્રમાણે કાંઈ જરૂરી કરવામાં આવે ત્યારે ખામીનેલીધે અથ સમનમાં, રૂનાની સાખીતીના કરાવમાં, જરૂરીના હુકમમાં અથ વા રીતની કસુરને વાં તે સખાંધી અલાવેલાં ખીજાં કામમાં કાંઈપણ ખામીને લીધે લીધેજરૂરીગરકાય અથવા રીતની કસુરને લીધે તે જરૂરી ખીજાં વ્યવહારોપયોગી ફેસરથશે નહીં અ ગણુવો નહીં, અને તે જરૂરી કરનાર સખસને સાપરાધ પ્રવેશ ને જરૂરી કરનાર કરનાર ગણુવો નહીં. સાપરાધ પ્રવેશ કરનાર થશે નહીં.

ખાખ ૪૬ મો.

પરચુરણ.

જે કોર્ટની તથા પૃ૩૮. કોઈપણ હાઈકોર્ટની આગળ અથવા સદરહુ કોર્ટના સખસોની આગળ કોઈપણ અમલદારની આગળ કામમાં લેવાના સોગનનામા તથા સોગનનામા કરવા પ્રતિજ્ઞા સદરહુ કોર્ટની આગળ અથવા કલારક આફ ધી નોઅધીકાર છે તે કોનની આગળ અથવા તે કામ માટે નિમેલા કોઈપણ કમિશનર અથવા ખીજાં રાખસની આગળ, અથવા કોઈપણ જરૂરની આ ગળ, અથવા પ્રિટોરા ઇંડોયામાં રેકોર્ડની કોઈપણ કોર્ટમાં કોઈપણ સોગનનામા લે વા માટે નિમેલા કોઈપણ કમિશનરની આગળ, અથવા ઇંગલાંડમાં અથવા આયર લેંડમાં એન્સરોમાં સોગન આપવા માટે નિમેલા કોઈપણ કમિશનરની આગળ, અથ વા સ્કાટલાંડમાં સોગનનામા અથવા પ્રતિજ્ઞા લેવાનો અધિકાર જે માજીસ્ટ્રેટને આપ્યો હોય તે માજીસ્ટ્રેટની આગળ કરવાનો અધિકાર છે.

મુદાના સાહેબને પૃ૪૦. આ કાયદા પ્રમાણે કાંઈપણ ચોકશો, ઇનસાફ અથવા સમન કરવાનો અ મજીસ્ટ્રી કામ અલાવવામાં આવતુ હશે ત્યારે ગમે તે વખતે કોઈ અથ હાજર હોય પણ કોર્ટ કોઈપણ સખસને સાહેદ દાખલ સમન કરવાને, અથ એવા સખસની વા કોઈપણ સખસ હાજર હોય તેને સાહેદ દાખલ સમન કરવાને જખાની લેવાનો ન હોય તોપણ તેની જખાની લેવાને મુખત્યાર છે, અથવા જે સ અધિકાર. ખસની જખાની લેવાઈ ચુકી હોય તે સખસને ફરીથી ખોલાવી ને તેની ફરી તપાસ કરવાને મુખત્યાર છે, અને જો સદરહુ પ્ર કરના કોઈપણ સખસની સાહેદી તે મુકદમાને વ્યાજખી ફેસલો કરવા માટે તે કો ર્ટને જરૂરની જણાય, તો તેણે તે સખસને સમન કરોને તેની તપાસ કરવા અથ વા તે સખસને ફરીથી ખોલાવીને તેની ફરી તપાસ કરવી.

ટીકા — આ કલમ સને ૧૮૭૨ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૩૫૧ ને બદલે ધડવામાં આવી છે

ફરીયાદી તરફથી બતાવેલા સાહેદની જુઆની લીધા પછી બીજા વધુ સાહેદની માન જીસ્તરેટને જરૂર જણાય તથા તે તેમને બોલાવે તેઓ હાજર થાય નહીં તે કારણથી ફરીયાદી તરફનો પુરાવ નબળો છે એવું ઠરાવી ફરીયાદીની ફરીયાદ કાઠીનાંખી શકે નહીં—રાણી વિરૂધ્ધ બીજર ઘાસ બંગાળા લા રીપોર્ટ વા ૭ પ્ર ૬૧

જે સખસ ઉપર શક આગે હોય અને કોઈ બુદ્ધિનું તોહોમત મુકવું હોય તેને પુરાવાની ખામીને લીધે છાડી મુકવામાં આગે હોય તે સખસની પાછળથી ફરીયાદીના સાહેદ તરીકે જુઆની લેઈ શકાય—રાણી વિરૂધ્ધ બીહારીલાલ ધોશ વીકલી રીપોર્ટ ૭ પ્ર ૪૪

કેદી તરફનો પુરાવ અપાતો હોય તો વચમાં ફરીયાદ તરફના સાહેદ લેવાને ખાસ અને ઘોગ્ય કારણ શિવાય આ કલમમાં આપેલો અધિકાર માજીસ્ટ્રેટને અનુવદલો નહીં જોઈએ રાણી વિરૂધ્ધ કાશી શીંગ વીકલી રીપોર્ટ ૨૧ પ્ર ૬

પોલીસ તોહોમતદારને પકડી લાવે તે સાથે એક બીજા સખસને પકડી લાવેલ હોય તેની જુઆની આ કલમ પ્રમાણે લઈ શકાય છે પણ તે સાહેદ એ વખતે સહ તોહોમતદાર હોવો નહીં જોઈએ રાણી વિરૂધ્ધ નાર ચણસુંદર મુંબાઈ હાઇકોર્ટ રીપોર્ટ વા ૫ પ્ર ૧

કેદની જગામુકરરક ૫૪૧. કોઈપણ આલુ કાયદાથી બીજી રીતે ઠરાવ્યું નહીં હોવાનો અધીકાર. શે તો જે સખસને આ કાયદા પ્રમાણે કેદ કરવાનો અથવા પે હેરામાં મોકલવા યોગ્ય હશે તે સખસને કઈ જગામાં કેદ રાખવો એ ફરમાવવાને સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

કેદી તુરંગમાં હોય ૫૪૨. સન ૧૮૬૯ ના કેદીઓની સાહેદો બાબતના આક્ટમાં તેની જખાની લેવા ગમે તે કહ્યું હોય તે છતાં કોઈપણ પરેસીડેન્સી માજીસ્ટ્રેટ માટે તેને આણવા પોતાની હકમતની સ્થાનિક હદમાંહેની કોઈપણ તુરંગમાં કેદ રાખવાનો હુકમ કરવાનો એલા કોઈપણ રાખરાને પોતાની આગળ કોઈપણ આલુ મુકદમામાં પરેસીડેન્સી માજી સાહેદ દાખલઅથવા તોહોમતવાળા સખસ દાખલતાપાસવાની આ સ્તરેટનો અધિકાર થરા રાખતો હોય તો સદરહુ તુરંગ જે અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદારને હુકમમોકલીને તે માજીસ્ટ્રેટ એવું ફરમાવાને મુખત્યાર છે કે તે કેદીને અમારી આગળ તેનો જખાની લેવા સાડ યોગ પેહેરા સાથે ફલાણે વખતે આણજો, તે વખત તે હુકમમાં લખવો.

સદરહુ તુરંગ જે અમલદારના હવાલામાં હોય તે અમલદારે સદરહુ હુકમ રી હોંચિથી તે મુજબ આલવું, અને તે ઉપર કહેલા કારણ સાડ તે તુરંગમાંથી કેદી ગેર હાજર રહે તે દરમિયાનમાં તેને સારી રીતે બપતામાં રાખવા સાડ બંદોબસ્ત કરવો.

દુભાશીયાએ ખ ૫૪૩ જ્યારે કોઈ પુરાવો અથવા મજકુર સમજાવવા સાડ રી તરબુમોકરોને કોઈપણ ફોજદારી કોર્ટને કોઈ દુભાશીયાનો ઉપયોગ કરવો પડેત્યારે સમજાવવું. પુરાવાનો અથવા મજકુરનો ખરેખર તરબુમો કરોને કહેવાની તે

દુભાશીયાની ફરજ છે એમ સમજવું

ફરીયાદીઓના ત ૫૪૪. ગતરતર જતરતર ધન કાઉસિયનો આગાઉથી મંજુરી

થા સારુંદોના ખર લઈને સ્થાનિક સરકારે કાંઈપણ કાનુન કરી હોય તે કાનુનને ચાલુ રાખત. અનુસરીને કોઈ પણ ફોજદારી કોર્ટ આ કાયદા પ્રમાણે પોતાની આગળ કોઈપણ એકસી ઇનસાફ અથવા ખીન્ન કામ ચલાવવામાં આવે તે કોર્ટ રાઈ કોઈપણ ફરિયાદી અથવા સાહેબ હાજર થાય તેનો બ્યાજખી ખરચ, સરકાર તરફથી આપવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

દંડમાંથી ખરચ ૫૪૫૫ જ્યારે કોઈ ફોજદારી કોર્ટ કોઈપણ ચાલુ કાયદા પ્રમાણે અથવા નુકશાનનો માણે દંડ કરે અથવા અપીલમાં અથવા તપાસમાં અથવા ખીન્ન અવેજ આપવાનો રીતે દંડની શિક્ષા અથવા જે શિક્ષાનો એક ભાગ દંડ હોય તે કોર્ટનો અધિકાર. વી શિક્ષા મંજૂર કરે ત્યારે ફેસલો કરતી વખતે તે કોર્ટ વસુલ કરેલો દંડ અથવા તેમાંનો ગમે તે ભાગ હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઉપયોગમાં લેવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે.

(અ) ફરિયાદીનું કામ ચલાવવામાં બ્યાજખી રીતે થયેલો ખરચ પુરો પાડવા સારૂ,
(બ) જ્યારે, તે કોર્ટના મત પ્રમાણે, દિવાની દાવાથી નુકશાનનો ભાર બદલો મળી શકતો હોય ત્યારે ફેસલો ગુનાથી થયેલા નુકશાનનો બદલો આપવા સારૂ.

જેમાં અપીલ થઈ શકે એવા કોઈ મુકદ્દમામાં જો તે દંડ કરવામાં આવે તો અપીલ કરવા માટે આપેલી મુદત લીટી ગયા પેહેલ, અથવા જો અપીલ કરવામાં આવે તો, તેનો ફેસલો થતાં પેહેલાં સદરહુ ખરચ અથવા નુકશાનનો અવેજ આપવો નહીં.

ટીકા-- આ કલમ સને ૧૮૭૨ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૩૦૮ ની પારેગરાફ ૧-૨-૩ ને મળતી છે.

જે માણસને નુકશાન થયું હોય તેનેજ આ કલમ પ્રમાણે નુકશાન અપાવાય જેને નુકશાન થયું હોય તે મરી ગયા હોય તો પછી તેના વારસને તે નુકશાન અપાવાય નહીં-- લાલશીંગ કેદીના કામમાં વીકલી રીપોર્ટ વા. ૧૦ પ્ર. ૩૯

જેને નુકશાન અપવાનું હોય તેવું તેને નુકશાન અપાવવા લાયકની હરકત દેશ ચાલતાં નકી થવી જાઈએ તથા ફરીયાદીએ નુકશાન મળવા જે હકીકત ફક્ત તે વિરૂધ્ધ તોહો-મતદારને કાંઈ હકીકત રજૂ કરવા તેને તક આપવી જાઈએ-- રાણી વિરૂધ્ધ હરચરણદાસ અને ખીજાઓ વીકલી રીપોર્ટ ૧ પ્ર. ૫૩

ફરીયાદીને ગુન્હેગાર કરેલા ગુનાથી કાંઈ નુકશાન અપવા અથવા પર્ષસા સખંપી કાંઈ હાની થયા વગર આ કલમ પ્રમાણે દંડનો કાંઈ ભાગ અથવા આખો ભાગ અપાવાય નહીં રાણી વિરૂધ્ધ સમસેન બાબજી મુંબઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૩ પ્ર. ૪૩

તોહોમતદારે ગફલતથી એક ખાડો ખોદેલો તેમાં પડી જવાથી એક સ્ત્રીનો ધણી મરી ગયા તે બાબતના કેસમાં એ સખસની સ્ત્રી (વિધવા) ને દંડમાંથી નુકશાન અપાવ્યું તે ગેરબ્યાજખી ગણવામાં આવ્યું છે--રાણી વિરૂધ્ધ શીવબા સાખા મદરાસ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૭ પ્ર. ૭૩.

જે ફરિયાદી અરજી ઉપર સ્ટાંપની જરૂર ન હોય તેમ છતાં ફરિયાદીએ સ્ટાંપ વાપરી ફરિયાદ કરી હોય તો તે સ્ટાંપના નાણાં થએલા દંડમાંથી અપાવાય નહીં--રાણી વિરૂધ્ધ

આવજી ખીન મુંબાઈ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૮ પ્ર. ૨૨

એક ચોરીના કામમાં ચોરીનો માલ શુદ્ધપિથી લેનાર સાહેબને આપવો પડે તેમાં એ સાહેબને તોહામતદારને કરેલા દંડમાંથી કીમત આપવી તે વ્યાજખી નથી એવું કર્યું છે. મદરાસ હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૭ પ્ર. ૧૩

પછીયાદવાનીમાં ૫૪૬. પછી તેજ ખાખત સખંધી દીવાની દાવો કરવામાં આ કરેલી ફરિયાદમાં ઉ વે તેમાં નુકશાનીનો અવેજ આપવાનો હુકમ કરતી વખતે ૫૪૫ પરમુજબ આપેલી મી કલમ પ્રમાણે નુકશાનીના અવેજ દાખલ જે રકમ આપ રકમો હિસાબમાં હોય અથવા વસુલ કરી હોય તે રકમ કોરટે હિસાબમાં લેવી. લેવી.

જેપછસાઆપવાનો ૫૪૭. આ કાયદા પ્રમાણે કરેલા કાંઈપણ હુકમની રૂમ (૬) હુકમકર્યોહશે તેદંડ ૬ રિવાય ખીન) જે પછશા આપવાના હશે તે જણે દંડ હો તરાકેવસુલકરીશકે. ય એવી રીતે વસુલ કરી શકારો.

ચતાવેલાકામના ૫૪૮. કોઈ ફોજદારી કોરટે કરેલા કોઈ ફેસલામાં અથવા હુક કાગળોના નકલો. મમાં જે સખશનો સખંધ હોય તે સખસ જુરોને જરજે આદેશ કર્યો હોય તેની અથવા કોઈપણ હુકમતની અથવા જખાનીની અથવા કાગળ પત્રની ખીન કોઈ લાગના નકલ લેવાની ખાયશ રાખતો હોય, તો તે અરજ કરે એટલે તેને તે નકલ આપવી, પણ એવું કરાવ્યું છે કે કાંઈ વિશેષ કારણસર તે નકલ મફત આપવાનું કોરટને યોગ લાગવું નહિ હોય તો તે સખસે તે નકલનો ખરચ આપવો.

કોરટ મારશાયઝ ૫૪૯. જે સખપોને લરાકર કાપદો લાગુ હોય તે સખસોનો થિ ઇનસાફ થવા ઇનસાફ જે કોરટને આકાયદો લાગુ હોય તે કોરટે કરવો જોઈ એ કે કોરટ મારશાયલથિ કરવો જોઈએ તેવિ ખાખતો સખંધિ ગ વા સખસોનેલરાક વર જનરલ ઇન કાંકિસલ આ કાયદાને તથા સન ૧૮૮૧ ના રિ અધિકારિયોને ગ્વારમિ આકટને અથવા એવા હરકોઈ આલ કાયદાને અનુસરતિ સ્વાધિન કરવા ખા કાનુનો કરવાને મુખત્યાર છે અને જ્યારે કોઈપણ સખસને કોઈ ખત.

માજસ્તરેટની આગળ આણુયો હોય અને જે ગુના ખાખત સન ૧૮૮૧ ના આરમિ આકટને ૪૧ મિ કલમ પ્રમાણે તેનો ઇનસા ફ કોરટ મારશાયલથિ કરવા જોગ હોય તે ગુનાનું તોહમત તેની ઉપર મુક્યું હોય ત્યારે તે માજસ્તરેટ સદરહુ કાનુનો નજરમાં રાખવિ, અને યોગ પ્રસંગે તે સખસને કોરટ મારશાયલથિ તેનો ઇનસાફ થવા માટે જે રેજમેન્ટ પલટણ અથવા ટુકડિમાં તે સખસ હોય તે રેજમેન્ટ, પલટણ અથવા ટુકડિના કમાડિંગ અમલદારને અથવા પાસેમાં પાસેની લશકરિ ણવણિમાં કમાડિંગ અમલદારને જે ગુનાનું તોહમત તે રા ખસ ઉપર આવ્યું હોય તે ગુનાનિ એક હકિકત સાથે સ્વાધિકરવો.

સદહુ પ્રકારના સદરહુ પ્રકારનો કોઈપણ જગાએ લસ્કરો સિપાઈની જે દાખી

સખસોને પકડવા છાવણી કરીને રહી હોય અથવા કામકરતી હોય તે ટોળાનો ક બાળત મારટીંગ અમલદાર જે સખસની ઉપર સદરહુ ગુન્હાનું તોહોમત આપ્યું હોય તે સખસને પકડીને જાપ્તામાં રાખવા સાડ લખેલી દરખાસ્ત કરે તે માજીસ્ટરેટને પહોંચેથી તેણે તેમ કરવા સાડ પોતાની ખનતી પરીષ્ઠા દોરડી કરવી.

ઉંચા દરજ્જાના પપ૦ જે અમલદારના હવાલામાં પોલીસથાણું હોય તે અમલદાર પોલીસ અમલદાર પોતાના થાણાંનિ હદમાં જે અધિકાર ચલાવે શકે તેજ અધિકાર રોના અધિકાર. સદરહુ અમલદારથિ ઉંચા દરજ્જાના અમલદારો જે સ્થાનિક હદમાં પોતાને નિમ્નો હોય તે સ્થાનિક હદમાંહે સઘળે દેકાણે ચલાવવાને મુખત્યાર છે.

જે સ્ત્રીઓનું હરાણુ પપ૧ કાંઈપણુ ગેરકાયદેસર કારણુ સાડ કોઈ સ્ત્રિનું અથવા થયું હોય તેસ્થિ ચઉદ વરસનિ અંદરનિ ઉમરનિ કોઈ છોકરિનું હરાણુ થયા વિ આને છુટિ કરિ આ શે અથવા તેને ગેરકાયદેસર અટકાવિ રાખ્યા વિશે કાંઈ પ્રેસિડે થવાનિ જરૂર પાડ નિસ માજીસ્ટરેટને અથવા જલ્લા માજીસ્ટરેટને સોગન ઉપર વાનો અધિકાર. ફરિયાદ કરવામાં આવે તે ઉપરથિ સદરહુ સ્ત્રિને તુરત છુટિ કરવાનો અથવા સદરહુ છોકરિ તેના ધણિને માખાપને, વાલિને

અથવા ખિન્ન જે સખસના કાયદેસર હવાલામાં તે હોય તે સખસને તુરત પાછિ આ થવાનો હુકમ કરવાને, અને તે હુકમ પ્રમાણે ચાલવાનિ જરૂર પાડવાને અને જરૂર પ ટે તો ખળ વાપરવાને, તે માજીસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

છંડાકાનાં મુખ્ય પપ૨ બ્યારે છંડાકાનાં મુખ્ય શહેરોમાં કોઈપણુ સખસ ખિન્ન શહેરમાં વગરસખ કોઈ સખસને કોઈ પોલીસ અમલદાર પાસે પકડાવે ત્યારે જે મા બે જેસખસનેહવા જસ્ટરેટ તે મુકદ્દમા સાંભળે તે માજીસ્ટરેટને જો અમ જણાય કે લામાંઆપ્યોહોય એ પ્રમાણે પકડવાનો કાંઈ પુરતો સખખ નોહોતો, તો પચાસ રૂ તેસખસને નુકશા પધ્યા સુધિ જેટલિ નુકશાનિ તે માજીસ્ટરેટ યોગ્ય ધારે તેટલિ નિ આપવાખાખત. નુકશાનિ એ પ્રમાણે પકડાવનાર સખસે એ પરમાણે પકડેલા

સખસને તેના વખતના નુકશાન ખદલ તથા તે ખાખતમાં થએ લા ખરચ ખદલ આપવાનો હુકમ કરવાને તે માજીસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

સદરહુ પ્રકારના મુકદ્દમામાં, જો એક કરતાં વધારે સખસોને પકડવામાં આવે અથ વા એક કરતાં વધારે સખસોની ઉપર ફરિયાદ કરવામાં આવે તો પચાસ રૂપધ્યા સુધી જેટલી નુકશાની સદરહુ માજીસ્ટરેટ યોગ્ય ધારે તેટલી નુકશાની, તેવીજ રીતે તેમાંના દરએક સખસને આપવાનો હુકમ કરવાને તે માજીસ્ટરેટ મુખત્યાર છે.

આ કલમ પ્રમાણે જે નુકશાની આપવાનો હુકમ કર્યો હોય તે સઘળી નુકશા ની, જાણે તે દંડ છે એવી રીતે વસુલ કરવાનો અધીકાર છે, અને જો તે એ પ્રમા ણે વસુલ થઈ શકે નહીં તો, જે સખસે તે આપવાની હોય તે સખસને ત્રીસ દીવસ સુધી જેટલી મુદત તે માજીસ્ટરેટ ફરમાવે તેટલી મુદત સુધીની આસન કેદનો શિ

ક્ષાનો હુકમ કરવો પણ જો સદરહુ રકમ તે મુદત પુરી થતાં પેહેલાં આપવામાં આવે તો તેને છોડી મુકવો.

તાળામાંહેનીકોરટો પપ૩. કલકતાની હાઈકોરટે, ગવરનર જનરલ ધનકાંઉસિસ નાંદરતર તપાસવા ની અગાઉથી મંજૂરી લઈને અને રાયલ આરટરથી સ્થાપેલી સાઈકાનુનોકરવાનો ખીજ કોઈ હાઈકોરટ, સ્થાનિક સરકારની અગાઉથી મંજૂરી આરટરહાઈકોરટો લઈને તાળામાંહેની કોરટોના દરતર તપાસવા સાઈ વંખતે વખ નો અખત્યાર. તે કાનુનો કરવાને મુખત્યાર છે.

ખીજહાઈકોરટોતે જે હાઈકોરટ રાયલ આરટરથી સ્થાપેલો ન હોય તેવી દરમ્મ ખીજકોરટો સાઈ ક હાઈકોરટ, સ્થાનિક સરકારની અગાઉથી મંજૂરી લઈને વખ કાનુનોકરવાનોઅ તે વખતે.

ધિકાર.

(અ) પોતાના તાળા માંહેની સગળી ફ્રેજદારિ કોરટમાં જે ચોપરિઆ, નોંધો; તથા હિસાબો રાખવાના હોય તે સરચે ચોપરિઆ, નોંધ તથા હિસાબો રાખવા માટે તથા સદરહુ કોરટોમ્મે જે રિટરનો અથવા વિગતો તર્ખ્યાર કરીને મોકલવાનો હોય તે રિટરનો અથવા વિગતો તર્ખ્યાર કરીને મોકલવા માટે, કાનુનો કરવાને મુખત્યાર છે; તથા

(ખ) સદરહુ કોરટોમાં જે જે કામ ચલાવવા માટે કાંઈ નમુનો કરાવવો જોઈએએતું પોતે ધારે તેમાં દરેક કામ માટે નમુના તર્ખ્યાર કરવાને મુખત્યાર છે; તથા

(ક) પોતાનો વહિવટ તથા કામ ચલાવવા માટે તથા પોતાના તાળા માંહેની સઘ ખી ફ્રેજદારો કોરટોનો વહિવટ તથા કામ ચલાવવા માટે કાનુનો કરવાને મુખ ત્યાર છે, અને

(૯) દંડ વસૂલ કરવા સાઈ આ કાયદા પ્રમાણે કાહારેલાં વારંટો ખીજ જતવા બાબત નિયમ કરવા સાઈ કાનુનો કરવાને મુખત્યાર છે.

પાણુ એતું કરાવ્યું છે કે આ કલમ મુજબ કરેલી કાનુનો તથા નમુના આ કા યદાની અથવા ખીજ કોઈપણ ચાલુ કાયદાથી વિરૂધ્ધ પડતા હોવા નહીં જોઈએ.

આ કલમ પ્રમાણે કરેલી સઘળી કાનુનો સ્થાનિક સરકારી ગ્યાગેટમાં પ્રસિધ્ધ કર વી જોઈએ.

નમુના.

પપ૪ પપ૩ મી કલમથી તથા વિકટોરીયાના કારકોદીના ચો વોસમા તથા પચીસમા વરસના સ્ટાટ્યુટના ૧૦૪ બાબતથી ૧૫ મિ કલમથી આપેલા અધિકારને અનુસરિને પાંચમાં પરીસીધમાં લખેલા નમુના તેમાં કહેલાં કારણો સાઈ દરેક હકીકત પ્રમાણે જોઈના ફેરફાર કરીને વાપરવા.

જે મુકદમામાં જ પપ૫ કોઈપણ જરજે અથવા માજી સ્તરેટે પોતાનો કોરટ ડજનો અથવા મા ઉપર જે કોરટમાં અપીલ ચાલતિ હશે તે કોરટનિ રજી લીધા જસ્તરેટનો હિતસ વગર જે મુકદમાનો પોતે પક્ષકાર હોય અથવા જે મુકદમામાં

બંધ હોયતેમુકદમા તાનો હિત સખંધ હોય તે મુકદમાનો ધનસાફ કરવો નહિ અ
ખાખત,

થવા ધનસાફ થવા સાફ તે મુકદમા કમીટ કરવો નહિ. અને

કોઈ પણ જરૂરે અથવા માછરતરે પોતે જતે કરેલા કોઈ
પણ ફેંસાલા ઉપર અથવા હુકમ ઉપર અધિક સાંભળવો નહિ.

ખુલાસો—કોઈ જરૂર અથવા માછરતરે મ્યુનિસિપાલ કમિશનર છે એટલાજ
સખખથી તે આ કલમના અરથ પ્રમાણે કોઈ મુકદમાનો પક્ષકાર છે અથવા
કોઈ મુકદમામાં તેનો પોતાનો હિત સખંધ છે એવું સમજવું નહિ;

ટીકા—તેણેમતગળાઓના ઉપર ફરિયાદ ચલાવવા ને ને માછરતરે જાગ લીધો
હોય અને તેણેમતગળાઓનો ધનસાફ થવા જોઈએ કે નહીં એ બાબતનો નિકાલ કર-
વાને માટે મુદ્દા સાંકુડાઓની સામેલી લીધી હોય તો તે કાગમાં ને શિક્ષા કરવામાં આવી
હોય તે ઉપર અખીન સાંભળવાને તે માછરતરેને અધિકાર નથી. પી. સી. ૨૨ પ્ર. ૭૫

‘અ’ નામનો સખસ કલકત્તામાં બંગાળના સને ૧૮૭૬ ના ૪ ચાક્ટ મુજબ પરવા
નો લીધો વગર પોતાનો ધંધો કરતા હતા કારપોરેશનના નોકર અને જરૂરીસ ઓફ ધી
પીથ ‘અ’ નામના સખસે કારપોરેશનના માટે સગત ફાડી એ ‘અ’ ને એલાલો ‘અ’ એ
જવાબદારી ધનસાફ કરી અને પોતાના બચાવના સાહેદ આપ્યાં છતાં પણ તેને દંડની શિ
ક્ષા કરી. આ વિગત ગેરકાયદેસર કરી કેમકે ફરિયાદી કારપોરેશનજ હતી અને ન્યાય કરનાર
જરૂરીસ ઓફ ધી પીથ કારપોરેશનનો નોકર હતા તેથી તેણે હિત ફરિયાદના લાભમાં હો
યું જોઈએ—હુક વિ કલકત્તા ગેલેસી કારપોરેશન ડાં લા સી વા ૭ ક પ્ર ૩૨૨

રજીષ્ટના કાયદા વિષે અપરાધ કરનારા લોકોને જાજદારીમાં કલકત્તાનો કલેક્ટરે સ
દરહુ ચાક્ટ ઉપરથી ને માછરતરેને અધિકાર આપ્યા હોય તેનોજ તેને ધનસાફ કરવા
ને કલેક્ટરે નિમવો નહીં તેનો ધનસાફ કરવા માટે ખીન માછરતરેની નિમણુક કરવી
જોઈએ. સરકાર વિ ગંગાધર જુબી અને બિનન ડાં લા સી વા ૩ ક પ્ર ૬૨૩

કોરટોનીઆશાન ૫૫૧. જે મુલકોનો રાજ્ય સરકાર સ્થાનિક શરકાર ચલાવતો
કીકરવાનોઅધિકાર હોય તે મુલકોમાંનો રાયસ ચાટરથી સ્થાપેલી હાઇકોર્ટો શિવાય
૨. દરેક કોરટની ભાશા, આ કાયદાના કારણુ સાફ, ફાઇણી સમજ
વી તે નકી કરવાને સદરહુ સરકાર મુખત્યાર છે.

ગવરનરજનરલધ ૫૫૭. આ કાયદાથી ગવરનર જનરલ ધન કાઉન્સિલને અથ
નકાઉન્સિલનાતથા ૫૫ થા સ્થાનિક સરકારને આપેલા સઘળા અધિકારો જેમ પ્રસંગ પ
સ્થાનિક સરકારના ૩ તેમ વખતે વખતે ચલાવવાનો અખત્યાર છે.
અધિકાર વખતેવ
ખતેચલાવીશકાય.

ચાલુ મુકદમા. ૫૫૮. આ કાયદો અમલમાં આવે ત્યારે કોઈપણ ફોજદારી કોર
ટમાં જે મુકદમા ચાલુ હોય તે સઘળા મુકદમાને આ કાયદાના ૬
શવો, ખની શકે તેટલે સુધી લાગુ પડશે.

પરિશિષ્ટ ૧ લુ

આક્ટો ૨૬ કર્યા તે.

(અ)—સ્ટાટ્યુટ.

વરપ કારકીદી તથા બાબ	મથાળુ	કેટલો ૨૬ કાંચો
૩ જનરલ આદેશાલન કારકીદીના ૧૩ માવરેના સ્ટાટ્યુટનો ૩૬ માં બાબ.	હિંદુસ્તાનમાં તેમજ યુરોપમાં ઇસ્ટઈન્ડીઆ કંપનીના મામલા સબંધી વહીવટ વધારે સારી રીતે ચલાવવા માટે કેટલાએક ધારા બાંધવા બાબતનો આક્ટ	૩૮ મી કલમ

(ખ)—ગવરનર જનરલ ઇન કાઉન્સિલના આક્ટો.

નંબર તથા વરપ	મથાળુ	કેટલો ૨૬ કાંચો
૧૮૪૦ નો ૨૩ મા ૧૮૬૦ નો ૪૫ મા ૧૮૬૧ નો આક્ટ ૫ મા	પ્રોસેસની બગતવણી... ફોજદારી કાયદો... પોલીસનો આક્ટ...	જેટલો રદથયો નથી તેટલો ૨૧૪મી કલમનાં ડ્રસ્ટાંતો ૬ થી કલમ તથા ૨૪ મી કલમમાંના અને આખરનો ફેસલિયાત હાંસુ બી યુનિયોન ઓફ ઇન્ડિયન પ્રાઇવેટ કામ ચલાવવાને આ શબ્દો ૩૫ મી કલમ મના આરંભથી તે પછી એવું ડ્રાઇંગ્સ કે એ શબ્દો સુબી અને એવું શબ્દો સુધી
૧૮૬૨ નો ૧૮ મા ૧૮૬૪ નો ૬ મા ૧૮૬૯ નો ૨ નો ૧૮૭૦ નો ૨૨ મા,	સુપ્રીમ કોર્ટમાં ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીત... ફટકા મારવાનો... જજીસ આફ બી પીસ... સંક્ષેપ રીતે ઇનસાફ કરવાની હકુમત આપવા બાબતના આક્ટો રાણી સાહેબની વિલાયતી રખયતોને લાગુ પાડવા બાબત પંચબના કાયદો...	જેટલો રદથયો નથી તેટલો ૭ મી કલમ જેટલો રદથયો નથી તેટલો જેટલો રદથયો નથી તેટલો બંગાળના ૧૮૨૫ના ૨૬ માર્ચે જુલિયન સબંધી જેટલો છે તેટલો
૧૮૭૨ નો ૧૦ મા	ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીતનો કાયદો...	જેટલો રદથયો નથી તેટલો

(બી)—ગવરનર જનરલ ઇન કાઉન્સિલના આક્ટો.--ચાલુ.

નંબર તથા વર્ષ	મથાણું	કેટલો રદ કીધો.
૧૮૭૪ નો ૧૧ મા	ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીતનો કાયદો સુધારવા બાબત...	સંપૂર્ણ
૧૮૭૪ નો ૧૫ મા	કાયદાઓની રચનાની વ્યવસ્થા...	બંગાળના ૧૮૨૫ના ૨૦ મા રેગ્યુલેશન સમયથી કેટલો છે તેટલો.
૧૮૭૫ નો ૧૦ મા	હાઈ કોર્ટમાં ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીત,	૧૪૪મી કલમ સિવાયના ૧૪૫મી કલમનો કેટલો બાગબાગ સંબંધી છે તેટલા બાગ સિવાય, સંપૂર્ણ આક્ટ
૧૮૭૫ નો ૨૦ મા	સેન્ટ્રલ પ્રાવિન્સીસ લાજ (મૈથિ પ્રાંતો ના કાયદો)	બંગાળના ૧૮૨૫ના ૨૦ મા રેગ્યુલેશન સમયથી કેટલો છે તેટલો
૧૮૭૬ નો ૧૮ મા ૧૮૭૭ નો ૪ થો	અપરાધોના કાયદો... પ્રેસિડેન્સી માલિકીના રેટ...	અન્ય ૫૭ મી કલમ સિવાય, સંપૂર્ણ આક્ટ
૧૮૭૬ નો ૨૧ મા ૧૮૮૧ નો ૧૦ મા	અપરાધોને શવાબીન કરવા બાબત... કાશી નર...	૩ નો બાબ ૮મી તથા ૯મી કલમ

(ક)—રેગ્યુલેશન,

નંબર તથા વર્ષ	મથાણું	કેટલો રદ કીધો.
બંગાળના ૧૮૨૫નો ૨૦ મા રેગ્યુલેશન. ૧૮૭૨ નો ૩ નો	કોર્ટ મારીસ્મની હકુમત...	કેટલો રદ થયો તેટલો
૧૮૭૪ નો ૬ મા	સોનલ પરગણા સેન્ટલ મેન્ડે...	૧૮૭૨ના ૧૦મા આક્ટ સમયથી કેટલો છે તેટલો
૧૮૭૭ નો ૨ નો	અપરાધોના રેકર્ડોની ડિસ્પોઝિશન કાયદો	૧૮૬૬ના ૧૮૭૨ના ૧૦મા તથા ૧૮૭૪ના ૧૧મા આક્ટ સમયથી, કેટલો છે તેટલો.
૧૮૭૭ નો ૨ નો	અપરાધોના કાયદો...	બંગાળના ૧૮૨૫ના ૨૦ મા રેગ્યુલેશન સમયથી કેટલો છે તેટલો

(ડ)—મહાસના ગવરનર ઇન કાઉન્સિલનો આક્ટ.

નંબર તથા વર્ષ	મથાણું	કેટલો રદ કીધો.
૧૮૬૭ નો ૮ મા	સેલીસ...	૬ મી કલમ;

ખુલાસો—‘ગુન્હો’ તથા હિંદુસ્થાનના ફોજદારી કાયદા મુજબ ‘શિક્ષા’ એહવાં મથાળાંતાં ગા. પરિશિષ્ટનો ખીબ તથા સાત મા આસન મધે ને મજકુર લખ્યો છે તે તેમના સભ્ય ધની હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની જુદી જુદી કલમોમાં બ્યાન કરેલા ગુ ન્હાઓ તથા શિક્ષાની વાખ્યા દાખલ લખ્યો છે એમ, અથવા તે કલમોના સાર દાખલ લખ્યો છે એમ પણ; સમજવું નહિ; તે તો પહેલાં આસન મધે ને કલમની સંખ્યા લખી છે તે કલમમાં સો વિશય છે તેહની માત્ર મત્યનારથ લખ્યો છે.

આ પરિશિષ્ટનું ત્રીજું આમન ફલકતા તથા મુંબાઈ શહેરની પાલીસને લાગુ છે.

બાબ ૫ એ-મદદગારી બાબત.

[illegible]

૧૨૩	બહાઈનું કામ સેહેલ કરવાના ધંરા દાવી લઢાઈની ધારણા છુપાવવી	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	૧૦ વરસ સુધી એમાં ના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ.	એજ
૧૨૪	કાંઈ કાયદેસર અખત્યાર અમલમાં અણાવવાના અથવા નહીં અણાવવાના ધરાદાથી ગવરનર જનરલ, ગવરનર વિગરે પર હુમલા કરેલો.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	૭ વરસ સુધી એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ.	એજ
૧૨૪	અંગ્રેજી હિલી ઉત્પન્ન કરવી, અથવા ઉત્પન્ન કરવાની કોશીશ કરવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	જીવંતાં સુધી અથવા હકાઈ થોડી મુદત સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષા તથા દંડ અથવા ૩ વરસ સુધી એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ, અથવા દંડ.	એજ
૧૨૫	રાણીની સાથે મંત્રી અથવા સલાહ રાખનારા અશિયાના કોઈ રોજની ઉપર લઢાઈ કરવી અથવા તેહવી લઢાઈ કરવામાં મદદગારી કરવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	જીવંતાં સુધી સમુદ્રપાર અથવા ૧૦ વરસ સુધી એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ.	એજ
૧૨૬	રાણીની સાથે મંત્રી અથવા સલાહ રાખનાર કોઈ રાજના સુલુકપર હુમલો કરવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	૭ વરસ સુધી એમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ અથવા કાંઈ મુકરર મિલકત સરકાર જપ્ત થવી	એજ
૧૨૭	૧૨૫ મી તથા ૧૨૬ મી કલસોમાં લખ્યા પ્રમાણે લઢાઈ અથવા હુમલો મળેલી મીલકત થવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ		એજ

૧૨૮	સરકારી નોકર અધિકારક પોતાના હવાબમાંના કોઈ રાજકીય અથવા લઘાઈના ક્ષેત્રે નાહાસી જવા દે તે	એજ	એજ	એજ	જીવતા સુધી સમુદ્રપાર અથવા ૧૫ વરસ સુધી જેમાંના ગતિ તેજ કારની કેદ, તથા ૬૩
૧૨૯	સરકારી નોકર ગફલતથી પોતાના હવાબમાંના કોઈ રાજકીય અથવા લઘાઈના ક્ષેત્રે નાહાસી જવા દે તે	એજ	જન્મીન લઈ શકાય	એજ	૩ વરસ સુધી આસન સેસન કેદ અથવા પરેસી-સી માજીસ્ટ્રેટ અથવા ૧ લા વરસેસન કોર્ટ
૧૩૦	તેલેવા ક્ષેત્રે નાથી જવામાં સાહ્ય કરેલું છોડાવવો, અથવા ધરમાં રાખવો, અથવા તેલેને પાછો પકડે તેમાં સામા થવું	એજ	જન્મીન નહી લઈ શકાય	એજ	જીવતાં સુધી સમુદ્રપાર અથવા ૧૦ વરસ સુધી જેમાંના ગતિ તે પ્રકારની કેદ તથા ૬૩

ખાખ ૭ મો—જન્મીન પરની તથા દરીયાઈ ફોજ સબંધી ગુંઠા.

૧૩૧	ખંડમાં મદદગારી કરવી, અથવા કોઈ આપ્રીસરને અથવા સોલજરને કે ખલાશીને પોતાની નોકરીથી અથવા પ્રજા ધરમથી ભરશે કરવાની કોશિશ કરવી	એજ	વારંદે	જન્મીન નહી લઈ શકાય	જીવતાં સુધી સમુદ્રપાર અથવા ૧૦ વરસ સુધી જેમાંના ગતિ પ્રકારની કેદ, તથા ૬૩	સેસન કોર્ટ
૧૩૨	ખંડ કરવામાં મદદગારી કરવાથી નોખંડ થાય તે	એજ	એજ	એજ	જીવતાં સુધી સમુદ્રપાર અથવા ૧૦ વરસ સુધી જેમાંના ગતિ તે પ્રકારની કેદ તથા ૬૩	એજ
૧૩૩	કોઈ ઉપરી અધિકાર પોતાનો હોદ્દા અલગતા હોય તે દિશામાં તેની ઉપર કોઈ આપ્રીસર, સોલજર, અથવા ખલાસીએ હુમલો કરે	એજ	એજ	એજ	૩ વરસ સુધી જેમાંના ગતિ તે પ્રકારની કેદ તથા ૬૩	સેસન કોર્ટ અથવા પરેસી-સી માજીસ્ટ્રેટ અથવા ૧ લા વરસેસન કોર્ટ

૧૩૪	વાર્મા મદદગારી કરવી અગર તે મદદગારી કરેથી હુમલાવા યાય તે	એજ	એજ	એજ	એજ	૭ વરસ સુધી બેમાંના ગણતે પ્રકારની કલેત્યાદ	બાહ્યતર
૧૩૫	કાંઈ આશીસર, સોલજર અથવા બાસીને નાશી જવામાં મદદગારી કરવી	એજ	એજ	એજ	એજ	૨ વરસ સુધી બેમાંના ગણતે પ્રકારની કલેત્યાદ	એજ
૧૩૬	નાશી આવેલા સદરફ પ્રકારના શેખ આશીસર, સોલજર, અથવા ખસા સીને જરમાં રોખવો	એજ	એજ	એજ	એજ	૩ થી ૬ વરસ સુધી બેમાંના ગણતે પ્રકારની કલેત્યાદ	એજ
૧૩૭	કાંઈ વેપારીના વાહાણમાં મારતરનોયગર વારંટો અથવા જોના હવાદામાં તે પાહા પકડાય નહીં હોય તેનો વાહલતથી કાંઈ નાશી જતાશે સંતાશે હોય તે	સમજા	એજ	એજ	એજ	૫૦૦ રૂપીયા દંડ	એજ
૧૩૮	કાંઈ આશીસર, સોલજર અથવા ખવગર વારંટો બાસીને ના કરેમાંનો જોઈ કામ કરવામાં મદદગારી કરવી તેને યાયતો	સમજા	એજ	એજ	એજ	૬ મહિના સુધી બેમાંના ગણતે પ્રકારની કલેત્યાદ	એજ
૧૩૯	સોલજરમાં ખવગરના ઘેરાદાથી શેખ લગરનો પોશાક પેહરવો, અથવા સોલજરનું કાંઈ ચિન્હ પારલિ કરવું	એજ	એજ	એજ	એજ	૭ મહિના સુધી બેમાંના ગણતે પ્રકારની કલેત્યાદ	એજ

પાખ ૮ મો-લોકની સમાધાની વિરુદ્ધ ગુન્હા બાબત

૧૪૩	સાક્ષી વિરુદ્ધ મંડળીના અંગત હાથ વગર વારંટો	સમજા	જામીન લાઇ ચા-મંડાવાળી નહીં	૬ મહિના સુધી બેમાંના ગણતે પ્રકારની કલેત્યાદ	એજ	૧૦ વરસ સુધી બેમાંના ગણતે પ્રકારની કલેત્યાદ	એજ
૧૪૪	હુમલો એવું કામ હુમલાર પાસેજ વાંદાન કાચા વિરુદ્ધ મંડળીમાંથી મીલ થવું	નારંટ	એજ	એજ	એજ	૨ વરસ સુધી બેમાંના ગણતે પ્રકારની કલેત્યાદ	એજ
૧૪૫	કાંઈ કાચા વિરુદ્ધ મંડળીમાંથી મીલ થવું	એજ	એજ	એજ	એજ	૩ થી ૬ વરસ સુધી બેમાંના ગણતે પ્રકારની કલેત્યાદ	એજ

૧૧૦ બાજી કરશ

વગર વારે પકડાય નહી

સમત

એજ

એજ

તે પ્રકારની રૂદ, અથવા
વા દડ અથવા બને
૧ મહીના સુધી બેમાંનાઈપણ માળ
ગમેતે પ્રકારની રૂદ, અ
થવા ૧૦૦ રૂપીઆનો
દડ અથવા બને

આખ હ મો સરકારી નોકરોના અથવા તેઓ સખંધી ગુન્હા

૧૧૧ સરકારી નોકર છતાં અથવા થવાની વગરદારે પ
ઉમેદ છતાં કાંઈ સરકારી નોકરી કડાય નહી

ના કામ સખંધી કાયદેસર મેડેન
તાબી શિવાય કાંઈ બીજી અથવા
રૂપી,

૧૧૨ કોઈ સરકારી નોકરની સાથે લાંચ
ના અથવા કાયદા બીજા ઉપાય
વગ અથવા કાંઈ અથવા લેવો

૧૧૩ કોઈ સરકારી નોકરની સાથે થતા
નો વગ અથવા વાર કાંઈ કોઈ
અથવા લેવો

૧૧૪ સરકારી નોકર થવાની વાળવગર
પક્ષી છતી જે કલસોમાં લ્યાન કરે
લા ગુન્હામાં ગણવાથી કરે લે,

૧૧૫ કોઈ સરકારી નોકર કાંઈ અથવા
થવા મામલો અલગથી લેવો તે મદ
નીતિયન શખનારા કાંઈ સખંધી
સેથી તે સરકારી નોકર કામના
આ વગર કાંઈ કામના વરદસ્તી

અગીત લાગ્યકામ માટેની નોંડ વરસસુધી બેમાંનાગ સેચનદારે અથ
સેતે પ્રકારની રૂદ, અ
થવા દડ અથવા બને

એજ એજ

એજ એજ

એજ એજ

એજ એજ

૧૬૬	દોહ સખસને જુકયાન કરવાના ઘરાં દાખી દોહ સરકારી નોકરે કોઈ કામ યદાનો હુકમ નહીં માનયો	એજ	એજ	એજ	એજ	૧ વરસમુઘીની આસ ન હેઠ, અથવા ૬ ડુઅ થવા બંને	એજ
૧૬૭	જુકયાન કરવાના ઘરાં દાખી દોહ સરકારી નોકરે કાંઈ અજોરો કામ નોકરે કાંઈ અજોરો અખનાવેલો	એજ	એજ	એજ	એજ	૩ વરસમુઘીની આસ સેસનહોર અથવા પદેશીની આસ વાપરેશીની આસ અથવા ૬ ડુઅ થવા બંને	એજ
૧૬૮	સરકારી નોકરે કામદા વિરૂધ થપાર કરયો	એજ	એજ	એજ	એજ	૧ વરસમુઘીની આસ પદેશીની આસ ન હેઠ, અથવા ૬ ડુઅ થવા બંને	એજ
૧૬૯	સરકારી નોકરે કામદા વિરૂધ કાંઈમી સકતનો ખરીદી અથવા માગણી કરવી	એજ	એજ	એજ	એજ	૨ વરસમુઘીની આસ ન હેઠ, અથવા ૬ ડુઅ થવા બંને તથા શિકાતખ નોંધ કરી હુમલોતો મી સકતસરકારે જાણ થવી	એજ
૧૭૦	દોહ સરકારી નોકરનો વેશ લેવો અથવા વગર વારં પકડી શકે	એજ	એજ	એજ	એજ	૨ વરસમુઘીની આસ ન હેઠ, અથવા ૬ ડુઅ થવા બંને પ્રકારની હેઠ આ રહે	એજ
૧૭૧	દોહ સરકારી નોકર જેવો પેશાકરે હિરતો હાય અથવા જેવી નિયાનો સાથે રાખતો હાય તેવો પેશાકર અથવા તેની નીયાનો દગલખાજના મી રાદાથી પેહરેવો અથવા માથિરાખવી	એજ	એજ	એજ	એજ	૩ મહીનામુઘીની આસ ન હેઠ, અથવા ૨૦૦ રૂપીયા નોંધ કરી અથવા બંને	એજ

- બામ ૧૦ મો--સરકારી નોકરોના કાયદેસર અખતિયારનો તરફકાર.

૧૭૨	કોઈ સરકારી નોકરની તરફથી થાવગર વારં પકડાયો અથવા સમન નહીં પોચે આપેલો અથવા નહીં હુકમ નહીં કરાયો અથવા નહીં માન્યો	એજ	એજ	એજ	એજ	૧ મહીનામુઘીની આસ ન હેઠ, અથવા ૧૦૦ રૂપી આપેલો અથવા બંને	એજ
૧૭૩	અગરતો સમન અથવા નોટીસ માંગણી	એજ	એજ	એજ	એજ	૬ મહીનામુઘીની આસ ન હેઠ, અથવા ૧૦૦ રૂપી આપેલો અથવા બંને	એજ

[illegible]

હાજર રવાની કરવાનું કરમાન
વું હોય, તો
ફોઈ સરકારી નોકરને નોક્રીસ અથવા
વા ખમર આપવાન હેસબસેનીકાય
દામુજબદર હોવાનેસખસતેનોડીસ
અથવા ખમરદરોવાની આપવી
અગર હે નોક્રીસ અથવા ખમર
ર આપવી હોય તો તે કાઈ યુનોહ
થવા વગેરેનો હોય તો
જણી ક્રમ ને ફોઈ સરકારી નોકર
ને જોડી ખમર આપવી
અગર હે ખમર આપવીજોઈ તે કો
ઈ યુનોહ થવા વગેરેની હોય તો

ફોઈ અથવા ૧૦૦૦ રૂપિય
આના હેસબ અને
ખમર રવાની આપ
ને ફોઈ અથવા ૧૦૦ રૂપી
યને ૬૬ અથવા બને
ના મ.છરોર

અમલના સુધીની આપવાન
૬૬ અથવા ૧૦૦ રૂપી
યને ૬૬ થવા બને

૨ વરસ સુધીનો ખમરના
અમલના સુધીની આપવાન
૬૬ અથવા ૧૦૦ રૂપી
યને ૬૬ થવા બને

ફોઈ અથવા ૧૦૦૦ રૂપિય
આના હેસબ અને
ખમર રવાની આપ
ને ફોઈ અથવા ૧૦૦ રૂપી
યને ૬૬ અથવા બને
ના મ.છરોર

ફોઈ અથવા ૧૦૦૦ રૂપિય
આના હેસબ અને
ખમર રવાની આપ
ને ફોઈ અથવા ૧૦૦ રૂપી
યને ૬૬ અથવા બને
ના મ.છરોર

ફોઈ અથવા ૧૦૦૦ રૂપિય
આના હેસબ અને
ખમર રવાની આપ
ને ફોઈ અથવા ૧૦૦ રૂપી
યને ૬૬ અથવા બને
ના મ.છરોર

ફોઈ સરકારી નોકરકાયદામુજબ સોગ
ન આવાનું કરમાયા છતાં સોગ
ન આવાના ના કહેવી

ફોઈ અથવા ૧૦૦૦ રૂપિય
આના હેસબ અને
ખમર રવાની આપ
ને ફોઈ અથવા ૧૦૦ રૂપી
યને ૬૬ અથવા બને
ના મ.છરોર

૧૮૧	મયકુરઉપરસહીકરવાનેકામદાસજીખ કરમાન્યાછતીનેમકરવાનોનાકુલેવી દેખીસરકારીનોકરનાઆગળસોગનખ મનેજીકામજૂરત્વજીકુઝનેકહેવા	એજ	વારંદ	એજ	એજ	કેમચવાપગરૂપીઆ દડઅથવાખ ન કરેપકુલ ન બેમાંના ગ સેસંગોરડ અથ કેતિપકારેનડેઅથવા વા સેરેનીમ દડ
૧૮૨	દેખીસરકારીનોકરપાસેતેનો કાયદેસર અખત્ય રમ્મલમાંઅણાવીનિખાંત સખસનેનુકશાનઅથવા ઇન્દ કસવ વાસારખીડી ખખ આપવી.	એજ	સમન	એજ	એજ	મહીનાસુધીની બેમાંના પ્રસેની માછ ગતેતેપ્રકારનીદ અથ રતરેરક દવા ૧ વારગરૂપીનોદડ અથવા રવરગ અથવા બને
૧૮૩	દેખીસરકાર નેકરના કયેર અખત્ય ત્ય રવાંદામિલકતજપતકતીહાયતે માં સામા થનું	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૧૮૪	દેખીસરકારીનોકરનાઅખત્યારથી વેચ વાકાલેલીમિલકતનાવેચાલુમાંઅડચ લુ કરવી	એજ	એજ	એજ	એજ	મહીનાસુધીની બેમાંના ગતેતેપ્રકારનીદ અથ વાપગરૂપી ને. દડ, અથવા બને
૧૮૫	દેખીસરકારી નેકરના અખત્યારથી વેચવાકાલેલીમિલકત ખરીદ કરવાને કે સખસે કયા પ્રસાતે અડચત દેખતેસખસેતેનીમગલીકરવીઅથ વામાગલીકરવાથી રૂર / પોતાનો કિપરઅવિહિય તે અકારવાનો ધરદોનહીજામાંગળીકરવી	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૧૮૬	દેખીસરકારીનાક નેતેતેસરકારી કામ કરતામાં અડચલુ કરવી	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૧૮૭	કામદાસજીખમદદવાનોદરજાછતાંદેખ	એજ	એજ	એજ	એજ	મહીનાસુધીની બેમાંના ગતેતેપ્રકારનીદ અથ વાપગરૂપી ને. દડ અથવા બને.

૧૬૪	અથવા ઓટા પુરાયો બનાવયો. દહાત શિક્ષા ભંગ ગુન્હા દોષની ઉપર સાન- નીતી કરાવવાના દોષદાથી ઓટા સોદ્ધિ આ- પરી અથવા ઓટા પુરાયો બનાવયો. અંગર તેમ કરવાથી દોષ ભંગ ગુન્હા સંખસની ઉપર ગુન્હા માળિત યદ્યત તેના જીવ લેવા માં આવે તો	એજ	એજ	જામીન નહી લઈ શકાય	એજ	તે પ્રકારની ફેદ, તથા દડા જીવતા સુધી સંમુદ્રપાર સેથન ફેરફાર અથવા ૧૦ વરણસુધી સંખત ફેદ, તથા દડા આત અથવા ઉપર સુજળ	એજ
૧૬૫	જીવતાં સુધી સંમુદ્રપારની અથવા સાત વર- સની અથવા તે કરતાં વધારે ફેદન શીક્ષા અથ શિક્ષા ગુન્હા દોષની ઉપર સામીત કરાવવાના દોષદાથી ઓટા સોદ્ધિ આપવી અથવા ઓટા પુરાયો બનાવયો.	એજ	એજ	એજ	એજ	તે ગુન્હાને મારે હોય તેજ	એજ
૧૬૬	દોષ મનસાદતા કામમાં બનાવટી અથવા એ ટા જાણેલા દોષથી વાપરયો.	એજ	એજ	તેથીશોદ્ધિ આ- પવાના ગુ- નાને મારે જામીન લઈ શકાતા હોય તો લઈ શ- કાય નહીતો	એજ	ઓટા સોદ્ધિ આપવા સેથન ફેરફાર અથવા અથવા ઓટા પુરાયો બનાવવા મારે નહી હોય તેજ	એજ
૧૬૭	જે દફીનના પુરાવામાં કાયદા મુજબ તેવું સરકારીદર લઈ શકાય તેવો હોય તે દફીનત બા- બત જાણી જુલને કામ ઓટા સરકારીદર આ- પવું અથવા તે ઉપર સહી કરવી	એજ	એજ	જામીન લઈ શકાય	એજ	ઓટા શોદ્ધિ આપવા મારે નહી હોય તેજ	એજ
૧૬૮	કાલે જરૂરની બાબતમાં ઓટા હિંમતે જાણી જે સરકારીદર ખરાની માફક વાપરવું.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૧૬૯	કાયદા પ્રમાણે દોષવામાં લઈ શકાય એવા ફેદ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ

૩ જોડા વેથ લેવો

૨૦૬	કોઈ મિલકત સરકાર જપ્ત થતી, અથવા શી ક્ષાના હુકમથી દડમાં વસુલ થતી અથવા હુકમનામું બનવામાં લેવાતી અટકાવવા સારૂ તે મિલકત દગલબાજીથી ખસેડવી અથવા કુપાવવી વગેરે	એજ	એજ	એજ	૨ વરસ સુધીની બિમાંના ગમે તે પ્રકારના કિંદતથા દડા અથવા ૨ વરસ સુધીની બિમાંના ગમે તે પ્રકારના કિંદતથા દડા અથવા ૨ વરસ સુધીની બિમાંના ગમે તે પ્રકારના કિંદતથા દડા	એજ	૨ વરસ સુધીની બિમાંના ગમે તે પ્રકારના કિંદતથા દડા અથવા ૨ વરસ સુધીની બિમાંના ગમે તે પ્રકારના કિંદતથા દડા	૩૧૨
૨૦૭	કોઈ મિલકત સરકાર જપ્ત થતી રીક્ષાના હુકમથી દડમાં વસુલ થતી; અથવા હુકમનામું બનવામાં લેવાતી અટકાવવા સારૂ દગલબાજીથી તે મીલકત હક નહીં છતાં દાવો કરવો, અથવા તેના કોઈ હક બાબત કગામ કરવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૦૮	જો રકમ લહેણી નથી તેને શારૂ દગલબાજીથી હુકમનામું થવા દેવું, અથવા હુકમનામું પૂરૂ થવા પછી તે બજવા દેવું	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૦૯	કોઈ ધનસાકની કોરડામાં જોડા દાવો કરવો	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૧૦	જો રકમ લહેણી નહીં હોય તેને સારૂ દગલબાજીથી હુકમનામું કરાવી લેવું અથવા હુકમનામું પૂરૂ થવા પછી તે બજવવું	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૧૧	નુકશાન કરવાના ધરાદારી યુદ્ધાનું જોડા તે હોમત પ્રકરૂ અગર યુદ્ધાનું તે હોમત મુકૂ હોય તે યુદ્ધાનું ને હોમત ચિક્ષા ભોગ, અથવા જીવતા મૈત્રી સમુદ્ધારની ચિક્ષા ભોગ, અથવા સાત વરસથી વધારે મુદતની કિંદતથા દડા હોય તે કોઈ યુદ્ધાનું ને ધરમાં રાખવો, તે યુદ્ધાનું ને હોમત ચિક્ષા ભોગ હોય તે.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૧૨		એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ

આપથી તે યુનો ને દેહાંત શિક્ષા નોગ હો- ય તે	ઓજ	ઓજ	ઓજ	ઓજ	૩ વરસ સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, તથા ૬૩,	પેસેનિન્સી માહરત પ્રેસીનિન્સી માહરત રેટ અથવા ૧લાવર ગનો માહરતરેટ
અગર ૧૦ વરસ કરતાં ઓછી કેદની શિક્ષા નોગ હોય તો,	ઓજ	ઓજ	ઓજ	ઓજ	તે યુનોને માટે દરાવેલા પ્રકારની તથા ઘણામાં ઘણી મુદત ને દરાવી હોય તેની ૧/૪ મુદત કેદ અથવા ૬૩ અથ વા બંને	પેસેનિન્સી માહરતર રેટ અથવા ૧લાવર ગનો માહરતરેટ અ- થવા ને દોરદીતે યુનોનો ધનસાદ્ય મ શકતા હોય તે દોરટ.
યુનોની યરસી મિલકત પાછી મળવવામાં મદ દ કરવા માટે કોઈ બક્ષામ લેવી અને યુનો ગારને પકડી નહીં આપવો	ઓજ	ઓજ	ઓજ	ઓજ	૨ વરસ સુધી બેમાંનાગ મે તે પ્રકારની કેદ, અ થવા ૬૩ અથવા બંને	પેસેનિન્સી માહરત રેટ અથવા ૧લાવર ગનો માહરતરેટ
તે યુનોગર કેદમાંથી નીકા હોય અથવા ને વગરવારે ને પકડવાનો હુકમ થયો હોય તે યુનોગરને પકડી શકે ધરમાં રાખવો, તે યુનો દેહાંત શિક્ષા નોગ હોય તો.	ઓજ	ઓજ	ઓજ	ઓજ	૭ વરસ સુધી બેમાંનાગ મે તે પ્રકારની કેદ, ત થા ૬૩,	પેસેનિન્સી માહર તરેટ અથવા ૧લાવ રગના માહરતરેટ
હવતા સુધી સમુદ્રપારની અથવા ૧૦ વરસ સુધી કેદની શિક્ષા નોગ હોય તો.	ઓજ	ઓજ	ઓજ	ઓજ	૩ વરસ સુધી બેમાંના ગ મે તે પ્રકારની કેદ તથા ૬૩ કરે અથવા ન કરે	ઓજ
અગર ૧૦ વરસ નહીં પણ ૧ વરસ સુધી કે દની શિક્ષા નોગ હોય તો	ઓજ	ઓજ	ઓજ	ઓજ	તે યુનોને માટે દરાવેલા પ્ર કારની તથા ઘણીમાં ઘણી મુદત ને દરાવી હોય તે ના ૧/૪ મુદત સુધી	પેસેનિન્સી માહરત રેટ અથવા ૧લાવર ગનો માહરતરેટ અથવા ને

[illegible]

[illegible]

૨૧૭ જાણી અથવા આસેસરનો વેપ હોયો.

એજ

એજ

એજ

એજ

૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગણેસી સીસી માલુસન
ગણેસી પ્રકારની કલેઅથવા રેટ અથવા ૧ લા વર
૬૬ અથવા બને ગણે માલુસરેટ

બાબ ૧૨ મો-સીકકા તથા સરકારી સ્ટોપ સંબંધી ગુન્હા.

૨૩૧	શિકકો જોટા બનાવયો, અથવા તે ક્રિયાનો વગરવારેટ કોઈ પણ ભાગ કરેયો.	પકડીયકે	વારેટ	જામીન નહીં લેવાડીવાળી ૩ વરસ સુધીની બેમાંના સેથન કોરેટ પ્રકારની	એજ
૨૩૨	રાણીનો શિકકો જોટા બનાવયો, અથવા તે ક્રિયાનો કોઈપણ ભાગ કરેયો,	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૩૩	શિકકો જોટા બનાવવાનાં કારણસર હથિયાર બનાવવાં, ખરીદવાં અથવા વેચવાં.	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૩૪	રાણીનો શિકકો જોટા બનાવવાનાં કારણસર હથિયાર બનાવવાં, ખરીદવાં, અથવા વેચવાં	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૩૫	શિકકો જોટા બનાવવાનાં કારણસર કોઈ હ થિયાર અથવા સામન ખાસે રાખેયો.	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૩૬	રાણીનો શિકકો બનાવવાનાં કારણસર હોયતો	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૩૭	હિંદુસ્તાનમાં રહીને હિંદુસ્તાનની બહાર કોઈ શિકકો જોટા બનાવવામાં મદદગારી કરવી	એજ	એજ	એજ	એજ

૨૩૭	ઓઠા શિક્કા બાણી બ્રહ્મને આ દેશમાં લાવે વા અથવા આ દેશમાંથી બહાર લઈ જાય	ઓજ	ઓજ	ઓજ	ઓજ	૬૬ થી ૬૭ વરસ સુધી એમાં સેથન ઠોરડ અથવા પરેસિન્સી માછ મતરડ અથવા ૧લા વરગનોરાછસ્તરેટ
૨૩૮	રાણીનો શિક્કા ઓઠા બનાવેલા બાણી બ્રહ્મ ને આ દેશમાં લાવવો અથવા આ દેશમાં થી બહાર લઈ જાય	ઓજ	ઓજ	ઓજ	ઓજ	છેતનાસુધી સમુદ્રપાર અથવા થવા ૧૦ વરસ સુધી એમાં ગમે તે પ્રકાર ની ૬૬ તથા ૬૭
૨૩૯	કોઈ શિક્કા ઓઠા છે એમ તે લેતી વખત બાણીને રાખવો, તથા તે બીજાને આપવો વગેરે	ઓજ	ઓજ	ઓજ	ઓજ	૧૦ વરસ સુધીની એમાં ગમે તે પ્રકારની ૬૬ તથા ૬૭ સેથન ઠોરડ અથવા ૫ દેસિન્સી માછરન રેટ અથવા ૧લા વર ગનો માછરતરેટ
૨૪૦	રાણીના કોઈ સીકા બાખત તેમ કરવું	ઓજ	ઓજ	ઓજ	ઓજ	૧૦ વરસ સુધીની એમાં ના ગમે તે પ્રકારની ૬૬ તથા ૬૭
૨૪૧	કોઈ માણસની પાસે કોઈ શિક્કા પહોંચા આવે તે વખતે તે એમ જાણેલા નહી હોય કે આ શિક્કા ઓઠા છે તે શિક્કા તે માણસ કોઈને ખરા દાખલ આપવો	ઓજ	ઓજ	ઓજ	ઓજ	૧૦ વરસ સુધીની એમાં ગમે તે પ્રકારની પરેસિન્સી માછરન એને પ્રકારના ૬૬ અથવા ૬૭ અથવા ૧લા અ થા ૨લા કિમતનો તે થવા રજત વરગનો ઓઠા વિધિરશાયે થને માછરતરેટ થાન્દગણિદડ, બને
૨૪૨	કોઈ શિક્કા કોઈ શખસની પાસે આવતી વખ તે તેણે એમ જાણ્યું હોય કે આ શિક્કા ઓ ઠા છે તે શખસને તે ઓઠા શિક્કા પાસે રાખવો	ઓજ	ઓજ	ઓજ	ઓજ	૧૦ વરસ સુધીની એમાં ગમે તે પ્રકારની સેથન ઠોરડ પરેસી સે તે પ્રકારની ૬૬ ત નસામાછરતરેટ અ થા ૬૭ થવા ૧લા વરગને માછરતરેટ
૨૪૩	રાણીનો કોઈ શિક્કા કોઈ શખસની પાસે આ વતી વખતે તેણે એમ જાણ્યું હોય કે	ઓજ	ઓજ	ઓજ	ઓજ	૧૦ વરસ સુધીની એમાં ગમે તે પ્રકારના ૬૬ તથા માછરતરેટ

અનુક્રમણા કરી તે પાછા વાપરે					અમ તે પ્રારની કેદ, રેડ અથવા ૧ તથા ૬૩ અથવા બીજા વરગનો માછી રેડ
૨૧૩ રૂપ વાપરેલા છે એવી રીતની કાંઈ નિશાની છોડી નાખવી	એન	એન	એન	એન	૩ વરગનીની મિમાના સેબન રાઈટ અથવા મેને પ્રારની કેદ, અથ પ્રાંતિરેથી માછીરે વા ૬૩ અથવા બને ૮ અથવા ૧૬૫ વ રગનો માછીરેડ.

ખામ ૬૩ નો—કારણો તથા માપ માં પે ઝુન્હા.

તેજાવાનું બોટું યત દગલના છીથી વાપરેલું વગરવારે	સમગ્ર જાતીના લિ બોટીવાળી ૧ વરગ સુધી મિમાનાગમિ પ્રસિદ્ધિની માછીરેડ				
૨૧૪ બોટું કારણે અથવા માપ દગલના છીથી વાપરેલું	એન	એન	એન	એન	એન
૨૧૬ બોટું કારણે અથવા માપ દગલના છીથી વાપરેલું	એન	એન	એન	એન	એન
૨૧૭ બોટું કારણે અથવા માપ દગલના છીથી વાપરેલું	એન	એન	એન	એન	એન

ખામ ૧૬૩ નો—લોકના નાંકુરેડા, મલમના, અનુક્રમણા, જાનના, તથા નોતંતમાંથી ઝુન્હા.

બોટીની નોતંતમાં પેચે એવા રોગનો એપ વગરવારે	સમગ્ર જાતીના લિ બોટીવાળી ૧ મહિના સુધીની મિમાના મેમોની માછીરેડ				
૨૧૮ બોટીની નોતંતમાં પેચે એવા રોગનો એપ વગરવારે	એન	એન	એન	એન	એન
૨૧૯ બોટીની નોતંતમાં પેચે એવા રોગનો એપ વગરવારે	એન	એન	એન	એન	એન
૨૨૦ બોટીની નોતંતમાં પેચે એવા રોગનો એપ વગરવારે	એન	એન	એન	એન	એન

૧૭૨	ગોંગા સમખથી દૂર રહેવા સેખાંબીની કાંઈવગર વાર કડુન નહીં માનવી	એજ	એજ	એજ	૧ મહીના સુધીની સેખાંબ ગમે તે પ્રકારની દેહ અથવા દંડ, અથવા બંને	એજ
૧૭૩	વેચવાને પ્રેરે શબ્દોથી માલસને ખાવાની અથવા પીત્ર ની વસ્તુમાં કાંઈ બિગ કરવી	એજ	એજ	એજ	૬ મહીના સુધી સેખાંબ ગમે તે પ્રકારની દેહ અથવા ૧૦૦૦ રૂપિયાનો દંડ અથવા બંને	એજ
૧૭૪	ખાણુમને ખાવાની અથવા પીવાની કાંઈ કાંઈ વસ્તુ અવશ્યક કરેકરે એમ બાણુને વેચવી કાંઈ વેચવાનાં વસાણામાં અથવા આસડમાં બિગ કરવી એવી રીત કે તેથી તેનાં શુણુ આજીવાય અથવા તેની અસર બદલાય, અથવા તે અવશ્યક કરેક થાય	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૧૭૫	એણાં યાંત્રના વસાણાં અથવા આસડ વેચવા અથવા તેમાં દવાખાનાંમાં ભોગ કરેલું વસાણું કે આસડ બાણુને અપાયું	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૧૭૬	બાણી પ્રજ્ઞને કાંઈ વસાણુંને અથવા આસડને તે અથવા આજીવાય તાંબાર કરેલું આસડ એવી તે વેચવું અથવા દવાખાનાંમાં અપાયું	એજ	એજ	એજ	૩ મહીના સુધી સેખાંબ ગમે તે પ્રકારની દેહ અથવા ૧૦૦૦ રૂપિયાનો દંડ અથવા બંને	એજ
૧૭૭	સાંસ્કૃતિક અથવા અથવા જાણાયત્વ પાણી વગરવારે કાણુ કરવું	એજ	એજ	એજ	૫૦૦ રૂપિયાનો દંડ	એજ
૧૭૮	દવાને તન દુસ્તીમાં બીગાડ કરે એવી કરવી વગર વારે પકડાયે	એજ	એજ	એજ	૧ મહીના સુધીની સેખાંબ ગમે તે પ્રકારની દેહ અથવા ૧૦૦૦ રૂપિયાનો દંડ	એજ
૧૭૯	શરીયાત રચનાપર બે રીકરાઇથી હાંકવું અથવા વગર વારે	એજ	એજ	એજ	૧ મહીના સુધીની સેખાંબ ગમે તે પ્રકારની દેહ અથવા ૧૦૦૦ રૂપિયાનો દંડ	એજ

ક્રમાંક સ્થળી કચેરી, એવી રીતે કે તેથી માણસ પકડી શકે ની છદ્દમાં જોખમમાં રહે, વગરે.	એન	એન	એન	ના ગમતે પ્રકારની રૂઢાંચા થવા ૧૦૦ રૂપિયાના ૬ અથવા બને.	પ્રેસીડેન્સી માહિતી અથવા ૧૯૫૦ માહિતી રેખાવર્ગને માહિતી ૭ વર્ષ સુધી જાણના ગમતે સેન રેકૉર્ડ
૨૮૦	એ વીકારાણી વહાણ અથવા એવી રીતે તેથી માણસની છદ્દમાં જોખમમાં રહે, વગરે.	એન	એન	એન	
૨૮૧	એક અન્યાય, નીચાણી અથવા બોલુ દેખાણુ	એન	એન	એન	
૨૮૨	એક વાહન બેઠકો અથવા દેશન વાણી વહાણોમાં બેઠકો કરીને ગેઈ અપસને નળા માટે ગેઈમાં નળા તેથી તેની છદ્દમાં જોખમમાં રહે	એન	એન	એન	
૨૮૩	એકીયમ રસગાં અથવા ગાંધીના રસગાંભય અથવા અકચણ અથવા નુંકયાન કરવું	એન	એન	એન	
૨૮૪	એકીયમ પગાંચ સમંધી એવું કામ કરવું કે વગર વારથી માણસની છદ્દમાં વગરે જોખમમાં રહે	એન	એન	એન	
૨૮૫	એકીયમ અથવા સંચિત નવાળાંથી પગાર અથવા સમંધી એવું કામ કરવું કે તેથી માણસની છદ્દમાં વગરે જોખમમાં રહે	એન	એન	એન	
૨૮૬	એકીયમ સાથે છોડે અથવા કાંઈ પદારથ સળખી એવું કામ કરવું	એન	એન	એન	
૨૮૭	કાંઈ સાંચા સમંધી એવું કામ કરવું	એન	એન	એન	
૨૮૮	એકીયમ રતને તોડી પાડ્યા અથવા મારામત	એન	એન	એન	

૨૬૯	કરવાને ને સખસનો હક રોપ તે સખમ અગર તે સખરત દૂડી પડીને માણસની જિંદગીને નુકશાન થવાનો સભવ હોય તે નથી થવા દેવાનો બંદોબસ્ત કરવામાં ક મંગ કરે તો.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૭૦	ફોધા સખસના કબજામાં ફોંફાના વર હોય વગરવાર તે જાનવરથી માણસની જિંદગીને કોઈ નુકસાન થાય તેવી જોખમી કચ્છ ન થાય નહીં એટલે બંદોબસ્ત રાખવામાં તે સખસ કસ્ટર કરે તો.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૮૧	ફોંફા સાથે પકડાયેલા વગરવાર પકડાયેલા નહીં.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૮૨	અંધ કરવાની તાકીદ થયા પછી અપકારક કે વગરવાર તે પકડાયેલા નહીં.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૮૩	બીજાના પુસ્તકો વગરનું વેચાણ, વગર	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૮૪	વેચાણ અથવા દેખાડવા સાથે બીજાના પુસ્તકો વગર કબજામાં રાખવું,	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૮૫	બીજાના ગીતો.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૮૬	સોરઠીની આક્રમિક રાખી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૨૮૭	સોરઠીના ખાતાના કરોડ પ્રતિષ્ઠ કરવા.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ

બાળ ૧૫ માન-ધર્મ સંબંધી ગુન્યા.

૨૯૫	કોઈ પુણ્ય જ્ઞાતીના લોકોના ધરમને અપમાન વગરવારે સમન- જામીન લ માડીવાળા ૨ વર્ણસુધીની ભિખાના ગમિ પ્રસોરિન્દી મા હરને કરવાના મરદાથી હુમ્મ પુજનાં ઉદાહરણો આપરડીયદે મુ શયાક નહીસકાય તે પ્રદારની હેદ, અથવા ૨ અથવા ૩ લાંબા અથવા અવિવ વસ્તુના નાશ કરવો, અથવા લો ને નુકશાન કરવું અથવા તેને ભરફ કરવી.	અંજ	અંજ	અંજ	૬૬, અથવા બને વારજીવરંગના મા હરને.
૨૯૬	કોઈ ધરમ સંબંધી મડળી પુજનાં કામમાં જ ના તેને આટચણ કરવી.	અંજ	અંજ	૧ વરણ સુધીની ભિખાના ગમિ તે પ્રદારની હેદ, અથવા ૬૬ અથવા બને	અંજ
૨૯૭	પુણ્યની જગા અથવા કબરના નામાં વગર ૨ જાએ જવું, અથવા કોઈ સંપત્તિના મનને હુમ્મ કરવા અથવા તેના ધરમને અપમાન કરવાના મરદાથી પહેત સંસ્કાર થતો હોય ત્યાં ગડમડ કરવા અથવા કોઈ પરતજી અપમાન કરવું.	અંજ	અંજ	અંજ	અંજ
૨૯૮	ધરમ સંબંધી કોઈ પણ શખસનું દોલ હુખા વગરવારે વયોના પાકા મરદાથી તે સોમજે તેમ કોઈ શબ્દ બોલવો અથવા સ્વની કરવો અથવા તેને તેમ કોઈ આજ્ઞા કરવા અથવા કોઈ વસ્તુ મોકલી.	અંજ	અંજ	મોડીવાળી શક્ય.	અંજ

(૨૫)

બાળ ૧૬ માન-માણસના શરીર સંબંધી ગુન્યા.

જાંઘી સંબંધી ગુન્યા.

૩૦૨	પુન વગરવારે વારે ૨ વર્ણની નામોડીવાળા માત જીવનાં મુધી સમુહીયકા નહીસકાય ૬ થાર તથા ૬૬	અંજ	અંજ	અંજ	શેવન કોરટ
૩૦૩	જન્મ ડીપના ગુનેગારે કરેલું પુન પુનથી ઉતરતા ક્રમનો શિક્ષણીય મનુષ્ય વય આગર ને કામથી માત દસ હોય તે માત આણવાના ધરાદાથી કરવું હોય. તો.	અંજ	અંજ	અંજ	અંજ
૩૦૪		અંજ	અંજ	અંજ	અંજ

ગર્ભપાત કરવા બાબત, નહીં જન્મમાં બચાવવાને નુકસાન બાબત, બચાવવાને પુલ્કા મુકવા બાબત, તથા જન્મ છુપાવવા બાબત.

ક્રમ	ગર્ભપાત કરવો.	વગરવાર પેપરકામ નહીં	વારંટ	જામીન લાગાડીવાળી લઘુકામ	જામીન લાગાડીવાળી ૭ વરસ સુધી બેમાંના ગમ્મ તે પ્રકારની કેદ, અથવા ૬ અથવા બંને	સેસન કોર્ટ
૩૧૨	અગર તે સ્ત્રી ચાલીત ગર્ભા થઇ હોયતો	એજ	એજ	એજ	૫ વરસ સુધી બેમાંના ગમ્મ તે પ્રકારની કેદ, તથા ૬ જીવતા સુધી સમુદ્રપાર અથવા ૬ વરસ સુધી બેમાંના ગમ્મ તે પ્રકારની કેદ તથા ૬	એજ
૩૧૩	સ્ત્રી રત્નજામદો વગર ગર્ભપાત કરશે	એજ	એજ	જામીન ન હી લઈશે કામ	૧૦ વરસ સુધી બેમાંના ગમ્મ તે પ્રકારની કેદ તથા ૬	એજ
૩૧૪	ગર્ભપાત કરવાના ઇરાદાથી કરેલાં યોગ્ય કા મથી ચર્ચાસુ મોત	એજ	એજ	એજ	૧૦ વરસ સુધી બેમાંના ગમ્મ તે પ્રકારની કેદ તથા ૬	એજ
૩૧૫	તે સ્ત્રીની રત્નજામદો વગરતે કામ કરશે હોયતો	જ	એજ	એજ	જીવતાં સુધી સમુદ્રપાર, આ થવા ઉપર મુજબ.	એજ
૩૧૬	દોષ બેચુ જીવતુ જન્મતાં અટકાવવાના અ થવા જન્મપાછી તે મરી જાય એવું કરવા ના ઇરાદાથી કેસ કામ.	એજ	એજ	એજ	૧૦ વરસ સુધી બેમાંના ગમ્મ તે પ્રકારની કેદ, તથા ૬ અથવા બંને	એજ
૩૧૭	દોષ કામ રિસેલીય મનુષ્ય વધ ગણીતુ હો ય એવા કામથી દોષ નહીં જન્મતેલા જીવ તા બચવાનું મોત અણવું	એજ	એજ	એજ	૧૦ વરસ સુધી બેમાંના ગમ્મ તે પ્રકારની કેદ. તથા ૬	એજ
૩૧૮	કોઈ બાર વરસથી વધારી ઉમરના બચાં ને તેના મા બંને અથવા ને સંપત્તિના હવાલામાં તે બચુ હોય તે સંપત્તિ તેને તજી દવાના ઇરાદાથી ખૂંસુ મુકવું મુકદ્દમાની રીતે બેગેટરી દબાવે જન્મ અછુપાવવા	વગરવાર પેપરકામ ચક્ર	એજ	જામીન લઘુકામ	૭ વરસ સુધી બેમાંના ગમ્મ તે પ્રકારની કેદ, અથવા ૬ અથવા બંને	એજ
૩૧૯	મુકદ્દમાની રીતે બેગેટરી દબાવે જન્મ અછુપાવવા	એજ	એજ	એજ	૨ વરસ સુધી બેમાંના ગમ્મ તે પ્રકારની કેદ અથવા બંને ૬	એજ

સેસન કોર્ટ પ્રેસિડેન્સી
રજાવરગંના માહિતી

અથવા શાખાથી

કરકે	કુદિપૂર્વક અથવા કરવી.	ગરજાર	સમન	જામીનલ	સાડીવા	૧ વર્ષ સુધી બિમાન ગમે તે દેહિ પણ માહિતરે
		પેપકામ		પેપકામ	જીથકામ.	
		નહી				
૩૨૪	ભયંકર શસ્ત્ર અથવા સાધન વડે કુદિ પૂર્વગરજાર		એજ	એજ	જે કોરટ- ૩ વર્ષ સુધી બિમાન ગમે તે સિમનગર અથવા મોડીકા- પ્રકારનો દેહ તથા દડ, એસિન્ટી માહિતર અથવા દંડુ કામ અથવા બન.	
	ક અથવા કરવી.	પેપકામ				
		શહે				
૩૨૫	કુદિપૂર્વક મહા યથા કરવી.		એજ	એજ	મોડીવાળી ૭ વર્ષ સુધી બિમાન ગમે તે પ્રકારનો કોર, યથા દડ	એજ
૩૨૬	ભયંકર શસ્ત્ર અથવા સાધનવડે કુદિપૂર્વક મહા અથવા કરવી.		એજ	એજ	મોડીવાળી ૭ વર્ષ સુધી સમુદ્રપાર અથવા ૧૦ વર્ષ સુધી બિમાન ગમે તે પ્રકારની દેહ માહિતર અથવા ૧૦ વર્ષ સુધી બિમાન ગમે તે પ્રકારનો કોર.	
૩૨૭	જામરાથી કાંઈ મીલકત અથવા કોમતી દન કરનાર કહાડાવવા સાથે અથવા કાંઈ ગમે નહીં કરવા સહેલ થાય એવું કાયદા વિરુદ્ધ કામ કરાવવા સાથે કુદિપૂર્વક અથવા કરવી.		એજ	એજ	વારંટ	
૩૨૮	યથા કરવાના મોરોથી બેહિય કરે એવો કાંઈ વસ્તુ અથવા વસ્તુ.		એજ	એજ		એજ
૩૨૯	જામરાથી કાંઈ ચિલકત અથવા કોમતી દન કરનાર કહાડાવવા અથવા કાંઈ ગમે નહીં કરવા સહેલ થાય એવું કાયદા વિરુદ્ધ કામ કરવા સાથે કુદિપૂર્વક અથવા કરવી.		એજ	એજ		એજ

૩૩૦	કરાવવા સારૂ બ્રુધિપુર્વ મહાવ્યથા કરવી જખરદરનીધી કબુલાત કરાવવા અથવા કોમી ખખર એળવવા કે મિલકત યાદી અપાવવા સારૂ બ્રુધિપુર્વક વ્યથા કરવી વીગિરે	એજ	એજ	જામીન લ ઈ થકાય	એજ	ની કેદ તથા દંડ ૭ વરસ સુધીની બેમાંનાગ એ તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ
૩૩૧	જખરદરનીધી કબુલાત કરાવવા અથવા કોમી ખખર એળવવા કે મિલકત ખાછી અપાવ વા સારૂ બ્રુધિપુર્વક મહા વ્યથા કરવી	એજ	એજ	જામીન ન હો લખશે કાય	એજ	૧૦ વરસ સુધીની બેમાંનાગ સેસન ફોરટ ગએ તે પ્રકારના કેદ ત થા દંડ
૩૩૨	કોમી સરકારી નોકરને ડરાવીને તેનો અમલક રતો બંધ રાખવાને બ્રુધિપુરવક વ્યથા કરવી	એજ	એજ	જામીન લ ઇ થકાય	એજ	૩ વરસ સુધીની બેમાંના ગ સેસન ફોરટ અથવા પ્ર એ તે પ્રકારની કેદ, અથા સિરેન્ડી માં જરૂર કેદ વા દંડ અથવા બને
૩૩૩	કોમી સરકારી નોકરને ડરાવીને તેનો અમલક રતો બંધ રાખવાને બ્રુધિપુરવક મહાવ્યથા કરવી.	એજ	એજ	જામીન ન હો લખશે કાય	એજ	૧૦ વરસ સુધીની બેમાંના ગ સેસન ફોરટ ગએ તે પ્રકારની કેદ અથ થવા દંડ.
૩૩૪	મારે તથા આકસ્મિક કોમી ઉત્પન્ન થયેથી કેવલગર વાર રોધ ઉત્પન્ન કરનાર શિવાય બીજાને વ્યથ કરવાનો હોદા નહીં જતા બ્રુધિપુરવક વ્યથા કરવી	સમન	સમન	જામીન લ ઈ થકાય	મોડીવા ળી થકાય ને ફોરટ ની આગ પકડિયો દીનું કામ ચાલુ હોય તે ફોરટ રયાનગી આપે તો મોડીવા ળી થકાય.	૧ મહિના સુધીની બેમાંનાગ ફોર્સ પબ્લિમા જરૂર એ તે પ્રકારની કેદ અથ વા ૫૦૦ રૂપિયાનો દંડ અથવા બને
૩૩૫	બાદે તથા આકસ્મિક કોમી ઉત્પન્ન થયેથી કેવલગર વાર રોધ ઉત્પન્ન કરનાર મિત્રાચ બિજાને વ્યથા કરવાનો હોદા નહીં જતા મહાવ્યથા કરવી કે	એજ	એજ	એજ	એજ	૩ વરસ સુધીની બેમાંનાગ સેસન ફોરટ એ તે પ્રકારના કેદ અથ વા ૨૦૦૦ રૂપિયાનો દંડ અથવા બને
૩૩૬	જો કામથી માણસની જીંદગી જોખમમાં આ વે, અથવા બીજાઓનાં યદીરની સન્નામાંની જોખમમાં આવે તે કામ કરવું	એજ	એજ	એજ	એજ	૩ મહિના સુધીની બેમાંનાગ ફોર્સ પબ્લિમા જરૂર એ તે પ્રકારની કેદ અથ વા ૨૫૦ રૂપિયાનો

૩૩૭	માણસની છાંદસી વગેરે નોખમમાં આવે એ વું કામ કરીને વ્યથા કરવી	એજ	એજ	નો દાંડ અથવા બંને બેઠોટની ૬ મહિના સુધી બેમાંનાગ પ્રેસિડેન્સી માછરત આગળકે જે તે પ્રકારની કેદ અથવા ૧લાઅ રીયાદીનું થવા ૫૦૦ રૂપિયાનો દંડ થવા ૨૦૦ વરગના કામ માલું ૬ અથવા બંને હોમટેકર ૨ પરવાનગીઆપેલે માંડી વાળી શકાય	એજ	૨ વરસ સુધીની બેમાંના ગએ તે પ્રકારની કેદ અથવા ૧૦૦૦ રૂપિયાનો દાંડ અથવા બંને	એજ
૩૩૮	માણસની છાંદગી વીગેરે નોખમમાં આવે એ વું કામ કરીને મહાવ્યથા કરવી	એજ	એજ				

ગેરવ્યાજબી અટકાવ તથા ગેરવ્યાજબી કેદ બાબત.

૩૪૧	કોઇને ગેરવ્યાજબી અટકાવ કરવો	વગરવારે ૭૫૬ કડી શકે એજ	સમન	જામીન લ માંડીવા ૧ મહિના સુધીની આશ ઇશકાય ન કેદ, અથવા ૩૫૦૦ ને દાંડ અથવા બંને	કોઇપણ માછરતે
૩૪૨	કોઇને ગેરવ્યાજબી કેદ કરવો	એજ	એજ	એજ	૧ વરસ સુધીની બેમાંનાગ પ્રેસિડેન્સી માછરત કે તે પ્રકારની કેદ અથવા ૧૦૦૦ રૂપિયાનો દાંડ વા ૨૦૦ વરગના અથવા બંને માછરતે
૩૪૩	ત્રણ અથવા વધારે દીવસ ગેરવ્યાજબી કેદ.	એજ	એજ	માંડીવા ૧૦૦૦ રૂપિયાનો દાંડ એજ	એજ
૩૪૪	દશ અથવા વધારે દીવસ ગેરવ્યાજબી કેદ.	એજ	એજ	માંડીવા ૧૦૦૦ રૂપિયાનો દાંડ એજ	એજ

સેશન કોર્ટ, પ્રેસિડેન્સી માછરતે અથવા ૧લા ૨ જતવર ગના માછરતે

૩૪૫	જે સખસને છોડવાનો હુકમ સાદર થશે જાળવગર વારે પૂરો હોય તે સખસને ગેરવાજબી કેદમાં પકડાય રાખવો.	એજ	એજ	૨ વરસ સુખીની ખર્ચાના ગતિ તે પ્રકારની કેદ થા બીજી કોઈ કલમ મુજબ જે કેદ થતી હોય તે	એજ	એજ
૩૪૬	જાની ગેરવાજબી કેદ.	એજ	એજ	૩ વરસ સુખીની ખર્ચાના ગતિ તે પ્રકારની કેદ થા દંડ	એજ	એજ
૩૪૭	જાળવરેલી કામ મિલકત કહાડવાનાં અથવા કામ કામદા વિરુદ્ધ કામ કરાવવાનાં કારણસર ગેરવાજબી કેદ.	એજ	એજ	સેશન કોર્ટ અથવા પ્રેસિડેન્સી માજીસ્ટ્રેટ અથવા ૧લા વરગનો માજીસ્ટ્રેટ	એજ	એજ
૩૪૮	જાળવરેલી કામ મિલકત કરાવવાના અથવા ખર્ચા કહાડવાનાં અથવા કોઈ મિલકત માં છી અપાવવાના કારણસર ગેરવાજબી કેદ.	એજ	એજ	માંડીવા ૩ મહિના સુખીની ખર્ચાના ગતિ તે પ્રકારની કેદ થા ૫૦૦ રૂપિયાનો દંડ અથવા બંને	એજ	એજ
૩૪૯	ભારે કરોધ ઉત્પન્ન નહીકરયા છતાં કોઈની વગર વારે ઉપર સાપરાધ બળ વાપરવું અથવા હુમ પકડાય નહીં લો કરવો.	એજ	એજ	માંડીવા ૩ મહિના સુખીની ખર્ચાના ગતિ તે પ્રકારની કેદ થા ૫૦૦ રૂપિયાનો દંડ અથવા બંને	એજ	એજ
૩૫૦	કોઈ સરકારી નોકરને ડરાવીને તેનો અમલ વગર વારે કરતો બંધ રાખવાને સાપરાધ બળ વાપરે પકડાય વું, અથવા હુમલો યરવો.	એજ	એજ	માંડીવા ૩ મહિના સુખીની ખર્ચાના ગતિ તે પ્રકારની કેદ થા ૫૦૦ રૂપિયાનો દંડ અથવા બંને	એજ	એજ
૩૫૧	કોઈ સ્ત્રીની લાજ લેવાના ધરાદાથી તેની ઉપર હુમલો અથવા સાપરાધ બળ.	એજ	એજ	માંડીવા ૩ મહિના સુખીની ખર્ચાના ગતિ તે પ્રકારની કેદ થા ૫૦૦ રૂપિયાનો દંડ અથવા બંને	એજ	એજ
૩૫૨	ભારે તથા આક્રમક કરોધ નહીં ઉત્પન્ન કરવાનાં પકડાય ન રયા છતાં કોઈ સખસને જે આજરૂ કરવાનાં પકડાય ન ધરાદાથી હુમલો અથવા સાપરાધ બળ.	સમન	એજ	માંડીવા ૩ મહિના સુખીની ખર્ચાના ગતિ તે પ્રકારની કેદ થા ૫૦૦ રૂપિયાનો દંડ અથવા બંને	એજ	એજ
૩૫૩	કોઈ સખસને કોઈ વસ્તુ પોસ્ટેડી હોય અથવા વગર વારે લઈ જતો હોય તે વસ્તુની ચોરી કરવાનો પકડી શકે કોરીય કરવામાં હુમલો અથવા સાપરાધ બળ.	વારંટ	એજ	માંડીવા ૩ મહિના સુખીની ખર્ચાના ગતિ તે પ્રકારની કેદ થા ૫૦૦ રૂપિયાનો દંડ અથવા બંને	એજ	એજ

૩૫૭	શિવ સંપત્તિને ગેર યોગ્યતા હેઠળ કરવાની કો. એજન્સીમાં હુમલો અથવા સાપરોધ બળ વાપરવું.	એજન્સી	અગતીય લા. એજન્સી	૧ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની હેઠ, અથવા ૧૦૦૦ રૂપિયાનો હેડ અથવા બેને	એજન્સી
૩૫૮	કોમ્પ્યુટર બાદ તથા આંદરિકા કોમ્પ્યુટર ઉત્પન્ન વગરવાર કરવા પરથી તેની ઉપર હુમલો કરવો અથવા સાપરોધ બળ વાપરવું.	સામન	એજન્સી	મોડી વા. ૧ મહીના સુધીની આયાત હેડ, અથવા ૨૦૦૦ રૂપિયાનો હેડ અથવા બેને	એજન્સી
મનુષ્યહરણ, મનુષ્યનશન, ગુલામી તથા વેદ બાબત.					
૩૬૩	મનુષ્યહરણ.	વસારવારે મંદકાચકે	વારંત જગમીન ના મોડીવા હિલમંથળીનહિલ કાય	૭ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની હેડ તા. સીમાહિલમંથળી અથવા ૧ લાખ રૂપિયાનો હેડ	સેસન હોર
૩૬૪	બુન કામ અટકાવવા હરણ અથવા મનુષ્ય નશન.	એજન્સી	એજન્સી	હુલતા સુધી સમુદ્રપાર સેસન હોર અથવા ૧૦ વરસ સુધી સંખત હેડ, તથા ૬૬. ૭ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની હેડ, તથા ૬૬.	એજન્સી
૩૬૫	ટોપ સંપત્તિને છાની રીતે ગેર બ્યાનથી હેડ કરવાના હિલમંથળી હેડ હરણ અથવા નશન કરવું.	એજન્સી	એજન્સી	૧૦ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની હેડ, તથા ૬૬.	એજન્સી
૩૬૬	ટોપ સંપત્તિને છાની રીતે ગેર બ્યાનથી હેડ કરવાના હિલમંથળી હેડ હરણ અથવા નશન કરવું.	એજન્સી	એજન્સી	૧૦ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની હેડ, તથા ૬૬.	એજન્સી
૩૬૭	ટોપ સંપત્તિને છાની રીતે ગેર બ્યાનથી હેડ કરવાના હિલમંથળી હેડ હરણ અથવા નશન કરવું.	એજન્સી	એજન્સી	૧૦ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની હેડ, તથા ૬૬.	સેસન હોર
૩૬૮	ટોપ સંપત્તિને છાની રીતે ગેર બ્યાનથી હેડ કરવાના હિલમંથળી હેડ હરણ અથવા નશન કરવું.	એજન્સી	એજન્સી	૧૦ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની હેડ, તથા ૬૬.	એજન્સી
૩૬૯	ટોપ સંપત્તિને છાની રીતે ગેર બ્યાનથી હેડ કરવાના હિલમંથળી હેડ હરણ અથવા નશન કરવું.	એજન્સી	એજન્સી	૧૦ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની હેડ, તથા ૬૬.	એજન્સી

૩૭૦	નયન કરવું ફોફ સમુખને ગુલામ દાખલ ખરીદવા થવા આપણા	અ વગરવારે પકડાય ન હી	એજ જમીન લ લક શકાય	એજ	થત દંડ એજ	એજ
૩૭૧	નિત્ય ગુલામનો વેપાર કરવો.	વગર વારે ટેપકડીયે	એજ જમીન ન હીલકાય	એજ	જીવતા સુધી સમુદ્રપાર અ થવા ૧૦ વરસ સુધી બેમા ના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ	એજ
૩૭૨	જર કરમને માટે ફોફ બાળકને વેચવું અ અથવા બાળે આપવું વગેરે.	એજ	એજ	એજ	૧૦ વરસ સુધીની બેમાંના, સેશન ફોરે અથવા ગમે તે પ્રકારની કેદ, તથા દંડ	એજ
૩૭૩	જર કરમને માટે ફોફ બાળકને ખરીદ કરવું અથવા કબજામાં લેવું.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૩૭૪	કાયદા વિરુદ્ધ જખરાઈથી મળુરી કરાવવી.	એજ	એજ જમીન ન માંડીવાળી હી લકાય શકાય કાય	એજ	૧ વરસ સુધીની બેમાંના ફોફપણ માછરતરે ગમે તે પ્રકારની કેદ અથ વા દંડ અથવા બંને	એજ

બળાકાર સંભાગ વિશે.

૩૭૬	બળાકાર સંભાગ	વગર વારે ટેપકડીયે	એજ જમીન ન માંડીવાળી હી નહીં શકાય કાય	એજ	જીવતા સુધી સમુદ્રપાર અ સેશન ફોરે થવા ૧૦ વરસ સુધી બેમાં ના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ	એજ
-----	--------------	----------------------	---	----	--	----

સરિસ્ટકમ વિરુદ્ધ ગુન્હા

૩૭૭	સરિસ્ટકમ વિરુદ્ધ ગુન્હા	વગર વારે ટેપકડીયે	એજ જમીન ન માંડીવાળી હી લકાય શકાય કાય	એજ	જીવતા સુધી સમુદ્રપાર અ સેશન ફોરે થવા ૧૦ વરસ સુધી બેમાં ના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ	એજ
-----	-------------------------	----------------------	---	----	--	----

બાબ ૧૭ જો—મિલકત વિરૂદ્ધ ગુન્હ બાબત
ચોરી વિશે

૩૭૯	ચોરી	વગરવારે વારં વારં પકડી ચકે	જામીન ના મંડીવા છાલકાણી નહીય ય.	૩ વરસ સુધીની ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા ૬૩ અથવા ખં ને	જોમાંના કોઈપણ માહિતરેટ
૩૮૦	કોઈ ઇમારત તંજુ અથવા વાહાણમાં ચોરી	એજ	એજ	એજ	એજ
૩૮૧	ચોરના કબજા માંડીલી મીલકતની ચોરેતા અથવા ચાકર ચોરી કરવી.	એજ	એજ	એજ	સેસન ફોરેટ પરેસી ડેન્સી માહિતરેટ અથવા ૧ લા અથવા ૨ જ વર ગેને માહિતરેટ એજ
૩૮૨	ચોરી કરવા સૌંદે અથવા ચોરી કરવા પછી નાશી જવા સૌંદે અથવા ચોરીથી મળેલી મિલકત પાસે રાખવા સૌંદે, ચોત, વ્યથા અથવા અટકાવ કરવાની અથવા ચોત, વ્યથા, કે અટકાવનો ભય ઉત્પન્ન કરવાની તકવાની કરીને પછી ચોરી કરવી	એજ	એજ	એજ	એજ

જખરાઈથી કહાડાવવા બાબત

૩૮૪	જખરાઈથી કહાડાવવું.	વગરવારે વારં વારં પકડામ ન હી.	જામીન ના મંડીવા છાલકાણી નહીય કાય	૩ વરસ સુધીની ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા ૬૩ અથવા ખં ને	સેસન ફોરેટ પરેસી ડેન્સી માહિતરેટ અથવા ૧ લા અથવા ૨ જ વર ગેને માહિતરેટ એજ
૩૮૫	જખરાઈથી કહાડાવવાનો ગુન્હો કરવા સાંડે પેશખસને નુકસાનનો ભય ઉત્પન્ન કરેલા અથવા તેમ કરવાની કોશિશ કરેલી	એજ	એજ	એજ	એજ

૩૮૬	જાત અથવા મહાવ્યાનો ભસંકોષશબ્દસને પ માડીને જખરાઈથી કહડાવવાનો ગુનો કરવો	એજ	એજ	જામીન ન હીલકશ કાય એજ	એજ	૧૦ વરસ સુધીની જેમાં સેસન કોરટ ના ગચે તે પ્રકારની કેદ તથા ૬૬	એજ
૩૮૭	જખરાઈથી કહડાવવાનો ગુનો કરવા સાથે કોષ શબ્દસને જાત અથવા મહાવ્યાનો ભસ ઉત્પન્ન કરવો અથવા તેમ કરવાની કોશિશ કરી.	એજ	એજ	એજ	એજ	૭ વરસ સુધીની જેમાંના ગચે તે પ્રકારની કેદ, તથા ૬૬	એજ
૩૮૮	જાત અથવા જીવતાં સુધી સમુદ્રપાર અથવા ૧૦ વરસની કેદની શિક્ષા થઈ શકે એવા ગુ નાનું તોખત સુકવાનો ૩૨ દેખાડીને જખ રાઈથી કહડાવવાનો ગુનો કરવો.	એજ	એજ	એજ	એજ	૨૦ વરસ સુધીની જેમાં ના ગચે તે પ્રકારની કેદ તથા ૬૬.	એજ
૩૮૯	અગર સરેરિટક્રમ વિરૂધ્ધ ગુનાનો ૩૨ દેખા ડો હોય, તો જખરાઈથી કહડાવવાનો ગુનો કરવા સાથે જા ત અથવા જીવતાં સુધી સમુદ્રપાર અથવા ૧૦ વરસની કેદની શિક્ષા થઈ શકે એવા ગુ નાનું તોખત સુકવાનો કોષ શબ્દસને ૩૨ દેખાડવો.	એજ	એજ	એજ	એજ	જીવતાં સુધીની સમુદ્ર પાર ૧૦ વરસ સુધી જેમાંના ગચે તે પ્રકારની કેદ ત	એજ
	અગર તે સરેરિટ વિરૂધ્ધ ગુનો હોય, તો.	એજ	એજ	એજ	એજ	જીવતા સુધી સમુદ્ર પાર	એજ

અપહરણ તથા ડાકારડી બાબત.

૩૯૨	અપહરણ	વગરવાર ૨૫ ફી શકે	વારંટ	જામીન ન માંડી વા હીલકશની નહીશ કાય	૧૦ વરસ સુધીની સખત સેસન કોરટ પ્રસંડ ની માજસ્ટરેટ અથવા ૧લાવગ નો માજસ્ટરેટ.
૩૯૩	અગર સરેજ આયથા પછી તથા સરેજ ઉ ગ્યા પહેલાં કોષ થોડી રસ્તા ઉપર કરણ હો ય તો અપહરણ કરવાની કોશિશ.	એજ એજ	એજ એજ	એજ એજ	એજ એજ
૩૯૪	અપહરણ કરવામાં અથવા અપહરણની કોષ	એજ	એજ	એજ	એજ

૧	મો હોય તે મિલકતનો અદલાનતથી ઓછો ઉપયોગ અંગર તે મરનારની નોકરીમાં કેમ મહેતો અથવા બીજી સખ્શ હોય તે ઉપલેા યો ન્હો કરે તે,	એજ	એજ	એજ	૭ વરસ સુધીની બેમાં ના ગતિ તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ	૨ જા વરગનોમાં જીરડેટ એજ
---	---	----	----	----	---	-------------------------

સાપરાધ વિરવાસ ધાત વિશિ

૪૦૬	સાપરાધ વિવાસધાત.	વગરવારો પ્રકડીયકે	વારંટ	જામીન લાંબાંડી વા મં શકાય. જીનહીય કાય.	૬ વરસ સુધી બેમાંના સેસન કોરટ પરેસી એ તે પ્રકારની કેદ, તથા દંડ અથવા બંને	સેસન કોરટ પરેસી એ તે પ્રકારની કેદ, અથવા ૧ લા અથવા ૨ જા વર ગનો. આજીરડેટ સેશનકોરટ, પરેસી એ તે પ્રકારની કેદ, અથવા ૧ લા વરગ નો આજીરડેટ.
૪૦૭	ભારવાહક, ડંકાવાળા વગેરેએ સાપરાધ વિરવાસધાત કરેલા.	વિ એજ	એજ	એજ	૭ વરસ સુધીની બેમાંના ગતિ તે પ્રકારની કેદ, અથવા દંડ અથવા બંને	સેસન કોરટ પરેસી એ તે પ્રકારની કેદ, અથવા ૧ લા વરગ નો આજીરડેટ.
૪૦૮	કેમ મહેતા અથવા ચાકર સાપરાધ વિરવાસ ધાત કરેલો.	એજ	એજ	એજ	એજ	સેસન કોરટ પરેસી એ તે પ્રકારની કેદ, અથવા ૧ લા અથવા ૨ જા વરગ નો આજીરડેટ.
૪૦૯	કેમ સરકારી નોકર અથવા સરકારી વેપારી વગરવારે અગતીયાએ સાપરાધ વિરવાસધાત કરેલો વગેરે.	વગરવાર નહી	એજ	એજ	જીવતા સુધી સમુદ્ર પાર અથવા ૧૦ વરસ સુધી બેમાંના ગતિ તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ	સેસન કોરટ પરેસી એ તે પ્રકારની કેદ, અથવા ૧ લા વરગ નો આજીરડેટ.

ચોરીની મીલકત લેવા બાબત.

ચોરીની મીલકત ચોરીની જાણીને બદલાયેલી વગરવારે લેવી	વારંટ	જામીન ના આંડીવા ૧૪ વરસ સુધી બેમાંના ગતિ તે પ્રકારની કેદ, અથવા ૧ લા અથવા ૨ જા વરગ નો આજીરડેટ.
ચોરીની મીલકત ચોરીની જાણીને બદલાયેલી વગરવારે લેવી	વારંટ	જામીન ના આંડીવા ૧૪ વરસ સુધી બેમાંના ગતિ તે પ્રકારની કેદ, અથવા ૧ લા અથવા ૨ જા વરગ નો આજીરડેટ.

૪૧૨	આં ડાકાદારી કરતાં મળેલી મીલકત હોય મ જાણીને તે ચોરીની મીલકત બદલ્યાનતથી લેવી	એજ	એજ	એજ	જીવતાં સુધી સંમુદ્રપાર અથવા દસ વરસ સુધી સંખત કેદ તથા દંડ.	૨ જા વરગ નો માજીસ્ટ્રેટ સેસન ડોરડ.
૪૧૩	નિત્ય ચોરીની મીલકતનો ધંધો કરવો	એજ	એજ	એજ	જીવતાં સુધી સંમુદ્રપાર અથવા ૧૦ વરસ સુધી ની જેમાંના ગમે તે પ્રકાર ની કેદ તથા દંડ.	એજ
૪૧૪	ચોરીની મીલકત જાણીને તે સંતાડવામાં આ થવા વગેરે કરવામાં મદદ કરવી	એજ	એજ	એજ	૩ વરસ સુધી જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ અ થવા દંડ અથવા બંને	સેશન ડોરડ પરેસી ડેન્સી માજીસ્ટ્રેટ અથવા ૧ લા વર્ગ મે માજીસ્ટ્રેટ

હગામ વિશે.

૪૧૭	હગામ	વગરવાર ડેપુટી નહી	વારંટ	જાનીન લ માડીવા પ થાકાયળી નક્કી કાય	૧ વરસ સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અ થવા દંડ અથવા બંને	પ્રેસીડેન્સી માજીસ્ટ્રેટ અથવા ૧ લા વર્ગ થવા ૨ જા વર્ગનો માજીસ્ટ્રેટ.
૪૧૮	જેનો લાભ જાળવવાની કાર્યદાંપી કે કાયદેસર ર કરારથી ને સંખસની ફરજ હોય તે થાખ સે હગામ રેરવી	એજ	એજ	એજ	૩ વરસ સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અ થવા દંડ અથવા બંને	સેસન ડોરડ, પ્રેસીડે ન્સી માજીસ્ટ્રેટ અ થવા ૧ લા વર્ગવાર જાવરગના માજીસ્ટ્રેટ.
૪૧૯	વિશ લખિયે હગામ કરવી	એજ	એજ	એજ	૭ વરસ સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ	એજ
૪૨૦	હગામ કરીને બદલ્યાનતથી કોઈ મીલકત આપો વર્ષી અથવા કોઈ કીમતી દસ્તાવેજ ફેરવ વો અથવા નાશ કરવો	એજ એજ	એજ એજ	એજ એજ	૭ વરસ સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ તથા દંડ	સેસન ડોરડ પ્રેસીડે ન્સી માજીસ્ટ્રેટ અથવા ૧ લા વર્ગનો મા જીસ્ટ્રેટ

[illegible]

૪૩૫	૧૦૦ રૂપયની કેવધારે નુંકયાની અથવા બે વગરવારે તીની હિતપનની ખાખતમા ૧૦ રૂપીઆની ફેરેપકડીથકે વધારે નુંકયાની કરવાના ધરાદાથી અગિનવ ડે અથવા અવાજ સાથે કુટે એવા કાંઈ પા દાર્યેવડે બિગાડ કરવો.	એજ	એજ	એજ	૭ વરસ સુધીની બેમાનાં સેસન ફેરે ગમે તે પ્રકારનો ફેદ, અ થવા દંડ	એજ
૪૩૬	કાંઈ ધર વગેરેનો નાશ કરવાનો ધરાદાથી અ ગિન વડે અથવા અવાજ સાથે કુટે એવાપ દાર્યે વડે બિગાડ કરવો.	એજ	એજ	એજ	જીવતાં સુધી સમુદ્રપાર અથવા દસ વરસ સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારનો ફેદ તથા દંડ	એજ
૪૩૭	વૃતકવાળાં વહાણોનો અથવા ૨૦ ટેનના ભા રના વહાણોનો નાશ કરવાના ધરાદાથી અ થવા તેવા વહાણને જોખમ ભરેલું કરવાના ધરાદાથી બિગાડ કરવો	એજ	એજ	એજ	૧૦ વરસ સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારનો ફેદ તથા દંડ	એજ
૪૩૮	હિલ્લી કલમમાં બયાન કરેલા બિગાડ અગિન વડે અથવા અવાજ સાથે કુટે એવા કાંઈ પદાર્થ વડે કરવો હોય તો.	એજ	એજ	એજ	જીવતા સુધી સમુદ્રપાર અ થવા ૧૦ વરસ સુધી બે માના ગમે તે પ્રકારની ફેદ તથા દંડ	એજ
૪૩૯	ચોરી વગેરે કરવાના ધરાદાથી વહાણને કિના રા પર ચડાવી દેવું.	એજ	એજ	એજ	૧૦ વરસ સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારનો ફેદ, અ થવા દંડ	એજ
૪૪૦	જાત અથવા બંધા કરવાની કથારી કરીને બિ ગાડ કરવો વગેરે.	એજ	એજ	એજ	૫ વરસ સુધીની બેમાનાગ મે તે પ્રકારની ફેદ તથા દંડ	એજ

સાપરાધ પરવેસ વિશે

૪૪૧	સાપરાધ પ્રવેશ વગરવારે સમગ્ર જમીન ની માંડીવાડ મહીના સુધી નો બેમાનાં પાંચપાલુ મા ૭ ટે પકડીશ ફે	એજ	એજ	એજ	અથવા ૫૦૦ રૂપીયાનો દં ડ અથવા બંને	એજ
૪૪૨	ગ્રહ પ્રવેસ એજ	એજ	એજ	એજ	૧ વરસ સુધીની બેમાના	એજ

૪૬૬	જાતની શિક્ષા થઈ શકે દોષદિવો ઝુનોહ કરવાસે ૩ ગ્રહ પ્રવેશ કરવો	એજ	એજ	જામીન ના હી કામ અ કામ	જામીન ના હી કામ અ કામ	જામીન ના હી કામ અ કામ	અમિ તે પ્રકારની કેદ, અ થવા ૬૩અથવા બંને,
૪૫૦	જીવતાં સુધી સમુદ્રપારની શિક્ષા થઈ શકે એ દો દોષ ઝુનો કરવા સાથે ગ્રહ પરવેશ કરવા	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૪૫૧	કેદની શિક્ષા થઈ શકે એવા કોઈ ઝુનો કરવા સાથે ગ્રહ પરવેશ કરવો	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૪૫૨	અગર તે જુનો ચોરીનો હોય તો	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૪૫૩	વ્યથા અથવા હુમલા વગેરે કરવાની તપાસ કરવા પછી ગ્રહ પરવેશ કરવો	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૪૫૪	ગુપ્ત ગ્રહ પરવેશ કરવો અથવા થર દોડવું	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૪૫૫	કેદની શિક્ષા થઈ થકની હોય એવા કોઈ ઝુ નો કરવા સાથે ગુપ્ત ગ્રહ પરવેશ કરવો અ થવા થર દોડવું	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૪૫૬	અગર તે ઝુનોહ ચોરીનો હોય તો	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ

૪૫૫	અથવા અથવા હુંમણી વગેરે કરવાની તપાસારીકી મીનિયુલ્ટ ગ્રહ પરવેશ કરેલા અથવા ધર દોડવું	એલ	એલ	એલ	એલ	સેસનફોરટ, પરેશી ન્થી માછરોઅથ વા ૧લા વરગનો મા છરોરેટ
૪૫૬	રાતે ગુપ્ત ગ્રહ પરવેશ કરેલા અથવા ધર દોડ વું	એલ	એલ	એલ	એલ	૩ વરસ સુધી બેમાં ના ગણ તે પ્રકારની કેદ તથા ૬૬
૪૫૭	કેદની શિક્ષા થઈ શકતી હોય એવા ગુનો કર વા સાડ રાતે ગુપ્ત ગ્રહ પ્રવેશકરેલા અથવા ધરદોડવું અગર તે ગુનો ચોરી હોયતો.	એલ	એલ	એલ	એલ	૫ વરસ સુધી બેમાંના ગ ણ તે પ્રકારની કેદ, તથા ૬૬,
૪૫૮	અથવા વગેરે કરવાની તપાસારી કરીને રાતે ગુપ્ત ગ્રહ પરવેશ કરેલા અથવા ધર દોડવું	એલ	એલ	એલ	એલ	૧૪ વરસ સુધીની બેમાંના ગણ તે પ્રકારની કેદ તથા ૬૬
૪૫૯	ગુપ્ત ગ્રહ પરવેશ કરેલા અથવા દોડવાનો ગ નો કરતાં કોઇને મદા નથા કરવી	એલ	એલ	એલ	એલ	સેશનફોરટ, પરેશી કેસા માછરોરેટ અથવા ૧લા વરગ નો માછરોરેટ.
૪૬૦	મણી ગામસો રાતે ધર દોડવા વગેરેમાં શામી લ હોય અને તેઓમાંનો કોઈ એક કોતઅ થવા મહાનથા ફરેલા	એલ	એલ	એલ	એલ	જીવતા સુધી સમુદ્રપાર અ થવા ૧૦ વરસ સુધી બે માંના ગણ તે પ્રકારની કેદ, તથા ૬૬
૪૬૧	કોઈ ખર્ચ કરેલા નિધાનમાં કોઈ મીલકત હો ય અથવા કોઈ મીલકત હોય અથવા પરાક હોય તે નિધાનને ખદ દાનતરી દોડાતે અથવા કોઈને ઉધારવું.	એલ	એલ	એલ	એલ	૨ વરસ સુધીની બેમાંના ગણ તે પ્રકારની કેદ અથ વા ૬૬ થવા બને થવા બાળવરગનો માછરોરેટ

૪૬૨	તેજ યુનો જ્યારે નીધાન જીને સોંપ્યું હોય ય તે હુસ કરે, ત્યારે,	એજ	એજ	એજ	૩ વરસ સુધીની બેમાંના સિસ ન ફોરટ, પ્રસી ગમે તે પ્રકારની કેદ અ થવા ૧ લા અથવા ૨ જા વરગનો મ જીરડેટ.
-----	--	----	----	----	---

બાળ ૧૮ મા—લેખ સંબંધી તથા વેપારની અથવા મિલકતની નીશાણીઓ સંબંધી ગુન્હા.

૪૬૫	લેખ ઓટા બનાવવો	વગરવાર ટેપકડાયન હી	વારટ	જામીન લ પ્રથકાય જામીન ન હી લપ્રથ કાય	માંડીવા ર વરસ સુધીના બેમાંના સિસ ન ફોરટ. ગમે તે પ્રકારની કેદ અ થવા ૬૩ અથવા બંને ૭ વરસ સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ અ થવા ૬૩ જીવતાં સુધી સજુદાપર અ થવા ૧૦ વરસ સુધી બે માંના ગમે તે પ્રકારની કેદ ૬ તથા ૬૩
૪૬૬	કોઈ મનસાફની ફોરટનું દફતર અથવા જ અ વગેરે બાબતોનો સરકારી નોકર રાખતો હોય તેવો રજિસ્ટર ઓટા બનાવવો.	એજ	એજ	એજ	એજ
૪૬૭	કોઈ કીમતી દસ્તાવેજ અથવા ચીલ અથવા કોઈ કીમતી દસ્તાવેજ ઓટા બનાવવો કે કો ઈના નામ પર કરી આપવાનો અથવા કોઈ નાણાં વગેરે લેવાનો અખત્યાર ઓટા બના વવો	એજ	એજ	એજ	એજ
૪૬૮	તે કીમતી દસ્તાવેજ મંડીયા સરકારની પાસે વગરવાર સરી નોટ હોયતો	ટેપકડીથકે	એજ	એજ	એજ
૪૬૯	કોઈ કરવાનાં કારણસર ઓટા લેખ બનાવવો વગરવાર	ટેપકડાય નહી	એજ	એજ	એજ
૪૭૦	કોઈ શખસની આખરને હાનિ કરવાનાં કારણ સર અથવા તેટલા મોટા વાપરવામાં આવશે એમ જાણીને ઓટા લેખ બનાવવો	એજ	એજ	એજ	એજ
૪૭૧	જાણીકુળને બનાવટનો લેખ ખરા દાખલ વાપરવો.	એજ	એજ	એજ	એજ
	તે ઓટા બનાવટનો લેખ મંડીયા સરકાર વગરવાર ની પ્રામિસરી નોટ હોયતો.	ટેપકડીથકે	એજ	એજ	એજ

૪૭૨	હિંદુસ્તાનના દોળદારી કાયદાની ૪૬૭ મી કલમ અનુસાર વાર મ સુખ્ય શિક્ષા થઈ શકે એવા જોટા લેખ પેપર કાયદા અનાવવાનો અર્થ કરવાના હિસાબથી જોટામાં જોર પતર વગેરે બનાવવું અથવા તેવું ના જો કોઈને કબજામાં રાખવું.	એન	એન	એન	એન	જીવતાં સુધી સમુદાય, અથવા ૭ વરસ સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારનો કેદ, તથા દંડ.	એન
૪૭૩	હિંદુસ્તાનના દોળદારી કાયદાની ૪૬૭ મી કલમ અનુસાર જોટા કલમ અનુસાર શિક્ષા થઈ શકે એવા જોટા લેખ અનાવવાનો અર્થ કરવાના હિસાબથી જોટામાં જોર પતર વગેરે બનાવવું અથવા તેવું ના જો કોઈને કબજામાં રાખવું.	એન	એન	એન	એન	૧૦ વરસ સુધી આસાન સેસન હોસ્ટલ કેદ, તથા દંડ.	એન
૪૭૪	હિંદુસ્તાનના દોળદારી કાયદાની ૪૬૭ મી કલમ અનુસાર જોટા કલમ અનુસાર શિક્ષા થઈ શકે એવા જોટા લેખ અનાવવાનો અર્થ કરવાના હિસાબથી જોટામાં જોર પતર વગેરે બનાવવું અથવા તેવું ના જો કોઈને કબજામાં રાખવું.	એન	એન	એન	એન	જીવતાં સુધી સમુદાય, અથવા ૭ વરસ સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારનો કેદ, તથા દંડ.	એન
૪૭૫	હિંદુસ્તાનના દોળદારી કાયદાની ૪૬૭ મી કલમ અનુસાર જોટા કલમ અનુસાર શિક્ષા થઈ શકે એવા જોટા લેખ અનાવવાનો અર્થ કરવાના હિસાબથી જોટામાં જોર પતર વગેરે બનાવવું અથવા તેવું ના જો કોઈને કબજામાં રાખવું.	એન	એન	એન	એન	જીવતાં સુધી સમુદાય, અથવા ૭ વરસ સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારનો કેદ, તથા દંડ.	એન
૪૭૬	હિંદુસ્તાનના દોળદારી કાયદાની ૪૬૭ મી કલમ અનુસાર જોટા કલમ અનુસાર શિક્ષા થઈ શકે એવા જોટા લેખ અનાવવાનો અર્થ કરવાના હિસાબથી જોટામાં જોર પતર વગેરે બનાવવું અથવા તેવું ના જો કોઈને કબજામાં રાખવું.	એન	એન	એન	એન	જીવતાં સુધી સમુદાય, અથવા ૭ વરસ સુધીની એમાંના ગમે તે પ્રકારનો કેદ, તથા દંડ.	એન

ક્રમ	વિષય	વિષય	વિષય	વિષય	વિષય	વિષય
૪૭૭	કોઈ વિષયને દાખલમાંથી છુપાવવું, ચેડી નોંખવું અથવા તેના નાશ કરવો અથવા તેમ કરવાની કોશિશ કરવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
						છપતાં સુધી સમુદ્રપાર અથવા ૭ વરસ સુધી એમાંના ગમે તે પ્રકારની ફેદ તથા ૬૬
વેપારની તથા મિલકતની નીચાણુંએ બાબત						
૪૮૨	કોઈ શખસને હિતરવા અથવા નુકસાનકારક વસ્તુવારે વાના ધરાદાથી કાંઈ જોડી વેપારનો અથવા પડકારીયકે વા મિલકતની નિયામી વાપરવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૪૮૩	કોઈ ખાસ માલમાં કોઈ વેપારની અથવા મિલકતની નીચાણું વાપરતો હોય તેવી નીચાણું હાતિ અથવા નુકસાન કરવાના હંદો દાખી જોડી બનાવવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૪૮૪	કોઈ સરકારી નોકરને મીલકતની નીચાણું વાપરતો હોય અથવા કોઈ મિલકતની બનાવટ બાબતે વગેરે બનાવવા સાંરૂં તે જે નીચાણું વાપરતો હોય તેવી નીચાણું જોડી બનાવવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૪૮૫	કોઈ હાથપગ અથવા કોઈ સરકારી કે ખાનગી મીલકતની અથવા વેપારની નીચાણું જોડી બનાવવું કોઈ ખાસ હેતુથી દગબગાઈથી બનાવવું અથવા કમળમાં રોખવું	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૪૮૬	જોડી મિલકતની અથવા વેપારની નીચાણું જે ઉપર હોય એવા માલ જાણી છુટ્ટોનેવ મરવો	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૪૮૭	કોઈ ગાંસડી કે બારદાન મધ્યે માલ હોય તે	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
						૩ વરસ સુધી એમાંના પ્રેક્ષકોરે, પરેસી ગમે તે પરકરની ફેદ તથા ૬૬ જાણી છુટ્ટોનેવ મરવો.

૪૮૮	ઉપર જોડી દગલખાજી કામ જોડી ની શાની કરવી એવા હરોદાથી કે તે મધે ને માલ નહી હોય તે માલ તેમધે છે એમઆના વામાં આવે વગેરે.	એજ	એજ	એજ	ગમ તે પ્રકારની કેદ આ થયા દંડ, અથવા બને	૨૦ની માજીસ્ટરે અથવા ૧લા અથવા ૨ વરગનો માજીસ્ટરે
૪૮૯	તેની કામ જોડી નીશાસનો ઉપયોગ કરવા મુકમાન કરવાના હરોદાથી કામ મોકલતના ને સાનો ફહોડી નાખવી અથવા તેને નાસ કરે વા અથવા તે ખીંગારવી	એજ	એજ	એજ	૧ વરસ સુધીની બેમાં ના ગમે તે પ્રકારની કેદ અથવા દંડ, અથવા બને	પરેસિડેન્સી માજીસ્ટરે અથવા ૧લા અથવા ૨ વરગનો માજીસ્ટરે

ખાખ ૧૯ જાનોનીકરી કરવાના કાર તોડવાના ગુન્હા.

૪૯૦	તરી અથવા ખુસ્કીના રસ્તાની મુસાફરીમાં નોકરી કરવાનો અથવા કામ સખસ કે બિલકતને કયાં લઇ જવના કરાર કરીને બધા યા છતાં તે કરાર મુજબ બધી પુરવક નહીઆલવું	વગરવર ૭૫૬૬૫૫ નહી	સમન	જાનીનલ	માંડીવા ૧ મહિના સુધીની બેમાં પડેડીનેસી માજીસ્ટરે
૪૯૧	ખાખપણ ગાંડપણ અથવા રોગના સખખથી લાચાર હોય તેવા અખસોની ખીદમત કરવા તથા તેઓની હાજતો પૂરી પાડવાનો કરાર કરીને બંધાયા છતાં તે કરાર મુજબ બધીપુરવક નહી આલવું	એજ	એજ	એજ	૩ મહિના સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા ૨૦૦ રૂપીયાનો દંડ, અથવા બને.
૪૯૨	મુકર મદત સુધી કામ ફર જગોપર ચાકરી કરવાનો કરાર કરશે હોય અને તે બધાય ૨ શેકને ખદચે ચાકરને લિખ ગયા હોય તેવા કરારથી બંધાયા છતાં બધીપુરવક તેચાકરી છોડવા અથવા કામ કરવાની ના કહેવી	એજ	એજ	એજ	૧ મહિના સુધી બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદ, અથવા ૨૦૦ રૂપીયાનો દંડ, અથવા બને.

ખાખ ૨૦ જાનોનલ સખખની ગુન્હા

૪૯૩	૨૦ પુરવની સાધે ને રસ્તીના કાપડા મુજબલ વગરવારે ગન થમાં નથી તે પુરવે તે ગતીને કાપડામુજબ લખન થયાનો કપડકરી વિરવાસ બેસા નહી.	વાર ૨૦ જાનીનલ	માંડીવળી ૧૦ વરસ સુધી બેમાંનાસિમન કોરેડા
		ક્રીલસરા નહીચકાય	ગમે તેપ્રકારની કેદતથા દંડ

૪૬૪	હીને તેની બેડે દંપતી બાથે રહેવું. વર અથવા વહુની હયાતીમાં ફરીથી લગન કરવું.	એજ	જામીન લ ધંધાકાય	એજ	૭ વરસ સુધીની બેમાંના ગણ તે પ્રકારની રૂદ્ધ અથવા ૬૩	એજ
૪૬૫	તેજ સુઝેલ પક્ષ જે સમપક્ષની સાથે પાછળ નું લગન થાય તેનાથી આગળનાં લગનનીવા ત કુપાવીને કરેલે.	એજ	જામીન ન હીલધંધા	એજ	૧૦ વરસ સુધી બેમાંના ગ ણ તે પ્રકારની રૂદ્ધ, તથા ૬૩	એજ
૪૬૬	કાયદા મુજબ લગન નહીં થતાં ફોર્મ શખસદ ગણત્યાજના ધરાદારથી થવાદીધેલા લગન વિશે	એજ	એજ	એજ	૭ વરસ સુધીની બેમાંના ગણ તે પ્રકારની રૂદ્ધ તથા ૬૩	એજ
૪૬૭	હીનણી.	એજ	જામીન લ ધંધાકાય	એજ	૭ વરસ સુધીની બેમાંના ગણ તે પ્રકારની રૂદ્ધ અથવા ૧લા વરગ વાદ ૭ અથવા બંને	એજ
૪૬૮	સાપરાય મસાદાથી ફોર્મ પરણેલાં ત્રીજાને સલાચી લઈ જવી અથવા રોકી રાખવી.	એજ	એજ	એજ	૨ વરસ સુધીની બેમાંના ગણ તે પ્રકારની રૂદ્ધ, અથવા ૧લા થવા ૬૩ અથવા બંને	એજ

બાળ ૨૧સે આખરે લેવા બાળન.

૫૦૦	આખરે લેવી. વગર વારે વારે ટે પકડાય નહી	વગર વારે વારે ટે પકડાય નહી	જામીન લ ધંધાકાય	માડિલ વારે શકાય	૭ વરસ સુધી આસને ક્રેડ અથવા ૬૩ અથવા બ ને	સેશન હોસ્ટ પરીસે ૬ન્સી માહુરતરેટ અથવા ૧લા વર ગનો માહુરતરેટ.
૫૦૧	ફોર્મ બાળન આખરે; લેવા જેવી છે એવું બ હીને તે કાપવી અથવા કોતરવી	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ
૫૦૨	આખરે લેવા જેવી બાળનવાળીઓ પેલી અથ વા કોતરેલી વસ્તુ તે તેવી છે એમ જાણ્યા છતાં વેચવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ

બાળ ૨૨સે સાપ્રાય ધમકી તિરેકાર તથા દુખ બાળન

૫૦૩	રૂપિયો બગ કરવાના ધરાદારથી રૂદ્ધનો તિર વગર વારે રકાર કરવા	વગર વારે ટે પકડાય	જામીન લ ધંધાકાય	માડિલ વારે શકાય	૭ વરસ સુધીની બેમાંના ગણ તે પ્રકારની રૂદ્ધ અથ	સેશન હોસ્ટ પાણુમહુરતરેટ
-----	---	----------------------	--------------------	--------------------	---	-------------------------

૫૦૪	ખંડ અથવા લોકની સુલ્લની વિરુદ્ધ ફાંફ ઝુલ્હા કરવાના ધરાદાયી ઝોટી કુમ અથવા વાત ચલાવવી	એજ	એજ	જમીન નો હી લસ શકાક	માંડીયા જલિનહી શ કાય.	વા દંડ અથવા બંને એજ	પ્રેસીડેન્સી માહુરતે દ અથ ૧લા અથ વા ૨ નવ વરગનો માહુરતરેટ એજ
૫૦૬	સાપરાધ ધમત્રી	એજ	એજ	જમીનલક્ષી શકાય એજ	માંડીવા જીશકાય.	એજ	એજ
૫૦૭	એ તે ધમત્રી સાત અથવા મહાલયાશ્રા વગેરે કરાવવાની હોય તો.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	૭ વરસ સુધીની બેમાંના સેશનરેટ પ્રેસિડે ગત્રે તે પ્રકારની કેદ, અ ને પ્રકારની કેદ, અથવા બંને. એજ
૫૦૮	ત નામાં સંદેશની મારફતે અથવા ધમત્રી કાયંથી આવે છે તેના ખખર નહી પડે એ સી તદખીર કરીને એવી સાપરાધ ધમત્રી આપવી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	ઉપલી કલલ મુજબનો શિ ક્ષાનો ઉપરાંત ૨ વરસ સુધી બેમાંના ગત્રે તે પ્રકારની કેદ.
૫૦૯	માદાની ઉપર મંદિની અપ્રસંસા થશે એવો જમ ઉત્પન્ન કરીને ફોઈ સખશ થાસે કાંઈ કામ કરાવવું.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	૧ વરસ સુધીની બેમાંના ગત્રે પ્રેસિડેન્સી માહુરત સે તે પ્રકારની કેદ. અ રેટ અથવા ૧લા અથવા ૨ નવ વરગનો માહુરતરેટ એજ
૫૧૦	ફોઈ રત્રીને લખવવાના ધરાદાયી બોલેલા શબ્દ અથવા કરેલા આજી.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	૧ વરસ સુધીની આસાન પ્રેસિડેન્સી માહુરત કેદ, અથવા દંડ અથવા બંને. એજ
૫૧૧	ફોઈ જાહેર જગા વગેરેમાં પીને આવવું, અ ને ફોઈ શખસને ફાંખ દેવું.	એજ	એજ	એજ	એજ	એજ	૨૪ કલાક સુધીની આસિલેશન પલુ માહુરતરેટ નકેદ અથવા ૧૦૩ પીયાનો ફાંડ, અથવા બંને.

ખખ ૨૩ મા ગુન્હા કરવની પ્રેસિસો બાબત.

૫૧૧ ને યુનાએવિન માટે સમુદ્રપાર કરવાની અથવા તે યુનાને ને યુના ને યુનાને યુનેકતે અન્હા માટે દરોયેલા પ્રોઝેયિય કરેલા યુન્હા દેદની શિક્ષા દરોયી છે તે યુના કરવાની કોઈ માટે વગરેનિન માટે ધનો નકરીરેવાની કારની તથા ઘણામાં ઘણી નો ધાનસાદ નેકો (શિક્ષા કરવી. તથા તે કોયિયા કરવામાં તે બાર ટેષકલુ કરીને વારે વિયા શિય કરી સુદત ને દરોયી હોય તે રશી થઈ શક્તો યુના કરવા તરફ કાંઈ કામ કરવું. નો અડમી સુદત સુધી હોય, તે કોરટ.

ડવાનોપો સમન નિરકરયા હોય તે યુના માં
લીમ ને અકુળતા હોય તે યુનાને દીવાળીય
અનિયાર ય તો સમ માટે જમી કુતો હોય
હોય તો પન અનેવા નલક શકા તો માં દીવા
ક દીશદેરેરેનિકળ તો હોય તો, જીયકાય
નકી તો નનુ હોય તો લકયકાય
હી. વારંટ નહીતો ન
કી

ખીલ કાયદા તો દીને કરેલા યુન્હા.

આતની અથવા સમુદ્રપાર કરવાની અથવા વગરે વારંટ
સાન વરસ સમી અથવા તે કરતાં વતી સુદા ટેષકડીશકે
તનો દેદની શિક્ષા જોગ હોય તો.
ત્રણ વરસ કરતાં વતી સુદતની અને ૭ વર
સથી ઓછી સુદતની શિક્ષા જોગ હોય તો

જમીન ન માં દીવાળી
કી લકય નહીયકાય
કાય

સેન૧૮૭૮
નાહિ દરેન
નનાહિય
વારેખાંખત
અકટનીહ
મીકલમ મો
જખરેનામો
કદમાઓ
ને જમીન
લમ શકાય
તેવકેતેય
વાપ નાળી
કન

આ કાયદાનો
રહ મીકલમના
દરાવ પ્રમાણે

આસુ વરસથીઆછી સુદતની શિક્ષાન્તેગહે।યતેવગરવારે	વારે	જામીન નાંઆંડીવાળી	}	આ કાયદા ના રદ મી કલમ દરાવ પ્રમાણે
આંકલા દંડની શિક્ષા નેગ હોય તો	પકડી શકે કુ ઝમેજ	હિલતંચકા નહીશકાય ઝમેજ ઝમેજ		

પારશિષ્ટ ૩ જી.

જલસામાંના માજીસ્ટરેટના સાધારણ અખત્યાર.

૧—ખીજ વરગના માજીસ્ટરેટનો સાધારણ અખત્યાર.

- (૧) ગુન્હાખૂંટો પકડવાનો અથવા પેતાની સમક્ષ પકડવાનું ફરિયાદવાનો અખત્યાર કલમ ૬૫ મી,
- (૨) વારંટ ઉપર શેરો લખવાનો અખત્યાર, અથવા વારંટની રૂઢિએ પકડેલા કોઈ તોહમતવાળા સખસને ખસેડવાનો હુકમ કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૮૩ મી ૮૪ મી તથા ૮૬ મી.
- (૩) પેતાની આગળ ન્યાયાધિકારની રૂઢિએ આવેલા કામેમાં જાહેરનામું કાઢાડવાનો અખત્યાર; કલમ ૮૮ મી.
- (૪) પેતાની આગળ ન્યાયાધિકારની રૂઢિએ આવેલા કામેમાં મિલકત બંધત કરીને વેચવાનો અખત્યાર કલમ ૯૭ મી.
- (૫) બંધત કરેલી મોલકત પાછી આપવાનો અધિકાર કલમ ૮૯ મી.
- (૬) ઓરો લેવાનું વારંટ કાઢાડવાનો અખત્યાર, કલમ ૯૬ મી.
- (૭) ઓરો લેવાનાં વારંટ ઉપર શેરો કરવાનો, તથા જરૂરી વસ્તુ આગવાનો હુકમ કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૯૯ મી.
- (૮) પોલીસની તપાસ ચાલતી હોય તે વખતે કબજાતો અથવા મજકુરો લખી લેવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૬૪ મી.
- (૯) પોલીસની તપાસ ચાલતી હોય તે વખતે કોઈ સખસને અટકાવી રાખવાનો અધિકાર આપવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૬૭ મી.
- (૧૦) તોહમતવાળો સખસ કોરટમાં માહુમ પડે તેને અટકાવી રાખવાનો અખત્યાર કલમ ૩૫૨ મી.

(૧૧) શકવાળી મિલકત ખગરી બાંધ એવી હોય તેને વેચવાનો અખત્યાર, કલમ ૨૨૫ મી ૨—ખીજ વરગના માજીસ્ટરેટના સાધારણ અખત્યાર

- (૧) ખીજ વરગના માજીસ્ટરેટના સાધારણ અખત્યાર,
- (૨) જે મુકરદમામાં તે માજીસ્ટરેટને ધનસાફ કરવાની અથવા ધનસાફ થવા માટે કમિટ કરવાનો હુકમ હોય તે મુકરદમામાં ગુન્હાની તપાસ કરવાનો પોલીસને હુકમ કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૫૫ મી.

૩— પેહેલા વરગના માજીસ્ટરેટના સાધારણ અખત્યાર.

- (૧) ખીજ વરગના માજીસ્ટરેટના સાધારણ અખત્યાર.
- (૨) કોઈ એકરી ચાલતી હોય તે પ્રસંગ શિવાસ ખીજ પ્રસંગે ઓરો લેવાનાં વારંટ કાઢાડવાનો અખત્યાર, કલમ ૯૮ મી.
- (૩) જેરબ્યાબખી રોતે કેદ કરેલા સખસોના સોંધ કરવા માટે ઓરો લેવાનું વારંટ કાઢાડવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૦૦ મી.

- [૪] સુલેહ રાખવા ખાખત તારણુ માગવાનો અખત્યાર. કલમ ૧૦૭ મી.
 [૫] સારી રીતે ચલાવવા ખાખત તારણુ માગવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૦૯
 (૬) કખખનાં કામોમાં હુકમો વિગરે કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૪૫ મી ૧૪૬ મી
 તથા ૧૪૭ મી,
 (૭) ઇનસાફ થવા માટે કમીટ કરવાનો અખત્યાર કલમ ૨૦૬ ઠી,
 [૮] ફરીયાદ ન હોય ત્યારે કામ ખાંધ કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૨૪૯ મી,
 (૯) શુજરાન ખાખત હુકમો કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૪૮૮ મી તથા ૪૮૯મી;

૪-પેટા દુકડી માજીસ્તરેટના સાધારણુ અખત્યાર;

- (૧) પહેલા વરગના માજીસ્તરેટના સાધારણુ અખત્યાર;
 (૨) જમીનદારના નામનાં વારંટ લખવાનો અખત્યાર કલમ ૭૮ મી,
 (૩) સ્થાનિક અપકારક કૃત્યો સંખંધી હુકમો કરવાનો અખત્યાર કલમ ૧૩૩ મી.
 (૪) અપકારક કૃત્ય ફરિયા કરવાની મનાકરવા ખાખતના હુકમ કરવાનો અખત્યાર
 કલમ ૧૪૩ મી;
 [૫] ૧૪૪ મી કલમ પ્રમાણે હુકમો કરવાનો અખત્યાર,
 (૬) તજવીજો કરવાનો અખત્યાર. કલમ ૧૭૪ મી.
 (૭) સ્થાનિક હુકમત માંહેના જે સખસે તે હુકમતની ખાહાર કાંઈ શુનહો કરયો
 હોય તે સખસને માટે પશોસેસ કાહાડવાનો અખત્યાર કલમ ૧૮૬ મી.
 (૮) ફરીયાદો દાખલ કરવાનો અખત્યાર કલમ ૧૪૧ મી;
 (૯) પોલીસ રીપોર્ટો લેવાને અખત્યાર. કલમ ૧૯૧ મી
 (૧૦) ફરીયાદ વગર મુકરદમા દાખલ કરવાનો અખત્યાર.
 (૧૧) તાખા માંહેના માજીસ્તરેટની પાસે મુકરદમા મોકલવાનો અખત્યાર કલમ ૧૯૨.
 [૧૨] તાખા માંહેના માજીસ્તરેટ લખી લીધેલાં કામ ઉપરથી શિક્ષાનો હુકમ કરવાનો
 અખત્યાર કલમ ૩૪૯ મી
 [૧૩] ફલાણી મીલકત ઓરો વિગેરની છે એવું કેહેવામાં આવ્યું હોય અથવા ઝ
 વો શક આવ્યો હોય તે મિલકત વેચવાનો અખતીયાર, કલમ ૫૨૪ મી.
 [૧૪] અખીલો શિવાય ખીજ મુકદમા લાઈ લેવાનો તથા તેઓનો ઇનસાફ થવા માટે
 ખીજ પાસે મોકલવાનો અખત્યાર, કલમ ૫૨૮;

૫-જીલા માજીસ્તરેટના સાધારણુ અખત્યાર.

- (૧) પહેલા વરગનો માજીસ્તરેટ હોય એવા પેટા દુકડી માજીસ્તરેટના સાધારણુ અ
 ખત્યાર
 (૨) ટપાલ ખાતાના અથવા તારખાતાના અધિકારીઓના કખખમાં દસ્તાવે
 જ માટે આડો લેવાનાં વારંટો કાહાડવાનો અખત્યાર, કલમ ૯૬ મી;
 (૩) સારી રીતે ચલાવવાને અથવા સુલેહ રાખવાને ખાંધી લીધેલા સખસોને છુટા
 કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૨૪ મી.

- [૪] સુલેહ રાખવા ખાખતનું ખત રદ કરવાનો અખત્યાર કલમ ૧૨૫ મી.
 (૫) સંક્ષેપ રીતે ધનસાફ કરવાનો અખત્યાર કલમ ૨૬૦ મી.
 (૬) ફેટલાય્મિક મુકદ્દમામાં ગુનાની સાબિતીના ઠરાવ રદ કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૩૫૦ મી.
 (૭) સારી રીતે ચાલવા ખાખતનું તારણુ માગવા ખાખતના હુકમ ઉપર અપીલ સાંભળવાનો અખત્યાર, કલમ ૪૦૬થી.
 (૮) ૨ જ તથા ૩ જ વરગના માલુસ્તરેટોએ ગુનાનો સાબિતીના જે ઠરાવ કર્યા હોય. તે ઉપરથી કરેલી અપીલો સાંભળવાનો અથવા ખોજ પાસે મોકલવાનો અખત્યાર કલમ ૪૦૭ મી.
 (૯) ચલાવેલાં કામનું દફતર મંગાવવાનો અખત્યાર, કલમ ૪૩૫ મી.
 (૧૦) ૫૧૪ મી કલમ પ્રમાણે કરેલા હુકમ સુધારવાનો અખત્યાર, ૫૧૫ મી કલમ.

પરિશિષ્ટ ૪ થું.

જલસામાંના માલુસ્તરેટોને જે જસ્ટી અખત્તાર આપી શકાય તે.

સ્થાનિક સરકારથી	(૧) સારી રીતે ચાલવા ખાખતનું તારણુમાગવાનો અખત્યાર કલમ ૧૧૦ મી
	[૨] સ્થાનિક અપકારક કલ્થો સંબંધી હુકમો કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૩૩ મી.
	(૩) અપકારક કલ્થ ફરીથી કરવાની મના કરવાખા ખાખતના હુકમ કરવાનો અખત્તીયાર, કલમ ૧૪૩ મી.
	(૪) ૧૪૪ મી કલમ પ્રમાણે હુકમો કરવાનો અખત્યાર
	(૫) તજવીજો કરવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૭૪ મી.
	(૬) સ્થાનિક હકુમત માંહેના જે સખસે સ્થાનિક હકુમતની ખાહાર કાંઈ ગુનો કરયો હોય તે સખ સને માટે પ્રેસેસ કહાડવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૮૬ મી.
	(૭) ફરીયાદ ઉપરથી ગુના સાંભળવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૯૧ મી.
	(૮) પોલીસના રીપોરટો ઉપરથી ગુના સાંભળવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૯૧ મી.
	(૯) ખખર ઉપરથી ગુના સાંભળવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૯૧ મી.
	(૧૦) સંક્ષેપરીતે ધનસાફ કરવાનો અખત્યાર કલમ ૧૦૬ મી
	(૧૧) ખીજ તથા ૩ જ વરગના માલુસ્તરેટોએ ગુ

પેહેલા વર
મના માણ-
સ્તરેટને આ
ધિકાર આ-
પાસકાય તે

જાના માણ
સ્તરેટથી

સ્થાનિક સર-
કારથી.

ત્રીજા વર
ના માણસ્ત-
રેટને જે આ
ધિકાર આપી
શકાય

- નાની સાબીતીના જે કરાવ કર્યા હોય તે ઉપર
આપણે સાંભળવાનો અખત્યાર, કલમ ૧૦૭મી
- (૧૨) ફાલગુન મિલકત યોગી વિરેનેના છે એવું કહે
વાનાં આગળ હોય અથવા એવો રાક આગ્યો
હોય તે નિલકત વેચવાનો અખત્યાર, કલમ
૫૨૪ મી.
- (૧) અપકારક કૃત્યો ફરીથી કરવાની મના કરવા ખા
ખાતના હુકમ કરવાનો અખતીયાર, કલમ ૧૪૭મી.
- (૨) ૧૪૪ માં કલમ પ્રમાણે હુકમો કરવાનો અખતીયાર
- (૩) તજવીજી કરવાનો અખતીયાર, કલમ ૧૦૪મી.
- (૪) ફરિયાદ ઉપરથી ગુના સાંભળવાનો અખતીયા
ર, કલમ ૧૯૧ મી.
- [૫] પોલીસના રીપોર્ટો ઉપરથી ગુના સાંભળવાનો
અખતીયાર, કલમ ૧૯૧ મી.
- (૬) મુકદ્દમા મેકલવાનો અખતીયાર, કલમ ૧૯૨મી.
- [૬] ફરિયાદ મારવાની શિકાતા હુકમ કરવાનો અખ
તીયાર, કલમ ૩૨ મી.
- [૨] અપકારક કૃત્યો ફરીથી કરવાની મના કરવા
ખાખાતના હુકમો કરવાનો અખતીયાર કલમ
૧૪૩ મી.
- (૩) ૧૪૪ મી કલમ પ્રમાણે હુકમો કરવાનો અખતી
યાર.
- [૪] તજવીજી કરવાનો અખતીયાર, કલમ ૧૭૪ મી.
- [૫] ફરિયાદ ઉપરથી ગુના સાંભળવાનો અખતીયાર
કલમ ૧૯૧ મી.
- (૬) પોલીસના રીપોર્ટો ઉપરથી ગુના સાંભળવાનો
અખતીયાર, કલમ ૧૯૧ મી.
- (૭) ખપર ઉપરથી ગુના સાંભળવાનો અખતીયાર
કલમ ૧૯૧ મી.
- (૮) ઇનસાફ થવા માટે કમિટ કરવાનો અખતીયાર,
કલમ ૨૦૬ હી,
- (૧) અપકારક કૃત્યો ફરીથી કરવાની મના કરવા
ખાખાતના હુકમો કરવાનો અખતીયાર કલમ

જીલ્લા માલ
સ્તરેટથી

સ્થાનિક સર
કારથી

ત્રીજા વર્ગ
ના માલસ્ત
રેટને જે અ
ધિકાર ગ્રા
મી શંકાય તે

જીલ્લા માલ
સ્તરેટથી

સ્થાનિક સરકાર

પેશ તુકડી મા
લસ્તરેટને જે અ
ધિકાર ગ્રામી
શંકાય તે

૧૪૩ મી.

- [૨] ૧૪૪મી કલમ પ્રમાણે હુકમો કરવાને અખતીયાર
(૩) તજવીજો કરવાનો અખતીયાર, કલમ ૧૭૪મી.
(૪) ફરિયાદ ઉપરથી ગુના સાંભળવાનો અખતીયા
ર, કલમ ૧૯૧મી.
[૫] પોલીસના રીપોર્ટો ઉપરથી ગુના સાંભળવાનો
અખતીયાર, કલમ ૧૯૧ મી.
[૧] અપકારક કત્યો ફરીથી કરવાનો મના કરવા બા
બાતના હુકમો કરવાનો અખતીયાર, કલમ ૧૪૩
(૨) ૧૪૪ મી કલમ પ્રમાણે હુકમ કરવાનો અખતિ
યાર
[૩] તજવીજો કરવાનો અખતીયાર. કલમ ૧૭૪ મી
(૪) ફરિયાદ ઉપરથી ગુના સાંભળવાનો અખતિયાર,
કલમ ૧૯૧ મી.
(૫) પોલીસના રીપોર્ટો ઉપરથી ગુના સાંભળવાનો
અખતિયાર, કલમ ૧૯૧ મી.
(૬) ઇનસાફ થવા માટે કમિટ કરવાનો અખતિયાર,
કલમ ૨૦૬ ઠી
[૧] અપકારક કત્યો ફરીથી કરવાની મના કરવા
બાબતના હુકમો કરવાનો અખતિયાર, કલમ
૧૪૩ મી.
(૨) ૧૪૪ મી કલમ પ્રમાણે હુકમો કરવાનો અખતિ
યાર
(૩) તજવીજો કરવાનો અખતિયાર, કલમ ૧૭૪મી.
(૪) ફરિયાદ ઉપરથી ગુના સાંભળવાનો અખતિયાર
કલમ ૧૯૧ મી.
(૫) પોલીસના રીપોર્ટો ઉપરથી ગુના સાંભળવાનો
અખતિયાર, કલમ ૧૯૧ મી.
દફતર માગવાનો અખતિયાર; કલમ ૪૩૫.

પરિશિષ્ટ મ મું.

નમુના

૧--તોહોમતવાળા સખસની ઉપર સમન.

(૧૭ મી કલમ જુઓ)

ના રહેવાશી

(આ ટેકાણે મુખતેસરમાં જે યુનાનું તોહમત મુક્યું હોય તે યુનો લખવો) ના તોહ
મતનો જવાબ દેવા સાડ તમારે હાજર થવું જરૂર છે માટે તમને આ સમન ઉપરથી
ફરમાવવામાં આવે છે કે તમે જાતે (અથવા ખોલરની મારફતે હાજર થવાનું ફરમા
વતું હોય તો લખતું કે ખોલરની મારફતે) ના (મોલ્ટરેટની) આજ્ઞા

નો તારીખે હાજર થજો એ પ્રમાણે કરવામાં કસુર કરશો નહીં

તારીખ

માહે

સને ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

૨--પકડવાનું વારંટ.

(૭૫ મી કલમ જુઓ)

(આ ટેકાણે જે સખસ અથવા સખસો તે વારંટ અજવાબના હોય તે સખસ
અથવા સખસોનાં નામ તથા તે કોણ છે તે લખવું) જોગ ના
રહેવાશી ની ઉપર (આ ટેકાણે જે યુનો હોય તે લખવો) ના યુનાનું

તોહમત છે માટે તેમને આ વારંટ ઉપરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે તમે સદરજુ

ને પકડીને હમારી આગળ હાજર કરો એ પ્રમાણે કરવામાં કસુર કરશો નહીં.

તારીખ

માહે

સને ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

(૭૬ મી કલમ જુઓ)

એ વારંટની પ્રાપ્તિ નીચે મુજબ શેરો લખી શકાય--

સદરજુ

જોગ હમારી આગળ

ની

તારીખે હાજર

થવા સાડ અને અમે ખોલ રોતનો હુકમ કરીએ તયાં લખી એ પ્રમાણે હાજર થવા

સાડ પોતે

રકમની જમાની લખીઆપે અને તેની સાથે

રકમનો એક

જમોન (અથવા એ જમોન દર એક રકમનો) આપે તો તેને છોડવાનો અધિકાર

રહે.

તારીખ

માહે

સને ૧૮

(સહી)

૩--વારંટની રકમ પડ્યા પછી ખત તથા જમોન ખત

(૮૧ મી કલમ જુઓ)

જુ (આ ટેકાણે નામ લખવું) નો રહેવાશી ના તોહમતનો જવાબ દેવામાં

અને હાજર થવાની જરૂર પાડવાને કાહાડેલાં વારંટની રૂઢિએ ના જુલસા મા
જુલસાની (અથવા જે હોય તેની) આગળ મને આણ્યા ઉપરથી આ ખત લખી
આપીને ખંધાઉં છું કે સદરહુ તોહમતનો જવાબ દેવાને આવતા ની તારીખે
ની કોરટમાં હું હાજર થયશ અને કોરટ ખીજી રીતનો હુકમ
કરે ત્યાં લગી એ પ્રમાણે હાજર થયા કરીશ; અને એ ખાખતમાં જે હું કસુર
કરું તો હું ખંધાઉં છું કે મલોકામાઆઝમાં રાણી સાહેબ કેશરેહિંદને રૂપીયાની
રકમ મારે યુનેગારીમાં આપવી.

તારીખ માંહે

સને ૧૮

(સહી)

આ ઉપરથી હું જાહેર કરું છું કે હું ઉપર લખેલા ના રહેવારી
નો જમીન થાઉં છું કે જે તોમત ઉપરથી એને પકડવામાં આવ્યો છે તે
તોહમતનો જવાબ દેવાને તે ની કોરટમાં ની આગળ આવતા
ની તારીખે હાજર થશે તથા કોરટ ખીજી રીતનો હુકમ કરે ત્યાં લગી એ
પ્રમાણે હાજર થયા કરશે અને એ ખાખતમાં જે એ કસુર કરે તો આ ઉપરથી હું
ખંધાઉં છું કે મલોકામાઆઝમાં રાણી સાહેબ કેશરેહિંદને રૂપીયાની રકમ
મારે યુનેગારીમાં આપવી.

તારીખ માંહે

સને ૧૮

(સહી)

૪- તોમતવાળા સખસને હાજર થવાનું ફરમાવવા ખાખતનું જાહેરનામું

(૮૭ મિ કલમ બુઆ)

મારિ આગળ ફરિયાદ કરવામાં આવિ છે કે આ ટેકાણે નામ લખવું તથા વ
રખનકરવું તથા રહેવાનું (ટેકાણું લખવું) હિંદુસ્તાનના ફ્રાજદાર કાયદાનિ કલમ પ્રમા
ણે શિક્ષા કરવા લાયક નો યુનો કર્યો છે (અથવા કર્યો એવો શક આ
આવ્યો છે અને તે ઉપરથી પકડવાનું વારંટ કહારેલું તે ઉપર એવો શેરો લખાઈ
આવેલો છે કે સદરહુ (આ ટેકાણે નામ લખવું) જરતો નરતો નથી અને મારી
ખાત્રી કરીને ખતાવવામાં આવ્યું છે કે સદરહુ (આ ટેકાણે નામ લખવું) નાસી
બયો છે, અથવા સદરહુ વારંટ પોતાનો ઉપર બજે નહીં પેટલા માટે સંતાઈ બચ
છે, વાસ્તે આ જાહેરનામું કરીને ફરમાવવામાં આવેલું કે સદરહુ ના રહે
વાસી એ આ તારીખથી દિવસ માંહે સદરહુ ફરિયાદનો
જવાબ દેવાને (આ ટેકાણે જગા લખવી) આ કોરટની આગળ (અથવા મારો આગ
જા) હાજર થવું

તારીખ

માંહે

સને ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

૫- સાહેબને હાજર થવાનું ફરમાવવા ખાખતનું જાહેરનામું

(૮૭ મિ કલમ બુઆ)

મારી આગળ ફરિયાદ કરવામાં આવી છે કે (આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરણન કરવું તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું (આ ઠેકાણે મુખતેસરમાં ગુનો લખવો) નો ગુનો કર્યો છે (અથવા કર્યો એવો શક આપ્યો છે) અને આ ઠેકાણે શાહેદનું નામ, તે ઠેકાણે છે તે તથા તેનું ઠેકાણું લખવું) ને સદરહુ ફરિયાદિ ખાખત સંખંધી જખાની આપવા આ કોર્ટની આગળ હાજર થવાની જરૂર પાડવાને વારંટ કાહારવામાં આપ્યું છે, અને સદરહુ વારંટની ઉપર એવો શેરો લખાઈ આવેલો છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે શાહેદનું નામ લખવું) ની ઉપર ખતવણી થઈ શકતી નથી અને માત્રી ખાત્રી કરીને ખતાવવામાં આપ્યું છે કે તે નાસી ગયો છે અથવા સદરહુ વારંટ પોતાની ઉપર ખજે નહીં એટલા માટે સંતાઈ જાય છે.

વાસ્તે આ જાહેર નામુ કરીને ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ના ગુનાની ફરિયાદ થઈ છે તે ગુના સંખંધી જખાની આપવા માટે અવતા માસનિ તારીખે કલાકે (આ ઠેકાણે જગા લખવી) માં ની કોર્ટની આગળ હાજર થવું.

તારીખ
(મોહોર)

માહે

સન ૧૮

(સહી)

૬-શાહેદને હાજર થવાની જરૂર પાડવા સાર જખતીનો હુકમ,
(૮૮ મો કલમ જુઓ)

નુ પોલીસ-—યાણુ જે પોલીસ-

અમલદારના હવાલામાં હોય તે પોલીસ અમલદાર જોગ

આ કોર્ટની આગળ એક ચાલુ ફરિયાદ સંખંધી શાહેદી આપવા માટે (આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરણન કરવું તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું) ને હાજર થવાની જરૂર પાડવાને વારંટ યોગ્ય રીતે કાહારવામાં આપ્યું છે અને સદરહુ વારંટ ની ઉપર એવો શેરો લખાઈ આવ્યો છે કે તે ખતવી શકતું નથી અને મારી ખાત્રી કરીને એવું ખતાવવામાં આપ્યું છે કે તે નાસી ગયો છે (અથવા સદરહુ વારંટ પોતાની ઉપર ન ખજે એટલા માટે સંતાઈ જાય છે) અને તે ઉપરથી એક જાહેરનામું યોગ્ય રીતે કહારીને તથા પ્રસિધ્ધ કરીને તેમાં કહેલી વખતે તથા જગાએ હાજર થઈને શાહેદી આપવાનું સદરહુ

ને ફરમાવ્યું છે અને તેણે હાજર થવામાં કસૂર કરી છે.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ ની રૂપીઆની કિમતની જે જંગમ મિલકત જિલ્લામાં તમને જડે તે તમારે પકડીને જપ્ત કરવિ અને આ કોર્ટનો ખિન્ને હુકમ થતાં મુધિ સરહુ મિલકત તમારે જપ્તમાં રાખવી અને આ વારંટ કેવિ રિતે ખજાવ્યું તેનો શેરો લખીને તે પાછું મોકલવું.

તારીખ

સ ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

તોહોમતવાળા સખસને હાજર થયાની જરૂર પાડવા સારૂ જણિતો હુકમ.

(૮૮ મી કલમ જુઓ)

આ ઠેકાણે જે સખસ અથવા સખસો તે વારંટ ખજાનવાના હોય તે સખસ અથવા સખસોનાં નામ તથા તે ઠેકાણે છે તે લખવું જોગ

મારો આગળ ફરિયાદ કરવામાં આવી છે કે (આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરણું કરવું તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું) હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો નો ગુનો કર્યો છે કર્યાનો શક આખો છે અને તે ઉપરથી પકડવાનું વારંટ કાઢાઈલું તેની ઉપર એવો શેરો લખાઈ આખો છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) જરૂર નથી અને મારી ખાતરી કરીને એવું ખતાવવામાં આવ્યું છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) નારી ગયો છે (અથવા સદરહુ વારંટ પોતાની ઉપર ન ખજે એટલા માટે સંતાઈ જાય છે) અને તે ઉપરથી એક જાહેરનામું યોગ્ય રીતે કાઢાઈને તથા પ્રસિદ્ધ કરીને તેમાં એવું ફરમાવ્યું છે કે સદરહુ

દિવસમાં સદરહુ તોહોમતનો જવાબ દેવાને હાજર થવું; અને જિલ્લાના ગામમાં (અથવા કસબામાં) સરકારને મેહેસુલ આપનાર જમીન સિવાય બિલ હુકમ લખેલિ મિલકત સદરહુ ના કબજામાં છે એટલે, અને તે મિલકત જપ્ત કરવા સારૂ હુકમ કરવામાં આવ્યો છે, —

વાસ્તે તમને આ ઉપરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ મિલકત પકડીને જપ્ત કરવી અને આ કોર્ટનો ખીજો હુકમ થતાં સુધી તેને જપ્તમાં રાખવી અને આ વારંટ કેવી રીતે ખજાનવું તેનો શેરો લખીને તે પાછું મોકલવું

તારીખ

માહે

સન ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

ડેપુટી કમીશનરને કલેક્ટર તરીકે જણિત કરવાનો અધિકાર આપવા ખાખતનો હુકમ

(૮૮ મી કલમ જુઓ)

જિલ્લા ડેપુટી કમીશનર જોગ

મારો આગળ એવી ફરિયાદ કરવામાં આવી છે કે (આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરણું કરવું તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું) હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો નો ગુનો કર્યો છે (અથવા કર્યાનો શક આખો છે) અને તે ઉપરથી પકડવાનું વારંટ કાઢાઈલું તેની ઉપર એવો શેરો લખાઈ આખો છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) જરૂર નથી અને મારી ખાતરી કરીને એવું ખતાવવામાં આવ્યું છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ના સી ગયો છે અથવા સદરહુ વારંટ પોતાનો ઉપર ન ખજે એટલા માટે સંતાઈ જાય છે અને તે ઉપરથી એક જાહેરનામું યોગ્ય રીતે કાઢાઈને તથા પ્રસિદ્ધ કરીને તેમાં ફર

માન્યું છે કે સદરહુ

હાલના

ગામમાં (અથવા કસ્બામાં) સરકારને મેહેસુલ આપનારી

અમુક જમીન સદરહુ

ના કબજામાં છે;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા અરજ કરવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ જમીન જપ્ત કરાવવી, અને આ કોરટનો ખીન્ને હુકમ થતાં સુધિ તે જમીન જપ્તિમાં રાખવી, અને આ હુકમની રૂઢિએ તમે જે કર્યું હોય તે ખાખત વગર દીલે લખી મોકલવું.

તારીખ

માહે

સને ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

૭-- શાહેદને લઈ આવવા સારૂ પ્રથમજ વારંદ

(૯૦ મી કલમ જુઓ)

(આ ઠેકાણે જે પોલીસ અમલદાર અથવા ખીન્ને રાખસ અથવા સખસો તે વારંદ ખબતવાના હોય તેનું નામ અથવા તેઓનાં નામ તથા તે કોણ છે તે લખવું) જોગ મારી આગળ ફરીયાદ કરવામાં આવી છે કે ના રહેવાશી અ (આ ઠેકાણે મુખતેસરમાં યુનો લખવો) નો યુનો કર્યો છે (અથવા કર્યાનો શક આઠ્યો અને (આ ઠેકાણે શાહેદનું નામ તથા તેનું વરણન લખવું) સદરહુક રિયાદ સખંધી શાહેદી આપી શકશે એવો સંભવ છે; અને સદરહુ ફરીયાદની સુનાવણી વખતે તેને શાહેદ દાખલ હાજર થવાની જરૂર પાડવામાં નહીં આવે તો તે અ પ્રમાણે હાજર થશે નહીં એમ માનવાનું મને સારૂ અને પુરતું કારણ છે,

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને પકડવો, અને જે યુનાની ફરિયાદ થઈ છે તે નમુના સખંધી તેનો જખાની લેવા માટે તેને ની તાલીએ આ કોરટની આગળ આણવો.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે

તારીખ

માહે

સને ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

૮--કોઈ મુકરર યુનાની ખખર આઠ્યા પછી ઝાટો લેવાનું વારંદ

(૯૬ મી કલમ જુઓ)

આ ઠેકાણે જે પોલીસ અમલદાર અથવા ખીન્ને સખસ અથવા સખસો તે વારંદ ખબતવાના હોય તેનું નામ અથવા તેઓનાં નામ તથા તે કોણ છે તે લખવું) જોગ (આ ઠેકાણે મુખતેસરમાં યુનો લખવો) નો યુનો કર્યા વિશે (અથવા કર્યાનો શક આઠ્યા વિશે) મારી આગળ ખખર કરવામાં આવી છે (અથવા ફરીયાદ કરવામાં આવી છે) અને સદરહુ યુનાનો (અથવા શકવાળા યુનાનો) જે આઠ્યા

હોય આખે છે (અથવા આલવાની તઈયારી છે) તે ચોકસી માટે (આ દેકાણું જે વસ્તુ હોય તે વસ્તુ સપષ્ટ રીતે લખવી) રજુ કરવાની જરૂર છે એવું મને દેખાડવામાં આવ્યું છે.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ દેકાણું જે ઘરનો અથવા જગનો અથવા તેના જે ભાગનો ઝાડો લેવો હોય તેનું વરણન કરવું) માં શોધ કરવો અને તે જડે તો તાબડતો આ આ કોરટની આગળ તે રજુ કરવી અને આ વારંટ ખબવવામાં આવે એટલે તરત તમે એ વારંટની રૂઢિએ જે કર્યું હોય તેનો શેરો લખીને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે

તારીખ

માહે

સન ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

જે જગામાં ચોરીની મિલકત વગેરે મુકવાનો શક આવ્યો હોય

તે જગાનો ઝાડો લેવાનું વારંટ

૯૮ મી કલમ જુઓ

આ દેકાણું કાન્સટેબલથી ઉંચા દરજ્જાના પોલીસ અમલદારનું નામ તથા તે ની હુકમ લખવો જોગ

મારી આગળ ખમ્મર રજુ કરવામાં આવી છે અને તે ઉપરથી યોગ્ય રીતે કે જેલી ચોકસી ઉપરથી મારો મત થયો છે કે (આ દેકાણું જે ઘર અથવા ખીલ જગા હોય તેનું વરણન કરવું) ચોરીની મિલકત મુકવાની (અથવા વેચવાની જગા દાખલ અપાય છે) (અથવા તે કલમમાં જણાવેલાં ખોળાં કારણોમાંના ગમે તે કારણ સાર તે ઘર અથવા ખીલ જગા વપરાતો હોય તો તે કલમના શબ્દોમાં તે કારણ લખવું)

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે કે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે જેટલી મદદ જોઈએ તેટલી મદદ લઈને સદરહુ ઘરમાં (અથવા ખીલ જગામાં પેશવું) અને તે કારણ સાર જરૂર પડે તો યોગ્ય જખરી કરવી અને સદરહુ ઘરમાં અથવા ખીલ જગાના અથવા ઝાડો ચોરા એક ભાગનો લેવો હોય તો તે ભાગ સપષ્ટ રીતે લખવો. દર એક ભાગનો ઝાડો લેવો અને કાંઈ પણ મીલકત [અથવા દસ્તાવેજ અથવા સ્ટાંપો અથવા મોહોરો શિક્કાઓ જેમ હોય તેમ) પકડીને કમ્પજે લેવી [જે પ્રસંગે જરૂર હોય તે પ્રસંગે હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઉમેરવું] એટલે ખનાવદના દસ્તાવેજ અથવા ખોટા સ્ટાંપો અથવા ખોટી મોહોરો અથવા ખોટા શિક્કા (જેમ હોય તેમ) ખનાવવા મજૂ ફલાણાં હથિયારો તથા સાહિત્ય રાખવામાં આવે છે એમ તમને વ્યાજખી રીતે લાગે તે હથિયારો તથા સાહિત્ય પણ પકડીને કમ્પજે લેવાં અને સદરહુ વસ્તુઓની જેટલી કમ્પજે લેવાય તેટલી વસ્તુઓ તાબડતો આ કોરટની આગળ આણવી અને આ વારંટ ખબવવામાં આવે એટલે

તરત તમે એ વારંટની રૂબરૂ જ કર્યુ હોય તે શેરો લખીને તે પાછુ મોકલવું.

મારી સહી તથા ઠોરટની જાહેર કરીને આપ્યુ છે

તારીખ માહે

સન ૧૮

(મોહર)

[સહી]

૧૦—સુલેહ રાખવા ખાખત ખત

[૧૦૬ હી કલમ જુઓ].

હું (આ ઠેકાણુ નામ લખવું) (આ ઠેકાણુ જગા લખવી) નો રહેવાશી ની મુદત સુધી સુલેહ રાખવા ખાખત ખત કરી આપવાનું મને ફરમાવવામાં આવ્યુ છે વાસ્તે આ ખતથી ખંધાઉ છું કે હું સદરહુ મુદતની દરમિયાનમાં હું સુલેહનો ભંગ નહી કર અને એ ખાખતમાં હું કસુર કરે તો હું ખંધાઉ છું કે રૂપીયાની રકમ મારે મલીકામાઆજમા રાણી સાહેબ કઈસરેહીદને ગુનેગારીમાં આ પવી. તા. માહે સન ૧૮

(મહી)

૧૧—સારી રીતે ચાલવા ખાખત ખત

[૧૯૦ મી તથા ૧૧૦ મી કલમ જુઓ].

હું (આ ઠેકાણુ નામ લખવું) (આ ઠેકાણુ જગા લખવી) નો રહેવાશી મલિક કામાજમા રાણી સાહેબ કઈસરેહીદ તરફ તથા તેમની સધળી રધયત તરફ (આ ઠેકાણુ મુદત લખવી) ની મુદત સુધી સારી રીતે ચાલવા ખાખત ખત કરી આપવાનું મને ફરમાવવામાં આવ્યુ છે, વાસ્તે આ ખતથી ખંધાઉ છું કે હું મલીકામાજમા તરફ તથા તેમની સધળી રધયત તરફ સદરહુ મુદત સુધી સારી રીતે ચાલોશ અને એ ખાખતમાં હું કસુર કરે તો હું ખંધાઉ છું કે રૂપીયાની રકમ મારે મલીકામાઆજમાને આપવી. તા. માહે સન ૧૮

[સહી]

(જમીનો સાથે ખત કરી આપવાનું હોય ત્યારે હેઠળ લખેલો મયકુર ઉમેરવો)
આ ઉપરથી અમે જાહેર કરીએ છીએ કે અમે ઉપર લખેલા ના જા મોન થઈએ છીએ કે તે સખસ સદરહુ મુદત સુધી મલીકા માઆજમા રાણી સાહેબ કઈસરેહીદ તરફ તથા તેમની સધળી રધયત તરફ સારી રીતે ચાલશે અને એ ખાખતમાં તે સખસ કસુર કરે તો અમે એકઠા તથા જુદા જુદા ખંધાઈએ છીએ કે રૂપીયાની રકમ અમારે મલીકા માઆજમાને ગુનેગારીમાં આપવી.

તારીખ માહે

સન ૧૮

(સહી)

૧૨—સુલેહનો ભંગ થવાના સંભવ વિશે ખખર આવ્યા ઉપરથી સમન.

(૧૧૪ મી કલમ જુઓ.)

ના રહેવાશી

અ

ખાત્રી લાયક ખખર ઉપરથી મને એવું દેખાડવામાં આવ્યું છે કે (આ ઠેકાણે તે ખખરનો સાર લખવો) અને તમે સુલેહનો ભંગ (અથવા જેથી સુલેહનો ભંગ થાયું કરીને થશે એવું કંઈ કંઈ કરશો એવો સંભવ છે. વાસ્તે તમને આ ઉપરથી ફરમાં વગમાં આવે છે કે ની મુદત સુધી તમે સુલેહ રાખશો એવું એક ખત

રૂપિયાનું કરી આપવાનું (જમીનો જોઈતા હોય ત્યારે આ પ્રમાણે ઉમેરવું—અને વળી એક (અથવા બે, જેમ હોય તેમ લખવું) જમીન પાસે [અથવા એક કરતાં વધારે જમીનો હોય તો લખવું] કે દરએકની પાસે) રૂપિયાની રકમનું ખત લખાવી આપીને તારણ આપવાનું, તમને શા સાર નહીં ફરમાવવું જોઈએ તેનું કારણ ખતાવવાને તમારે સન ૧૮ ના ની તારીખે સત્વારના દશ કલાકે ના માજીસ્ટ્રેટની ઓફીસમાં જાતે (અથવા કોઈ એવ્ય અધિકારવાળા મુખત્યારની મારફતે) હાજર થવું.

મારી સહી તથા કોર્ટની મોહોર કરી આપ્યો છે. તા. માહે સન ૧૮
(મોહોર) (સહી)

૧૩=સુલેહ રાખવા ખાખત કારણ બોળી આપવામાં કસુર કરેથી કેદ કરવાનું વારંટ
(કલમ ૧૨ જુઓ)

સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) જોગ. નો તુરંગ
[આ ઠેકાણે નામ તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું] ની ઉપર સમન કાઢાઈને તેને ફરમાવેલું કે મહિનાની મુદત સુધી તમે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) સુલેહ રાખશો તે ખાખત એક જામિન સાથે રૂપિયાનું ખત અથવા રૂપિયાનો દરેક એવા બે જામિન સાથે ખત) તમારે શા સાર નહિ કરિ આપવું જોઈએ તેનું કારણ તમારે ખતાવવું, તે સમનની રૂઝા તે ની તારીખે મારિ આગળ પોતાની જાતે (અથવા પોતાની જાતે અથવા પોતાના અધિકારવાળા મુખત્યાર મારફતે) હાજર થએલો અને તે વખતે સદરહુ [આ ઠેકાણે નામ લખવું] ને હુકમ કરિને એવું ફરમાવેલું કે તમારે સદરહુ ખત લખિ આપવું તથા સદરહુ જામીન બોળી આપવો (હુકમમાં ફરમાવેલું તારણ સમનમાં લખેલા તારણથી જુદું હોય ત્યારે તે લખવું), અને તેણે સદરહુ હુકમ પ્રમાણે ચાલવામાં કસુર કરિ છે.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને સદરહુ સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કીપરને) અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને આ વારંટ સુધી તમારા હવાલામાં લેવો, અને તેને (આ ઠેકાણે કેદની મુદત લખવી) ની મુદત સુધી સદરહુ તુરંગમાં સહી સલામતે રાખવો પણ જો દરમિયાનમાં તે પોતાની જાતે તથા પોતાના જામીન અથવા (જામીનો) સાથે સદરહુ ખત લખી આપે તો તે લેવું અને સદરહુ [આ ઠેકાણે નામ લખવું] અને છુટો કરવા અને આ વારંટ કેવી રીતે ખતમું તેના શેરો લખીને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે.

તારીખ

માહે

સન ૧૮

(સહી)

૧૪-મારી રીતે ચાલવા બાબત તારણબાળી આપવામાં કસુર કરેથી કેદ કરવાનું વારંટ

[૧૨૩ મો કલમ જુઓ]

નો તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કોપર) જોગ.

કરે છે તથા સંતાય છે, અને તેની પાસે ગુજરાનનું કાંઈ સાધન જણાતું નથી (અથવા, અને તે પોતાને વિશે કાંઈ ખાત્રી ભરેલા જવાબ આપી શકતો નથી) એક મને દેખાવામાં આવ્યું છે,

અથવા

[આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરણન કરવું] ની સામાન્ય આખર વિશે પ્રગંધા મા રી આગળ આપ્યો છે અને દફતરમાં દાખલ કર્યો છે તે ઉપરથી જણાય છે કે તે ને અપહરણ કરવાનો (અથવા ઘર ફોરવાનો વગેરે જેમ હોય તે પ્રમાણે લખવું) ટે વ છે,

અને દફતરમાં એક હુકમ દાખલ કર્યો છે તેમાં સદરહુ વાત જણાવી છે અને સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) દરમાવ્યું છે કે તમારે (આ ઠેકાણે મુદત લખી.) નો મુદત સુધી સારી રીતે ચાલવા સાથે એક જમીન સાથે (અથવા બે અથવા વધારે જમીન સાથે જેમ હોય તેમ એક ખત તમારી જમીને માટે

પીઆનુ અને સદરહુ જમીન માટે (અથવા સદરહુ જમીનોમાંના દરેક જણને માટે) રૂપિયાનું લખી આપીને તારણ આપવું અને સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ

લખવું) સદરહુ હુકમ પ્રમાણે ચાલવા કસુર કરી છે અને સદરહુ કસુર માટે એક રાખ્યું છે કે તેણે (આ ઠેકાણે મુદત લખવી) સુધી કેદ ભોગવવી, પણ જો તે મુદત પૂરી થતાં પહેલાં સદરહુ તારણ આપવામાં આવે તો પછી તેમ કરવું પરશે નહીં.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને સદરહુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કોપરને) અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા દરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને આ વારંટ સહી તમારા હુવાલામાં લેવો, અને તેને સદરહુ તુરંગમાં (આ ઠેકાણે કેદની મુદત લખવી) નો સદરહુ મુદત સુધી સહી સલામત રાખવો, પણ જો દરમિયાનમાં તે પોતાની જાતે તથા પોતાના જામીન સાથે (અથવા જામીનો સાથે) સદરહુ ખત લખી આપીને સદરહુ હુકમ પ્રમાણે ચાલે તો તે ખત લેવું અને સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને છુટો કરવો અને આ વારંટ કેવી રીતે ખતમ થાય તેનો શેડો લખીને પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે.

તારીખ

માહે

સન ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

૧૫-તારણ આપવામાં કસુર કરેથી કેદ કરેલા સખસને છોડી મુકવાનું વારંટ.

(૧૨૩ મી તથા ૧૨૪ મી કલમ જુઓ)

નો પુરંમના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કોપર) અથવા ખીજા જે અમલદારના હવાલામાં તે સખસ હોય તે અમલદાર જોગ

(આ ઠેકાણે કેદીનું નામ લખવું તથા વરણન કરવું) ને ની તારીખનાં આ કોરટના વારંટનો રૂઢિ તમારા હવાલામાં સોંપેલો અને ત્યાર પછી તેણે ફોજદારી કામ ચલાવવાનો રીત ખાખતના કાયદાની કલમ મુજબ યોગ્ય રીતે તારણ આપ્યું છે, અથવા અને લોકોને જોખમ પોંડોચાર્યા વગર તેને છુટો કરો શકારો એમ માનવાના પુરતા સખખ અને જણાયા છે,

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આપે છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને ખીજા કાંઈ કારણસર અટકાવી રાખવો યોગ્ય નહીં હોય તો તેને તમારા હવાલામાંથી તાખરતોખ છાડી મુકવો.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે.

તારીખ માહે

સને ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

૧૬-અપકારક વસ્તુ ખસેડવા ખાખત હુકમ.

(૧૩૩ મી કલમ જુઓ)

(આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરણન કરવું તથા રેહેવાનું ઠેકાણું લખવું) જોગ જે સારવજનિક રસ્તો (અથવા ખીજા સારવજનિક જગા) વગેરે (આ ઠેકાણે તે રસ્તાનું અથવા સારવજનિક જગાનું વરણન કરવું) તે વાપરનારા લોકોને વગેરે (આ ઠેકાણે તે અડચણ અથવા અપકારક કત્ય શાથી થાય છે તે લખવું) તમે અડચણ કરી છે (અથવા અપકારક કત્ય) કર્યું છે અને સદરહુ અડચણ (અથવા અપકારક કત્ય) હજી ચાલુ છે એવું અને દેખાડવામાં આવ્યું છે.

અથવા

તમે ધણી અથવા વહીવટદાર દાખલ (આ ઠેકાણે મુકરર વેપાર અથવા ધંધા સખવો તથા જે જગાએ તે ચલાવવામાં આવતો હોય તે જગા લખવો) નો વેપાર અથવા ધંધો ચલાવો છો, અને (આ ઠેકાણે મુખતેસરમાં કેવી રીતે નુકશાનકારક અસર થાય છે તે લખવું) સખખથી તે વેપાર અથવા ધંધો લોકોની તનદુરસ્તીને [અથવા સુખને] નુકશાનકારક છે અને તે બંધ પાડવો જોઈએ અથવા ખીજા જગાએ બંધ જગા જોઈએ એવું અને દેખાડવામાં આવ્યું છે.

અથવા

તમે [આ ઠેકાણે સારવજનિક રસ્તાનું વરણન કરવું] સારવજનિક રસ્તાની ખાસેના એક તળાવ અથવા કુવા અથવા ખાડા ના ધણી છો (અથવા તે તમારા કાખખમાં અથવા અખત્યારમાં છે) અને સદરહુ તળાવને (અથવા કુવાને અથવા ખાડા

ને) વાડ નથી (અથવા જોખમ ભરેલી રીતે વાડ કરેલી છે) તે સખખથી લોકોની સહામતિને જોખમ પોહાંચ્યું છે. અથવા

વગેરે, વગેરે, (જેમ હોય તેમ)

વાસ્તે હું તમને આ ઉપરથી હુકમ કરૂં છું તથા ફરમાઉં છું કે તમારે (આ ઠેકાણે આપેલી મુદત લખવી) માહે (આ ઠેકાણે તે અપકારક કૃત્ય ખંધ કરવા માટે શું કરવું જોઈએ તે લખવું) અથવા આવતા ની તારીખે માં ની કોરટમાં હાજર થવું, અને આ હુકમ શા સારૂ અમલમાં નહીં લાવવો જોઈએ તેનું કારણ બતાવવું. અથવા

હું તમને આ ઉપરથી હુકમ કરૂં છું તથા ફરમાઉં છું કે તમારે (આ ઠેકાણે આપેલી મુદત લખવી) માહે સદરહુ જગાએ સદરહુ વેપાર અથવા ધંધો ચલાવવાનું ખંધ કરવું ને ફરીથી તે ચલાવવો નહિ અથવા જે જગાએ સદરહુ વેપાર હાલ ચાલુ વામાં આવે અને જગાએથી તે ખસેડવો અથવા હાજર થવું વગેરે, અથવા

હું તમને આ ઉપરથી હુકમ કરૂં છું તથા ફરમાવું છું કે તમારે (આ ઠેકાણે આપેલી મુદત લખવી) માહે (આ ઠેકાણે વાડનો પ્રકાર તથા વાડ કરવાનો ભાગ લખવો પાકિ વાડ કરવો અથવા હાજર થવું વગેરે

અથવા

હું તમને આ ઉપરથી હુકમ કરૂં છું તથા ફરમાવું છું કે વગેરે વગેરે, જેમ હોય તેમ લખવું

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યો છે

તારીખ

માહે

સન ૧૮

[સહી]

૧૭-જ્યુરી રચવા બાબત માલુમસ્તરેયનો હુકમ.

[૧૨૮ મી કલમ જુઓ.]

(આ ઠેકાણે નામ લખવું) ની ઉપર સન ૧૮ ના ની તારીખે હું હુકમ કાહાડીને તેને ફરમાવેલું કે (આ ઠેકાણે તે હુકમની મતલબ લખવી). અને સદરહુ હુકમ વ્યાજબી અને યોગ્ય છે કે નહીં તેનો ધનસાફ કરવા માટે જ્યુરી નિમણાવો હુકમ કરવા બાબત સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ની તારીખની અરજી મને કરી છે વાસ્તે સદરહુ તકરાર સખંધી ધનસાફ કરીને ઠરાવ કરવા સારૂ હું આ ઉપરથી [આ ઠેકાણે પાંચ અથવા વધારે જ્યુરોનાં નામ વગેરે લખવાને જ્યુરી નિમું છું અને સદરહુ જ્યુરીને ફરમાવું છું કે તેમણે પોતાના ઠરાવનો રિપોર્ટ આ હુકમની તારીખથી દીવસમાં માં મારી આદિસમાં મોકલવા

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યો છે.

તારીખ

માહે

સને ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

૧૮-જ્યુરીનો ઠરાવ થાય પછી માજીસ્ટ્રેટની નોટીસ તથા સખત હુકમ.

(૧૪૦ મી કલમ જુઓ.)

(આ ટેકાણે નામ લખવું તથા વરણન કરવું તથા રહેવાનું ટેકાણું લખવું) જોગ આ ઉપરથી હું તમને નોટીસ આપું છું કે ની તારીખે તમે કરેલો અરજ ઉપરથી યોગ્ય રિતે નિમેલી જ્યુરીએ એવું ઠરાવ્યું છે કે ની તારીખે હુકમ કહારીને (આ ટેકાણે તે હુકમમાં જે ફરમાવ્યું હોય તેનો સાર લખવો) એ મુજબ તમને ફરમાવેલું તે હુકમ વ્યાજબી અને યોગ્ય છે તે હુકમ તક્કી કર્યો છે અને હું તમને હુકમ કરૂ છું તથા ફરમાઉં છું કે તમારે (આ ટેકાણે આપેલી મુદત લખવી) માં હું સદરહુ હુકમ પ્રમાણે ચાલવું અને જો તે પ્રમાણે નહીં ચાલો તો તે બાબત હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાથી ઠરાવેલી શિક્ષાને પાત્ર થશે.

મારી સહી તથા કોર્ટની મોહોર કરીને આપ્યો છે,

તારીખ માહે

સને ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

૧૯-જ્યુરીની ચોકશી થતા સુધી તુરત ન જોખમ થાય એવો બંદોબસ્ત કરવા બાબત તાકીદ હુકમ.

(૧૪૨ મી કલમ જુઓ.)

(આ ટેકાણે નામ લખવું તથા વરણન કરવું તથા રહેવાનું ટેકાણું લખવું) જોગ સને ૧૮ ની તારીખે કાહારેલો મારો હુકમ વ્યાજબી અને યોગ્ય છે કે નહિ તેનો મનસાફ કરવાને નિમેલી જ્યુરીની ચોકશી હજી ચાલે છે અને સદર હુકમમાં કહેલું અપકારક કૃત્ય લોકોને તુરત થાય એમ ભારે જોખમવાળું છે જો તે જોખમ અટકાવવા માટે તાબડતોબ ધલાજ કરવાની જરૂર છે એવું મને દેખાડવા માં આવ્યું છે વાસ્તે ફોજદારી કામ ચલાવવાની રિતિબાબતના કાયદાની ૧૪૨ મી કલમના ઠરાવો પ્રમાણે હું તમને આ ઉપરથી ફરમાવું છું તથા તાકીદ આપું છું કે જ્યુરીની સ્થાનિક ચોકસિનું પરિણામ-જણાતાં સુધિ તમારે તાબડતોબ (આ ટેકાણે થોડી મુદત સાર રકાણ દાખલ જે કરવાનું હોય તે સ્પષ્ટ રિતે લખવું).

મારિ સહી તથા કોર્ટની મોહોર કરીને આપ્યો છે,

તારીખ

માહે

સને ૧૮

(મોહોર)

[સહી]

૨૦-અપકારક કૃત્ય ફરિયા કરવા વિગેરેની મના કરવા બાબત માજીસ્ટ્રેટનો હુકમ (૧૪૩ મી કલમ જુઓ.)

(આ ટેકાણે નામ લખવું તથા વરણન કરવું તથા રહેવાનું ટેકાણું લખવું) જોગ મને એવું દેખાડ્યું છે કે વગેરે (આ ટેકાણે પ્રસંગ) પ્રમાણે ૧૬મા નંબરના

અથવા ૧૧મા નંબરના નમુના પ્રમાણે યોગ્ય મચકુર લખવો.)

વાસ્તે આ હુ તમને આ ઉપરથી સખત તાકિદ આપું છું કે તથા ફરમાવું છું કે [આ ઠેકાણે જેવો હકિકત હોય તે પ્રમાણે લખવું] ફરિય મુકિને અથવા મુકાબિને અથવા મુકવા દઇને તમારે સદરહુ અપકારક કૃત્ય ફરિય કરવું નહિ.

મારિ સહિ તથા કોરટનિ મોહોર કરિને આપ્યો છે.

તારિખ માહે સન ૧૮

(મોહોર)

(સહિ)

૨૧-અરચણ હુંગમે વગેરે અટકાવવા બાબત માલુમસ્તરેનો હુકમ.

(૧૪૪ મિ કલમ જુઓ.)

(આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરણન કરવું તથા રેહેવાનું ઠેકાણું લખવું) જોગ (આ ઠેકાણે મિલકતનું સ્પષ્ટ રિતે વરણન કરવું) તનારા કબજામાં (અથવા વહિવટ માં) છે અને તમે સદરહુ જમીનમાં એક મોરિ ખોદિને તેમાંથી નિકળેલિ માટિ તથા પથરાનો કેટલોક ભાગ સારવજનિક રસ્તા ઉપર નાંખવાનિ અથવા મુકવાનિ તદ્યારિમાં છે જેથી તે રસ્તા વાપરનારા માણસોને અરચણ થવાનું જોખમ થાય એમ છે એવું મને દેખાડવામાં આવ્યું છે; અથવા

તમે તથા બિબ્લ કેટલાએક માણસો [આ ઠેકાણે જે વરગના માણસો હોય તે વરગ લખવો મળિને ધરમ સખધિ સ્વારિમાં સારવજનિક રસ્તા આગળથી જવાનિ તદ્યારિમાં છે. વગેરે (જેવિ હકિકત હોય તેમ લખવું), અને સદરહુ સ્વારિયિ હુંગમે અથવા ખખેડો થવાનો સંભવ છે, એવું મને દેખાડવામાં આવ્યું છે.

અથવા.

વગેરે, વગેરે, (જેવિ હકિકત હોય તેમ લખવું)

વાસ્તે હુ તમને આ ઉપરથી ફરમાવું છું કે તમારે તમારિ જમીનમાંથી ખોદેલિ માટિ અથવા પથરાનો કાંઈ પણ ભાગ સદરહુ રસ્તાના કાંઈ પણ ભાગમાં મુકવો નહિ અથવા મુકવા દેવો નહિ.

અથવા

હું આ ઉપરથી તે સ્વારિને સદરહુ રસ્તા આગળથી જવાનિ મના કરું છું, અને તમને સખત ચેતવણિ તથા તાકિદ આપું છું કે તમારે સ્વારિમાં કાંઈ પણ ભાગ લેવો નહિ (અથવા જે બાબત લખિ હોય તેમાં જોઈએ તેમ લખવું)

મારિ સહિ તથા કોરટનિ મોહોર કરિને આપ્યો છે.

તારિખ માહે સન ૧૮

(મોહોર)

(સહિ)

૨૨-તકરારિ જમીન વગેરેનો કબજો રાખવાનો હુકમ તથા પસકારનો છે.

તે ઠરાવના બાબત માણસતરેટનો હુકમ.

(૧૪૫ મી કલમ જુઓ)

સુલેહનો ભંગ થવાનો સંભવ રહે એવિ એક તકરાર મારિ હકુમતનિ સ્થાનિક હક માંહે આવેલિ અમુક (આ ઠેકાણે મુખતેસરમાં તકરારનો વિષય લખવો) સંખંધિ (આ ઠેકાણે નામ તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખિને અથવા તકરાર ગામના લોકોનિ ટોળિઓ વચ્ચે હોય તો ફક્ત રહેવાનું ઠેકાણું લખિને, પક્ષકારોનું વરણન કરવું) નિ વચ્ચે થયેલિ એવું કદતરમાં યોગ્ય રિતે દાખલ કરેલા સખખો ઉપરથિ મને જણાયાથિ સદરકુ સરવે પક્ષકારોને દૂરમાવેલું કે તમારે સદરકુ (આ ઠેકાણે તકરારનો વિષય લખવો) ના ખરેખરા કબજાનિ વાત સખંધિ પોતપોતાના દાવાનિ લખેલિ ઉદ્વિયત આપવિ, અને તે ઉપરથિ, કબજે કરવાના કાયદેસર હક સખંધિ સદરકુ પક્ષકારોમાંના કોઈ પણ પક્ષ કારના દાવાના અણુદોશ તરફ નજર ન કરતાં યોગ્ય રિતે કૌંસિ ચોકશિ ઉપરથિ મારિ ખાતરિ યદ્ય છે કે સદરકુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું અથવા નામો લખવાં અથવા વરણન કરવું) ખરેખરા કબજાનો જે દાવો કર્યો તે ખરો છે.

જાસ્તે કું હકમ કરાવું છું તથા જણાવું છું કે સદરકું (આ ઠેકાણે તકરારનો વિષય લખવો) નો કબજો તેનિ (અથવા તેઓનિ) પાસે છે અને કાયદાનિ યોગ્ય રિતે કહાડિ મુકવમાં આવે ત્યાં સુધિ સદરકુ કબજો રાખવાનો તેનો (અથવા તેઓનો) હક છે અને દરમિયાન તેના (અથવા તેઓના) કબજામાં કાંઈ પણ અવરોધ કરવાનિ કે સખત મના કરું છું.

મારિ સહિ તથા ઠારટનિ મોહોર કરિને આપ્યો છે,

તારિખ માંહે

સને ૧૮

(મોહોર)

(સહિ)

૨૩-જમિન વગેરેના કબજા સખંધિ તકરારનિ બાબતમાં જપતિનું વારંટ.

(૧૪૬ મી કલમ જુઓ)

નું પોલિસ થાણું જે પોલિસ અમલદારના હવાલામાં હોય તે પોલિસ અમલદાર જોગ (અથવા ના કલેક્ટર જોગ)

સુલેહનો ભંગ થવાનો સંભવ રહે એવિ એક તકરાર મારિ હકુમતનિ સ્થાનિક હક માંહે આવેલિ અમુક (આ ઠેકાણે મુખતેસરમાં તકરારનો વિષય લખવો) સખંધિ (આ ઠેકાણે નામ તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખિને, અથવા જો તે તકરાર ગામના લોકોનિ ટોળિઓ વચ્ચે હોય તો, ફક્ત રહેવાનું ઠેકાણું લખિને પક્ષકારોનું વરણન કરવું) વચ્ચે હુકમિ એવું મને દેખાડવામાં આવ્યું છે, અને તે ઉપરથિ સદરકુ પક્ષકારોને યોગ્ય રિતે દૂરમાવેલું કે સદરકુ (આ ઠેકાણે તકરારનો વિષય લખવો) ના ખરેખરા કબજાનિ વાત સખંધિ તમારે પોતપોતાના દાવા લખિને જાહેર કરવા અને સદરકુ દાવા સખંધિ યોગ્ય રિતે ચોકસિ કર્યા ઉપરથિ મેં ઠરાવ્યું છે કે સદરકુ (આ ઠેકાણે તકરારનો વિષય લખવો) નો કબજો સદરકુ પક્ષકારોમાંના કોઈ પક્ષકારનિ પાસે નથિ (અથવા સદરકુ પક્ષકારોમાંના કોઈ પક્ષકારનિ પાસે નથિ)

દહુ પક્ષકારોમાંના કયા પક્ષકારોનાં સદરહુ પ્રમાણે કબજા હોતો એ વિશે મારી જાત રી થઈ શકતો નથી,

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ દેકાણે તકરારનો વિષય લખવો) નો કબજા લઈને તથા રાખીને જત કરવી અને પક્ષકારોના હુકનો અથવા કબજાનાં દાવાનો નીકાલ કરવા ખાખત કોઈ યોગ્ય અધીકાર વાળી કોરટનું હુકમનામું અથવા હુકમ મેળવવામાં આવે ત્યાં સુધી સદરહુ [આ દેકાણે તકરારનો વિષય લખવો] રાખવી; અને આ વા જુદા કેવી રીતે ખબરવ્યુ તેનો શેરો લખીને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું,

તારીખ માહે સન ૧૮

[મોહોર]

(સહી)

૨૪—જમીન અથવા પાણી ઉપર કાંઈ પણ વસ્તુ કરવાની

મના કરવા ખાખત માજીસ્તરેટનો હુકમ

(૧૪૭ મી કલમ જુઓ)

મારી હુકમતની હદ માહે આવેલી (આ દેકાણે મુખતેસરમાં તકરારનો વિષય લખવો) વાપરવાના હક સખંધી તકરાર ઉત્પન્ન થઈ છે અને તે જમીન (અથવા પાણી)નો કબજા સઘળો પોતે લેવાનો દાવો (આ દેકાણે જે સખસ અથવા સખસો હોય તેનું અથવા તેઓનું વરણન કરું કર્યો છે અને તે ખાખતમાં યોગ્ય રીતે ચાકરી કર્યા ઉપરથી મને જણાયું છે કે સદરહુ જમીન [અથવા પાણી] એ પ્રમાણે વાપરવાનો ભોગવટો કરવાની છુટ લોકોને (અથવા જે કોઈ સખસ હોય અથવા કોઈ ધરગંનાં માણસો હોય તો તેનું અથવા તેઓનું વરણન કરવું) છે; અને [જે તે ભોગવટો આપ્યા વરસમાં થઈ શકે એવો હોય તો] સદરહુ ચોકસીના પ્રારંભ થતા પહેલાં અથવા આની અંત ફેણન દાદ જ્ઞે તે ભોગવટો ફક્ત અમુક મોસમમાં થઈ શકે એવો હોય તો કહેવું કે જે મોસમમાં સદરહુ ભોગવટો કરી શકતો હોય તેમાંની છે દલી મોસમમાં સદરહુ ભોગવટો કરવામાં આવ્યો છે

વાસ્તે હું હુકમ કરું છું કે સદરહુ (કબજાના દાવાદાર અથવા દાવાદારો કબજા કરવાનો હક ફક્ત પોતાનો જ છે એવું કરાવવા ખાખત કોઈ યોગ્ય અધિકારવાળી કોરટનું હુકમનામું અથવા હુકમ મેળાવે ત્યાં સુધી તેણે (અથવા તેઓ) અથવા તેઓના હોત શખંધમાંના કોઈયે પણ ઉપર કહ્યા મુજબ વાપરવાના હુકનો ભોગવટો કહાલી નાખીને સદરહુ જમીન (અથવા પાણી)નો કબજા લેવો અથવા રાખવો) નહીં

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યો છે

તારીખ માહે

સન ૧૮

[મોહોર]

(સહી)

૨૫-પોલીસ અમલદારની આગળ પ્રથમ ચોકશી થયા ઉપરથી ખત તથા જામીનખત
(૧૬૯ મી કલમ જુઓ)

હું (આ ઠેકાણે નામ લખવું), નો રહેવાસી, મારો ઉપર
ના યુનાનુ તોહોમત મુક્યા ઉપરથી અને ચોકશી કર્યા પછી ના મા
જીસ્તરેટની આગળ હાજર થવાનું મને ફરમાવ્યાથી.

અને ચોકશી કર્યા પછી મને જ્યારે ફરમાવવામાં આવે ત્યારે હાજર થવા સાર
મારો પોતાનો મુચરકો કરી આપવાનું મને ફરમાવ્યાથી,

આ ઉપરથી ખંધાઉ છું કે સદરહુ તોહોમતનો વધારે જવામ દેવાને માં
ની કોરટમાં આવતા ની તારીખે (અથવા જે દિવસે હાજર થવાનું મને હવે પ
છી ફરમાવવામાં આવે તે દિવસે) હાજર થઈશ અને આ ખાખતમાં જોહુ કસુર કર
તો હું ખંધાઉ છું કે મલીકા માઆઝમાં રાણી સાહેબ કઠસરેહિંદને રૂપીઆની
રકમ મારે યુનેગારીમાં આપવી.

તારીખ

માહે

સન ૧૮

(સહી)

આ ઉપરથી હું એકરાર કરું છું (અથવા અમે દરએક એકઠા તથા જુદા જુદા
એકરાર કરીએ કે ઉપર કહેલા માટે હું જામીન થાઉ છું કે (અ
થવા અમે જામીન થઈએ છીએ કે) તે પોતાની ઉપરના આણુ તોહોમતનો વધારે જ
વાખ દેવાને માં ની કોરટમાં આવતા ની તારી
ખે (અથવા જે દિવસે હાજર થવાનું તેને હવે પછી ફરમાવવામાં આવે તે દિવસે)
હાજર થશે અને આ ખાખતમાં જો તે કસુર કરે તો આ ઉપરથી હું ખંધાઉ છું અ
થવા ઉપરથી અમે ખંધાઈએ છીએ કે મલીકા માઆઝમાં રાણી સાહેબ કઠસરેહિંદને
રૂપીઆની રકમ મારે (અથવા અમારે) યુનેગારીમાં આપવી.

તારીખ

માહે

સન ૧૮

(સહી)

ફરિયાદનું કામ ચલાવવા અથવા શાહેદી આપવા ખાખત ખત,

(૧૭૦ મી કલમ જુઓ)

હું (આ ઠેકાણે નામ લખવું), (આ ઠેકાણે જગા લખવી) નો રહેવાસી, આ ઉપરથી
ખંધાઉ છું કે હું માં ની કોરટમાં આવતા ની તારીખે
કલાકે હાજર થઈશ, અને તેજ વખતે તથા તેજ ઠેકાણે અ ખ નામના સખ
સ ની ઉપર ના તોહોમતની ખાખતમાં ફરિયાદનું કામ ચલાવોશ (અથવા ફરિયાદનું કામ ચલાવીશ તથા શાહેદી આપીશ અથવા શાહેદી આપીશ જેવી હકીકત
જોય તે પ્રમાણે લખવું) અને આ ખાખતમાં કસુર કરે તો હું ખંધાઉ છું કે મલીકા મા
આઝમાં રાણી સાહેબ કઠસરેહિંદને રૂપીઆની રકમ મારે યુનેગારીમાં આપવી.

તારીખ

માહે

સન ૧૮

(સહી)

૨૭-કમિટ કરવા બાબત માલ્સ્ટરેટ સરકારી પ્લીડરને નોટિસ આપવા બાબત.
(૨૧૮મી કલમ જુઓ.)

ના માલ્સ્ટરેટ આ ઉપરથી નોટિસ આપે છે કે તેમણે નામના એ
ક સપ્તસને આવતી સેશનમાં ઇનસાફ થવા સર કમિટ કર્યો છે અને તે માલ્સ્ટરેટ
સદરહુ મુકદ્દમામાં ફરિયાદનું કામ ચલાવવા બાબત સરકારી પ્લીડરને આ ઉપરથી સુ
ચના આપે છે.

તોહોમતવાળાની ઉપર તોહોમત એવું છે કે વગેરે (આ ઠેકાણે તોમતનામમાં
જે પ્રમાણે હોય તે પ્રમાણે ગુન્હો લખવો.)

તારીખ

માહે

સન્ ૧૮

(મહી)

૨૮-તોહોમતનામાં.

(૨૨૧મી, ૨૨૨મી, ૨૨૩મી કલમ જુઓ.)

(૧)-એક મથાળાં વાળાં તોહોમતનામાં.

(અ) હું (આ ઠેકાણે માલ્સ્ટરેટ વગેરેનું નામ તથા હુદ્દો લખવો,) તમે (આ
ઠેકાણે તોહોમતવાળાનું નામ લખવું) ઉપર હેઠળ લખ્યા મુજબ તોહોમત મુકુ છું:-

(ખ) કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં

સહીકા માઆઝમા રાણી સાહેબ કમિસરેહિંદની સામુ લગાઈ કરી, અને
ફોજદારી કાયદા તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૧૨૧ મી કલમ પ્રમા
ની ૧૨૧ મી કલમ જે શિક્ષા થઈ શકે એવો તથા સેશન કોર્ટ (જ્યારે તોહોમતનામુ કે
ઉપરથી

જ પ્રેસીડેન્સી માલ્સ્ટરેટ કર્યુ હોય ત્યારે સેશન કોર્ટને બદલે હા
કોર્ટ એ શબ્દો દાખલ કરવા) સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કર્યો

(ક) અને આ ઉપરથી હું ફરમાવું છું કે સદરહુ તોહોમત બાબત સદરહુ કોર્ટે ત
મારો, ઇનસાફ કરવો,

(માલ્સ્ટરેટની સહી તથા મોહોર)

(ખ) ને બદલે દાખલ કરવું:-

(ખ) કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં હિંદુસ્તાન

ના મવરનર જનરલની કાઉન્સિલના મેમ્બર નામદાર અ. બ. પોતા
૧૪૪ મી કલમ મુજબ ના હુદ્દાનો રૂએ કાયદેશર અખતિયાર ચલાવે નહીં એમ તેમ

ને લલચાવવાના ઇરાદાથી સદરહુ મેમ્બર ઉપર હુમલો કર્યો
અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાન ફોજદારી કાયદાની ૧૨૪ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ
શકે એવો, તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઇકોર્ટ સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કર્યો.

(૩) કે તમે ખાતામાં સરકારી નોકર છતાં હુદ્દાને લગતું કાંઈ કલ્પ નહીં
કરવાના હેતુથી મત્લમ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ની પ્રાસેથી બો

જા ૧૯૧ મી કક્ષમ મુજબ એક રાખસ (આ કેકાણે નામ લખવું) રાફ કાયદેસર મે હેનત સિવાય ખીજ પ્રકારનો અવેજ કર્યો, અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફ્રાન્જદારી કાયદાની ૧૯૧ મી કક્ષમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો, ગુન્હો કર્યો.

[૪] કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં

કર્યું (અથવા કરવામાં કસ્ટર કરી, જેમ હોય તેમ લખવું) અને ૧૯૬ મી કક્ષમ મુજબ સહરહુ વરતાણુક આકટનો કક્ષમ ના કરાવોની વિરુદ્ધ હતી અને ને નુકશાનકારક છે એવું તમે જાણતા હતા, અને તે ઉપરથી તમે હિંદુસ્તાનના ફ્રાન્જદારી કાયદાની ૧૯૬ મી કક્ષમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુનો કર્યો.

(૫). કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં

ની આગળ નો ઇનસાફ ચાલતો વખતે રાફે ૧૯૩ મી કક્ષમ મુજબ દીમાં કહ્યું કે "અને એ મજકુર ખોટો છે એવું તમે જાણેલું અથવા માનેલું અથવા તે ખરો છે એવું તમે માનેલું નહીં અને તે ઉપરથી તમે હિંદુસ્તાનના ફ્રાન્જદારી કાયદાની ૧૯૩મી કક્ષમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો તથા સેશન કોર્ટ [અથવા હાઈકોર્ટ] સાંભળી શકે એવો ગુનો કર્યો.

(૬) કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં

નું મોત આણીને ખુનથી ઉતરતા હરબજાનું શિક્ષાણીય મ ૬૪થી કક્ષમ મુજબ નુષ્યવધ કર્યું અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફ્રાન્જદારી કાયદાની ૩૦૪ મી કક્ષમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કર્યો.

(૭) કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાંમાં અ. ખ.

નામનો એક સખસ નિશાના આવેશમાં હતો તેનો આત્મઘાત કર ૩૦૬થી કક્ષમ મુજબ વામાં મદદગારી કરી અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના રોક્યાબ પર દાની ૩૦૬થી કક્ષમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કર્યો.

(૮) કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં

ને બ્રિટિશવરવક મહાવ્યથી કરી અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફ્રાન્જદારી કાયદાની ૩૨૫ મી કક્ષમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુનો કર્યો.

(૯) કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં (આ કેકાણે નામ લખવું) નું અપહરણ કર્યું, અને તે ઉપરથી તમે

૨૦૦૧ મી કલમ મુજબ હિંદુસ્તાનના ફ્રેન્ચદારી કાયદાની ૩૯૨ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઇકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો યુદ્ધો કરવો.

(૧૦) કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં હિંદુસ્તાનના ફ્રેન્ચદારી કાયદાની ૩૯૫ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો રફાઈટીનો સેશન કોર્ટ (અથવા હાઇકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો યુદ્ધો કરવો.

(૧૧) મુકદ્દમાનો ધનસાફ માલ્સ્ટરેટો કરે તે મુકદ્દમામાં સેશન કોર્ટ સાંભળી શકે એવો રાજદાને બદલે મારાથી સાંભળી શકાય એવો એ રાજદા દાખલ કરવા અને (ક) માં સદરહુ કોર્ટે એ રાજદા મુકી દેવ.)

(૨)-અથવાવધારે

મથાળાંવાળાં તોહોમતનામાં

(અ) હુ આ ટેકાણે માલ્સ્ટરેટ વગેરેનું નામ તથા હોદ્દા લખવો) તમે (આ ટેકાણે તોહુ તત્વાળા સખસનું નામ લખવું) ઉપર હેઠળ લખ્યા મુજબ તોહોમત મુકુલું

(ખ) પહેલુ-કે તમે ની તારીખે અથવા તે અર્દેસામાં શિક્કો ખોટો છે એવું જાણીને અ. ખ. નામના ખીજ અંક ૨ ૧૪૧ મી કલમ મુજબ અસને તે શિક્કો ખરા શિક્કા દાખલ આપ્યો અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફ્રેન્ચદારી કાયદાની ૨૪૧ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઇકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો યુદ્ધો કરવો.

ખીજુ-કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં એક શિક્કો ખોટો છે એવું જાણીને અ. ખ. નામના ખીજ સખસને તે શિક્કો ખરા શિક્કા દાખલ લેવાને લલચાવવાની ઠોસીશ કરી અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફ્રેન્ચદારી કાયદાની ૨૪૧ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઇકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો યુદ્ધો કરવો.

(ક) અને આ ઉપરથી હું ફરમાવુ છું કે સદરહુ તોહમત ખાખત સરરહુ કોર્ટે તમારો ધનસાફ કરવો. (માલ્સ્ટરેટની સહી તથા મોહોર)

[ખ] ને બદલે દાખલ કરવું:-

(ખ) પહેલુ-કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં તુ મોત આણીને ખુન કર્યુ, અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફ્રેન્ચદારી કાયદાની ૩૦૨ હ કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઇકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો યુદ્ધો કરવો.

ખીજુ કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં

મોત આણીને ખુનથી ઉતરતા દરજ્જાનું શિક્ષણીય મનુષ્યવધ ઠર્યું અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૩૦૪ થી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કર્યો.

(૩) પહેલું—કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં ચોરી ૩૭૯મી તથા ૩૮૨ મી કરી અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની કલમ મુજબ. ૩૭૯ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો તથા સેશન કોર્ટ [અથવા હાઈકોર્ટ] સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કર્યો.

ખીજું કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં ચોરી કરી અને સદરહુ ચોરી કરવા માટે એક સખસનું મોત આણવાની તથ્યારી કરેલી અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૩૮૨ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કર્યો.

ત્રીજું—કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં ચોરી કરી અને સદરહુ ચોરી કરવા પછી તમે નાશો જવા માટે એક સખસને અટકાવ કરવા નો તથ્યારી કરેલી, અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૩૮૨ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કર્યો.

ચોથું—કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં ચોરી કરી અને સદરહુ ચોરિયો લિથેલિ મિલકત રાખવા માટે એક સખસના મનમાં વ્યથાની ખીલીક પેદા કરવાની તથ્યારી કરેલી અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૩૮૨ મી કલમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સેશન કોર્ટ (અથવા હાઈ કોર્ટ) સાંભળી શકે એવો ગુન્હો કર્યો.

(૪)—કે તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં ૧૯૩મી કલમ મુજબની માં ની આગળ ની કલપની રીતે તોહોમતો. ચાકરી ચાલતી વખતે સાહેદીમાં કહ્યું કે

અને તમે ની તારીખે અથવા તે અરસામાં માં ની આગળ નો ધન

સાફ ચાલતી વખતે સાહેદીમાં કહ્યું કે “ ” અને આમાંનો

એક મચકુર ખોટો છે એવું તમે જાણેલું અથવા માનેલું, અથવા તે ખરો છે એવું

તમે માનેલું નહીં અને તે ઉપરથી તમે હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૧૯૩મી ક

લમ પ્રમાણે શિક્ષા થઈ શકે એવો, તથા સેશનકોર્ટ (અથવા હાઈકોર્ટ) સાંભળી શ

કે એવો ગુન્હો કર્યો.

(જે મુકદમાનો ધનસાફ માજીસ્ટરેટો કરે તે મુકદમામાં, સેશન કોર્ટ સાંભળી શકે એવો એ શખ્દોને ખદલે મારાથી સાંભળી શકાય એવો એ શખ્દો દાખલ કરવા અને [ક] માં સદરહુ કોર્ટે એ શખ્દો મુકી દેવા)

(૩) —અગાઉ ગુનહો સાબિત થયાનો ઠરાવ થયા પછો ચોરી ખાખત તોહોમતનામુ હું (આ દેકાણે માલ્સ્ટરેટ વિગેરેનું નામ તથા હોદ્દો લખવો) આ ઉપરથી તમે [આ દેકાણે તોહોમતવાળા સખસનું નામ લખવું] ઉપર હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે તોહોમત મુકું છું. —

કે તમે નો તારીખે અથવા તે અરસામાં માં ચોરી કરી અને તે ઉપરથી હિંદુસ્તાનના ફ્રાન્ઝદારી કાયદાની ૩૭૯મો કલમ મુજબ { હાઇ કોર્ટ } શિક્ષા થઈ શકે એવા તથા સેશનકોર્ટ (અથવા જેમ હોય તે { માલ્સ્ટરેટ } મ લખવું) સાંભળી શકે એવા ગુનહો કર્યો.

અને તમે સદરહુ (આ દેકાણે તોહોમતવાળાનું નામ લખવું) ઉપર વળી એવું તોહોમત મુકવામાં આવે છે કે સદરહુ ગુનહો કરતાં પેહેલાં એટલે ની તારીખે માં (આ દેકાણે જે કોર્ટે ગુનહોની સાબીતીનો ઠરાવ કર્યો હોય તે લખવો) હિંદુસ્તાનના ફ્રાન્ઝદારી કાયદાના ૧૭ મા ખાખ પ્રમાણે તરણ વરસાની મુદત સુધી કેદની શિક્ષા થઈ શકે એવા ગુનહો એટલે રાતરે ઘર ફોડવાનો ગુનહો (આ દેકાણે જે કલમ પ્રમાણે તોહોમતવાળાની ઉપર ગુનહો કર્યો હોય તે કલમમાં વાપરેલા શબ્દોમાં તે ગુનહોનું વરણન કરવું) તમારી ઉપર સાબીત થયાનો ઠરાવ કરેલો તે ઠરાવ હજુ પુરા અમલમાં છે અને તે ઉપરથી તમે હિંદુસ્તાનના ફ્રાન્ઝદારી કાયદાની ૭૫ મી કલમ પ્રમાણે વધારેલો શિક્ષાને પાત્ર છો.

અને હું આ ઉપરથી ફરમાવુ છું કે તમારો ધનસાફ વિગેરે કરવો.

૨૬—કેદની અથવા દંડની શિક્ષાનો હુકમ કેઈ માલ્સ્ટરેટે કર્યો હોય તો તે ઉપરથી કેદ કરવાનું વારંટ

(૨૪૫ મી અને ૨૫૮ મી કલમ મુજબ)

ની તુરંગના સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ [અથવા કોપર] જોગ.

તારીખ માટે સન ૧૮ ને રોજ હું (આ દેકાણે નામ તથા હોદ્દો લખવો) નો આગળ સન ૧૮ ના કાલેન્ડરના નંબરના મુકદ્દમામાં (૧ લા, ૨ જા, ૩ જા, જેમ હોય તેમ લખવું) કેદી (આ દેકાણે કેદીનું નામ લખવું) નો ઉપર હિંદુસ્તાનના ફ્રાન્ઝદારી કાયદાનો (અથવા આક્ટની) કલમ [અથવા કલમો પ્રમાણે (આ દેકાણે મુખતેસરમાં ગુનો અથવા ગુના લખવા) નો ગુનો સાબિત થયાનો ઠરાવ કરવામાં આવેલો, અને (આ દેકાણે જે શિક્ષા હોય તે પુરેપુરી તથા સ્પષ્ટ રીતે લખવી) ની શિક્ષાનો હુકમ કરવામાં આવેલો:

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને સદરહુ સુપ્રોટેન્ડેન્ટને [અથવા કોપરને] અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ [આ દેકાણે કેદીનું નામ લખવું] ને આ વારંટ સુદ્ધાં સદરહુ તુરંગમાં તમારા હવાલામાં લેવો, અને ત્યાં ઉપર કહેલો શિક્ષાનો હુકમ કાયદા પ્રમાણે લાવવો,

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યો છે,
તારીખ માહે સન ૧૮
(મોહોર)

(સહી)

૩૦-જપિતથી નુકશાનીનો અવેજ વસુલ નહી થયેથી કેદનું વારંટ
(૨૫૦ મી કલમ જુઓ)

તુરંગના સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) જોગ

(આ દેકાણે નામ લખવું તથા તેનું વરાણન કરવું) (આ દેકાણે તોહોમતવાળા સખ સનું નામ લખવું તથા તેનું વરાણન કરવું) ઉપર ફરિયાદ કરી છે કે (આ દેકાણે મુખતેસરમાં તે ફરિયાદ લખવી) અને તે નણવી (અથવા તસ્દી આપે એવી) ગણી ને કહાડી નાખવામાં આવી છે અને જે હુકમથી તે ફરિયાદ કાહાડિ નાખવામાં આવે તે હુકમમાં ફરમાવ્યું છે કે સદરહુ (આ દેકાણે ફરિયાદનું નામ લખવું) રૂપિયાનિ રકમ નુકશાનીના અવેજ દાખલ આપવે અને સદરહુ રકમ આપવામાં આ વિ નથિ અને સદરહુ (આ દેકાણે ફરિ નામ લખવું) નિ જંગમ મિલકત જપ્ત કરવી તે રકમ વસુલ થઈ શકતી નથા અને એવો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે કે તેને (દીવસની મુદત સુધી તુરંગમાં આસાન કેદમાં રાખવો) પણ જો તે મુદત પુરી થતાં પેહેલાં ઉપર કહેલી રકમ આપવામાં આવે તો પછિ તેને એ પ્રમાણે રાખવો નહિ.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને સદરહુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કીપરને) અધિકાર આપવામાં આવેછે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ દેકાણે નામ લખવું) ને આ વારંટ સુધ્યાં તમારા હવાલામાં લેવો, અને તેને સદરહુ (આ દેકાણે કેદની મુદત લખવી) નિ સદરહુ મુદત સુધી હિંડસ્તાનના ફેજદારી કાયદાની દલમી કક્કમના દરાવોને અનુસરીને સહીસલામત રાખવો, પણ જો સદરહુ રકમ તે મુદત પુરી થતાં પેહેલાં આપવામાં આવે તો તે પહેાંચે એટલે તાખરતોખ તેને છોડી મુકવો; અને આ વારંટ કેવી રીતે ખતમ થયું તેનો શેરો લખોને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યો છે,
તારીખ માહે સને ૧૮
(મોહોર)

(સહી)

૩૧-શાહેદની ઉપર સમન.

(૬૮ મી કલમ તથા ૨૫૨ મી કલમ જુઓ.)

ના રહેવાસી

જોગ

મારો આગળ ફરિયાદ કરવામાં આવી છે કે ના રહેવાસી એ (આ દેકાણે મુખતેસરમાં ગુન્હો તથા તેનો વખત તથા જગા એટલું લખવું) નો ગુન્હો

રયો છે (અથવા કર્યાનો શક આપ્યો છે,) અને ર.ને જાણાય છે કે તમે ફરિયાદનું કામ ચલાવનારની તરફથી મુદ્દાનો પુરાવો ધણું કરીને આપશો.

વાસ્તે તમને આ ઉપરથી સમન કરવામાં આવે છે કે સદરહુ ફરિયાદનો ખાખત સખંધી તમે જે જાણતા હો તેની શાહેદી આપવાને તમારે આવતા ની તારીખે સવારમાં દસ કલાકે આ કોર્ટનો આગળ હાજર થવું, અને કોર્ટનો રજ વગર ત્યાંથી જવું નહિ; અને આ ઉપરથી તમને તાકીદ આપવામાં આવે છે કે જે તમે વ્યાજ્ઞિક કારણુ વગર સદરહુ તારિખે હાજર થવાનિ ગફલત કરશો અથવા જે મ કરવાનિ ના કહેશો તો તમને હાજર થવાનિ જરૂર પાડવા સાડ વારંટ કહાડવા માં આવશે.

મારિ સહિ તથા કોર્ટનિ મોહોર કરિને આપ્યો છે,
તારિખ માહે સન ૧૮
(મોહોર]

(સહિ)

૩૨-જ્યુરરો તથા આસેસરોને સમન કરવા ખાખત જીલ્લા માસ્ટરેટન ઉપર પ્રિસેપ્ટ
[૩૨૬ મિ કલમ જુઓ]
ના જીલ્લા માસ્ટરેટ જોગ

માં કોર્ટના મકાનમાં આવતા નિ તારિખે ફ્રાજદારિ સેશન ભરવાનું કરાવ્યું છે, અને આમાં લખેલા સખસોનાં નામ, જ્યુરરો તથા આસેસરો નિ તપાસેલિ દીપ આ કોર્ટને આપેલિ તેમાં જે સખસોનાં નામ લખ્યાં છે તે સખ સોમાંથિ ચિકિ કરિને ખરાખર ચુટિ કાહાડયા છે, વાસ્તે તમને આ ઉપરથી ફરમા વવામાં આવે છે કે સદરહુ તારિખે સદરહુ સખસોને સવારના દશ કલાકે સેશન કોર્ટમાં હાજર થવા સાડ તમારે સમન કરવા. અને આ પ્રિસેપ્ટ રૂઘ્મ તમે એ પ્રમ્ણુ કરયું છે તે ખાખત સદરહુ તારિખનિ અંદર તમારે દાખલો આપવો.

(આ ટેકાણે જ્યુરરોનાં તથા આસેસરોનાં નામ નાંખવાં)

મારિ સહિ તથા કોર્ટનિ મોહોર કરિને આપ્યો છે,
તારિખ માહે સન ૧૮
(મોહોર]

(સહિ)

૩૩-આસેસર અથવા જ્યુરરનિ ઉપર સમન

(૩૨૮ મિ કલમ જુઓ.)

(આ ટેકાણે જગા લખવિ) ના રેહેવાસિ (આ ટેકાણે નામ લખવું) જોગ ની સેશન કોર્ટે મારી ઉપર મોકલેલા પ્રિસેપ્ટ તમને આવતી ફ્રાજ દારી સેશનમાં આસેસર (અથવા જ્યુરર) દાખલ હાજર થવાનું ફરમાવ્યું છે તે હુકમની રૂઘ્મ આ ઉપરથી તમને સમન કરવામાં આવે છે કે તમારે આવતા

ની તારીખે સત્તારમાં ૬મ કલાકે (આ ઠેકાણે જગા લખવી) માં સદરહુ સેશન કોર્ટમાં હાજર થવું.

મારી સહી તથા હોદ્દાની મોહોર કરીને આપ્યો છે,
તારીખ માહે સન ૧૮

[મોહોર]

(સહી)

૩૪—મોતની શિક્ષાના હુકમ પ્રમાણે કેદ કરવાનું વારંટ

(૩૭૪ મી કલમ જુઓ)

ની તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કોપર) નેગ.

મારી આગળ તારીખ માહે સન ૧૮ ને રોજ ભરેલી સેશનમાં કાલે નડરના નંબરના મુકદ્દમામાં [૧ લા, ૨ જ, ૩ જ, જેમ હોય તેમ) કેદી (આ ઠેકાણે કેદીનું નામ લખવું) ઉપર હિંદુસ્તાનના ફોજદારી કાયદાની ૬૯ મ પ્રમાણે ખુન થતું હોય એવા શિક્ષણીય મનુષ્યવધનો યુનો યોગ્ય રીતે સાબીત થયાનો ઠરાવ કરવામાં આવેલો, અને તેની ઉપર મોતની શિક્ષાનો હુકમ કરેલો, અને તે શિક્ષાનો હુકમ નો કોર્ટની મંજૂરી થવા સાડ રાખેલો;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને, સદરહુ સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કોપરને) અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ ઠેકાણે કેદીનું નામ લખવું) ને આ વારંટ સુધ્યાં સદરહુ તુરંગમાં તમારા હવાલામાં લેવો, અને સદરહુ કોર્ટનો હુકમ અમલમાં લાવવા ખાખત આ કોર્ટનું ખીજી વારંટ અથવા હુકમ તમને ધોંચે ત્યાં સુધી તેને તે તુરંગમાં સહી સલામત રાખવો.

મારી સહી તથા કોર્ટની મોહોર કરીને આપ્યું છે.

તારીખ માહે

સન ૧૮

[મોહોર]

(સહી)

૩૫—મોતની શિક્ષાનો હુકમ થયેથી તે અમલમાં લાવવા ખાખત વારંટ.

(૩૮૧ મી કલમ જુઓ)

ની તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કોપર) નેગ

મારી આગળ તારીખ માહે સન ૧૮ ને રોજ ભરેલી સેશનમાં કાલે નડરના નંબરના મુકદ્દમામાં (૧ લા, ૨ જ, ૩ જ, જેમ હોય તેમ) કેદી (આ ઠેકાણે કેદીનું નામ લખવું) ને મોતની શિક્ષાના હુકમ પ્રમાણે ની તારીખના આક્ટના વારંટથી તમારે હવાલે કરવામાં આવ્યો છે અને ની કોર્ટનો હુકમ આ કોર્ટને ધોહાંચ્યો છે તેમાં સદરહુ શિક્ષાનો હુકમ મંજૂર કર્યો.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને સદરહુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને [અથવા કોપરને) અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે [આ ઠેકાણે અમલમાં લાવવાનો વખત તથા જગા લખવી) માં સદરહુ મરી જાય ત્યાં સુધી તેને જાળી

ક્રિસો દેવરાવીને સદરહુ શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં લાવવો, અને તે શિક્ષાનો હુકમ અમલમાં આણવો છે એવા શેરો લખાને આ વારંટ કોર્ટની પાસે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોર્ટની મોહોર કરીને આપ્યું છે,

તારીખ માહે સન ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

૩૬ - શિક્ષાનો હુકમ બદલ્યા પછી વારંટ.

(૩૮૬ ની તથા ૩૮૨ ની કલમ જુઓ.)

ની તુરંગના સુપ્રાન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) જોગ.

તારીખ માહે સન ૧૮ ને રોજ ભરેલી સેશનમાં કલેન્ડર ના નંબરના મુદ્દામાં (૧ લા, ૨ જા, ૩ જા, જેમ હોય તેમ) કેદી (આ કેદાણે કેદીનું નામ લખવું) ઉપર હિંદુસ્તાનના ફ્રાન્કદારી કાયદાની કલમ પ્રમાણે શિક્ષા કરવા લાયક નો હુનો સાબિત થયાનો દરાવ કરવામાં આવેલો, અને તેનો ઉપર નો શિક્ષાનો હુકમ કરેલો, અને તે ઉપરથી તેને તમારે હવાલો કરેલો; અને સદરહુ હુકમથી દરાવેલી શિક્ષા નો કોર્ટના હુકમથી (કેદીની ફ્રાન્કોડેટ આ વારંટને જોડેલી છે) બદલીને જવતાં સુધી સમુદ્રપારની (અથવા જેમ હોય તેમ) શિક્ષા દરાવવામાં આવી છે.

વારંટે આ ઉપરથી તમને, સદરહુ સુપ્રાન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કીપરને) અધિકાર અપવાસમાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ હુકમ પ્રમાણે સમુદ્રપારની શિક્ષા ભોગવના સદરહુ (આ કેદાણે કેદીનું નામ લખવું) ને તમે યોગ્ય અધિકારીને તથા યોગ્ય હવાલોમાં સોંપો ત્યાં સુધી તમારે, કાયદામાં ફરમાવ્યું છે તે પ્રમાણે, તેને સદરહુ તુરંગમાં તમારા હવાલામાં સહી સલામત રાખવો,

અથવા

જો તે આછી કરેલો શિક્ષા કેદની હોય તો “સદરહુ તુરંગમાં તમારા હવાલામાં સહી સલામત રાખવો” એ શબ્દો પછી લખવું કે “અને ત્યાં સદરહુ હુકમ મુજબ કેદની શિક્ષા કાયદા પ્રમાણે અમલમાં લાવવી.”

મારી સહી તથા કોર્ટની મોહોર કરીને આપ્યું છે.

તારીખ માહે સન ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

૩૭-જરૂરિયાત તથા વેચાણ કરીને દંડ વસુલ કરવા બાબત વારંટ.

(૩૮૬ ની કલમ જુઓ.)

(આ કેદાણે પોલીસ અમલદારનું અથવા ખીન્ડે જો સમ્પસ અથવા સમ્પસો જે વારંટ બબલવાના હોય તેનું નામ અથવા હુદ્દો અથવા તેઓનાં નામ અથવા હુદ્દો લખવો) જોગ. [આ કેદાણે સુન્દેગારનું નામ લખવું તથા જરૂરનું કારણ]

ની ઉપર તારીખ માહે સને ૧૮ ને રાજ્ય મારી આગળ (આ ૧૫ જી ગુનહો મુખતેસરમાં લખવો) નો ગુનો સાબિત થયાનો કરાવ કરવામાં આવેલો અને તેનો ઉપર રૂપીયાનો દંડ આપવાની શિક્ષાનો હુકમ કરેલો, અને સદરહુ દંડ આપવાનું સદરહુ (આ ટેકાણે નામ લખવું) ને ફરમાવેલું તોપણ તેણે તે દંડ અથવા તેમાંનો કંઈપણ ભાગ આપ્યો નથી;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ (આ ટેકાણે નામ લખવું) નો જે જંગમ મિલકત ના જગ્યામાં જરૂર તે જંગમ મિલકત તમારે લઈને જપ્ત કરવો; અને જે સદરહુ જપ્તો કર્યા પછી (આ ટેકાણે આપેલા દિવસ અથવા કલકની સંખ્યા લખવી) માહે (અથવા તાબરોતોળ) સદરહુ રકમ આપવામાં ન આવે તો તમારે તે જપ્ત કરેલી મિલકત અથવા તેમાંનો જેટલો સદરહુ દંડ પુરો કરી આપવાને ખસ થાય તેટલી મિલકત વેચવી; અને આ વારંટનો રૂબરૂ તમે જે કરજો રોપ તે જાળવવો રહેશે, એ વારંટ જાળવવામાં આવે એટલે તુરંત, લખોને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપું છે,

તા. માહે સન
(મોહોર)

(મોહોર)

૯૮—તિરસ્કારના કેટલાએક મુકદ્દમામાં બ્યારે દંડનો શિક્ષા કરવામાં આવે ત્યારે કેદ કરવાનું વારંટ.
(૮૮૦ મી કલમ જુઓ.)

નો તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કોપર) જોગ

આજ રાજ્ય મારી આગળ લેવાની કોરટમાં [આ ટેકાણે ગુનેગારનું નામ લખવું] તથા વરણુન કરડું (કોરટની સમક્ષ) અથવા દેખતાં જાણી બોલને તિરસ્કાર કર્યો; અને એ પ્રમાણે કરેલા તિરસ્કાર માટે રૂપીયાનો દંડ આપવાની અથવા તે આપવામાં કસુર કરે તો (આ ટેકાણે મહિના અથવા દિવસની સંખ્યા લખવી) નો મુદત સુધી આશાન કેદ, બોગવવાનો, શિક્ષા સદરહુ (આ ટેકાણે ગુનેગારનું નામ લખવું) ની ઉપર કોરટે કરાવે છે;

વાસ્તે આ વારંટથી તમને સદરહુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કોપરને), અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ ટેકાણે ગુનેગારનું નામ લખવું) ને આ વારંટ સુધી તમારા હવાલામાં લેવો, અને તેને સદરહુ તુરંતમાં સદરહુ (આ ટેકાણે કેદની મુદત લખવી) નો મુદત સુધી સહી સલામત રાખવો. પણ જો તે મુદત પુરી થતાં પહેલાં સદરહુ દંડ આપવામાં આવે તો પછી તેમ કરવું નહીં; અને તે દંડ પોહોંચેથી તુરંત તમારે તેને છોડી દેવો. અને આ વારંટ કેવી રીતે જાળવવું તેનો ઘોરા લખો તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે,
તારીખ માહે સન ૧૮
[મોહોર]

(સહી)

૪૯—જવાબ દેવાની ના કહેનારા શાહેદને કેદ કરવાનું માજિસ્ટ્રેટનું અથવા જલ્સનું વારંદ
(૪૮૫ મી કલમ જુઓ.)

(આ ટેકાણે કોરટના અમલદારનું નામ તથા તેને હુદ્દો લખવો) જોગ.

(આ ટેકાણે નામ લખવું તથા વર્ણન કરવું) ને શાહેદ દાખલ સમન 'કરવા માં આવેલો (અથવા આ કોરટની આગળ આણેલો) અને એક ચુંદો થયાનું કહેવામાં આવેલું તે ચુંદાની ચોકસી વખતે શાહેદો આપવાનું તેને આજ રોજ ફરમાવવામાં આવેલું તે છતાં સદરહુ ફરેદમાં આવેલા ચુંદા સંબંધી તેને પુછીને કે ફતરમાં ખગખર દાખલ કરેલા એક અમુક સવાલનો (અથવા અમુક સવાલોના) જવાબ દેવાની તેણે ના કહી, અને એ પ્રમાણે ના કહેવાનું કાંઈ પણ વ્યાજબી કારણ કારણ કહ્યું નહીં, અને તેને એ પ્રમાણે કરેલા તિરસ્કાર માટે તેને (આ ટેકાણે અટકાવી રાખવાની જે મુદત કરાવો હોય તે લખવી) સુધી પેહેરામાં અટકાવી રાખવાનો નિર્ણય કરાવો છે;

વાસ્તે આ ઉપાધી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ ટેકાણે નામ લખવું) ને પેહેરામાં લેવો, અને દિવસનો મુદત સુધી તેને તમારા હવાલમાં સહી સલામત રાખવો, પણ જો તે દરમિયાનમાં તે જગતી આપવાને અને તેને પુછેલા સવાલોના જવાબ દેવાને કપ્પલ થાયતો પછી તેમ કરવું નહીં, અને સદરહુ દિવસોમાંના છેલ્લા દિવસે, અથવા સદરહુ કપ્પલ સાત જગતમાં આવે એટલે તામરતોય, તેની કાયદા પ્રમાણે તજવીજ કરવામાં આવે એટલા માટે તેને આ કોરટની આગળ આણવો; અને આ વારંદ કેવી રીતે ખતમ થયું તેનો શેરો લખીને તે પાછું ચોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે.

તારીખ માહે સન ૧૮

[મોહોર]

(સહી)

૪૦—ચુજરાનનું લવાજમ આપવામાં કસુર થએલો કેદ કરવાનું વારંદ

(૪૮૮ મી કલમ જુઓ.)

ની તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) જોગ

આ ટેકાણે નામ લખવું તથા વર્ણન કરવું તથા રહેવાનું ટેકાણું લખવું) ની પાસે પોતાની આસ્તનું (આ ટેકાણે નામ લખવું) અથવા પોતાનું ખાળક (આ ટેકાણે નામ લખવું) (આ ટેકાણે કારણ લખવું) ના સખખથી પોતાની મેળે પોતાનું ચુજરાન

જાન્યારી ૧૯૫૧ના અગસ્ટ ૧૯ના રોજ (જાન્યારી ૧૯૫૧ના અગસ્ટ ૧૯ના રોજ) એક વ્યક્તિ છે, અને તેણે તેમ કરવાની ગફલત કરી છે [અથવા ના કહી છે] એવું મારી આગળ સાબીત થયું અને સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) યોગ્ય રીતે હુકમ કરીને ફરમાવ્યું છે કે તમારે તમારો સદરહુ એરતને [અથવા ખાળકને] ગુજરાત ખાલ રૂપીયાની રકમનું લવાજમ દર મહીને આપવું, અને વળી એવું સાબીત થયું છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) સદરહુ હુકમ બાણી જોઈને ગણુ કાર્યો નથી અને મહિના (અથવા મહિનાઓ) ના લવાજમની રકમના રૂપિયા આપવામાં કસુર કરી છે, અને તે ઉપરથી એક હુકમ કરીને એવું ફરમાવ્યું છે કે તેણે ની મુદત સુધી સદરહુ તુરંગમાં આસાન [અથવા સખત મજુરી સાથે] કેદ ભોગવવી.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને સદરહુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને [અથવા કીપરને] અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને આ વારંટ સુધી સદરહુ તુરંગમાં તમારા પદેસમાં હોવા, અને ત્યાં સદરહુ હુકમ કાયદા પ્રમાણે અમલમાં લાવવો; અને આ વારંટ કેવી રીતે ખત્તાવ્યું તેના શે રીલખીને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોર્ટની મોહોર કરીને આપવું છે.

તારીખ માહે

સને ૧૮

(મોહોર)

[સહી]

૪૧-જમ્મિ તથા વેચાણ કરીને ગુજરાતનું લવાજમ જખરીથી આપવા ખાખતનું વારંટ.
(૧૮૮૮ની કલમ જુઓ)

આ ઠેકાણે જે પોલીસ અમલદારે અથવા ખીન્ન સખસે તે વારંટ ખબતવાનું હોય તેનું નામ તથા હુદ્દો લખવો જોય.

(આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને યોગ્ય રીતે હુકમ કરીને ફરમાવ્યું છે કે તમારે તમારો સદરહુ એરતને (અથવા ખાળકને) ગુજરાત ખાલ રૂપીયાની રકમનું લવાજમ દર મહીને આપવું, અને સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) એ સદરહુ હુકમ બાણી જોઈને ગણુકારથી નથી અને મહિના [અથવા મહિનાઓ] ના લવાજમની રકમના રૂપિયા આપવામાં કસુર કરી છે;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ની જે જંગમ મિલકત જલ્દીમાં જરૂર તે તમારે લખને જરૂર કરવી, અને જે સદરહુ જરૂરી કર્યા પછી (આ ઠેકાણે અપેલા દિવસ અથવા કલાકની સંખ્યા લખાવો) માહે (અથવા તાખરતોખ) સદરહુ રકમ આપવામાં ન આવે તો તમારે તે જરૂર કરેલા જંગમ મિલકત અથવા તેમાંની જે કશી સદરહુ રકમ પુરિ કરિ આપવાની ખસ થાય તેટલો વેચવી; અને આ વારંટ

બાબત્રવામાં આમે એકલો તુલ્ય તરી તેની રક્ષા કરે છે. હેમ તેને રક્ષે છે. આમે
તે પાછું મોકલે છે.

મારી પાછું તમા કોરટની માહિતી કરીને આપણે છે.

તારિખ: આજે.

સન ૧૯૮

(મોકલે છે)

(સહિ)

૪૨-માહિતીરેટની આગળ પ્રથમ એકાંશ કરી વળતે બીજા તથા જામિન ખર્ચ
(૧૯૮ મિ અને ૧૯૯ મિ કલમ જુઓ)

હું (આ દેકાણું નામ લખાવું) (આ દેકાણું જણાવવા) નો રહેવાશિ નમ
શું હાનું તો હોવાનું મારે ઉપર મુકીને મને (જેમ હોય તે પ્રમાણે લખાવું) ના માહિતી
સ્તરેટના આગળ આજીવો તેની કોરટમાં તથા સેશન કોરટમાં જરૂર પડે તે હાજ
ર થવા સારું તરણ આપવાનું મને ફરમાવ્યા ઉપરથી બંધાઉં છું કે સદરહુ માહિતી
સ્તરેટ ન કોરટમાં સદરહુ તો હોમતની પ્રથમ એકાંશ આમે ત્યારે દરરોજ હું હાજર
રહીશ અને જો તે મુકદ્દમા સેશન કોરટની પાસે ધનસાફ થવા સારું મોકલવામાં આવ
વે તો મારે ઉપર મુકેલાં તો હોમતનો જવાબ દેવાને જ્યારે ફરમાવવામાં આવે ત્યારે
સદરહુ કોરટની આગળ હું રહાજર હોઈશ તથા હાજર થઈશ અને એ બાબતમાં
જો હું કસુર કરે તો હું બંધાઉં છું કે મલિકાના આગળ રાણી સાહેબ કમરે હું
દને રૂપિયાની રકમ મારે શુનોહગારમાં આપવ

તારિખ

આજે

સન ૧૯

સહિ

આ ઉપરથી હું એકાંશ કરે છું (અથવા આમે દરેક જણ એકાંશ તથા તુલ્ય
જુદા એકાંશ કરીએ છીએ) કે સદરહુ (આ દેકાણું નામ લખાવું) નો હું જામિન
હું (અથવા આમે જામિન પદ્યમે છીએ) કે તેની ઉપર જે શુનોહનું તો હોમત મુકેલું
છે તે શુનોહનું પ્રથમ એકાંશ આમે ત્યારે દરરોજ નિ કોરટમાં તે હાજર
રહેશે અને જો તે મુકદ્દમા સેશન કોરટની પાસે ધનસાફ થવા સારું મોકલવામાં
આવે તો તેની ઉપર મુકેલાં તો હોમતનો જવાબ દેવાને તે સદરહુ કોરટની આગળ
હાજર હશે તથા હાજર થશે અને એ બાબતમાં જો તે કસુર કરે તો હું બંધાઉં
થાઉં છું (અથવા આમે બંધાઉં છીએ) કે મલિકાના આગળ રાણી સાહેબ કમરે હું
દને રૂપિયાની રકમ મારે (અથવા આમે) શુનોહગારમાં આપવ

તારિખ

આજે

સન ૧૯

(સહિ)

૪૩-માહિતી આપવામાં કસુર થયેથી કે કસુર સખામે એક મુકદ્દમામાં જરૂર
(૧૯૯ મિ કલમ જુઓ)

શ્રી પુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અધિકારીમર) જોમ (અથવા ખોજ જે અમલદાર નામ હવાલ્દારના) તે સખસ હોય તે અમલદાર જોગ

(આ દેકાણે કેદીનું નામ લખવું તથા તેનું વરણન કરવું) ને તારીખના આ કોરટની વારંટની રૂબરૂ તમારે હવાલે કરવામા આવેલો; અને ત્યાર પછી તેણે ફોજદારી કામ ચલાવવાના રીત બાબતના કાયદાનો ઉલ્લેખ કરી કલમ મુજબ પોતાના જમીન (અથવા જમીનો) સમક્ષ આક જાત યોગ્ય રીતે લખી આપ્યું છે; વારંટે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ (આ દેકાણે નામ લખવું) ને જોઈ કોઈ બાબત સારૂ અટકાવી રૂબરૂ ખર્ચે યોગ્ય નહીં હોય તો તેને તમારા હવાલમાં તાબરતાબ છેલ્લી મુકવો. મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે.

તારીખ

માહે

સમ ૧૮

(સહી)

૪૪-ખતનો અમલ જખરીની કરાવવા માટે જખિતનું વારંટ

(૫૧૪ નો કલમ મુજબ)

નું પોલીસ થાણું જે પોલીસ અમલદારના હવાલમાં હોય તે પોલીસ અમલદાર જોગ (આ દેકાણે જે સખસ હોય તેનું નામ લખવું તથા તેનું વરણન કરવું તથા તેનું રહેવાનું દેકાણું લખવું) પોતાના સુચરણની રૂબરૂ (આ દેકાણે પ્રસંગ હોય તે લખવું) હાજર થવામાં ફરજ કરી છે; અને તે સદરહુ હજીરને લીધે મલકા માવજામાં રાણા સારૂણ રહસરેહુંદને (આ દેકાણે ખત માહે નોંધકાં લખવો) રૂબરૂના રકમ રૂબરૂમાં આપવાને પાત્ર થયો છે;

વારંટે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ (આ દેકાણે નામ લખવું) ની જે જંગમ મિલકત હવાલમાં તમને જડે તે જંગમ મિલકત લઈને તથા અટકાવી રાખીને તમારે જખત કરવી અને જો સદરહુ રકમ ગણ દિવસ માહે આપવામાં ન આવે તો અખખાણું જખત કરેલો મિલકત અથવા તેમાંની જેટલી ઉપર કરેલી રકમ વસૂલ કરવાને ખસ થામ તેટલી મિલકત તમારે વેચવી, અને આ વારંટ બજાવવામાં આવે અટકે પુરબ તેણે રૂબરૂ તમે જે કર્યું હોય તેને રોરો તમારે લખી મિલકતને;

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે

તારીખ

માહે

સમ ૧૮

(મોહોર)

(મહી)

૪૫-ખતની શરત-તોડેથી જમીનને નોટોસ

(૫૧૪ નો કલમ મુજબ)

ના રહેવાસી

જેમ

તમે તારિખ માહે સને ૧૮ ને રોજ [આ ઠેકાણે જગા લખવી] ના રહેવાસી (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ના જમીન થયેલા કે તે ની નીચે આ કોરટની આગળ હાજર થશે, અને તમે ખંધાયેલા કે તે તેમાં કસ્ટર કરશે તે હું મલિકા માઆઝમાં રાણી સાહેબ કહસરેહિંદને રૂપિયાની રકમ રૂનેહગારિમાં આપિશ; અને સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) આ કોરટની આગળ હાજર થવામાં કસ્ટર કરે છે, અને સદરહુ કસ્ટરના કારણથી તમે સદરહુ રૂપિયાની રકમ રૂનેહગારિમાં આપવાને પાત્ર થયા છો.

વાસ્તે તમને આ ઉપરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ દંડ આપવો અથવા સદરહુ રકમ તમારે પાસે શા સારે જગારિથી નહિ અપાવવો જોઈએ તેનું કારણ આ તારિખથી દિવસ માહે ખતાવવું.

મારે સહિ તથા કોરટની મોહોર કરિને આપ્યો છે,

તારિખ માહે
(મોહોર)

સને ૧૮

[સહિ]

૪૨-સારિ રિતે ચાલવા ખાખતનાં ખતની શરત તોડ્યા વિશે જમીનને નોટિસ.
(૫૧૪ મિ કલમ જુઓ)

ના રહેવાસી

જેમ

તમે તારિખ માહે સને ૧૮ ને રોજ એક ખત લખિ આપિને (આ ઠેકાણે જગા લખવી) ના રહેવાસી (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ના જમીન થયેલા કે તેની મુક્ત સુધિ સારિ રિતે ચાલશે અને તમે ખંધાયેલા કે તે ખાખતમાં કસ્ટર કરશે તે હું રૂપિયાની રકમ મલિકા માઆઝમાં રાણી સાહેબ કહસરેહિંદને રૂનેહગારિમાં આપિશ; અને તમે એ પ્રમાણે જમીન થયા ત્યાર પછી (આ ઠેકાણે જે યુનોહ થયો હોય તે મુખતેમરમાં લખવો) નો યુનોહ કરવામાં આવેલો તે યુનોહ સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને ઉપર સખિત થયાનો કરાવ કરવામાં આવ્યો છે, જેથી તમારા જમીન ખતની શરત તોડવામાં આવે છે; વાસ્તે તમને આ ઉપરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ રૂપિયાનો દંડ આપવો, અથવા તે શા સારે નહિ આપવો જોઈએ તેનું કારણ દિવસ માહે ખતાવવું.

મારે સહિ તથા કોરટની મોહોર કરિને આપ્યું છે.

તારિખ માહે
(મોહોર)

સને ૧૮

[સહિ]

૪૩-જમીનના ઉપર જમીનનું વારંદ.

(૫૧૪ મિ કલમ જુઓ.)

(આ ઠેકાણે ખતની શરત લખવી) એ હાજર થવા બાબત (આ ઠેકાણે નામ લખવું) તથા વરાણા કરવું તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું) જામિન તરિકે બંધાયો છે, માંહેનો દંડ લખવો) રૂપોયાની રકમ મલીકા માઆઝમા રાણી સાહેબ કમ્પસરે હિંદને આપવાને પાત્ર થયો છે.

વાસ્તે તમને આ ઉપરથી અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ની જે જંગમ મિલકત જુદલા માં તમને જડે તે લઈને તથા અટકાવી રાખીને તમારે જપ્ત કરવી; અને જો સદરહુ રકમ તરણુ દિવસ માંહે આપવામાં ન આવે તો એ પ્રમાણે જપ્ત કરેલી મિલકત અથવા તેમાંની જેટલી ઉપર કહેલી રકમ વસુલ કરવાને ખસ થાય તેટલી મિલકત તમારે વેચવી, અને આ વારંટ બજાવવામાં આવે એટલે તુરત તેની રદી તમે જે કર્યું હોય તેનો શેરો લખી મોકલવો.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે, તા. માહે સન ૧૮
(મોહોર) (સહી)

૪૮-જે તોહમતવાળા રાખસના જામીન લીધા હોય તેના જામીનને કેદ કરવાનું
રંટ (૫૧૪ મી કલમ જુઓ.)

ની દિવાની તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર] જોગ.

(આ ઠેકાણે ખતની શરત લખવી) એ હાજર થવા બાબત (આ ઠેકાણે જામીનનું નામ લખવું તથા તેનું વરાણા કરવું) જામીન તરિકે બંધાયો છે, એ સદરહુ [આ ઠેકાણે નામ લખવું] એ બાબતમાં કસુર કરી છે, જેથી સદરહુ ખત માં લખેલા દંડ ઉપર મલીકા માઆઝમા રાણી સાહેબ કમ્પસરે હિંદનો દાવો થયો છે, અને સદરહુ (આ ઠેકાણે જામીનનું નામ લખવું) ને યોગ્ય નોટીસ આપ્યા છતાં તે જો સદરહુ રકમ આપવામાં તેમજ તે રકમ એની પાસે શા સારૂ જખરીથી નાહી અપાવવો જોઈએ તેનું ધરણું કારણ બતાવવામાં કસુર કરી છે, અને તેની જંગમ મિલકતની જપ્તિ તથા વેચાણથી સદરહુ રકમ વસુલ થઈ શકતી નથી, અને (આ ઠેકાણે મુદત વિશેષ કરીને લખવો) સુધી તેને દિવાની ઉરંગમાં કેદ રાખવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને સદરહુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને [અથવા કીપરને] અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ [આ ઠેકાણે નામ લખવું] ને આ વારંટ સુદ્ધાં તમારા હવાલામાં લેવો અને તેને સદરહુ (આ ઠેકાણે કેદની મુદત લખવી) સુધી સદરહુ ઉરંગમાં સહી સલામત રાખવો, અને આ વારંટ કેવી રીતે બજાવ્યું તેનો શેરો લખીને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે, તા. માહે સન ૧૮.
(મોહોર) (સહી)

૪૯-સુલેહ રાખવા ખાખતનાં ખતની સરત તોરયા વિશે મુખ્યને નોટિસ

[૫૧૫ માં કલમ જુઓ]

(આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરણન કરવું તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું) જોગ
તારીખ માહે સન ૧૮ ને રોજ તમે (આ ઠે
કાણે તે ખતમાં જેમ હોય તેમ લખવું) નહીં કરવા ખાખતનું ખત લખી આપેલું,
અને તે માંહેની શરત તોરયાની સાખીતી મારી આગળ આપવામાં આવી છે અને
દફતરમાં ખરાખર દાખલ કરવામાં આવી છે.

વાસ્તે તમને આ ઉપરથી ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે રૂપીયાનો સદ
રહુ દંડ આપવો; અથવા તે શા સાડ તમારી પાસે જખરીથી નહીં આપવો જોઈ
એ તેનું કારણ દિવસ માહે મારી આગળ ખતાવવું.
તારીખ માહે સન ૧૮

(મોહોર]

[સહી]

૫૦-સુલેહ રાખવા ખાખતનાં ખતની શરત તોરેથી મુખ્ય
ની મોકલત જખત કરવા ખાખતનું વારંટ.

[૫૧૪ માં કલમ જુઓ]

ના પોલીસ-થાણાના (આ ઠેકાણે પોલીસ અમલદારનું નામ તથા હુદ્દો લખવો) જોગ
તારીખ માહે સન ૧૮ ને રોજ (આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા
વરણન કરવું) સુલેહનો ભંગ નહીં કરવા વીગેરે (ખતમાં હોય તે પ્રમાણે લખવું
ખાખત રૂપીયાની રકમનું ખત લખી આપીને ખંધાએલો, અને સદરહુ ખતની સ
રત તોરયાની સાખીતી મારી આગળ આપવામાં આવી છે તથા યોગ્ય રીતે દફતર
માં દાખલ કરવામાં આવી છે અને સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને નોટીસ
આપીને ફરમાવવામાં આવ્યું છે કે સદરહુ રકમ શા સાડ નહીં આપવી જોઈએ તે
નું કારણ તમારે ખતાવવાડું, અને તેમ કરવામાં તેમજ સદરહુ રકમ આપવામાં તેણે
કસુર કરી છે;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે
છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ની રૂપીયાની કિંમતની જે જંગમ
મિલકત જીલ્લામાં તમને જડે તે તમારે લઈને જખત કરવી અને જો સદરહુ
રકમ માહે આપવા ન આવે તો એ પ્રમાણે જખત કરેલી મિલકત અથવા તેમાંની જે
ટલી સદરહુ રકમ વસુલ કરવાને ખસ થાય તેટલી મિલકત તમારે વેચવી; અને આ
વારંટ ખબતવામાં આવે એટલ તુરત તેનો રકમ તમે જે કર્યું હોય તેનો શેર
લખી મોકલવો.

મારી સહિ તથા કોર્ટનિ મોહોર કરીને આપ્યું છે,

તારીખ માહે

(મોહોર]

સન

(સહી)

૫૧—સુલેહ રાખવા ખાખતનાં ખતનિં રાસત તોરેથી કેદનુ વારંટ.

(૫૧૪ મી કલમ બુખ્યા)

ની દિવાનિ તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કીપર) નેગ

(આ ઠેકાણે નામ લખવું તથા વરણન કરવું) સુલેહ રાખવા ખાખત પોતે લખિ આપેલાં ખતનિં સરત તોરિ છે એવિ સાબિતિ મારિ આગળ આપવામાં આવી છે તથા યોગ્ય રીતે દફતરમાં દાખલ કરવામાં આવી છે તેથી તે મલિકામાઆઝમા રાણી સાહેબ કમ્પસરેહિંદને, રૂપિયાની રકમ ગુનેગારીમાં આપવાને પાત્ર થયો છે; અને સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) સદરહુ રકમ આપવાનું અથવા તે શા સાર નહો આપવી નેઠમ્મ તેનું કારણ ખતાવવાનું તેને યોગ્ય રીતે ફરમાવેલું તે છતાં તેમ કરવામાં કસુર કરી છે. અને તેની જગમ મિલકત જમ કરીને તે રકમ વસુલ કરી શકતી નથી, અને સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને (આ ઠેકાણે કેદની મુદત લખવો) ની મુદત સુધી દિવાની તુરંગમાં કેદ રાખવાનો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે;

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને સદરહુ દિવાની તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કીપરને) અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે તમારે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને આ વારંટ સુધ્ધમાં તમારા હવાલામાં લેવો, અને તે ને સદરહુ (આ ઠેકાણે કેદની મુદત લખવી) ની મુદત સુધી સદરહુ તુરંગમાં સહી સલામત રાખવો, અને આ વારંટ કેવી રીતે ખત્તવું તેનો શેરો લખીને તે પાછું મોકલવું.

મારી સહી તથા કોરટની મોહોર કરીને આપ્યું છે. તા. માહે સન ૧૮
(મોહોર) (સહી)

૫૨—સારી રીતે ચાલવા ખાખતના ખતની સરત તોરેથી જરૂતી તથા વેચાણ કરવાનું વારંટ
(૫૧૪ મી કલમ બુખ્યા)

નું પોલીસથાણું જે પોલીસ અમલદારના હવાલામાં હોય તે પોલીસ અમલદાર નેગ,

[આ ઠેકાણે મુખ્ય નામ (ચગેરે) લખવું] સારી રીતે ચાલે તે ખાખત (આ ઠેકાણે નામ લખવું) તથા વરણન કરવું તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું તારીખ માહે સન ૧૮ ને રોજ રૂપિયાની રકમનું ખત

લખી આપીને તારણ આપેલું, અને સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) નો ગુન્હો કર્યાની સાબિતી મારી આગળ આપવામાં આવી છે; તથા યોગ્ય રીતે દફતરમાં દાખલ કરવામાં આવી છે જેથી સદરહુ ખતની સરતે તોડવામાં આવી છે; અને સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને નોટીસ આપીને ફરમાવવામાં આવ્યું છે કે સદરહુ રકમ શા સાર નહો આપવી નેઠમ્મ તેનું કારણ તમારે ખતાવવું, અને તેણે અમુજમ કરવામાં તેમજ સદરહુ રકમ આપવામાં કસુર કરી છે.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે કે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ની રૂપિયાની કિંમતની જે જગમ

મિલકત તમને

સદરહુ રકમ

જીલ્લામાં જડે તે લખને તમારે જપ્ત કરવી, અને જે માહે આપવામાં ન આવે, તો એ પ્રમાણે જપ્ત કરેલી મિલકત અથવા તેમાંની જેટલી સદરહુ રકમ વસુલ કરવાને ખસ થાય તેટલો મિલકત તમારે વેચવી, અને આ વારંટ ખજાનવામાં આવે એટલે તુરંત તેની રૂએ તમે જે કર્યું હોય તેનો શેરો લખી મોકલો.

મારી સહી તથા કોર્ટની મોહોર કરીને આપ્યું છે, તા. માહે સન ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

૫૮-સારી રીતે ચાલવા ખાખતની ખતની સરત તોરેથી કેદ કરવાનું વારંટ.

(૫૧૪ મી કલમ જુઓ.)

ની દિવાની તુરંગના સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ (અથવા કોપર) જોગ

(આ ઠેકાણે મુખ્ય નામ વગેરે લખવું) સારી રીતે ચાલે તે ખાખત (આ ઠેકાણે નામ લખવું) તથા વરણન કરવું તથા રહેવાનું ઠેકાણું લખવું) તા. માહે સન ૧૮ ને રોજ રૂપીઆની રકમનું ખત લખી આ પીને તારણ આપેલું અને સદરહુ ખતની શરત તોરણની સામિતી મારી આગળ આપવામાં આવી છે તથા યોગ્ય રીતે દફતરમાં દાખલ કરવામાં આવી છે (આ ઠેકાણે નામ લખવું) મલીકામાઆઝમા રાણી સાહેબ કથસરે હિંદને રૂપીઆની રકમ યુનેગારીમાં આપવાને પાત્ર થયો છે; અને સદરહુ રકમ આપવાનું અથવા તે શા સાફ નહીં આપવી જોઈએ તેનું કારણ ખતાવવાનું તેને યોગ્ય રીતે ફરમાવવા માં આપેલું તે છતાં તેમ કરવાની તેણે કસુર કરી છે, અને તે રકમ તેની જંગમ મિલકત જપ્ત કરીને વસુલ થઈ શકતો નથી, અને સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને (આ ઠેકાણે કેદની મુદત લખવી) ની મુદત સુધી દિવાની તુરંગમાં કેદ રાખવા નો હુકમ કરવામાં આવ્યો છે.

વાસ્તે આ ઉપરથી તમને સદરહુ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટને (અથવા કોપરને) અધિકાર આપવામાં આવે છે તથા ફરમાવવામાં આવે છે તમારે સદરહુ (આ ઠેકાણે નામ લખવું) ને આ વારંટ સુધ્ધાં તમારા હવાલામાં લેવો, અને તેને સદરહુ (આ ઠેકાણે કેદની મુદત લખવી) ની મુદત સુધી સદરહુ તુરંગમાં સહી સલામત રાખવો, અને આ વારંટ કેવી રીતે ખજાનવું તેનો શેરો લખીને તે પાછું મોકલવું

સારી સહી તથા કોર્ટની મોહોર કરીને આપ્યું છે. તા. માહે સન ૧૮

(મોહોર)

(સહી)

[સહી] આર. જી. કાસ્ટવેટ.

આફિસિએટીંગ સેક્રેટરી નિસખત ધંડિયા સરકાર.

(ટી ટ્રાન્સલેટર)

એસ. પી. પંડીત,

આઈનેટ કુ અવરન્સ

ધંડિયાના ગવરનર જનરલ ઇનકાંડિસીઝનો હેઠળ લખેલો આક્ટ
આલીજનાબ ગવરનર જનરલસાહેબે સને ૧૮૮૪ ના જન્યુઆરી
મહિનાની ૨૫ મી તારીખે મંજૂર કર્યો તે સંઘના લોકોને
જાણવા સારૂ છપાવી પ્રસીદ્ધ કર્યો છે.
સને ૧૮૮૪ નો આક્ટ ૩ જે.

સને ૧૮૮૨ નો ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીતનો કાયદો સુધારવા બાબતનો આક્ટ
જે અરથે સને ૧૮૮૨ નો ફોજદારી કામ ચલાવવાની રીતનો કાયદો સુધારવો
યોગ્ય છે, તે અરથે આ ઉપરથી હેઠળ લખ્યા પ્રમાણે ઠરાવ્યું છે:-

૨૫ મી કલમ ૧. ૨૫ મી કલમમાં 'ખિટીશ ઈલિયાને માટે જસ્ટિસ આફ ધી
નો સુધારો. પોસ છે એવું સમજવું' આ શબ્દો પછી હેઠળ લખેલા શબ્દો
દાખલ કરવા:-

'સેસન-જલ્લે અને જીલા-માલુસ્તરેટો, તેમજ જે સ્થાનિક સરકારના તાબામાં
નોકરી કરતા હશે તે સરકારના વહીવટમાં હોના સંઘના મુલકમાં તથા મુલકને માટે
જસ્ટીસ આફ ધી પોસ છે એવું સમજવું.'

૧૮૧ મી કલમમાં ૨. ૧૮૧ મી કલમમાં હેઠળ લખેલો મજકુર વધારવો, એટલે:-
વધારેલો મજકુર.

“(ક) રકમ પ્રમાણે જ્યારે કોઈ માલુસ્તરેટ ગ્રંથો સાંભળે ત્યારે, તો હોમતદારને,
અથવા જ્યારે ઘણા તો હોમતદાર હોય ત્યારે, તેઓમાંના હરકોઈને, મુકદ્દમાં-
નો ઇનસાફ એવા માલુસ્તરેટ કરવાને બદલે તે મુકદ્દમો કાંતે બીજા માલુસ્તરેટ
ની પાસે મોકલવાનું કહેવાનો અથવા સેસન-કોર્ટમાં કમિટ કરવાનું કહેવાનો હક છે.”

૪૪૩ મી કલમ ૩. ૪૪૩ મી કલમમાં “પરેસીરેન્સી માલુસ્તરેટની” આ શ
નો સુધારો. બદોની અગાઉ “જીલા-માલુસ્તરેટ અથવા” આ શબ્દો દા
ખલ કરવા.

૪૪૪ મી કલમ. ૪. ૪૪૪ મી કલમમાં “સેસન-કોર્ટનો” આ શબ્દોની અગાઉ
નો સુધારો. “સેસન-જલ્લ શિવાય” આ શબ્દો દાખલ કરવા.

૪૪૬ મી કલમ ૫. (૧) ૪૪૬ મી કલમમાં “પરેસીરેન્સી માલુસ્તરેટ” આ શ
મનો સુધારો. બદોની અગાઉ “જીલા-માલુસ્તરેટ અથવા” આ શબ્દો દાખલ કર
વા.

(૨) તેજ કલમમાં હેઠળ લખેલો મજકુર વધારવો એટલે:-

“અને જીલા-માલુસ્તરેટ છે મહોના સુધીની મુદતની કેદની, અથવા જે
હજર રૂપિયા સુધી દંડની અથવા એ બન્નેની શિક્ષા શિવાય એવો કોઈ બીજો શિ
ક્ષાનો હુકમ કરવો નહીં.”

૪૫૦ મી કલમ
૨૬ કરવી.

૬. ૪૫૦ મી કલમ આ આક્ટ ઉપરથી રદ કરી છે.

૪૫૧ મી કલમ
ને બદલે નવી ક
લમ દાખલ કરી.

૭. ૪૫૧ મી કલમને બદલે હેઠળ લખેલી કલમ દાખલ કરવી

હાઇકોર્ટની અથ
વા સેશન કોર્ટની
જ્યુરી અથવા આ
સેસરો

૪૫૧ (૧) હાઇકોર્ટની અથવા સેશન કોર્ટની આગળ રાણીની
વિલાયતી રદ્યતનો ઇનસાફ કરવામાં આવે ત્યારે, પેહલાં જ્યુરરને
ખોલાવવામાં આવે અને કબુલ રાખવામાં આવે તે પહેલાં અથવા
પહેલાં, આસેસરને નિમવામાં આવે તે પહેલાં, જેમ હોય તેમ,
એવી કોઈ રદ્યત મિશ્ર જ્યુરીથી પોતાનો ઇનસાફ કરવાનું માગે તો જે જ્યુરીમાં
આમાં આછા અરુધા યુરોપીયન અથવા અમેરિકન હોય અથવા યુરોપીયન અને અ
મેરિકન એ બન્ને હોય તે જ્યુરીથી તે ઇનસાફ થવો જોઈએ.

“(૨) જ્યારે સેશન કોર્ટની આગળ એવો કોઈ ઇનસાફ સાધારણ રીતે આસેસ
રોની મદદથી થવાનો હશે, ત્યારે રાણીની વિલાયતી રદ્યત જે તોહોમતદાર હોય તે
અથવા રાણીની વિલાયતી રદ્યત હોય એવા કેટલાક તોહોમતદારો હોય, તો તે સંધળા
આ એકત્રપણે પેટા કલમ (૧) પ્રમાણે મિશ્ર જ્યુરીથી પોતાનો ઇનસાફ થવો જોઈએ
એવું માગવાને બદલે આમાં આછા અરુધા આસેસરો યુરોપીયન અને અમેરિકન
જોઈએ, અથવા યુરોપીયન અમેરિકન એ બન્ને જોઈએ, એવી માગણી કરવાને મુખ
ત્યાર છે.”

૪૫૧ મી કલમ
પછી દાખલ ક.
રવાની નવી ક.
લમો.

૮. ૪૫૧ મી કલમ પછી હેઠળ લખેલી મજકુર દાખલ કરવો,
પછી દાખલ ક. એટલે—

જિલ્લા-માલુ-

સ્ટેટની આગળ
જ્યુરો માગવાનો
રાણીની વિલાય-

તો રદ્યતનો હક
કલમ પ્રમાણે જવાબ આપવાનું કામ તેણે સર કરવાની અગાઉ,

“૪૫૧ અ. (૧) રાણીની વિલાયતી રદ્યતનો ઇનસાફ જીલ્લા
માલુસ્ટેટની આગળ આપતો હોય ત્યારે, એવી રદ્યતને, સમન
ના કોઈ મુકદમામાં ૨૪૪ મી કલમ પ્રમાણે તેના જવાબમાં તેનું કે
હેવું સાંભળી લેવાની અગાઉ અથવા વારંટના મુકદમામાં ૨૫૬મી
કલમ પ્રમાણે જવાબ આપવાનું કામ તેણે સર કરવાની અગાઉ,
૪૫૧ મી કલમમાં કહેલી રીતે ભરેલી જ્યુરીથી પોતાનો ઇનસાફ
કરવો એવો દાવો કરવાનો અખત્યાર છે.

“(૨) સમનના મુકદમામાં તોહોમતદારનું કહેવું સાંભળી લેવાનું ૨૪૪મી કલમ
પ્રમાણે માલુસ્ટેટ સર કરતી વખતે, અથવા વારંટના મુકદમામાં તોહોમતદારને પો
તાનો જવાબ કરવાનું ૨૫૬ મી કલમ પ્રમાણે માલુસ્ટેટ કહે તે વખતે પેટા કલમ
(૧) પ્રમાણે દાવો કર્યો હોય તો ઉપર કહ્યા પ્રમાણે જ્યુરીથી ઇનસાફ થવા સાર જ

રૂરનો હુકમ માલ્સ્ટરેટે તાબડતોળ કરવો જોઈએ.

“(૩) જો સદરહુ પ્રકારનો દાવો ચાલતાં કામમાં અગાઉને કોઈ વખતે કર્યો હોય તે લખી લીધેલા પુરાવા ઉપરથી જ્યારે માલ્સ્ટરેટેને લાગે કે જ્યુરી આગળ જવાબજોગ મુકદ્દમો છે ત્યારે ત્યારે તેણે તેવા પ્રકારનો હુકમ કરવો જોઈએ.

“(૪) એવા દરેક મુકદ્દમામાં માલ્સ્ટરેટે સદરહુ પ્રકારનો હુકમ કરવાની અગાઉ પદ્ધતિ પ્રમાણે તોહોમતનામું તઈયાર કરવું જોઈએ, પછી ૨૪૨ મી કલમમાં ગર્ચ તે ક હુકું હોય તેની ચિંતા નથી.

“(૫) આ કલમ પ્રમાણે ચલાવવાના દરેક ઈનસાફની વખતે કુરિયાદો તોહોમતદાર રંતથા સાહેદોને હાજર થવું પડે એમ કરવા સાડ ૨૧૧મી, ૨૧૬મી, ૨૧૭મી, ૨૧૮મી, અને ૨૨૦ મી કલમના ઠરાવ, અને તેટલે સુધી, લાગુ થશે.

“(૬) સેસન કોર્ટની આગળ જ્યુરીથી કરવાના ઈનસાફમાં કામ ચલાવવા સ ખંધી આ કાયદાના ઠરાવ, અને તેટલા પુરતા આ કલમ પ્રમાણે ચલાવવાના દરેક ઈ નસાફને એ પ્રમાણે લાગુ છે કે જાણે જુલા માલ્સ્ટરેટે, સેસન-જરૂજ હોય અને તોહોમતદારને ઈનસાફ થવા સાડ તેની કોર્ટમાં કમિટ કર્યો હોય.

“(૭) પેટા કલમ (૫) અથવા (૬) માં કહેલાં કોઈપણ ઠરાવ તે પેટા કલમ ઉપરથી તે લાગુ કર્યા હોય તેટલા પુરતા, સઘળી કોર્ટોને, પોતાની રૂબરૂ ચાલતા કામને લાગુ થાય એટલા સાડ, અરથને ખાધ ન આવે એવી સીતે, રૂરનો કે એ અ શાખિક ફેરફાર તેમાં કરીને લાગુ કરવાનો અખત્યાર છે.

“(૮) આ કલમમાં કહેલા કોઈ પણ ઠરાવ ઉપરથી, ૩૪૭ મી અથવા ૪૪૭મી કલમ પ્રમાણે તોહોમતદારને ઈનસાફ થવા સાડ કમિટ કરવાના માલ્સ્ટરેટેના અધિ કારને ખાધ આવે છે એમ સમજવું નહીં.”

કેટલીએક ખખ- “ ૪ પીખ (૧) તોહોમતદાર ૪૫૧ અ કલમ પ્રમાણે પોતા- તમાં ખીજ કોર- નો ઈનસાફ જ્યુરીથી થવો એવો દાવો કરશે, અને જુલા મા ટમાં મોકલવા ખા જુલસ્ટરેટેના મત પ્રમાણે ૪૫૧ મી કલમમાં ફરમાવેલી રીતે રચા ખત.

યેલી હોય એવી જ્યુરી પોતાની આગળ ઈનસાફ થવા સાડ લ રવાનું અશકય છે, અથવા ઘણા વિલંબ, ખરચ અથવા અગવ ડ પડ્યા વગર એ પ્રમાણે તે ભરો શકવાનું અશકય છે તથા તેઓ વિલંબ ખરચ અથવા અગવડ કરવી એ તે પ્રકરણનો સ્થિતિ તરફ જોતાં ગેરવ્યાજખી છે એમ લા ગવાનું કારણ હશે તો, જુલસ્ટરેટે- માલ્સ્ટરેટે કલમ ૪૫૧ અ પ્રમાણે પોતાની સમ કા ઈનસાફ થવા ખાખતનો હુકમ કરવાને ખદલે હાઈકોર્ટ આ ખાખત પોતે કરેલી તથા સ્થાનિક સરકારે મંજૂર કરેલી કાનુન મુજબ અથવા ખાસ હુકમ કરીને વખતે વખતે ફરમાવે તેવા ખીજ જુલા માલ્સ્ટરેટે પાસે અથવા સેસન જરૂજ પાસે તે મુકદ્દમો મોકલવાને અખત્યાર છે.

“(૨) આ કલમ પ્રમાણે સેસન જરૂજની આગળ અથવા જુલસ્ટરેટે

દેનો આગળ મુકદ્દમા મોકલવામાં આવે ત્યારે તેણે તે મુકદ્દમાનો ધનસાફ, પોતે કલમ ૪૫૧ અ. પ્રમાણે કામ કરનારો જીલ્લા માલ્ટ્રસ્ટરેટ હોય તે પ્રમાણે તેવાજ અધીકાર, (કમીટ કરવાના અધીકાર સાહીત) ચલાવીને અને તેવિજ રિતે કામ ચલાવિને બંનતા તાકીદે કરવો જોઈએ.”

૪૫૬ મી કલમ ૯. ૪૫૬ મી કલમના “અથવા ઇલકના મુખ્ય શેહેરોની ખા નો સુધારો હારે જે કોઈ માલ્ટ્રસ્ટરેટ અથવા સેશન જજના સાર્વારપરેખના વિ લાયની રદયત ને હોય તે માલ્ટ્રસ્ટરેટને અથવા સેશન જજને, આ શખેદો આ ઉપરથી રદ કરવા છે; અને તેજ કલમના “અને જે માલ્ટ્રસ્ટરેટ જસ્ટિસ આફ ધી પોરાન હોય તે માલ્ટ્રસ્ટરેટને” આ શખેદને બદલે “અને જે માલ્ટ્રસ્ટરેટ અથવા સેશન કોર્ટમાં પ્રમુખસ્થાને બિરજવાર જે જજ જસ્ટિસ આફ ધી પોરાન હોય તે માલ્ટ્રસ્ટરેટ અથવા જજને” આ શખેદો લખત કરવા.

૪૬૨ મી કલમ ૧૦. ૪૬૨ મી કલમના “૪૧૦ મી કલમના દરબો પ્રમાણે રચે થનો સુધારો. લી જ્યુરીથી થવાનો હક હોય ત્યારે” આ શખેદો તેથા આંકડા પછી હેઠળ લખેલો મજકુર વકરવો બદલે—

“અથવા ૪૫૧ અ. અથવા ૪૫૧ બ. કલમ પ્રમાણે કામ ચલાવનાર જિલ્લા માલ્ટ્રસ્ટરેટનો આવા સેશન જજને કોર્ટમાં ધનસાફ થવાનો હોય ત્યારે”

પરદ મી કલમ ૧૧. (૧) પરદ મી કલમમાં (૨) રકમ પછી હેઠળ લખેલો મજકુર દાખલ કરવો. બદલે—

“અથવા”

“(૪) ધનસાફનાં કારણ સાદે એવા પ્રકારનો હકમ યોગ્ય છે

(૨) તેજ કામમાં રકમ (૩) પછી હેઠળ લખેલો મજકુર દાખલ કરવો, બદલે “અથવા”

(૪) તોહોમતદારને ધનસાફ થવા સાદે પોતાની પાસે અથવા સેશન કોર્ટની પાસે મોકલવો એવા

પરદ મી કલમ ૧૨. પરદ મી કલમ પછી હેઠળ લખેલો કલમ દાખલ કરવી, પછી નવાક બદલે—

લમ દાખલકરી,

પરદ મી કલમ પરદ અ. કોઈપણ ફેજદારી મુકદ્દમામાં અથવા અપીલમાં સુના પ્રમાણે અરજી ક લખી શકે થવાની અગાઉ પબ્લિક પ્રોસિક્યુટર ફરિયાદો અથવા તો રેથો વચમાં હોમતદાર જે કોર્ટમાં મુકદ્દમા અથવા અપીલ ચાલતી હશે તે કો મતનો રાખવો રહેતો મુકદ્દમાના રાખધમાં પરદ મી કલમ પ્રમાણે અરજી કરવાનો બાબત પોતાનો ધરાદો છે એવું જાહેર કરશે, તો તોહોમતદારને તેનો જવાબ કરવાનું કહેવાની અગાઉ, અથવા, અપીલની બાબતમાં, અપીલની સુનાવણી થવાની અગાઉ અરજી કરી શકાય અને તે ઉપર હુકમ મેળવી શકાય એકથી વખત

મળે એવી રીતે ઠોરડે કલમ ૩૪૪ માં આપેલો રાષ્ટ્રી અથવા વચમાં મુલતવી રાખે
વાનો અધીકાર ચલાવવો ન્નેધએ.

૫૨૮ મો કલ ૧૩. ૫૨૮ મી કલમમાં હેઠળ લખેલો મજકુર વધારવો, એટલે
મેમાં વધારેલો મ
જકુર.

આ કલમ પ્રમાણે હુકમે કરનારા માજીસ્ટરે તેમ કરવાનું કારણ લખી મુકવું
ન્નેધએ.

અરથનો કલમ ૧૪. (૧) આ આક્ટમાં કલમ રાખેલો અરથ સને ૧૮૮૨ના
ફ્રાજદારી કામ ચલાવવાની રીત ખાખતના કાયદાનીકલમ એવા
સમજવો.

(૨) આજ સુધી પાસ થયેલા અથવા હવે પછી પાસ થાય તે કાયદામાં સદરહુ
કાયદા ઉપર આપેલા રાધળા હવાલા તે કાયદો આ આક્ટ ઉપરથી સુધાર્યો છે તે
વા તે કાયદા ઉપર આપ્યા છે એમ સમજીને વાંચવા.

હુકું નામ અને ૧૫. આ આક્ટને સને ૧૮૮૪ નો ફ્રાજદારી કામ ચલાવવાની
રીતનો કાયદો સુધારવા ખાખતનો આક્ટ ફેરવો, અને તે સને
૧૮૮૪ ના મેમહિનાની પેહેલી તારીખે અમલમાં આવશે.

(શ્રી ટ્રાન્સલેટીન)

એસ. પી. પંડીત

બ્યારોન્ટલ ટ્રાન્સલેટર ટુ ગવર્નમેન્ટ

ઇંડીયાના ગવરનર જનરલ ઇન કાઉન્સિલનો હેઠળ લખેલો આક્ટ
ગવરનર જનરલ સાહેબે સન ૧૮૮૬ના મારચ મહીનાની ૧૨
મી તારીખે મંજૂર કર્યો તે સંઘના લોકોને જાહેર થવા
સારૂ આ ઉપરથી પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

સને ૧૮૮૬નો આક્ટ. નંબર ૧૦મો

સને ૧૮૮૨નો ફ્રાજદારી કામ ચલાવવાની રીત બાબતનો કાયદો તથા
ખીજા કેટલાક પોલીસ સુધારવા વિશેનો આક્ટ.

જે અર્થ સને ૧૮૮૨ નો ફ્રાજદારી કામ ચલાવવાની રીત બાબતનો કાયદો, અને
ખીજા કેટલાક કાયદા સુધારવા યોગ્ય છે; તે અર્થ આ ઉપરથી હેઠળ લખ્યા મ
ણે ઠરાવ્યું છે.

સન ૧૮૮૨નો ફ્રાજદારી કામ ચલાવવાની રીત બાબતનો કાયદો.

ફ્રાજદારી કામ ચ ૧ સને ૧૮૮૨ ના ફ્રાજદારી કામ ચલાવવાની રીત બાબતના
લાવવાની રીતના કાયદાની ૩૧ મી કલમના છેલ્લા પારેખાકામાંના ત્રણ વર પ કર
બતના કાયદાની તાં વત્તો મુદતની કેદની શિક્ષાનો આ શખ્દોને બદલે ચાર વર
૩૧ મી કલમનો ૫ કરતાં વત્તો મુદતની કેદની શિક્ષાનો અથવા કોઈપણ સમુદ્રપા
સુધારો. ૨ની શિક્ષાનો આ શખ્દો દાખલ કરવા.

૩૪ મી કલમને ૨. તેજ કાયદાની ૩૪ કલમને બદલે હેઠળ લખેલી કલમ દાખલ
બદલેનવીકલમ કરવી એટલે:--

દાખલ કરવી

૩૪ ૩૦ મી કલમ પ્રમાણે વિશેષ કરીને અધિકાર આપેલા કોઈપણ જીલ્લામાલ
સ્ટેરની ફોરેને મોતની શિક્ષા અથવા સાત વરસ કરતાં વત્તો મુદતની સમુદ્રપારની
શિક્ષા અથવા સાત વરસ કરતાં વત્તો મુદતની કેદની શિક્ષા વગર ખોલ જે
કોઈ શિક્ષા કરવાનો અધિકાર કાયદાથી હશે તે ખોલ શિક્ષા કરવાનો અખત્યાર છે;
પણ ચાર વરસ કરતાં વત્તો મુદતની કેદની શિક્ષાનો અથવા સમુદ્રપારની શિક્ષાનો
કોઈપણ હુકમ કર્યો હોય તે કાયમ થવાને સેશન જજનો મંજૂરી નિમિત્ત.

કલમ ૫૫ અને ૩ તેજ કાયદાની કલમ ૫૫ મી અને ૫૬ મી પછી નીચેનું
૫૬ માં વધારો. વધારણું એટલે

આ કલમ કલકત્તા અને મુખ્ય શહેરમાંની પોલીસને લાગુ છે.

૮૮મીઅને૫૧૪ ૪.તેજ કાયદાની ૮૮ મી તથા ૫૧૪ મી કલમોમાં જીલ્લા-મા
મીકલમોમાંવધારો જસ્ટિસના આ શખ્દો પછી અથવા ચીફ પ્રેસીડેન્સી માજસ્ટ્રેટ

ટના અને જીવતા માલસ્ટરેટ આ રાખદો પછી અથવા ચીફ પરીસીડેન્સી માલસ્ટરેટ આ રાખદો દાખલ કરવા.

૧૧૦ મી કલમ પ્ર. તેજ કાયદાની ૧૧૦ મી કલમમાં પેટા ટુકડી માલસ્ટરેટને નો સુધારો. અથવા પહેલા વરગના માલસ્ટરેટને આ રાખદોને બદલે અથવા જે પેટા ટુકડી માલસ્ટરેટને અથવા પહેલા વરગના જે માલસ્ટરેટને આ રાખદો દાખલ કરવા.

૧૧૨ મી કલમ ૬*
નો સુધારો.

૧૭૩ મી કલમ ૭ તેજ કાયદાની ૧૭૩ મી કલમના બીજા પારીગરાફને બદલે નો સુધારો હેઠળ લખોલો પારીગરાફ દાખલ કરવા.

જ્યારે ૧૫૮ મી કલમ પ્રમાણે કોઈ ઉંચા દરજ્જાના પોલીસ અમલદારને ની મંયો હોય ત્યારે સદરહુ રિપોર્ટ જે પ્રસંગોમાં સ્થાનિક સરકાર સામાન્ય અથવા વિશેષ હુકમ કરીને તેમ કરવાનું ફરમાવે તે પ્રસંગોમાં આપ્યાથી તે અમલદારની, આ રક્ત મોકલવો જોઈએ અને તે માલસ્ટરેટનો હુકમ થતાં સુધી જે અમલદારને હવા લે તે પોલીસથાણુ હોય તે અમલદારને વધારે લપાસ કરવાનું ફરમાવવાને સદરહુ અમલદાર મુખત્યાર છે.

૨૬૬ મી કલમ ૮ તેજ કાયદાની ૨૬૬ મી કલમમાંના ૩૦૭ મી કલમ શિવા નો સુધારો. ય આ રાખદ તથા આંકડાને બદલે ૨૭૬ મી તથા ૩૦૭ મી કલમ શિવાય આ રાખદો તથા આંકડા દાખલ કરવા

કલમ ૨૬૯ નો ૯ તેજ કાયદાની કલમ ૨૬૯ મીના બીજા પારિગ્રાફને બદલે નીચેનું સુધારો. દાખલ કરવું એટલે

જ્યારે કેટલાએક ગુન્હાનું તોહામત તોહામતવાળા ઉપર એકજ ઇનસાફની વખતે મુકવામાં આવ્યું હોય અને તેમાંના થોડાએક ગુન્હાઓનો ઇનસાફ જ્યુરીથી થઈ શકે અને થોડા એકનો ઇનસાફ તેવી રીતે ન થઈ શકે એમ હોય ત્યારે તે ગુન્હાઓમાંના જેટલાનો જ્યુરીથી ઇનસાફ થઈ શકે એમ હોય તેટલાને સાડ તેનો જુરીથી ઇનસાફ થશે, અને તેમાંના જેટલાનો જુરીથી ઇનસાફ થઈ શકે એમ નહિ હોય તેટલાને સાડ તેનો સેશન કોર્ટથી જુરીથી આસેસરી તરીકે મદદથી ઇનસાફ થશે.

કલમ ૩૯૮ મીને ૧૦. તેજ કાયદાની કલમ ૩૯૮ મીને બદલે નીચેનો દાખલ કરવા બદલે નવો કલમ રવી, એટલે—

કવી.

કલમ ૩૫ મી ‘૩૯૮ (૧) ૩૯૬ મી અથવા ૩૯૭ મી કલમ માંહેના કારાવ ઉ ૩૯૬ મી તથા ૩૯૭ પરથી એમ સમજવું નહિ કે કોઈપણ સપ્પસ તેના આગલા છે

* ગુજરાતીમાં આ સુધારો કરવાની જરૂર નથી.

મીના પુરવણી પાછલા માંખન થયેલા ગુનાને માટે જે શિક્ષાને લાયક થયો હોય ઠરાવો. તે શિક્ષાના કોઈપણ ભાગમાંથી તે સખસ ખચી જશે.

(૨) કેદનાં શિક્ષા કરવા લાયક ગુનાને માટે કરેલો કેદની અથવા સમુદ્રપારની અથવા સાસનીકદાસત્વની મુખ્ય શિક્ષાની સાથે દંડ આપવામાં ચુક કરે તો તે બદલ દેદ ઠરાવી હોય, અને શિક્ષા ભોગવનારો સખસ તે ભોગવ્યા પછી, કેદની, સમુદ્રપારની અથવા સાસનીકદાસત્વની ખીજ મુખ્ય શિક્ષા અથવા શિક્ષા ભોગવનારો હોય તો દંડ આપવો ચુકવા બદલનો કેદનો હુકમ તે સખસ સદરહુ વધારાની શિક્ષા અથવા શિક્ષા ભોગવી રહે ત્યાં લગો અમલમાં આવશે નહિ.

૪૦૧ લો કલમ ૧૨. (૧) તેજ કાયદાની ૪૦૧ લો કલમના ત્રીજા પારેઆફને નો સુધારો. બદલે હેઠળ લખેલો પારેઆફ દાખલ કરવો, એટલે—

જે કોઈપણ શરતે કોઈ શિક્ષા મોકુફ રાખી હોય અથવા માફ કરી હોય તે શરત પાળવામાં નથી આવી એમ ગવર્નર જનરલ ઈન કાઉન્સિલને અથવા સ્થાનિક સરકારને લાગે તો આ પ્રમાણે મોકુફ રાખવાનો અથવા માફ કરવાનો હુકમ, ગવર્નર જનરલ ઈન કાઉન્સિલ અથવા સ્થાનિક સરકાર રદ કરે, અને તે પછી જે સખસ ખાખન તે શિક્ષા મોકુફ રાખી હોય અથવા માફ કરી હોય તે સખસ છુટો હોય તો તેને કોઈપણ પોલીસ—અમલદાર વગર વારંટે પકડવાને અને બાકી રહેલા ભાગની શિક્ષા ભોગવવા માટે તેને પાછો કેદમાં મોકલવાને મુખત્યાર છે.

(૨) તેજ કલમના ત્રીજા પારેઆફ પછી હેઠળ લખેલો પારેઆફ દાખલ કરવો એટલે—

જે શરતે કોઈ શિક્ષા આ કલમ પ્રમાણે મોકુફ રાખી હોય અથવા માફ કરી હોય તે શરત જે સખસ તે ખાખન તે શિક્ષા મોકુફ રાખી હોય અથવા માફ હોય તેણે પુરો કરવી હોય, એવી અથવા એની ઈચ્છાઉપર આધાર ન રાખે તેવી હોય.

૪૦૫ મિ કલમ ૧૨. તેજ આક્ટની ૪૦૫ મી કલમ પછી હેઠળ લખેલો, કલમ પછી આવનારો મો દાખલ કરવો, એટલે.
નવો કલમ.

સ્થાનિક સરકાર “૪૦૫. આ ગવર્નર જનરલ ઈન કાઉન્સિલને એકું ફરમાવના હુકમથી કે વાનો અધિકાર છે કે જે કોઈ સખસને સ્થાનિક સરકારે આ ખાખ પ્રમાણે દ રાખેલાં ગાંડા ગાંડાઓના આશ્રયસ્થાનમાં, તુરંગમાં અથવા સારા જાપતામાં રા કેદીઓને એકમાં ખવાની ખીજ જગામાં પુરો રાખવાનો હુકમ કરવો હશે, તેને જે તમાંથી ખીજ જગામાં પુરો રાખવો હશે તે જગાએથી ખિટિરો ઈલિયા માહેના પ્રાંતમાં લઈ જ કોઈપણ ગાંડાઓના આશ્રય સ્થાનમાં, તુરંગમાં અથવા સારા વાનો હુકમ કર જાપતામાં રાખવાની ખીજ જગાએ લઈ જવો.
રવાનો ગવર્નર જનરલ ઈન કો

સિલને અધિકાર

ઇન્સપેક્ટરજન ૪૭૫ ખ. કલમ ૪૬૬મી અથવા કલમ ૪૭૧ મી મુજબ જે તુરંગ નરસને અમુક માં કોઈ સખસને કેદ રાખ્યો હોય તે તુરંગ જેના તાબામાં હોય તે કામમાંથી છુટા અમલદારને કલમ, ૪૭૨, કલમ ૪૭૩, અથવા કલમ ૪૭૪ મુજબનાં કરવાને સ્થાને ઇન્સપેક્ટર જનરલ ઓફ પ્રિઝન્સના સહળાં અથવા કોઈ કામે કરે ક સરકારને અવાનો અખત્યાર સ્થાનિક સરકાર આપે.

ખત્યાર.

કલમ ૪૮૫. ૧૩. (૧) તેજ કાયદાની કલમ ૪૮૫ મીના પેટેલા વાક્યોને ખદલે નો સુધારો. નિચેનું દાખલ કરવું એટલે—

કોઈપણ મુકદ્દમાની ઓકશી અથવા ઇનસારનું કામ કરતો કોઈપણ માહસ્તરે ટ ગવરનર જનરલ ઇન કાઉન્સિલની પ્રથમ મંજૂરીથી સ્થાનિક સરકાર જે દરજ્જે ઉપર તેના દરજ્જા ઉતરના દરજ્જાના પોલીસ અમલદાર શિવાય ખાંલા કોઈપણ સખસને ફરિયાદ પકડવું કામ ચલાવવાની પરવાનગી આપવાને મુખતીયાર છે.

(૨) તેજ કલમના છેલા વાક્ય પછી નિચેનું વધારવું, એટલે

જે યુનાને સાફ તોહોમતદાર ઉપર ફરિયાદ ચાલતી હોય તે યુના વિશેની તપાસમાં કંઈ પણ ભાગ લોધો હોય તેના પોલીસ અમલદારને ફરિયાદ પકડવું કામ ચલાવવાની પરવાનગી આપવામાં આવશે નહિ.

૫૧૦ મા કલમ ૪૪. તેજ કાયદાની ૫૧૦ મી કલમ માંહેના કેમિનલ એક્ઝામિ નો સુધારો. નર આ શખ્દો જ્યાં પેટેલા આવે છે ત્યાં તે સખ્દોની આગળ કોઈ શખ્દો વધારો.

૫૪૧ મી કલમ ૧૫. તેજ કાયદાની ૫૪૧ મી કલમ પછી હેઠળ લખેલ કલમ છિનાવ કલમ દા દાખલ કરવી, એટલે ખલ કરવિ.

જે તોહોમતદાર ૫૪૧ અ. [૧] જે આ કાયદા પરમાણુ તુરંગમાં નાંખવાને અથવા તક થવા કેદમાં આપવાને પાત્ર હોય એવો કોઈ સખસ દિવાનિ તુરંગ શિરવાર કરેલાં માં કેદમાં હોય તો તે સખસને ફોજદારિ તુરંગમાં લાઇ જવો એવું માણસો દિવાનિ ફરમાવવાનો અધિકાર જે કોરટે અથવા માહસ્તરેટો તુરંગમાં નાખ તુરંગમાં કેદમાં વાનો અથવા કેદમાં આપવાનો હુકમ કર્યો હશે તે કોરટેને અથવા મા હશે તેમને ફોજદારિ તુરંગમાં લાઇ જવા, તથા તેમને દિવાનિ તુરંગમાં પાછા લાવવા.

(૨) જ્યારે કોઈ રાખરાને પેટા કલમ (૧) પરમાણુ ફ્રોજદારી તુરંગમાં લઈ ગય હોય ત્યારે, ત્યાંથી છોડી મુક્યા પછી, દિવાની તુરંગમાં પછો માકલવો, પણ હેઠળ લખેલી બે વાત પછી કોઈપણ વાત બનેલા ન હોય તો એટલે:—

(અ) તેને ફ્રોજદારી તુરંગમાં લઈ ગયા પછી તરણુવરસ થઈ ગયા હોય, તેમ થયું હોય તે દિવાની ધનસાકુનું કામ ચલાવવાની રીત બાબતના કાયદાની ૩૪૨ મી કલમ પ્રમાણુ તેને દિવાની તુરંગમાંથી છોડી મુક્યો છે એમ સમજવું; અથવા

(બ) જે કોરટે તેને દિવાની તુરંગમાં રાખવાનો હુકમ કર્યો હશે તે કોરટે જે અમલદારને સ્વાધીન ફ્રોજદારી તુરંગ હોય તે અમલદારને એવો દાખલો લખ આપે હોય કે તેને દિવાની ધનસાકુનું કામ ચલાવવાની રીતના કાયદાની ૩૪૧ કલમ પ્રમાણુ છોડી મુકવામાં આવે એવો તેને હક છે.

કલમ ૫૫૮ મિ ૧૯. તેજ કાયદાની કલમ ૫૫૮ મિ પછી નિચેલી કલમ વધારાની પછી નવિ કલમ એટલે ઉમેરવિ.

વચાણમાં સંજં પપટ. આ કાયદા પ્રમાણુ કોઈપણ માલમિલકતના વચાણના ધમાં આવેલા અ સંજંધમાં કોઈપણ ફરજ બજાવવાની હોય એવા કોઈ જાહેર મલદારોએ મિલક નોકરે તે માલમિલકત વચાણ લેવિ નહિ અથવા તેની માંગણી તવચાણલેવિ અ કરવિ નહિ.

થવા તેની માંગણી કરવિ નહિ.

પરિશિષ્ટ ૨ માં ૧૦ તેજ કાયદામાં ૧૭૭૧ પરિશિષ્ટમાં હિંદુસ્તાનના ફ્રોજદારી રહિ ગયલો મજ કાયદાની ૨૨૧ કલમની રામના મજ કુરની બે બિંદી છે તેઓની દરમિયાન હેઠળ લખ્યું છે તે દાખલ કરવું. એટલે:—

આસન ૨	આસન ૩	આસન ૪	આસન ૫	આસન ૬	આસન ૭	આસન ૮
“જે યુનાનું તોહમ ત મુકડું હોય તે યુ નો સાત વરસ સુ ધોની કેદની શિક્ષા નેગ હોય તે.	એજન	એજન	એજન	એજન	મેમાંના ગમી તે પ્રકારની સુત વરસ સુ ધોની કેદ નથા દેડ	સેસન કોરટ પ્રે ૧૨૩૦ સી માલુ સ્પેટઅથવા સે હલાવરમનોમા માલુસ્પેટ

પરિશિષ્ટ ૨ નોંધ
ધારે સુધારા

૧૮૫ તેજ પરિશિષ્ટમાં કલમ ૨૨૬ અ અને તેની સામના મજ
કુશાની હારને બદલે નિચેનું દાખલ કરવું એટલે

આસન ૧	આસન ૨	આસન ૩	આસન ૪	આસન ૫	આસન ૬	આસન ૭	આસન ૮
૨૨૫ અ	બિજી રીતે કરા વ નહીં કરેલા હો ય એવા પ્રસંગો માં સરકારી નોક ર કોઈ સખસને પકડવામાં કસુરક રે અથવા નાશી જવા હોતો (અ) ધરાદથી વગર વા કસુર કરે અથવા વારંટે પક જવા હોતો ડાય નહી	એજન	ભમીન લ	એજન	૩ વરસ સુધી સેશન કો ની બેમાંથી ૨૮, પ્રેસાડે અતે પ્રકારની નિસ માળ કેદ અથવા ૬ સ્તરેટ અ અથવા બંને થવા ૧લા વર્ગનો મા ળ સ્તરેટ,		
	(બ) ગફલતથી કસુર કરે અથવા જવા હોતો	એજન	સમન	એજન	એજન	૨ વરસ સુધી પ્રેસિડેન્સી ની આસન ૬૬ માળ સ્તરે અથવા ૬૦૮ અથવા ૧ અથવા બંને લા અથવા ૨૦૦ વરગ નો માળ સ્તરેટ એજ	
૨૨૫ બ	બિજી રીતે કરા વ નહીં કરેલા હો ય એવા પ્રસંગો માં કોઈ સખસ ને કાયદા મુજબ પકડવા હોય તે માં સામા થવું અથવા હરકત કે રવી અથવા ના શી જવું અથ- વા છોડવું	વગર વા રેટ પકડાય	વારંટ	એજન	એજન	૬ મહીના સુ ધીની બેમાંથી ગતિ પ્રકાર ની શિક્ષા અથ વા ૬૦૮ અથવા બંને	

તરીખ પરિશિ ૬૯ તેજ કાયદાના તરીખ પરિશિષ્ટના ૪.—પેટા તુકરી માળ સ્ત
૭૮માં રહી બસ રેના સાધારણ વ્યવસ્થાર આ નામના ભાગમાં હેઠળ લખેલો મ

હો મજકુર સુ જકુર બિજી કલમ પછી દાખલ કરવો અટલે
ધારવો.

“(૨ અ) સારી ચાલ ચાલવા બાબત તારણ માગવાનો અપ્પત્યાર કલમ ૧૧૦”

સન ૧૮૬૭ તો મુંબાઈનો ડિસ્ટ્રીક્ટ પોલીસ આક્ટ.

મુંબાઈનો ડિ- ૨૦. સને ૧૮૬૭ ના મુંબાઈના ડિસ્ટ્રીક્ટ પોલીસ આક્ટની ૨૩ મી
શિવકટ પોલીસ કલમમાંના ‘અને આખરનો ફેસલો થાય ત્યાં સુધી તે માણસની ઉપ
આક્ટ મુધારવો ૨ ફરિયાદીનું કામ અધાવવાનો’ આ બાર શબ્દો આ ઉપરથી ૨૬
કરવા છે.

હિંદુસ્થાનનો ફેજદારી કાયદો.

હિંદુસ્થાનના ફે- ૨૧. (૧) હિંદુસ્થાનના ફેજદારી કાયદાની કલમ ૪૦ મીની બિજી
જદારી કાયદાની ૨૬મીમાં ‘૬૬ મી’ અને ‘૭૧ મી’ એ આંકડાઓ વચ્ચે ‘૬૭મી’ એ આ
કલમો ૪૦ અને ૬૭માં દાખલ કરવા.

૬૪ મીનો મુધારો

(૨) તેમજ કાયદાની કલમ ૬૪ મીની ૨ જી ૨૬મી ‘ફક્ત દંડની’ એ શબ્દો પેહેલાં
‘ફેદની અથવા દંડની અથવા’ એ શબ્દો ઉમેરવા.

હિંદુસ્થાનના ફે- ૨૨. તેજ કાયદાની કલમ ૭૫ માં ‘અથવા એ પ્રમાણે ન બન્યું હો
જદારી કાયદાની ૫ તો’ એ શબ્દો અને ત્યાર પછીના કલમ પુરી થતાં સુધીના શબ્દોને
કલમ ૭૫ મીનો બદલે નિચેનું દાખલ કરવું.

મુધારો.

‘અથવા ૧૦ વરસ સુધીની એમથી ગમે તે પ્રકારની જેને લાયક થશે.’

હિંદુસ્થાનના ફે- ૨૩. તેજ કાયદાની કલમ ૨૧૬ મીના પેહેલા પેરેગ્રાફ પછી નીચેનું
જદારી કાયદાની દાખલ કરવું, અટલે—

કલમ ૨૧૬ મીમાં

મુધારો.

આ કલમમાં ‘ગુન્હો’ એ શબ્દમાં કોઈ સમ્પત્તિ હિંદુસ્થાનની બહાર કરેલા એવા દરે
ક કામ અથવા કસુરનો સમાવેશ થાય છે કે જે કામ અથવા કસુર તેજે જો હિંદુસ્થાનમાં
કરી હોત તે સમ્પત્તિ ગુન્હા તરીકે ચિંતા કરી શકાય અને જેને માટે તે અકસ્માતિશનને
લગના કોઈ કાયદાની અથવા સને ૧૮૮૧ ના ફ્યુલ્લીવ એક્ટિન્ડરસ આક્ટની રૂઝમ્બે બરી
ટીસ હિંદુસ્થાનમાં પકડવાને અથવા ફેદમાં રાખવાને પાત્ર હોય, અને એવું દરેક કામ અ
થવા કસુર, તે કામ અથવા કસુર તોહમતદારે હિંદુસ્થાનમાં કર્યું હોય તે મુજબ આ ક-
લમને સારી શિક્ષાને પાત્ર ગણાશે.

હિંદુસ્થાનનો ફે- ૨૪. હિંદુસ્થાનના ફેજદારી કાયદાની ૨૨૫ અ. કલમને બદલે હેઠળ
જદારી કાયદાની ૭૧ લખેલી કલમો દાખલ કરવી, અટલે—

૨૨૫ અ કલમને

બદલે નવી કલમો

દાખલ કરવી અ

ને દિવાની કામ

સલાવવાની રીત
નાકાયદાના ૧૫૧
મી કલમ ૨૬ ક્રે
વી.

ખિન્ન રીતે ૬ ૨૨૫ અ કોઈ માણસ સરકારિ નોકર હોય અને કલમ ૨૨૧ મિ
સાવ નહિ કરેતો કલમ ૨૨૨મિ અથવા કલમ ૨૨૩મિમાં અથવા તે વખતે ચાલુ
હોય એવા પ્રસંગમાં હોય એવા કોઈ કાયદામાં કરાવ નહિ કરેતો એવા કોઈ પ્રસંગમાં
એમાં સરકારી કોઈ સખસને પકડવાની અથવા કેદમાં રાખવાની તે માણસની પે
નોકર કોઈ સ તાના સરકારી હોદ્દાને લીધે કાયદા મુજબ ફરજ હોય તે તે સ
ખસને પકડવામાં ખસને પકડવામાં કસુર કરે અથવા તે સખસને કેદમાંથી નાસી જ
કસુર કરે અથવા વા દે તો તે માણસને નવે મુજબ શિક્ષા થશે. —
નાસી જવા દે તો

(અ) જો તે ઇરાદાથી તેમ કરે તો ૩ વરસ સુધીની જેમાંથી ગમે તે પ્રકારની
શિક્ષા અથવા દંડ અથવા બન્ને અને

(મ) જો તે ગફલતથી તેમ કરે તો જે વરસ સુધીની આરામ કેદ અથવા દંડ
અથવા બન્ને.

ખિન્ન રીતે કરાવ ૨૨૫ બ. ૨૨૪મી કલમમાં અથવા ૨૨૫મી કલમમાં અથવા ખિન્ન
નહિ કરેતો હોય કોઈ ચાલુ કાયદામાં જે વિશે કરાવ કરેતો નહિ હોય એવા કોઈ
એવા પ્રસંગમાં પાણુ પ્રસંગમાં જે કોઈ સખસ પોતાને અથવા ખોળ કોઈ સખસ
કાયદા સર પકડ ને કાયદાસર પકડવાનો ઇરાદાથી સામે થાય અથવા તેમાં કાયદા
વાની સામુ થયું વિરુદ્ધ કંઈ ચાલુ કરે અથવા તેને કાયદાસર જે કેદમાં રાખ્યો
અથવા તેમાં અડ હોય તે કેદમાંથી નાશિ નાથ અથવા નાશિ જવાની કોરિશ કરે
અણુ કરવિ અથ અથવા ખિન્ન કોઈ સખસને કાયદાસર જે કેદમાં રાખ્યો હોય તે
વા નાશિ જવું અ કેદમાંથી તેને છોડવિ મુદવાની કોરિશ કરે તો તેને છ મહિના સુ
થવા છોડવું. થિની જેમાના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની અથવા એ બ
નેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

(૨) દિવાની કામ સલાવવાની રીત ખાખતના કાયદાની ૧૫૧ મિ કલમ આ ઉપ
રથી ૨૬ કરિ છે.

સને ૧૮૭૧ નો કેદી એનો આકટ.

કેદીઓના આ ૨૫. સને ૧૮૭૧ના કેદીઓના આકટની ૩૦મિ ૩૧મિ અને ૩૨
કટની ૩૦મિ ૩૧ મિ કલમોને બદલે હેક્ષ. લર્મેલ કલમો દાખલ કરવિ એકલે.
મિ તથા ૩૨મિ
કલમોને બદલે
વિ કલમો દાખલ
કરવિ.

સ્થાનિકસરકાર ૩૦ જ્યારે કોઈપણ માણસને ઉપર કોઈપણ કોર્ટ કેદની શિક્ષા નિ હુકમનાં હોના કરાવે અથવા કોઈપણ કોર્ટ કેદની શિક્ષા કરાવે હોય અથવા સુલેહ એક મુલકમાં એક રાખવા સાડ અથવા સારિ ચાલ ચાલવા સાડ તારણ આપવાને તુરંગમાંથી બિ સુક્યા બાબત તેને સને ૧૮૮૨ના ફ્રાન્સદારિ કામ ચલાવવાની રિ છ તુરંગમાં લઇ ત બાબતના કાયદાની ૧૨૩ મિકલમ પ્રમાણે તુરંગમાં મોકલ્યો જવું. હોય અથવા અટકાવે રાખ્યો હોય, ત્યારે સ્થાનિક સરકાર અથ

વા (તે સરકારના હુકમને પાતર રહિને અથવા નિર્બંધમાં રહિને) તુરંગના ઇન્સ્પેક્ટર જનરલ તે માણસને જે મુદતની કેદની શિક્ષા ફરમાવે હોય તે મુદતસુધી અથવા જે મુદતનાં તેણે તારણ આપવું એવો હુકમ કર્યો હોય તે મુદત સુધી જેમ હોય તેમ તેને જે તુરંગમાં અથવા જગામાં કેદ હોય તે તુરંગમાંથી અથવા જગામાંથી તેજ સ્થાનિક સરકારના તાબા માં હોના મુલકમાંની બિલ કોઈપણ તુરંગમાં અથવા કેદનો જગામાં મોકલવાનો હુકમ કરી શકે.

ગાંડા કેદીઓને ૨૧. (૧) કોઈ માણસને કોર્ટ કાંઈ હુકમ અથવા ખસેડવા બાબત. શિક્ષાનો કરાવ કીધો હોય તે ઉપરથી કોઈ માણસને અટકાવો રાખ્યો હોય અથવા કેદમાં રાખ્યો હોય તે અળી ગયેલો છે એવું સ્થાનિક સરકારની નજરમાં આવે ત્યારે તે માણસ અળી ગયાનું માનવાના સંખ્યા હોય તે લખાને વારંટ આપીને પોતાના તાબામાં હોના મુલક મધ્યેના ગાંડા માણસના હરકોઈ આશ્રયસ્થાનમાં અથવા સંભાળીને રાખવાની ખીલ કોઈ જગાએ જે મુદત ને સાડ તેને અટકાવી રાખવાનો હુકમ કર્યો હોય અથવા કેદમાં રાખવાનો શિક્ષાનો કરાવ કર્યો હોય તે મુદતમાંનો જેટલી બાકી હોય તેટલી મુદતને સુધી અથવા તે મુદત પુરો થયેથી જ વધારીય અમલદાર એવો દાખલો આપે કે તે કેદીના અથવા ખીલ માણસના ખચાવ સાડ હજી વધારે તેના જતન કરાવવાની અથવા તેને આસરપાણી કરાવવાની જરૂર છે તો તે કાયદા પ્રમાણે છુટે ત્યાં સુધી તેને રાખવાં સાડ અને પોતે ફરમાવ્યું હોય તે પ્રમાણે તેને ચલાવવા સાડ મોકલવાનો હુકમ કરવાને તે સ્થાનિક સરકાર મુખત્યાર છે.

(૨) તે કેદી તે કેદાણે આંખો છે એવું સ્થાનિક સરકારની નજરમાં આવે ત્યારે તે જે માણસના હવાલામાં હોય તે માણસના નામનું વારંટ આપીને તે કેદી હજી કેદમાં રહેવાને પાત્ર હોય તો જે તુરંગમાંથી તેને મોકલ્યો હોય તે તુરંગમાં અથવા તેજ સ્થાનિક સરકારના તાબાના મુલકમાં હોના બિલ કોઈ તુરંગમાં તેને તે સરકારે પાછો મોકલવો અથવા જો તે વધારે વાર લગી કેદમાં રાખવાને પાત્ર હોય નહી તો તેને છોડી મુકવાનો હુકમ કરવા.

(૩) જે દરેક માણસને તેને જે મુદત સાડ અટકાવી રાખવાનો અથવા કેદમાં રાખવાનો હુકમ થયો હોય અથવા શિક્ષાનો કરાવ થયો હોય તે મુદત પુરી થયા પછી મેદા કલમ ૧ લીની રૂએ ગાંડાના આશ્રયસ્થાનમાં કેદ રાખ્યો હોય તેને જો

૧૮૫૮ ના (ગાંધી માણસોના આશ્રયસ્થાન ખાખતના) આઠ ડરમાંની કલમ ૯મી ના કારણે લાગુ છે; અને જે વખતસુધી કોઈ કેદીને તે પેટા કલમની રૂબે ગાંધી માણસના આશ્રયસ્થાનમાં કેદ રાખ્યો હોય તે વખત તેને માણસતરેટ અથવા કોર્ટ જે મુદતસુધી અટકાવો રાખવાનો અથવા કેદ કરવાનો હુકમ અથવા શિક્ષા કરી વ કર્યો હોય તે મુદતનો ભાગ ગણાશે.

૪. જે કોઈ ખાખતમાં સ્થાનિક સરકાર પેટા કલમ ૧ લી પ્રમાણે કોઈ કેદીને, પોતાના તાબેના મુલકોમાંહેના કોઈ ગાંડાઓના આશ્રયસ્થાનમાં અથવા ખીલ કોઈ સારા જમનાની જગામાં મોકલવાનો હુકમ કરવાને મુખત્યાર છે, તે ખાખતમાં તેને પ્રિટિશ ઈંગ્લીયાના કોઈપણ ભાગમાંના કોઈ ગાંડાઓના આશ્રયસ્થાનમાં અથવા સારા જમનાનાખીલ જગામાં મોકલવાનો હુકમ કરવાનો અધિકાર ગવર્નર જનરલ ધન કાઉન્સિલ છે, અને સ્થાનિક સરકારના હુકમ પ્રમાણે મોકલેલા કેદીને જમનામાં રાખવા, અટકાવી રાખવા, પાછો કેદમાં મોકલવા તથા છોડી દેવામાંથી આ કલમમાં હેના કારણ, ગવર્નર જનરલ ધન કાઉન્સિલના હુકમ પ્રમાણે મોકલેલા કેદીને લાગુ કરી શકાય તેટલા તે લાગુ થશે.

કેદીઓને, એક ડર. જ્યારે કોઈપણ માણસ ઉપર કોઈપણ કોર્ટ કેદની શિક્ષા સ્થાનિક સરકાર દ્વારા અથવા કોઈપણ કોર્ટે કેદની શિક્ષા કરાવો હોય, અથવા ના તાબામાંહેના સારી ચાલ ચાલવા સાથે તારણ આપવાને સુકયા બદલ તેને સં મુલકમાંથી ખા- ને ૧૮૮૨ના ક્રોજદારી કામ ચલાવવાની રીત ખાખતના કાયદા હ સ્થાનિક- ની ૧૨૮ મી કલમ પ્રમાણે તુરંગમાં મોકલ્યો હોય અથવા અટ રકારના તાબા કાચી રાખ્યો હોય ત્યારે તે માણસને જે મુદતની કેદની શિક્ષા માંહેના મુલક- દ્વારા હોય તે મુદત સુધી અથવા જે મુદતમાં તેણે તારણ માં મોકલવા આપતું એવો હુકમ કર્યો હોય તે મુદત સુધી જેમ હોય તેમ તે ને તે જે તુરંગમાં અથવા જગામાં કેદ હોય તે તુરંગમાંથી અ થવા જગામાંથી પ્રિટિશ ઈંગ્લીયામાંની ખીલ કોઈપણ તુરંગમાં અથવા કેદની જગામાં મોકલવાનો હુકમ ગવર્નર જનરલ ધનકાઉન્સિલ કરી શકે.

(સહી) એસ. હારવે જેમ્સ.

આફ્રી. સેકે. નિમણત ઇંગ્લા સરકાર.

હિંદુસ્તાન સરકાર.

કાયદા કરનારે ખાતું

નીચે લખેલો હિંદુસ્તાનના ગવર્નર જનરલ ઇન કાઉન્સિલનો આક્ટ નોંધદાર ગવર્નર જનરલે સને ૧૮૮૭ના જાન્યુઆરી મહિનાના તામિષ ૨૮માં એ અંગુર કર્યો, અને સરવે લોકોને જાણ થતા સારૂ આ ઉપરથી પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

સને ૧૮૮૭ નો આક્ટ નંબર ૫.

સને ૧૮૮૨ ના ફેબ્રુઆરી કામ ચલાવવાની રીત બાબતનો કાયદો સુધારવાનો આક્ટ. અને ૧૮૮૨નો આ એ અરથ સને ૧૮૮૨ નો ફેબ્રુઆરી કામ ચલાવવાનો ફી કટ નંબર ૧૦ ત બાબતનો કાયદો સુધારવાનો અક્ટ છે તે અરથ આ ઉપરથી કલમ ૪ થી નો નીચે પ્રમાણે હરાવ્યું છે. ૧ સદરહુ કાયદાની કલમ ૪ થી ની ૨ સુધારો. કમ (ગ્રા) માંના જે અમલદારના હવાલાના પેલી-થાણું હોય તે અમલદાર એ શબ્દોની વ્યાખ્યામાં તેમાંથી એ શબ્દને બદલે થાણાના મકાનમાંથી તથા પેલીસ-થાણું માં હાજર હોય એ શબ્દને બદલે થાણા ના મકાનમાં હાજર હોય એ શબ્દને દાખલ કરવા. કલમ ૨૧૨ માં ૨. સદરહુ કાયદાની કલમ ૨૧૨ મીમાં બસે એ શબ્દને બદલે નો સુધારો. આરસે એ શબ્દ દાખલ કરવો.

(સહી.) એમ. હર્વે બેઇન્સ,

આફીસીએટીંગ સેક્રેટરી નિરખત હિંદુસ્તાન સરકાર

(સીલ-સહી)

સા.મ. એમ. કેલકર

આક્ટીંગ આર્ચીટેલ ટ્રાન્સલેટર ટુ બર્નમેન્ટ

